

ព្រះ
ត្រៃបិដកបាលី

និង

សេចក្តីប្រជាការសាខ្មែរ

វិនយបិដក

ភិក្ខុនិកាយ បច្ចេកភាគ

៥

លេខទុក្ខលើកទី ២

ពុទ្ធសាសនាមណ្ឌល ភ្នំពេញ

វិទ្យាស័ក្ខ អំណាចវិស័ក្ខ

បទ្ទេកកក

៨

ក. ស. ២២៧៨

ដុល្លារប្រាក់ ។ គាត់ សុទ្ធិវិទ្យា ភិក្ខុវិ ត្រូវបានប្រើប្រាស់
 អភិក្ខុវិ ហោតិ ធម្មវិទ្យា ចាសាទិកា បណ្ឌិតា ព្យាគា
 មេធាវិទ្ធ ធម្មា អនលសា តត្រិចាយាយ វិម័សាយ
 សមញ្ញតតា អលំ កាតុ អលំ សិវិទាតុ ។ អដទោ
 ភិក្ខុវិសង្ខេប្ប សុទ្ធិវិទ្យា ភិក្ខុវិ សម្មន្តិកា សាធិស្ស
 មិការទត្តោ ធម្មតម្មកំ អនាសំ ។ តេច ទោ បទ
 សមយេន សុទ្ធិវិទ្យា ភិក្ខុវិ សាធិស្ស មិការទត្តោ
 ទំវេសនំ អភិក្ខុវិ កច្ឆតំ ភសិ ទេថ ធម្មសុ ទេថ កុហិ
 ទេថ កុទ្ធាលំ ទេថ ទំទានំ ទេថាតិ ។ សាធិស្ស
 មិការទត្តា ភិក្ខុវិ បស្សយំ អភិក្ខុវិ កច្ឆតិ ភសាភតិ
 ជាទិកុ ។ តេ អភិក្ខុវិ ធម្មវិទ្យា បដិសេធ ភិក្ខុ
 អហេសុ ។ អដទោ សាធិស្ស មិការទត្តា សុទ្ធិវិទ្យា
 ភិក្ខុវិ ទ្ធសេតុ ឱកាសំ អលកមាតោ ឯតទេ អត្តាយ
 ភិក្ខុវិសង្ខេប្ប កត្តំ អកាសំ ។ អដទោ សាធិស្ស
 មិការទត្តា កត្តតុ អាសនំ បញ្ញាបេសោ ឯតតា ភិក្ខុ
 ទំវេសនំ អយ្យាយ សុទ្ធិវិទ្យាយ វុទ្ធសកតិ ឯតមន្តិ
 អាសនំ បញ្ញាបេសំ ឯតតា ធម្មតតកតិ ឯតមន្តិ

សំណាត់ពួកភិក្ខុវិ ។ បណ្តាភិក្ខុវិទំវេសនាៈ សុទ្ធិវិទ្យាភិក្ខុវិ បួសភាន់
 អភិក្ខុវិ ជាភិក្ខុវិទំវេសនាៈ គួរយេនឯមិល គួរជាទីជ្រើស ជាអ្នក
 ប្រាជ្ញ ជាអ្នកវិនិច្ឆ័យ មានប្រាជ្ញា ទ្រៀមទ្រួល ឥតមានសេចក្តីខ្លាចប្រក្រត
 ប្រកចដោយយោបល់ជាទ្រៀមយល់ក្នុងកិច្ចការ ។ កាចធ្វើ ទំនំភាចចាត់
 បែន (ឲ្យទៅឲ្យ) បាទ ។ ទើបភិក្ខុវិសង្ខេប្បសុទ្ធិវិទ្យាភិក្ខុវិទំវេសនាៈ
 ត្រាចវិកម្ម ដល់សាធិស្ស ជាទីមិការមាតា ។ សម័យនោះឯង សុទ្ធិវិទ្យា
 ភិក្ខុវិទំវេសនាៈ ទើបទៅកាន់លំនៅរបស់សាធិស្ស ជាទីមិការមាតាញយ ។ តែង
 និយាយថា ចូរអ្នកទ្វេកំចិត ទ្វេភូមិ ទ្វេដី ទ្វេបថ ទ្វេភាគ (ដល់
 ភាគ) ។ ឯសាធិស្ស ជាទីមិការមាតា តែងទៅកាន់លំនៅរបស់ភិក្ខុវិ
 ជាញឹកញយ ដើម្បីដឹងការស្រាវជ្រាវ ធ្វើចុះហើយទំនំមិទាន់ធ្វើ ។ ដទ
 ទំនំវិធីនោះ ជាមនុស្សទាន់ចិត្តប្រតិព័ទ្ធ (ទំនំគ្នា) ដោយសារឃើញ
 គ្នារឿយ ។ ។ ឯសាធិស្ស ជាទីមិការមាតា មិនមានទុកាសដើម្បីចុះសេន
 កិច្ចទំនំសុទ្ធិវិទ្យាភិក្ខុវិទំវេសនាៈ ហើយក៏ធ្វើកត្ត (ប្រគេន) ភិក្ខុវិសង្ខេប្ប ដើម្បី
 ត្រូវការសុទ្ធិវិទ្យាភិក្ខុវិទំវេសនាៈ ។ ក្នុងវេលាដែលសាធិស្ស ជាទីមិការមាតា
 រៀបចំកិច្ចការសេនក្នុងពេលនោះ គឺកិច្ចការសេន ទាន់ម្ចាស់ ដើម្បីភិក្ខុវិ
 ចាស់ ។ ដោយគិតថា ពួកភិក្ខុវិប៉ុណ្ណោះ រូបចាស់ជាងសុទ្ធិវិទ្យាភិក្ខុវិ
 ហើយក៏កិច្ចការសេន ទាន់ម្ចាស់ (ទៀតដើម្បីភិក្ខុវិ ពួង ។) ដោយគិតថា

អាសន៍ បញ្ញាបេសិ បដិច្ចន្ទេ ឱកាសេ ចិក្កុទ្ធេ សុទ្ធិ-
 វិន័យ កិក្ខុវិយោ អាសន៍ បញ្ញាបេសិ យថា ដេក
 កិក្ខុវិយោ ជាទេយ្យំ ឧវកាចំ កិក្ខុវិយោ សន្តិកេ
 ចិសិទ្ធាតិ ឧវកាចំ កិក្ខុវិយោ ជាទេយ្យំ ដេកនំ
 កិក្ខុវិយោ សន្តិកេ ចិសិទ្ធាតិ ។ អថទោ សាធូរោ មិការ-
 ទត្តា កិក្ខុវិសង្ឃស្ស កាលំ អាភោបេសិ កាលា
 អយ្យេ ធិដ្ឋិតំ កត្តន្តំ ។ សុទ្ធិវិន័យ កិក្ខុវិ វិស្សកេត្តា
 ទ ពហុកេតោ សាធូរោ មិការទត្តា កិក្ខុវិសង្ឃស្ស ភត្តំ
 អកាសំ មំ សោ ទ្ធិសេនុកាយោ សចាហំ ធម៌ស្សមិ
 វស្សកេ មេ កវិស្សតិកំ អន្តរាសិទិ កិក្ខុវិ(១)
 អាណាបេសិ កត្ត មេ បិណ្ឌាចាតំ ធិហរ យោ ច មំ
 បុច្ឆតិ តិណាចាតំ បដិដេហ្មតិ ។ វរំ អយ្យតិ ទោ សា
 កិក្ខុវិ សុទ្ធិវិន័យ កិក្ខុវិយោ បច្ចុស្សសិ ។ តេន ទោ
 បទ សមយេន សាធូរោ មិការទត្តា តហិញ្ញាកោដ្ឋកេ
 បិកោ ហោតិ សុទ្ធិវិន័យ កិក្ខុវិ បរិបុច្ឆន្តោ កាហំ អយ្យេ
 អយ្យា សុទ្ធិវិន័យ កាហំ អយ្យេ អយ្យា សុទ្ធិវិន័យ ។

១ ឧ កាសិវិន័យ ។ ឧ កាសិវិន័យ កិក្ខុវិ ។

ពួកកិក្ខុវិយោបេសិ ជាវិន័យសុទ្ធិវិន័យ ចេសិកាល អាសន៍ បដិច្ចន្ទេ
 សុទ្ធិវិន័យ កិក្ខុវិយោ អាសន៍ បញ្ញាបេសិ យថា ដេក
 កិក្ខុវិយោ ជាទេយ្យំ ឧវកាចំ កិក្ខុវិយោ សន្តិកេ
 ចិសិទ្ធាតិ ឧវកាចំ កិក្ខុវិយោ ជាទេយ្យំ ដេកនំ
 កិក្ខុវិយោ សន្តិកេ ចិសិទ្ធាតិ ។ អថទោ សាធូរោ មិការ-
 ទត្តា កិក្ខុវិសង្ឃស្ស កាលំ អាភោបេសិ កាលា
 អយ្យេ ធិដ្ឋិតំ កត្តន្តំ ។ សុទ្ធិវិន័យ កិក្ខុវិ វិស្សកេត្តា
 ទ ពហុកេតោ សាធូរោ មិការទត្តា កិក្ខុវិសង្ឃស្ស ភត្តំ
 អកាសំ មំ សោ ទ្ធិសេនុកាយោ សចាហំ ធម៌ស្សមិ
 វស្សកេ មេ កវិស្សតិកំ អន្តរាសិទិ កិក្ខុវិ(១)
 អាណាបេសិ កត្ត មេ បិណ្ឌាចាតំ ធិហរ យោ ច មំ
 បុច្ឆតិ តិណាចាតំ បដិដេហ្មតិ ។ វរំ អយ្យតិ ទោ សា
 កិក្ខុវិ សុទ្ធិវិន័យ កិក្ខុវិយោ បច្ចុស្សសិ ។ តេន ទោ
 បទ សមយេន សាធូរោ មិការទត្តា តហិញ្ញាកោដ្ឋកេ
 បិកោ ហោតិ សុទ្ធិវិន័យ កិក្ខុវិ បរិបុច្ឆន្តោ កាហំ អយ្យេ
 អយ្យា សុទ្ធិវិន័យ កាហំ អយ្យេ អយ្យា សុទ្ធិវិន័យ ។

ឯវំ វុត្តុ សុទ្ធានុញ្ញាយ ភិក្ខុនិយា អន្តោកសិទ្ធិ ភិក្ខុនិ
 សាឡ្យំ មិការទត្តារំ វិភទភេទ ភិណាទារុសោ បិណ្ឌាចាតំ
 ទិហរិស្សមិតិ ។ អថទោ សាឡ្យោ មិការទត្តា យំទាហំ^(១)
 ភិក្ខុនិសង្ឃស្ស កត្តំ អកាសិ អយ្យាយ សុទ្ធានុញ្ញាយ
 ការណាតិ មនុស្ស រណារាមត្វា ភិក្ខុនិសង្ឃំ កត្តេន
 បរិសជាតិ វត្តា យេន ភិក្ខុនុបស្សយោ ភេទុបសង្កមិ ។
 ភេន ទោ បន សមយេន សុទ្ធានុញ្ញាយ ភិក្ខុនិ ពហារា-
 មគោដ្ឋកេ មិតា ហោតិ សាឡ្យំ មិការទត្តារំ មដិមា-
 ទេន្តំ ។ អនុសា ទោ សុទ្ធានុញ្ញាយ ភិក្ខុនិ សាឡ្យំ មិការ-
 ទត្តារំ ទ្វារោ វ អាទច្ឆន្តំ ទិស្វាន ឧបស្សយំ បរិសិទ្ធា
 សសិសំ ទារុបិទ្ធា មញ្ញកេ ទិបដ្ឋិ ។ អថទោ សាឡ្យោ
 មិការទត្តា យេន សុទ្ធានុញ្ញាយ ភិក្ខុនិ ភេទុបសង្កមិ ឧប-
 សង្កមិត្វា សុទ្ធានុញ្ញាយ ភិក្ខុនិ វិភទភេទ កំរុត្ត អយ្យ
 អជាសុ កំស្ស ទិបដ្ឋាសិតិ ។ ឯវំ ហោតិ អាវុសោ ហោតិ
 យា អទិច្ឆន្តំ វច្ឆតិទិ ។ ក្សាហន្តំ អយ្យ ទ វច្ឆិស្សមិ

១ និពោ ចំ កត្តាយាទិ ភេសុ ទេន្តនេសុ ទិស្សតិ ។

កាលសាឡ្យជាវេទិការោតាទិយាយយ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុនិកាយសិស្សរបស់
 សុទ្ធានុញ្ញាយភិក្ខុនិយាយពាក្យនេះនឹងសាឡ្យជាវេទិការោតាថា ម្ចាស់
 អ្នកដ៏មានអាយុ សុទ្ធានុញ្ញាយភិក្ខុនិយាយ ពាក្យឯងនឹងទាំងយកចង្កាន់ទៅ(ប្រ-
 ភេទលោក)។ លំដាប់នោះ សាឡ្យជាវេទិការោតាគិតថា អញបានធ្វើកត្ត
 ណា (ប្រភេទ) ភិក្ខុនិសង្ឃ កត្តាទាអញធ្វើព្រះហេតុតែសុទ្ធានុញ្ញាយ
 ម្ចាស់ (ទេវតិ) គិតហើយក៏បង្គាប់ពួកមនុស្សថា អ្នកទាំងឡាយចូរអង្គុយ
 កត្ត (ប្រភេទ) ភិក្ខុនិសង្ឃចុះ ថាហើយគិតដើរទៅកាន់លំនៅរបស់ភិក្ខុនិ ។
 លំដាប់នោះឯង សុទ្ធានុញ្ញាយភិក្ខុនិយាទាន់ត្រូវទ្រង់ទ្រាយសាមគ្គី គយគន់
 មើលសាឡ្យជាវេទិការោតា ។ សុទ្ធានុញ្ញាយភិក្ខុនិបានឃើញសាឡ្យជាវេ
 ទិការោតា ដើរមកដំបូងមួយ លុះឃើញហើយក៏សុំចូលទៅកាន់លំនៅ
 ហើយជេកលើគ្រែទទួលសម្តែងរហូតដល់ក្បាល ។ លំដាប់នោះ សាឡ្យជាវេ
 ទិការោតា ក៏ចូលសំដៅទៅរកសុទ្ធានុញ្ញាយភិក្ខុនិ លុះចូលទៅដល់ហើយ
 បានទិយាយពាក្យនេះនឹងសុទ្ធានុញ្ញាយភិក្ខុនិថា បពិត្រលោកម្ចាស់ លោក
 ម្ចាស់មិនស្ងប់សប្បាយឬ ហេតុដូចម្តេចបានជាស្រី ។ ឯសុទ្ធានុញ្ញាយភិក្ខុនិ
 ឆ្លើយតបថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ ស្រីណាប្រាថ្នាគេ ។ មិនប្រាថ្នាវិញ
 លោកទេបានជាយ៉ាងនេះឯង ។ សាឡ្យជាវេទិការោតាជាបុរសមាន
 អប្រិកភិទិយាយតបថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំមិនមែនមិនប្រាថ្នាលោក

អបិចាហំ ឱកាសំ ន លភាសិ តំ ទ្ធសេតុន្តិ អវស្សុតោ
 អវស្សុតាយ សុន្ទរិយន្ទាយ ភិក្ខុនិយោ កាយសំសត្តំ
 សមាបន្តិ ។ ភេទ ទោ បទ សមយេន អញ្ញតក ភិក្ខុនិ
 ជកទុត្តលា វេណគិលាណា សុន្ទរិយន្ទាយ ភិក្ខុនិយោ
 អវិទូរេ ធិបន្ទា យោតិ ។ អទ្ធសា ទោ សា ភិក្ខុនិ
 សាឡិ មំការទត្តារំ អវស្សុតំ អវស្សុតាយ សុន្ទរិយន្ទាយ
 ភិក្ខុនិយោ កាយសំសត្តំ សមាបន្តិ ធិស្វាន ឧដ្ឋាយតិ
 ទិយតិ វិចារេតិ កេដំ ហំ ធាម អយ្យា សុន្ទរិយន្ទា
 អវស្សុតា អវស្សុតស្ស បុរិសបុគ្គលស្ស កាយសំសត្តំ
 សាទិយេស្សតិ ។ អដទោ សា ភិក្ខុនិ ភិក្ខុនិ ឯ ឯតមត្តំ
 អាហារេសំ ។ យា តា ភិក្ខុនិយោ អប្បិច្ឆា សទ្ធជា
 លន្តិយោ កុក្កុច្ឆិកា សិក្ខាភាមា តា ឧដ្ឋាយន្តិ
 ទិយន្តិ វិចារេន្តិ កេដំ ហំ ធាម អយ្យា សុន្ទរិយន្ទា
 អវស្សុតា អវស្សុតស្ស បុរិសបុគ្គលស្ស កាយសំសត្តំ
 សាទិយេស្សតិ ។ អដទោ តា ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខុនិ ឯ ឯតមត្តំ
 អាហារេសំ ។ ភេ(១)ភិក្ខុ ឧដ្ឋាយន្តិ ទិយន្តិ វិចារេន្តិ

១ យេ វេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆាបិ ពន្ធិ ពោធិកេ ទិស្សនិ ។

ម្ចាស់ទេ តែជាខ្ញុំមិនបានទេ ភាសនឹងធ្វើសេវាភិក្ខុនិយោកម្ចាស់ (ទេវតិ)
 ជាហើយកំលែកចាប់ពាល់កាយសុន្ទរិយន្ទាភិក្ខុនិ ដែលជាស្រីមានការម្រក
 ដែរ ។ សម័យរោះឯង មានភិក្ខុនិមួយរូបជាភិក្ខុនិមានកំលាំងថយព្រោះ
 ជក ឈឺជើងសិនជីកសុន្ទរិយន្ទាភិក្ខុនិ ។ ឯភិក្ខុនិចាស់រោះ បានឃើញ
 ភិក្ខុនិសាឡូជារពេលវែងរាមាតាដែលមានការម្រក ភិក្ខុនិកែល្អចាប់ពាល់
 កាយសុន្ទរិយន្ទាភិក្ខុនិដែលមានការម្រកដែរ លុះឃើញហើយកំពោលទោស
 ក៏ជឿល ចន្ទុះបង្ហាត់ថា សុន្ទរិយន្ទាជាម្ចាស់មានការម្រក មិនគួរនឹង
 ត្រេកអរឱ្យបុរសបុគ្គលដែលមានការម្រកចាប់ពាល់កាយទូទាសោះ ។
 ទើបភិក្ខុនិចាស់រោះដំណាលរឿងនេះដល់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ។ ភ្នកភិក្ខុនិ
 ណា ដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាគិត មានសេចក្តីសន្តោស មានសេចក្តី
 អៀនខ្មាស មានសេចក្តីរឿន ប្រាថ្នាគន្ធសិក្ខា ភ្នកភិក្ខុនិអម្បាល
 នោះកំពោលទោស ក៏ជឿល ចន្ទុះបង្ហាត់ថា សុន្ទរិយន្ទាជាម្ចាស់មាន
 ការម្រក មិនគួរនឹងត្រេកអរឱ្យបុរសបុគ្គល ដែលមានការម្រក មកស្តាប់
 អវិជ្ជលកាយទូទាទេ ។ ទើបភិក្ខុនិអម្បាលនោះដំណាលរឿងនេះ
 ដល់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ។ ឯភិក្ខុនិរោះ កំពោលទោស ក៏ជឿល

កង់ ហិ ឆាម សុទ្ធវិទ្ធា ភិក្ខុវិ អវស្សតា អវស្សតស្ស
 បុរិសបុគ្គលស្ស កាយសំសត្តំ សាធិយស្សតិ ។ អថេទា
 តេ ភិក្ខុ កតវតោ ឯតមត្តំ អាណេចេសុំ ។ អថេទា ភតវ
 ឯតស្មី ឯណេ ឯតស្មី បតករណេ ភិក្ខុសម្មំ សង្ខតា-
 តាមេត្តា ភិក្ខុ បដិប្បច្ឆំ សង្ខំ តំ ភិក្ខុវេ សុទ្ធវិទ្ធា
 ភិក្ខុវិ អវស្សតា អវស្សតស្ស បុរិសបុគ្គលស្ស កាយ-
 សំសត្តំ សាធិយតិ ។ សង្ខំ ភតវតិ ។ វិគរហិ តុត្តោ
 ភតវ អនុច្ឆរិកំ ។ ភិក្ខុវេ សុទ្ធវិទ្ធាយ ភិក្ខុវិយេ
 អនុលោមិតំ អប្បដិវ្រប់ អស្សមណាតំ អត្តប្បិយំ
 អត្តរណិយំ កង់ ហិ ឆាម ភិក្ខុវេ សុទ្ធវិទ្ធា ភិក្ខុវិ
 អវស្សតា អវស្សតស្ស បុរិសបុគ្គលស្ស កាយសំសត្តំ
 សាធិយស្សតិ ទេតំ ភិក្ខុវេ អប្បសន្ទាធំ វិ បសាទាយ
 បសន្ទាធំ វិ ភិយ្យោភាវិយ អថេទុតំ ភិក្ខុវេ អប្ប-
 សន្ទាទតោវ អប្បសាទាយ បសន្ទាទតោ ឯតត្តាធំ អញ្ញ
 បត្តាយាតិ ។ អថេទា ភតវ សុទ្ធវិទ្ធា ភិក្ខុវិ

១ ឧ. ម. សាទិយតិ ។ ២ ឧ. ម. អនុច្ឆរិយំ ។

បទុបេតិកំ ថា សុទ្ធវិទ្ធាភិក្ខុវិទានកម្រិត មិនគួរនឹងត្រកអនឹងឱ្យបុរស
 បុគ្គលដែលមានកម្រិត ស្ថាបអវិទ្ធិលកាយខ្លួនសោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ
 ត្រាចចូលសេចក្តីដុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះរឿងនេះ ដំណើរ
 នេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគជាហួសត្រាស់ឱ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃហើយទ្រង់
 សួរព្រាងភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តើសុទ្ធវិទ្ធាភិក្ខុវិ
 មានកម្រិត ហើយត្រកអនឹងបុរសបុគ្គលដែលមានកម្រិត មកស្ថាប
 អវិទ្ធិលកាយ ពិសេស ។ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រាចចូលថា សូមទ្រង់មេត្តា
 ប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជាតិទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ អំពើនៃសុទ្ធវិទ្ធាភិក្ខុវិទានកម្រិត មិនទំនង មិនត្រូវបែប មិន
 មែនជាបស់សមណៈ មិនគប្បី មិនគួរធ្វើទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សុទ្ធវិ-
 ទ្ធាភិក្ខុវិទានកម្រិត មិនគួរនឹងត្រកអនឹងឱ្យបុរសបុគ្គលដែលមានកម្រិត
 ស្ថាបអវិទ្ធិលកាយ (ដូច្នោះ) ទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិន
 មែនជាឱ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលប៉ុន្មានជ្រះថ្លា ឬជាពួកជនដែលជ្រះថ្លា
 ហើយឱ្យរើសតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះច្បាស់
 ជាបណ្តាលឱ្យមនុស្សពួកខ្លះដែលប៉ុន្មានជ្រះថ្លា ឱ្យខានជ្រះថ្លាទាំង
 បណ្តាលមនុស្សពួកខ្លះដែលជ្រះថ្លាហើយ ឱ្យក្រឡប់ថាវាយទាយចិត្ត
 បាក់ជ្រះថ្លាទៅវិញ ។ ព្រោះព្រោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀល

ឃប់មហានិទាន ភិក្ខុដឹកថ្លោ

អនេកបរិយាយេន វិកាហិត្តា ធុត្តាតាយ ធុច្យាសតាយ
 មហិត្តតាយ អសន្តុដ្ឋតាយ សន្តណ៍តាយ កោសន្តស្ស
 អវណ្ណំ កាសិត្តា អនេកបរិយាយេន សុភាតាយ
 សុចោសតាយ អម្ប័ច្ឆស្ស សន្តុដ្ឋស្ស សល្យទស្ស
 ច្ចុតស្ស មាសាធិតស្ស អបចយស្ស វិយាម្ពស្ស វណ្ណំ
 កាសិត្តា ភិក្ខុធំ គនទុច្ឆរិតំ គនទុលោមិតំ ធម្មំ កតំ
 កត្តា ភិក្ខុ អាមន្តសំ គេនហិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុធិធំ សិក្ខា-
 បធំ ចញ្ញាចេស្សាមំ នស អត្តវសេ បដិច្ច សង្ឃសុដ្ឋុ-
 តាយ សង្ឃជាសុតាយ ធុម្ពត្តំ ភិក្ខុធិធំ ធិត្តហាយ
 បេសលាធំ ភិក្ខុធិធំ ជាសុវិហារាយ ធិដ្ឋធម្មតាធំ
 អាសវធំ សំវាយ សម្បវាយតាធំ អាសវធំ បដិយា-
 តាយ អប្បសញ្ញធំ បសាតាយ បសញ្ញធំ កំយោកកាយ
 សន្តុដ្ឋតិយា វិទយាធុត្តហាយ វេរញ្ច បធំ ភិក្ខុវេ

បារមី ១ និកាមសុត្តន្តបិដក

សុត្តន្តបិដកនិកាយ អនេកបរិយាយេ ហើយទ្រង់សំដែងចោសខែបុគ្គល
 មានសភាពដែលគេចំភ្លឺមុខដោយកម្រ ភេទដោយកម្រ មានសេចក្តី
 ប្រាថ្នាច្រើន មិនសន្តោស ច្រឡំច្រឡំដោយពួកគណៈ ទំនិរសេចក្តី
 ខ្ពស់ច្រឡូស ហើយទ្រង់សំដែងសរសើរគុណខែបុគ្គលមានសភាពដែល
 គេចំភ្លឺមុខដោយ ភេទដោយ មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ជាអ្នកសន្តោស តែង
 ដុះទាក់ចិត្ត កំចាត់បង្គំខ្ញុំកំលែស មានសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនសម្បូរកំលែស-
 រដ្ឋ ទំនិរមានសេចក្តីប្រាថ្នាព្រួយបារម្ភ ដោយអនេកបរិយាយ ហើយទ្រង់
 សំដែងធម្មិតជាដ៏ល្អមសមគួរ ដល់ការបញ្ញត្តិសិក្ខាបទនោះៗ ចំពោះ
 ពួកភិក្ខុ ហើយទើបត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ញាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 បើឮបញ្ជាតបាតនិមញ្ញត្តិសិក្ខាបទដល់ពួកភិក្ខុនី ព្រោះពេស្រីយ
 អំណាចប្រយោជន៍ ១១ យ៉ាង ដើម្បីសេចក្តីល្អដល់សិទ្ធិ ១ ដើម្បី
 ការស្រួលដល់សិទ្ធិ ១ ដើម្បីញាញុកភិក្ខុនីដែលទ្រុស្តសីល ១ ដើម្បី
 ទៅជាសុខដល់ពួកភិក្ខុនីដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ១ ដើម្បីឃាត់ទូរ
 អាសវេម្បិទាំងឡាយក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ដើម្បីឃាត់ទូរតាសវេម្បិទាំងឡាយ
 ក្នុងបរលោក ១ ដើម្បីញាញុកផលដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទ្រង់ ១
 ដើម្បីញាញុកផលដែលជ្រះថ្លាហើយ ម្យ៉ាងទៀត ១ ដើម្បី
 ញាញុកផលដែលជ្រះថ្លាហើយ ម្យ៉ាងទៀត ១ ដើម្បី
 ញាញុកផលដែលជ្រះថ្លាហើយ ម្យ៉ាងទៀត ១ ដើម្បីអនុគ្រោះដល់ព្រះវិទ្យា(បុគ្គល) ១

វិយប័តិក កំពុងវិកត្តោ

កិក្ខុដិយោ វេទំ សិក្ខាមនំ ឧទ្ទិសន្តិ យោ ចម កិក្ខុដិ
 អវស្សតា អវស្សតស្ស បុរិសបុគ្គលស្ស អនត្តាតំ ឧត្ត-
 ជាទុមណ្ឌលំ អាមសនំ វា បរាមសនំ វា ភហលំ វា
 ធុមនំ វា មនិបិធុនំ វា សាធិយេយ្យ អយម្យំ ហារ-
 ដិកា យោតិ អសំវសា ឧត្តជាទុមណ្ឌលំកាតិ ។

[២] យោ ចតាតិ យោ យោនិសា យថាយុត្តា
 យថាជត្តា យថាថាហ យថាតោត្តា យថាសិលា
 យថាវិហារិធិ យថាតោចេក យេវ វា នេវ វា មជ្ឈិមា វា
 វសា វុច្ឆតិ យោ បដាតិ ។ កិក្ខុដិតំ កិក្ខុកាតំ កិក្ខុដិ
 កិក្ខុចរិយំ អជ្ឈេយកតាតិ កិក្ខុដិ កិក្ខុបដេកតិ កិក្ខុដិ
 សមញ្ញាយ កិក្ខុដិ បដិញ្ញាយ កិក្ខុដិ វេហិ កិក្ខុដិ
 កិក្ខុដិ តិហិ សវណភមនេហិ ឧបសម្បទ្ធាតិ កិក្ខុដិ

មានសំវិទីយថា(ដើម) ១ ម្នាល កិក្ខុជាវិទ្យា យ ក្នុងកិក្ខុនិក្ខេបនៃសំវិទីយនិក្ខេប
 សិក្ខាមនៈនេះយ៉ាងនេះថា កិក្ខុនិក្ខេបនេះមានការម្រក ហើយត្រឹមត្រូវនិក្ខេប
 ស្ថាបតិ អវិប្បតិ កាវតិ ពាលតិ ឧបតិ ភាវៈក្រាមតំនិ ពិជនិ កំបិក
 ចុះមក ភាវៈសំគំនិ ពិមណ្ឌលជន្លំនិ វៀនិ ទៅ វិទ្យុសបុគ្គលដែលមាន
 ការម្រក កិក្ខុនិក្ខេប ត្រូវតែបញ្ចូលនិក ឈ្មោះឧត្តជាទុមណ្ឌលិក (ព្រោះ
 ឧបុសសស្ថាបតិ(ប្រមេសភាវៈសំគំនិ ពិមណ្ឌលជន្លំនិ វៀនិ ទៅ) ជាស្រី
 មិនមានសំវស ។

[២] ត្រីវិកត្តា ឈាមួយ អនិប្បយថា (កិក្ខុនិ) ឈាមួយ
 ខោចាស្តិ ក្មេងក្តី កណ្តាលក្តី ដែលប្រកបកម្មយ៉ាងណា មានជាតិយ៉ាង
 ណា មានឈ្មោះយ៉ាងណា មានភាគត្រយ៉ាងណា មានសីលយ៉ាង
 ណា មានចម្ងាយត្រីវិកត្តានិ ទៅយ៉ាងណា មានការយ៉ាងណា កិក្ខុនិខោ
 ហៅថា ឈាមួយ ។ ពាក្យថា កិក្ខុនិ សេចក្តីថា ដែលហៅថា
 កិក្ខុនិ ព្រោះជាអ្នកស្នូម ហៅថា កិក្ខុនិ ព្រោះជាអ្នកចូលទៅតាស្រីយ
 និក្ខេបការត្រិចទៅដើម្បីស្នូម ហៅថា កិក្ខុនិ ព្រោះទ្រទ្រង់ទូរសំពត់ដែល
 តាត់ដាច់ ហៅថា កិក្ខុនិ ព្រោះខានសភាពជាសមណី ហៅថា កិក្ខុនិ
 ព្រោះបាទបញ្ញូន (ជាអ្នកបួស) ហៅថា កិក្ខុនិ ព្រោះសម្រេចជា
 ធិហិកិក្ខុនិ ហៅថា កិក្ខុនិ ព្រោះចេសម្បទាជាយោត្រិសវណភមនំ

ក ប្រាតិ ភិក្ខុនិ^(១) សារាតិ ភិក្ខុនិ^(២) សេត្តាតិ ភិក្ខុនិ^(៣)
 អសេត្តាតិ ភិក្ខុនិ^(៤) សមភេទ ឧភាតាសង្ឃេន ញត្តិ-
 ទត្តេន កម្មេន អក្កុប្បេន ហិចារហេន ឧបសម្បត្តាតិ
 ភិក្ខុនិ គត្រិ យាយំ ភិក្ខុនិ សមភេទ ឧភាតាសង្ឃេន
 ញត្តិទត្តេន កម្មេន អក្កុប្បេន ហិចារហេន ឧប-
 សម្បត្តា អយំ ឥសសី អត្ថេ អចិប្បេតា ភិក្ខុនិតិ ។
 អវស្សុតា ធាម សារត្តា អបេត្តាតិ^(៥) បដិពន្ធនិត្តា ។
 អវស្សុតា ធាម សារត្តា អបេត្តាតិ បដិពន្ធនិត្តោ ។
 បុរិសបុគ្គលោ ធាម មទុស្សបុរិសោ ន យក្ខោ ន មេតោ
 ន តិរញ្ញនកតោ វិញ្ញ បដិពលោ កាយសំសត្តំ
 សមាបដ្ឋិតំ ។ អនត្តកត្តិ ហេដ្ឋកត្តិ ។ ឧត្តជាទុ-
 មណ្ឌលន្តិ ឧបរិជាទុមណ្ឌលំ ។ អាមសនំ ធាម
 អាមដ្ឋមត្តំ ។ មរាមសនំ ធាម ឥតោ ចិតោ ច សញ្ញា-
 មនំ ។ កហណំ ធាម កហិតមត្តំ ។ ទុបដំ ធាម

១ ខ. ម. ពត្រិ ភិក្ខុនិ ។ ២ ខ. ម. សារា ភិក្ខុនិ ។ ៣ សេត្តា ភិក្ខុនិ ។ ៤ អសេត្តា ភិក្ខុនិ ។ ៥ ខ. ម. អបេត្តា ។

ហៅថា ភិក្ខុនិ ព្រោះជាស្រីបរិទេ ហៅថា ភិក្ខុនិ ព្រោះមានធម៌
 ជាទ្វីម ហៅថា ភិក្ខុនិ ព្រោះជាអ្នកសិក្សា ហៅថា ភិក្ខុនិ ព្រោះ
 មិនបាច់សិក្សា ហៅថា ភិក្ខុនិ ព្រោះឧភាតាសង្ឃេន^(១)ដ៏ព្រមព្រៀងគ្នា
 ឲ្យឧបសម្បត្តាដោយញត្តិទត្តេនកម្មកម្មកំចាដីសមគ្នាដល់ហេតុឥតមានកម្រិត
 (អន្តរាយ) បណ្តាភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះ ភិក្ខុនិណាដែលឧភាតាសង្ឃេនព្រម
 ព្រៀងគ្នាឲ្យឧបសម្បត្តាដោយញត្តិទត្តេនកម្មកំចាសមគ្នាដល់ហេតុឥតមាន
 កម្រិត (អន្តរាយ) ភិក្ខុនិនេះ គឺជាគន្លងហៅថា ភិក្ខុនិក្នុងសេចក្តីនេះ ។
 ភិក្ខុនិមានសេចក្តីត្រកអព្រម លបសំឡំនិមើល មានចិត្តច្រតិព័ទ្ធ ហៅថា
 មានកម្រិត ។ បុរសមានសេចក្តីត្រកអព្រម លបសំឡំនិមើល មាន
 ចិត្តច្រតិព័ទ្ធ ហៅថា បុរសមានកម្រិត ។ មទុស្សប្រុសដែលដឹងក្តីភាច
 ដើម្បីលូកស្នាមអន្លើលកាយបាន មិនមែនយក្ស មិនមែនច្រក មិនមែន
 តិរញ្ញ ហៅថា បុរសបុគ្គល ។ ពាក្យថា ខានក្រោមភានិព័ជនិកំបិតបុរមក
 ភិក្ខុយវៈ ថាខានក្រោមខែជនិកំបិត ។ ពាក្យថា ខានលើភានិព័ជនិកំបិត
 ដូចនិទ្យុនិទៅ គឺអវយវៈ ថាខានលើមណ្ឌលខែជនិកំ ។ ដែលហៅថា ស្លាប
 គឺត្រានៃភិក្ខុពាលំ ។ ដែលហៅថា អន្លើល គឺបញ្ចោសអន្លើលខាននៃជនិកំ
 ខាននោះជនិកំ ។ ដែលហៅថា កាន់ គឺត្រានៃភិក្ខុពាលំ ។ ដែលហៅថា ពាលំ

១ សង្ឃតំនិព្រឹក្ស ជិកិបុសង្ឃ ទំហិក្ខុនិសង្ឃ ។

ដុដ្ឋមត្តំ ។ បដិប័ន្យនំ វា សាធិយេយ្យានិ អង្គំ គហេត្វា
 ចំប័ន្យនំ សាធិយនំ ។ អយម្យ្រិតំ បុរិមាយោ ធុតានាយ
 វុច្ចតិ ។ ចារាជីកា យោតិទិ សេយ្យជាបិ ឆាម
 បុរិសោ សិសង្ខិទ្ធោ អគត្វោ តេន សវ័តទ្ធានេន ជីវិតំ
 ឯវមេវ ភិក្ខុនិ វាស្សុតា វាស្សុតស្ស បុរិសបុគ្គលស្ស
 អធិក្ខតំ ទុណ្ណជាទុមណ្ណាលំ អាមសងំ វា ធមមសងំ វា
 គហាលំ វា ទុបទំ វា បដិប័ន្យនំ វា សាធិយន្តិ
 អស្សមណី យោតិ អមត្យធិតា តេន វុច្ចតិ ចារាជីកា
 យោតិទិ ។ អសំវាសាទិ សំវាសោ ឆាម ឯកគម្ពំ
 ឯក្យទ្ធសោ សមសិក្ខាតា ឯសោ សំវាសោ ឆាម
 សោ តាយ សន្និ ធីត្តិ តេន វុច្ចតិ អសំវាសាទិ ។

និគ្រាន់នបរត្រៃ ។ ពាក្យថា ត្រៃកអរិនិការធុបរិត នីកុម្មិត្រៃកអរិនិ
 ការចាប់ខ្លួនធុបរិត ។ ពាក្យថា ភិក្ខុនិវេនក្តិ នីតថាគរ(ប្រ)បដ្ឋមគ្នានិ
 ដ្ឋកភិក្ខុនិមានហើយក្នុងកាលមុន ។ ពាក្យថា ត្រៃកបក្តិបាពជិត អចេ-
 ច្យាយថា បុរសដែលដាច់ក្បាលមិនអាចដើម្បីរស់នៅ ដោយការគ្រាប់
 សររោទៃញ យ៉ាងណាម៉េញ ភិក្ខុនិដែលមានជម្រកកាលបើចូលចិត្តនិវ
 ស្ថាបក្តិ អវ្តិលក្តិ កាខក្តិ កាលក្តិ ធុបរិតក្តិ ខាងក្រោមគាំនិធិធិតំបំបក
 ចុះមក ខាងលើគាំនិធិមណ្ឌលនៃជន្លឹងឡើងទៅ នៃបុរសបុគ្គលដែលមាន
 គម្រែកដែរ គំមិនមែនជាសមណី មិនមែនជាសក្យធិតាឡើយ ភិក្ខុនិ
 នោះ គឺជាគរហៅថា ត្រៃកបក្តិបាពជិត ដោយហេតុនោះឯង ។
 ពាក្យថា ជាស្រីមិនមានសំវាស សេចក្តីថា ដែលហៅថា សំវាស (នោះ)
 គឺសន្សំរួមជាមួយគ្នា ។ ទូសតាមួយគ្នា សភាពជាបុគ្គលមានសិក្ខាស្ម័គ្រ
 នេះហៅថា សំវាស សំវាសនោះមិនមានប្តីអង្វើដោយភិក្ខុនិនោះទេ
 ព្រោះហេតុដូច្នោះ ទើបគឺជាគរហៅថា ជាស្រីមិនមានសំវាស (គឺមិន
 មានភិរិយាប្តីមួយជាមួយនឹងសន្សំ) ។

(១) ឧបសគ្គ អវស្សនេ អនត្តកំ ឧត្តជាទុមណ្ណាលំ
 កាយេន កាយំ អាមសតិ អាមត្តំ ចារាជិតស្ស ។
 កាយេន កាយេឡជិតតំ អាមសតិ អាមត្តំ ធុល្លច្ច-
 យស្ស ។ កាយេឡជិតទ្វេន កាយំ អាមសតិ អាមត្តំ
 ធុល្លច្ចយស្ស ។ កាយេឡជិតទ្វេន កាយេឡជិតតំ
 អាមសតិ អាមត្តំ ធុក្កដស្ស ។ ចិស្សត្តិយេន កាយំ
 អាមសតិ អាមត្តំ ធុក្កដស្ស ។ ចិស្សត្តិយេន កាយ-
 ឡជិតតំ អាមសតិ អាមត្តំ ធុក្កដស្ស ។ ចិស្សត្តិយេន
 ចិស្សត្តិយំ អាមសតិ អាមត្តំ ធុក្កដស្ស ។

(២) ឧត្តក្កតំ អនោជាទុមណ្ណាលំ កាយេន
 កាយំ អាមសតិ អាមត្តំ ធុល្លច្ចយស្ស ។ កាយេន
 កាយេឡជិតតំ អាមសតិ អាមត្តំ ធុក្កដស្ស ។

(៣) កាលបើដទៃទៀត^(១) (ភិក្ខុនិទ្ទិសបុរស) មានគម្រោង
 ដូចគ្នា ហើយក៏កុំប្តូរបុរសស្តាបកាយ ដោយកាយ ខាងគ្រោងគាំង
 ពីដងកាំចិត្តចុះមក ខាងលើគាំងពីមណ្ឌលនៃជន្លង់ច្រើនទៅ (ភិក្ខុនិ) ត្រូវ
 អាមត្តិបាណិក ។ ភិក្ខុនិបុរសស្តាបត្រូវដែលជាប់នឹងកាយដោយកាយ
 (ភិក្ខុនិ) ត្រូវអាមត្តិធុល្លច្ចយ ។ ភិក្ខុនិបុរសស្តាបកាយដោយត្រូវដែលជាប់
 នឹងកាយ ត្រូវអាមត្តិធុល្លច្ចយ ។ ភិក្ខុនិបុរសស្តាបត្រូវដែលជាប់នឹង
 កាយ ដោយត្រូវដែលជាប់នឹងកាយ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុនិបុរសស្តាប
 កាយ ដោយត្រូវដែលសម្រាប់បោះបួសសម្រាប់ចោល ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដ ។
 ភិក្ខុនិបុរសស្តាបត្រូវដែលជាប់នឹងកាយ ដោយត្រូវដែលសម្រាប់បោះបួ
 សសម្រាប់ចោល ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុនិបុរសស្តាបត្រូវដែលសម្រាប់
 បោះបួសសម្រាប់ចោល ដោយត្រូវដែលសម្រាប់បោះបួសសម្រាប់ចោល (ភិក្ខុនិ)
 ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដ ។

(៤) ភិក្ខុនិបុរសស្តាបកាយដោយកាយ ខាងលើគាំងពីដងកាំចិត្ត
 ច្រើនទៅ ខាងគ្រោងគាំងពីមណ្ឌលនៃជន្លង់ចុះមក (ភិក្ខុនិ) ត្រូវអាមត្តិ
 ធុល្លច្ចយ^(២) ។ ភិក្ខុនិបុរសស្តាបត្រូវដែលជាប់នឹងកាយដោយកាយ
 ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដ ។

១ ព្រះពុទ្ធសាសនា ៣ ទិស្សនិយម ២ ធម្មបទដ្ឋកថា ១០១ ទំព័រ ១១១
 ២ ព្រះពុទ្ធសាសនា ៣ ទិស្សនិយម ២ ធម្មបទដ្ឋកថា ១០១ ទំព័រ ១១១

កាយឃ្មង់តទ្ធុន កាយ អាមសតិ អាមត្តិ ធុត្តជស្ស ។
 កាយឃ្មង់តទ្ធុន កាយឃ្មង់តទ្ធុ អាមសតិ អាមត្តិ
 ធុត្តជស្ស ។ ធិស្សត្តិយេន កាយ អាមសតិ អាមត្តិ
 ធុត្តជស្ស ។ ធិស្សត្តិយេន កាយឃ្មង់តទ្ធុ អាមសតិ
 អាមត្តិ ធុត្តជស្ស ។ ធិស្សត្តិយេន ធិស្សត្តិយេ
 អាមសតិ អាមត្តិ ធុត្តជស្ស ។

(៥) វិភាសោ អុវស្សុតេ អនត្តតំ ធុត្តជស្សនាម
 កាយេន កាយ អាមសតិ អាមត្តិ ធុត្តជស្ស ។
 កាយេន កាយឃ្មង់តទ្ធុ អាមសតិ អាមត្តិ ធុត្តជស្ស ។
 កាយឃ្មង់តទ្ធុន កាយ អាមសតិ អាមត្តិ ធុត្តជស្ស ។
 កាយឃ្មង់តទ្ធុន កាយឃ្មង់តទ្ធុ អាមសតិ អាមត្តិ
 ធុត្តជស្ស ។ ធិស្សត្តិយេន កាយ អាមសតិ អាមត្តិ
 ធុត្តជស្ស ។ ធិស្សត្តិយេន កាយឃ្មង់តទ្ធុ អាមសតិ

ភិក្ខុធិប្បុរសស្ថាបកាយ ដោយត្រូវដែលជាប់នឹងកាយ ត្រូវអាមត្តិធុត្តជ ។
 ភិក្ខុធិប្បុរសស្ថាបត្រូវដែលជាប់នឹងកាយ ដោយត្រូវដែលជាប់នឹងកាយ ត្រូវ
 អាមត្តិធុត្តជ ។ ភិក្ខុធិប្បុរសស្ថាបកាយ ដោយត្រូវដែលសម្រាប់បោះបង្ក
 សម្រាប់ចោល ត្រូវអាមត្តិធុត្តជ ។ ភិក្ខុធិប្បុរសស្ថាបត្រូវដែលជាប់នឹង
 កាយ ដោយត្រូវដែលសម្រាប់បោះបង្កសម្រាប់ចោល ត្រូវអាមត្តិធុត្តជ ។
 ភិក្ខុធិប្បុរសស្ថាបត្រូវដែលសម្រាប់បោះបង្កសម្រាប់ចោល ដោយត្រូវដែល
 សម្រាប់បោះបង្កសម្រាប់ចោល (ភិក្ខុធិ)ត្រូវអាមត្តិធុត្តជ ។

(៧) កាលបើមានតម្រូវភិក្ខុធិ (ភិក្ខុធិ) ហើយភិក្ខុធិ
 ប្បុរស ឬបកាយដោយកាយ ភាវីត្រាមភិក្ខុធិតំបំបង្កបោះ ភាវីបើ
 តាំងឯកណ្តាលនៃធិតិធម្មិមក (ភិក្ខុធិ) ត្រូវអាមត្តិធុត្តជ ។ ភិក្ខុធិ
 ប្បុរសស្ថាបត្រូវដែលជាប់នឹងកាយ ដោយកាយ ត្រូវអាមត្តិធុត្តជ ។ ភិក្ខុធិ
 ប្បុរសស្ថាបកាយ ដោយត្រូវដែលជាប់នឹងកាយ ត្រូវអាមត្តិធុត្តជ ។ ភិក្ខុធិ
 ប្បុរសស្ថាបត្រូវដែលជាប់នឹងកាយ ដោយត្រូវដែលជាប់នឹងកាយ ត្រូវអាមត្តិ
 ធុត្តជ ។ ភិក្ខុធិប្បុរសស្ថាបកាយ ដោយត្រូវដែលសម្រាប់បោះបង្កសម្រាប់
 ចោល ត្រូវអាមត្តិធុត្តជ ។ ភិក្ខុធិប្បុរសស្ថាបត្រូវដែលជាប់នឹងកាយ ដោយ

៤ តាំងពីបច្ចុប្បន្ន ដល់បច្ចុប្បន្ន ៣ ធិណាយភិក្ខុធិត្រូវអាមត្តិធុត្តជ ដល់កាយភិក្ខុធិ ។

អាមសត្តិ ធុត្តដស្ស ។ ធុស្សត្តិយេន ធុស្សត្តិយំ អាមសត្តិ
អាមសត្តិ ធុត្តដស្ស ។

[៦] ឧត្តត្ថកំ អាណាជាទុមណ្ណាលំ កាយេន កាយំ
អាមសត្តិ អាមសត្តិ ធុត្តដស្ស ។ កាយេន កាយប្បដិ-
ពន្ធំ អាមសត្តិ អាមសត្តិ ធុត្តដស្ស ។ កាយប្បដិពន្ធន
កាយំ អាមសត្តិ អាមសត្តិ ធុត្តដស្ស ។ កាយប្បដិ-
ពន្ធន កាយប្បដិពន្ធំ អាមសត្តិ អាមសត្តិ ធុត្តដស្ស ។
ធុស្សត្តិយេន កាយំ អាមសត្តិ អាមសត្តិ ធុត្តដស្ស ។
ធុស្សត្តិយេន កាយប្បដិពន្ធំ អាមសត្តិ អាមសត្តិ ធុត្ត-
ដស្ស ។ ធុស្សត្តិយេន ធុស្សត្តិយំ អាមសត្តិ អាមសត្តិ
ធុត្តដស្ស ។

[៧] ឧត្តត្ថកំ អាណាជាទុមណ្ណាលំ កាយេន កាយំ អាមសត្តិ
អាមសត្តិ ធុត្តដស្ស ។ កាយេន កាយប្បដិពន្ធំ អាមសត្តិ
អាមសត្តិ ធុត្តដស្ស ។ កាយេន កាយប្បដិពន្ធន កាយំ
អាមសត្តិ អាមសត្តិ ធុត្តដស្ស ។ កាយេន កាយប្បដិពន្ធន
កាយប្បដិពន្ធំ អាមសត្តិ អាមសត្តិ ធុត្តដស្ស ។ កាយេន
កាយប្បដិពន្ធន កាយប្បដិពន្ធន កាយំ អាមសត្តិ អាមសត្តិ
ធុត្តដស្ស ។ កាយេន កាយប្បដិពន្ធន កាយប្បដិពន្ធន
កាយប្បដិពន្ធន កាយំ អាមសត្តិ អាមសត្តិ ធុត្តដស្ស ។

ត្រូវផលសម្រាប់បោះបួសប្រាប់ចោល ត្រូវអាមសត្តិខ្ពង់ ។ ភិក្ខុនិប្ទបុរស
ស្តាប់ត្រូវផលសម្រាប់បោះបួសប្រាប់ចោល ដោយត្រូវផលសម្រាប់បោះ
បួសប្រាប់ចោល ត្រូវអាមសត្តិខ្ពង់ ។

[៦] ភិក្ខុនិប្ទបុរសស្តាប់កាយដោយកាយ ខាងលើតាំងពីដំបូង
កាប់ត្រូវទិវេទ ខាងក្រោមតាំងពីមណ្ឌលនៃដង្កីនីចុះមក (ភិក្ខុនិ) ត្រូវអាមសត្តិ
ខ្ពង់^(១) ។ ភិក្ខុនិប្ទបុរសស្តាប់ត្រូវផលដាច់នឹងកាយ ដោយកាយ ត្រូវអាមសត្តិ
ខ្ពង់ ។ ភិក្ខុនិប្ទបុរសស្តាប់កាយ ដោយត្រូវផលដាច់នឹងកាយ ត្រូវអាមសត្តិ
ខ្ពង់ ។ ភិក្ខុនិប្ទបុរសស្តាប់ត្រូវផលដាច់នឹងកាយ ដោយត្រូវផលដាច់នឹង
កាយ ត្រូវអាមសត្តិខ្ពង់ ។ ភិក្ខុនិប្ទបុរសស្តាប់កាយ ដោយត្រូវផលសម្រាប់
បោះបួសប្រាប់ចោល ត្រូវអាមសត្តិខ្ពង់ ។ ភិក្ខុនិប្ទបុរសស្តាប់ត្រូវផលដាច់
នឹងកាយ ដោយត្រូវផលសម្រាប់បោះបួសប្រាប់ចោល ត្រូវអាមសត្តិខ្ពង់ ។
ភិក្ខុនិប្ទបុរសស្តាប់ត្រូវផលសម្រាប់បោះបួសប្រាប់ចោល ដោយត្រូវផល
សម្រាប់បោះបួសប្រាប់ចោល ត្រូវអាមសត្តិខ្ពង់ ។

[៧] កាលបើដទៃនឹងភិក្ខុនិ (ភិក្ខុនិខ្ពង់យក្សជាដើម) មានកម្រិត
ដូចគ្នា ហើយភិក្ខុនិស្តាប់កាយ ដោយកាយ ខាងក្រោមតាំងពីដំបូងកាប់ត្រូវ
ចុះមក ខាងលើតាំងពីមណ្ឌលនៃដង្កីនីចុះទិវេទ របស់យក្សភិក្ខុ ប្រែមក
ភិក្ខុនិ

១ បានន័យត្រូវអាមសត្តិខ្ពង់ ព្រោះត្រូវអាមសត្តិខ្ពង់ ត្រូវអាមសត្តិខ្ពង់ ។

(៧) ឯកាគា អវស្សតេ អធិត្តកំ ឧត្តជាទុមណ្ណាលំ កាយេន កាយំ អាមសតិ អាមត្តំ ទុក្ខដស្ស ។
 កាយេន កាយឃ្មដិតទុំ អាមសតិ អាមត្តំ ទុក្ខដស្ស ។
 កាយឃ្មដិតទ្វេន កាយំ អាមសតិ អាមត្តំ ទុក្ខដស្ស ។
 កាយឃ្មដិតទ្វេន កាយឃ្មដិតទុំ អាមសតិ អាមត្តំ ទុក្ខដស្ស ។
 ឱស្សត្តិយេន កាយំ អាមសតិ អាមត្តំ ទុក្ខដស្ស ។
 ឱស្សត្តិយេន កាយឃ្មដិតទុំ អាមសតិ អាមត្តំ ទុក្ខដស្ស ។
 ឱស្សត្តិយេន ឱស្សត្តិយំ អាមសតិ អាមត្តំ ទុក្ខដស្ស ។

(១០) ឧត្តត្តកំ អធិត្តកំ ឧត្តជាទុមណ្ណាលំ កាយេន កាយំ អាមសតិ អាមត្តំ ទុក្ខដស្ស ។ កាយេន កាយឃ្មដិតទុំ អាមសតិ អាមត្តំ ទុក្ខដស្ស ។ កាយឃ្មដិតទ្វេន កាយំ អាមសតិ អាមត្តំ ទុក្ខដស្ស ។ កាយឃ្មដិតទ្វេន កាយឃ្មដិតទុំ អាមសតិ អាមត្តំ ទុក្ខដស្ស ។ ឱស្សត្តិយេន កាយំ អាមសតិ

(៧) កាលេប្រែតាគាគ្រាតម្ភាវ (ធិតាវិស័យតម្ភាវ) ហើយ ភិក្ខុវិស្វកាយ (ចេស្សយក្សជាដើម) ដោយកាយេន កាយំ អាមសតិ អាមត្តំ ទុក្ខដស្ស ។ កាយេន កាយឃ្មដិតទុំ អាមសតិ អាមត្តំ ទុក្ខដស្ស ។ កាយឃ្មដិតទ្វេន កាយំ អាមសតិ អាមត្តំ ទុក្ខដស្ស ។ កាយឃ្មដិតទ្វេន កាយឃ្មដិតទុំ អាមសតិ អាមត្តំ ទុក្ខដស្ស ។ ឱស្សត្តិយេន កាយំ អាមសតិ អាមត្តំ ទុក្ខដស្ស ។ ឱស្សត្តិយេន កាយឃ្មដិតទុំ អាមសតិ អាមត្តំ ទុក្ខដស្ស ។ ឱស្សត្តិយេន ឱស្សត្តិយំ អាមសតិ អាមត្តំ ទុក្ខដស្ស ។

(១០) ភិក្ខុវិស្វកាយដោយកាយេន កាយំ អាមសតិ អាមត្តំ ទុក្ខដស្ស ។ កាយេន កាយឃ្មដិតទុំ អាមសតិ អាមត្តំ ទុក្ខដស្ស ។ កាយឃ្មដិតទ្វេន កាយំ អាមសតិ អាមត្តំ ទុក្ខដស្ស ។ កាយឃ្មដិតទ្វេន កាយឃ្មដិតទុំ អាមសតិ អាមត្តំ ទុក្ខដស្ស ។ ឱស្សត្តិយេន កាយំ អាមសតិ

វាយចំណែក ភិក្ខុនិកាយ

អាមត្តិ ធុត្តាជស្ស ។ ធិស្សត្តិយេន កាយធម្មដ៏តង្គិ
អាមសតិ អាមត្តិ ធុត្តាជស្ស ។ ធិស្សត្តិយេន ធិស្សត្តិយេ
អាមសតិ អាមត្តិ ធុត្តាជស្ស ។

[១១] អនាមត្តិ អសត្តិច អសតិយា អដានតិយា
អសាធិយ ធិយា ឧត្តតិកាយ ទិក្ខុចិត្តាយ វេទនដាយ
អាធិកម្មិតាយាតិ ។

បរិមយាភិកំ ខំរិទំ ។

វាយចំណែក ភិក្ខុនិកាយ

កាយ ដោយត្រូវវេទនសម្រាប់បោះបួសប្រាប់ចោល ត្រូវភាចក្តិក្តម ។
ភិក្ខុនិស្សាបត្រូវវេទនដោយនិកាយ ដោយត្រូវវេទនសម្រាប់បោះបួសប្រាប់
ចោល ត្រូវភាចក្តិក្តម ។ ភិក្ខុនិស្សាបត្រូវវេទនសម្រាប់បោះបួសប្រាប់
ចោល ដោយត្រូវវេទនសម្រាប់បោះបួសប្រាប់ចោល ត្រូវភាចក្តិក្តម ។

[១១] វេទនវេទនមិនត្រូវភាចក្តិ (ក្រសិស្សាបទនេមាន៨យ៉ាង) គឺ
ភិក្ខុនិមិនក្រសិ មិនមានស្មារតី មិនដឹងខ្លួន មិនត្រេកអរ ក្នុង
ពានចិត្តវេទន វេទនាគ្របសង្កត់ ភិក្ខុនិជាពាសដើមបញ្ញត្តិ ។

បរិមយាភិ ខំរិទំ ។

ទុតិយបារាជីកំ

[១២] គោន សមយេន តុន្តា ភគវា សារត្តិយំ
វិហារតិ ជេតវាន អនាជមិណ្ឌុក្កស្ស អារាមេ ។ គោន
ទោ បន សមយេន សុន្តរិទ្ធា កំកុដិ សារត្តិយំ
មិការទត្តនា(១) តត្តិយំ ហោតិ ។ យាវ តត្តា តុរណោ
អហោសិ តាវ ជាទេសំ ។ បរិមត្តេ កត្តេ វិទ្ធិមិទ្ធា
វិជាយិ ។ កិកុដិយោ ជុល្លឧទ្ធុ កំកុដិ ឯតទរោច្ឆំ
សុន្តរិទ្ធា ទោ អយ្យេ អតំវិទ្ធិន្តា វិជានា តត្តិ យោ
សា កិកុដិយេវ សមាទា តត្តិយំ ។ ឯវំ អយ្យេតិ ។
កំស្ស បន ត្វំ អយ្យេ ជាតំ តារាជីតំ ធម្មំ អដ្ឋា-
បត្តំ កំកុដិ ទេវ អត្តនា បដិចោទេសិ ទ គណស្ស
អាណេចេសីតំ ។ យោ ឯតិស្សា អរណោ មយ្ហេសោ
អរណោ យា ឯតិស្សា អកតិ មយ្ហេសា អកតិ
យោ ឯតិស្សា អយសោ មយ្ហេសោ អយសោ យោ

១ មិការទត្តនា សុទ្ធិមិ រត្តិយំ យោតេ ទំល្លិ ។

បារាជីកំ ២

[១២] សម័យនោះ ព្រះសព្វញ្ញត្តិដ៏មានជោគគង្គីនៅក្នុងជេតវន
យេសំអនាជមិណ្ឌុក្កស្សដ៏ទៀបព្រៃសារត្តិ ។ សម័យនោះឯង សុន្តរិទ្ធាកិកុ-
និមានគតិដោយសេចក្តីជាប់មិការទោតា ។ កាលគតិទ្វិទៅឡើយ ក៏មាន
បិទបាំងទុកបាទ ។ លុះគតិ(នោះ)បាន (ជិតគ្រប់រួច) ក៏កុនិទោតិសិក
ទៅហើយសម្រាលក្នុង ។ ក៏កុនិទោតិទ្វិយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងជុល្ល-
ឧទ្ធាកិកុនិទោ ចតិព្រលោកម្ចាស់ សុន្តរិទ្ធា សិកទៅមិនទាន់បានយូរថ្ងៃនោះ
ក៏សម្រាល (ក្នុងភ្នំ) សុន្តរិទ្ធានោះ មានគតិកំណើតនៅជិតកុនិទោ
ឡើយទេ ។ ជុល្លឧទ្ធាកិកុនិទោឡើយតបថា យ៉ាងហ្នឹងហើយ លោកម្ចាស់ ។
ក្នុងកិកុនិទោមហនោះ ក៏និយាយថា ចតិព្រលោកម្ចាស់ (ថេ) លោក
ម្ចាស់ដឹងថា កិកុនិទោតិកុនិទោជាតិហើយ ចុះលោកម្ចាស់ម្តេចបានជាលោក
ម្ចាស់មិនចោទដោយខ្លួនឯង នឹងមិនប្រាប់ដល់ពួកគណៈ ។ ឯជុល្លឧទ្ធាកិកុ-
និទោនិយាយថា ទោសណាដែលកើតឡើងដល់សុន្តរិទ្ធានុ៎ះ ទោសនោះ
នឹងមានដល់ខ្ញុំ ក៏ក្រែករំលោភដែលកើតឡើងដល់សុន្តរិទ្ធានុ៎ះ ក៏
ក្រែករំលោភនឹងមានដល់ខ្ញុំ សេចក្តីភាច់យស(១)ណាដែលកើតឡើងដល់
សុន្តរិទ្ធានុ៎ះ សេចក្តីភាច់យសនោះនឹងមានដល់ខ្ញុំ សេចក្តីសុទ្ធសារាត

១ គណៈថា ជា សេចក្តីបង្កើតការងារ ឬជំនុំលក្ខណៈទំនំបំណង ។

ឯកស្ស អណាភោ មធូរសោ អណាភោ ត្យាហំ អយ្យ
 អត្តោ អវណ្ណំ អត្តោ អត្តោ អយសំ អត្ត-
 នោ អណាភំ បធរសំ អាណោស្សមិតិ ។ យោ តា ភិក្ខុ-
 និយោ អប្បុរោ ។ បេ ។ តា ឧដ្ឋាយន្តំ ទ័យន្តំ វិចា-
 ទេន្តំ កងំ ហិ ធាម អយ្យា ធុល្លទន្ធា ដានំ ចារាដិ-
 កំ ធម្មំ អដ្ឋាយន្តំ ភិក្ខុនិ ទេវ អត្តោ បដិចោទេស្សតិ
 ឧ តណស្ស អាណោស្សតិ ។ អថទោ តា ភិក្ខុ-
 និយោ ភិក្ខុនិ ឯតមត្តំ អាណោស្សំ ។ ភិក្ខុ ភក្កា
 ឯតមត្តំ អាណោស្សំ ។ អថទោ ភក្កា ឯតស្សិ ធិនាទេ
 ឯតស្សិ បក្ករណោ ភិក្ខុសង្ឃំ សង្ឃាតាបេត្តា ធម្មំ
 កងំ កត្តា ភិក្ខុ បដិបុត្តិ សង្ឃំ កេវ ភិក្ខុវេ ធុល្លទន្ធា
 ភិក្ខុនិ ដានំ ចារាដិកំ ធម្មំ អដ្ឋាយន្តំ ភិក្ខុនិ ទេវ
 អត្តោ បដិចោទេតិ^(១) ឧ តណស្ស អាណោស្សតិ^(២) ។
 សង្ឃំ ភក្កាតិ ។ វិកេហិ ពុដ្ឋោ ភក្កា កងំ ហិ ធាម
 ភិក្ខុវេ ធុល្លទន្ធា ភិក្ខុនិ ដានំ ចារាដិកំ ធម្មំ
 អដ្ឋាយន្តំ ភិក្ខុនិ ទេវ អត្តោ បដិចោទេស្សតិ ឧ

ណាវិសេសេតិ ឡើងដល់សុខុវិភាគ៖ សេចក្តីសូត្រលាភៈនឹងមាន
 ដល់ខ្ញុំ(មិនមាន) បដិច្ចលោកត្តាសំ (បើដូច្នោះ) ខ្ញុំនឹងប្រាប់ជាសរសេរខ្ញុំ
 ក្តៅក្រកំរបស់ខ្ញុំ សេចក្តីភាវយសរបស់ខ្ញុំ សេចក្តីសូត្រលាភៈរបស់ខ្ញុំ
 ដល់ពួកជនដទៃដូចម្តេចបាន ។ ពួកភិក្ខុនិណាវិសេសេសេចក្តីប្រាប់
 តិច ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុនិអម្បាលៈនោះក៏ពោលពោស និងរៀល បន្តបន្តិច
 ជា ធុល្លទន្ធាជាម្ចាស់ដឹងថា ភិក្ខុនិត្រូវតាមត្តិបាណដិកេហើយ មិនគួរនឹងមិន
 ហោទេដោយខ្លួនឯង នឹងមិនប្រាប់ដល់ពួកគណៈសោះ ។ លំដាប់នោះ
 ពួកភិក្ខុនិអម្បាលៈនោះ ដំណាលរឿងមុនៗដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំង
 ឡាយក៏ត្រាបចូលសេចក្តីខ្ពុះចំពោះព្រះបិណ្ឌព្រះភាគ ។ ព្រោះរឿងនេះ
 ដំណើរនេះ ព្រះបិណ្ឌព្រះភាគជាម្ចាស់ក្រាស់ឲ្យប្រាប់ភិក្ខុសង្ឃទ្រង់សំដែង
 ធម៌កថា ហើយទ្រង់សូមញាក់ពួកភិក្ខុថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុង
 ធុល្លទន្ធាភិក្ខុនិដឹងថា ភិក្ខុនិត្រូវតាមត្តិបាណដិកេហើយ មិនចោទដោយខ្លួនឯង
 នឹងមិនប្រាប់ដល់ពួកគណៈ ពិនមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រាបចូលថា
 សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធនឹងមានព្រះភាគទ្រង់និរៀល
 ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធុល្លទន្ធាភិក្ខុនិដឹងថា ភិក្ខុនិត្រូវតាមត្តិបាណដិកេ
 ហើយ មិនគួរនឹងមិនចោទដោយខ្លួនឯង នឹងមិនប្រាប់ដល់ពួកគណៈទេ

១ ឧ បដិចោទេស្សតិ ។ ២ ឧ អាណោស្សតិ ។

កណ្តាស្ស អាហារេស្សតិ នេតំ ភិក្ខុវេ អប្បសន្នាធំ វា
 បសាទាយ បសន្នាធំ វា ភិយ្យាការាយ អដទ្ទេតំ
 ភិក្ខុវេ អប្បសន្នាធំ ភោគេ អប្បសាទាយ បសន្នាធំ ឬ
 កត្តាធំ អញ្ញាថត្តាយាតិ ។ បេ ។ ឯវត្ត បទ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុវិយោ ឥមំ សិក្ខាបទំ ទុទ្ទិសន្ត យា បទ ភិក្ខុវិ
 ដាធំ ចារាជិកំ ធម្មំ អន្លៀបធំ ភិក្ខុវិ លេ អត្តនា
 បដិចារេយ្យ ឧ កណ្តាស្ស អាហារេយ្យ យនា ធម្មា
 វិការ វា អស្ស ទុតា វា ធាសិកា វា អវសថា វា សា
 បន្ទា ឯវ វាយ្យ បុព្វ វាយំ អយ្យ អញ្ញាសិ ឯតំ
 ភិក្ខុវិ ឯវត្ត ឧ ឯវត្ត ឧ សា ភក្តិវិកំ ចោ ឧ ទោ អត្ត-
 នា បដិចារេយ្យ ឧ កណ្តាស្ស អាហារេយ្យ ឧ អយម្បិ
 ចារាជិកា យោតិ អសំវសា វដ្ឋប្បច្ឆន្តានិកាតិ ។
 [១៣] យា បនាតំ យា យាទិសា ។ បេ ។
 ភិក្ខុវិកំ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ត អដិប្បតា
 ភិក្ខុវិកំ ។ ធានាតិ ធាម សាមំ វា ធានាតិ

នៃភិក្ខុវិកំ ខ្យាយ អំពើនេះមិនមែនជាឱ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់
 ជ្រះថ្លាទេ មិនមែនជាឱ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ទោះបី
 ម្ចាស់ភិក្ខុវិកំ ខ្យាយ អំពើនេះច្បាស់ជាទាន់ចំណូលឱ្យមនុស្សពួកខ្លះដែល
 មិនទាន់ជ្រះថ្លាឱ្យទាន់ជ្រះថ្លា ទាំងចំណូលពួកមនុស្សខ្លះដែលជ្រះថ្លា
 ហើយឱ្យត្រូវចំពោះសំចៃក្នុងភិក្ខុវិកំ ជ្រះថ្លាទៅវិញ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុវិកំ
 ខ្យាយ ពួកភិក្ខុវិកំ ចូលដល់ជនទៀតឱ្យសិក្សាបទនេះយ៉ាងនេះ ភិក្ខុវិកំ
 មួយដឹងថា ភិក្ខុវិកំ ត្រូវតែចាត់ចែងនេះហើយមិនចោទដោយខ្លួនឯង
 ទាំងមិនប្រាប់ដល់ពួកគណៈ កាលណាបើភិក្ខុវិកំ នោះស្តីទៅក្តី ឬក្តី ហើយក្តី
 វិនាសហើយក្តី ចៀសទៅកាន់លទ្ធផលវិនាសហើយក្តី ទោះភិក្ខុវិកំ ដែលដឹងរឿង
 នោះ មិនយាយ៉ាងនេះក្នុងកាលជាទាត់គ្រាយថា បតិគ្រាលោកម្ចាស់ ខ្ញុំ
 បានដឹង(រឿង) ភិក្ខុវិកំ នោះថា ទាត់នោះមានសភាពយ៉ាងនេះមួយ យ៉ាងនេះ
 មួយ ក្នុងកាលមុនដែរ ប៉ុន្តែខ្ញុំមិនបានចោទចំពោះខ្លួនឯង ទាំងមិនបាន
 ប្រាប់ដល់ពួកគណៈ ទេ ដូច្នេះភិក្ខុវិកំ នេះ ក៏ត្រូវតែចាត់ចែងនេះ ឈ្មោះ
 វដ្ឋបដិចារិក (ព្រះជួយបដិចារិក ទោសន) ជាស្រីមិនមានសំវស ។
 [១៤] ត្រីវិក្សតា ភិក្ខុវិកំ មួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាទាំងសិក្សា-
 បទ ១ នៃចារាជិកា នេះ ។ ដែលហៅថា ដឹង ភិក្ខុវិកំ ដឹងខ្លួនឯងក្តី

អញ្ញា ក៏ អស្សា អាណេចន្តិ សា ក៏ អាណេចន្តិ ។
 ពាក្យដ៏កំ ធម្ម៍ អស្សាបន្តិ អស្សន្តិ ពាក្យដ៏កាចំ អញ្ញា
 ពាក្យដ៏កំ អស្សាបន្តិ ។ លេ អន្តា បដិចោទេយ្យតិ
 ឧ សយំ ចោទេយ្យ ។ ឧ កណាស្ស អាណេចេយ្យតិ
 ឧ អញ្ញាសំ កិក្កុដិចំ អាណេចេយ្យ ។

[១៤] យេសូ ច សា បិកា ក៏ អស្សាតិ បិកា
 តាម សលំផ្តេ បិកា វុទ្ធតិ ។ ទុតា តាម កាលក-
 កា^(១) វុទ្ធតិ ។ តាសិកា តាម សយំ ក៏ វិទ្ធតា ហោតិ
 អញ្ញាហិ^(២) ក៏ តាសិកា ។ អវសតា តាម តិក្កាយតនំ
 សន្តិកា វុទ្ធតិ ។

[១៥] សា បន្តា ឃុំ កេយ្យ បុត្រ ក៏ ហំ អយ្យ-
 អញ្ញាសិ ឃុំ កិក្កុដិ ឃុំ វុទ្ធតា ឧ ឃុំ វុទ្ធតា ឧ សា កតិ-
 ដិចំ លេ ឧ លេ អន្តា បដិចោទេយ្យន្តិ ឧ សយំ
 ចោទេយ្យ ។ ឧ កណាស្ស អាណេចេយ្យន្តិ ឧ អញ្ញាសំ
 កិក្កុដិចំ អាណេចេយ្យ ។

១ ១. ១ កលំ កតា ។ ២ អញ្ញាហិចិ វុទ្ធតំ វុទ្ធ ។

ពានពួកអ្នកដទៃមកប្រាប់ដល់កិក្កុដិនោះក្តី កិក្កុដិដែលត្រូវបានជំនះនោះ
 ប្រាប់ក្តី ។ ពាក្យថា ត្រូវតាមតួបុរាណដ៏ក អនិច្ចរយថា បណ្តាបុរាណដ៏ក
 កំរើដ (ដំរើថា) ត្រូវបានជំនះណាមួយ ។ ពាក្យថា មិនចោទដោយ
 ខ្លួនឯង មិនខ្លាំង (ដំនុសធឿ) ទំនិខ្លួនឯង ។ ពាក្យថា មិនប្រាប់
 ដល់ពួកគណៈ មិនប្រាប់ដល់ពួកកិក្កុដិទៀត ។

[១៤] គ្រឹះពាក្យថា កាលណាបើកិក្កុដិនោះស្ថិតនៅក្តី គឺដែល
 ហៅថា ស្ថិតនៅ បានដល់កិក្កុដិស្ថិតនៅក្នុងកេចខៃខ្លួនដដែល ។ ដែល
 ហៅថា ច្បុក គឺធ្វើការកិរិយាស្តាប់ទៅហើយ ។ សឹកខ្លួនឯងក្តី ពួក
 កិក្កុដិទៀតឱ្យវិនាសក្តី ហៅថា វិនាសហើយ ។ ទៀសទៅកាន់
 លទ្ធិតិរិយ ហៅថា ទៀសទៅកាន់លទ្ធិដទៃ ។

[១៥] គ្រឹះពាក្យថា ទោះកិក្កុដិដែលដំរើដំរើនោះនិយាយយ៉ាង
 នេះក្តីកាលជាទាន់ក្រោយថា ចង់ត្រលោកជាខ្លាស់ ខ្ញុំបាទដឹង (ឱ្យដឹង,
 កិក្កុដិនោះថា ទាន់នោះមានសកាតយ៉ាងនេះមួយ យ៉ាងនេះមួយ ក្នុងកាល
 មុនដទៃ ប៉ុន្តែខ្ញុំមិនបាច់ចាំចាំពោះខ្លួនឯង សេចក្តីថា ខ្ញុំមិនបាច់ខ្លាំង
 (ដំនុសធឿ) ទំនិខ្លួនឯង ។ ពាក្យថា ខ្ញុំមិនបាច់ប្រាប់ដល់ពួកគណៈ
 អនិច្ចរយថា ខ្ញុំមិនប្រាប់ដល់ពួកកិក្កុដិដទៃឡើយ ។

[១៦] អយម្បតិ បុរិមាយោ ឧបាសាយ វុច្ចតិ ។

ភាពដឹកា ហោតិភិ សេយ្យជាមិ ពាម មណ្ឌបលាសោ
តទ្ធា បុត្តោ^(១) អកតោ ហរិតត្ថាយ ឯវេរេ កិក្ខុដិ
ជានិ ពារាជិកំ ធម្មំ អន្តរាបដ្ឋំ កិក្ខុដិ ទេវ អត្តនា
បដិទោទេស្សាមិ ឧ កណាស្ស អាហេទេស្សាមិភិ ទុវ
ជិត្តិត្តមត្តេន អស្សមណី ហោតិ អសក្យជីតា តេម
វុច្ចតិ ពារាជិកា ហោតិភិ ។ អសំវាសាតិ សំវាសោ
ពាម ឯកតត្ថំ ឯកុទ្ធសោ សមសិក្ខានា ឯសោ
សំវាសោ ហាម សោ តាយ សន្នំ ធម្មំ តេន វុច្ចតិ
អសំវាសាតិ ។

[១៧] អនាមិកំ សង្ឃស្ស កណ្ឌំ វ កលហោ
វ វិក្កហោ វ វិវាទោ វ ភវិស្សតិភិ ធារោចេតិ
សង្ឃភោទោ វ សង្ឃរាជិ វ ភវិស្សតិភិ ធារោចេតិ

១ បុត្តោតិបិ បារោ ។

[១៦] ត្រីភារក្យថា ភិក្ខុនិទេវក្ខំ ភវាភកេហោលេច្រិបដ្ឋិមទិភិ
ពួកភិក្ខុនិវេលត្រិវាបត្តិបុកជិតមុន ។ ។ ពារក្យថា ត្រិវាបត្តិបុកជិត
អនិប្បាយថា ធម្មតាស្វិកេឈិទុវេលេផ្រះផុតអំពិចនិហើយ មិនគួរលូត
លាស់ឡើងវិញបាន មានគួរនាយំនិណាមិញ ភិក្ខុនិវេលដឹងថា ភិក្ខុនិវេល
គួរត្រិវាបត្តិបុកជិតហើយ ត្រាន់នៃដាក់នូវៈថា អញមិនចោទចំពោះខ្លួន
ឯង អញមិនប្រាប់ដល់ពួកគណៈដូច្នោះ ក៏មិនមែនជាសមណី មិនមែន
ជាដីការបស់ព្រះពុទ្ធជាសក្យត្រកូលឡើយ ព្រោះហេតុនោះ ភិក្ខុនិទោ
បានជាភវាភកេហោថា ត្រិវាបត្តិបុកជិត ។ ពារក្យថា មិនមាន
សំវាស អនិប្បាយថា វេលេហោថា សំវាស (នោះ) គឺសង្ឃកម្មជាមួយគ្នា
ទទួលជាមួយគ្នា សភាពជាមួយគ្នាសំវាសស្មើគ្នា នេះហោថា សំវាស
សំវាសមុនមិនមានជាមួយនឹងភិក្ខុនិទោ ព្រោះហេតុដូច្នោះ បានជា
ភវាភកេ ហោថា ជាភិក្ខុនិមិនមានសំវាស ។

[១៧] វារៈវិលមិនត្រូវអនាមិក (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺ
ភិក្ខុនិមិនប្រាប់ព្រោះភិតថា សេចក្តីគោរពភិក្ខុ សេចក្តីលោះច្រកភិក្ខុ
សេចក្តីប្រកាន់ផ្សេងគ្នាភិក្ខុ សេចក្តីវិវាទភិក្ខុ ទាំងកើតមានដល់សង្ឃមុនប្រាប់
ព្រោះភិតថា សង្ឃបែកបាក់គ្នា ឬសេចក្តីប្រទោសសង្ឃទាំងកើតមាន ១

វិធីបំបាត់ ភិក្ខុនិកាយ

អយំ កក្កុលា ធម្មសា ធីរិក្ខុន្តរាយំ វា ព្រហ្មចរិយន្ត-
 រាយំ វា កកិស្សតិ ធារោចេតិ អញ្ញា ថដិរូទា កិក្ខុនិ-
 យោ អថស្សន្តិ ធារោចេតិ ឧ ធារោតុត្តាមា ធារោចេតិ
 ថញ្ញាយិស្សតិ សកេន តម្កេចាតិ ធារោចេតិ ឧត្តត្ត-
 កាយ អាជិក្ខត្តិកាយាតិ ។

បុត្រយចារជិតំ ឧទ្ទិសំ ។

វិធីបំបាត់ ភិក្ខុនិកាយ

មិនប្រាប់ព្រះភិក្ខុថា ភិក្ខុនិកាយពោលកាតត្រក់ក្រែងនឹងធ្វើអន្តរាយដល់
 ធីរិក ឬអន្តរាយដល់ព្រហ្មចរិយធម៌ ។ ភិក្ខុនិកាយមិនចាត់វេយ្យាណ្ណភិក្ខុនិ-
 ឯទៀតដ៏សមគួរច្របមិនប្រាប់ ។ ភិក្ខុនិកាយមិនមានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងបិទ
 ជាន់មិនប្រាប់ ។ ភិក្ខុនិកាយមិនប្រាប់ព្រះភិក្ខុថា ភិក្ខុនិកាយនឹងប្រាកដដោយ
 កម្មជាចេសន្ត្រូន (មិនទាន់) ។ ភិក្ខុនិកាយ ។ ភិក្ខុនិកាយនឹងមេបញ្ញត្តិ ។ ។

ពាក្យទី ២ ចប់ ។

តតិយបារាជីក

(១៥) គេន សមយេន ពុន្ទោ កកក សាវត្ថុយំ វិហា-
រតិ ជេតវេន អនាជិបិណ្ឌិកស្ស អាណមេ ។ គេន ទោ
មន សមយេន ដុល្លទន្ទា កិក្កុដិ សមត្តន សង្ខេន
ទុត្តិភ្នំ អវិដ្ឋំ កិក្កុ កុទ្ធានិប្បត្តំ អនុវត្តតិ ។ យោ កា
កិក្កុដិយោ អប្បិទ្ធា ។ មេ ។ នា ទុដ្ឋាយន្តិ ទិយន្តិ វិ-
ហាទន្តិ កតំ ហិ បាម អយ្យា ដុល្លទន្ទា សមត្តន
សង្ខេន ទុត្តិភ្នំ អវិដ្ឋំ កិក្កុ កុទ្ធានិប្បត្តំ អនុវត្តិស្សតិ
។ មេ ។ សច្ចំ តិវា កិក្កុវេ ដុល្លទន្ទា កិក្កុដិ សមត្តន
សង្ខេន ទុត្តិភ្នំ អវិដ្ឋំ កុទ្ធានិប្បត្តំ អនុវត្តតិ ។ សច្ចំ
កកកតិ ។ វិសាហិ ពុន្ទោ កកក កតំ ហិ បាម កិក្កុវេ
ដុល្លទន្ទា កិក្កុដិ សមត្តន សង្ខេន ទុត្តិភ្នំ អវិដ្ឋំ
កុទ្ធានិប្បត្តំ អនុវត្តិស្សតិ ទេតំ កិក្កុវេ អប្បិសន្ទាចំ ក
មសាធាយ ។ មេ ។ វិវត្តា បន កិក្កុវេ កិក្កុដិយោ កម

បារាជីកទី ៣

(១៥) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជំមានព្រះភាគកងក្នុងជេតវិហារមរស
អនាជិបិណ្ឌិកសេដ្ឋំ ទៀបគ្រុនសាវត្ថុ ។ សម័យនោះឯង ដុល្លទន្ទាភិក្ខុនិប្រ-
ព្រឹត្តតាមអវិដ្ឋិភ្នំ ជាអ្នកកើតក្នុងគ្រូល្អអ្នកសម្លាប់គ្នាតវែលសន្សំ
ព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្តហើយ ។ ភិក្ខុបំទំនិទ្យាយណា មានសេចក្តីប្រា-
ប្បាភិច ។ មេ ។ ភិក្ខុបំទំនិទ្យាយនោះកំពាលរបោស កំដៅល បន្តបង្កប់
ថា លោកម្ចាស់ដុល្លទន្ទាមិនសមបើទិដ្ឋិប្រព្រឹត្តតាមអវិដ្ឋិភ្នំ ជាអ្នកកើត
ក្នុងគ្រូល្អអ្នកសម្លាប់គ្នាតវែលសន្សំព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្តហើយនោះ
។ មេ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុបំទំនិទ្យាយ ពូជាដុល្លទន្ទាភិក្ខុនិ
ប្រព្រឹត្តតាមអវិដ្ឋិភ្នំ ជាអ្នកកើតក្នុងគ្រូល្អអ្នកសម្លាប់គ្នាតវែលសន្សំព្រម
ព្រៀងគ្នាលើកវត្តហើយ ពិតមែន ។ ភិក្ខុបំទំនិទ្យាយត្រាចទូលថា
បពិត្រព្រះដំមានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជំមានជោគទ្រង់បន្ទោស
ថា ម្ចាស់ភិក្ខុបំទំនិទ្យាយ ដុល្លទន្ទាភិក្ខុនិមិនស្របបើទិដ្ឋិប្រព្រឹត្តតាមអវិដ្ឋិភ្នំ
ជាអ្នកកើតក្នុងគ្រូល្អអ្នកសម្លាប់គ្នា វែលសន្សំព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្ត
ហើយទេ ម្ចាស់ភិក្ខុបំទំនិទ្យាយ អំពើនេះមិនមែននាំឱ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន
វែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាហើយទេ ។ មេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុបំទំនិទ្យាយ ភិក្ខុនិបំទំនិទ្យាយ

សិក្ខាចង់ ឧត្តិសន្ត យា ចង ភិក្ខុនិ សមត្តេន សង្ខេន
 ឧត្តិភ្នំ ភិក្ខុ ធម្មេន វិធមយេន សត្តសាសនេន អនាទិ
 អប្បដិការ អគតសហាយ តមទុវត្តេយ្យ សា ភិក្ខុនិ
 ភិក្ខុនិហិ ឃិមស្ស វចនិយា ឃិសោ ទោ អយ្យេ ភិក្ខុ
 សមត្តេន សង្ខេន ឧត្តិភ្នំ ធម្មេន វិធមយេន សត្តសា-
 សនេន អនាទរោ អប្បដិការោ អគតសហាយោ
 មាយ្យេ ឯតំ ភិក្ខុំ អនុវត្តិតិ ឃិវត្ត សា ភិក្ខុនិ ភិក្ខុនិហិ
 វុទ្ធមាថា តថេវ បត្តស្នេយ្យ សា ភិក្ខុនិ ភិក្ខុនិហិ យាវ-
 តតំយំ សមទុកាសិគតា តស្ស បដិវិស្សត្តាយ យាវ-
 តតិយេត្យេ សមទុកាសិយមាថា តំ បដិវិស្សត្តេយ្យ
 វច្ឆតំ កុសលំ វោ ចេ បដិវិស្សត្តេយ្យ អយម្បិ
 ចារាជិកា យោតិ អសំវាសា ឧត្តិភ្នំ ឧត្តិភ្នំ កាតិ ។

[១៧] យា ចនាតិ យា យាជិសា ។ បេ ។

អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អនិច្ឆេតា ភិក្ខុនិតំ ។ សមត្តោ ចាម

ត្បសិវដនិទៀនិទ្ធុសិក្ខាចនេយោនិទេថា ភិក្ខុនិណាមួយប្រព្រឹត្តតាម
 ភិក្ខុវេលសន្ស័យព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្តតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យ
 ប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ជាភិក្ខុមិនអើពើ ជាភិក្ខុវេលសន្ស័យ
 ដោយជ្រើសមិនបាន ជាភិក្ខុមិនមានការប្រមូលជាមួយនឹងសន្ស័យ ភិក្ខុនិទោះ
 ត្រូវភិក្ខុនិចាំទ្បយនិយាយយោនិទេថា នៃលោកម្ចាស់ ភិក្ខុនិទោះនឹងវេល
 សន្ស័យព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្តតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅ
 របស់ព្រះសាស្តា ជាភិក្ខុមិនអើពើ ជាភិក្ខុវេលសន្ស័យដោយជ្រើសមិន
 បាន ជាភិក្ខុមិនមានការប្រមូលជាមួយនឹងសន្ស័យ នៃលោកម្ចាស់ លោកកុំ
 ប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុនិទៀយ ភិក្ខុនិទោះកាលភិក្ខុនិចាំទ្បយនិយាយទ្ប
 យោនិទេ ទៅតែប្រកាន់យោនិទោះវេល ភិក្ខុនិទោះត្រូវភិក្ខុនិចាំទ្បយ
 ស្រ្តសមទុកាសនកម្មជាគំបប់ដង ដើម្បីទ្បលះចងវត្តនោះ បើភិក្ខុនិទោះ
 កាលត្រូវភិក្ខុនិចាំទ្បយស្រ្តសមទុកាសនកម្មជាគំបប់ដង លះចងវត្ត
 នោះបាន កាលលះចងបាននោះជាពារេ បើមិនលះចងទេ ភិក្ខុនិទោះ
 ក៏ត្រូវបាណជិក ឈ្មោះភិក្ខុនិភ្នំ (ព្រោះប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុវេលសន្ស័យ
 លើកវត្ត) ជាស្រីមិនមានសំពត់ស ។

[១៧] ត្រីនិពាក្យថា ភិក្ខុនិណាមួយ បានសេក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខា-
 មទិ ១ នៃបាណជិកណ្តាលនេះហើយ ។ សន្ស័យវេលមានសំពត់សស្រីគ្នា

សង្ខារ សមាធសំភស្តុភារ សមាធសីមាធិ បិកោ ។
 ឧត្តរោ ធាម អាមត្តិយា អនុស្សនេ^(១) វា អប្ប-
 ដិកាម្មេ^(២) វា អប្បដិច្ចិស្សន្តេ^(៣) វា ឧត្តរោ ។ ធម្មេន
 វិធមយេនាតិ យេន ធម្មេន យេន វិធមយេន ។ សត្តុ-
 សាសនេនាតិ ដិចសាសនេន ពុទ្ធសាសនេន ។ អនា-
 នកេ ធាម សឡំ វា កណំ វា បុគ្គលំ វា កាម្មំ វា
 ជាតិយតិ ។ អប្បដិកាមេ ធាម ឧត្តរោ អរោ-
 សារំភោ ។ អកកសហាយោ ធាម សមាធសំភស្តុភារ
 កិក្ខុ វុទ្ធនិ កកសហាយា ហោ ភេហិ សន្តិ ធន្តិ
 ភេន វុទ្ធនិ អកកសហាយាតិ ។ កមមុវត្តយ្យាតិ
 យំចិដ្ឋិកោ សោ^(៤) ហោតិ យំទុដ្ឋិកោ យំវុចិកោ
 សាចិ តំចិដ្ឋិកោ ហោតិ តំទុដ្ឋិកោ តំវុចិកោ ។

• ២-៣ ឧបាយមន្ត្រៈពោល ធម៌ យោ នគរយោជន៍ ១៤៦ ៣៣ ។ ៤ ហោ
 យំ វុដ្ឋិកោតិ ៦៧ ៣៣៥ ៧៧១ ។

ស្តុកនៅក្នុងសីមាស្នីតា ឈ្មោះថា ត្រៃប្រៀន្តិភា ។ ភិក្ខុដែលឈ្មោះថា
 សង្ឃរលំភក្តិហើយ ភិក្ខុដែលសង្ឃរលំភក្តិ ព្រោះមិនយំឆ្ងាតាបត្តិក្តី
 ព្រោះមិនធ្វើសហមត្តិក្តី^(១) ព្រោះមិនលះបង់ (ទិដ្ឋិភាភក្តិ) ក្តី ។ ពាក្យថា
 ភាមធម៌ ភាមវិន័យ ភិក្ខាមធម៌ឯណា ភាមវិន័យឯណា ។ ពាក្យថា
 ភាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ភិក្ខាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់
 ព្រះជិនស្រី ភិក្ខាមពុទ្ធសាសនា ។ ដែលហៅថា មិនអើតិ ភិក្ខុមុខ
 អើតិទិសិសង្ឃក្តី ភណ្ឌក្តី បុគ្គលក្តី កម្មក្តី ។ ភិក្ខុដែលសង្ឃរលំភក្តិហើយ
 មិនហៅចូលពួក ឈ្មោះថា ជាភិក្ខុដែលសង្ឃរលំភក្តិហើយ ព្រោះមិនបាន ។
 ដែលហៅថា មិនមានការប្រមូលជាមួយទិសិសង្ឃ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលបាន
 សំភស្តុភារ គឺជាភក្តិហៅថាមានការប្រមូលជាមួយគ្នា ការប្រមូលជាមួយ
 គ្នាមានមិនមានមួយរឿងដោយភិក្ខុទាំងឡាយនោះទេ ហេតុនោះ ភិក្ខុនោះ
 ទើបគឺជាភក្តិហៅថា ជាភិក្ខុមិនមានការប្រមូលជាមួយទិសិសង្ឃ ។ ពាក្យថា
 ប្រៀនភាមភិក្ខុនោះ ភិក្ខុនោះមានទិដ្ឋិយ៉ាងណា មានសេចក្តីចូលចិត្ត
 យ៉ាងណា មានសេចក្តីភាវចិត្តយ៉ាងណា ភិក្ខុនោះក៏មានទិដ្ឋិយ៉ាងនោះ
 មានសេចក្តីចូលចិត្តយ៉ាងនោះ មានសេចក្តីភាវចិត្តយ៉ាងនោះដែរ ។

• ដឹងថាត្រៃប្រៀន្តិហើយ មិនសំដែងអប្បដិកាមេ ។

(២០) សា កិច្ចនិកាយ យា សា ឧត្តរត្ថា ឧត្តរត្ថា
 កិច្ចនិកាយ ។ កិច្ចនិកាយ កិច្ចនិកាយ កិច្ចនិកាយ ។ យា មស្សន្ត
 យា សុណន្ត តាហិ វត្តព្វា ឯសោ ទោ អាយ្យ កិច្ច
 សមត្តេន សាស្ត្រេន ឧត្តរត្ថា ធម្មេន វិទ្យេន សត្តសា
 សនេន អនាគេន អប្បដិកាយេន អត្តសមហាយោ
 មាយ្យ ឯតំ កិច្ចនិកាយ អនុវត្តិតំ ។ ទុតិយម្យ វត្តព្វា
 តតិយម្យ វត្តព្វា ។ សទេ ចដិទិស្សន្តតិ ឥន្ទ្រតំ
 កុសលំ ចោ ទេ ចដិទិស្សន្តតិ អាចត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 សុត្វា ន វទន្តិ អាចត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ សា កិច្ចនិ
 សង្ឃមជ្ឈិមិ អាគន្ធិត្វា វត្តព្វា ឯសោ ទោ អាយ្យ
 កិច្ច សមត្តេន សាស្ត្រេន ឧត្តរត្ថា ធម្មេន វិទ្យេន
 សត្តសាសនេន អនាគេន អប្បដិកាយេន អត្តសមហាយោ
 មាយ្យ ឯតំ កិច្ចនិកាយ អនុវត្តិតំ ។ ទុតិយម្យ វត្តព្វា

(២០) ក្រីងពាក្យថា កិច្ចនិកាយ គឺកិច្ចនិកាយប្រព្រឹត្តតាមកិច្ចនិកាយ
 សង្ឃលើកត្តាហើយនោះ ។ ពាក្យថា ដែលកិច្ចនិកាយនិកាយ គឺកិច្ចនិកាយ
 ខ្សោយដទៃ ។ កិច្ចនិកាយខ្សោយឯណា ឃើញ កិច្ចនិកាយខ្សោយ កិច្ចនិកាយ
 នោះត្រូវខំយាយនឹងកិច្ចនិកាយថា នៃលោកម្ចាស់ កិច្ចនិកាយដែលសង្ឃ
 ព្រមព្រៀងគ្នាលើកត្តាហើយតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រ
 ដៅរបស់ព្រះសាស្តា គឺជាកិច្ចនិកាយ ជាកិច្ចនិកាយសង្ឃជួយជ្រោម
 ជ្រែងមិនបាន ជាកិច្ចនិកាយមានការប្រយោជន៍សង្ឃ នៃលោកម្ចាស់
 លោកកុំប្រព្រឹត្តតាមកិច្ចនិកាយទៀត ។ កិច្ចនិកាយត្រូវកិច្ចនិកាយ
 ខំយាយអស់ពីរបីជំនាន់ ត្រូវខំយាយអស់ពីរបីជំនាន់ ។
 បើកិច្ចនិកាយលើកបាន ការលើកបាននេះជាការល្អ បើលើក
 មិនបានទេ កិច្ចនិកាយត្រូវតាមកិច្ចនិកាយ ។ កិច្ចនិកាយ (ឯទៀត)
 ត្រូវតាមកិច្ចនិកាយ ត្រូវតាមកិច្ចនិកាយ ។ ត្រូវសង្ឃតាមកិច្ចនិកាយ
 មកគាត់ទ័ពលក្ខណសង្ឃ ហើយខំយាយថា នៃនាងកិច្ចនិកាយ កិច្ចនិកាយ
 ដែលសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើកត្តាតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀន
 ប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ជាកិច្ចនិកាយ ជាកិច្ចនិកាយសង្ឃជួយជ្រោម
 ជ្រែងមិនបាន ជាកិច្ចនិកាយមានការប្រយោជន៍សង្ឃ នៃនាងកិច្ចនិ
 កាយកុំប្រព្រឹត្តតាមកិច្ចនិកាយទៀត ។ ត្រូវសង្ឃខំយាយកិច្ចនិកាយ

ធនិយោគីកា សមុទ្ទកាលតា

តតិយម្បិ វត្តត្វា ។ សទេ បដិច្ចិស្សន្តតិ ឥច្ឆេតំ កុសលំ
ខោ ទេ បដិច្ចិស្សន្តតិ អាមត្តំ ទុក្ខដស្ស ។

(២០) សា កិក្ខុនិ សមទុកាសិតត្វា ។ ឯវត្ត
ចន កិក្ខុវេ សមទុកាសិតត្វា ។ ត្បត្តាយ កិក្ខុនិយា
បដិណាយ សង្កេ ញាមេតញោ សុណាតុ មេ
អាយ្យ សង្កេ អយំ ឥត្តន្ទាមា កិក្ខុនិ សមត្តេន
សង្កេន ឧត្តត្តំ កិក្ខុ ធម្មេន វិនយេន សត្តុសា-
សនេន អនាដំ អប្បដិការំ អគតសហាយំ តមទុ-
វត្តតិ សា តំ វត្តំ ឈ្មេនិស្សន្តតិ ។ យដិ សង្កេស្ស
បត្តកលំ សង្កេ ឥត្តន្ទាមំ កិក្ខុនិ សមទុកាសេយ្យ
តស្ស វត្តស្ស បដិច្ចិស្សត្តាយ ។ ឯសា ញត្តិ ។
សុណាតុ មេ អាយ្យ សង្កេ អយំ ឥត្តន្ទាមា កិក្ខុនិ
សមត្តេន សង្កេន ឧត្តត្តំ កិក្ខុ ធម្មេន វិនយេន
សត្តុសាសនេន អនាដំ អប្បដិការំ អគតសហាយំ
តមទុវត្តតិ សា តំ វត្តំ ឈ្មេនិស្សន្តតិ ។ សង្កេ
ឥត្តន្ទាមំ កិក្ខុនិ សមទុកាសតិ តស្ស វត្តស្ស

បារាមិទិ ៣ កាស្ត្រិសមុទ្ទកាលនម្ម

រសំវាជាតំរំបំវិជេនិជេនិ ត្រៃនិយាយអសំវាជាតំរំបំវិជេនិជេនិ ។ ទើ
ភិក្ខុនិទោះលេបេនិបាន កាលេបេនិបានៈខេជាគារេល្អ មើលេបេនិមិនបានទ
ត្រៃពាបត្តិទុក្ខដ ។

(២១) ភិក្ខុនិទោះត្រៃភិក្ខុនិទាំងឡាយស្ម័គ្រសមុទ្ទកាសនិវិចិ ។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រៃស្ម័គ្រសមុទ្ទកាសនិវិចិ (ចំពោះភិក្ខុនិឈ្មោះ
នោះ) យ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុនិដែលជាសម្រេចពេលត្រៃត្រៀងសង្ឃឲ្យដឹងថា
បដិគ្រលោកម្ចាស់ សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុនិនេះឈ្មោះនេះប្រព្រឹត្តតាម
ភិក្ខុនិទាំងឡាយសង្ឃត្រៃពេលត្រៃត្រៀងគាលើកវត្ត តាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យ
ប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ជាភិក្ខុមិនអើពើ សង្ឃជួយជ្រោមជ្រែងមិនបាន
មិនមានការប្រមូលជាមួយនឹងសង្ឃ ភិក្ខុនិទោះមិនលេបេនិវត្តនោះទេ ។
ចំពោះម្ចាស់កាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃត្រៃស្ម័គ្រសមុទ្ទកាសនិវិចិពោះ
ភិក្ខុនិឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលេបេនិវត្តនោះចេញ ។ នេះជាញត្តិ ។ បដិគ្រ
ព្រះភិក្ខុនិសង្ឃជាម្ចាស់ សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុនិនេះឈ្មោះនេះប្រព្រឹត្ត
តាមភិក្ខុដែលសង្ឃត្រៃពេលត្រៃត្រៀងគាលើកវត្តតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យ
ប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ជាភិក្ខុមិនអើពើ សង្ឃជួយជ្រោមជ្រែងមិនបាន
មិនមានការប្រមូលជាមួយនឹងសង្ឃ ភិក្ខុនិទោះមិនលេបេនិវត្តនោះទេ ។ ឥឡូវនេះ
សង្ឃស្ម័គ្រសមុទ្ទកាសនិវិចិពោះភិក្ខុនិឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលេបេនិវត្តនោះ

បដិទិស្សត្តាយ ។ យស្ស អយ្យាយ ខមតិ ឥត្តន្ទាមាយ
 ភិក្ខុទិយា សមទុកាសនា តស្ស វត្ថុស្ស បដិទិស្សត្តាយ
 សា តុណ្ហស្ស យស្ស ឧត្តមតិ សា កាសេយ្យ ។
 ទុតិយម្យី ឯតមត្តំ វោមិ ។ មេ ។ តតិយម្យី ឯតមត្តំ
 វោមិ ។ មេ ។ សមទុកដ្ឋា សធម្មន ឥត្តន្ទាមា ភិក្ខុទិ
 តស្ស វត្ថុស្ស បដិទិស្សត្តាយ ។ ខមតិ សធម្មស្ស
 តស្ស តុណ្ហំ ។ ឯវមតំ ធារយាមីតិ ។

(២២) ត្រតិយា ទុក្កដំ ធ្វីហិ កម្មវាចាហិ ធុល្ល-
 ច្ចយា កម្មវាចាបរិយោសានេ អាចត្តិ ចារាដិកស្ស ។

(២៣) អយម្យីតិ បុរិមាយោ ឧបាទាយ វុទ្ធតិ ។
 ចារាដិកា ហោតិ តិ សេយ្យថាមិ ធាម បុព្វសិលា
 ទ្វេតា ភិញ្ញា អប្បដិសទ្ធិកា ហោតិ ឯវមេវ ភិក្ខុទិ
 យាវតតិយំ សមទុកាសិយមាតា អប្បដិទិស្សន្តន្តិ
 អស្សមណី ហោតិ អសក្សនិកា តេន វុទ្ធតិ

ខេត្ត ។ ការស្រិតសមទុកាសនវិចិចារេភិក្ខុនិកាយានេ ដើម្បីឲ្យលះ
 ចង់វិក្កុនានេខេត្ត គួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះត្រូវ
 ស្រៀម មិនគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះត្រូវនិយាយ
 ចៀង ។ ខ្ញុំស្រិតសេចក្តីនេះអស់កំរើរដងដង ។ មេ ។ ខ្ញុំស្រិតសេចក្តីនេះ
 អស់កំរើរដងដង ។ មេ ។ ភិក្ខុនិកាយានេសន្ធិស្រិតសមទុកាសនវិចិ
 ហើយ ដើម្បីឲ្យលះចង់វិក្កុនានេ ។ ការស្រិតសមទុកាសនវិចិចារេគួរ
 ដល់សិទ្ធិ ហេតុនោះទើបសិទ្ធិស្រៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ
 ដោយភាពស្រឡាញ់យ៉ាងនេះ ។

(២៤) ភិក្ខុនិកាយាត្រូវទុក្ខដ ក្នុងខណៈចប់ញត្តិ ត្រូវចុល្ល្លយពាំង
 ទ្វាយ ក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាពាំងទ្វាយតិ ត្រូវតាចត្តិបាណជិកក្នុងកាល
 ចប់កម្មណា ។

(២៥) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនិកាយា គឺជាគតតាលប្រៀបចៀប
 ទីដងភិក្ខុនិកាយត្រូវតាចត្តិបាណជិកមុន ។ ។ ពាក្យថា ត្រូវបាណជិក
 សេចក្តីថា ថ្មដ៏ក្រាសដែលបែកដាច់ចំណែកហើយជាធម្មជាតិក្នុងដួងភ្នំ
 បំបែកបាន មានទម្រង់យ៉ាងណាមិញ ភិក្ខុនិកាយសន្ធិស្រិតសមទុកា-
 សនវិចិអស់កំរើរដងដងហើយនៅមិនលះបេដិ ក៏មិនមែនជាសមណី^(១)
 មិនមែនជាជីការបេស្រីនៃកុទ្ធជាសក្យត្រកូល ក៏មានទម្រង់យូរឆ្ងាយដែរ

១ សមណសិវិ ហៅថា សមណី ។

ព្រាហ្មណ៍ ហោតិភិ ។ អសំវសាតិ សំវសោ
នាម ឯកកម្មំ ឯកុទ្ទេសោ សមសំគ្គាតា ឯសោ
សំវសោ នាម សោ តាយ សង្ខំ ទត្ថិ តេន វុច្ចតិ
អសំវសាតិ ។

[២២] ធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញា ឧប្បដិដិស្សន្តិ
អាមត្តិ ព្រាហ្មណ៍ស្ស ។ ធម្មកម្មេ វេមតិកា ឧប្បដិ-
ដិស្សន្តិ អាមត្តិ ព្រាហ្មណ៍ស្ស ។ ធម្មកម្មេ អធម្ម-
កម្មសញ្ញា ឧប្បដិដិស្សន្តិ អាមត្តិ ព្រាហ្មណ៍ស្ស ។
អធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញា អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ អ-
ធម្មកម្មេ វេមតិកា អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ អធម្មកម្មេ
អធម្មកម្មសញ្ញា អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស ។

[២៥] អនាមត្តិ អសមទុក្ខាសង្ខយា បដិដិស្ស-
ន្តិយា ធម្មត្តិកាយ អាទិកម្មិកាយាតិ ។

ហេតុនោ ទើបតថាគតហោតិកុម្មិទានោ ត្រូវប្រាណិក ។ ពាក្យថា
គ្មានសំវស ដែលហៅថា សំវស គឺកម្មជាមួយគ្នា ទទេសជាមួយគ្នា
ការសិក្សាស្នេហា នេះឈ្មោះថា សំវស សំវសនោះទើបទានជាមួយគ្នា
កិក្ខុនិទានេទ ហេតុនោ ទើបតថាគតហោតិកុម្មិទានោ មិនមានសំវស ។

[២២] កម្មប្រកចដោយធម៌ កិក្ខុនិសំគាល់ថា កម្មប្រកចដោយធម៌
ហើយមិនលះបង់ ត្រូវតាមត្តិប្រាណិក ។ កម្មប្រកចដោយធម៌ កិក្ខុនិ
សង្ស័យ ហើយមិនលះបង់ ត្រូវតាមត្តិប្រាណិក ។ កម្មប្រកចដោយធម៌
កិក្ខុនិសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកចដោយធម៌ ហើយមិនលះបង់ ត្រូវតាមត្តិ
ប្រាណិក ។ កម្មមិនប្រកចដោយធម៌ កិក្ខុនិសំគាល់ថា កម្មប្រកចដោយ
ធម៌ ត្រូវតាមត្តិទុក្ខដ ។ កម្មមិនប្រកចដោយធម៌ កិក្ខុនិសង្ស័យ ត្រូវ
តាមត្តិទុក្ខដ ។ កម្មមិនប្រកចដោយធម៌ កិក្ខុនិសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកច
ដោយធម៌ ត្រូវតាមត្តិទុក្ខដ ។

[២៥] ការដែលមិនត្រូវតាមត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនោះមាន ២ យ៉ាង) គឺ
កិក្ខុនិ (ដែលសង្ស័យ) មិនស្ម័គ្រសមនុភាសនវិធី ១ កិក្ខុនិបាទលះបង់ ១
កិក្ខុនិភូត ១ កិក្ខុនិជាដើមចញ្ញាតិ ១ ។

ចតុត្ថប្បាណដំកំ

[២២] ភេទ សមយេន តុន្តោ កកា សាវត្ថិយំ
វិហាតិ ជេតវនេ អបាដបិណ្ឌិតស្ស អារាមេ ។ ភេទ
ទោ បទ សមយេន ធាតុត្ថិយា កិក្កុនិយោ អវស្សុតា
អវស្សុតស្ស បុរិសបុគ្គលស្ស ហត្ថត្ថហណំបិ សាទិយន្តំ
សង្កាដិកណ្ណត្ថហណំបិ សាទិយន្តំ សន្តិដ្ឋន្តិបិ សល្ល-
បន្តិបិ សន្តិភិបិ កុច្ឆន្តិ បុរិសស្សបិ អត្តាភមនំ សាទិ-
យន្តំ ធន្តិបិ អនុបវិសន្តិ កាយិបិ ភទន្តាយ ឧបសំហារន្តិ
ឯកស្ស អសន្តម្មស្ស បដិសេវនត្តាយ ។ យា តា កិក្កុនិ-
យោ អប្បិច្ឆា ។ មេ ។ តា ឧដ្ឋាយន្តំ ទិយន្តំ វិហារេន្តំ
កមំ ហិ តាម ធាតុត្ថិយា កិក្កុនិយោ អវស្សុតា អវស្សុ-
តស្ស បុរិសបុគ្គលស្ស ហត្ថត្ថហណំបិ សាទិយស្សន្តំ
សង្កាដិកណ្ណត្ថហណំបិ សាទិយស្សន្តំ សន្តិដ្ឋស្សន្តិបិ
សល្លបិស្សន្តិបិ សន្តិភិបិ កុច្ឆស្សន្តិ បុរិសស្សបិ អត្តា-
ភមនំ សាទិយស្សន្តំ ធន្តិបិ អនុបវិសស្សន្តិ កាយិបិ
ភទន្តាយ ឧបសំហារស្សន្តំ ឯកស្ស អសន្តម្មស្ស បដិ-
សេវនត្តាយាតិ ។ មេ ។ សច្ចំ កំវ កិក្កុវ ធាតុត្ថិយា

ប្បាណដំកំ ២

[២២] សម័យនោ ព្រៃក្កុដ្ឋនិពានព្រៃភាគនិក្កុដ្ឋនិពានវិហារមបេសំ
អនាថបិណ្ឌិតសេដ្ឋិ ទៀចក្រិសាវត្ថិ ។ កិសម័យនោឯនំ ធាតុត្ថិយា
កិក្កុនិពានិទ្យាយ (កិក្កុនិពាន ៦ នាក់) មានសេចក្តីត្រេកអរនឹងការ
ចាប់ផ្តើម៖ នឹងការចាប់ផ្តើមសិក្សាថ្មី៖ របស់បុរសវេលាពេលកម្រៃក
ឈរជាមួយ៖ ចរាជាមួយ៖ ទៅកាន់ទិសឦសាន៖ ត្រេកអរនឹង
ប្រសើរចូលមកជិត៖ ចូលទៅកាន់ទិសកំបាំង៖ ពិចារណាកាយដើម្បី
អសច្ចុន្តោន៖ ដើម្បីនឹងសេពអសច្ចុន្តោន៖ ។ កិក្កុនិពានិទ្យាយណា មាន
សេចក្តីប្រាថ្នាគឺ ។ មេ ។ កិក្កុនិពានិទ្យាយនោរោលរោស តិរិយោ
ចន្តុបដ្ឋាបំបា ធាតុត្ថិយាកិក្កុនិពានិទ្យាយនាទកម្រៃក មិនគួរនឹង
ត្រេកអរនឹងការចាប់ផ្តើម៖ ត្រេកអរនឹងការចាប់ផ្តើមសិក្សាថ្មី៖ របស់
បុរសបុគ្គលវេលាត្រេកត្រកាល ឈរជាមួយ៖ ចរាជាមួយ៖ ទៅ
កាន់ទិសឦសាន៖ ត្រេកអរនឹងប្រសើរចូលមកជិត៖ ចូលទៅកាន់ទិសកំបាំង
ន៖ ពិចារណាកាយដើម្បីអសច្ចុន្តោន៖ ដើម្បីសេពអសច្ចុន្តោន៖ ។ មេ ។
ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ខ្មាលកិក្កុនិពានិទ្យាយ ពួកធាតុត្ថិយាកិក្កុនិពាន

វិធីបដិសេធ កិច្ចវិនិច្ឆ័យ

សន្តិដ្ឋយ្យ កំ សល្លបេយ្យ កំ សាដ្ឋតំ កំ កដ្ឋយ្យ
បុរិសស្ស កំ អញ្ញាគមធំ សាទិយេយ្យ ធម្មំ កំ អនុបវិ-
សេយ្យ កាយំ កំ ភទន្តាយ ឧបសំហបយ្យ ឯតស្ស
អសន្តម្មស្ស បដិសេវនត្តាយ អយម្យ ពារាជិកា ហោតិ
អសំវសា អដ្ឋវត្តកាតិ ។

[២៧] យោ បចាតិ យោ យោទិសា ។ បេ ។ កិច្ច-
វិនិច្ឆ័យ ។ បេ ។ អយំ ធម្មស្មី អត្ថេ អជិយ្យតា កិច្ចវិនិច្ឆ័យ
។ អវិស្សតា ពាម សាវត្តា អបេត្តាវតិ^(១) បដិសេធ-
ចិត្តា ។ អវិស្សតា ពាម សាវត្តោ អបេត្តាវ បដិសេធ-
ចិត្តោ ។ បុរិសបុត្តលោ ពាម មនុស្សបុរិសោ ធម្មតោ
ធម្មតោ ធម្មតោ វិញ្ញាណតោ វិញ្ញាណតោ កាយសំសត្តំ
សមាបដ្ឋិតុំ ។ ហត្ថត្តហណំ កំ សាទិយេយ្យតិ ហត្ថោ
ពាម កប្បុរំ ឧទានាយ យាវ អត្តទទា ។ ឯតស្ស
អសន្តម្មស្ស បដិសេវនត្តាយ ឧត្តក្កតំ អនោជាណ្យ-
មណ្ឌលំ គហណំ សាទិយតិ អាបត្តិ មុល្លច្ចយស្ស ។
សដ្ឋវិនិច្ឆ័យត្តណ្ណត្តហណំ កំ សាទិយេយ្យតិ ឯតស្ស

• ១. ធម្ម. កប្បុរា ។

វិធីបដិសេធ កិច្ចវិនិច្ឆ័យ

ឈរជាមួយភ្នំ ចរជាមួយភ្នំ ទៅកាន់ចំសន្តិភ្នំ ត្រែកអន្លើច្រុស
ដើរចូលមកជិតភ្នំ ចូលទៅកាន់ចំប៉ាន់ភ្នំ ពិចារណាកាយដើម្បីអសន្តម្ម
នោះភ្នំ ដើម្បីនឹងសេពអសន្តម្មនោះ ភិក្ខុនិវេទន្តិ ត្រូវបារាជិត ឈ្មោះអដ្ឋវត្តកា
(ព្រោះច្រកបោយវត្ត ៨^(១)) គេសំវសន្តា ។

[២៧] ក្រីវិកាភ្នំ ភិក្ខុនិវេទន្តិ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខា-
បទចំពោះបារាជិតកណ្តុរនេះប្រហែល ។ ភិក្ខុនិវេទន្តិ ត្រែកអន្លើច្រុស
គេយកនឹង មានចិត្តច្រត់ព័ទ្ធ ឈ្មោះថាមានគម្រែក ។ ចុះសេវនត្តិ
គេយកនឹង មានចិត្តច្រត់ព័ទ្ធ ឈ្មោះថាមានគម្រែក ។ មនុស្ស
ច្រុសដែលដឹងភ្នំអាចស្តាប់អវិស្សតាយបាន ឈ្មោះថា បុរិសបុត្តល មិនមែន
យកច្រុសច្រុសច្រុស តំបន់ ឈ្មោះថា ពាក្យថា ត្រែកអន្លើច្រុស
ដឹងភ្នំ សេចក្តីថា វេលាហៅថា វេលា គឺវេលាដំបូងមែន ឬវេលាចុងក្រចក ។
ភិក្ខុនិវេទន្តិ ត្រែកអន្លើច្រុសចាប់ ខាងលើតំបន់ដំបូងកំប៉ាន់ភ្នំ ខាងក្រោម
តំបន់មណ្ឌលដង្កន់ចុះមក ប្រយោជន៍សេពអសន្តម្មនោះ ត្រូវតែបញ្ជូនចុះ
យ ។ ពាក្យថា ត្រែកអន្លើច្រុសចាប់ថាយសន្សំដឹងភ្នំ គឺភិក្ខុនិវេទន្តិ

• ១ ភិក្ខុនិវេទន្តិ ត្រូវបារាជិត បើកនឹងសេពនាយ ហើយដាក់គ្រោះ
ថា វេលាច្រុសច្រុសច្រុស កំសំខែងកាចក្តីចេញ ដល់ថ្ងៃព្រាយព្រៃច្រុសដល់ទៅ ៧ ដងភ្នំ
កំប៉ាន់ភ្នំបារាជិតឡើយ ។

អសន្តម្មស្ស បដិសេវនត្ថាយ ចិវត្តំ វា ចារុតំ វា គហាលំ
 សាទិយតិ អាបត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស ។ សន្តិដ្ឋេយ្យ វាតិ
 ឯតស្ស អសន្តម្មស្ស បដិសេវនត្ថាយ បុរិសស្ស ហត្ថ
 ទាសេ តិដ្ឋតំ អាបត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស ។ សល្លបេយ្យ
 វាតិ ឯតស្ស អសន្តម្មស្ស បដិសេវនត្ថាយ បុរិសស្ស
 ហត្ថទាសេ បិតា សល្លបតិ អាបត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស ។
 សន្តិកំ វា គទ្រេយ្យាតិ ឯតស្ស អសន្តម្មស្ស បដិសេ-
 វនត្ថាយ បុរិសេន វត្តនាមំ ឱកាសំ អាត្មាតិ វត្ត
 តច្ចតិ បទេ បទេ អាបត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស បុរិសស្ស ហត្ថ-
 ទាសំ ឱក្កនមត្ត អាបត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស ។ បុរិសស្ស
 វា អញ្ញាតមំ សាទិយេយ្យាតិ ឯតស្ស អសន្តម្មស្ស
 បដិសេវនត្ថាយ បុរិសស្ស អញ្ញាតមំ សាទិយតិ អាបត្តិ
 ធុល្លច្ចយស្ស ហត្ថទាសំ ឱក្កនមត្ត អាបត្តិ ធុល្លច្ច-
 យស្ស ។ ធាតុំ វា អនុបរិសេយ្យាតិ ឯតស្ស អសន្តម្មស្ស
 បដិសេវនត្ថាយ យេន កេនចិ បដិច្ចដ្ឋំ ឱកាសំ ប-
 រិដ្ឋមត្ត អាបត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស ។ កាយំ វា គនត្ថាយ

និវត្តការចាប់សំពត់ដែលស្ងៀកក្តី ដែលដណ្តប់ក្តី ប្រយោជន៍នឹងសេនាស-
 ខ្នង្នះ ត្រូវអាបត្តិធុល្លច្ចយ ។ ពាក្យថា ឈរជាមួយក្តី គឺភិក្ខុនិយក្នុងហត្ថ-
 បាសប្រិស ប្រយោជន៍នឹងសេនាអសខ្នង្នះ ត្រូវអាបត្តិធុល្លច្ចយ ។ ពាក្យ
 ថា ចរជាមួយក្តី គឺភិក្ខុនិយក្នុងហត្ថបាសប្រិសហើយចរជាមួយ ប្រិ-
 យោជន៍នឹងសេនាអសខ្នង្នះ ត្រូវអាបត្តិធុល្លច្ចយ ។ ពាក្យថា ទៅកាន់
 ទិសភ្នំក្តី គឺភិក្ខុនិយក្នុងប្រិសនិយាយថា លោកចូលមកកាន់ទិស
 ឈ្មោះនេះឬចុះ ប្រយោជន៍ដល់ការសេនាអសខ្នង្នះ ហើយក៏ទៅ ត្រូវ
 អាបត្តិខ្នង្នះ គ្រប់ ។ ដំបាច លុះចូលទៅដល់ហត្ថបាសប្រិសហើយ
 ក៏ត្រូវអាបត្តិធុល្លច្ចយ ។ ពាក្យថា ត្រែកអានិធិប្រិសដើរចូលមកដឹក គឺ
 ភិក្ខុនិយក្នុងត្រែកអានិធិប្រិសដើរចូលមកដល់ហត្ថបាសកាលណា ក៏ត្រូវអាបត្តិ
 ធុល្លច្ចយ ។ ពាក្យថា លុះដើរចូលមកដល់ហត្ថបាសកាលណា ក៏ត្រូវអាបត្តិ
 ធុល្លច្ចយ ។ ពាក្យថា ចូលទៅកាន់ទិសភ្នំក្តី គឺភិក្ខុនិយក្នុងត្រែកអានិធិ
 ទៅកាន់ទិសភ្នំដំបូងដោយរបស់ណាមួយ ប្រយោជន៍ដល់ការសេនា
 អសខ្នង្នះ ក៏ត្រូវអាបត្តិធុល្លច្ចយ ។ ពាក្យថា គិចារណា កាយប្រយោជន៍

ឧបសម្ពាយ្យតិ ឯតំស្ស អសន្តម្មស្ស មង្គសេវនត្ថាយ
បុរិសស្ស ហត្ថទាសេ បិតា កាយំ ឧបសម្ពាយតិ
អាមត្តិ មុល្យច្ចយស្ស ។

[២៨] អយម្បីតិ បុរិមាយោ ឧទានាយ វុច្ឆតិ ។
នារាជីណា ហោតីតិ សេយ្យជាបិ នាម ភាលោ មគ្គ-
កង្កិន្ទោ អភព្វោ បុណិវុធិយោ ឯវេមេវ ភិក្ខុវិ អដ្ឋមំ
វត្តំ បរិបូរេត្តិ អស្សមណី ហោតិ អសស្សជីតា ភេន
វុច្ឆតិ នារាជីណា ហោតីតិ ។ អសំវសាតិ សំវសោ
នាម ឯកកង្កំ ឯកុន្តសោ សមសិក្ខាតា ឯសោ
សំវសោ នាម សោ តាយ សង្កិ ធម្មំ ភេន វុច្ឆតិ
អសំវសាតិ ។

[២៩] អនាមត្តិ អសត្តិ អសតិយា អជាធម្មិយា
អសាទិយន្តិយា ឧម្មត្តិកាយ ទុក្ខចិត្តាយ វេទនច្ចាយ
អាទិកម្មិកាយាតិ ។

ផលំអសទ្ធម្មនោភ្នំ ភិក្ខុវិការង្គហត្ថនាសប្រិសហើយពិចារណាភវ
តាយច្រយោជន៍ផលំការសេតអសទ្ធម្មន្តិះ ត្រូវតាមភ្នំមុល្យច្ចយ ។

[២៨] ត្រង់ពាក្យថា ភ្នំកុន្តិទេភ្នំ ភិក្ខុវិការង្គនេះឯង គឺជាគតរោល
ប្រៀបដូចភ្នំភ្នំមុនៗ ។ ពាក្យថា ត្រូវតាមភ្នំបារាជិក សេចក្តីថា ដើម
ភោគវិជលកំបុកចុន្តិមិនគួរជុះឡើងទៀតបាន មានទម្រង់យ៉ាងណាមិញ
ភិក្ខុវិជល ញ៉ាំងវត្តជាគំរូ ៨ ឲ្យរត្យ ក៏មិនមែនជាសមណី មិនមែនជាពិ-
តារបស់ព្រះពុទ្ធជាសក្យត្រកូល ក៏មានទម្រង់យ៉ាងនោះដែរ ហេតុនោះ
បានជាកថាគតរោលថា ភិក្ខុវិការង្គ ត្រូវតាមភ្នំបារាជិក(ជាអ្នកចាលចាញ់) ។
ពាក្យថា រកសំវសគ្មាន គឺវិជលហៅថា សំវស បានផលកម្មជាមួយគ្នា
ស្រួលជាមួយគ្នា សេចក្តីសិក្សាស្រីតា នេះឈ្មោះថា សំវស សំវស
នោះមិនមានជាមួយនឹងភិក្ខុវិការង្គទេ ហេតុនោះបានជាកថាគតរោលថា
ភិក្ខុវិការង្គជាស្រីមិនមានសំវស ។

[២៩] ពរវិជលមិនត្រូវតាមភ្នំ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៩ យ៉ាង)
គឺភិក្ខុវិការង្គក្នុងទ្វីបទ ១ ភិក្ខុវិការង្គមានសតិ ១ ភិក្ខុវិការង្គដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុវិ
បិទត្រកា ១ ភិក្ខុវិការង្គ ១ ភិក្ខុវិការង្គចិត្តរើវាយ ១ ភិក្ខុវិការង្គវេទនា
ស្របស្រីត ១ ភិក្ខុវិការង្គដើមចក្ខុវិ ។

[៣០] ឧទ្ទិដ្ឋា ទេវ អយ្យាយោ អដ្ឋ ចារាជីកា ធម្ម
 យេសំ កិក្កុច្ឆិ អញ្ញាវរំ វា អញ្ញាវរំ វា អាមជ្ជិត្វា ន លកតំ
 កិក្កុច្ឆិហិ សុទ្ធិំ សំវាសំ យថា បុរេ ឧថា មជ្ជា ចារា-
 ជីកា យោតិ អសំវាសា ។ ឧទ្ទេស្យាយោ មុត្តាមិ កក្កុច្ឆិ
 មរិសុត្តា ។ ឧតិយម្យំ មុត្តាមិ កក្កុច្ឆិ មរិសុត្តា ។
 ឧតិយម្យំ មុត្តាមិ កក្កុច្ឆិ មរិសុត្តា ។ មរិសុត្តេន្ទយ្យា-
 យោ ឧស្មា ឧស្មិ ។ ឯវេតំ ចារាយាមិតិ ។

បារមីករណ៍ ឧទ្ទិដ្ឋំ ។

[៣០] មរិក្រិលោកម្ចាស់ចំណង់ឡាយ អាចក្តីបារមីករណ៍ចំណង់ឡាយ
 ៨ ខ្ញុំស្រីជនិឡើងហើយ ចណ្តាអាចក្តីបារមីករណ៍ចំណង់ឡាយ ៨ ខ្ញុំ កិក្កុច្ឆិណា
 ត្រូវតាចក្តីបារមីករណ៍មួយ កិក្កុច្ឆិខាងមិនបាទទៅមួយមួយនឹងកិក្កុច្ឆិចំណង់
 ឡាយឡើយ (ព្រោះ) ខ្លួនត្រូវតាចក្តីបារមីករណ៍ កេសំវាសនា កាលអំពីមុន
 គឺកាលដែលខ្លួនទៅជាត្រៃហស្តមានសភាពយ៉ាងណា កាលព្រះត្រៃយ
 ដែលខ្លួនត្រូវបារមីករណ៍ហើយ ក៏មានសភាពដូច្នោះដែរ ។ ខ្ញុំសូមសូម
 លោកម្ចាស់ចំណង់ឡាយក្នុងរឿងនោះ លោកចំណង់ឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយ
 ឬ ។ ខ្ញុំសូមអស់វារំរប់បំផងផង លោកចំណង់ឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយ
 ឬ ។ ខ្ញុំសូមអស់វារំរប់បំផងផង លោកចំណង់ឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយ
 ឬ ។ លោកម្ចាស់ចំណង់ឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធក្នុងរឿងខ្ញុំហើយ ហេតុនោះ
 បាទពារទៅស្រៀម ។ ខ្ញុំសូមចំណង់ឡាយនេះដោយអាការៈស្រៀមទៅ
 យ៉ាងនេះ ។

បារមីករណ៍ ចប់ ។

សុត្តនិកាយ

ឧបទ្វេយ្យសម្មាសម្ពុទ្ធិសោត
ឧបទ្វេយ្យសម្មាសម្ពុទ្ធិ ១

បរិមសង្ឃទិសេសី

[១១១] តេជ សមយេន តុន្តោ ភគវា សាវត្ថិយំ
វិហារិនិ ជេតវនំ អនាថបិណ្ឌិតស្ស អាគារម ។ តេជ
ទោ បទ សមយេន អញ្ញាតោ ឧចារបរោកា កិក្កុដិ-
សម្មាស្ស ឧបទ្វេយ្យសំតំ ឧត្តា កាលននោ ហោតិ ។ តស្ស
ធួ បុត្តា ហោតំ ឋកោ មស្សន្តោ មប្បសន្តោ ឋកោ
សន្តោ បសន្តោ ។ តេ បេត្តិកំ សាបន្តេយ្យំ វិកដិសុ ។
អនេវា សោ អស្សន្តោ អប្បសន្តោ តំ សង្ឃំ បសង្ឃំ
ឋតនកេច អញ្ញាតំ ឧបទ្វេយ្យសំតោ តំ កាលេទាមិ^(១) ។ វិវ
វុត្ត សោ សន្តោ បសន្តោ តំ អស្សន្តំ អប្បសន្តំ
ឋតនកេច មាយ្យោ វិវ អវេច អញ្ញាតំ បិគុតា កិក្កុដិ-
សម្មាស្ស ឧបទ្វេយ្យសំ ។ ធុតិយេយ្យំ ទោ អស្សន្តោ

១ ១ ម. ពាចហិ ។

សុត្តនិកាយ

បរិក្រិលោកម្ចាស់ពំនិព្វាយ គមត្តិសង្ឃទិសេសតំ ១៧ ទេវង
តេជមកកាវិទុស ។

សង្ឃទិសេសី ១

[១១១] សម័យនាះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគកង្កែកដ៏ជេតវិហារ
ចេសំអនាថបិណ្ឌិតសម្មិ ទៀបក្រុងសាវត្ថិ ។ សម័យនោះឯង
ឧបទ្វេយ្យសម្មាសម្ពុទ្ធិ (កេតិកាវស្ស) ដល់កិក្កុដិសង្ឃ ហើយ
ធ្វើមរណកាលទៅ ។ ឧបទ្វេយ្យសម្មាសម្ពុទ្ធិនោះ ខ្នាក់មិនមាន
សង្ឃមិនជ្រះថ្លា ខ្នាក់មានសង្ឃជ្រះថ្លា ។ កូនចំនីពំនាក់នោះយក
សម្បត្តិដែលជាបេសិកាមកចែកគ្នា ។ ឯបុរសដែលមានសង្ឃខ្លាចជ្រះថ្លា
នោះបាននិយាយពាក្យនេះនឹងបុរសដែលមានសង្ឃជ្រះថ្លានោះថា យូរ
ចេសំយើងមាន យើងនឹងចែកនូវយូរដំនោះ ។ កាលបើបុរសដែលកត
សង្ឃក៏ជ្រះថ្លានោះនិយាយយ៉ាងនេះហើយ បុរសដែលមានសង្ឃជ្រះថ្លា
នោះបាននិយាយពាក្យនេះនឹងបុរសដែលមិនមានសង្ឃមិនជ្រះថ្លា នោះថា
អ្នកម្ចាស់កុំនិយាយយ៉ាងនេះឡើយ យូរដំនោះបើការយើងប្រគេមដល់កិក្កុដិ
សង្ឃទៅហើយ ។ បុរសដែលមិនមានសង្ឃមិនជ្រះថ្លានិយាយពាក្យនេះ

អប្បសន្តោ តំ សន្នំ បសន្នំ ឯតទភោច អន្តាភិ
 ឧទ្ទោសិកោ តំ កាដេមាតិ ។ អដទោ សោ សន្តោ
 បសន្តោ តំ អស្សន្នំ អប្បសន្នំ ឯតទភោច មាយ្យោ
 ឯវំ អវច អន្តាភិ មិគុយា ភិក្ខុនិសង្ឃស្ស ធិន្ទោតំ ។
 តតិយម្យំ ទោ សោ អស្សន្តោ អប្បសន្តោ តំ សន្នំ
 បសន្នំ ឯតទភោច អន្តាភិ ឧទ្ទោសិកោ តំ កាដេមាតិ ។
 អដទោ សោ សន្តោ បសន្តោ សរេច មយ្ហំ ភវិស្សតិ
 អយំមិ ភិក្ខុនិសង្ឃស្ស ធឧស្សនីតំ តំ អស្សន្នំ អប្ប-
 សន្នំ ឯតទភោច កាដេមាតិ ។ អដទោ សោ ឧទ្ទោសិកោ
 គេហំ ភាដិយមាថោ ភស្ស អស្សន្និស្ស អប្បសន្និស្ស
 ចាបុណំ^(១) ។ អដទោ សោ អស្សន្តោ អប្បសន្តោ
 ភិក្ខុនិយោ ឧបសន្តមិក្ខា ឯតទភោច ធិក្ខុមដយ្យោ
 អន្តាភិ ឧទ្ទោសិកោតិ ។ ឯវំ ពុទ្ធ ដុល្លទន្តា ភិក្ខុនិ
 តំ បុរិសំ ឯតទភោច មាយ្យោ ឯវំ អវច ត្ថន្តាភិ មិគុយា
 ភិក្ខុនិសង្ឃស្ស ធិន្ទោតិ ។ ធិន្ទោ ធិ ធិន្ទោតិ វេយ្យាភិក

១ ៖ ម. ចាបុណំ ។

នីបុរសដែលមានសព្វជ្រះថ្លានោះអស់ពីរដងថា ឃ្នាំងរបស់យើងមាន
 យើងនឹងចែកឲ្យឃ្នាំងនោះ ។ ទើបបុរសដែលមានសព្វជ្រះថ្លានោះបាន
 មិយាយពាក្យនេះនឹងបុរសដែលមានសព្វមិនជ្រះថ្លានោះថា អ្នកម្ចាស់កុំមិ-
 យាយយ៉ាងនេះឡើយ ឃ្នាំងនោះមិនមែនជ្រះថ្លានោះទេ គេបានផលភិក្ខុនិសង្ឃហើយ ។
 បុរសដែលមានសព្វជ្រះថ្លានោះ បានមិយាយពាក្យនេះនឹងបុរសដែល
 មានសព្វជ្រះថ្លានោះអស់ពីរដងថា ឃ្នាំងរបស់យើងមាន យើង
 នឹងចែកឲ្យឃ្នាំងនោះ ។ លំដាប់នោះ បុរសដែលមានសព្វជ្រះថ្លា
 ក៏និយាយថា មើឃ្នាំងនឹងបានមកអញ អញនឹងប្រគល់ភិក្ខុនិសង្ឃ ហើយ
 ក៏បានមិយាយពាក្យនេះនឹងបុរសមិនមានសព្វមិនជ្រះថ្លានោះថា យើងចែក
 គ្នាចុះ ។ ឯឃ្នាំងនោះកាលដែលអ្នកទាំងពីរនាក់នោះចែកគ្នា ក៏បានទៅលើ
 កូនដែលមិនមានសព្វមិនជ្រះថ្លានោះ ។ ទើបកូនដែលឥតសព្វជ្រះថ្លា
 នោះចូលទៅក៏ភិក្ខុនិសង្ឃទ្រុយ ហើយបានមិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រ
 លោកម្ចាស់ លោកទាំងឡាយចូរចេញទៅ ឃ្នាំងរបស់យើងទេ ។ កាល
 បើបុរសដែលមានសព្វគ្មានជ្រះថ្លានោះមិយាយយ៉ាងនេះហើយ ចូលទៅ
 ភិក្ខុនិសង្ឃបានមិយាយពាក្យនេះនឹងបុរសនោះថា ខ្ញុំអ្នកម្ចាស់ អ្នកកុំមិយាយ
 យ៉ាងនេះឡើយ ឃ្នាំងនេះមិនមែនរបស់អ្នកប្រគល់ផលភិក្ខុនិសង្ឃហើយកេ ។
 ជនទាំងពីរនោះសូមហាមាត្រដាច់ចេញពីរយក ឃ្នាំងនោះគេបានប្រគល់ភិក្ខុនិ

មហាមត្ត ឫទ្ធិស្ម ។ មហាមត្តា បរិមាហំសុ កោ
 អយ្យ ជាតាភិ ភិក្ខុវិសង្ស័យស្ស ទិដ្ឋោភិ ។ បរិ វុត្ត
 ឥល្លទន្ធា ភិក្ខុវិ តេ មហាមត្ត ឯតទរោច អនិទុយ្យា^(១)
 តុម្ពេហិ មិដ្ឋំ វា សុតំ វា សត្តិ វេយ្យោត្តា ធានំ
 ទិយេនាទន្ធិ ។ អដទោ តេ មហាមត្តា សច្ចំ ទោ
 អយ្យា អាហារាភិ តំ ឧទ្ទោសិតំ ភិក្ខុវិសង្ស័យស្ស អតំ-
 សុ ។ អដទោ សោ បុរិសោ បរាជិតោ ឧជ្ឈាយតិ
 ទិយតិ វិទាចេតិ អស្សមណិយោ ឥមា មុណ្ណា តទ្ធ-
 កេនិយោ កាដិ ហិ ធាម អម្ពាតំ ឧទ្ទោសិតំ អច្ចុត្តា-
 យេស្សន្តិភិ ។ ឥល្លទន្ធា ភិក្ខុវិ មហាមត្តា ឯ ឯតទរោច
 អាហារេសិ ។ មហាមត្តា តំ បុរិសំ ទណ្ណារេសុ ។
 អដទោ សោ បុរិសោ ទណ្ណិតោ^(២) ភិក្ខុទ្ធហស្សយស្ស
 អនិទ្ធហ អាដិកេសេយ្យ កាវចេត្តា អាដិកេ ឧយ្យា-
 ជេសិ ឯតា ភិក្ខុវិយោ អច្ឆាវទជាតិ ។ ឥល្លទន្ធា
 ភិក្ខុវិ មហាមត្តា ឯ ឯតទរោច អាហារេសិ ។ មហាមត្តា
 តំ បុរិសំ តទ្ធារេសុ ។ មុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ទិយន្តិ
 វិទាចេតិ ចវបំ^(៣) ហិ ធាម ភិក្ខុវិយោ ឧទ្ទោសិតំ

សន្សំហើយបូមិនបានប្រគេន (១) ។ មហាមត្តាទាំងឡាយបាននិយាយ
 យ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ មានអ្នកណាដឹងថា យ៉ូធីនោះគេប្រគេន
 ភិក្ខុវិសង្ស័យហើយ(ខ្លះវែង) ។ កាលបើមហាមត្តាទាំងឡាយនិយាយយ៉ាង
 នេះហើយ ឥល្លទន្ធាភិក្ខុវិបាននិយាយពាក្យនេះនឹងមហាមត្តាទាំងឡាយ
 នោះថា កាលដែលគេទ្រទាម (នោះ) សឹងមានសមភាពសាក្សីក្នុងទាំង
 ឡាយក៏បាចាយឃ្លា បាចនូវខ្លះវែង ។ ទើបមហាមត្តាទាំងឡាយនោះ
 និយាយថា លោកម្ចាស់និយាយពាក្យនេះពិតវែង ហើយក៏វិច្ឆ័យឲ្យ
 យ៉ូធីនោះដល់ភិក្ខុវិសង្ស័យវិញ ។ ឯបុរសនោះលុះទាញរត់ហើយក៏រាល
 ចោល ក៏រង្វិល បន្តិចបន្តួចថា ស្រីក្រមាសត្រងោលទាំងនេះមិនមែនជា
 សមណ៍ទេ មិនសមចំនឹងទ្រទេសល្ហើយកយ៉ូធីរបស់យើងសោះ ។
 ឥល្លទន្ធាភិក្ខុវិប្រាប់ដំណើរនេះដល់មហាមត្តាទាំងឡាយ ។ មហាមត្តា
 ទាំងឡាយក៏និយាយបុរសនោះ ។ ឯបុរសនោះលុះត្រឡប់មើលហើយ ក៏ឲ្យ
 គេសាងលំនៅក្នុងភ្នំដ៏ខ្ពស់នៅភិក្ខុវិ ហើយបញ្ជូនពួកអាដិកេវេ
 ដោយពាក្យថា អ្នកទាំងឡាយចូរដេកភិក្ខុវិទាំងឡាយខ្លះ ។ ឥល្លទន្ធាភិក្ខុ-
 វិប្រាប់ដំណើរនេះដល់មហាមត្តាទាំងឡាយ ។ មហាមត្តាទាំងឡាយ
 ក៏ចាប់ចំសីបុរសនោះធ្វើចោល(ជាកំគុក) ។ មនុស្សទាំងឡាយពាលចោល
 ក៏រង្វិល បន្តិចបន្តួចថា ភិក្ខុវិទាំងឡាយមិនគួរនឹង (ប្រព្រឹត្តល្មើសដោយ

(៣២) យោ បណ្ឌិតិ យោ យោធិសា ។ មេ ។ កិក្ក-
 ធិតិ ។ មេ ។ អយំ ឥវស្មី អានុ អជំប្រោតា កិក្ក-
 ធិតិ ។ ឧស្សយ្យវិទិកា ធាម អដ្ឋការិកា វុច្ឆតិ ។
 តហបតិ ធាម យោ កោចិ អតាវំ អដ្ឋាវសតិ ។
 តហបតិបុត្តោ ធាម យេ កេចិ^(១) បុត្តភាគរោ ។
 ធាសោ ធាម អញ្ចោជាតោ ធាធីត្តិកោ កាមរាជិកោ ។
 កម្មតារោ^(២) ធាម កដកោ អាហជិតោ ។ សមណ-
 បរិព្វាជិតោ ធាម កិក្កញ កិក្កិញ សិក្កមាធាញ
 សាមណេវុ ។ សាមណេវិញ វិចិត្រា យោ កោចិ
 បរិព្វាជិតសមាបញ្ចោ ។ អដ្ឋំ កវិស្សាមិតិ ធុតិយំ វ
 បរិយេសតិ កញ្ចតំ វ អាចត្តិ ធុត្តជស្ស វតស្ស
 អាវេចេតិ អាចត្តិ ធុត្តជស្ស ធុតិយស្ស អាវេចេតិ
 អាចត្តិ ធុស្សុយស្ស អដ្ឋបរិយោសាទេ អាចត្តិ សង្ខា-
 ធិសេសស្ស ។

(៣៣) បវេហបត្តិកត្តិ សហ វត្តដ្ឋាចារ អាចដ្ឋតិ
 អសមុកាសាយេ ។ វិស្សាវណិយត្តិ សង្ខត្តា ធិ-
 ស្សាវយតិ ។ សង្ខាធិសេសោតិ សង្ខា វ តស្ស

១ ឧ. យោកេចិ ។ ២ ឧ. ម កម្មតារោ ។

(៣៤) ត្រីវិបទថ កិក្កនិណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងពាក្យ
 ទី១ ច្រើនយ ។ ដែលហៅថា ប្តីប្តីលំ គឺសំដៅយកកិក្កនិណាមួយ ដទ
 ណាមួយទៅគ្របគ្រងដូរ ដទនោះឈ្មោះថា គហបតិ ។ ដែលហៅថា គូ
 គហបតិ គឺដទទាំងឡាយណាមួយក្នុងនិបត្តិប្បូន (ច្រើន របស់គហបតិ
 នោះ) ។ ដែលហៅថា ខ្ញុំ គឺខ្ញុំដែលកើតបានក្នុង ខ្ញុំដែលលោកយោងយ (ទ្រព្យ
 បូមទុស្សល្មើយ ដែលគេចាប់បានក្នុងទឹក ។ ដែលហៅថា អ្នកធ្វើការ
 ទាំង គឺអ្នកធ្វើការទាំងស្រុង អ្នកធ្វើការដឹកទំនៀម បករណ៍ ។
 ដទណាមួយដែលប្តូរសេសសំណ កំប៉ៅព្រាជក លើកទុកតែកិក្កនិណាមួយ
 នាសាមណេវនិសាមណេវិចញ្ច ហៅថា សមណបរិព្វាជក ។ កិក្កនិ
 តិកថា អញ្ជូននិប្បូនកិក្ក ហើយស្រូប (គា) ជាតិបរិព្វាជិ ដើរទៅក្តី
 ត្រូវអាចត្តិទុកដ ប្តីនិប្បូន ត្រូវអាចត្តិទុកដ ប្តីនិប្បូន ត្រូវមតិ
 ជន ត្រូវអាចត្តិស្រូប វិចិត្រ ត្រូវអាចត្តិសង្ខាធិសេស ។

(៣៥) ត្រីវិក្កយថ ជាបវេហបតិក គឺកិក្កនិ(ត្រូវអាចត្តិ)មួយ
 អង្វែរដោយការប្រព្រឹត្តិកិក្កនិ(ជាដទៃ) មិនមែនដោយស្រុតសមុកា-
 សទកម្មទេ ។ ពាក្យថា គូហល្ហាញាចេញចាកសង្ឃ គឺកិក្កនិ(ត្រូវ
 កិក្កនិធាន)នោះចេញពីសង្ឃ ។ ពាក្យថា សង្ខាធិសេស គឺសង្ឃតិក

អាមត្តិយោ មាណសំ នេតិ មូលាយ បដិកស្សតិ អន្តោនិ
ន សម្ពហុលា កិក្កុដិយោ ន ឯកា កិក្កុដិ ភេន
វុច្ឆតិ សង្ឃទិសេសោតិ ។ តស្សេវ អាមត្តិទំកាយស្ស
នាមកម្មំ អចិវចំ ភេនចិ វុច្ឆតំ សង្ឃទិសេ-
សោតិ ។

[៣២] អនាមត្តិ មនុស្សេហំ អាតមន្តិយមាណ
កុច្ឆតិ អាត្តំ យាចតិ អបោទិស្ស អាចិក្ខតិ ឧដ្ឋតិ-
កាយ អាទិកម្មំកាយោតិ ។

ទុតិយសង្ឃទិសេសំ

[៣៥] ភេន សមយេន តុទ្ធោ កកវា សាវត្តិយំ
វិហារតិ ថេតវេន អនាជមិណ្ឌិកស្ស អាហមេ ។ ភេន
ទោ បន សមយេន វេសាលិយំ អញ្ញាតស្ស សិច្ចវិស្ស
បដាវតិ អតិចារិទំ ហោតិ ។ អនទោ សោ សិច្ចវិ តំ
សត្តិ ឯតនាវាច សាទុ វិទាហំ វេនតុ ទោ ភេ កា-
វិស្សមិទិ^(១) ។ ឯវិចិ សា វុច្ឆមាណ ន អាទិយំ ។ ភេន

• ១. ម. កវិស្សមាតិ ។

ភាចចិទ្ធិមានតុ វើម្បិកាបត្តិទានេ ធិនិភាញអន្តបត្តិមកវាភំកុនិមូលាបត្តិទ្ធិ
អន្តានបាន ភំកុនិវាទិទ្ធិយេច្រែច្រមាណ (២-ព្យប្ប) ទ្ធិមិនបាន ភំកុនិ
ប្រតិទ្ធិមិនបាន ហេតុនោះ បានជាភាវាគតហេតុកាបត្តិទានេថា សន្និ-
ទិសេស ។ ពាក្យថា សន្និទិសេសថា នាមកម្មតិថា វេយ្យាចិកាយេស
និកាយនោះឯង ព្រោះហេតុនោះ បានជាភាវាគតហេតុកាបត្តិទិកាយនោះ
ថា សន្និទិសេស ។

[៣២] កិវេវេលមិនត្រូវកាបត្តិ (កុនិសិក្ខាបទនោះមាន ៥ យ៉ាង) គឺ
ភំកុនិវេលមនុស្សវាទិទ្ធិយេកេវាវេ ។ ភំកុនិស្សមការតុ ឺ (សូម
ទ្រពដការជួយគេកុការពារ ។ ភំកុនិមិនមិនចំពោះ វេយ្យាចិ ភំកុនិទត ។
ភំកុនិធ្វើកុនិមុនបញ្ញត្តិ ។

សង្ឃទិសេសទី ២

[៣៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជំមានព្រះភាគគង់ក្នុងវេតវិភាម
យេសំអនាបចិណ្ឌិកសេដ្ឋិ ទៀបស្រីកសាវត្តិ ។ សម័យនោះឯង ភិយា
យេសំស្តេចសិច្ចវិ អន្តិច្រិត្តកុនិចិត្ត (ប្តី) ។ ទើបស្តេចសិច្ចវិទានេបាន
និយាយពាក្យនេះនឹងស្រីនោះថា អញសុំលើកទានឯង ចូរទានឯងលះ
(អំពើនោះ) ចេញ ទំអញនឹងធ្វើសេចក្តីនាសផលវាឯង ។ ស្រីនោះទុក
ជាស្តេចសិច្ចវិទានេនិយាយយ៉ាងនេះក៏មិនអីក៏ទៀយ ។ សម័យនោះឯង

ទោ បទ សមយេន វេសាលីយេ^(១) លិច្ឆិកេណា សង្កិ-
 បតិកោ ហោតិ កេនចិទេវ ករណីយេន ។ អថទោ
 សោ លិច្ឆិ តេ លិច្ឆិវោ ឯតទកេច ឯកំ មេ អយ្យា^(២)
 ភត្តិ អនុជាបាដាតំ ។ កា បាម សាតំ ។ មយ្ហំ
 បជាបតិ អតិចរតិ តំ យាតេស្សមីតិ ។ ជាបាហិតិ ។
 អស្សាសិ ទោ សា ភត្តិ សាមិកោ កិរ មំ យាតេតុ-
 កាមោតិ វេកណ្ណំ អាណាយ សាវត្ថិ ភត្តា តត្ថិយេ ឧប-
 សង្កមិត្តា បទ្ធក្នុង យាចិ ។ តត្ថិយា ទ សង្កិសុ បទ្ធកាដេតុំ ។
 កិក្កុចិយោ ឧបសង្កមិត្តា បទ្ធក្នុង យាចិ ។ កិក្កុចិយោវិ
 ទ សង្កិសុ បទ្ធកាដេតុំ ។ ធុល្លទន្ធំ កិក្កុចិ ឧបសង្កមិត្តា
 កណ្ណាតំ ទស្សត្តា បទ្ធក្នុង យាចិ ។ ធុល្លទន្ធា កិក្កុចិ
 កណ្ណាតំ ករោត្តា បទ្ធកាដេសិ ។ អថទោ សោ លិច្ឆិ
 តំ ភត្តិ កវេសន្តោ សាវត្ថិ ភត្តា កិក្កុចិសុ បទ្ធក្នុងតំ
 ទិស្វា យេន វាជា វេសេនទិ កោសលោ តេធុបសង្កមិ
 ឧបសង្កមិត្តា វាជាចំ វេសេនទិ កោសលំ ឯតទកេច
 បជាបតិ មេ ទេវ វេកណ្ណំ អាណាយ សាវត្ថិ អនុប្បត្តា

១ ឧ. ម. វេសាលីយា ។ ២ ឧ. ម. អយ្យា ។

ដួងជាមានការប្រជុំពួកស្តេចលិច្ឆិកុដ្ឋិត្រីវេសាលីដោយកំពុងមួយ ។
 ទើបស្តេចលិច្ឆិកុនោះបាននិយាយពាក្យនេះ ទីនិស្តេចលិច្ឆិកុទ្បាយនោះ
 ថា ទេព្រះអង្គទាំងឡាយ សូមព្រះអង្គទាំងឡាយអនុញ្ញាតស្រីម្នាក់ដល់
 ខ្ញុំ ។ ស្តេចលិច្ឆិកុទ្បាយនោះសួរថា ស្រីនោះជាអ្វី ។ ស្តេច
 លិច្ឆិកុនោះឆ្លើយថា ជាប្រពន្ធខ្ញុំ ក៏ក្បត់ខ្ញុំ ខ្ញុំទីនិស្តេចលិច្ឆិកុនោះចោល ។
 ស្តេចលិច្ឆិកុទ្បាយនិយាយថា ព្រះអង្គចូរដឹងចុះ ។ ស្រីនោះក៏បានពូ
 ពលាទីមានថា ម្ចាស់សម្រាប់អញ ហើយក៏យករបស់វេលមានដំឡៃ
 ទៅកាន់គ្រីសាវត្ថិ ចូលទៅកេត្តកិយៈហើយក៏សូមបញ្ជូន ។ ភ្លើយទាំង
 ឡាយមិនចូលចិត្តឲ្យស្រីនោះចូលទៀយ ។ ស្រីនោះចូលទៅកេត្តកិកុមិ
 ហើយសូមបញ្ជូន (ទៀត) ។ ក៏កុមិទាំងឡាយក៏មិនចូលចិត្តឲ្យនាងនោះចូល
 ដែរ ។ ស្រីនោះចូលទៅកេត្តកុមិ បង្ហាញបង្ខំចរបស់ហើយសូម
 បញ្ជូន ។ ធុល្លទន្ធក៏មិនចូលយកបង្ខំចរបស់ហើយឲ្យស្រីនោះចូល ។
 ឯស្តេចលិច្ឆិកុនោះកាលស្រួលកេស្រីនោះ បានទៅកាន់គ្រីសាវត្ថិឃើញ
 ស្រីនោះបួសក្នុងសំណាក់កិក្កុចិទាំងឡាយ ហើយក៏ចូលទៅគាល់ស្តេចប-
 សេនទិកោសល លុះចូលទៅដល់ហើយក្រាបចូលពាក្យនេះទីនិព្រះបាទ
 បសេនទិកោសលថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ភរិយារបស់ខ្ញុំ ភ័យក
 របស់មានដំឡៃហើយមកកាន់គ្រីសាវត្ថិនេះ (ឥឡូវនេះ) សូមព្រះអង្គ

តំ ទេវំ អនុជាតាត្ថិតិ ។ តេជហិ កលោ វិច័ន្តិកា
 អាចិទ្ធាតិ ។ ធិដ្ឋា ទេវ ភិក្ខុទិសុ មទ្ធិដ្ឋិតាតិ ។ សច
 កលោ ភិក្ខុទិសុ មទ្ធិដ្ឋិតា ទ សា លត្តា កតិញ្ច កោតុ
 ស្វាត្តាតោ ធម្មោ ចរតុ ព្រហ្មចរិយំ សន្តា ទុក្ខស្ស
 អន្តកំវយេយាតិ ។ អថទោ សោ លិច្ឆិ ទុដ្ឋាយតិ
 ទិយតិ វិទាចេតិ កតំ ហិ ធាម ភិក្ខុទិយោ ទោវ
 មត្តាដេស្សន្តិកំ ។ អស្សោសុ ទោ ភិក្ខុទិយោ ឥស្ស
 លិច្ឆិស្ស ទុដ្ឋាយទ្គស្ស ទិយទ្គស្ស វិទាចេទ្គស្ស ។
 យោ តា ភិក្ខុទិយោ អម្បិច្ឆា ។ យេ ។ តា ទុដ្ឋាយន្តិ
 ទិយន្តិ វិទាចេន្តិ កតំ ហិ ធាម អយ្យា ទុល្លទត្តា
 ទោវ មត្តាដេស្សន្តិកំ ។ អថទោ តា ភិក្ខុទិយោ ភិក្ខុទិ
 ឯតមត្តំ អាហោចសុ ។ យេ ។ សច្ចំ កតំ ភិក្ខុវេ ផល្ល
 ទត្តា ភិក្ខុទិ ទោវ មត្តាដេតិកំ^(១) ។ សច្ចំ កករាតិ ។
 វិគរហិ ទុត្តោ កករា កតំ ហិ ធាម ភិក្ខុវេ

១ មត្តាដេស្សន្តិកំ ។

អនុញ្ញាតសិរោនាទ្វេនា ។ ស្តេចមានព្រះរាជទុក្ខិកាថា ខែនាយ បើដូច្នោះ
 ចូរអ្នកទាំងអស់គ្នា ហើយមកប្រាប់យើងចុះ ។ ស្តេចលិច្ឆិវិទាទូលថា បពិត្រ
 ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ អ្វីព្រះអង្គបានឃើញសិរោនាបូសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយហើយ ។ ស្តេចមានព្រះទុក្ខិកាថា ខែនាយ បើសិរោនាបូសក្នុង
 សំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយហើយ គួរអ្នកអ្នកតែមួយដល់ភិក្ខុទាំងអស់ទៅ
 ព្រោះថា ធម៌គឺព្រះមហានិព្វានសម្រេចដោយហើយ ចូរភិក្ខុទាំងអស់
 ព្រឹត្តព្រហ្មចារ្យ ដើម្បីធ្វើទូរិប័ដ្ឋកុក្កុដោយប្រព្រឹត្តិ ។ ទើបស្តេច
 លិច្ឆិវិទាពោលទោស កិរិយា បន្តបង្កាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយមិន
 សមនឹងបូសសិរោនាពោលទោស ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពាក្យស្តេច
 លិច្ឆិវិទាពោលទោស កិរិយា បន្តបង្កាប់ហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ឯណាខានសេចក្តីប្រាថ្នាគិត ។ យេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយពោលទោស
 កិរិយា បន្តបង្កាប់ថា លោកម្ចាស់ផ្សេងគ្នាមិនសមបើនឹងបូសសិរោនា
 សោះ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ។ យេ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកថ្មល្លទត្តាភិក្ខុទាំងអស់
 សិរោនា ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយទូលថា បពិត្រព្រះមហានិព្វាន
 កាត ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជ័យទោនោះទ្រង់បញ្ជូនថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ថ្មល្លទត្តាភិក្ខុមិនគួរបើនឹងបូសសិរោនាទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ

ធុល្លទន្ធា កំពុង ចោរ បញ្ចេស្សន៍ ទេត កំពុង អប្ស-
 សន្តាន់ វា បសាធាយ ។ មេ ។ ឃុំកូ បទ កំពុង
 កំពុងយោ ឥម៌ សំគូបដំ ឧត្តសន្ត យា បទ កំពុង
 ដាច់ ចោរ វជ្ជវិទិត អទបលោកេត្តា វាដាច់ វា សង្ឃ
 វា គណំ វា ច្នត់ វា សេណី វា អញ្ញត្រ កប្បា វជ្ជា-
 មេយ្យ អយម្យ កំពុង បឋមាចត្តតំ ធម្មំ អាបន្តា
 ធិស្សនណីយំ សង្ឃនិសេសន្តិ ។

[៣៦] យា ចតាតិ យា យាធិសា ។ មេ ។ កំពុងតិ
 ។ មេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្តេ អធិប្បេតា កំពុងតិ ។
 ជាតាតិ ធាម សាមំ វា ជាតាតិ អញ្ញោ វា តស្សា
 អាហេទេន្តិ សា វា អាហេទេតិ ។ ចោរ ធាម យា
 បញ្ចមាសតំ វា អតិវេកបញ្ចមាសតំ វា អត្សនតំ
 អធិន្តំ មេយ្យសំទាតំ អាធិយតិ ឋសា ចោរ ធាម ។
 វជ្ជា ធាម យំ កត្តា វជ្ជប្បត្តា យោតិ ។ វិទិតា
 ធាម អញ្ញាហំ មទុស្សហំ ញាតា យោតិ វជ្ជា ឋសា-
 តិ ។ អទបលោកេត្តាតិ អទបុត្តា ។ វាជា ធាម
 យតុ វាជា អទុសាសតិ វាជា អបលោកេតត្តា ។

អំពើនេះមិនទាន់ទ្រង់ថ្វាយដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ មេ ។
 ម្ចាស់កុំចាំនិទ្ធាយ កុំកុំចាំនិទ្ធាយច្បួសដៃដងទ្រង់ខ្លួនសំគូបទនេយ៉ាង
 នេះថា កំពុងណាមួយដឹងថាស្រីចោរដែលគេដឹងច្បាស់ថាត្រូវសម្លាប់
 ហើយមិនទាន់ប្រាប់ស្តេចក្តី សង្ឃក្តី គណៈក្តី ប្រជុំជនក្តី សេនាភិ
 ហើយបំបួស (ស្រីនោះ) វៀវកកប្ប (គឺមានសំបុត្រច្បាប់) កំពុង
 នេះក្តី ក៏ត្រូវតាមភ្នំសង្ឃទំសេស ជាបឋមាចត្តត គួបលោក្ខញ
 ចេញទោសសង្ឃ ។

[៣៦] ត្រង់ពាក្យថា កំពុងណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាដឹង
 សំគូបទទី១ ខែបុកដឹកកណ្តុរច្បូមហើយ ។ ដែលឈ្មោះថា ដឹង គឺកំពុង
 ដឹងខ្លួនឯងក្តី ជនទាំងឡាយដទៃប្រាប់កំពុងនោះក្តី ស្រីចោរនោះប្រាប់
 ក្តី ។ ដែលហៅថា ស្រីចោរ គឺស្រីណា មានជេយ្យចិត្តល្អចយកទ្រព្យ
 មានដទៃប្រាំមាសក្តី លើសពីប្រាំមាសក្តី ដែលគេមិនទាន់ឲ្យ ស្រីនេះ
 ឈ្មោះថា ស្រីចោរ ។ ស្រីដល់ខ្លះចោរសត្រូវសម្លាប់ ព្រោះធ្វើអំពើ
 ឯណា អំពើនេះឈ្មោះថា ចោរសត្រូវសម្លាប់ ។ ដែលហៅថា គេដឹង
 ច្បាស់ គឺស្រីដែលមនុស្សទាំងឡាយដទៃដឹងថា ស្រីនេះមានវាសត្រូវ
 សម្លាប់ ។ ពាក្យថា មិនទាន់ប្រាប់ គឺមិនទាន់រកប ។ ដែលហៅថា ស្តេច
 គឺស្តេចត្រីក្រុងចំណា ត្រូវកំពុងថ្វាយដល់ស្តេច (ក្នុងទំនោះ) ។

ទុកិយសង្ខារទិសេស សិក្ខាបទវិភង្គ

សង្ខារ ឆាម ភិក្ខុទិសង្ខារ វុច្ចនំ ភិក្ខុទិសង្ខារ អប-
 លោកេតតោ ។ គណោ ឆាម យត្ថ គណោ អនុសាសនិ
 គណោ អបលោកេតតោ ។ បូតោ ឆាម យត្ថ បូតោ
 អនុសាសនិ បូតោ អបលោកេតតោ ។ សេណិ ឆាម
 យត្ថ សេណិ អនុសាសនិ សេណិ អបលោកេតតោ ។
 អញ្ញត្រិ កម្មានិ មេចេត្វា កម្មំ ។ កម្មំ ឆាម ទ្វេ
 កម្មានិ វិនិច្ឆយេសុ វា មត្តដេតា ហោតិ អញ្ញាសុ វា
 ភិក្ខុទិសុ មត្តដេតា ។ អញ្ញត្រិ កម្មា វុច្ចានិ មេស្សានិ
 គណំ វា អាចារិណំ វា មត្តំ វា ចិវំ វា ចារិយេសនិ
 សិមំ វា សម្មទ្ធិតិ អាមត្តំ ទុក្ខដស្ស ញត្តិយា ទុក្ខដ
 ទ្ធិហំ កម្មវាចាហំ មុល្យទ្ធិយា កម្មវាចាចារិយោសារាម
 ឧបជ្ឈាយាយ អាមត្តំ សង្ខារទិសេសស្ស គណស្ស
 ច អាចារិយោ ច អាមត្តំ ទុក្ខដស្ស ។

[២៧] អយម្បិទិ បុរិមំ ឧបាទាយ វុច្ចនំ ។ បឋ-
 មាមត្តិកត្តិ សហ វុច្ចនំ ពាក អាមត្តិទិ អសមនុកា-

ដែលហៅថា សិក្ខា សំដៅយកភិក្ខុទិសិក្ខា ភិក្ខុទិក្រិវាប្រាប់ភិក្ខុទិសិក្ខា
 (នោះឯង) ។ ដែលហៅថា គណោ គឺគណោភិក្ខុទិក្រិវាប្រាប់ភិក្ខុទិសិក្ខា
 ភិក្ខុទិក្រិវាប្រាប់គណោភិក្ខុទិ (ក្នុងទីនោះដែរ) ។ ដែលហៅថា ប្រជុំជន គឺចំ-
 ណោមមនុស្សក្រិវាប្រាប់ភិក្ខុទិសិក្ខា ភិក្ខុទិក្រិវាប្រាប់ចំណោមមនុស្ស (ក្នុង
 ទីនោះ) ។ ដែលហៅថា សេនា គឺសេនាក្រិវាប្រាប់ភិក្ខុទិសិក្ខា ភិក្ខុទិក្រិវា
 ប្រាប់សេនា (ក្នុងទីនោះ) ។ ពាក្យថា វៀវែងនៃកម្ម គឺមានសំបុត្រច្បាប់
 សេចក្តីថា លើកទុកនៃមានសំបុត្រច្បាប់ ។ ដែលហៅថា កម្ម បានដល់
 កម្មតិយោនិ (ថាជួរចុះ) ស្រែនេះបានបូសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទិទាំងឡាយក្តី
 ស្រែនេះបានបូសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទិទាំងឡាយដទៃក្តី ។ ភិក្ខុទិគឺថា អញ
 ទិវំបំបូស (ស្រែនោះ) ហើយស្វែងរកគណោក្តី ភិក្ខុទិជាអាចារ្យក្តី បាត្រក្តី
 ចំវែក្តី សម្មតិសំមាភិ ក្រិវាប្រាប់ភិក្ខុទិ វៀវែងនៃមានសំបុត្រច្បាប់
 ភិក្ខុទិជាឧបច្បាយក្រិវាប្រាប់ភិក្ខុទិក្នុងទីនោះចំវែក្តី ក្រិវាប្រាប់ភិក្ខុទិឡាយ
 ទាំងឡាយក្នុងទីនោះចំវែក្តីចំវែក្តី ចំវែក្តីចំវែក្តី ស្រែ ក្រិវាប្រាប់
 សិក្ខាទិសេស ចំវែក្តីគណោនិភិក្ខុទិជាអាចារ្យ ក្រិវាប្រាប់ភិក្ខុទិក្នុង ។

[២៧] ពាក្យថា ភិក្ខុទិខេត្តិ គឺថាគណោប្រិបត្តិមុនីភិក្ខុទិ
 ដែលក្រិវាប្រាប់ភិក្ខុទិ ។ ។ ពាក្យថា បឋមាមត្តិ គឺភិក្ខុទិក្រិវាប្រាប់ភិក្ខុទិ

សនាយ ។ ទិស្សានុវិយត្តិ សង្ឃត្តា ទិស្សានុវិយតិ ។
សង្ឃានុវិសេសោតិ ។ បេ ។ គេនចិ វុត្តនិ សង្ឃានុ-
សេសោតិ ។

(៣៥) ចោវិយា ចោវិសញ្ញា អញ្ញត្រ កម្មា វុត្តា-
បេតិ អាមត្តិ សង្ឃានុវិសេសស្ស ។ ចោវិយា វេមតិកា
អញ្ញត្រ កម្មា វុត្តាបេតិ អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ ចោវិយា
អចោវិសញ្ញា អញ្ញត្រ កម្មា វុត្តាបេតិ អនាមត្តិ ។
អចោវិយា ចោវិសញ្ញា អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ អចោវិយា
វេមតិកា អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ អចោវិយា អចោវិ-
សញ្ញា អនាមត្តិ ។

(៣៦) អនាមត្តិ អនាមត្តិ វុត្តាបេតិ អបាលា-
កេត្តា វុត្តាបេតិ កម្មកតំ វុត្តាបេតិ ឧប្បត្តិកាយ
អាទិកម្មិកាយាតិ ។

មួយអង្វើងយកវិយាប្រព្រឹត្តិកុំឱ្យខ្វះ មិនមែនដោយស្ម័គ្រសមុទ្រសាសន
កម្មៈ ។ ពាក្យថា គួរចោលព្រាហ្មណ៍កសិក្ស គឺកិច្ចនិវាសនត្រូវកិច្ចនិវា
ទៀតនាំចេញអំពីសង្ឃ ។ ពាក្យថា សង្ឃទិសេស មានសេចក្តីអធិ-
ប្បាយក្នុងសង្ឃទិសេសទី ១ រួចហើយ ។

(៣៧) ស្រីចារ កិច្ចនិវាសនដ៏ស្រីចារ ហើយបំបួស
(ស្រីចារ) ត្រូវតាមកិច្ចនិវាសន ទៀតវេលាវិភាគមានសំបុត្រច្បាប់ ។
ស្រីចារ កិច្ចនិវាសនរយ ហើយបំបួស (ស្រីចារ) ត្រូវតាមកិច្ចនិវា ទៀត
វេលាវិភាគមានសំបុត្រច្បាប់ ។ ស្រីចារ កិច្ចនិវាសនដ៏មិនមែនចារ
ហើយបំបួស (ស្រីចារ) មិនត្រូវតាមកិច្ច ទៀតវេលាវិភាគមានសំបុត្រច្បាប់ ។
មិនមែនស្រីចារ កិច្ចនិវាសនដ៏ស្រីចារ ត្រូវតាមកិច្ចនិវា ។ មិនមែន
ស្រីចារ កិច្ចនិវាសនរយ ត្រូវតាមកិច្ចនិវា ។ មិនមែនស្រីចារ កិច្ចនិ
វាសនដ៏មិនមែនស្រីចារ មិនត្រូវតាមកិច្ច ។

(៣៨) ព្រះវេលាមិនត្រូវតាមកិច្ច (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺ
កិច្ចនិវាសនដ៏ហើយបំបួស ១ កិច្ចនិវាសនដ៏លំអ្នករាជការមានស្តេចជាដើម
ហើយទើបបំបួស ១ កិច្ចនិវាសនស្រីវេលាមានសំបុត្រច្បាប់ពិភ្នំភាល
មុខរួចហើយ (គឺស្រីវេលាចាប់បំបួសក្នុងសំណាត់កិច្ចនិវាសនទៀត) ១
កិច្ចនិវាសន ១ កិច្ចនិវាសនអញ្ញត្តិ ១ ។

តតិយសង្ឃទិសេសី

[៤០] តេន សមយេន តុនោ ភកកំ សាវត្ថិយេ
វិហារតិ ដេវវេន អបាថបិណ្ឌិកស្ស រាហមេ ។ តេន ចោ
មន សមយេន ភប្ពាយ កាបិណ្ឌិយោ អន្តោសិទិ^(១)
កិក្កុទិហិ សន្និ កណ្ឌិកា តាមកេ^(២) ញាតិកុលំ អន-
មាសំ ។ កន្តា កាបិណ្ឌិ តំ កិក្កុទិ អបស្សន្តិ កិក្កុ-
ទិយោ បុច្ឆិ គហំ ឥត្តប្បាមា ន ទិស្សតិតំ ។
កិក្កុទិហិ សន្និ អយេយ្យ កណ្ឌិកា ន ទិស្សតិតំ ។ អន្តា
អមុកស្មិ តាមកេ ឯតិស្សា ញាតិកុលំ តត្ថ កន្តា
វិចិទថាតំ ។ កិក្កុទិយោ តត្ថ កន្តា តំ កិក្កុទិ បស្សិត្តា
ឯតនេនេតុំ កំស្ស តុំ អយេយ្យ ឯតិកា អាគតា កត្ថិសិ
អប្បជំសិទាតិ ។ អប្បជំសិទម្ហិ អយេយ្យតិ ។ យា តា
កិក្កុទិយោ អប្បិច្ឆា ។ ថេ ។ តា ទុណ្ហយន្តិ ទិយន្តិ
វិចារេន្តិ កតំ ហិ បាម កិក្កុទិ ឯតា តាមប្តិ

• ១. ម. អន្តោសិក ។ ២. ១. ម. តាវា ។

សង្ឃទិសេសី ៣

[៤០] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជំមានព្រះភាគគង់ក្នុងជេកវិទារម
របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ចៀចក្រិនសាត្រី ។ សម័យនោះឯង កិក្កុទិហិ
សិស្សរបស់ភត្តា កាបិណ្ឌិយោ ឈ្មោះនឹងកិក្កុទិហិ ទិស្សយោ ហើយកិក្កុទិហិ
កាន់ត្រកូលញាតិកុទិស្រុក ។ ភត្តាកាបិណ្ឌិយោ កាលមិនឃើញកិក្កុទិហិ
កិស្ថកិក្កុទិហិ ទិស្សយោ កិក្កុទិហិ ឈ្មោះនេះ ទៅណា មិនឃើញ ។ កិក្កុទិ
ហិ ទិស្សយោ ប្រាប់ថា ចតិក្រណាម្នាក់ កិក្កុទិហិ ឈ្មោះនឹងកិក្កុទិហិ
ទិស្សយោ ហើយ (ស្រាប់តែ) មិនឃើញ ។ ភត្តាកាបិណ្ឌិយោ ទើបយោ ថា
ខែនាងទាំងទ្បាយ ត្រកូលញាតិរបស់កិក្កុទិហិ នេះមាននៅក្នុងស្រុក ឈ្មោះ
ឯណោះ ចូរនាងទាំងទ្បាយទៅពិនិត្យក្នុងត្រកូលនោះមើល ។ កិក្កុទិ
ហិ ទិស្សយោ ទៅក្នុងនោះ ឃើញកិក្កុទិហិ ហើយបាននិយាយពាក្យនេះថា
ខែណាម្នាក់ ហេតុអ្វីក៏ណាមកក្រែម្នាក់ឯង មិនមានគេចៀកចៀនណា
ទេ ។ កិក្កុទិហិ និយាយថា ខែណាម្នាក់ ខ្ញុំមិនមានអ្នកណា ចៀក
ចៀនទេ ។ កិក្កុទិហិ ទិស្សយោ មានសេចក្តីប្រាថ្នាគិត ។ ថេ ។ កិក្កុទិ
ហិ ទិស្សយោ នោះពាលពោស កិរិយោ ចុះបង្កើតថា កិក្កុទិហិ មិនសមនឹងទៅ

ឯកោ ឯកំ ទុត្តារេសិ ។ ទុត្តារណា ទុត្តារណំ ទូសេសិ ។
 អទុត្តារណា អទុត្តារណំ ទូសេសិ ។ តា បញ្ចា សមាគន្ធា
 បុច្ឆិសុ កត្តិសិ អយ្យេ អប្បជំសីតាតិ ។ បជំសីតត្តិ
 អយ្យេ ត្វំ បធម្យេ អប្បជំសីតាតិ ។ បជំសីតត្តិ
 អយ្យេតិ ។ អដទោ តា ភិក្ខុនិយោ សារត្តិ កត្តា
 ភិក្ខុនិយោ ឯកមត្តំ អាហោចេសុំ ។ យា តា ភិក្ខុនិយោ
 អប្បត្តា ។ មេ ។ តា ទុដ្ឋាយន្តំ ទិយន្តំ វិចារេន្តំ កាដំ
 ហិ ធាម ភិក្ខុនិយោ ឯកោ ធីចារិ កត្តិស្សតិតិ ។ អដទោ
 តា ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខុនិយោ ឯកមត្តំ អាហោចេសុំ ។ ភិក្ខុ ភកវ-
 កោ ឯកមត្តំ អាហោចេសុំ ។ មេ ។ សច្ចំ កិវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិ
 ឯកោ ធីចារិ កត្តិស្សតិ ។ សច្ចំ ភកវតិ ។ វិកាហិ
 ពុដ្ឋោ ភកវ កាដំ ហិ ធាម ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិ ឯកោ
 ធីចារិ កត្តិស្សតិ ទេតំ ភិក្ខុវេ អប្បសន្នាដំ ក

អកទូកម្នាក់ចំឡង់ភិក្ខុនិ ទ ប្រេ ។ អកទូកដែលឆ្លងប្រេទៅហើយគឺទ្រុស្ត
 (សេពសម្ភ) នឹងភិក្ខុនិដែលឆ្លងប្រេទៅហើយ ។ អកទូកដែលមិនទាន់ឆ្លង
 ក៏ទ្រុស្តនឹងភិក្ខុនិដែលមិនទាន់ឆ្លង ។ ភិក្ខុនិទាំងពីរនោះមកប្រជុំគ្នាក្នុងពេល
 ក្រោយហើយសូម្បីថា វិទេលោកម្ចាស់ អកទូកមិនប្រើក្របៀនវេលាកេឡេ ។
 ភិក្ខុនិនោះនិយាយថា វិទេលោកម្ចាស់ ខ្ញុំអកទូកប្រើក្របៀនវេលាកេឡេ ។
 ចុះនិវេលាកទាន់វេលាកម្ចាស់ អកទូកក៏មិនប្រើក្របៀនវេលាកេឡេ ។ ភិក្ខុនិ
 នោះក៏និយាយថា វេលាកម្ចាស់ ខ្ញុំអកទូកប្រើក្របៀនហើយដែរ ។ លំដាប់
 នោះភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះទៅកាន់ក្រុងសារត្តិ ហើយប្រាជ្ញដំណើរនុះដល់
 ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយណា ទានសេចក្តីប្រាថ្នាភិក្ខុ ។ មេ ។
 ភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះរោលទោស គំរេប្រិល បន្តិចផ្តល់ថា ភិក្ខុនិមិនសម
 នឹងទៅកាន់ក្រិយស្តីនិទាននាយកម្នាក់ឯងសោះ ។ ទើបភិក្ខុនិទាំងឡាយ
 នោះប្រាជ្ញដំណើរនុះដល់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយទូលដំណើរនុះ
 ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ មេ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ
 ពួកភិក្ខុនិទៅកាន់ក្រិយស្តីនិទាននាយកម្នាក់ឯង ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធ
 ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ភិក្ខុនិមិនសូវប៉ិន
 ទៅកាន់ក្រិយស្តីនិទាននាយកម្នាក់ឯងទេ ម្ចាស់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ អំពើនៃ

វិទ្យាបិដក ភិក្ខុវិទ្យា

បសាទាយ ។ មេ ។ ឃ្រា បទ ភិក្ខុវិ ភិក្ខុវិយោ
សម្ម សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសទ្ធិ យា បទ ភិក្ខុវិ ឃ្រា វ
តាមន្តរំ កច្ឆេយ្យ ឃ្រា វ ទនីចារំ កច្ឆេយ្យ អយម្បិ
ភិក្ខុវិ បឋមាបន្តិកំ ទន្ធិ អាមត្តា ទិស្សារណីយំ សទ្ធិ
ទិសេសទ្ធិ ។ ឃ្រា ភិក្ខុវិ ភិក្ខុវិ ភិក្ខុវិ ភិក្ខុវិ
មញ្ញត្តិ យោតិ ។

[២២] ភេទ ទោ បទ សមយោទ សម្មហុលា ភិក្ខុ
វិយោ កោសលេសុ ទិទបទេសុ សាវត្តិ កច្ឆេយ្យា^(១)សាយំ
អញ្ញត្តិ ភាមំ ឧបកច្ឆិសុ^(២) ។ តត្ថ អញ្ញត្តិ ភិក្ខុវិ
អភិរុទ្ធា យោតិ ទិស្សវិយា ទាសាទិកា ។ អញ្ញត្តិ
បុរិសោ ភស្ស ភិក្ខុវិយា សលា ទិស្សទេទ បដិទត្ត
ចំកោ យោតិ ។ អថទោ សោ បុរិសោ តាសំ ភិក្ខុវិ
សេយ្យំ មញ្ញត្តិ ភស្ស ភិក្ខុវិយា សេយ្យំ ឃ្រា
មន្តិ មញ្ញត្តិ ។ អថទោ សា ភិក្ខុវិ សលុកេត្តា
បរិយុដ្ឋិតោ អយំ បុរិសោ សទេ ត្តិ អាគិច្ឆិស្សតិ វិស្សរោ
មេ ភវិស្សតិភិ ភិក្ខុវិយោ អទាបុត្តា អញ្ញត្តិ តុលំ តត្ថ

។ ១. ឧ. ឧទ្ធា ។ ២. ពាសំ យាចិស្សវិ កច្ឆិ យោតិ ទិស្សវិ ។

វិទ្យាបិដក ភិក្ខុវិទ្យា

ទំទរមនោធិ្យជ្រះថ្លាវលំដទចំវិទ្យាយវិសេសិទេចានំជ្រះថ្លាវេ ។ មេ ។
ម្នាលភិក្ខុវិទ្យាយ ចូរភិក្ខុវិទ្យាយសំវិសេសិទេចានំជ្រះថ្លាវេ
នេះថា ភិក្ខុវិទ្យាយនេះគ្រាន់តែស្រុកក្រែងក្រីក្រ ទៅកាន់ត្រិយ
ស្ថិតិទាននាយក្រែងក្រីក្រ ភិក្ខុវិទ្យាយនេះ ក៏ត្រូវតាមភិក្ខុវិទ្យាយសេស
ឈ្មោះបឋមភិក្ខុ គួរហេតុ ញាចញាចាកសិទ្ធិ ។ ព្រះជំទាវព្រះភាគបុរាណ
ច្រើនបញ្ញត្តិសិក្ខាបទនេះដល់ភិក្ខុវិទ្យាយយ៉ាងនេះឯង ។

[២២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុវិទ្យាយច្រើនប្រទេសទៅកាន់ក្រែងសា
ត្រីក្នុងជនបទកាសល ទើបចូលទៅកាន់ស្រុក ១ ក្នុងពេលល្ងាច ។
បណ្តាភិក្ខុវិទ្យាយនោះ ភិក្ខុវិ ១ មានបុណ្យ គួរតែពិលមើលមើល
នាំមកទូរសេចក្តីជ្រះថ្លា ។ បុរសម្នាក់បានចិត្តប្រតិព័ទ្ធនាំនាំឃើញភិក្ខុវិ
នោះ ។ ឯបុរសនោះបានគ្រាលទិសិទ្ធិដល់ភិក្ខុវិទ្យាយនោះ ក៏គ្រាល
ទិសិទ្ធិដើម្បីភិក្ខុវិទ្យាយនោះក្នុងទិដ្ឋានដោយឡែក ។ ទើបឯភិក្ខុវិទ្យាយនោះក៏លាត់
យល់ឃើញហើយក៏គិតថា បុរសនេះមានកម្រិតសន្តិភ័យហើយ មើលតំទិស
មកក្នុងពេលយប់ អញ្ញត្តិទាំងនឹងមានសម្រែកខុសប្រក្រតី ហើយក៏មិន
ធានលាភិក្ខុវិទ្យាយ ស្រាប់តែទៅកាន់ក្រែងមួយហើយក៏សម្រេច

សេយ្យំ កាយេសំ ។ អថទោ សោ បុរិសោ រត្តិ អា-
 កុញ្ញា តំ ភិក្ខុនិ កម្មសន្តោ ភិក្ខុនិយោ យដ្ឋេសំ ។
 ភិក្ខុនិយោ តំ ភិក្ខុនិ អបស្សន្តិយោ វិវាហាសុ ចិស្សុ-
 សយំ ទោ សា ភិក្ខុនិ បុរិសេន សន្តិ ធិត្តុត្ថាតំ ។
 អថទោ សា ភិក្ខុនិ តស្សា រត្តិយា អន្ធយេន យេន តា
 ភិក្ខុនិយោ តេនុបសន្តមិ ។ ភិក្ខុនិយោ តំ ភិក្ខុនិ ឯត-
 នវេនុំ កិស្សុ ត្វំ អាយ្យ បុរិសេន សន្តិ ធិត្តុត្ថាតំ ។
 ឆាហំ អាយ្យ បុរិសេន សន្តិ ធិត្តុត្ថាតំ ភិក្ខុនិ
 ឯតមត្តំ អាហេចេសំ ។ យា តា ភិក្ខុនិយោ អប្បិច្ឆា
 ។ បេ ។ តា ទុដ្ឋាយន្តំ ទិយន្តំ វិចារេន្តំ កតំ ហំ
 ឆាម ភិក្ខុនិ ឯតា រត្តិ វិប្បវសិស្សតិ ។ បេ ។ សន្តិ
 កិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិ ឯតា រត្តិ វិប្បវសតិ ។ សន្តិ
 កកវតិ ។ វិកវហំ ពុច្ឆោ កកវា កតំ ហំ ឆាម ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុនិ ឯតា រត្តិ វិប្បវសិស្សតិ ទេតំ កិក្ខុវេ អប្ប-
 សន្តានំ វា បសាតាយ បសន្តានំ វា កិយ្យោកាវាយ

អវិយាបថេសេ ។ លំដាប់នោះ បុរសនោះមកក្នុងវេលាព្រឹកស្រែកក្រែក
 នោះក៏ប្រៀបប្រៀមភិក្ខុនិទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយកាលបើមិនឃើញ
 ភិក្ខុនិនោះបាននិយាយយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនិនោះចេញទៅជាមួយនឹងប្រុស
 ជាប្រាកដហើយ ។ ឯភិក្ខុនិនោះលុះកន្លងព្រឹកនោះទៅបានចូលទៅក
 ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយបាននិយាយនាគ្យនេះនឹងភិក្ខុនិនោះ
 ថា វៃលោកម្ចាស់ ហេតុអ្វី បានជាលោកចេញទៅជាមួយនឹងប្រុស ។
 ភិក្ខុនិនោះនិយាយថា វៃលោកម្ចាស់ ខ្ញុំមិនបានចេញទៅជាមួយនឹងប្រុស
 ទេ ហើយប្រាប់ដំណើរនេះដល់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយ
 ឯណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាដូចគ្នា ។ បេ ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះកាលទោស
 ក៏នឿយ បន្តិចបន្តួចថា ភិក្ខុនិមិនសមបើមិនទៅប្រាសចាកគ្នាក្នុងវេលា
 ព្រឹកតែម្នាក់ឯងសោះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ
 គួរជាភិក្ខុនិទៅប្រាសចាក (គ្នា) ក្នុងវេលាព្រឹកតែម្នាក់ឯង តិរិមទេ ។
 ភិក្ខុនិទាំងឡាយក្រាបទូលថា បដិគ្រិព្រះដ៏មានព្រះភាគ ភិក្ខុវេ ។
 ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ជាសថា ម្ចាស់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ភិក្ខុនិមិនគួរ
 ទ្រង់ទៅប្រាសចាក (គ្នា) ក្នុងវេលាព្រឹកតែម្នាក់ឯងទេ ម្ចាស់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ
 កំរើនេះមិនមែននាំឱ្យជ្រះថ្លាដល់ដទៃទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬ
 នាំឱ្យវិវិកតែជ្រះថ្លាទៅដល់ដទៃទាំងឡាយ ដែលព្រះថ្លាស្រាប់ហើយទេ

ឯកា កណ្តា ឱហិយេស្សតិ ។ បេ ។ សត្វំ កំ
 កិក្កុវេ កិក្កុវិ ឯកា កណ្តា ឱហិយេស្សតិ^(១) ។ សត្វំ
 កកវតិ ។ វិកាហិ ពុទ្ធា កកវ កដំ ហិ បាម
 កិក្កុវេ កិក្កុវិ ឯកា កណ្តា ឱហិយេស្សតិ ទេតំ
 កិក្កុវេ អប្បសន្តាធំ វា មសោនាយ ។ បេ ។ ឯវត្តា
 មទ កិក្កុវេ កិក្កុវិយោ ឥមំ សិក្កាមធំ ឱទ្ធិសន្ត យា
 មទ កិក្កុវិ ឯកា វា តាមន្តរំ ឧច្ឆេយ្យ ឯកា វា
 ទទិចារំ ឧច្ឆេយ្យ ឯកា វា វត្តិ វិប្បវេសយ្យ ឯកា
 វា កណ្តា ឱហិយេយ្យ អយម្បំ កិក្កុវិ បឋមាមត្តិកំ
 ទត្ថំ អាមត្តា ចិស្សារណិយំ សុដ្ឋានិសេសន្តិ ។

[៤៤] យា ថនាតិ យា យានិសា ។ បេ ។ កិក្កុវិតិ
 ។ បេ ។ អយំ ឥមស្សំ អន្តេ អចិច្ឆេតា កិក្កុវិតិ ។
 ឯកា វា តាមន្តរំ ឧច្ឆេយ្យតិ បរិក្កិក្កុស្ស តាមស្ស
 បរិក្កេមំ បឋមំ ចាធំ អតិក្កាមេន្តិយា អាមត្តិ ធុល្លច្ចុ
 យស្ស ទុតិយំ ចាធំ អតិក្កាមេន្តិយា អាមត្តិ សុដ្ឋានិសេ
 សស្ស ។ អបរិក្កិក្កុស្ស តាមស្ស ឱបចារំ បឋមំ ចាធំ
 អតិក្កាមេន្តិយា អាមត្តិ ធុល្លច្ចុយស្ស ទុតិយំ ចាធំ

១ ឱ. ម ឱហិយេស្ស ។

ជាតិពួកក្រម្កកំឯនិសោ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់កិក្កុវិចិច្ចយ
 ពួកកិក្កុវិចិច្ចយធម្មជាតិពួកក្រម្កកំឯនិ វាតិមម ។ កិក្កុវិចិច្ចយ
 ត្រាបទូលថា បុព៌ត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតវិមម ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជាត
 ទ្រង់បញ្ជូនថា ម្ចាស់កិក្កុវិចិច្ចយ កិក្កុវិចិច្ចយបើនិចិច្ចយធម្ម
 ជាតិពួកក្រម្កកំឯនិសោ ម្ចាស់កិក្កុវិចិច្ចយ អំពើទេវិមមនាំឱ្យជ្រះថ្លា
 ផលជទំចិច្ចយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់កិក្កុវិចិច្ចយ
 ពួកកិក្កុវិចិច្ចយសំដែងឱ្យដឹងឱ្យស៊ីក្កាមទេនយ៉ាងនេះថា កិក្កុវិចិច្ចយ
 ទៅកាន់ចន្ទានស្រែក្រម្កកំឯនិក្កិ ទៅកាន់ក្រិយស្សិវិទានិយាមម្កកំឯនិក្កិ
 នៅទ្រាសចាកភ្នាក់ដីវេលាក្រិក្រម្កកំឯនិក្កិ ឈប់ឱ្យយូរអំពីពួកក្រម្កកំ
 ឯនិក្កិ កិក្កុវិចិច្ចយ ក៏ត្រូវតាមត្តិឈ្មោះសុដ្ឋានិសេស ជាបឋមាមត្តិក
 គូបេណ្តាញចេញ ។

[៤៥] ពាក្យថា កិក្កុវិចិច្ចយ មានអចិច្ចយក្នុងស៊ីក្កា
 បទទី ១ នៃច្បាប់ដឹកកណ្តាចេញយើង ។ ពាក្យថា ទៅកាន់ចន្ទានស្រែក្រ
 ម្កកំឯនិក្កិ គឺកិក្កុវិចិច្ចយនិងពានជម្ងឺនិច្ចយទៅកាន់បេសិទ្ធិស្រែក្រដែលមាន
 បេសិ ត្រូវតាមត្តិផ្តល់ច្នៃយ ឈានទៅបទទី ២ ទៅ ត្រូវតាមត្តិ
 សុដ្ឋានិសេស ។ កិក្កុវិចិច្ចយនិងពានជម្ងឺនិច្ចយទៅកាន់បេសិស្រែក្រដែល
 មិនមានបេសិ ត្រូវតាមត្តិផ្តល់ច្នៃយ ឈានទៅបទទី ២ ត្រូវតាមត្តិ

អតិក្ការមេដ្ឋិយា អាមត្តិ សង្ឃាធិសេសស្ស ។ ឯកា វា
 ធនិចារិ កង្កេយ្យាតំ ធនិ ចាម តិមណ្ឌលំ បដិច្ឆាទេត្វា
 យត្ត កក្កុចិ ឧត្តរដ្ឋិយា កិក្កុចិយា អន្តរវាសកោ
 តេមិយតិ ។ បឋមំ ចានំ ឧត្តរដ្ឋិយា^(១) អាមត្តិ
 ធុល្លច្ចយស្ស ធុតិយំ ចានំ ឧត្តរដ្ឋិយា^(២) អាមត្តិ
 សង្ឃាធិសេសស្ស ។ ឯកា វា វត្តិ វិប្បវេសយ្យាតិ
 សហ អនុណុត្តមថា ធុតិយំកាយ កិក្កុចិយា ចាត្រ-
 ចាសំ វិជហន្តិយា អាមត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស វិជហនេ អាមត្តិ
 សង្ឃាធិសេសស្ស ។ ឯកា វា កណ្ណញ្ញា ឧប័យេយ្យាតិ
 អតាមកេ អរញ្ញេ ធុតិយំកាយ កិក្កុចិយា ធុស្សនុមចារិ
 វា សវនុមចារិ វា វិជហន្តិយា អាមត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស
 វិជហនេ អាមត្តិ សង្ឃាធិសេសស្ស ។

(៤៥) អយម្បិទិ បុរិមាយោ ទូចាតាយ វុច្ឆតិ ។
 បឋមាមត្តិកក្កុចិ សហ វត្តដ្ឋិកា អាមត្តិ អសមនុ-
 កាសនាយ ។ ធុស្សនុណីយដ្ឋិ សង្ឃញ្ញា ធុស្សនីយតិ ។
 សង្ឃាធិសេសោ ។ បេ ។ តេធម៌ វុច្ឆតិ សង្ឃាធិសេ-
 សោតំ ។

១-២ ១. ឧ. ឧត្តរដ្ឋិយាតំ ។

សង្ឃាធិសេស ។ ពាក្យថា ពេកានំ ត្រឹមស្ម័គ្រភាវននាយតេម្បាកំឯង គឺកិច្ច
 បំណងមណ្ឌលព្យាបាយច្រើនឡើយក្នុងចំណោមយេ ស្ម័គ្រនៃកិច្ចការនោះក៏ទ-
 ប់កុំបាទ ចំនោះយោងស្ម័គ្រ ។ កិច្ចការផ្សេងៗហ៊ានបំប្លែង ត្រូវតាមភ្នំ
 ចុល្លច្ចយ ធុនផុតដំហែងចំ ២ ត្រូវតាមភ្នំសង្ឃាធិសេស ។ ពាក្យថា
 នៅប្រាសចាកភ្នំក្នុងវេលាព្រឹកម្យ៉ាងឯង គឺកិច្ចការកំពុងលះចាកភ្នំសេសនៃ
 កំពុងចំ ២ ត្រូវតាមភ្នំចុល្លច្ចយព្រមគ្នាទាំងអស់នោះឡើយ លុះលះហត្ថ-
 បាសស្រឡះហើយ ត្រូវតាមភ្នំសង្ឃាធិសេស ។ ពាក្យថា ឈប់ឲ្យញាត
 អំពីពួកតែម្នាក់ឯង គឺកិច្ចការកំពុងលះទស្សនុមចារ (កវុទ្ធវិជលមើលគ្នា
 យ៉េញ) ក្តី សវនុមចារ (កវុទ្ធវិជលស្តាប់ឮ) ក្តី មេសកិច្ចការចំ ២ ក្នុង
 វិជ្រាមន៍មេចស្រក ត្រូវតាមភ្នំចុល្លច្ចយ លុះលះបង់ដាច់ស្រឡះហើយ
 ត្រូវសង្ឃាធិសេស ។

(៤៦) ពាក្យថា កិច្ចការនេះឯង គឺជាគតិពោលប្រៀបផ្ទុំមន្ត
 កិច្ចការវិជលត្រូវតាមភ្នំមុខ ។ ។ ពាក្យថា បឋមាមត្តិក គឺកិច្ចការត្រូវតាមភ្នំ
 ព្រមគ្នាទាំងពេលវិជលប្រព្រឹត្តកុទ្ធវិកុ មិនមែនដោយស្ម័គ្រសមនុកាសទ-
 វៃទេ ។ ពាក្យថា គុបណ្ណេញ្ញាចេញ គឺកិច្ចការនោះត្រូវតែកុំបំប្លែងឲ្យយ
 បណ្ណេញ្ញាចេញចាកសង្ឃ ។ ពាក្យថា សង្ឃាធិសេស មានអធិប្បាយ
 ក្នុងសង្ឃាធិសេសចំ ១ រួចហើយ ។

[៤៦] អនាថន្តិ ទុន្តយិកា ភិក្ខុនិ បត្តន្តា វ
ហោនិ វិក្កន្តា វ កាលកតា វ បត្តសង្កតា វ
អាថនាសុ ទុត្តន្តកាយ អាទិតាប្បិសាយាតិ ។

បញ្ញត្តិសង្ឃទិសេសី

[៤៧] តេជ សមយេន ពុទ្ធា កាល សាវត្ថិយេ
វិហារេ វេនវេន អនាថនិល្លិកស្ស អាណេ ។
តេជ ចោ បទ សមយេន ចល្លាកាលិ ភិក្ខុនិ
កល្លានការិកា ហោនិ កលបា ការិកា វិវាទការ-
វិកា ភិក្ខុការិកា សម្មេ មជ្ជិការណ ការិកា ។
ឥល្លានន្តា ភិក្ខុនិ កស្ស កាម្ម កាយិមារេ បដិ-
ក្កោសនិ ។ តេជ ចោ បទ សមយេន ឥល្លានន្តា
ភិក្ខុនិ កាមតិ អគមាសិ តេជវេន កាល-
យេន ។ អថចោ ភិក្ខុនិ សម្មេ ឥល្លានន្តា ភិក្ខុនិ
បត្តន្តានិ ចល្លាកាលិ ភិក្ខុនិ អាថន្តេន អនស្សេន^១
ទុត្តនិ ។ ឥល្លានន្តា ភិក្ខុនិ កាសក តំ កាលយិ

១ ឧ.ម. អស្សេនេន ។

[៤៦] ព.វេលម៉ែនក្រុមាបត្តិ (ភូមិសិក្ខាបទនេះមាន ៤ យ៉ាង)
ភិក្ខុនិ ៤ ចៀសចេញទៅក្តី សិកាទៅក្តី ល្ងាច់ទៅក្តី ចូលទៅកាន់ពួក
កិរិយក្តី ១ ភិក្ខុនិ មានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុនិ ត្រូវ ១ ភិក្ខុនិ ធ្វើមុនបញ្ញត្តិ ១ ។

សង្ឃទិសេសទី ៤

[៤៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជំមានព្រះភាគនឹងគ្រងជេតវិហារមរស
អនាថនិល្លិកសេដ្ឋី ទៀចក្រិសិសាភិ ។ សម័យនោះឯង ចល្លាកាលិ
ភិក្ខុនិ ជាអ្នកធ្វើសេចក្តីចង្អុលហេតុឈ្លោះចាស់ទ្រង់គ្នា ធ្វើម្ហូប/តិប្បាទកថា
ជាអ្នកបដិអនិកាលក៏សិទ្ធិ ។ ឥល្លានន្តាភិក្ខុនិកំណត់កម្មហ្មឺនិច្ឆយ
ដែលចល្លាកាលិភិក្ខុនិទោះធ្វើ ។ ចល្លាកាលិសម័យនោះឯង ឥល្លានន្តាភិក្ខុនិ
បានទៅកាន់ស្រុកកុច ដោយកិច្ចអ្នករៀន ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនិសិទ្ធិ
ដឹងថា ឥល្លានន្តាភិក្ខុនិចៀសចេញទៅហើយ ។ លើកក្តីនោះចល្លាកាលិ
ភិក្ខុនិព្រោះសេចក្តីមិនឃើញកាបត្តិ ។ ឥល្លានន្តាភិក្ខុនិគិតចារណា កិច្ចដែល

តិរេក្ខា បុណ្ណេវ សាវត្ថិ បញ្ញាភិក្ខុ ។ ចណ្ណកាលី
 ភិក្ខុនំ ធុល្លនន្ទាយ ភិក្ខុនិយា អាភច្ឆន្តិយា ទេវ
 អាសនំ បញ្ញាបេសិ ន ទានោនកំ ទានបិវំ បាណ-
 កថលីកំ ឧបនិក្កមិ ធម្មត្ថន្ទា បត្តបិវំ បដិក្ក-
 ហេសិ ន ទានិយេន អាបុច្ឆិ ។ ធុល្លនន្ទា ភិក្ខុនំ
 ចណ្ណកាលី ភិក្ខុនំ ឯតនវោច កិស្ស ភ្នំ អាយ្យ
 មយំ អាភច្ឆន្តិយា ទេវ អាសនំ បញ្ញាបេសិ ន
 ទានោនកំ ទានបិវំ បាណកថលីកំ ឧបនិក្កមិ ធម្ម-
 ត្ថន្ទា បត្តបិវំ បដិក្កហេសិ ន ទានិយេន អាបុច្ឆិ ។
 ឯវញ្ញាតំ អាយ្យ មោតិ យថាតំ អនាថាយាតិ ។ កិស្ស
 មន ភ្នំ អាយ្យ អនាថាតិ ។ ឥមា មំ អាយ្យ ភិក្ខុនិយា
 អយំ អនាថា អប្បញ្ញត្តា នត្ថំ ឥមំស្ស កាលំ បតិ-
 វត្តាតំ អាបត្តិយា អនស្សនេ ឧត្តមិស្វតិ ។ ធុល្លនន្ទា
 ភិក្ខុនំ ពាលា ឯតា អព្យត្តា ឯតា ទេតា ជានត្ថំ
 កម្មំ វា កម្មនោសំ វា កម្មវិបត្តិ វា កម្មសម្បត្តិ វា
 មយំ ទោ ជាបាម កម្មបិ កម្មនោសំបិ កម្មវិបត្តិបិ
 កម្មសម្បត្តិបិ មយំ ទោ អកតំ វា កម្មំ ករយ្យម

ខ្លួនត្រូវធ្វើត្រង់ស្រកខាងហើយកិលមកកាន់ត្រង់សាវត្ថិវិញ ។ ចណ្ណកា-
 លីភិក្ខុនំកាលបើធុល្លនន្ទាភិក្ខុនិយា ក៏មិនក្រាលអាសនៈឱ្យ មិនចូលទៅ
 ផ្សល់ទឹកលាងជើង កាំងរងរងីនី ទឹកលើប្រាប់ជើងឱ្យ មិនក្រែក
 ទទួលយកបាត្រចិវ មិនអើពើដោយទឹកផឹក ។ ធុល្លនន្ទាភិក្ខុនំបុណ្ណនិយាយ
 ពាក្យនេះទឹកចណ្ណកាលីភិក្ខុនិយា ខែលោកម្ចាស់ កាលបើយើងមកដល់
 ហេតុអ្វីក៏លោកមិនក្រាលអាសនៈឱ្យ មិនចូលមកផ្សល់ទឹកលាងជើង កាំង
 រងរងីនី ទឹកលើប្រាប់ជើងឱ្យ មិនក្រែកទទួលយកបាត្រចិវ មិនអើពើ
 ដោយទឹកផឹក ។ ចណ្ណកាលីភិក្ខុនិយាយថា ចរិត្រលោកម្ចាស់ ការនេះ
 បានជាយ៉ាងហ្នឹង ព្រោះខ្ញុំជាមនុស្សអនាថា ។ ធុល្លនន្ទាភិក្ខុនិយាយថា ខែ
 លោកម្ចាស់ ហេតុអ្វីក៏លោកជាមនុស្សអនាថា ។ ចណ្ណកាលីភិក្ខុនិយាយ
 ថា ខែលោកម្ចាស់ ភិក្ខុនំទាំងឡាយនេះភិក្ខុនំ ភិក្ខុនិយាជាមនុស្សអនា-
 ថាមិនមានអ្នកលា ស្គាល់ គ្មានភិក្ខុនិយាមួយជាអ្នកប្រតិបត្តិភិក្ខុនិយា
 ដូច្នោះហើយកិលក៏ភ្នំដោះខ្ញុំព្រោះសេចក្តីមិនឃើញតាមភ្នំ ។ ធុល្លនន្ទា
 ភិក្ខុនិយាយថា ភិក្ខុនំទាំងឡាយនេះល្ងង់ ភិក្ខុនិយាមិនមែនជាស ភិក្ខុនិ-
 ទាំងឡាយនេះមិនស្គាល់កម្មក្តី ទោសរបស់កម្មក្តី កម្មវិបត្តិក្តី កម្មសម្បត្តិក្តី
 ឯយើងទើបដឹងកម្មផង ទោសរបស់កម្មផង កម្មវិបត្តិផង កម្មសម្បត្តិផង
 យើងហ្នឹងឯងត្រូវធ្វើកម្មដែលសន្សំមិនទាន់ធ្វើផង ត្រូវកាន់កម្មដែលសន្សំ

កតំ វា កតំ កោយយ្យាមាតិ លហំ លហំ
 កិក្ខុនិសង្ឃំ សង្ឃិទានេត្តា ចណ្ណកាលំ កិក្ខុនិ ឱសា-
 វសំ ។ យា តា កិក្ខុនិយោ អប្បន្នា ។ មេ ។
 តា ឧដ្ឋាយន្តំ វិទយន្តំ វិទាចេន្តំ កតំ ហិ ធាម
 អយ្យា ធុល្លទន្ធា សមត្តេន សង្ឃេន ឧត្តិតំ កិក្ខុនិ
 ធម្មេន វិទយេន សន្តុសាសនេន អនបលោកេត្តា
 ការកសង្ឃំ អនញ្ញាយ តណាស្ស ធន្តំ ឱសាវស្ស-
 តិកំ ។ មេ ។ សង្ឃំ កិក្ខុនិ ធុល្លទន្ធា កិក្ខុនិ
 សមត្តេន សង្ឃេន ឧត្តិតំ កិក្ខុនិ ធម្មេន វិទយេន
 សន្តុសាសនេន អនបលោកេត្តា ការកសង្ឃំ អន-
 ញ្ញាយ តណាស្ស ធន្តំ ឱសាវស្សតិកំ^(១) ។ សង្ឃំ កតំ វា កតំ
 វិទាហិ តុទ្ធា អតំ វា កតំ ហិ ធាម កិក្ខុនិ ធុល្លទន្ធា
 កិក្ខុនិ សមត្តេន សង្ឃេន ឧត្តិតំ កិក្ខុនិ ធម្មេន វិទ-
 យេន សន្តុសាសនេន អនបលោកេត្តា ការកសង្ឃំ
 អនញ្ញាយ តណាស្ស ធន្តំ ឱសាវស្សតិកំ ធន្តំ កិក្ខុនិ
 អប្បសន្នាធំ វា មសាធាយ ។ មេ ។ ឯវញ្ច បន កិក្ខុនិ
 កិក្ខុនិយោ ឥមំ សិក្ខាមនំ ឧត្តិសន្ត យា បន កិក្ខុនិ

១ ១ ៣ វេយ្យាសិកំ ។

ធ្វើហើយទ្បកម្រិតជន ដូច្នោះហើយប្រជុំភិក្ខុនិសង្ឃក្រុម ។ ហើយសូត្រ
 (ដកម្ម) បញ្ចូលចណ្ណកាលំកិក្ខុនិមកិញ ។ កិក្ខុនិទាំងឡាយណាមាន
 របបក្តីប្រាថ្នាភិក្ខុ ។ មេ ។ កិក្ខុនិទាំងឡាយនោះរាល់ទោស កិរដ្ឋិល
 បន្តបង្កប់ថា លោកម្ចាស់ជុំលួននាំមិនសមរម្យនឹងមិនប្រាប់ការកសង្ឃ មិន
 ដឹងសេចក្តីប្រាថ្នារបស់ពួកភិក្ខុនិជាអ្នកធ្វើ ហើយសូត្របញ្ចូលភិក្ខុនិដែល
 សង្ឃត្រូវត្រូវនិព្វានលើកវត្តតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅ
 ព្រះសាស្តាទេ ។ មេ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួក
 ជុំលួននាំភិក្ខុនិមិនបានប្រាប់ការកសង្ឃ មិនដឹងសេចក្តីប្រាថ្នារបស់ពួកភិក្ខុនិ
 ជាអ្នកធ្វើសូត្របញ្ចូលភិក្ខុនិដែលសង្ឃត្រូវត្រូវនិព្វានលើកវត្តតាមធម៌ តាម
 វិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅព្រះសាស្តា ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់បន្ទាសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ជុំលួននាំភិក្ខុនិមិនគួរមើលនឹងមិនប្រាប់
 ការកសង្ឃ មិនដឹងសេចក្តីប្រាថ្នារបស់ពួកភិក្ខុនិជាអ្នកធ្វើ ហើយសូត្រ
 បញ្ចូលភិក្ខុនិដែលសង្ឃត្រូវត្រូវនិព្វានលើកវត្តតាមធម៌ តាមវិន័យ តាម
 ពាក្យប្រៀនប្រដៅព្រះសាស្តាទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែន
 នាំឱ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ មេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ចូរភិក្ខុនិទាំងឡាយសំដែងឡើងខ្ញុំសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

សមត្ថកិច្ច សង្ឃេន ឧត្តមត្ថ កិច្ចសិ ធម្មេន វិធីយេន
 សត្តសាសនេន អនបលោកេត្តា កាវកសង្ឃ អនញ្ញា-
 យ កណាស្ស ធម្មំ ឱសារេយ្យ អយម្យំ កិច្ចសិ បដិមា-
 បត្តិតំ ធម្មំ អាបញ្ញា ធិស្សារណីយំ សង្ឃាធិសេសន្តិ ។

(៤៨) យា បទានំ យោ យោទិសា ។ មេ ។ កិច្ចសិ
 ។ មេ ។ អយំ សមស្មំ អន្តេ អចិយ្យតា កិច្ចសិ ។
 សមត្ថោ ធាម សង្ឃោ សមាទសំវាសកោ សមាទ-
 សំមាយំ បិកោ ។ ឧត្តមត្តា ធាម អាបត្តិយា អនិម្ម្រេន
 វា អប្បដិកេដ្ឋេ វា អប្បដិធិស្សត្ត ។ ឧត្តមត្តា ។
 ធម្មេន វិធីយេន ទានំ យេន ធម្មេន យេន វិធីយេន ។
 សត្តសាសនេន ទានំ ដិទសាសនេន ឧត្តសាសនេន ។
 អនបលោកេត្តា កាវកសង្ឃនិ កម្មកាវកសង្ឃ
 អនបញ្ញា ។ អនញ្ញាយ កណាស្ស ធម្មនិ កណាស្ស
 ធម្មំ អចិទិត្តា ។ ឱសារេយ្យនិ កណា វា បរិយេសនិ
 សមំ វា សម្មន្ទតំ អាបត្តិ ឧត្តមស្ស ញត្តិយា ឧត្តម
 ត្តិយំ កម្មវាចាបិ ធីល្លច្ចយា កម្មវាចាបិយោសានេ
 អាបត្តិ សង្ឃាធិសេសស្ស ។

កិច្ចសិណាមួយមិនបានប្រាប់ការសង្ស័យ មិនដឹងសេចក្តីប្រាថ្នារបស់គណ
 ហើយសូត្របញ្ជូនកិច្ចសិដែលសង្ស័យត្រូវត្រូវគ្នាលើកវិញតាមធម៌ តាមវិ-
 ធីយ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា កិច្ចសិខេត្ត ក៏ត្រូវតាមកិ-
 សង្ស័យសេស ជាបដិមាបត្តិក គួរឲ្យលោក្ខណៈចេញចាកសង្ស័យ ។

(៤៨) ពាក្យថា កិច្ចសិណាមួយ មានអនិម្ម្រេយក្នុងសិក្ខាបទ ១
 បែបពាក្យកណ្តាលហើយ ។ សង្ស័យដែលមានសំរាប់សាស្ត្រាបិកោវកសិ
 សិមាស្មិត្តា ឈ្មោះថា ព្រះត្រៀមត្តា ។ កិច្ចសិដែលឈ្មោះថា សង្ស័
 លើកវិញ គឺកិច្ចសិដែលសង្ស័យលើកវិញព្រោះមិនឃើញអាបត្តិក្តី មិនសំរេង
 អាបត្តិក្តី មិនឈរជើង (ខ្លាំងក្រីក្រ) ក្តី ។ ពាក្យថា តាមធម៌ តាមវិធីយ
 គឺតាមធម៌យោធិណា តាមវិធីយោធិណា ។ ពាក្យថា តាមពាក្យប្រៀន
 ប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា គឺតាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះជំនន្រី គឺ
 តាមពុទ្ធសាសនា ។ ពាក្យថា មិនប្រាប់ការសង្ស័យ គឺមិនប្រាប់សង្ស័
 យអ្នកផ្ទុកម្ម ។ ពាក្យថា មិនដឹងសេចក្តីប្រាថ្នារបស់គណ គឺមិនដឹង
 សេចក្តីពេញចិត្តរបស់គួក ។ កិច្ចសិគឺថា អញ្ជើងសូត្របញ្ជូនគួក ហើយ
 ស្រូបវាក្យក្តី សម្មតិសិមាភ្នំ ត្រូវតាមកិច្ចសិ កិច្ចសិខានត្រូវតាមកិច្ចសិ
 ក្នុងខណៈចប់ញាតិ ត្រូវតាមកិច្ចសិច្ចប្រយោជន៍ ខណៈចប់កម្មវាចាបិ
 លើក ត្រូវតាមកិច្ចសិសង្ស័យសេសក្នុងខណៈសូត្រចប់កម្មវាចាស្រេច ។

[៤៧] អយម្យតិ ធុរិទារយោ ទុក្ខាធាយ វុច្ឆនំ ។
 បវេមាបត្តិកត្តំ សហ វុច្ឆន្តិចារា អាបច្ឆតិ អសមទុ-
 កាសថាយ ។ ចំស្សារណំយន្តិ សធម្មញ្ញា ចំស្សារិយតិ ។
 សធម្មទិសេសោតិ ។ បេ ។ តេធនំ វុច្ឆនំ សធម្មទិ-
 សេសោតិ ។

[៤៨] ធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញា ទិសារតិ អាបត្តិ
 សធម្មទិសេសស្ស ។ ធម្មកម្មេ វេមតិកា ទិសារតិ
 អាបត្តិ សធម្មទិសេសស្ស ។ ធម្មកម្មេ អធម្មកម្ម-
 សញ្ញា ទិសារតិ អាបត្តិ សធម្មទិសេសស្ស ។ អធម្ម-
 កម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អធម្មកម្មេ
 វេមតិកា អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អធម្មកម្មេ អធម្មកម្ម-
 សញ្ញា អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

[៤៩] ពាក្យថា ភិក្ខុនិទេក្តិ ភយាគរពាលេប្រិបដិមនិវិភិក្ខុនិ
 វេសេប្រព្រឹត្តិស្មេសមុខ ។ ពាក្យថា បវេមាបត្តិក ភិក្ខុនិក្រាបត្តិព្រម
 ត្នានិវប្រព្រឹត្តិកន្ទនិក្រ មិនមែនដោយស្រិតសមុទ្រសាសនិចិទេ ។ ពាក្យថា
 ក្នុរបណ្ណញ្ញចេញចាកសង្ឃ ភិក្ខុនិទោ ក្រិក្ខុនិទោ ក្រិក្ខុនិទោ ក្រិក្ខុនិទោ
 អំពីសង្ឃ ។ ពាក្យថា សធម្មទិសេស មានអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី ១
 នៃសត្តសេកណ្តចូរហើយ ។

[៥០] កម្មប្រកថាដោយធម៌ ភិក្ខុនិសំគាល់ថា កម្មប្រកថាដោយធម៌
 ហើយសូត្របញ្ចូលពួក ក្រិក្ខុនិសង្ឃទិសេស ។ កម្មប្រកថាដោយធម៌
 ភិក្ខុនិសង្ឃិយ ហើយសូត្របញ្ចូលពួក ក្រិក្ខុនិសង្ឃទិសេស ។ កម្ម
 ប្រកថាដោយធម៌ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាកម្មមិនប្រកថាដោយធម៌ ហើយសូត្រ
 បញ្ចូលពួក ក្រិក្ខុនិសង្ឃទិសេស ។ កម្មមិនប្រកថាដោយធម៌ ភិក្ខុនិ
 សំគាល់ថាកម្មប្រកថាដោយធម៌ ក្រិក្ខុនិទុក្ខ ។ កម្មមិនប្រកថាដោយ
 ធម៌ ភិក្ខុនិសង្ឃិយ ក្រិក្ខុនិទុក្ខ ។ កម្មមិនប្រកថាដោយធម៌ ភិក្ខុនិ
 សំគាល់ថាកម្មមិនប្រកថាដោយធម៌ ក្រិក្ខុនិទុក្ខ ។

(៥០) អនាមត្តិ កម្មការកសង្ស័ អបលោកេត្វា
ឱសារេតិ ភណាស្ស ធន្នំ ជាតិញា ឱសារេតិ វត្ត វត្តនិ
ឱសារេតិ អសន្តេ កម្មការកសង្ស័ ឱសារេតិ ឧប្បត្តិ-
កាយ អាធិកម្មិកាយាតិ ។

បញ្ញមសង្ខាទិសេសំ

(៥២) តេន សមយេន តុន្តា ភកកំ សាវត្តិយំ
វិហារតិ ជេតវេន អនាមចិស្គិកស្ស អាណមេ ។ តេន
ទោ បន សមយេន សុន្ទរិន្ទា ភិក្ខុនិ អភិវុចា
ហោតិ នស្សនិយា ចាសាធិកា ។ មនុស្សា ភត្តត្តេ
សុន្ទរិន្ទំ ភិក្ខុនិ បស្សិញា អវស្សតា អវស្សតាយ
សុន្ទរិន្ទាយ ភិក្ខុនិយា អត្តមត្តានិ ភោជនានិ នេន្នំ ។
សុន្ទរិន្ទា ភិក្ខុនិ យាវនត្ថំ កុញ្ញតិ ។ អញ្ញា ភិក្ខុនិយោ
ន ចិត្តរមំ លកត្ថំ ។ យា តា ភិក្ខុនិយោ អប្បិញា
។ មេ ។ តា ឧជ្ឈាយន្តិ ទិយន្តិ វិចារេន្នំ កតំ ហិ
ជាម អយ្យា សុន្ទរិន្ទា អវស្សតា អវស្សតស្ស

(៥១) ពរវេលមិទ្ធិត្រៃលក្ខំ (កុនិសិក្ខុបទានេមាន ៥ យ៉ាង) គឺ
ភិក្ខុនិប្រាប់សង្ស័យអ្នកធ្វើសង្ស័យ ហើយទើបសូត្របញ្ចូលពួក ១ ភិក្ខុនិ
នឹងសេចក្តីប្រាថ្នាមេសំគណៈ ហើយទើបសូត្របញ្ចូលពួក ១ ភិក្ខុនិសូត្រ
បញ្ចូលភិក្ខុនិដែលប្រព្រឹត្តតាមវត្ត កាលបើគ្មានសង្ស័យអ្នកធ្វើសង្ស័យទើប
ភិក្ខុនិសូត្របញ្ចូលពួក ១ ភិក្ខុនិពួក ១ ភិក្ខុនិធ្វើទុសមុនបញ្ញត្តិ ។

សង្ខាទិសេសទិ ៥

(៥២) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគត្រង់ក្នុងជេតវិហារមាស
អនាមចិស្គិកសង្ឃ ទៀបត្រង់សាវត្តិ ។ សម័យនោះឯង សុន្ទរិន្ទាភិក្ខុនិ
មានបុល្ល គួរពិតពិលរមើលមើល ទាំងកន្លែងសេចក្តីជ្រះថ្លា ។ មនុស្សទាំង
ខ្សោយឃើញសុន្ទរិន្ទាភិក្ខុនិក្នុងរោងភត្តហើយ មានសេចក្តីកម្រើកក៏ច្រ-
គេទៅភាគទាំងខ្សោយសុទ្ធតែប្រសើរដល់សុន្ទរិន្ទាភិក្ខុនិ ដែលមាន
កម្រើកវែរ ។ សុន្ទរិន្ទាភិក្ខុនិទាន់ (១២៦) ចាល់កែវ ។
ភិក្ខុនិទាំងខ្សោយដទៃមិនបានកាយវិការដល់ចិត្តដទៃឡើយ ។ ភិក្ខុនិ
ទាំងខ្សោយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាភិក្ខុ របេរ ភិក្ខុនិទាំងខ្សោយនោះពោល
ទោស កំរាមៀល បន្ទះចង្កាប់ជា ខាងសុន្ទរិន្ទាភិក្ខុនិមិនសមាចរិទិដទាន

(៥៣) យោ មចាតិ យោ យោទិសោ ។ មេ ។ ភិក្ខុវិញ្ញាណ
 ។ មេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្តេ អធិប្បេតា ភិក្ខុវិញ្ញាណ ។ អវស្សុ-
 តា ធាម សារត្តា អមេត្តាវតិ បដិទទ្ធចត្តា ។ អវស្សុតោ
 ធាម សារត្តា អមេត្តាវតិ បដិទទ្ធចត្តា ។ បុរសបុត្ត-
 លោ ធាម មទុស្សបុរិសោ ន យេត្តោ ន មេតោ ន
 តំត្រាណតោ វិញ្ញា បដិទលោ សារជ្ជត្តុ ។ ទានធីយំ
 ធាម បញ្ច ភោជនាធិ ឧទកេនន្តោលំ វមេត្តា អវស-
 សំ ទានធីយំ ធាម ។ ភោជធីយំ ធាម បញ្ច ភោជនាធិ
 ឧទេវោ គុញ្ញាសោ សត្តុ មច្ឆោ មំសំ ។ ទានិស្សម៌
 កុញ្ញិស្សម៌ បដិទ្ធក្ខាតិ អាបត្តិ មុល្លចូយេស្ស ។
 អជ្ឈោហារេ អជ្ឈោហារេ អាបត្តិ សឡ្ហទិសេសស្ស ។

(៥៤) អយម្បិទិ មុរិមាយោ ឧចាឆាយ វុច្ឆតិ ។
 មវមាបត្តិកត្តិ សហ វត្តជ្ឈាចារា អាបត្តិ អសមនុ-
 កាសបាយ ។ ចំស្សវណិយត្តិ សឡ្ហត្តា ចំស្សវាយតិ ។
 សឡ្ហទិសេសោតិ ។ មេ ។ ទេធមិ វុច្ឆតិ សឡ្ហទិសេ-
 សោតិ ។ ឧទកេនន្តោលំ បដិទ្ធក្ខាតិ អាបត្តិ
 ទុក្ខជស្ស ។

(៥៥) ពាក្យថា ភិក្ខុវិញ្ញាណមួយ មានអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទបាធិ
 ដើម្បីចោលើយ ។ ភិក្ខុវិញ្ញាណនោះ មានគម្រោង គឺភិក្ខុវិញ្ញាណគ្រឹះ
 ការខ្លះកាលើយ មានចិត្តប្រតិព័ទ្ធ ។ បុរសដែលរល្អនោះ មានគម្រោង
 គឺប្រសិទ្ធភាពគ្រឹះកាលើយសំឡឹងគយគន់ មានចិត្តប្រតិព័ទ្ធ ។ ដែល
 ហៅថា បុរសបុត្តល សំដៅយកមនុស្សប្រុសដែលដឹងក្លឹកាចារឹកអនុបាទ
 ចំនែមួយប្រុស ប្រេតប្រុស តិរច្ឆានល្អាលទេ ។ ដែលហៅថា ទា-
 តិយ គឺសិក្ខាសិទ្ធិភោជន ៥ យ៉ាងចេញ និងទឹក និងឈើស្ងួត ក្រៅពី
 នោះរល្អនោះ ទាតិយទាំងអស់ ។ ភោជន ៥ យ៉ាង គឺបាយ ១ ទំស្រស់ ១
 ទំក្រឹម ១ ក្រឹ ១ សាច់ ១ រល្អនោះ ភោជនីយ ។ ភិក្ខុវិញ្ញាណ អញ្ជើង
 ទំពាស្តុទឹកបរិភោគហើយទទួលយក ត្រូវអាចត្តិឫល្អច្រើន ។ ភិក្ខុវិញ្ញាណ
 ត្រូវអាចត្តិសិទ្ធិទិសេសគ្រប់ ។ ព្រះដែលលេបចូលទៅ ។

(៥៦) ពាក្យថា ភិក្ខុវិញ្ញាណ គឺជាគតពោលប្រៀបចំមន្តិភិក្ខុវិញ្ញាណ
 ព័ន្ធក្រុយមុន ។ ពាក្យថា បឋមាបត្តិ គឺភិក្ខុវិញ្ញាណប្រតិព័ទ្ធគ្រឹក្សាដឹង
 ប្រតិព័ទ្ធគ្រឹក្សា មិនមែនដោយស្ម័គ្រសមនុភាសទេ ។ ពាក្យថា
 គុបបណ្ណាញាចេញចាកសិទ្ធិ គឺភិក្ខុវិញ្ញាណគឺព័ន្ធក្រុយបណ្ណាញា
 ចេញអំពីសិទ្ធិ ។ ពាក្យថា សិទ្ធិទិសេស មានអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទ
 បាធិដើម្បីចោលើយ ។ ភិក្ខុវិញ្ញាណទំនំឈើស្ងួត ត្រូវអាចត្តិទុក្ខ ។

(៥៥) ឋិតតោ អវស្សតេ ខាទិស្សាមិ កុញ្ញស្សាមិ តិ
 បដិក្កណ្ណាតិ អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោ-
 ហារេ អាមត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស ។ ឧទគនទន្តោលំ
 បដិក្កណ្ណាតិ អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ ឧកតោ អវស្សតេ
 យក្ខស្ស វ បេតស្ស វ បណ្ឌាតស្ស វ តិវាទនត-
 ភមទុស្សវិក្កហស្ស វ ហត្ថតោ ខាទិស្សាមិ កុញ្ញស្សា-
 មិ តិ បដិក្កណ្ណាតិ អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ អដ្ឋោហារេ
 អដ្ឋោហារេ អាមត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស ។ ឧទគនទន្តោលំ
 បដិក្កណ្ណាតិ អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ ឋិតតោ អវស្សតេ
 ខាទិស្សាមិ កុញ្ញស្សាមិ តិ បដិក្កណ្ណាតិ អាមត្តិ ទុក្ខ-
 ដស្ស ។ អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស ។
 ឧទគនទន្តោលំ បដិក្កណ្ណាតិ អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស ។

[៥៦] អនាបត្តិ ឧកតោ អវស្សតា ហោន្តិ អន-
 វស្សតោតិ តានន្តិ បដិក្កណ្ណាតិ ទុក្ខតិកាយ អាទិកម្ម-
 កាយាតិ ។

(៥៥) កាលបើមានការប្រកែកម្នាក់ ហើយក៏កុំនឹកថា អញនឹង
 ចំពាស្តីប្តីនឹងបរិភោគ ក៏ទទួលយក ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដ ។ ក៏កុំនឹកនោះត្រូវ
 អាមត្តិធុល្លច្ចយត្រូវ ។ វារវេលមិច្ឆាប្រវិភាមិ ។ ក៏កុំនឹកទទួលទឹកនឹងឈើ
 ស្ករ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដ ។ កាលបើបុគ្គលមានការប្រកែកទាំងពីរខាង ហើយ
 ក៏កុំនឹកថា អញនឹងចំពាស្តីប្តីនឹងបរិភោគដូច្នោះ ក៏ទទួលយកអំពីវេយក្ស
 ប្រសក្តិ ប្រេតប្រសក្តិ បណ្តក (រម្ម័យ) ក្តិ តិវាទនវេលមិច្ឆាប្រវិភាមិដូច
 មនុស្សក្តិ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដ ។ ក៏កុំនឹកនោះ ត្រូវអាមត្តិធុល្លច្ចយត្រូវ ។
 វារវេលមិច្ឆាប្រវិភាមិ ។ ក៏កុំនឹកទទួលទឹកនឹងឈើស្ករ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដ ។
 កាលបើមានការប្រកែកម្នាក់ ហើយក៏កុំនឹកថា អញនឹងចំពាស្តីប្តីនឹងបរិ-
 ភោគដូច្នោះ ក៏ទទួលយក ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដ ។ ក៏កុំនឹកនោះត្រូវអាមត្តិទុក្ខដ
 ត្រូវ ។ វារវេលមិច្ឆាប្រវិភាមិ ។ ក៏កុំនឹកទទួលយកទឹកនឹងឈើស្ករ
 ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដ ។

(៥៦) វារវេលមិច្ឆាត្រូវអាមត្តិ(ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤ យ៉ាង) គឺដទ
 ទាំងឡាយ (ក៏កុំនឹកប្រស) មិនមានការប្រកែកទាំងពីរខាង ១ ក៏កុំនឹកថា
 ប្រសនោះមិនមានការប្រកែកទើបទទួលយក ១ ក៏កុំនឹក ១ ក៏កុំនឹកឆ្នើស
 មុនបញ្ចក ១ ។

ធម្មិសង្ខារទិសេសី

[៥៧] តេន សមយេន តុនោ ភក្កា សាវត្ថិយំ
វិហាតិ ដេតវេន អនាថយិណ្ឌិកស្ស អាណមេ ។ តេន
ចោ បទ សមយេន សុន្ទរិន្ទា ភិក្ខុនំ អភិវុទា យោតិ
និស្សនិយា ចាសាទិកា ។ មនុស្សា ភត្តត្តេ សុន្ទរិន្ទំ
ភិក្ខុនំ បស្សនា អវស្សតា សុន្ទរិន្ទាយ ភិក្ខុនិយា
អត្តមត្តានំ កោដចានំ ទេន្តិ ។ សុន្ទរិន្ទា ភិក្ខុនំ
តុក្កញ្ញាយន្តិ ឧប្បដិក្ខណ្ហាតិ ។ អនុវិកា ភិក្ខុនំ
សុន្ទរិន្ទំ ភិក្ខុនំ ឯតទេវេន កំស្ស ត្វំ អយ្យេ ឧប្ប-
ដិក្ខណ្ហាសិកិ ។ អវស្សតោ អយ្យេ អយំ បុរិសោតិ^(១) ។
ត្វំ បទ អយ្យេ អវស្សតាតិ ។ ចាហំ អយ្យេ^(២) អវស្ស-
តាតិ ។ តំន្ត អយ្យេ ឯសោ បុរិសបុត្តាលា តវិស្សតិ
អវស្សតោ វា អវស្សតោ វា យេតា ត្វំ អវស្សតា
ឥន្ទ្រយ្យេ យេន្ត ឯសោ បុរិសបុត្តាលា ទេតិ ទានិយំ
វា កោដនិយំ វា តំ ត្វំ សហត្តា បដិក្ខមោត្តា ទាន
វា កុញ្ញ វាតិ ។ យា តា ភិក្ខុនិយោ អប្បិច្ឆា ។ មេ ។

១ ១ ២. អយំ បុរិសោតិ ឥន្តិ ។ ២ ១ ៥. ឧប្បិសេសុ អយំ ចាហំ ឥន្តិ ។

សង្ខារទិសេសី ៦

[៥៧] សម័យនោ ព្រះតុន្តិមំទានព្រះភាគឥន្ទ្រិ ដេតវាណមរចសំ
អនាថយិណ្ឌិកសេន្តិ ទៀបត្រីនិសាវតិ ។ សម័យនោឯង សុន្ទរិន្ទាភិក្ខុនំ
មាណុសេ គួរឯកតិលរមេលមេល មាំមកនូវសេចក្តីជ្រះថ្លា ។ មនុស្សទាំង
ខ្យល់បានឃើញសុន្ទរិន្ទាភិក្ខុនំក្នុងកេងកក្តក៏មានការប្រក ហើយឱ្យ
កោដនទាំង ខ្យល់ដ៏ក្នុងក្នុងសុន្ទរិន្ទាភិក្ខុនំ ដែលមានការប្រកដែរ ។
សុន្ទរិន្ទាភិក្ខុនំវិនិស្សិសិមិនទទួលយក ។ ភិក្ខុនំដែលអង្គុយលើកាសនៈ
បង្ហាច់បានកាលពាក្យនេះទើបសុន្ទរិន្ទាភិក្ខុនំថា ខែលោកម្ចាស់ ហេតុអ្វី
ក៏នាងមិនទទួលយក ។ សុន្ទរិន្ទាភិក្ខុនំនិយាយថា ខែលោកម្ចាស់
បុរសនេះមានការប្រក ។ ភិក្ខុនំទាំងខ្យល់នោះសួរថា ខែលោកម្ចាស់
ចំណែកនាងលោកមានការប្រកច្នោះ ។ សុន្ទរិន្ទាភិក្ខុនំនិយាយថា
ខែលោកម្ចាស់ ខ្ញុំមិនមានការប្រកទេ ។ ភិក្ខុនំនោះនិយាយថា ខែ
លោកម្ចាស់ បុគ្គលប្រសារនេះទុកជាមានការប្រកក្តី មិនមានការប្រកក្តីនឹង
ធ្វើអ្វីដល់នាងបាន ខែលោកម្ចាស់ ល្អិយចុះ កាលណាថែលោកមិនមាន
អប្រកហើយ បើបុគ្គលប្រសារនេះឱ្យវត្តឯណាជាទាននិយក្តី ជាភាគនិយ
ក្តីដល់លោក លោកចូរទទួលយកវត្តនោះដោយវែងខ្លួន ហើយទំតាស៊ីប្ត
ហិភាគចុះ ។ ភិក្ខុនំទាំងខ្យល់ណាមានសេចក្តីជ្រះថ្លាតិច ។ មេ ។

ក ភោជនីយ៍ ក តំ ភ្នំ សហគ្គា បដិក្កហោត្តា ទាន ក កុញ្ញ ភតិ ទេតិ ភិក្ខុវេ អប្បសម្មាធំ ក បសាទាយ ។ បេ ។ ឯវត្ត បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវិយោ ឥមំ សិក្ខា- បទំ ឧទ្ទិសទ្ធិ យា បទ ភិក្ខុវិ ឯវ វទេយ្យ តិក្កេ អយ្យ ឯសោ បុរិសបុត្តលោ កកិស្សតិ អវស្សតោ ក អនវស្សតោ ក យតោ ភ្នំ អនវស្សតោ ឥធូរយ្យ យទ្កេ ឯសោ បុរិសបុត្តលោ ទេតិ ទាននីយ៍ ក ភោជនីយ៍ ក តំ ភ្នំ សហគ្គា បដិក្កហោត្តា ទាន ក កុញ្ញ ភតិ អយ្យ ភិក្ខុវិ បឋមាបត្តិកំ ធម្មំ អាចច្ឆា ចិស្សា- ណីយំ សទ្ធិនិសេសទ្ធិ ។

[៥៥] យា បទាតិ យា យាទិសា ។ បេ ។ ភិក្ខុ- វិកិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ត អធិប្បេតា ភិក្ខុវិកិ ។ ឯវ វទេយ្យតិ តិក្កេ អយ្យ ឯសោ បុរិសបុត្តលោ កកិស្សតិ អវស្សតោ ក អនវស្សតោ ក យតោ ភ្នំ អនវស្សតោ ឥធូរយ្យ យទ្កេ ឯសោ បុរិសបុត្តលោ ទេតិ ទាននីយ៍ ក ភោជនីយ៍ ក តំ ភ្នំ សហគ្គា

ជាភោជនីយ៍ក្នុងវាលោក លោកចូរទទួលយកវត្ថុនោះដោយដៃខ្លួន ហើយ ទំពារស្ម័យបរិភោគចុះទេ ម្ចាស់ភិក្ខុពុំចង់ឲ្យយ គឺពិរិចសភិក្ខុវិកិ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនបានជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ ភិក្ខុពុំចង់ឲ្យយ ឬភិក្ខុវិកិពុំចង់ឲ្យយសំដែងឡើងឲ្យសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះ ថា ភិក្ខុវិកិណាមួយពោលយ៉ាងនេះថា ខែលោកម្ចាស់ បុគ្គលប្រិសនេះ ទុកជាមានតម្រៃក្តី មិនមានតម្រៃក្តីនឹងធ្វើអ្វីដល់លោកទាន ខែលោក ម្ចាស់ ឃ្លើយចុះ កាលណាបើលោកមិនមានតម្រៃទេ បើបុគ្គលប្រិស នេះឲ្យគ្រងណា ជាភោជនីយ៍ក្នុងវាលោក លោកចូរទទួល យកវត្ថុនោះដោយដៃខ្លួន ហើយទំពារស្ម័យបរិភោគចុះ ភិក្ខុវិកិក្តី គឺត្រូវ អាចភ្នំសិក្ខាទំលេស ជាបឋមាបត្តិក គួរចេញឲ្យយេន្យបាសន្យ ។

[៥៦] គ្រងពាក្យថា ភិក្ខុវិកិណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខា- បទនាងដើម្បីហើយ ។ ពាក្យថា ពោលយ៉ាងនេះ គឺភិក្ខុវិកិយាយបន្ទាប ដោយពាក្យថា ខែលោកម្ចាស់ បុគ្គលប្រិសនេះទុកជាមានតម្រៃក្តីមិន មានតម្រៃក្តីនឹងធ្វើអ្វីដល់លោកទាន ខែលោកម្ចាស់ ឃ្លើយចុះ កាល ណាបើលោកមិនមានតម្រៃទេ បើបុគ្គលប្រិសនេះឲ្យគ្រងណា ជាភោ- ជនីយ៍ក្តី ភោជនីយ៍ក្នុងវាលោក លោកចូរទទួលយកវត្ថុនោះដោយដៃ

ចជំនួញាតា ខាន វា កុញ វាតិ ឧយ្យោជេតិ អាបត្តិ
 ទុក្ខដស្ស ។ តស្ស វចនេន ខានិស្សាមិ កុញ្ចស្សាមិ
 ចជំនួញាតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោ-
 ហារេ អាបត្តិ មុល្លត្ថយស្ស ។ ភោជនបរិយោសានេ
 អាបត្តិ សង្ការិនិសេសស្ស ។ អយម្យិចិ បុរិមាយោ
 ឧបាទាយ វុច្ចតិ ។ បឋមាបត្តិកត្តិ សហ វត្តដ្ឋាចារា
 អាបត្តិ មសមទុកាសនាយ ។ ទិស្សារណីយត្តិ
 សង្ការិនិស្សារិយតំ ។ សង្ការិនិសេសោតិ ។ មេ ។
 ភេទបិ វុច្ចតិ សង្ការិនិសេសោតិ ។ ឧទននទទ្ធិទោណំ
 ចជំនួញាតិ ឧយ្យោជេតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ តស្ស
 វចនេន ខានិស្សាមិ កុញ្ចស្សាមិចំ ចជំនួញាតិ អាបត្តិ
 ទុក្ខដស្ស ។

(៥៧) ឯកតោ អវិស្សតេ យក្ខស្ស វា មេតស្ស
 វា បណ្ណតស្ស វា តិវច្ឆានតតមទុស្សវត្តហស្ស វា
 ហត្ថតោ ខាននីយំ វា ភោជនីយំ វា ខាន វា
 កុញ វាតិ ឧយ្យោជេតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ តស្ស

ខូន ហើយទំពាស្សិប្បចារិភាគចុះដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុនិទទួល
 យកដោយគិតថា អញទំនំទំពាស្សិប្បចារិភាគតាមពាក្យភិក្ខុនិដែល
 ពោលបញ្ជូននោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុនិខោះត្រូវអាបត្តិថ្កុល្លយ
 គ្រប់ៗករ.ដែលលេបចូលទៅ ។ ភិក្ខុនិខោះត្រូវអាបត្តិសន្សិទិសេសក្នុង
 ពេលដែលបានច្រៃហើយ ។ ពាក្យថា ភិក្ខុនិខោះត្តិ គឺថាគតពោល
 ប្រើប្រដូមនំភិក្ខុនិទំនំទំពាក្យមុន ។ ។ ពាក្យថា ដាបថមាចក្ខិក គឺ
 ភិក្ខុនិត្រូវអាបត្តិព្រមគ្នាទំនំប្រព្រឹត្តកម្មវិក្ខុ មិនមែនដោយស្ម័គ្រសមុ-
 ភាសទិវិដិទេ ។ ពាក្យថា គ្មបណ្ណញ្ញចេញចាកសង្ឃ គឺភិក្ខុនិខោះត្រូវ
 ភិក្ខុនិទំនំទំពាក្យមុនបណ្ណញ្ញចេញអំពីសង្ឃ ។ ពាក្យថា សន្សិទិសេស មាន
 សេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទខាងដើមច្រៃហើយ ។ ភិក្ខុនិបញ្ជូនដោយ
 ពាក្យថា លោកចូរទទួលយកទំនំនឹងឈើស្តង់ចុះដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។
 ភិក្ខុនិខោះទទួលដោយគិតថា អញទំនំទំពាស្សិប្បចារិភាគតាមពាក្យ
 ភិក្ខុនិដែលពោលបញ្ជូននោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

(៥៨) កាលបើមានគម្រឹកម្នាត ភិក្ខុនិបញ្ជូនដោយពាក្យថា
 លោកចូរ (ទទួល) ខាននីយត្តិ ភោជនីយត្តិ អំពីដៃយក្ខត្តិ ប្រេតត្តិ
 បណ្ណតត្តិ គឺវត្តមានមានប្រណីដូចមនុស្សត្តិ ហើយទំពាស្សិប្បចារិភាគ
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុនិខោះទទួលដោយគិតថា អញទំនំទំពាស្សិ

ទោ បទ សមយេន ចណ្ណកាលី ភិក្ខុនិ ភិក្ខុនិហិ
 សន្តិ កណ្ឌិនា កុប្បតា អនត្តមនា ឃីវ វននិ ពុទ្ធិ
 បច្ឆាចិក្ខាមិ ធម្មំ បច្ឆាចិក្ខាមិ សាម្បំ បច្ឆាចិក្ខាមិ
 សិក្ខំ បច្ឆាចិក្ខាមិ កិច្ចមា វ សមណិយោ យោ សម-
 ណិយោ សក្យធិតរោ សន្តញ្ញាមិ សមណិយោ លទ្ធិ-
 ជិយោ កុក្កុទ្ធិនោ សិក្ខាភាមា តាសាហំ សន្តិកេ
 ត្រឡាចិយំ ចវិស្សាមិភិ ។ យោ តា ភិក្ខុនិយោ
 អប្បិច្ឆា ។ មេ ។ តា ទុដ្ឋាយន្តិ ចិយន្តិ វិចារចន្តិ តត
 ហំ នាម អយ្យា ចណ្ណកាលី កុប្បតា អនត្តមនា ឃីវ
 វត្តនិ ពុទ្ធិ បច្ឆាចិក្ខាមិ ។ មេ ។ សិក្ខំ បច្ឆាចិក្ខាមិ
 កិច្ចមា វ សមណិយោ យោ សមណិយោ សក្យធិតរោ
 សន្តញ្ញាមិ សមណិយោ លទ្ធិជិយោ កុក្កុទ្ធិនោ សិក្ខា-
 ភាមា តាសាហំ សន្តិកេ ត្រឡាចិយំ ចវិស្សាមិភិ
 ។ មេ ។ សន្តំ កាវ ភិក្ខុវេ ចណ្ណកាលី ភិក្ខុនិ កុប្បតា
 អនត្តមនា ឃីវ វននិ ពុទ្ធិ បច្ឆាចិក្ខាមិ ។ មេ ។ សិក្ខំ
 បច្ឆាចិក្ខាមិ កិច្ចមា វ សមណិយោ យោ សមណិយោ

ភិក្ខុនិយោ វិនិភាគអនិច្ចនិភិក្ខុនិព័ន្ធកាយ ហើយោភោយយ៉ាងនេះជា
 ខ្ញុំលាព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំលាព្រះធម៌ ខ្ញុំលាព្រះសង្ឃ ខ្ញុំលាសិក្ខា ភិក្ខុនិព័ន្ធកាយ
 ឯណាជាសមណី ជាធិកាព្រះពុទ្ធជាសក្យ ភិក្ខុនិព័ន្ធកាយនេះនឹងហៅ
 ជាសមណីដូចម្តេចបាន សមណីព័ន្ធកាយដទៃដែលមានខ្មាស មាន
 សេចក្តីរន្សៀស ជាអ្នកប្រាថ្នាការសិក្សាគឺមានខ្លះដែរ អញ្ជូនប្រព្រឹត្ត
 ព្រហ្មចារ្យក្នុងសំណាក់សមណីព័ន្ធកាយនោះ ។ ភិក្ខុនិព័ន្ធកាយ
 ឯណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាភិច ។ មេ ។ ភិក្ខុនិព័ន្ធកាយនោះភោយោចាស
 កិរន្សៀស បន្តបង្កប់ជា លោកម្ចាស់ចណ្ណកាលីវិនិភាគអនិច្ចនិភិក្ខុនិយោ
 នឹងភោយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំលាព្រះពុទ្ធ ។ មេ ។ ខ្ញុំលាសិក្ខា ភិក្ខុនិព័ន្ធកាយ
 ឯណាជាសមណី ជាធិកាព្រះពុទ្ធជាសក្យ ភិក្ខុនិអម្បាលនេះនឹងហៅថា
 សមណីដូចម្តេចបាន សូម្បីសមណីព័ន្ធកាយដទៃដែលមានសេចក្តីខ្មាស
 មានសេចក្តីរន្សៀស មានសេចក្តីប្រាថ្នាការសិក្សាគឺមានដែរ អញ្ជូន
 ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចារ្យក្នុងសំណាក់សមណីព័ន្ធកាយនោះ ។ មេ ។ ច្រើន
 ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុនិព័ន្ធកាយ ពួកចណ្ណកាលីភិក្ខុនិវិនិភាគអនិ-
 ច្ចនិភិក្ខុនិយោភោយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំលាព្រះពុទ្ធ ។ មេ ។ ខ្ញុំលាសិក្ខា ភិក្ខុនិ
 ព័ន្ធកាយឯណាជាសមណី ជាធិកាព្រះពុទ្ធជាសក្យ ភិក្ខុនិអម្បាលនេះនឹង

• សមណៈស្រី ។ ហៅថា សមណី ដូចជាភិក្ខុស្រី ។ ហៅថា ភិក្ខុនិដែរ ។

សក្យជំគរោ សន្តត្តាបិ សមណិយោ លទ្ធិនិយោ
 កុក្កុដ្ឋិកា សិក្ខាភាមា ភាសាហំ សន្តិកេ ត្រឡាច-
 វិយំ ចរិស្សាមីតិ ។ សច្ចំ ភគវតិ ។ វិសហំ តុន្តោ
 ភគវ កតំ ហិ បាម ភិក្ខុវេ ចល្លាភាលី ភិក្ខុដិ
 កុបិតា អនត្តមទា ឃីវ វត្តនិ តុន្តំ បទ្វាចិក្ខាមិ ។ មេ ។
 សិក្ខុំ បទ្វាចិក្ខាមិ តន្តិមា ។ សមណិយោ យា ស-
 មណិយោ សក្យជំគរោ សន្តត្តាបិ សមណិយោ លទ្ធិ-
 និយោ កុក្កុដ្ឋិកា សិក្ខាភាមា ភាសាហំ សន្តិកេ
 ត្រឡាចវិយំ ចរិស្សាមីតិ ទេតំ ភិក្ខុវេ អប្បសន្នាធំ ក
 បសាទាយ ។ មេ ។ ឃីវត្ថុ បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយោ
 តមំ សិក្ខាបទំ តុន្តិសន្ត យា បទ ភិក្ខុដិ កុបិតា
 អនត្តមទា ឃីវ វិសយ្យ តុន្តំ បទ្វាចិក្ខាមិ ។ មេ ។ សិក្ខុំ
 បទ្វាចិក្ខាមិ តន្តិមា ។ សមណិយោ យា សមណិ-
 យោ សក្យជំគរោ សន្តត្តាបិ សមណិយោ លទ្ធិនិ-
 យោ កុក្កុដ្ឋិកា សិក្ខាភាមា ភាសាហំ សន្តិកេ

ហៅថាសមណីដូចម្តេចបាន សូម្បីសមណីទាំងឡាយដទៃ ជាអ្នកមាន
 សេចក្តីខ្មាស មានសេចក្តីរឿន ប្រាថ្នាការសិក្សាគឺមានខ្លះដែរ អញនឹង
 ប្រព្រឹត្តត្រឡាចារ្យក្នុងសំណាក់សមណីទាំងឡាយនោះ ពិតមែនឬ ។
 ភិក្ខុទាំងឡាយត្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។
 ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចល្លាភាលី
 ភិក្ខុនិទ្ទិសភក់អន់ចិត្តហើយ មិនគួរបំបិទរោលយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំលាព្រះពុទ្ធ
 ។ មេ ។ ខ្ញុំលាសិក្ខា ភិក្ខុនិទ្ទិសឈា ជាសមណី ជាពិតព្រះពុទ្ធជា
 សក្យ ភិក្ខុនិទ្ទិសឈាទេនឹងហៅថាសមណីដូចម្តេចបាន សូម្បីសមណី
 ទាំងឡាយដទៃដែលមានសេចក្តីខ្មាស មានសេចក្តីរឿន ជាអ្នកប្រាថ្នា
 ការសិក្សាគឺមានខ្លះដែរ អញនឹងប្រព្រឹត្តត្រឡាចារ្យក្នុងសំណាក់សមណី
 ទាំងឡាយនោះផ្ទុយទៅ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កំរើចេះមិនមាំមួនផ្ទុយផ្ទុយ
 ដល់ដទៃទាំងឡាយដែលមិនមាំមួនផ្ទុយទៅ ។ មេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ចូរភិក្ខុនិទ្ទិសឈាសំដែងឡើងឲ្យសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនិទ្ទិសឈា
 ទ្រង់រក់អន់ចិត្តហើយរោលយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំលាព្រះពុទ្ធ ។ មេ ។ ខ្ញុំលាសិក្ខា
 ភិក្ខុនិទ្ទិសឈា ជាសមណី ជាពិតព្រះពុទ្ធជាសក្យ ភិក្ខុនិទ្ទិសឈា
 នេះនឹងហៅថាសមណីដូចម្តេចបាន សូម្បីសមណីទាំងឡាយដទៃដែល
 មានសេចក្តីខ្មាស មានសេចក្តីរឿន ប្រាថ្នាការសិក្សាគឺមានខ្លះដែរ

សង្ខារទិសេសេ ចក្ខុវិស័យចារិត្ត

ព្រហ្មចរិយំ ចរិស្សាបិទិ ។ សា ភិក្ខុទិ ភិក្ខុដិហិ
 វរាមស្ស វចនិយា ចារិយេ តុបិទា អនត្តមទា វរិ អវច
 ពុម្ពំ បច្ឆាបិទា វ ។ បេ ។ សិក្ខំ បច្ឆាបិទាមិ កិច្ចទា ។
 សថណិយោ យា សមណិយោ សក្យជីវកោ សន្តញ្ញាមិ
 សមណិយោ លទ្ធិជិយោ កុត្តុទ្ធិកា សិក្ខា កាណ
 តាសា ចំ សន្តិកេ ព្រហ្មចរិយំ ចរិស្សាបិទិ ។ មនិវាយេយ្យ
 ស្វាត្វោតោ ធម្មោ ចា ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្ត-
 តិវិយាយោ វ ។ វរាម សា ភិក្ខុ វិ ភិក្ខុដិហិ វិច្ឆាទា
 កថេវ ចក្កស្តោយ្យ សា ភិក្ខុដិ ភិក្ខុដិហិ យាវចនិយំ
 សមទុកាសិទ្ធា កស្ស បដិជិស្សន្តោយ ។ យាវតតិ-
 យញ្ចេ សមទុកាសិយទាទា តំ បដិជិស្សន្តោយ្យ វិច្ឆេតំ
 កុសលំ ចោ ធម្មោ បដិជិស្សន្តោយ្យ អយម្យំ ភិក្ខុទិ យាវ-
 តតិយកំ ធម្មំ អាបន្តា ជិស្សារណិយំ សន្និដិសេសន្តិ ។

[៦៦] យា វនាតិ យា យាទិសា ។ បេ ។

ភិក្ខុទិទិ ។ បេ ។ អយំ វចនិយំ អត្ថេ អនិច្ចេ-
 កា ភិក្ខុទិទិ ។ តុបិទា អនត្តមទាទិ អនកិវត្តា

អញ្ជនិទិប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចារិយក្នុងសំណាក់សមណីទាំងឡាយនោះ ។ ភិក្ខុទិ
 នោះត្រូវភិក្ខុទិទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះថា វៃលោកម្ចាស់ លោកកុំទំន
 ពាក់អំពីហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំលាព្រះពុទ្ធ ។ បេ ។ ខ្ញុំលាសិក្ខា
 ភិក្ខុទិទាំងឡាយណា ជាសមណី ជាសក្យជីវកា ភិក្ខុទិទាំងឡាយនេះនឹង
 ហៅជាសមណីដូចម្តេចបាន សូម្បីសមណីទាំងឡាយដទៃដែលមានសេច-
 ក្តីខ្មាស មានសេចក្តីភ្លៀស ប្រាថ្នាការសិក្សាគង់ទានខ្លះដែរ អញ្ជនិទិ
 ប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចារិយក្នុងសំណាក់សមណីទាំងឡាយនោះដូច្នោះឡើយ ។ វៃ
 លោកម្ចាស់ ចូរលោកត្រកអរ (ព្រោះ) ធម៌ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងល្អ
 ហើយ ចូរលោកប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចារិយម្យ៉ាងម្យ៉ាងបំផុតទុក្ខដោយប្រព្រឹត្តិ
 ឯភិក្ខុទិនោះកាលបើត្រូវភិក្ខុទិទាំងឡាយកាលយ៉ាងនេះ នៅប្រកាមយ៉ាង
 នោះដដែល ត្រូវភិក្ខុទិទាំងឡាយស្ម័គ្រសមទុកាសនិវេទនាភិក្ខុទិនោះ
 អស់ពីរជាតិរបស់ផង ដើម្បីឲ្យលះបេនវត្តនោះចេញ ។ បើភិក្ខុទិនោះកាល
 ត្រូវភិក្ខុទិទាំងឡាយស្ម័គ្រសមទុកាសនិវេទនាបេនវត្ត (ហើយ) លះបេនវត្ត
 នោះបាន កាលលះបេនវត្តនោះដោយល្អ បើលះបេនវត្តបានទេ ភិក្ខុទិនោះ
 ក៏ត្រូវអាចក្តីសន្សំទិសេស ជាយាវតតិយក ក្នុងបណ្តាញ្ញាចេញចាកសន្សំ ។

[៦៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុទិណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទ

វាដើម្បីចេញហើយ ។ ពាក្យថា ទំនាក់អំពីភិក្ខុ ភិក្ខុទិមានចំក្នុងនោះត្រកអរ

វិធមចំណែក កំពុងវិវាទ

អាហារកិច្ចា ចំលងាតា ។ ឃី វិធមយ្យកំ តុដ្ឋិ
 បញ្ចចំត្រាមិ ។ មេ ។ សិក្ខុ មញ្ញចំត្រាមិ កំត្រាមា ។
 សមណិយោ យោ សមណិយោ សក្យដ៏តោ សន្តញ្ញមិ
 សមណិយោ លដ្ឋិចិយោ កុក្កុដ្ឋិកោ សិក្ខាតាមា
 តាហាហំ សន្តិកេ ព្រហ្មចរិយំ ចរិស្សាមិកិ ។

(២៣) សា កិក្ខុដ៏តិ យោ សា ឃី វិធមចិ កិក្ខុដ៏ ។
 កិក្ខុដ៏ហិកិ អញ្ញាហិ កិក្ខុដ៏ហិ ។ យោ ចស្សន្តិ យោ
 សុណន្តិ តាហិ វត្តតា បរយេ កុមិកា អនត្តមថា ឃី
 អវច តុដ្ឋិ បញ្ចចំត្រាមិ ។ មេ ។ សិក្ខុ មញ្ញចំត្រាមិ
 កំត្រាមា ។ សមណិយោ យោ សមណិយោ សក្យដ៏-
 តោ សន្តញ្ញមិ សមណិយោ លដ្ឋិចិយោ កុក្កុដ្ឋិ-
 កោ សិក្ខាតាមា តាហាហំ សន្តិកេ ព្រហ្មចរិយំ
 ចរិស្សាមិកិ ។ អភិរមយេ យូត្តោតោ ធម្មោ ចរ
 ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយាតិ ។

វិធមចំណែក កំពុងវិវាទ

មានចំក្នុងវិសេស ពាសខ្ញុំចំហើយ មានចំក្នុងវិសេស ។ ពាក្យថា កិក្ខុដ៏
 ពោលយ៉ាងនេះ គឺកិក្ខុដ៏ពោលថា ខ្ញុំលាព្រះពុទ្ធ ។ មេ ។ ខ្ញុំលាសិក្ខុ
 កិក្ខុដ៏ចំនិទ្យាយណា ជាសមណី ជាសក្យដ៏តា កិក្ខុដ៏ចំនិទ្យាយនេះនឹង
 ហៅជាសមណីដូចម្ដេចបាន សូម្បីសមណីចំនិទ្យាយដទៃដែលមានសេចក្ដី
 ខ្មាស មានសេចក្ដីភ្លឿស ព្រាថ្នាការសិក្សានឹងមានខ្លះដែរ អញ្ជឹង
 ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចារ្យក្នុងសំណាក់សមណីចំនិទ្យាយនោះផ្សេង ។

[២៤] ពាក្យថា កិក្ខុដ៏នោះ គឺកិក្ខុដ៏ដែលពោលយ៉ាងនេះជាប្រក្រតិ
 នោះឯង ។ ពាក្យថា ត្រូវកិក្ខុដ៏ចំនិទ្យាយ គឺត្រូវកិក្ខុដ៏ចំនិទ្យាយ
 ដទៃ ។ កិក្ខុដ៏ចំនិទ្យាយឯណាមេញ ឯណា កិក្ខុដ៏ចំនិទ្យាយនោះ
 ត្រូវពោលហាមកិក្ខុដ៏នោះថា ខែលោកម្ចាស់ លោកកុំទិចិភាគអន់ចំក្នុ
 ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំលាព្រះពុទ្ធ ។ មេ ។ ខ្ញុំលាសិក្ខុ កិក្ខុដ៏
 ចំនិទ្យាយណា ជាសមណី ជាសក្យដ៏តា កិក្ខុដ៏ចំនិទ្យាយនោះនឹងហៅជា
 សមណីដូចម្ដេចបាន សូម្បីសមណីចំនិទ្យាយដទៃដែលមានសេចក្ដីខ្មាស
 មានសេចក្ដីភ្លឿស ព្រាថ្នាការសិក្សានឹងមានខ្លះដែរ អញ្ជឹងប្រព្រឹត្ត
 ព្រហ្មចារ្យក្នុងសំណាក់សមណីចំនិទ្យាយនោះផ្សេងទៀត ខែលោក
 ម្ចាស់ លោកចូរត្រកអចេះ (ត្រោះ) ធម៌ គឺព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងល្អ
 ហើយ លោកចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចារ្យដើម្បីធ្វើទិបដុតទុក្ខដោយប្រព្រឹត្ត ។

លក្ខន្តិកសម្បទាសសស្ស សិក្ខាបទវិភង្គ សមណសមាគម

ទុតិយម្បិ វត្តញ្ចា តតិយម្បិ វត្តញ្ចា ។ សចេ បដិទិស្ស្គតិ
 ផ្តតិ វត្តតិ កុសលំ វោ ចេ បដិទិស្ស្គតិ អាបត្តិ
 ទុក្ខដស្ស ។ សុត្វា ន វទន្តិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។
 សា ភិក្ខុដិ សង្ខមជ្ឈបំ អាគម្បិត្វា វត្តញ្ចា អាឃ្យ
 កុថំតា អនត្តមនា វិវំ អវច តុន្តំ បច្ឆាចិត្តាមិ
 ។ ចេ ។ សិក្ខុំ បច្ឆាចិត្តាមិ កំន្តមា វ សមណំ
 យោ យោ សមណំយោ សក្សដិវារោ សន្តត្តាមិ
 សមណំយោ លដ្ឋិទំយោ កុក្កត្វិកា សិក្ខា កាមា
 កាសាមំ សន្តិកេ ព្រហ្មចរិយំ ចវិស្ស្គមីតិ ។ អភំរ-
 មឃ្យេ ស្វាត្វាតោ ធម្មោ ចេ ព្រហ្មចរិយំ សន្តា
 ទុក្ខស្ស អន្តតិវិយាយតិ ។ ទុតិយម្បិ វត្តញ្ចា
 តតិយម្បិ វត្តញ្ចា ។ សចេ បដិទិស្ស្គតិ វត្តតិ
 កុសលំ វោ ចេ បដិទិស្ស្គតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។

សង្ខទិសេសទី ៧ សក្ការវិភង្គ ការស្សិតិសមណសមាគម

ភិក្ខុនិទានេត្រិភិក្ខុនិទានំ ទ្យាយនិយាយអសំវារៈ ពិវេទិវេទិ ត្រិទិយាយអសំ
 វិវេទិវេទិ ។ មើភិក្ខុនិទានេលរបេនិបាទ ការលរបេនិបាទនេវា ការល មើ
 លរបេនិមិទបាទេ ត្រិវាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុនិទានំ ទ្យាយទ្វេហិយមិទនិយាយ
 ត្រិវាបត្តិទុក្ខដ ។ ត្រិភិក្ខុនិទានំ ទ្យាយពញិភិក្ខុនិទានេមកកានំ ទិកណ្ណាល
 សន្សិហិយនិយាយហាមថា ខែលោកម្ចាស់ លោកកុំខឹងកាត់អំចិត្ត
 ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំលាព្រះត្រូវ ។ ចេ ។ ខ្ញុំលាសិក្ខា ភិក្ខុនិ
 ទានំ ទ្យាយណា ជាសមណី ជាសក្សដិកា ភិក្ខុនិទានំ ទ្យាយនេះនឹងហៅថា
 សមណីដូចម្តេចបាទ សូម្បីសមណីទានំ ទ្យាយដទៃដែលមានសេចក្តីខ្មាស
 ខានសេចក្តីរង្សិស ប្រាថ្នាការសិក្សាគង់បានខ្លះវែរ អញមិនប្រព្រឹត្ត
 ព្រហ្មចារ្យក្នុងសំណាត់សមណីទានំ ទ្យាយនោះថ្ងៃចេះ ។ ខែលោកម្ចាស់
 លោកចូរត្រអះចុះ (ព្រោះ) ធម៌ គឺព្រះដ៏មានព្រះភាគសំវេទិវេទិហើយ
 ចូរលោកប្រព្រឹត្តព្រហ្មចារ្យដើម្បីធ្វើទុំចំបង្កុំទុក្ខដោយប្រពៃចេះ ។ ភិក្ខុនិ
 នេត្រិភិក្ខុនិទានំ ទ្យាយនិយាយហាមអសំវារៈ ពិវេទិវេទិ ត្រិទិយាយ
 ហាមអសំវារៈ បិវេទិវេទិ ។ មើភិក្ខុនិទានេលរបេនិបាទ ការលរបេនិបាទនេ
 វា ការល មើលរបេនិមិទបាទេ ត្រិវាបត្តិទុក្ខដ ។

វិទ្យាបិដក កិច្ចខិរកថា

(៦៤) សា កិច្ចខិរ សមទុកាសិកថា ។ ឯវក្ក
 បទ កិច្ចខិរ សមទុកាសិកថា ។ ឡត្តាយ កិច្ចខិរ
 បដិសាលយ សង្ឃោ ញាបេតកោ សុណាតុ មេ អយ្យ
 សង្ឃោ អយំ ឥត្តប្បាមា កិច្ចខិរ កុបិកា អនត្តមនា
 ឯវ វុទេតិ តុទ្ធិ បទ្វាចិក្ខាមិ ធម្មំ បទ្វាចិក្ខាមិ សង្ឃំ
 បទ្វាចិក្ខាមិ សិក្ខំ បទ្វាចិក្ខាមិ កិច្ចខិរ ។ សមណិយោ
 យា សមណិយោ សក្យជីវហេ សន្តញ្ញាបិ សមណិយោ
 លទ្ធិជិយោ កុក្កុទ្ធិកា សិក្ខាភាមា តាសាហំ សង្ឃិ
 កោ ព្រហ្មចរិយំ ចរិស្សាមិ ។ សា តំ វត្ថុំ ធម្មចិ
 ជិស្សាជ្ជតំ ។ យាជិ សង្ឃស្ស បត្តកល្យំ សង្ឃោ ឥត្តប្បាមិ
 កិច្ចខិរ សមទុកាសេយ្យ ឥស្ស វត្ថុស្ស បដិជិស្សត្តាយ ។
 ឯសា ញត្ថិ ។ សុណាតុ មេ អយ្យ សង្ឃោ អយំ
 ឥត្តប្បាមា កិច្ចខិរ កុបិកា អនត្តមនា ឯវ វុទេតិ តុទ្ធិ
 បទ្វាចិក្ខាមិ ធម្មំ បទ្វាចិក្ខាមិ សង្ឃំ បទ្វាចិក្ខាមិ
 សិក្ខំ បទ្វាចិក្ខាមិ កិច្ចខិរ ។ សមណិយោ យា
 សមណិយោ សក្យជីវហេ សន្តញ្ញាបិ សមណិយោ
 លទ្ធិជិយោ កុក្កុទ្ធិកា សិក្ខាភាមា តាសាហំ

(៦៥) កិច្ចខិរ ត្រៃកិច្ចខិរ តាំងឡាយ សុត្រសមទុកាសខិរ ។
 ម្នាល កិច្ចខិរ តាំងឡាយ ឯកិច្ចខិរ តាំងឡាយ សុត្រសមទុកាសខិរ
 វិធីយានិវេ ។ កិច្ចខិរ ដែល ត្រៃកិច្ចខិរ តាំងឡាយ សុត្រសមទុកាសខិរ បដិក្រ
 ព្រះសង្ឃម្ចាស់ សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ កិច្ចខិរ នេះ មាន ឈ្មោះ នេះ ខ្ញុំ ឯកាតំ
 អនិច្ចត្តោ យានិវេ ខេ ខ្ញុំ លា ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំ លា ព្រះធម៌ ខ្ញុំ លា ព្រះសង្ឃ
 ខ្ញុំ លា សិក្ខា កិច្ចខិរ តាំងឡាយ ណា ជា សមណី ជា សក្យជីវតា កិច្ចខិរ តាំង
 ឡាយ នេះ ខ្ញុំ ហៅ ជា សមណី ដូច ម្តេច បាទ សូម្បី សមណី តាំង ឡាយ ដទៃ
 ដែល មាន សេចក្តី ខ្មាស មាន សេចក្តី ភ្លៀស ប្រាថ្នា ការ សិក្សា គង់ មាន ខ្លះ
 ដែរ អញ ខ្ញុំ ប្រព្រឹត្ត ព្រហ្មចារ្យ ក្នុង សំណាតំ សមណី តាំង ឡាយ នោះ ដូ
 ច្នោះ ។ កិច្ចខិរ នោះ មិន លះ ចង់ វត្ត ទោះ ទេ ។ បើ សមទុកា សមទុកា ភាស
 សមគ្គុ ដល់ សង្ឃ ហើយ ត្រៃសង្ឃ សុត្រសមទុកាសខិរ ចំពោះ កិច្ចខិ
 រ ឈ្មោះ នេះ បើ ម្យ៉ាង លះ ចង់ វត្ត ទោះ ទេ ។ នេះ ជា ញត្ថិ ។ បដិក្រ
 ព្រះសង្ឃ ម្ចាស់ សូម សង្ឃស្តាប់ ខ្ញុំ កិច្ចខិរ នេះ មាន ឈ្មោះ នេះ ខ្ញុំ ឯកាតំ
 អនិច្ចត្តោ ហើយ តោ យានិវេ ខេ ខ្ញុំ លា ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំ លា ព្រះធម៌ ខ្ញុំ លា
 ព្រះសង្ឃ ខ្ញុំ លា សិក្ខា កិច្ចខិរ តាំង ឡាយ ណា ជា សមណី ជា សក្យជីវតា
 កិច្ចខិរ តាំង ឡាយ នេះ ខ្ញុំ ហៅ ជា សមណី ដូច ម្តេច បាទ សូម្បី សមណី តាំង
 ឡាយ ដទៃ ដែល មាន សេចក្តី ខ្មាស មាន សេចក្តី ភ្លៀស ប្រាថ្នា ការ សិក្សា

៧៩

សន្តិសុខវិសេសស្ស សិក្ខាបដិវេទន្ត សមណសទ

សន្តិកា ត្រិប្បចាយំ ចរិស្សាមិទិ ។ សា តំ វគ្គំ ឧប្ប-
 ដិទិស្សន្តំ ។ សាវ្យា ឥត្តន្តាមំ តិក្កុចិ សមនុភាសតិ
 តស្ស វគ្គុស្ស ឧដិទិស្សត្តាយ ។ យស្ស អយ្យាយ
 ឧមតិ ឥត្តន្តាមាយ តិក្កុចិយោ សមនុភាសថា តស្ស
 វគ្គុស្ស ឧដិទិស្សត្តាយ សា តុណ្ណាស្ស យស្ស ឧត្ត-
 បតិ សា ភាសេយ្យ ។ ទុតិយម្យ ឯតមត្តំ វិទាមិ ។ បេ ។
 តតិយម្យ ឯតមត្តំ វិទាមិ ។ បេ ។ សមនុភក្ខា សង្ក្រេ-
 ឥត្តន្តាមា តិក្កុចិ តស្ស វគ្គុស្ស ឧដិទិស្សត្តាយ ។ ឧមតិ
 សង្កស្ស កស្មា តុណ្ណិ ។ ឯវិមតំ ហាយាយិទិ ។

(៦៥) ប្រតិយោ ទុក្ខតំ ធ្វីហិ កាម្មវិទាហិ ធុល្លដ្ឋ-
 យា កាម្មវិទាហិយោ ហារេ កាមត្តំ មន្ទិវិទិ មសស្ស ។
 សង្កាទិមេសំ អដ្ឋាបន្តិយោ ប្រតិយោ ទុក្ខតំ ធ្វីហិ
 កាម្មវិទាហិ ធុល្លដ្ឋយោ ចនិប្បស្សប្បត្តិ ។

សន្តិសុខវិសេសី ពី សិក្ខាបដិវេទន្ត ការស្ម័គ្រសមុទុកាសនាខ្មែរ

កំណត់រវែង អញ្ជើងប្រព្រឹត្តព្រហ្មញ្ញក្នុងសំណាក់ភិក្ខុតំប៉នីឡាបរនា
 ដូច្នោះ ។ ភិក្ខុនិទានបិទលរបដិវេទនាខ្មែរ ។ (ឯវ្យាវនេះ) សង្ឃស្ម័គ្រ
 សមុទុកាសនាវិចិត្រភាវិក្ខុនិវេទនាខ្មែរ ដើម្បីឱ្យលរបដិវេទនាខ្មែរ ។
 ការស្ម័គ្រសមុទុកាសនាវិចិត្រភាវិក្ខុនិវេទនាខ្មែរ ដើម្បីឱ្យលរបដិវេទនាខ្មែរ
 ត្រូវសំណាកម្ចាស់ឥន្ទណា លោកម្ចាស់វេទនាស្រីស្រៀម.ដា ម៉ែតុ
 ដល់លោកម្ចាស់ឥន្ទណា លោកម្ចាស់វេទនាស្រីស្រៀម.ដា ម៉ែតុ
 សេក្តិវេទនាសំភារៈបំប៉នីឡាបរ ។ បេ ។ ឱ្យលរបដិវេទនាខ្មែរ
 បំប៉នីឡាបរ ។ បេ ។ សង្ឃបុគ្គលស្រីសមុទុកាសនាវិចិត្រភាវិក្ខុនិវេទនា
 ខ្មែរហើយ ដើម្បីឱ្យលរបដិវេទនាខ្មែរ ។ ការស្ម័គ្រសមុទុកាសនាវិចិត្រភាវិក្ខុនិវេទនាខ្មែរ
 ដល់សង្ឃ បេ.តុ.នានាដ៏សម្បូរស្រៀមទៅ ។ ឱ្យម្ចាស់វេទនាខ្មែរលោក
 ដោយអាការស្រៀមទៅយ៉ាងនេះ ។

(៦៥) ភិក្ខុនិវេទនាសមុទុកាសនាវិចិត្រភាវិក្ខុនិវេទនាខ្មែរ
 តំណែងក្នុងខណៈចប់កម្មវិធីសិក្សា លុះចប់កម្មវិធីនោះស្រេច ស្រៀម
 ក្រុមសង្ឃវិសេស ។ កាលបើភិក្ខុនិវេទនាសមុទុកាសនាវិចិត្រភាវិក្ខុនិវេទនាខ្មែរ
 មានភិក្ខុក្នុងវេទនាសមុទុកាសនាវិចិត្រភាវិក្ខុនិវេទនាខ្មែរ ក្រុមសង្ឃវិសេស
 ដែលស្រៀមក្នុងខណៈចប់កម្មវិធីសិក្សា លុះដល់ចប់កម្មវិធី ។

[៦៦] អយម្បីតំ បុរិមាយោ ឧបាទាយ វុទ្ធិតំ ។
 យាវតតិយកន្តិ យាវតតិយំ សមនុកាសនាយ អាមជ្ជតិ
 ធន សហ វត្តដ្ឋានា ។ ធិស្សនណីយន្តិ សង្ឃត្រា
 ធិស្សនីយតិ ។ សង្ឃនិសេសោតិ ។ មេ ។ គេធម៌
 វុទ្ធិតំ សង្ឃនិសេសោតិ ។

[៦៧] ធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញា ធម្មនិធិស្សន្តិ
 អាមត្តិ សង្ឃនិសេសស្ស ។ ធម្មកម្មេ វេមតិកា ធម្ម
 និធិស្សន្តិ អាមត្តិ សង្ឃនិសេសស្ស ។ ធម្មកម្មេ
 អធម្មកម្មសញ្ញា ធម្មនិធិស្សន្តិ អាមត្តិ សង្ឃ
 និសេសស្ស ។ អធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញា អាមត្តិ
 ធម្មនិធិស្ស ។ អធម្មកម្មេ វេមតិកា អាមត្តិ ធម្មនិធិស្ស ។
 អធម្មកម្មេ អធម្មកម្មសញ្ញា អាមត្តិ ធម្មនិធិស្ស ។

[៦៨] អនាបត្តំ អសមនុកាសន្តិយោ មនិធិស្សន្តិ
 ត្តិយោ ឧម្មតិកាយ អាជីកម្មកាយោតិ ។

[៦៦] ពាក្យថា ភិក្ខុនិវេសន្តិ (ភិក្ខុនិវេសន្តិ) ដែលគង្គករោ
 ប្រែប្រួលនិងភិក្ខុនិវេសន្តិ (ភិក្ខុនិវេសន្តិ) ។ ពាក្យថា ជាយាវតតិ-
 យក ភិក្ខុនិវេសន្តិ (សង្ឃ) សូត្រសមុទ្ទកាសនិវេសន្តិ
 មេបិដនិ មិនមែនត្រូវប្រែប្រួលដោយការប្រែប្រួលស្រដៀង ។ ពាក្យថា ធម្ម
 បណ្ណញ្ញាបណ្ណបណ្ណសង្ឃ ភិក្ខុនិវេសន្តិ (ភិក្ខុនិវេសន្តិ) យបណ្ណញ្ញាបណ្ណ
 អំពីសង្ឃ ។ ពាក្យថា សង្ឃនិសេស មានអធិប្បាយនាមិយេម្បិយោ ។

[៦៧] កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនិវេសន្តិ (ភិក្ខុនិវេសន្តិ) ដោយធម៌
 ហើយមិនលះបង់ ត្រូវអាមត្តិសង្ឃនិសេស ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនិ
 វេសន្តិ (ភិក្ខុនិវេសន្តិ) ហើយមិនលះបង់ ត្រូវអាមត្តិសង្ឃនិសេស ។ កម្ម
 ប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនិវេសន្តិ (ភិក្ខុនិវេសន្តិ) ដោយធម៌ ហើយមិនលះ
 បង់ ត្រូវអាមត្តិសង្ឃនិសេស ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនិវេសន្តិ (ភិក្ខុនិវេសន្តិ)
 ដោយធម៌ ត្រូវអាមត្តិសង្ឃនិសេស ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនិវេសន្តិ (ភិក្ខុនិវេសន្តិ)
 មានសេចក្តីសង្ឃឹម ត្រូវអាមត្តិសង្ឃនិសេស ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនិ
 វេសន្តិ (ភិក្ខុនិវេសន្តិ) ដោយធម៌ ត្រូវអាមត្តិសង្ឃនិសេស ។

[៦៨] ពិវេសន្តិ (ភិក្ខុនិវេសន្តិ) (ភិក្ខុនិវេសន្តិ) គឺ
 ភិក្ខុនិវេសន្តិ (ភិក្ខុនិវេសន្តិ) ត្រូវអាមត្តិសង្ឃនិសេស ។ ភិក្ខុនិវេសន្តិ (ភិក្ខុនិវេសន្តិ) ។
 ភិក្ខុនិវេសន្តិ (ភិក្ខុនិវេសន្តិ) ។ ភិក្ខុនិវេសន្តិ (ភិក្ខុនិវេសន្តិ) ។

អង្គបសង្ស័យទិសេសី

(៦៧) តេជ សមយេន គុន្ទោ កកក សាវត្ថិយំ
វិហារតិ ជេតវិន អបាថបិណ្ណំកកស្ស អារមេ ។ តេជ
ទោ បទ សមយេន ចណ្ណកាលី កិក្កុទិ កិស្មិញ្ចិទេវ
អនិករណោ បច្ឆា កកតា^(១) កុបិតា អនត្តមទា ឯវ
វនេតិ ធន្តកាមិទិយោ ច កិក្កុទិយោ ខោសកាមិទិយោ
ច កិក្កុទិយោ ខោមាតាមិទិយោ ច កិក្កុទិយោ កយ-
កាមិទិយោ ច កិក្កុទិយោតំ ។ យោ តា កិក្កុទិយោ
អប្បិច្ឆា ។ មេ ។ តា ឧដ្ឋាយន្តំ ទិយន្តំ វិហារេន្តំ កកថំ
ហិ ធាម អយ្យា ចណ្ណកាលី កិស្មិញ្ចិទេវ អនិករណោ
បច្ឆា កកតា កុបិតា អនត្តមទា ឯវ វក្កុតិ ធន្ត-
កាមិទិយោ ច កិក្កុទិយោ ។ មេ ។ កយកាមិទិយោ
ច កិក្កុទិយោតំ ។ សច្ចំ កិវ កិក្កុវេ ចណ្ណកាលី
កិក្កុទិ កិស្មិញ្ចិទេវ អនិករណោ បច្ឆា កកតា កុបិតា
អនត្តមទា ឯវ វនេតិ ធន្តកាមិទិយោ ច កិក្កុទិយោ
។ មេ ។ កយកាមិទិយោ ច កិក្កុទិយោតំ ។ សច្ចំ

១ ។ ម. បច្ឆាទតា ។ ឯវ ធន្ត ប្រាសាទ ។

សង្ខទិសេសទី ៨

(៦៧) សមយោនា ព្រះពុទ្ធដំហានព្រះភាគតន្តិក្កន្តិយេវមាតម
យេសំអនាថបិណ្ណំកកស្ស ទៀចក្រិសសាវត្ថិ ។ គ្រានោះឯង ចណ្ណកាលី
កិក្កុទិ ដែលកិក្កុទិសង្ឃឲ្យចាញ់ព្រះអធិការណ៍អ្វីមួយ ហើយទំងន់គូចក្ក
ពោលយ៉ាងនេះថា កិក្កុទិព័ន្យាយលុះដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ផង កិក្កុទិ
ព័ន្យាយលុះដោយសេចក្តីស្តាប់ផង កិក្កុទិព័ន្យាយលុះដោយសេច-
ក្តីល្ងង់ផង កិក្កុទិព័ន្យាយលុះដោយសេចក្តីខ្លាចផង ។ កិក្កុទិព័ន្យាយ
ណា ហោសេចក្តីប្រាថ្នាភិច ។ មេ ។ កិក្កុទិព័ន្យាយនោះក៏ពោលទោស
កិរវៀល បន្តបន្តិចថា ចណ្ណកាលីជាម្ចាស់ដែលកិក្កុទិសង្ឃឲ្យចាញ់ព្រះ
អធិការណ៍មួយហើយ មិនគួរនឹងទំងន់កាត់អន់ចិត្តហើយពោលយ៉ាងនេះថា
កិក្កុទិព័ន្យាយលុះដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ផង ។ មេ ។ កិក្កុទិព័ន្យាយ
លុះដោយសេចក្តីខ្លាចផងដូច្នោះសោះ ។ ព្រះដំហានព្រះភាគត្រាស់សួរថា
ម្ចាស់កិក្កុទិព័ន្យាយ ឮថាចណ្ណកាលីកិក្កុទិដែលកិក្កុទិសង្ឃឲ្យចាញ់ព្រះ
អធិការណ៍មួយ ហើយទំងន់គូចក្កពោលយ៉ាងនេះថា កិក្កុទិព័ន្យាយ
លុះដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ផង ។ មេ ។ កិក្កុទិព័ន្យាយលុះ
ដោយសេចក្តីខ្លាចផងដូច្នោះ ភិក្កុទិព័ន្យាយត្រាបខ្យល់ថា

កក្កដា ។ វិសាហិ ពុទ្ធា កក្កដា កក្កដា ហិ ឆាម កិក្កដា
 ចណ្ណកាលី កិក្កដា កិក្កដា កិក្កដា អធិការណ៍ បញ្ញា
 កក្កដា កុបិកា អធិការណ៍ ឃី វគ្គតិ ធនុកាមិដិយោ
 ច កិក្កដាយោ ។ បេ ។ កយកាមិដិយោ ច កិក្កដា-
 យោតិ ទេវ កិក្កដា អប្បសន្ធា ក បសាឆាយ ។ បេ ។
 ឃីវត្ត បទ កិក្កដា កិក្កដាយោ កម៌ សិក្ខាបទ ធម្ម-
 សន្តិយោ បទ កិក្កដា កិក្កដាយោ អធិការណ៍ បញ្ញា
 កក្កដា កុបិកា អធិការណ៍ ឃី វគ្គតិ ធនុកាមិដិយោ
 ច កិក្កដាយោ ។ បេ ។ កយកាមិដិយោ ច កិក្កដា-
 យោតិ ។ សា កិក្កដា កិក្កដាយោ ឃីវត្ត វគ្គតិយោ
 មាយ្យ កិក្កដាយោ អធិការណ៍ បញ្ញា កក្កដា កុបិកា
 អធិការណ៍ ឃី វគ្គតិ ធនុកាមិដិយោ ច កិក្កដាយោ
 ។ បេ ។ កយកាមិដិយោ ច កិក្កដាយោតិ អយ្យ ទោ
 ធនុបិ កធម្មយ្យ ទោសាមិ កធម្មយ្យ មោហាមិ
 កធម្មយ្យ កយាមិ កធម្មយ្យតិ ។ ឃីវត្ត សា កិក្កដា
 កិក្កដាយោ វគ្គតិ កធម្មយ្យ សា កិក្កដា

បកិក្កដាយោ កិក្កដាយោ ។ បេ ។ កយកាមិដិយោ ច កិក្កដា-
 យោតិ ។ សា កិក្កដា កិក្កដាយោ ឃីវត្ត វគ្គតិយោ
 មាយ្យ កិក្កដាយោ អធិការណ៍ បញ្ញា កក្កដា កុបិកា
 អធិការណ៍ ឃី វគ្គតិ ធនុកាមិដិយោ ច កិក្កដាយោ
 ។ បេ ។ កយកាមិដិយោ ច កិក្កដាយោតិ អយ្យ ទោ
 ធនុបិ កធម្មយ្យ ទោសាមិ កធម្មយ្យ មោហាមិ
 កធម្មយ្យ កយាមិ កធម្មយ្យតិ ។ ឃីវត្ត សា កិក្កដា
 កិក្កដាយោ វគ្គតិ កធម្មយ្យ សា កិក្កដា

បកិក្កដាយោ កិក្កដាយោ ។ បេ ។ កយកាមិដិយោ ច កិក្កដា-
 យោតិ ។ សា កិក្កដា កិក្កដាយោ ឃីវត្ត វគ្គតិយោ
 មាយ្យ កិក្កដាយោ អធិការណ៍ បញ្ញា កក្កដា កុបិកា
 អធិការណ៍ ឃី វគ្គតិ ធនុកាមិដិយោ ច កិក្កដាយោ
 ។ បេ ។ កយកាមិដិយោ ច កិក្កដាយោតិ អយ្យ ទោ
 ធនុបិ កធម្មយ្យ ទោសាមិ កធម្មយ្យ មោហាមិ
 កធម្មយ្យ កយាមិ កធម្មយ្យតិ ។ ឃីវត្ត សា កិក្កដា
 កិក្កដាយោ វគ្គតិ កធម្មយ្យ សា កិក្កដា

កិត្តុដិហិ យាវតតិយំ សមទុកាសិត្តា កស្ស បដិ-
និស្សត្តាយ ។ យាវតតិយញោ សមទុកាសិយមាណា
តំ បដិនិស្សន្ទេយ្យ វេទ្ទេតំ កុសលំ ទោ ចេ បដិ-
និស្សន្ទេយ្យ អយម្យំ កិត្តុដិ យាវតតិយតំ ធម្មំ
អាបច្ឆា និស្សរណីយំ សង្ឃានិសេសន្តិ ។

[៧៦] យា បទានិ យា យានិសា ។ មេ ។ កិត្តុ-
និតិ ។ មេ ។ អយំ ធម្មស្មី អត្តេ អនិប្បតា កិត្តុនិតិ ។
តិស្មីញ្ចុនេវ អនិករណេតិ អនិករណំ បាម ចត្តាវ
អនិករណានិ វិវាទានិករណំ អនុវាទានិករណំ អា-
បច្ឆានិករណំ តិប្បានិករណំ ។ បច្ឆា តតា បាម
បារាជិតា វុទ្ធិតិ ។ កុប័តា អនុត្តមបាតិ អនិករណា
អាបាតចិត្តា ទិលជាតា ។ ឃីវ វនេយ្យតិ ចន្ទតាមិច-
យោ ច កិត្តុនិយោ ។ មេ ។ កយតាមិចិយោ ច
កិត្តុនិយោតិ ។

[៧៧] សា កិត្តុនិតិ យា សា ឃីវវិចិចិ កិត្តុនិ ។
កិត្តុនិហិតិ អញ្ញាហិ កិត្តុនិហិ ។ យា បស្សន្តិ យា
សុណន្តិ តាហិ វត្តតា មាយេ តិស្មីញ្ចុនេវ អនិករណេ

កិត្តុនិទោះត្រូវកិត្តុនិទាំងឡាយស្មិត្តិសមុបាសនេវិចិជកថដល់គំរប់បិដង
ដើម្បីឱ្យលះបង់កម្មនោះចេញ ។ កិត្តុនិទោះកាលបើត្រូវកិត្តុនិទាំងឡាយ
ស្មិត្តិសមុបាសនេវិចិជកថដល់គំរប់បិដង លះបង់កម្មនោះបាន ការលះបង់
បាននេះជាការល្អ បើបើលះបង់ទេ កិត្តុនិទោះក្តី ក៏ត្រូវអាចក្តីសង្ឃទិសេស
ជាយាវតតិយក គួរចេញចេញចាកសង្ឃ ។

[៧៨] ត្រីជីវិតាភ្នំ កិត្តុនិណមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្តី
សិល្បៈវិភាគ ១ ខែបារាជិតកត្តា ។ ពាក្យថា ព្រោះអធិការណ៍និមួយ ដែល
ហៅថា អធិការណ៍ បានដល់អធិការណ៍ទាំងឡាយមួយ គឺវិវាទិករណ៍ ១
អនុវាទិករណ៍ ១ អាបច្ឆានិករណ៍ ១ កិប្បានិករណ៍ ១ ។ ដែលហៅ
ថា កិត្តុនិសង្ឃធ្វើឱ្យចាញ់ គឺសំដៅយកកិត្តុនិដែលកិត្តុនិសង្ឃវាញ
ក្នុងលើយ ។ ពាក្យថា ទិវិតាភ្នំអនិចិត្ត គឺកិត្តុនិមិនត្រឹមត្រូវមានចិត្ត
សំបោសទាំងឡាយលើយ មានចិត្តវិនិច្ឆ័យ ។ ពាក្យថា ពោលយ៉ាងនេះ
គឺពោលថា កិត្តុនិទាំងឡាយលុះដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ផង ។ មេ ។
កិត្តុនិទាំងឡាយលុះដោយសេចក្តីខ្លាចផង ។

[៧៩] ត្រីជីវិតាភ្នំ កិត្តុនិទោះ គឺកិត្តុនិជាអ្នកពោលយ៉ាងនេះ
ដំប្រើត្រីជីវិតាភ្នំផង ។ ពាក្យថា កិត្តុនិទាំងឡាយ គឺកិត្តុនិទាំងឡាយ
ដទៃ ។ កិត្តុនិទាំងឡាយឯណាឃើញ ឯណាឮ កិត្តុនិទោះត្រូវកិត្តុនិ

បញ្ចា កតា កុបិសា អនត្តមនា ឯវិ អវច ធន្តកាមិវិយោ
 ច ភិក្ខុវិយោ ។ បេ ។ កយតាមិវិយោ ច ភិក្ខុវិ-
 យោតិ អយ្យា ។ ឆ ធន្តាមិ កធម្មយ្យ ។ បេ ។ កយាមិ
 កធម្មយ្យតិ ។ ទុតិយម្យ វត្តញ្ច តតិយម្យ វត្តញ្ច ។
 សចេ បដិវិស្សន្តតិ ឥច្ឆេតំ កុសលំ ពោ ចេ បដិ-
 វិស្សន្តតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ សុត្វា ធរ វទន្តិ អាបត្តិ
 ទុក្ខដស្ស ។ សា ភិក្ខុវិ សង្ឃមជ្ឈិមិ អាគន្ធិញ្ច
 វត្តញ្ច មាយ្យ តិស្មិញ្ចិវេវ អធិការណោ បញ្ចា កតា
 កុបិសា អនត្តមនា ឯវិ អវច ធន្តកាមិវិយោ ច
 ភិក្ខុវិយោ ។ បេ ។ កយតាមិវិយោ ច ភិក្ខុវិយោតិ
 អយ្យា ។ ឆ ធន្តាមិ កធម្មយ្យ ។ បេ ។ កយាមិ
 កធម្មយ្យតិ ។ ទុតិយម្យ វត្តញ្ច តតិយម្យ វត្តញ្ច ។
 សចេ បដិវិស្សន្តតិ ឥច្ឆេតំ កុសលំ ពោ ចេ បដិ-
 វិស្សន្តតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។

តាំងឡាយនោះនិយាយហោមប្រាមថា វិទ្យាលោកម្ចាស់ កាលបើភិក្ខុវិសិស្ស
 ឱ្យចាលចាញ់ព្រះអធិការណ៍និមួយ ហើយទ័ងភាគអនិច្ចត្ត កុំពោលយោង
 នេះថា ភិក្ខុវិវិសិស្សយលុះដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ផង ។ បេ ។ ភិក្ខុវិ
 តាំងឡាយលុះដោយសេចក្តីខ្លាចផងដូច្នោះថា លោកម្ចាស់ប្តឹងឯង លុះ
 ដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ខ្លះ ។ បេ ។ លុះដោយសេចក្តីខ្លាចខ្លះ ។ ភិក្ខុវិ
 តាំងឡាយត្រូវនិយាយនឹងភិក្ខុវិទារអស់វារៈពីរផងផង ត្រូវនិយាយនឹង
 ភិក្ខុវិទារអស់វារៈបីផងផង ។ បើភិក្ខុវិទារលះបង់ប្រាម ការលះបង់ប្រាមនេះ
 ថាការល្អ បើលះបង់មិនប្រាមទេ ភិក្ខុវិទារត្រូវតាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុវិ
 តាំងឡាយឯណាព្រះហើយមិននិយាយ ភិក្ខុវិវិសិស្សនោះត្រូវតាបត្តិទុក្ខដ ។
 ភិក្ខុវិវិសិស្សត្រូវចាប់ទាញភិក្ខុវិទារមកកាន់ទឹកល្អកាលសិស្ស ហើយ
 និយាយថា វិទ្យាលោកម្ចាស់ បើភិក្ខុវិសិស្សដ្ឋាន់ដ្ឋាន់ដ្ឋាន់ព្រះអធិការណ៍
 និមួយ លោកទ័ងភាគអនិច្ចត្តហើយកុំពោលយោងនេះថា ភិក្ខុវិវិសិស្ស
 លុះដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ផង ។ បេ ។ ភិក្ខុវិវិសិស្សយលុះដោយសេច-
 ក្តីខ្លាចផងដូច្នោះថា លោកម្ចាស់ប្តឹងឯង លុះដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ខ្លះ
 ។ បេ ។ លុះដោយសេចក្តីខ្លាចខ្លះ ភិក្ខុវិវិសិស្សត្រូវនិយាយនឹងភិក្ខុវិ
 ទារអស់វារៈពីរផងផង ត្រូវនិយាយអស់វារៈបីផងផង ។ បើភិក្ខុវិទារលះ
 បង់ប្រាម ការលះបង់ប្រាមនេះថាការល្អ បើមិនលះបង់ទេ ត្រូវតាបត្តិទុក្ខដ ។

[៧២] សា ភិក្ខុនិ សមុទ្រសាសិត្តា ។ ឯវេញ បទ
 ភិក្ខុវេ សមុទ្រសាសិត្តា ព្យាគាយ ភិក្ខុនិយា បដិទ-
 ណាយ សង្ឃោ ញាបេតញោ សុណាតុ មេ អយ្យ
 សង្ឃោ អយំ ឥត្តន្ទាមា ភិក្ខុនិ តិស្មិត្តានេវ អធិក-
 រណោ បច្ឆា កតា កុបិតា អនត្តមថា ឯវំ វនតិ ចន្ទ-
 តាមិទិយោ ច ភិក្ខុនិយោ ។ មេ ។ កយតាមិទិយោ
 ច ភិក្ខុនិយោតិ ។ សា តំ វត្ថុ ធម្មដិទិស្សន្តិ ។
 យនិ សង្ឃស្ស បត្តកល្យំ សង្ឃោ ឥត្តន្ទាមំ ភិក្ខុនិ
 សមុទ្រសេយ្យ តស្ស វត្តស្ស បដិទិស្សត្តាយ ។
 ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ អយ្យ សង្ឃោ អយំ
 ឥត្តន្ទាមា ភិក្ខុនិ តិស្មិត្តានេវ អធិករណោ បច្ឆា
 កតា កុបិតា អនត្តមថា ឯវំ វនតិ ចន្ទតាមិទិយោ
 ច ភិក្ខុនិយោ ។ មេ ។ កយតាមិទិយោ ច ភិក្ខុនិ-
 យោតិ ។ សា តំ វត្ថុ ធម្មដិទិស្សន្តិ ។ សង្ឃោ
 ឥត្តន្ទាមំ ភិក្ខុនិ សមុទ្រសាសិតិ តស្ស វត្តស្ស បដិ-
 ទិស្សត្តាយ ។ យស្ស អយ្យាយ ទមតិ ឥត្តន្ទា-
 មាយ ភិក្ខុនិយោ សមុទ្រសាសនា តស្ស វត្តស្ស

[៧២] ភិក្ខុនិពោត្រិភិក្ខុនិពំនិទ្យាយស្សត្រិសមុទ្រសាសនាវិទី ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុពំនិទ្យាយ ភិក្ខុនិពំនិទ្យាយត្រិស្សត្រិសមុទ្រសាសនាវិទីយ៉ាងនេះ
 គឺភិក្ខុនិវេលក្រាសប្រកិច្ចលក្រិវេស្សត្រិសមុទ្រសាសនាវិទី បពិត្រព្រះសង្ឃ
 ម្ចាស់ សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុនិពោឈ្មោះនេះ ភិក្ខុនិសង្ឃបានជាញុំ
 ព្រោះអធិការណ៍នីមួយ ហើយទំនាក់ទំនងព្រះពាលយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនិ
 ពំនិទ្យាយលុះដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ផង ។ មេ ។ ភិក្ខុនិពំនិទ្យាយលុះ
 ដោយសេចក្តីខ្លាចផង ។ ភិក្ខុនិពោឈ្មោះនេះបង្កើតនោះទេ ។ បើសង្ឃ
 មានកាលគួរដល់ហើយ សង្ឃត្រិស្សត្រិសមុទ្រសាសនាវិទីចំពោះភិក្ខុនិ ឈ្មោះ
 នេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្តនោះចេញ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃ
 ម្ចាស់ សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ភិក្ខុនិពោឈ្មោះនេះភិក្ខុនិសង្ឃបាន
 ជាញុំព្រោះអធិការណ៍នីមួយ ទំនាក់ទំនងហើយព្រះពាលយ៉ាងនេះថា
 ភិក្ខុនិពំនិទ្យាយលុះដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ផង ។ មេ ។ ភិក្ខុនិពំនិទ្យាយ
 លុះដោយសេចក្តីខ្លាចផង ។ ភិក្ខុនិពោឈ្មោះនេះបង្កើតនោះទេ ។ សង្ឃស្សត្រិ
 សមុទ្រសាសនាវិទីចំពោះភិក្ខុនិ ឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្តនោះចេញ ។ ការ
 ស្សត្រិសមុទ្រសាសនាវិទីចំពោះភិក្ខុនិ ឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្តនោះចេញ

បដិច្ចស្សត្តាយ សា តុណ្ហស្ស យស្សា ឧត្តមនំ សា
 កាសេយ្យ ។ ទុតិយម្បិ ឯតមត្តំ វជានិ ។ បេ ។ តតិ-
 យម្បិ ឯតមត្តំ វជានិ ។ បេ ។ សមទុកដ្ឋា សង្ឃេន
 ឥត្តន្តាមា ភិក្ខុនំ តស្ស វត្តស្ស បដិច្ចស្សត្តាយ ។
 ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហិ ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

(៧៣) ញត្តិយា ទុក្កដំ ទ្ធិហំ កម្មវាចាហំ ធុល្ល-
 ទូយា កម្មវាចាបរិយោសានេ អាបត្តិ សង្ឃាធិសេ-
 សស្ស ។ សង្ឃាធិសេសំ អដ្ឋាបដ្ឋង្គិយា ញត្តិយា ទុក្ក-
 ដំ ទ្ធិហំ កម្មវាចាហំ ធុល្លទូយា បដិច្ចស្សត្តន្តិ ។

(៧៤) អយម្បិតិ បុរិមាយោ ឧបាទាយ វុទ្ធតំ ។
 យាវតតិយ កង្កិ យាវតតិយំ សមទុកាសនាយ

តាមចិត្តដល់លោកទូសំអង្គណា លោកទូសំអង្គនោះត្រូវស្រ្យម មិនតាម
 ចិត្តដល់លោកទូសំអង្គណា លោកទូសំអង្គនោះត្រូវនិយាយឡើង ។
 ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះអស់វាដោយចំណីដង្ហើម ។ បេ ។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះ
 អស់វាដោយចំណីដង្ហើម ។ បេ ។ សង្ឃស្រ្យត្រសមទុកាសនវិចិចារាភិក្ខុ
 ឈ្មោះនេះ ដើម្បីឱ្យលះបង់វត្តនោះហើយ ។ ការស្រ្យត្រសមទុកាសន-
 វិចិចារាតាមចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះសង្ឃរៀបស្រ្យទៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំ
 ទុកម្ល៉ោះឡើងនេះដោយកាការស្រ្យទៅយ៉ាងនេះ ។

(៧៥) ភិក្ខុនិទានត្រូវអាបត្តិទុក្កដំណៈចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិបុល្ល-
 ច្ច័យព័ទ្ធជាបុគ្គលណៈចប់កម្មវាចាពិរលើក លុះស្រ្យចប់កម្មវាចាស្រ្យ
 ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាធិសេស ។ កាលបើភិក្ខុនិទានត្រូវអាបត្តិសង្ឃាធិសេស
 អាបត្តិទុក្កដំដែលត្រូវក្នុងណៈចប់ញត្តិ (ភ្នំ) អាបត្តិបុល្លច្ច័យព័ទ្ធជា
 ដែលត្រូវក្នុងណៈចប់កម្មវាចាពិរលើក (ភ្នំ) វេចនិវាហំ វេ (ឯង) ។

(៧៦) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនិទានក្តី ភិក្ខុនិទានឯង ដែលគឺជាគតពោល
 ប្រើបង្កើតភិក្ខុនិទាន ។ ដែលត្រូវអាបត្តិនោះដែរ ។ ពាក្យថា ដោយវត-
 តិយក ភិក្ខុនិទានត្រូវសង្ឃាធិសេសក្នុងណៈដែលស្រ្យត្រសមទុកាសនវិចិ

អាចន្តតិ ន សហ វត្តន្ត្រាបាទ ។ ចិស្សាវណិយន្តិ
សង្ឃម្ហា ចិស្សាវណិយតិ ។ សង្ឃនិសេសោតិ ។ មេ ។
គេធម៌ វត្តតិ សង្ឃនិសេសោតិ ។

[៧៥] ធម្មកក្កេ ធម្មកក្កេសញ្ញា ធម្មនិចិស្សន្តតិ

អាចន្តិ សង្ឃនិសេសស្ស ។ ធម្មកក្កេ វេមតិកា
ធម្មនិចិស្សន្តតិ អាចន្តិ សង្ឃនិសេសស្ស ។ ធម្មកក្កេ
អធម្មកក្កេសញ្ញា ធម្មនិចិស្សន្តតិ អាចន្តិ សង្ឃនិ-
សេសស្ស ។ អធម្មកក្កេ ធម្មកក្កេសញ្ញា អាចន្តិ
ទុក្ខជស្ស ។ អធម្មកក្កេ វេមតិកា អាចន្តិ ទុក្ខជស្ស ។
អធម្មកក្កេ ធម្មកក្កេសញ្ញា អាចន្តិ ទុក្ខជស្ស ។

[៧៦] អនាមត្តិ អសមទុកាសន្តិយា បដិចិស្សន្តតិ-

យា ឧត្តតិកាយ អាទិកក្កេកាយាតិ ។

កំលាភិបដិ មិចិត្រិកាចន្តិប្រិក្កកុដិកុដិ ។ ពាក្យថា គុយេណុញ
ចេញចាកសង្ឃ គិកុដិកុដិកុដិកុដិកុដិ មិចិត្រិកាចន្តិ ។
ពាក្យថា សិល្បៈសិល្បៈ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងបឋមសិល្បៈសិល្បៈ
ខាងដើម ។

[៧៧] កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិកុដិមានសេចក្តីសំគាល់ថាកម្មប្រកប
ដោយធម៌ ហើយមិនលះបង់ ត្រូវអាចក្តីសិល្បៈសិល្បៈ ។ កម្មប្រកប
ដោយធម៌ ភិកុដិមានសេចក្តីសង្ឃឹម មិនលះបង់ ត្រូវអាចក្តីសិល្បៈ-
សិល្បៈ ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិកុដិសំគាល់ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌
ហើយមិនលះបង់ ត្រូវអាចក្តីសិល្បៈសិល្បៈ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌
ភិកុដិសំគាល់ថាកម្មប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាចក្តីខ្ពង់ ។ កម្មមិនប្រកប
ដោយធម៌ ភិកុដិមានសេចក្តីសង្ឃឹម ត្រូវអាចក្តីខ្ពង់ ។ កម្មមិនប្រកប
ដោយធម៌ ភិកុដិសំគាល់ថាកម្មប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាចក្តីខ្ពង់ ។

[៧៨] វារវេលមិចិត្រិកាចន្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេរោទ ៤ យ៉ាង)
គិកុដិ (ដែលសង្ឃ) មិនបានសូត្រសមុទ្ធភាសនាវិចី ១ ភិកុដិដែលលះ
បង់ ១ ភិកុដិធម៌ ១ ភិកុដិជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

នវិមសង្ខារទិសេសី

[៧៧] តេជ សមយេន ទុន្ទោ ភគវំ សាវត្ថិយំ
វិហារតិ ជេតវំនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេជ
ទោ បន សមយេន ធុល្លទន្ទាយ កិក្កុនិយោ អន្តេ-
វាសិធិយោ^(១) កិក្កុនិយោ សំសដ្ឋា វិហារន្តំ ទាទា-
ទារា ទាបសដ្ឋា ទាបសិលោកា កិក្កុនិសង្ឃស្ស
វិហាសិកា អញ្ញមញ្ញស្ស វន្តប្បនិញ្ញានិកា^(២) ។ យ
នា កិក្កុនិយោ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ នា ឧដ្ឋាយន្តិ ទិ-
យន្តិ វិហារន្តិ កេមិ ហិ ជាម កិក្កុនិយោ សំសដ្ឋា
វិហារិស្សន្តិ ទាទាទារា ទាបសដ្ឋា ទាបសិលោកា
កិក្កុនិសង្ឃស្ស វិហាសិកា អញ្ញមញ្ញស្ស វន្តប្បនិញ្ញា-
និកានិ ។ បេ ។ សច្ចំ កេវ កិក្កុនេ កិក្កុនិយោ សំ-
សដ្ឋា វិហារន្តំ ទាទាទារា ទាបសដ្ឋា ទាបសិលោកា
កិក្កុនិសង្ឃស្ស វិហាសិកា អញ្ញមញ្ញស្ស វន្តប្បនិញ្ញា-
និកានិ ។ សច្ចំ ភគវតិ ។ វិការហិ ទុន្ទោ ភគវំ

១ ៖ អន្តវាសិកុនិយោ ។ ២. អន្តវាសិក កិក្កុនិយោ ។ ៣ ៖ វន្តបិណ្ឌិកានិ
យុត្តវំ ។

សង្ខារទិសេសី ៧

[៧៨] សម័យោ ព្រះពុទ្ធដំមានព្រះភាគផងកុនិយេវទាម
របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថិ ។ សម័យោ ព្រះបាទ ពួកកិក្កុនិ
ជាអន្តវាសិទី^(១) របស់ចុល្លទន្ទាកិក្កុនិនៅច្រវ្យុកច្រវ្យុដោយគ្រហស្ថ មាន
ទារយាទកក្រក់ មានកិក្កុនិសព្វកក្រក់ មានការចិញ្ចឹមជីវិតកក្រក់ ជាអ្នក
ប្រៀសប្រៀនកិក្កុនិសង្ឃ បិទបំបាំងទោសកិក្កុនិផងនា ។ កិក្កុនិទាំងឡាយ
ឯណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាភព ។ បេ ។ កិក្កុនិទាំងនោះពាលទោសគំរង្សិល
បន្តបន្តបំបាំង កិក្កុនិទាំងឡាយមិនសមចិញ្ចឹមនៅច្រវ្យុដោយគ្រហស្ថ មាន
ទារយាទកក្រក់ មានកិក្កុនិសព្វកក្រក់ មានការចិញ្ចឹមជីវិតកក្រក់ ជា
អ្នកប្រៀសប្រៀនកិក្កុនិសង្ឃ ជាអ្នកបិទបំបាំងទោសរបស់កិក្កុនិផងនាសោះ
។ បេ ។ ច្រើនគ្រាសំស្ករោ ម្ចាស់កិក្កុនិទាំងឡាយ ពួកកិក្កុនិទាំងឡាយនៅ
ច្រវ្យុដោយគ្រហស្ថ មានទារយាទកក្រក់ មានកិក្កុនិសព្វកក្រក់ មានការ
ចិញ្ចឹមជីវិតកក្រក់ ជាអ្នកប្រៀសប្រៀនកិក្កុនិសង្ឃ បិទបំបាំងទោសរបស់កិក្កុនិ
ផងនា ភិក្ខុមទ្ធី ។ កិក្កុនិទាំងឡាយក្រាបទូលថា បតិគ្រិព្រះដំមាន
ព្រះភាគ ភារទារាភិក្ខុមទ ។ ព្រះពុទ្ធដំមានព្រះភាគច្រើនចុះគ្នាសថា

(១) កិក្កុនិវាសិស្ស ។

កម៌ ហំ ចាម កិក្ខុវេ កិក្ខុវិយោ សំសដ្ឋា វិហ-
 វិស្សន្តិ ចាចាចារា ចាមសដ្ឋា ចាមសិលោកា កិក្ខុ-
 វិស្សន្តិ វិហសិកា អញ្ញមញ្ញស្ស វេទ្យង្គិច្ឆាធិកា
 ធនំ កិក្ខុវេ អប្បសន្តានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ ឃ-
 វិញ បទ កិក្ខុវេ កិក្ខុវិយោ វង្គំ សិក្ខាបទំ ឧត្តិសន្តិ
 កិក្ខុវិយោ បទេវ សំសដ្ឋា វិហវន្តិ ចាចាចារា ចាម-
 សដ្ឋា ចាមសិលោកា កិក្ខុវិស្សន្តិ វិហសិកា
 អញ្ញមញ្ញស្ស វេទ្យង្គិច្ឆាធិកា ។ តា កិក្ខុវិយោ កិក្ខុ-
 វិហំ ឃវមស្ស វេទិយេ ភតិវិយោ ទោ សំសដ្ឋា វិហ-
 វន្តិ ចាចាចារា ចាមសដ្ឋា ចាមសិលោកា កិក្ខុវិ-
 ស្សន្តិ វិហសិកា អញ្ញមញ្ញស្ស វេទ្យង្គិច្ឆាធិកា
 វិច្ឆេយ្យ វិវេកញ្ញាវ ភតិវិយោ សង្កេត វណ្ណតិវិ ។
 ឃវញ តា កិក្ខុវិយោ កិក្ខុវិហំ វេទ្យង្គិច្ឆាធិកា តថេវ
 បក្កល្ហាយ្យ តា កិក្ខុវិយោ កិក្ខុវិហំ យាវភតិយំ ស-
 មនុកាសិកញ្ញា តស្ស បដិវិស្សត្តាយ ។ យាវភតិយញ្ញ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនគួរឃើញនៅច្រឡំដោយគ្រហស្ថ មាន
 មារយាទភក្រក់ មានកិក្ខុសព្វភក្រក់ មានការចិញ្ចឹមជីវិតភក្រក់ ជាអ្នក
 ប្រើគ្រឿងភិក្ខុវិស្សន្តិ បិទបាំងពោសរបស់ភិក្ខុវិស្សន្តិ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ អំពើនេះមិនទាន់ជ្រើសរើសដល់ផលដល់ផលមិនទាន់ជ្រើសរើសហើយទេ
 ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងឡាយចូរសម្រេចផលឲ្យស្មើគ្នា
 បទនេះយ៉ាងនេះថា (ចំណែកភិក្ខុទាំងឡាយនៅច្រឡំដោយគ្រហស្ថ
 មានមារយាទភក្រក់ មានកិក្ខុសព្វភក្រក់ មានការចិញ្ចឹមជីវិតភក្រក់
 ជាអ្នកប្រើគ្រឿងភិក្ខុវិស្សន្តិ បិទបាំងពោសរបស់ភិក្ខុវិស្សន្តិ ។ ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយនោះ គួរភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុជាបដិប្បន
 ស្រីទាំងឡាយនៅច្រឡំដោយគ្រហស្ថ មានមារយាទភក្រក់ មានកិក្ខុ-
 សព្វភក្រក់ មានការចិញ្ចឹមជីវិតភក្រក់ ជាអ្នកប្រើគ្រឿងភិក្ខុវិស្សន្តិ
 បិទបាំងពោសរបស់ភិក្ខុវិស្សន្តិ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោក
 ទាំងឡាយចូរស្ងាត់ (ចាកពួក) សង្ឃតែងសរសើរសេចក្តីស្ងាត់ (ចាក
 ពួក) របស់បដិប្បនស្រីទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះកាលភិក្ខុ-
 ទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះហើយ ក៏នៅតែប្រកាន់យ៉ាងនោះដដែល
 ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ គួរភិក្ខុទាំងឡាយស្រ្តីសមទុកសាទរដីដាំគំរប់បី
 ជង ដើម្បីឲ្យលម្អផ្ទះភិក្ខុនោះ ។ បើភិក្ខុទាំងឡាយនោះកាលភិក្ខុ

សមុទ្រកាសិយោនា តំ បដិទិស្សន្តេយ្យំ កំច្ចតំ កុស-
លំ វោ ពេ បដិទិស្សន្តេយ្យំ កំចាបំ កិក្ខុទិយោ យោគតិ-
យតំ ឧត្ថំ អាចន្តា ទិស្សន្តោលីយំ សទ្ធិ្យាទិសសទ្ធិ) ។

[៧៨] កិក្ខុទិយោ បទេវាតិ ឧបសម្បត្តាយោ
វុត្តតិ ។ សំសង្ខា វិហារន្តំ អននុលាមិកេន កាយំ-
កាវចសិកេន^(១) សំសង្ខា វិហារន្តំ ។ ចាចាចារាតិ
ចាបកេន អចាចេន សម្មត្តាតតា ។ ចាបសម្មាតិ
ចាបកេន តិក្ខុសន្តេន អន្តក្ខតា ។ ចាបសំលោកាតិ
ចាបកេន មិច្ឆាដិវេន វិវិទំ កុរុយ្យន្តំ ។ កិក្ខុទិសទ្ធិស្ស
កិហសិកាតិ អញ្ញមញ្ញាស្ស កុរុម្ម កាយិមាទេ
ចដិក្កាសន្តំ ។ បញ្ញមញ្ញាស្ស វដ្ឋប្បដំប្កាទំកាតិ
អញ្ញមញ្ញំ វដ្ឋ ចដិក្កានេន្តំ ។

[៧៩] នា កិក្ខុទិយោតិ យោ នា សំសង្ខា
កិក្ខុទិយោ ។ កិក្ខុទិយាតិ វញ្ញាហំ កិក្ខុទិយា ។
យោ បស្សន្តំ យោ សុណន្តំ តាហំ វត្តភ្នា កិក្ខុទិយោ
ចោ សំសង្ខា វិហារន្តំ ចាចាចារា ចាបសម្មា ចាបសំ-

១ កាយិកាវចសិកេន សំសង្ខេវតិ វិវិទំ ។

តំវិទ្យាយស្សត្រសមុទ្រកាសិយោតិ តំបដិទិសំ លបេនិវត្តនោបាទ ការ
លបេនិបាទនេះជាការល្អ បើមិនលបេនិវេ កិក្ខុទិវិទ្យាយនេះក្តី (ត្រ
កបត្តិសទ្ធិទិសេស ឈ្មោះយោគតិយក គួរចេញចេញ) ។

[៧៨] ត្រីនិពាក្យថា ចំណែកកិក្ខុទិវិទ្យាយ គឺសំដៅយកស្រី
ដែលបានបេសម្បតាហើយ ។ ពាក្យថា នៅច្រៀងដោយគ្រហស្ថ គឺនៅ
ច្រៀងដោយកាយកម្ម វិចិត្រ (របស់គ្រហស្ថ) ដែលមិនសម្បត្ត (ដល់
បច្ចុដ្ឋិត) ។ ពាក្យថា មានមាយាទភាគីគ្រឹះ គឺប្រកបដោយមាយាទ
ភាគីគ្រឹះ ។ ពាក្យថា មានកិក្ខុសព្វភាគីគ្រឹះ គឺល្បីល្បាដោយកិក្ខុសព្វ
ភាគីគ្រឹះ ។ ពាក្យថា មានការចិញ្ចឹមជីវិតអាត្រិះ គឺសម្រេចជីវិតដោយ
មិច្ឆាដិវេភាគីគ្រឹះ ។ ពាក្យថា ប្រៀបប្រៀងកិក្ខុទិសទ្ធិ គឺកំណត់ដល់
កិក្ខុទិសទ្ធិគ្នាទ្វី ។ ពាក្យថា បិទបាំងពោសរបស់កិក្ខុទិសទ្ធិ គឺបិទបាំង
ពោសគ្នា ។

[៧៩] ត្រីនិពាក្យថា កិក្ខុទិវិទ្យាយនោះ គឺកិក្ខុទិវិទ្យាយ
(ដោយគ្រហស្ថ) នោះឯង ។ ពាក្យថា ដែលកិក្ខុទិវិទ្យាយ គឺដែល
កិក្ខុទិវិទ្យាយវិទ ។ កិក្ខុទិវិទ្យាយណា បានឃើញបាទពូ កិក្ខុ
វិទ្យាយនោះគួរនិយាយបាមប្រាមថា បដិប្បនស្រីវិទ្យាយនៅច្រៀង
(ដោយគ្រហស្ថ) មានមាយាទភាគីគ្រឹះ មានកិក្ខុសព្វភាគីគ្រឹះ មានការ

វិទ្យាសាស្ត្រសិលាសិកា

លោកា ភិក្ខុនិសង្ឃស្ស វិហាសិកា អញ្ញាមញ្ញិស្ស
 វុទ្ធភ្និទ្ធានិកា វិវុទ្ធបយ្យ វិវេកញ្ញាវ ភតិទិទំ សង្ឃោ
 វណ្ណតិទំ ។ ទុតិយម្បិ វត្តញ្ចា តតិយម្បិ វត្តញ្ចា ។
 សាច បដិទំស្សន្តិទំ ឥទ្ធពតំ កុសលំ ទោ ចេ បដិ-
 ទំស្សន្តិទំ អាបត្តិ ទុក្ខាដស្ស ។ សុត្វា ន វទ្ធិ អាបត្តិ
 ទុក្ខាដស្ស ។ តា ភិក្ខុនិយោ សង្ឃមជ្ឈិចំ អាគន្ធិត្វា
 វត្តញ្ចា ភតិទិយោ ទោ សំសង្ឃា វិហារទំ ចាទាចារា
 ចាមសន្តា ទាបសិលោកា ភិក្ខុនិសង្ឃស្ស វិហាសិកា
 អញ្ញាមញ្ញិស្ស វុទ្ធភ្និទ្ធានិកា វិវុទ្ធបយ្យ វិវេកញ្ញាវ
 ភតិទិទំ សង្ឃោ វណ្ណតិទំ ។ ទុតិយម្បិ វត្តញ្ចា តតិយម្បិ
 វត្តញ្ចា ។ សាច បដិទំស្សន្តិទំ ឥទ្ធពតំ កុសលំ ទោ
 ចេ បដិទំស្សន្តិទំ អាបត្តិ ទុក្ខាដស្ស ។

សង្ឃទិសេសទិ ៧ សិលាសិកា

ចំពោះវិវេកញ្ញាវ ជាអ្នកប្រៀនប្រាសាទភិក្ខុនិសង្ឃ បិទបំពាក់ពាសាបស្ស
 ភិក្ខុនិសង្ឃា បតិក្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយចូលរួម
 (ចាកពួក) សង្ឃតែងគោលសមស្របសច្ច័ស្តាវ (ចាកពួក) មេស
 ភិក្ខុនិសង្ឃាប្រើប្រាស់ទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុនិសង្ឃាប្រើប្រាស់ទាំងឡាយ
 ទាំងឡាយនោះអស់ពីរដំបូង គួរនិយាយអស់ពីរដំបូង ។ មេ
 ភិក្ខុនិសង្ឃាប្រើប្រាស់ទាំងឡាយនោះលេបដំបូង ការលេបដំបូងនេះជាការល្អ
 បើមិនលេបដំបូង ត្រូវតែបង្កើត ។ ភិក្ខុនិសង្ឃាប្រើប្រាស់ទាំងឡាយ
 និយាយ ត្រូវតែបង្កើត ។ ត្រូវភិក្ខុនិសង្ឃាប្រើប្រាស់ទាំង
 ឡាយនោះមកកាន់ចំណុចសង្ឃ ហើយនោះភិក្ខុនិសង្ឃាប្រើប្រាស់
 ទាំងឡាយនៅច្រៀង (ដោយត្រិហស្ថ) នាមនាមនាមភិក្ខុ មាន
 ភិក្ខុសព្វាភិក្ខុ មានការចំពោះវិវេកញ្ញាវ ជាអ្នកប្រៀនប្រាសាទភិក្ខុនិសង្ឃ
 បិទបំពាក់ពាសាបស្សភិក្ខុនិសង្ឃា បតិក្រលោកម្ចាស់ សូមលោកទាំង
 ឡាយស្តាប់ (ចាកពួក) សង្ឃតែងសមស្របសច្ច័ស្តាវមេសភិក្ខុនិសង្ឃ
 ប្រើប្រាស់ទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុនិសង្ឃាប្រើប្រាស់ទាំងឡាយ
 នោះអស់ពីរដំបូង គួរនិយាយអស់ពីរដំបូង ។ មេ
 ភិក្ខុនិសង្ឃាប្រើប្រាស់ទាំងឡាយនោះលេបដំបូង ការលេបដំបូងនេះជាការល្អ
 បើមិន
 លេបដំបូង ត្រូវតែបង្កើត ។

[៨០] តា កិក្ខុនិយោ សមទុកាសំគត្វា ។ ឯវត្ថុ
 បទ កិក្ខុវេ សមទុកាសំគត្វា ឲ្យត្រាយ កិក្ខុនិយោ
 បដិពណ៌យ សង្កេត ញាបេតត្វោ សុណាតុ មេ អយ្យ
 សង្កេត ឥត្តន្តាមា ច ឥត្តន្តាមា ច កិក្ខុនិយោ សំសដ្ឋា
 វិហារន្តំ ចាចាចារា ចាបសដ្ឋា ចាបសិលាតោ កិក្ខុនិ-
 សង្កេតស្ស វិហាសិកា អញ្ញមញ្ញិស្ស វត្ថុញ្ញិច្ឆានិកោ ។
 តា តំ វត្ថុ ឧប្បដិទិស្សន្តន្តិ ។ យនិ សង្កេតស្ស បត្តករណ្ណំ
 សង្កេត ឥត្តន្តាមត្ត ឥត្តន្តាមត្ត កិក្ខុនិយោ សមទុកា-
 សេយ្យ ឥស្ស វត្ថុស្ស បដិទិស្សត្រាយ ។ ឯសា ឲ្យត្ថិ ។
 សុណាតុ មេ អយ្យ សង្កេត ឥត្តន្តាមា ច ឥត្តន្តាមា
 ច កិក្ខុនិយោ សំសដ្ឋា វិហារន្តំ ចាចាចារា ចាបសដ្ឋា
 ចាបសិលាតោ កិក្ខុនិសង្កេតស្ស វិហាសិកា អញ្ញ-
 មញ្ញិស្ស វត្ថុញ្ញិច្ឆានិកោ ។ តា តំ វត្ថុ ឧប្បដិ-
 ទិស្សន្តន្តិ ។ សង្កេត ឥត្តន្តាមត្ត ឥត្តន្តាមត្ត កិក្ខុ-
 និយោ សមទុកាសតិ ឥស្ស វត្ថុស្ស បដិទិស្សត្រាយ ។
 យស្ស អយ្យយ មេតិ ឥត្តន្តាមយ ច ឥត្តន្តាមយ ច
 កិក្ខុនិទំ សមទុកាសថា ឥស្ស វត្ថុស្ស បដិទិស្សត្រាយ

[៨០] ឥប្បិកិក្ខុនិទំ ឡាយស្រុតសមទុកាសទិវិចិពោះកិក្ខុនិទំ ឡាយ
 ឡាយនោះ ។ ម្នាលកិក្ខុនិទំ ឡាយ កិក្ខុនិទំ ឡាយឥប្បិស្រុតសមទុ-
 កាសទិវិចិយាននេះ គឺកិក្ខុនិវេលត្វាសប្រតិពលក្រូប្រកាសឲ្យសង្ស័យ
 ជា បត់គ្រិលោកត្វាសំ សូមសង្ស័យស្តាប់ខ្ញុំ កិក្ខុនិទំ ឡាយ ឈ្មោះនេះផង ។
 នៅច្រឡំ (ដោយគ្រិលាស្ត) មានមាយោកក្រក់ មានកិក្ខុសត្វក្រក់
 មានការចិញ្ចឹមជីវិតក្រក់ ជាអ្នកប្រើប្រាស់កិក្ខុនិសង្ស័យ បិទបំបិទវាស
 របស់កិក្ខុនិផងត្នា ។ កិក្ខុនិទំ ឡាយនោះមិនលះបង់វត្ថុនោះឡើយ ។ បើ
 កម្មនាគាលត្តវេលសង្ស័យហើយ សង្ស័យឥប្បិស្រុតសមទុកាសទិវិចិពោះ
 កិក្ខុនិទំ ឡាយឈ្មោះនេះផង ។ ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្ថុនោះចេញ ។ នេះ
 ជាញត្ថិ ។ បត់គ្រិលោកត្វាសំ សូមសង្ស័យស្តាប់ខ្ញុំ កិក្ខុនិទំ ឡាយ
 ឈ្មោះនេះផង ។ នៅច្រឡំ (ដោយគ្រិលាស្ត) មានមាយោកក្រក់
 មានកិក្ខុសត្វក្រក់ មានការចិញ្ចឹមជីវិតក្រក់ ជាអ្នកប្រើប្រាស់កិក្ខុនិ
 សង្ស័យ បិទបំបិទវាសរបស់កិក្ខុនិផងត្នា ។ កិក្ខុនិទំ ឡាយនោះមិន
 លះបង់វត្ថុនោះឡើយ ។ សង្ស័យស្រុតសមទុកាសទិវិចិពោះកិក្ខុនិទំ ឡាយ
 ឈ្មោះនេះផង ។ ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្ថុនោះចេញ ។ ការស្រុតសមទុកាស-
 ទិវិចិពោះកិក្ខុនិទំ ឡាយឈ្មោះនេះផង ។ ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្ថុនោះចេញ

សា តុល្លាស្ស យស្សា ធម្មមតិ សា កាសយ្យ ។
 ធុតិយម្បិ ឯកមត្តំ វេទមិ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ឯកមត្តំ
 វេទមិ ។ បេ ។ សមទុកដ្ឋា សង្ឃេន ឥត្តន្ទាមា ច
 ឥត្តន្ទាមា ច ភិក្ខុវិយោ តស្ស វត្ថុស្ស បដិធិស្សត្តាយ ។
 ទមតិ សង្ឃស្ស តស្សា តុល្លា ។ ឯវេទមតិ យាយមិតិ ។

(៨១) ញត្តិយោ ធុត្តដំ ធ្វិហិ កម្មភពាហិ ធុល្ងច្ចយា
 កម្មភពាហិយោសារេ អាបត្តិ សង្ឃាធិសេសស្ស ។
 សង្ឃាធិសេសំ អន្តិបដ្ឋន្តិធំ ញត្តិយោ ធុត្តដំ ធ្វិហិ
 កម្មភពាហិ ធុល្ងច្ចយា បដិប្បស្សត្តន្តិ ។ ទ្វេ តិស្សោ
 ឯកតោ សមទុកសិក្ខា ធុត្តន្តំ ន សមទុកសិក្ខា ។

(៨២) ឥមាថិ ភិក្ខុវិយោតិ បុរិមាយោ ឧបាទាយ
 វត្តន្តំ ។ យាវតតិយកត្តិ យាវតតិយំ សមទុកសទាយ

តាប័ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះ(ត្រូវស្រ្តី)ម មិនតាប័
 ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះ(ត្រូវឈាយឡើង ។
 ខ្ញុំស្រ្តីសេចក្តីនេះអស់វេទមតិដំបូងផង ។ បេ ។ ខ្ញុំស្រ្តីសេចក្តីនេះ
 អស់វេទមតិដំបូងផង ។ បេ ។ សង្ឃស្រ្តីសមុទ្រសតទៅដល់ពោះភិក្ខុ
 តាំងឡាយឈ្មោះនេះផង ។ ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្តនោះហើយ ។ ការស្រ្តី
 សមុទ្រសតទៅដល់ពោះតាប័ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះទើបសង្ឃស្រ្តីម ។ ខ្ញុំ
 សូមចាំទុកឡើងនេះដោយអាណាស្រ្តីមាទៅយ៉ាងនេះ ។

(៨៣) ភិក្ខុទីតាំងឡាយ (ត្រូវអាបត្តិទុកដំបូងណា ចប់ញត្តិ (ត្រូវអាបត្តិ
 វត្តច្ចយ តាំងឡាយក្នុងនោះចប់កម្មភពាហិផង (ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាធិសេស
 ក្នុងនោះចប់កម្មភពាហិស្រប ។ កាលបើភិក្ខុទីតាំងឡាយ(ត្រូវអាបត្តិសង្ឃ-
 ាធិសេសហើយ ឯអាបត្តិទុកដំបូង(ត្រូវក្នុងនោះចប់ញត្តិ(ភ្នំ) អាបត្តិវត្ត-
 ច្ចយតាំងឡាយដែល(ត្រូវក្នុងនោះចប់កម្មភពាហិផង (ភ្នំ) ក៏រម្ងាប់ទៅផង ។
 ភិក្ខុទីតាំងឡាយធម្មស្រ្តីសមុទ្រសតទៅដល់ ចំពោះភិក្ខុទីពីរបីរូបជាមួយគ្នា
 បាទ មិន(ត្រូវស្រ្តីសមុទ្រសតទៅដល់សំពត់ពីរបីរូបនោះឡើយ ។

(៨៤) (ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុទីតាំងឡាយនេះភ្នំ គឺភិក្ខុទីតាំងឡាយ
 ដែលគេបានគោលប្រៀបធៀបនឹងភិក្ខុទីតាំងឡាយមុនៗ ។ ពាក្យថា
 ឈ្មោះយាវតតិយក សេចក្តីថា ភិក្ខុទីតាំងឡាយ(ត្រូវអាបត្តិ(សង្ឃាធិសេស)

អាចផ្គង់ ឧ សហ វត្ថុផ្សេងៗ ។ ចិស្សនាណិយន្តិ
 សង្ឃនា ចិស្សនិយតិ ។ សង្ឃានិសេសោតិ ។ មេ ។
 តេធម៌ វុច្ឆតិ សង្ឃានិសេសោតិ ។

(៨៣) ធម្មកថ្មេ ធម្មកថ្មេសញ្ញា ឧប្បដិណ្ឌិយន្តិ
 អាចត្តិ សង្ឃានិសេសស្ស ។ ធម្មកថ្មេ វេមតិកា
 ឧប្បដិណ្ឌិយន្តិ អាចត្តិ សង្ឃានិសេសស្ស ។ ធម្មកថ្មេ
 អធម្មកថ្មេសញ្ញា ឧប្បដិណ្ឌិយន្តិ អាចត្តិ សង្ឃានិសេ-
 សស្ស ។ អធម្មកថ្មេ ធម្មកថ្មេសញ្ញា អាចត្តិ
 ទុក្ខជស្ស ។ អធម្មកថ្មេ វេមតិកា អាចត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 អធម្មកថ្មេ អធម្មកថ្មេសញ្ញា អាចត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

(៨៤) អនាចត្តិ អសមទុក្ខានន្តិណ្ឌិ ឧប្បដិណ្ឌិយន្តិ
 ឧប្បត្តិកាណំ ចិត្តនិកាណំ វេទនាណំ អាទិកម្មនិកាណំ ។

ដោយស្ម័គ្រសមុទុក្ខាននិវេទនាបដល់គំរប់បីដង មិនមែនត្រូវត្រឹមត្រូវ
 ចំនីប្រព្រឹត្តកម្មផ្សេងៗ ។ ពាក្យថា អូចេណុញ្ញចេញ គឺកំពុងចាំឱ្យយ
 ឆ្ងល់កំពុងដែលត្រូវអាចក្តីសង្ស័យនិសេសនោះចេញអំពីសង្ស័យ ។ ពាក្យថា
 សង្ស័យនិសេស មានសេចក្តីអំប្បបាយក្នុងសង្ស័យនិសេសទី ១ ច្នៃហើយ ។

(៨៥) កម្មប្រកថោយធម៌ កំពុងចាំឱ្យយសំគាល់ថាកម្ម
 ប្រកថោយធម៌ ហើយមិនលះលង់ ត្រូវអាចក្តីសង្ស័យនិសេស ។ កម្មប្រ-
 កថោយធម៌ កំពុងចាំឱ្យមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយមិនលះលង់
 ត្រូវអាចក្តីសង្ស័យនិសេស ។ កម្មប្រកថោយធម៌ កំពុងចាំឱ្យយ
 សំគាល់ថាកម្មនៃប្រកថោយធម៌ ហើយមិនលះលង់ ត្រូវអាចក្តីសង្ស័-
 យនិសេស ។ កម្មនៃប្រកថោយធម៌ កំពុងចាំឱ្យយសំគាល់ថាកម្ម
 ប្រកថោយធម៌ ត្រូវអាចក្តីទុក្ខជ ។ កម្មនៃប្រកថោយធម៌ កំពុងមាន
 សេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាចក្តីទុក្ខជ ។ កម្មនៃប្រកថោយធម៌ កំពុងចាំឱ-
 យសំគាល់ថាកម្មនៃប្រកថោយធម៌ ត្រូវអាចក្តីទុក្ខជ ។

(៨៦) ពរវេទនាមិនត្រូវអាចក្តី (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៦ យ៉ាង)
 គឺកំពុងចាំឱ្យយដែលកំពុងសង្ស័យមិនមុខស្ម័គ្រសមុទុក្ខាននិវេ ១ កំពុង
 ចាំឱ្យយលះលង់ចេញ ១ កំពុងទុក ១ កំពុងមានមត្តរវើកាយ ១ កំពុង
 មិនដែលវេទនាត្រូវសង្ស័យ ១ កំពុងពារពង្សដើមបញ្ញាក្តី ១ ។

ទស្សនសង្ខារទិសេសំ

[៨៩] តេន សមយេន តុន្តោ ភកកំ សាវត្ថិយំ
វិហារតិ ជេតវិន អនាថមិណ្ឌុកិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ទោ ចន សមយេន ធុល្លនន្ទា កិក្កុដិ សង្ខេន សម-
ទុកត្តា កិក្កុដិយោ ឃិវំ វនេតិ សំសដ្ឋា វ អយ្យ
គុម្ពេ វិហារថ មា គុម្ពេ ចាចា វិហារិគ្គ សន្តិ សង្ខេ
អញ្ញាមិ កិក្កុដិយោ ឃិវំចារា ឃិវំសដ្ឋា ឃិវំសិលោកា
កិក្កុដិសង្ខេស្ស វិហេសិកា អញ្ញមញ្ញិស្ស វដ្ឋប្បដ្ឋា-
និកា តា សង្ខេ ន កិក្កុ អាយ គុម្ពេយេវ សង្ខេ
ឧញ្ញាយ បរិកថេន អក្កុដិយោ វេកស្សា^(១) ធុត្ថល្ល
ឃិវំមាយ ភកិដិយោ ទោ សំសដ្ឋា វិហារិគ្គ ចាចាចារា
ចាមសដ្ឋា ចាមសិលោកា កិក្កុដិសង្ខេស្ស វិហេ-
សិកា អញ្ញមញ្ញិស្ស វដ្ឋប្បដ្ឋានិកា វិវត្ថេយ្យ

• ១. ម. ជេស្សិយា ។ ឯវំ សព្វត្ថ ច្រានតំ ។

សង្ខារទិសេសទី ១០

[៩០] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគធន់ក្នុងជេតវិហារម
យេសំអនាថមិណ្ឌុកិកសេដ្ឋិ ទៀបគ្រុនសាវត្ថិ ។ ក៏សម័យនោះឯង ថុល្លនន្ទា
កិក្កុដិពាលពាក្យយ៉ាងនេះនឹងកិក្កុដិទាំងឡាយ ដែលសង្ឃស្មិតសមុកា-
សនវិធីហើយថា វៃលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយចូរទៅច្រ-
ឡូកច្រឡំដោយគ្រហស្ថចុះ លោកទាំងឡាយកុំនៅបែកខ្ញែកគ្នាឡើយ
សូម្បីកិក្កុដិទាំងឡាយដទៃដែលមានមាយាទយ៉ាងនេះ មានកិក្កុសព្វយ៉ាង
នេះ ចំពោះដីវិភយ៉ាងនេះ ជាអ្នកបៀតបៀនកិក្កុដិសង្ឃ ចំទុំប៉ាន់ទោស
យេសំកិក្កុដិព្រាងធន្ត មាននៅក្នុងសង្ឃវ័យ សង្ឃមិនបានពាលពាក្យ
អ្វីនឹងកិក្កុដិទាំងឡាយនោះទេ សង្ឃពាលពាក្យយ៉ាងនេះក៏នឹងលោក
ទាំងឡាយដោយសេចក្តីអើបនាំយ ដោយលេបដោយ ដោយភ្នាខ
អំណត់(គ្រោង) ដោយសំដីបន្តិច ដោយលោកទាំងឡាយមានកំច្បាំង
ថយថា កិក្កុដិជាបងប្អូនស្រីទាំងឡាយហ្នឹងឯង ជាអ្នកច្រឡូកច្រឡំ
(ដោយគ្រហស្ថ) មានមាយាទគាត្រកំ មានកិក្កុសព្វគាត្រកំ មានការ
ចំពោះដីវិភគាត្រកំ ជាអ្នកបៀតបៀនកិក្កុដិសង្ឃ ចំទុំប៉ាន់ទោសយេសំ
កិក្កុដិព្រាងធន្ត ចំព្រះលោកម្ចាស់ សូមលោកទាំងឡាយស្ងាត់(ចាកពួក)

វិវេកញ្ជាវ កតំនីធំ សង្ខេប វណ្ណតិវិ ។ យា តា ភិក្ខុ-
 ធំយោ អប្បញ្ញា ។ ថេ ។ តា ឧដ្ឋាយន្តំ ទិយន្តំ វិចា-
 រេន្តំ កតំ ហិ ពាម អយ្យា ដុល្លទត្ថា សង្ខេប
 សមនុកដ្ឋា ភិក្ខុធំយោ ឃីវ វត្តតិ សំសដ្ឋា ។ អយ្យ
 តុម្ពេ វិហារថ មា តុម្ពេ ពាណា វិហារិក្ខុ ។ ថេ ។
 វិវិច្ឆយេ វិវេកញ្ជាវ កតំនីធំ សង្ខេប វណ្ណតិវិ
 ។ ថេ ។ សង្ខ តិវ ភិក្ខុវេ ដុល្លទត្ថា ភិក្ខុធំ សង្ខេប
 សមនុកដ្ឋា ភិក្ខុធំយោ ឃីវ វណ្ណតិ សំសដ្ឋា ។ អយ្យ
 តុម្ពេ វិហារថ មា តុម្ពេ ពាណា វិហារិក្ខុ ។ ថេ ។ វិវិច្ឆយេ
 វិវេកញ្ជាវ កតំនីធំ សង្ខេប វណ្ណតិវិ ។ សង្ខ កតវាតិ ។
 វិវេហិ តុដ្ឋា កតវា កតំ ហិ ពាម ភិក្ខុវេ ដុល្ល-
 ទត្ថា ភិក្ខុធំ សង្ខេប សមនុកដ្ឋា ភិក្ខុធំយោ ឃីវ

សង្ឃសារសើវេសេចក្តីស្ងាត់របស់ភិក្ខុនិព្វានបដិប្បន្តស្រីចំនីឡាយ ។ ភិក្ខុ-
 និព្វានិឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាភិច ។ ថេ ។ ភិក្ខុនិព្វានិឡាយនោះ
 កំពោលរោស គឺរមៀល បន្តបង្ហាត់ថា លោកម្ចាស់ថុល្លទត្ថាមិនសបបើ
 នឹងពោលយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុនិព្វានិឡាយដែលសង្ឃស្រី សមនុកសទ្ធិ
 ហើយថា វិទាលោកម្ចាស់ចំនីឡាយ លោកចំនីឡាយចូរនៅច្រឡកច្រឡំ
 ដោយគ្រហស្ថចុះ លោកចំនីឡាយកុំនៅបែកខ្ញែកគ្នាឡើយ ។ ថេ ។ វិទ
 លោកម្ចាស់ចំនីឡាយ ចូរលោកចំនីឡាយស្ងាត់ (បាកពួក) សង្ឃសារ-
 សើវេសេចក្តីស្ងាត់របស់ភិក្ខុនិព្វានបដិប្បន្តស្រីចំនីឡាយ ។ ថេ ។ ព្រះដ៏
 មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុចំនីឡាយ ពូជាថុល្លទត្ថាភិក្ខុនិព្វានិឡាយ
 យ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុនិព្វានិឡាយ ដែលសង្ឃស្រីសមនុកសទ្ធិតែហើយថា
 ចត់ត្រលោកម្ចាស់ចំនីឡាយ លោកចំនីឡាយចូរនៅច្រឡកច្រឡំដោយ
 គ្រហស្ថចុះ លោកចំនីឡាយកុំនៅបែកខ្ញែកគ្នាឡើយ ។ ថេ ។ បពិត្រ
 លោកម្ចាស់ចំនីឡាយ លោកចំនីឡាយចូរស្ងាត់ (បាកពួក) សង្ឃសារ-
 សើវេសេចក្តីស្ងាត់របស់ភិក្ខុនិព្វានបដិប្បន្តស្រីចំនីឡាយ ពិតមែន ។ ភិក្ខុ
 ចំនីឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះ
 សម្តែងដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុចំនីឡាយ ថុល្លទត្ថាភិក្ខុ
 មិនគួរចំនីពោលយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុនិព្វានិឡាយ ដែលសង្ឃស្រីសមនុ-

សម្មាសម្ពុទ្ធិសិលេសេ បញ្ញត្តិ

កិក្ខុតិ សំសង្ហា វ អយ្យេ គុម្ពេ វិហារេ មា គុម្ពេ
 ធានា វិហារិក្ខុ ។ មេ ។ វិវិដ្ឋយេ វិវេកញ្ញោ កកិធិធំ
 សង្ខេវំ វណ្ណតិកិ ទេតំ កិក្ខុវេ អញ្ញសង្ហាធំ វ
 បសាធាយ ។ មេ ។ ឯវិញ បទ កិក្ខុវេ កិក្ខុវិយោ
 សមំ សិក្ខាបទំ ទុត្តិសន្តិយា បទ កិក្ខុវិ ឯវិ វេយ្យ
 សំសង្ហា វ អយ្យេ គុម្ពេ វិហារេ មា គុម្ពេ ធានា
 វិហារិក្ខុ សន្តិ សង្ខេ អញ្ញាមិ កិក្ខុវិយោ ឯវិចារា
 ឯវិសង្ហា ឯវិសំលោកា កិក្ខុវិសង្ខស្ស វិហោសិកា
 អញ្ញាមញ្ញស្ស វដ្ឋប្បវិញ្ញាធំកា មា សង្ខេ ទ កំញ្ញ
 អាហ គុម្ពេយេវ សង្ខេ ទុញ្ញាយ បរិកវេទ អន្តង្គិ-
 យា វេកស្ស ទុក្ខស្ស ឯវិហោហ កកិវិយោ មា សំ-
 សង្ហា វិហារិក្ខុ ធានាចារា ធាបសង្ហា ធាបសំលោកា

សង្ខេបសិលេសេ ១១ សេចក្តីចញ្ញត្តិ

កាលនៃធីតោយថា ចតិគ្រលោកម្ចាស់តាំងឡាយ លោកតាំងឡាយ ចូរនៅ
 ច្រឡកច្រឡំដោយគ្រហស្ថចុះ លោកតាំងឡាយកុំនៅបែកខ្ញែកគ្នាឡើយ
 ។ មេ ។ ចតិគ្រលោកម្ចាស់តាំងឡាយ លោកតាំងឡាយចូរស្ងួត (ចាកភូត)
 សន្សំសរសើរវៃគេសេចក្តីស្ងួតរបស់ភិក្ខុនិជាចងប្តូរស្រីតាំងឡាយ ចូរចុះ
 ងង ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែនជាឲ្យជ្រះជ្រាលដល់ដទៃតាំងឡាយ
 ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្ងៃ ។ មេ ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ ភិក្ខុនិតាំងឡាយ
 ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាចរនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនិណា មួយពោលយ៉ាងនេះ
 ថា ចតិគ្រលោកម្ចាស់តាំងឡាយ លោកតាំងឡាយចូរនៅច្រឡកច្រឡំ
 ដោយគ្រហស្ថចុះ លោកតាំងឡាយកុំនៅបែកខ្ញែកគ្នាឡើយ សូម្បីភិក្ខុនិ
 តាំងឡាយប្រជុំទៅដែលមានការយាទដូចគ្នា មានភិក្ខុសព្វដូចគ្នា មានការ
 ចំរើមដីវៃដូចគ្នា ជាអ្នកបៀតបៀនភិក្ខុនិសង្ស ជាអ្នកបិទបាំងវិទ្យាស
 របស់ភិក្ខុនិពួកផងគ្នា មាននៅក្នុងសង្សវិវេ វិសង្សមិនពោលពាក្យអ្វីនឹង
 ភិក្ខុនិតាំងឡាយនោះទេ សង្សពោលពាក្យយ៉ាងនេះនឹងលោកតាំង
 ឡាយដោយសេចក្តីមើលងាយ ដោយពេលជ្រាយ ដោយគ្មានអំណាច
 ដោយសំដីបង្កើត ដោយលោកតាំងឡាយមានកំច្បាំងវេយថា ភិក្ខុនិជា
 ចងប្តូរស្រីតាំងឡាយហ្នឹងងង ជាអ្នកនៅច្រឡកច្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ)
 មានការយាទក្រីកំ មានភិក្ខុសព្វក្រីកំ មានការចំរើមដីវៃក្រីកំ

ភិក្ខុវិសង្ខស្ស វិហាសិកា អញ្ញមញ្ញស្ស វន្ទប្បជំន្រា-
 ជិកា វិវិច្ឆយេ វិវេកញ្ញាវ ភតិធិធំ សង្កេ វណ្ណតិ ។
 សា ភិក្ខុវិ ភិក្ខុវិហំ វិវេស្ស វន្ទជិយា មាយេ វិវ
 អវច សំសដ្ឋា វ អាយេ គុម្ពេ វិហាវេ មា គុម្ពេ បាបា
 វិហាវត្ត សន្តិ សង្កេ អញ្ញមំ ភិក្ខុវិយោ វិវាចារា
 វិវសដ្ឋា វិវសិលោកា ភិក្ខុវិសង្ខស្ស វិហាសិកា
 អញ្ញមញ្ញស្ស វន្ទប្បជំន្រាជិកា តា សង្កេ ម គតិញ្ញ
 អាហ គុម្ពេយេ សង្កេ ឧញាយ បរិភវេធ អត្តនិយា
 វេកស្សា ធុត្តល្យា វិវាហា ភតិធិយោ ទោ សំ
 សដ្ឋា វិហាវន្តិ បាបាចារា បាបសដ្ឋា បាបសិលោកា
 ភិក្ខុវិសង្ខស្ស វិហាសិកា អញ្ញមញ្ញស្ស វន្ទប្បជំន្រាជិ-
 កា វិវិច្ឆយេ វិវេកញ្ញាវ ភតិធិធំ សង្កេ វណ្ណតិ ។

ជាអ្នកប្រើប្រាស់ភិក្ខុវិសង្ខស្ស ជាអ្នកបំប៉នពុទ្ធសាសនា របស់ភិក្ខុវិក្កោ វន្ទជិយា
 បពិត្រលោកម្ចាស់ វន្ទជិយា លោក វន្ទជិយា ចូរស្ងាត់ (បាណព្វ)
 សង្ឃសារេសីវៃសេបត្តិស្វាតំ របស់ភិក្ខុវិក្កោ ជាបដិប្បន្តិសំ វន្ទជិយា ។ ភិក្ខុ-
 វិក្កោ គេប្រើភិក្ខុវិក្កោ វន្ទជិយា យ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ចូរ
 លោកកុំនិយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ វន្ទជិយា លោក វន្ទ
 ជិយា ចូរនៅច្រឡកច្រឡំ ដោយស្រឡាញ់ លោក វន្ទជិយា កុំនៅបែក
 ខ្វែងខ្លាចឡើយ សូម្បីភិក្ខុវិក្កោ វន្ទជិយា វិវ ដែលមានមាយា ជូនគ្នា មាន
 ភិក្ខុសព្វជូនគ្នា មានការចិញ្ចឹមជីវិតជូនគ្នា ជាអ្នកប្រើប្រាស់ភិក្ខុវិសង្ខស្ស
 ជាអ្នកបំប៉នពុទ្ធសាសនា របស់ភិក្ខុវិក្កោ វន្ទជិយា មាននៅក្នុងសង្ឃវិវេ វន្ទ
 ជិយា គោលការណ៍ អ្វីនឹងភិក្ខុវិក្កោ វន្ទជិយា គោរព សង្ឃ គោលការណ៍ យ៉ាងនេះ
 វន្ទជិយា លោក វន្ទជិយា ដោយសេចក្តីមើលមើល ដោយគប្បី ដោយ
 គ្មានអំណត់ ដោយសំដីបន្តិច ដោយលោក វន្ទជិយា មានកំច្រក់ វន្ទជិយា
 ថា ភិក្ខុវិក្កោ ជាបដិប្បន្តិសំ វន្ទជិយា ហ្នឹងឯង ជាអ្នកនៅច្រឡកច្រឡំ (ដោយ
 ស្រឡាញ់) មានមាយា គាត្រក់ មានភិក្ខុសព្វ គាត្រក់ មានការចិញ្ចឹមជីវិត
 គាត្រក់ ជាអ្នកប្រើប្រាស់ភិក្ខុវិសង្ខស្ស ជាអ្នកបំប៉នពុទ្ធសាសនា របស់ភិក្ខុវិក្កោ
 វន្ទជិយា បពិត្រលោកម្ចាស់ វន្ទជិយា លោក វន្ទជិយា ចូរស្ងាត់ (បាណ
 ព្វ) សង្ឃសារេសីវៃសេបត្តិស្វាតំ របស់ភិក្ខុវិក្កោ ជាបដិប្បន្តិសំ វន្ទជិយា ។

ឯវត្ត សា ភិក្ខុនិ ភិក្ខុនិ ហិ វុទ្ធានា តថេវ បច្ចុល្លោយ
 សា ភិក្ខុនិ ភិក្ខុនិ ហិ យាវតតិយំ សមទុកាសិកត្វ
 កស្ស បដិទិស្សតាយ ។ យាវតតិយេវ សមទុកាសិ
 យមាណ តំ បដិទិស្សន្តេយ្យ ឥន្ទ្រតំ កុសលំ ច
 ចេ បដិទិស្សន្តេយ្យ អយម្យំ ភិក្ខុនិ យាវតតិយេវ
 ធម្មំ អាចន្តា ទិស្សាលាយំ សង្ឃទិសេសន្តិ ។

(៨b) យា ចនាតិ យា យាទិសា ។ មេ ។ ភិក្ខុ
 និកិ ។ មេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្តេ អនិប្បេតា ភិក្ខុ
 និកិ ។ ឯវំ វេទយ្យាតិ សំសង្ឃា វ អយេ្យ កុម្មេ វិហ
 រថ មា កុម្មេ ធានា វិហារិតុ សន្តិ សង្ឃេ អញ្ញាទិ
 ភិក្ខុនិយោ ឯវំចារា ឯវំសង្ឃា ឯវំសិលោកា ភិក្ខុនិ
 សង្ឃស្ស វិហសិកា អញ្ញមញ្ញិស្សា វុទ្ធប្បទិច្ឆាទិ
 កា តា សង្ឃោ ធកិញ្ចិ អាមា កុម្មេយេវ សង្ឃេ
 ទុញ្ញាយាតិ អវញ្ញាយ ។ បរិកថេនាតិ បរិកត្យតា ។
 អក្ខន្តិយាតិ កោមេន ។ វេកស្សាតិ វិកស្សិតតា ។

ភិក្ខុនិភារកាលវេលាភិក្ខុនិទាំងឡាយពោលយ៉ាងនេះ ក៏នៅតែប្រកាន់វេ
 លេវ ភិក្ខុនិភារកាលវេលាភិក្ខុនិទាំងឡាយស្រុកសមទុកាសនិច្ឆេដ្ឋិប្បិទ្យលរបង
 ទូក្រែនោះឯកបដលំនិច្ឆេដ្ឋិ ។ បើភិក្ខុនិភារកាលវេលាភិក្ខុនិទាំងឡាយ
 ស្រុកសមទុកាសនិច្ឆេដ្ឋិឯកបដលំនិច្ឆេដ្ឋិ លរបងវិភារកាល កាលៈ
 បង្កាន់នោះជាពោល បើមិនលរបងទេ ភិក្ខុនិទេភ្នំ (ភ្នំ) ក្រែតាបង្កិសង្ឃ
 ទិសេសេ ឈ្មោះយាវតតិយក គួរឈ្មោះញ្ញាចេញ ។

(៨៦) ត្រីភិក្ខុនិ ភិក្ខុនិកាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាទាំង
 សិក្ខាបទទី ១ នៃច្បាប់និកកណ្ត ។ ពាក្យថា ពោលយ៉ាងនេះ គឺពោល
 ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយចូរនៅច្រកច្រវ័ង
 លោកទាំងឡាយកុំនៅផ្សង ៗ គ្នាឡើយ (ព្រោះ) ភិក្ខុនិទាំងឡាយសូម្ប
 ប្រដៅទ ដែលមានមាយាទដូចគ្នា មានកិត្តិសព្ទដូចគ្នា មានការប្រើប្រាស់
 ដីកដូចគ្នា ជាអត្ថប្រយោជន៍ភិក្ខុនិសង្ឃ ចំពោះទីពេលសេចក្តីពួកដង
 គ្នា មាននៅក្នុងសង្ឃវេលា (វេលា) សង្ឃមិនពោលពាក្យអ្វីទាំងភិក្ខុនិទាំងឡាយ
 នោះទេ សង្ឃពោលពាក្យយ៉ាងនេះតែទាំងលោកទាំងឡាយដោយសេចក្តី
 មើលងាយ គឺដោយសេចក្តីមាក់ងាយ ។ ពាក្យថា ដោយសេចក្តីព្រួយ
 គឺដោយសេចក្តីស្អប់ខ្ពើម ។ ពាក្យថា ដោយគ្មានអំណត់ គឺដោយសេចក្តី
 ទាំង ។ ពាក្យថា ដោយសំដីបង្រៀម គឺដោយត្រូវសំដីឲ្យវិសេសទាំង ។

ធុន្ទស្យាភិ អបក្កតា ។ ឯវាហា កតិដំយោ ទោ
 សំសដ្ឋា វិហារន្តិ ទាទាទា ទាបសត្វា ទាបសិ-
 លោកា ភិក្ខុដំសង្ឃស្ស វិហោសិកា អញ្ញមញ្ញស្ស
 វដ្ឋធម្មដ្ឋានិកា វិវិទូដយេ វិវេកញា កតិដំ សង្កេ
 វណ្ណតិ ។ សា ភិក្ខុដំតិ យា សា ឯវាដំ
 ភិក្ខុដំ ។ ភិក្ខុដំចាតិ អញ្ញាហិ ភិក្ខុដំហិ ។ យា
 បស្សន្តិ យា សុលាន្តិ តាហិ វត្តទា ទាយេ ឯវ
 អវច សំសដ្ឋា វ អាយេ តុម្ពេ វិហាថេ ទា តុម្ពេ
 ទាទា វិហារិត្ត ។ មេ ។ វិវិទូដយេ វិវេកញា
 កតិដំ សង្កេ វណ្ណតិ ។ ធុតិយម្យ វត្តទា
 តតិយម្យ វត្តទា ។ សុរេ បដិទិស្សន្តិ ឥទ្ធពត
 កុសលំ ទោ ទេ បដិទិស្សន្តិ អាបត្តិ ធុត្តដស្ស ។

ពាក្យថា ដោយលោកព័ន្ធច្បាយមានកំរិតវិសេស គឺដោយលោកព័ន្ធ
 ច្បាយមានបុគ្គល ។ ថ្មល្អឆ្នាំកុំនិពោលយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុដំជាបដិប្បន្តស្រី
 ព័ន្ធច្បាយភ្នំដំនង ជាអ្នកនៅច្រឡោច្រឡំ(ដោយត្រហស្ថ)មានអាយុ
 ពេក្រវ មានភិក្ខុសព្វគ្រប់ ទាមការពិញ្ញាបន្និកាព្រះ ជាអ្នកបៀក
 បៀនភិក្ខុសិទ្ធិ បិទបាំងទោសរបស់ភិក្ខុសព្វគ្រប់ បដិ(ត្រលោកម្ចាស់
 ព័ន្ធច្បាយ លោកព័ន្ធច្បាយចូរស្ងាត់ (ចាកពួក) សង្ឃសម្រេច
 សេចក្តីស្ងាត់របស់ភិក្ខុដំជាបដិប្បន្តស្រីព័ន្ធច្បាយ ។ ពាក្យថា ភិក្ខុដំនោះ
 គឺភិក្ខុដំឯណាដែលពោលជាប្រក្រតីយ៉ាងនេះនោះឯង ។ ពាក្យថា ដែល
 ភិក្ខុដំព័ន្ធច្បាយ គឺដែលភិក្ខុដំព័ន្ធច្បាយដទៃ ។ ភិក្ខុដំព័ន្ធច្បាយឯណា
 យើង ឯណា ភិក្ខុដំព័ន្ធច្បាយនោះប្រើនិយាយនឹងភិក្ខុដំនោះថា បដិ(ត្រ
 លោកម្ចាស់ ចូរលោកកុំនិយាយពាក្យយ៉ាងនេះថា បដិ(ត្រលោកម្ចាស់
 ព័ន្ធច្បាយ លោកព័ន្ធច្បាយចូរនៅច្រឡោច្រឡំ (ដោយត្រហស្ថ) ចុះ
 កុំនៅបែកខ្ញែកគ្នារឿយ ។ មេ ។ បដិ(ត្រលោកម្ចាស់ព័ន្ធច្បាយ លោក
 ព័ន្ធច្បាយចូរស្ងាត់ (ចាកពួក) សង្ឃសម្រេចសេចក្តីស្ងាត់របស់ភិក្ខុដំ
 ជាបដិប្បន្តស្រីព័ន្ធច្បាយ ។ ភិក្ខុដំនោះគឺភិក្ខុដំព័ន្ធច្បាយពោលអស់វា
 គឺបដិប្បន្តស្រី គប្បីពោលអស់វា គឺបដិប្បន្តស្រី ។ បើភិក្ខុដំនោះលះបង់
 ចុះ កាលបង់ចុះនេះដោយកាល បើលះបង់មិនបានទេ (ត្រូវតាមភិក្ខុដំ)

កិច្ចវិភាគសង្ឃស្ស វិហោសិកា អញ្ញមញ្ញស្ស វេទ្យដ្ឋាន
 ទិកា តា សង្ឃ ឧ គិញ្ញ អាហា តុម្រោយេ សង្ឃ
 ឧញ្ញាយ បរិកវេ អត្តន្តិយា វេកស្សា ឧត្តស្សា វិហោហ
 កតិធិយោ ទោ សំសង្ឃា វិហារន្តំ ។ មេ ។ វិទូជយេ
 វិវេកញ្ញោ កតិធិធិ សង្ឃ វណ្ណតិវិ ។ សា កំ វត្ត
 ឧប្បដិធិស្សដ្ឋតិ ។ យធិ សង្ឃស្ស ចត្តកល្យំ សង្ឃ
 ឥត្តន្តាមំ កិច្ចវិ សមទុកាសេយ្យ កស្ស វត្តស្ស បដិ-
 ធិស្សត្តាយ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ អយ្យ
 សង្ឃ អយំ ឥត្តន្តាមា កិច្ចវិ សង្ឃ ឧ សមទុកតា
 កិច្ចវិយោ វិវ វេតិ សំសង្ឃា វ អយ្យ^(១)តុម្រោ វិហារម
 មា តុម្រោ ធាតា វិហារតុ សង្ឃ សង្ឃ អញ្ញាមិ កិច្ចវិ-
 យោ វិវចារា វិវសង្ឃា វិវសិលោកា កិច្ចវិសង្ឃស្ស
 វិហោសិកា អញ្ញមញ្ញស្ស វេទ្យដ្ឋានទិកា តា សង្ឃ

១ អយ្យធិមំ ធាតុ វេទ្យ វិស្សតិ ។

ដូចគ្នា ជាអ្នកប្រើប្រាស់កិច្ចវិភាគ ជាអ្នកបិទបំបាំងទោសរបស់កិច្ចវិភាគ
 ធីតា មាននៅក្នុងសង្ឃវិវេក វេកស្សមិនពោលពាក្យអ្វីនឹងកិច្ចវិភាគឡើយ
 ទោសទេ - សង្ឃពោលពាក្យយ៉ាងនេះវេកសិលោកចាំឡើយដោយសេចក្តី
 មើលងាយ ដោយសេចក្តីពេបជ្រាយ ដោយគ្មានអំណត់ ដោយសំដីស្រ្តី
 ដោយលោកចាំឡើយមានកំឡុងថយថា កិច្ចវិភាគធីតាស្រីចាំឡើយ
 ច្បងឯងនៅច្រកច្រក (ដោយគ្រហស្ថ) ។ មេ ។ បត់គ្រលោកធាស
 ចាំឡើយ លោកចាំឡើយចូរស្ងាត់ (ចាកពួក) សង្ឃសរសើរវេកសេចក្តី
 ស្ងាត់របស់កិច្ចវិភាគធីតាស្រីចាំឡើយ ។ កិច្ចវិភាគមិនលម្អិតទោស
 ទេញ ។ បើអ្នកមានកាលដំសម្រេចលំអិតសង្ឃហើយ សង្ឃក៏ប្រសើរសមទុ-
 កាសនិវេទិទោសកិច្ចវិភាគនេះ ដើម្បីឲ្យលម្អិតទោសទេញ ។ ទេរជា
 ញត្តិ ។ បត់គ្រសង្ឃជាម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ កិច្ចវិភាគនេះឈ្មោះនេះពោល
 យ៉ាងនេះ នឹងកិច្ចវិភាគឡើយដែលសង្ឃស្រ្តីសមទុកាសនិវេទិហើយថា
 បត់គ្រលោកធាសចាំឡើយ លោកចាំឡើយចូរនៅច្រកច្រក
 (ដោយគ្រហស្ថ) ទុះ លោកចាំឡើយកុំនៅច្រកច្រកឡើយ សូម្បី
 កិច្ចវិភាគឡើយដទៃដែលមានមាយាទដូចគ្នា មានកិច្ចវិភាគដូចគ្នា មានការ
 ចំពោះមុខវិភាគដូចគ្នា ជាអ្នកប្រើប្រាស់កិច្ចវិភាគ បិទបំបាំងទោសរបស់កិច្ច
 វិភាគធីតា មាននៅក្នុងសង្ឃវិវេក វេកសង្ឃមិនពោលពាក្យអ្វីនឹងកិច្ច

ន កិញ្ចំ អាហា តុម្ពោយេវ សង្ខោ ឧត្តាយ មរិកវេន
 អក្កុទ្ធិយា វេកស្សា ធុត្ថុល្យា ឯវេហាហា ភតិទិយោ ទោ
 សំសថ្វា វិហារទ្ធិ ទាទាទារា ទាមសន្តា ទាមសិលោកា
 ភិក្កុទ្ធិសង្ខស្ស វិហាសិកា អត្តាមត្តាស្ស វដ្ឋប្បដិច្ចាទិ-
 កា វិវិទូមយ្យេ វិវេកញោវ ភតិទិទំ សង្ខោ វណ្ណាភិទិ ។
 សា តំ វត្ថុ ធម្មដិទិស្សទ្ធិទិ ។ សង្ខោ ឥត្តញ្ញាមំ
 ភិក្កុទ្ធិ សមណសតិ តស្ស វត្ថុស្ស មដិទិស្សត្តាយ ។
 យស្ស អយ្យាយ ទមតិ ឥត្តញ្ញាមាយ ភិក្កុទ្ធិយា
 សមណសតា តស្ស វត្ថុស្ស មដិទិស្សត្តាយ សា
 តុណ្ណាស្ស យស្ស ធម្មមតិ សា កាសេយ្យ ។ ធុតិ-
 យម្យំ ឯកមត្ថំ វធាមិ ។ មេ ។ តតិយម្យំ ឯកមត្ថំ
 វធាមិ ។ មេ ។ សមណកថា សង្ខោន ឥត្តញ្ញាមា ភិក្កុទ្ធិ
 តស្ស វត្ថុស្ស មដិទិស្សត្តាយ ។ ទមតំ សង្ខស្ស
 តស្ស តុណ្ណំ ។ ឯវិមេតំ ទាវយាមិទិ ។

តំនិទ្យាយោនោ ។ សង្ខារោលកាត្យយោវិទេវភតិទិលោកតំនិទ្យាយ
 ដោយសេចក្តីមើលងាយ ដោយពេលដោយដោយមិនអត់ទុក្ខា ដោយសំដី
 ចង្រ្កិច ដោយលោកតំនិទ្យាយបានកំច្បាំងថយថា ភិក្កុទ្ធិជាចង្រ្កិចស្រី
 តំនិទ្យាយនឹងឯងនៅច្រឡំច្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ) មានទារយោមតា-
 ត្រក់មានភិក្កុសព្វត្រក់ មានការចំណុះដីវិភាគត្រក់ ជាអ្នកបៀតបៀនភិក្កុ
 ទិសង្ខ មិនប៉ាន់ទោសរបស់ភិក្កុទ្ធិពួកផងគ្នា បតិគ្រលោកម្ចាស់តំនិទ្យាយ
 លោកតំនិទ្យាយចូរស្ងាត់ (ចាកពួក) សង្ខសរសើរវេលសេចក្តីស្ងាត់របស់
 ភិក្កុទ្ធិជាចង្រ្កិចស្រីតំនិទ្យាយ ។ ភិក្កុទ្ធិនោះមិនលះបង់វិភាគនោះចេញទេ ។
 សង្ខស្រិតសមនុកាសនិវិធិចំពោះភិក្កុទ្ធិឈ្មោះនេះ ដើម្បីឱ្យលះបង់វិភាគ
 ចេញ ។ កាស្សត្រិសមនុកាសនិវិធិចំពោះភិក្កុទ្ធិឈ្មោះនេះ ដើម្បីឱ្យលះ
 បង់វិភាគ គួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះត្រូវស្រៀម
 មិនគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះត្រូវនិយាយទៀង ។
 ខ្ញុំស្រ្តីត្រសេចក្តីនេះអស់វារៈតំមើតំផងផង ។ មេ ។ ខ្ញុំស្រ្តីត្រសេចក្តីនេះអស់
 វារៈតំមើតំផងផង ។ មេ ។ សង្ខបានស្រ្តីត្រសមនុកាសនិវិធិចំពោះភិក្កុទ្ធិ
 ឈ្មោះនេះ ដើម្បីឱ្យលះបង់វិភាគនោះចេញហើយ ។ កាស្សត្រិសមនុកាសន-
 ិវិធិនោះសមគួរដល់សង្ខ ហេតុនោះទើបសង្ខស្រៀមទៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុក
 ខ្ញុំវិវេណីនេះដោយពាក្យស្រៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

[៨៤] ញត្តិយា ទុក្ខដំ ផ្លិហំ កាម្មកថាហំ
 ធុល្លច្ចយា កាម្មកថាបរិយោសានេ អាមត្តិ សង្ឃាទិ-
 រេសសស្ស ។ សង្ឃាទិសេសំ អន្លោមន្តិយា ញត្តិយា
 ទុក្ខដំ ផ្លិហំ កាម្មកថាហំ ធុល្លច្ចយា បដិប្បស្សន្តិ ។

[៨៥] អយម្បីតិ បរិមាយោ ទិវាទាយ វុច្ចនំ ។
 យាវតនិយកាទិ យាវតនិយំ សមនុកាសនាយ អាមត្តិ-
 នំ ន សហ វត្តដ្ឋាទារា ។ ចិស្សារណិយន្តិ សង្ឃា-
 ទិស្សារិយតិ ។ សង្ឃាទិសេសោតិ សង្ឃោ វ ឧស្សា
 អាមត្តិយា វាទត្តំ នេតិ មូលាយ បដិកស្សតិ អត្តោតិ
 ន សម្មហុលា ន ឯកា ភិក្ខុទិ តេន វុច្ចនំ សង្ឃា-
 ទិសេសោតិ ។ ឧស្សារេវ^(១) អាមត្តិចិកាយស្ស ធាម-
 កាម្មំ អចរិចនំ តេនបិ វុច្ចនំ សង្ឃាទិសេសោតិ ។

១ ឧស្សារិកមិ កន្លង យេន្តកេ ទិស្សតិ ។

[៨៤] ភិក្ខុវិភាងត្រូវទុក្ខដំដោយស្ម័គ្រញត្តិ ត្រូវធុល្លច្ចយា ចាំនិទ្យាយ
 ដោយស្ម័គ្រកម្មកថាតិលេក ចប់កម្មកថា ត្រូវអាមត្តិសង្ឃាទិសេស ។
 កាលភិក្ខុវិភាងត្រូវអាមត្តិសង្ឃាទិសេស អាមត្តិទុក្ខដំត្រូវដោយស្ម័គ្រញត្តិ
 នឹងអាមត្តិធុល្លច្ចយា ចាំនិទ្យាយ ដែលត្រូវដោយស្ម័គ្រកម្មកថាតិលេក
 តែងរោច់ទៅឯង ។

[៨៥] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុវិភាង ភិក្ខុវិភាងឯងដែលគថាគតោល
 ប្រើបង្កើតភិក្ខុវិភាងចាំនិទ្យាយមុន ។ ពាក្យថា ឈ្មោះយាវតនិយក
 ភិក្ខុវិភាង (សង្ឃាទិសេស) ដោយការស្ម័គ្រសមុគ្គកាលនៃធម្មសំ
 ពារំបំបំបង មិនមែនត្រូវដោយអង្គីដោយសេចក្តីប្រព្រឹត្តិកម្មវិភាង ។
 ពាក្យថា ក្សបរណញ្ញចេញ ភិក្ខុវិភាងចាំនិទ្យាយគួរតែភិក្ខុវិភាងចេញពី
 សង្ឃ ។ ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស គឺជាលំអិតសង្ឃឲ្យមានគួរដើម្បី
 អាមត្តិវិភាង ទាញត្រឡប់អន្តរបក្ខិមកជាភិក្ខុវិភាងមូលាបក្ខិបាទ រួចឲ្យអន្តរ-
 កម្ម ភិក្ខុវិភាងប្រែទម្រង់មិនបាន ភិក្ខុវិភាងមូលាបក្ខិមិនបាន ហេតុនោះបាន
 ជាអាមត្តិវិភាងនោះ គឺជាគតិទ្រព្យឈ្មោះថា សង្ឃាទិសេស ។ ពាក្យថា
 អាមត្តិសង្ឃាទិសេសជាធាមកម្ម គឺជាធាមឈ្មោះវិទ្ធគោលក្តិវិភាងនោះឯង
 ព្រោះពាក្យនោះ អាមត្តិវិភាងនោះ គឺជាគតិទ្រព្យថា សង្ឃាទិសេស ។

(៧០) ធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញា ឧប្បដិទ្ធិស្សន្តិកំ
 អាមត្តិ សង្ខារិនិសេសស្ស ។ ធម្មកម្មេ វេមតិកា
 ឧប្បដិទ្ធិស្សន្តិកំ អាមត្តិ សង្ខារិនិសេសស្ស ។ ធម្មកម្មេ
 អធម្មកម្មសញ្ញា ឧប្បដិទ្ធិស្សន្តិកំ អាមត្តិ សង្ខារិ-
 និសេសស្ស ។ អធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញា អាមត្តិ ទុក្ខ-
 ជស្ស ។ អធម្មកម្មេ វេមតិកា អាមត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 អធម្មកម្មេ អធម្មកម្មសញ្ញា អាមត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

(៧១) អនាមត្តិ អនេមទុក្ខាសន្តិយា បដិទ្ធិស្សន្តិ-
 យា ឧម្មត្តិកាយ អាទិកម្មិកាយាតិ ។

(៧២) ឧទ្ធិដ្ឋា ទោ អយ្យាយោ សត្តាស សង្ខា-
 និសេសា ធម្មា នវ បឋមាមត្តិកា អដ្ឋ យាវតតិយ-
 កា យេសំ ភិក្ខុនំ អញ្ញាតំ វា អញ្ញាតំ វា អាមត្តិ-
 កាយ ភិក្ខុនិយា ទុក្ខោសន្តិយោ បក្ខមាទត្តំ វរិតតំ

(៧០) កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនិសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌
 ហើយមិនលះលង់ ត្រូវអាមត្តិសង្ខារិនិសេស ។ កម្មប្រកបដោយធម៌
 ភិក្ខុនិមានសេចក្តីសន្ស័យ ហើយមិនលះលង់ ត្រូវអាមត្តិសង្ខារិនិសេស ។
 កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ហើយ
 មិនលះលង់ ត្រូវអាមត្តិសង្ខារិនិសេស ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនិ
 សំគាល់ថាកម្មប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខជ ។ កម្មមិនប្រកបដោយ
 ធម៌ ភិក្ខុនិមានសេចក្តីសន្ស័យ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខជ ។ កម្មមិនប្រកប
 ដោយធម៌ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខជ ។

(៧១) ព័រវេដលមិនត្រូវអាមត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៤យោជិ) គឺ
 (សន្ស័យ) មិនបានសូត្រសមុក្កាសនវិជ្ជ ១ ភិក្ខុនិបាទលះលង់ ១ ភិក្ខុនិ
 ធុរ ១ ភិក្ខុនិជាភាវនដិមបញ្ញាភិ ១^(៧) ។

(៧២) បតិត្រាលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ អាមត្តិសង្ខារិនិសេសទាំង១៧
 ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ អាមត្តិ៧ ឈ្មោះបឋមាមត្តិកា អាមត្តិ៨ ឈ្មោះយា-
 វតតិយកា ចណ្តាអាមត្តិទាំង១៧នេះ ភិក្ខុនិអន្តិយាត្រូវអាមត្តិលា ។
 ភិក្ខុនិអន្តិះនោះត្រូវប្រព្រឹត្តបុគ្គលមានក្នុងក្រុម ភិក្ខុនិដែលប្រព្រឹត្ត

៧ ព្រះម្ចាស់សិក្ខាបទទៀងដែលមិនបានសំដែងនោះ លោកជា ច្រើនដូចគ្នាទាំងសំពូកបទក្នុង
 ភិក្ខុបិដកហើយ ។

ចំណូលអាទិញាយ កិច្ចសិក្សា^(១)យត្ថ សំយោ វិសត្ថនលោក
 កិច្ចសិក្សាសង្ខេប តត្ថ សា កិច្ចសិ អន្តតត្ថា ឯតាយបិ
 ចេ ឧដោ វិសត្ថនលោក កិច្ចសិក្សាសង្ខេប តំ កិច្ចសិ
 អន្តយ្យ សា ច កិច្ចសិ អនត្តតា តា ច កិច្ចសិយោ
 តាយ្យា ។ អយំ តត្ថ សាមីចិ ។ តត្ថយ្យោ បុត្តាមិ
 កត្តិក្ខ បរិសុទ្ធា ។ ធុតិយម្បិ បុត្តាមិ កត្តិក្ខ បរិសុទ្ធា ។
 តតិយម្បិ បុត្តាមិ កត្តិក្ខ បរិសុទ្ធា ។ បរិសុទ្ធក្ខយ្យា-
 យោ តស្មា ត្តស្មា ។ ឯកេមតំ ធារយាមីតិ ។

សន្តសេកលំ ធិដ្ឋិតំ ។

១- ដើម បាវា ១០០បិយោត្ថតេ ចិណ្ណាមន្តា កិច្ចសិក្សា សោពិតា ។ ធិ សុសោធិតំ
 ចិណ្ណាមន្តោ កិច្ចសិ បាលិយា សមិធត្តា ។

មានត្ថៈហើយ បើកិច្ចសិក្សាពួក ២០ រូបមានក្នុងទំណា កិច្ចសិក្សាត្រូវច្ប
 រក្សានគម្មចំពោះកិច្ចសិក្សា ក្នុងទំនោះ បើកិច្ចសិក្សាពួក ២០ រូប ខ្លះសូម្បី
 តែកិច្ចសិក្សា ១ រូបម្បីអញ្ជានគម្មចំពោះកិច្ចសិក្សា កិច្ចសិក្សារណ្ណោះថា កិច្ចសិ
 សិក្សាមិនខ្សែអញ្ជានគម្មផង កិច្ចសិក្សាទាំងឡាយនោះរណ្ណោះថា ត្រូវព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគក៏ដើរលឿនផង ។ រនេះជាសាមីចិកម្មក្នុងរឿងនោះ ។ ខ្ញុំសូមសួរ
 លោកម្ចាស់ទាំងឡាយក្នុងភាសាក្នុងទំនោះ លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធ
 ហើយឬ ។ ខ្ញុំសូមសួរក៏ដោះដោយចំណែកផងផង លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធ
 ហើយឬ ។ ខ្ញុំសូមសួរក៏ដោះដោយចំណែកផងផង លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធ
 ហើយឬ ។ លោកម្ចាស់ទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយក្នុងភាសាក្នុងទំនោះ
 ហេតុនោះទើបលោកម្ចាស់ទាំងឡាយស្រៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ
 ដោយអាការស្រៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

សន្តទិសេសតណ្ហា ធិ សំបុប្ផ ចប់ ។

និស្សត្តិយកណ្ណំ

ឥមេ ទោ មនយ្យាយោ ភិស និស្សត្តិយា
ធាតិភ្នំយោ ធម្មា ឧទ្ទេសំ អាគុច្ឆន្តិ ។

បត្តវគ្គស្ស បរិមសិក្ខាបទំ

(៧៣) តេន សមយេន តុន្ទោ កកវា សាវត្ថិយំ
វិហារតិ ជេវវេន អនាថមិណ្ឌិកស្ស អាភមេ ។ តេន
ទោ មន សមយេន ធញត្តិយោ ភិក្ខុនិយោ ធម្មបត្តេ
សន្និធយំ ករោន្តិ ។ មនុស្សា វិហារចារិតំ អាហិណ្ឌាត្តា
បស្សិតា ឧដ្ឋាយន្តិ ជ័យន្តិ វិហារេន្តិ កតំ ហិ ធាម
ភិក្ខុនិយោ ធម្មបត្តេ សន្និធយំ ករិស្សន្តិ បត្តវណិដ្ឋំ
វា ភិក្ខុនិយោ ករិស្សន្តិ អាមត្តិកាបណំ វា បសា-
វេស្សន្តិភិ ។ អាស្សាសុំ ទោ ភិក្ខុនិយោ តេសំ មនុស្សា-
នំ ឧដ្ឋាយន្តានំ ជ័យន្តានំ វិហារេន្តានំ ។ យា កា
ភិក្ខុនិយោ អប្បិច្ឆា ។ មេ ។ តា ឧដ្ឋាយន្តិ ជ័យន្តិ
វិហារេន្តិ កតំ ហិ ធាម ធញត្តិយោ ភិក្ខុនិយោ បត្តសន្និ-
ធយំ ករិស្សន្តិភិ ។ មេ ។ សច្ចំ តេវ ភិក្ខុវេ ធញត្តិយោ

និស្សត្តិយកណ្ណំ

បរិក្រោលកម្មាសំពាំងឡាយ កាបក្កិពាំងឡាយ ឃ្មោះនិស្សត្តិយ
បាចិត្តិយមានចំនួន៧ ១៧៦៦ វគ្គមកកាន់ស្រួល ។

បត្តវគ្គ សិក្ខាបទទី ១

(៧៣) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគគង្គីក្នុងជេវវិហារប
របស់អនាថមិណ្ឌិកសេន្តិ ទៀបក្រុងសាវត្ថិ ។ គ្រាពោះឯង ភិក្ខុនិពាំង
ឡាយមានពួក ៦ ធ្វើទូរសេចក្តីសន្សំបាត្រជាច្រើន ។ មនុស្សពាំងឡាយ
ដើរទៅកាន់ចារិកវិហារបានឃើញហើយក៏ពាលៈពោស ក៏រង្វិល បន្ទ
បង្ហាបំថា ហេតុអ្វីក៏ភិក្ខុនិពាំងឡាយធ្វើទូរសេចក្តីសន្សំបាត្រទុកច្រើនម្ល៉េះ
ឬភិក្ខុនិពាំងឡាយនឹងធ្វើជំនួញបាត្រ ឬនឹងដាក់វត្ថុលក់កាជនដើ ។
ភិក្ខុនិពាំងឡាយបានឮមនុស្សពាំងឡាយនោះ ពោលវោស ក៏រង្វិល
បន្ទះបង្ហាបំថា ។ ភិក្ខុនិពាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាភិប ។ មេ ។
ភិក្ខុនិពាំងឡាយនោះក៏ពាលៈពោស ក៏រង្វិល បន្ទះបង្ហាបំថា ភិក្ខុនិពាំង
ឡាយមានពួក ៦ មិនសមបើនឹងធ្វើសេចក្តីសន្សំបាត្រទុកសោះ ។ មេ ។
ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុពាំងឡាយ ឮថាភិក្ខុនិពាំងឡាយមានពួក ៦

ភំត្តុនិយោ បត្តសង្ខិចយំ ករោន្តិភំ ។ សង្ខំ កតភំភំ ។
 វិករហំ កុន្តោ កតភំ កតំ ហំ បាម ភំត្តុវេ ធន្តិយោ
 ភំត្តុនិយោ បត្តសង្ខិចយំ ករស្សន្តិ ទេតំ ភំត្តុវេ អប្ប-
 សន្នាធំ វា បសាទាយ ។ មេ ។ វេវត្ត បទ ភំត្តុវេ
 ភំត្តុនិយោ ឥមំ សំត្តាបធំ ធុត្តិសន្ត យោ បទ ភំត្តុនិ
 បត្តសង្ខិចយំ ករេយ្យ និស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយន្តិ ។

[៧៤] យា បបាតិ យោ យោនិសា ។ មេ ។ ភំត្តុនិភំ
 ។ មេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្តេ អនិប្បតា ភំត្តុនិភំ ។
 បត្តោ បាម វេ បត្តា អយោបត្តោ មត្តិកាបត្តោ ។
 កយោ បត្តស្ស វណ្ណា ធុត្តដោ បត្តោ មជ្ឈិមោ
 បត្តោ ធុមកោ បត្តោ ។ ធុត្តដោ បាម បត្តោ
 អធុប្បត្តោនធំ កណ្ណាតិ ធុត្តត្តាភំ ខាននិយំ(១) កន្ធិបិយំ
 ក្សញ្ញំ ។ មជ្ឈិមោ បាម បត្តោ ចាន្យកោនធំ
 កណ្ណាតិ ធុត្តត្តាភំ ខាននិយំ កន្ធិបិយំ ក្សញ្ញំ ។
 ធុមកោ បាម បត្តោ បញ្ចោនធំ កណ្ណាតិ ធុត្តត្តាភំ
 ខាននិយំ កន្ធិបិយំ ក្សញ្ញំ ។ កតោ ធុត្តដោ អបត្តោ

ធ្វើទូរសេចក្តីសន្យាប្រាត្រខុក ភំភំមទ្ប ។ ភំកុបំនិទ្បយត្រាបទ្បយថា
 បតិគ្រិព្រះវិហារព្រះភោគ ភំភំមទ ។ ព្រះសម្មុជ្ជិហានព្រះភោគ
 ទ្រង់បទ្បាសថ ម្នាលភំកុបំនិទ្បយ ភំកុបំនិទ្បយមានពួក ៦
 ម៉ែនគ្នាបើទំនិធ្វើសេចក្តីសន្យាប្រាត្រខុកទេ ម្នាលភំកុបំនិទ្បយ អំណើនេះ
 មិនទាន់ជ្រើសរើសជនបំនិទ្បយដែលមិនទាន់ជ្រើសរើសទេ ។ មេ ។ ម្នាល
 ភំកុបំនិទ្បយ ភំកុបំនិទ្បយចូរសំរែងជ្រើសរើសស៊ុកាបទនេះយ៉ាងនេះថា
 ភំកុបំនិទ្បយធ្វើសេចក្តីសន្យាប្រាត្រ ភំកុបំនិទ្បយត្រូវនិស្សត្តិយបាចិត្តិយ ។

[៧៥] គ្រង់ភាគ្បថា ភំកុបំនិទ្បយ មានសេចក្តីអនិប្បយក្នុងស៊ុកាបទ
 ១១ ខែពួកដំកកណ្ណាចរហើយ ។ បាត្រ៦ យ៉ាង គឺបាត្រ១ ផេក ១ បាត្រដី ១
 ឈ្មោះថា បាត្រ ។ ប្រមាណរបស់បាត្រមាន៧យ៉ាង គឺបាត្រខ្នាតធំ ១
 បាត្រខ្នាតកណ្ណាល ១ បាត្រខ្នាតតូច ១ ។ ដែលហៅថា បាត្រខ្នាតធំ
 គឺ បាត្រចំណុះបាយខែអង្ករកន្លះតាម្បូក ទំនិបន្តិមភាគទ៦ ទំនិម្ហូប
 សរអូរទំនិបាយនោះ ។ ដែលហៅថា បាត្រខ្នាតកណ្ណាលគឺ បាត្រចំណុះ
 បាយខែអង្ករ ១ តាម្បូរទំនិបន្តិមភាគទ៦ ទំនិម្ហូបសរអូរដល់បាយនោះ ។
 ដែលហៅថា បាត្រខ្នាតតូច គឺ បាត្រចំណុះបាយខែអង្ករ ១ បន្តិមបន្តិម
 ភាគទ៦ ទំនិម្ហូបសរអូរដល់បាយនោះ ។ បាត្រដែលមានខ្នាតតូច

១ ឧ. ឧ. ភាវនិ ។

វិស្សន្តិយកថា បញ្ជីខ្ពស់ ចប់សំឡេងធម្មវិញ្ញាណ

ឧបទោ អបភ្លា ។ សង្ខំធម៌ តាមយុតិ អនិច្ចតោ អវិគម្ភិតោ ។ វិស្សន្តិយោ ហោតិ^(១) សហ អរុណុត្តមោ វិស្សន្តិយោ ហោតិ វិស្សន្តិកញោ សង្ឃស្ស វា កណស្ស វា ឯកកិក្ខុនិយោ វា ។ ឯវញ្ច បទ កិក្ខុវេ វិស្សន្តិកញោ ។

[៧៥] តាយ កិក្ខុនិយោ សង្ឃ ឧបសង្កមិត្វា ឯកសំ ឧត្តរាសង្កំ កវិត្វា វុឌ្ឍានំ កិក្ខុនិចំ ចានេ វុឌ្ឍិត្វា ឧត្តដិកំ វិសិទិក្ខា អញ្ញលំ បក្កាហិត្វា ឯវមស្ស វេចនិយោ អយំ មេ អយ្យ បក្កា រក្កាតិក្កញោ វិស្សន្តិយោ កំហមំ សង្ឃស្ស វិស្សន្តិយមិតិ ។ វិស្សន្តិកញោ អាមត្តិ ទេសេ ភត្វា ។ ព្យត្តាយ កិក្ខុនិយោ បដិបាលាយ អាមត្តិ បដិក្កិហោភត្វា ។ វិស្សន្តិកញោ នាកញោ សុណាតុ មេ អយ្យ សង្ឃោ អយំ បក្កោ ឥត្តញ្ញាយ កិក្ខុនិយោ វិស្សន្តិយោ សង្ឃស្ស វិស្សន្តិយោ ។ មេនិ សង្ឃស្ស បក្កត្តសំ សង្ឃោ ឥមំ បក្កំ ឥត្តញ្ញាយ កិក្ខុនិយោ ទេយ្យតិ ។

១ និទាន ឯវិ ឡាភិយ ធម៌សាគ្គ វិស្សនិ ឈោ អទិពោតិ វេទិត្វោ វ្យាទិសាតំ បាយិធំ ហិកាយំ ភតាធម្មា ។

វិស្សន្តិយកថា បញ្ជីខ្ពស់ សំឡេង ០ កង្ក

ជាតិកំណត់វេលាកាលហើយនោះ មិនហៅថាបាត្រ ។ ពាក្យថា ភ្នំ សេតកិសឡ័ (បាត្រ) គឺជាឧដល់បាត្រ (ឯខៀវ) ដែលភិក្ខុមិនបាន អភិដ្ឋាន មិនបានវិញ ។ បាត្រនោះជាវិស្សន្តិយ គឺជាវិស្សន្តិយ ប្រមង្គនីអរុណេរ្យ័និ បាត្រនោះភិក្ខុមិនត្រូវលះដល់សង្ឃកំបាន គណៈ កំបាន ដល់ភិក្ខុ ១ រូបកំបាន ។ ម្នាក់ភិក្ខុចំណេញ បាត្រនោះភិក្ខុមិន ត្រូវលះយ៉ាងនោះ ។

[៧៥] ភិក្ខុនោះត្រូវចូលទៅសេសស្ទើរហើយធ្វើក្រុមភិក្ខុនិយោ ម្នាក់ហើយថ្វាយបង្គំដើរភិក្ខុនិយោ ។ អង្គុយប្រាំបីមន្តស្ត្រីដើរ ហើយកាលយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ បាត្ររបស់ខ្ញុំនេះកម្មវិញ្ញាណ ហើយ ជាវិស្សន្តិយ ខ្ញុំសូមលះបាត្រនេះដល់សង្ឃ ។ លុះភិក្ខុនោះលះរួច ហើយត្រូវស្រែចំណេញ ។ ភិក្ខុនោះដែលទានប្រតិពលធម៌ទទួលបាន បក្កំ ។ ភិក្ខុនិសង្ឃត្រូវប្រើបាត្រដែលភិក្ខុនិយោហើយនោះវិញដោយពាក្យថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បាត្រនោះជាវិស្សន្តិយ ភិក្ខុនិ ឈ្មោះនោះទានលះដល់សង្ឃហើយ ។ បើកាលបើនោះសមត្ថដល់ សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវប្រើបាត្រនោះដល់ភិក្ខុនិ ឈ្មោះនោះវិញ ។

[៧៦] តាយ ភិក្ខុនិយា សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយេ
 ឧបសម្ព័ន្ធមិគ្គា ឯកំសំ ឧត្តរាសន្តំ កាវិគ្គា វុឡាវ
 ភិក្ខុនិយំ ចារេ វដ្ឋិត្តា ឧត្តរាសន្តំ ជិសីវនិគ្គា អញ្ញាលី
 បត្តហេត្វា ឯវមស្ស វចនិយា អយំ មេ អយ្យាយេ
 បត្តោ រត្តាភិក្ខុនោ ជិស្សក្កិយោ ឥនាហំ អយ្យាជំ
 ជិស្សដ្ឋាមិភិ ។ ជិស្សដ្ឋិត្តា អាបត្តិ ទេសេត្វា ។
 ឡត្តាយ ភិក្ខុនិយា បដិពលាយ អាបត្តិ បដិក្កហេ
 តញ្ច ។ ជិស្សដ្ឋបត្តោ នាគត្វា សុណានុ មេ អយ្យា
 យោ អយំ បត្តោ ឥត្តដ្ឋាមាយ ភិក្ខុនិយា ជិស្សក្កិយោ
 អយ្យាជំ ជិស្សដ្ឋា ។ យនិ អយ្យាជំ បត្តកស្សំ
 អយ្យាយោ ឥមំ បត្តំ ឥត្តដ្ឋាមាយ ភិក្ខុនិយា នទេយ្យន្តិ ។

[៧៧] តាយ ភិក្ខុនិយា ឯកំ ភិក្ខុនិ ឧបសម្ព័ន្ធមិគ្គា
 ឯកំសំ ឧត្តរាសន្តំ កាវិគ្គា ឧត្តរាសន្តំ ជិសីវនិគ្គា អញ្ញាលី
 បត្តហេត្វា ឯវមស្ស វចនិយា អយំ មេ អយ្យ
 បត្តោ រត្តាភិក្ខុនោ ជិស្សក្កិយោ ឥនាហំ អយ្យាយ

[៧៦] ភិក្ខុនិគ្គោត្រៃចូលទៅកេភិក្ខុនិព័ន្ធជ្យាយត្រៃចូល(៦-៣ រូប)
 ហើយធ្វើឧត្តរាសន្តនៀងស្នាម្នាក់ហើយថ្វាយបង្គំដល់ភិក្ខុនិព័ន្ធជាសំ ។ រួច
 អង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ញាលីឡើង រួចពាលយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់
 ព័ន្ធជ្យាយ បាត្ររបស់ខ្ញុំនេះកន្លងត្រហើយ ជាទិស្សក្តីយ ខ្ញុំសូម
 លះបាត្រនេះដល់លោកម្ចាស់ព័ន្ធជ្យាយ ។ លុះភិក្ខុនិគ្គោលនេះបាត្រ
 ហើយ ត្រូវសំដែងអាបត្តិចេញ ។ ភិក្ខុនិដែលម្ចាស់ប្រតិពលធម្ម័យទទួលអា-
 បត្តិ ។ ភិក្ខុនិព័ន្ធជ្យាយត្រៃចូលបាត្រដែលភិក្ខុនិគ្គោលនេះហើយដោយពាក្យ
 ថា សូមលោកម្ចាស់ព័ន្ធជ្យាយស្តាប់ខ្ញុំ បាត្រនេះរបស់ភិក្ខុនិឈ្មោះនេះ ជា
 ទិស្សក្តីយ បានលះដល់លោកម្ចាស់ព័ន្ធជ្យាយហើយ ។ បើការលះបង់
 នេះសេចក្តីដល់លោកម្ចាស់ព័ន្ធជ្យាយហើយ លោកម្ចាស់ព័ន្ធជ្យាយ ត្រូវ
 ឲ្យបាត្រនេះដល់ភិក្ខុនិឈ្មោះនេះវិញ ។

[៧៧] ភិក្ខុនិគ្គោត្រៃចូលទៅកេភិក្ខុនិ ១ រូប ធ្វើឧត្តរាសន្តនៀង
 ស្នាម្នាក់ហើយអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ញាលីឡើង រួចពាលយ៉ាងនេះថា
 បពិត្រលោកម្ចាស់ បាត្ររបស់ខ្ញុំនេះកន្លងត្រហើយ ជាទិស្សក្តីយ

ធិស្សន្តិយមិត្ត ។ ធិស្សន្តិយា អាមត្តិ ទោសេតព្វា ។
កាយ កិក្ខុនិយា អាមត្តិ មជ្ជិកុហេតព្វា ។ ធិស្សន្តិ-
យត្តា ធាតព្វា វិទ្ធិ មត្តិ អយ្យាយ ធិស្សន្តិ ។

[៧៨] វត្តាតិក្កន្តេ អតិក្កន្តសញ្ញា ធិស្សន្តិយំ

ចាចិត្តិយំ ។ វត្តាតិក្កន្តេ វេមតិកា ធិស្សន្តិយំ

ចាចិត្តិយំ ។ វត្តាតិក្កន្តេ អនតិក្កន្តសញ្ញា ធិស្សន្តិយំ

ចាចិត្តិយំ ។ អនចិដ្ឋិកេ អចិដ្ឋិតសញ្ញា ធិស្សន្តិយំ

ចាចិត្តិយំ ។ អវិកប្បិកេ វិកប្បិតសញ្ញា ធិស្សន្តិយំ

ចាចិត្តិយំ ។ អវិស្សន្តិកេ វិស្សន្តិតសញ្ញា ធិស្សន្តិយំ

ចាចិត្តិយំ ។ អនដ្ឋេ ធិស្សន្តិ... អវិទដ្ឋេ វិទដ្ឋសញ្ញា ...

អកិណ្ឌេ កិណ្ឌសញ្ញា .. អវិល្លុក្កេ វិល្លុក្កសញ្ញា ធិស្សន្តិយំ

ចាចិត្តិយំ ។

ឧស្សមនវបាត្រនេះដល់លោកម្ចាស់ ។ លុះភិក្ខុនិទានេលរួចហើយ ត្រូវ
សំដែងអាមត្តិចញ្ញ ។ ភិក្ខុនិ ១ លុះនោះគប្បីទទួលអាមត្តិ ។ ភិក្ខុនិ ១ លុះ
ត្រូវឱ្យបាត្រដល់ភិក្ខុនិទានេលរួចហើយដោយភារក្សថា ឧស្សបាត្រនេះដល់
លោកម្ចាស់វិញ ។

[៧៨] បាត្រកន្តវិក្រហើយ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាកន្តវហើយ ត្រូវ
និស្សន្តិយបាចិត្តិយ ។ បាត្រកន្តវិក្រហើយ ភិក្ខុនិទានេលគ្រឹសន្សិយ
ត្រូវនិស្សន្តិយបាចិត្តិយ ។ បាត្រកន្តវិក្រហើយ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាមិន
ទាន់កន្តវេ ត្រូវនិស្សន្តិយបាចិត្តិយ ។ បាត្រមិនទាន់អធិដ្ឋានេ ភិក្ខុនិ
សំគាល់ថាអធិដ្ឋានហើយ ត្រូវនិស្សន្តិយបាចិត្តិយ ។ បាត្រមិនទាន់
វិកប្បវេ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាវិកប្បវហើយ ត្រូវនិស្សន្តិយបាចិត្តិយ ។ បាត្រមិន
ទាន់លវេ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាលវហើយ ត្រូវនិស្សន្តិយបាចិត្តិយ ។
បាត្រមិនទាន់ខ្លវេ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាខ្លវហើយ បាត្រមិនទាន់
វិភាសវេ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាវិភាសវហើយ... បាត្រមិនទាន់វេសវេ ភិក្ខុនិ
សំគាល់ថាវេសវហើយ... បាត្រចោលមិនទាន់ដណ្តើមយកវេ ភិក្ខុនិសំ-
គាល់ថាចោលដណ្តើមយកវេហើយ ត្រូវនិស្សន្តិយបាចិត្តិយ ។

[៧៧] ជិស្សត្តិយំ បត្តំ អជិស្សត្តិកា បរិកុញ្ញតិ អាបត្តិ

ទុក្ខដស្ស ។ រត្តានតិក្កន្តេ អតិក្កន្តសញ្ញា អាបត្តិ

ទុក្ខដស្ស ។ រត្តានតិក្កន្តេ វេមតិកា អាបត្តិ ទុក្ខ-

ដស្ស ។ រត្តានតិក្កន្តេ ធម្មតិក្កន្តសញ្ញា អាបត្តិ ។

[១០០] អនាបត្តិ អនោអុណំ អនិដ្ឋេតិ វិកល្យេតិ

វិសដ្ឋេតិ មស្សតិ វិទស្សតិ គិដ្ឋតិ អច្ឆិទ្ធា គណ្ហន្តិ

វិស្សាសំ គណ្ហន្តិ ឧម្មតិកាយ អាទិកម្មិកាយាតិ ។

[១០១] ភេទ ទោ បទ សមយេន ធាតុកិយា

ភិក្ខុនិយោ ជិស្សដ្ឋបត្តំ ន ទេន្តិ ។ ភក្កវតោ វតបត្តិ

អាហេទេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយោ ជិស្សដ្ឋបត្តោ ន

នាតព្វោ យា ន ធម្មេយ្យ អាបត្តិ ទុក្ខដស្សតិ ។

[៧៧] ភិក្ខុនិមនលេបាត្រិវេលជាទិស្សត្តិយេហើយប្រើប្រាស់ ត្រៃ
អាបត្តិក្កដ ។ បាត្រិមិនបានកន្លងត្រៃ ភិក្ខុនិសំគាល់ថា កន្លងហើយ
ត្រៃអាបត្តិក្កដ ។ បាត្រិមិនបានកន្លងត្រៃ ភិក្ខុនិមនលេបត្តិសន្ស័យ
ត្រៃអាបត្តិក្កដ ។ បាត្រិមិនបានកន្លងត្រៃ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាមិន
កន្លងត្រៃមែន មិនត្រៃអាបត្តិ ។

[១០០] ពេ. វេលមិនត្រៃអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ១០ យ៉ាង)
គឺភិក្ខុនិមនលេបត្តិក្កដ ១ កែប្បុកក្នុងក្កដ ១ លេបនី (បាត្រិកោ) ១
ខាងក្នុងក្កដ ១ បាត្រិក្កដខាងក្នុងក្កដ ១ វិទាសខាងក្នុងក្កដ ១
វែកខាងក្នុងក្កដ ១ ពួកចោរវេលមិនយកខាងក្នុងក្កដ ១ គេកាន់យក
ដោយវិស្សាសខាងក្នុងក្កដ ១ ភិក្ខុនិមន ១ ភិក្ខុនិមនលេបបញ្ញត្តិ ១ ។

[១០១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនិមនលេបមានពួក ៦ មិនឲ្យ
បាត្រិវេលភិក្ខុនិមនលេបនោះវិញ ។ ភិក្ខុនិមនលេបត្រៃអាបត្តិ
ណាមិនចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិ
ម្ចាស់ភិក្ខុនិមនលេប ភិក្ខុនិមនត្រៃមិនឲ្យបាត្រិវេលភិក្ខុនិមនលេប
បន្តិហើយនោះទេ ភិក្ខុនិមនលេបមិនឲ្យ ភិក្ខុនិមនលេបត្រៃអាបត្តិក្កដ ។

បញ្ជីវត្តស្ស ទុតិយសិក្ខាបទ

[១១២] គេន សមយេន ពុទ្ធា ភគវ សាវត្ថិយេ
វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ គេន ទោ
បន សមយេន សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ កាមតារាវិសេ
វស្សុំ វុត្តា សាវត្ថិ អភម៌សុ វត្តសម្បត្តា សិយាបថ-
សម្បត្តា ធុទ្ធាលា ល្ងទចិវវ ។ ឧទាសតា តា ភិក្ខុនិ-
យោ បស្សិត្តា សមា ភិក្ខុនិយោ វត្តសម្បត្តា សិយាបថ-
សម្បត្តា ធុទ្ធាលា ល្ងទចិវវ សមា ភិក្ខុនិយោ អដ្ឋិត្តា
កវិស្សន្តិតិ ភិក្ខុនិសង្ឃស្ស អកាលចិវវ អនិសុ ។
ធុល្ងទច្ចា ភិក្ខុនិ អម្ពាតំ កមិវំ អត្ថតំ កាលចិវវន្តិ
អនិដ្ឋហិត្តា កាជាមេសិ ។ ឧទាសតា តា ភិក្ខុនិ-
យោ បស្សិត្តា វិគនវោចិ អបយ្យហំ ចិវវ លទ្ធិន្តិ ។
ន មយំ អារុសា ចិវវ លកាម អយ្យា ធុល្ងទច្ចា
អម្ពាតំ កមិវំ អត្ថតំ កាលចិវវន្តិ អនិដ្ឋហិត្តា កាជា-
មេសិតិ ។ ឧទាសតា ឧដ្ឋាយន្តិ ទិយន្តិ វិចារេន្តិ

បញ្ជីវត្ត សិក្ខាបទទី ២

[១១២] សម័យានោ ព្រះក្នុងដំណាចព្រះភាគនន័ក្នុងដេតវិហារម
យេសំអនាថបិណ្ឌិកសម្ពិ ទៀបក្រុងសាវត្ថិ ។ កំសម័យានោឯង ភិក្ខុនិ
ចំនិទ្ធក្សយាច្រិទ្ធក្សនាចំវិស្សក្នុងភាពសដែលនាំនិវេស្រុក្រៅ ច្រ
ហើយកំដើរទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថិ ជាអ្នកមានវត្តល្អ មានកំយាបថល្អ តែ
មានសំនតំកាត្រកំ មានចិវវេសវហ្មនំ ។ ពួកឧបាសកយើញភិក្ខុនិចំនិ
ទ្ធក្សយានោហើយកំភិក្ខុនិចំនិទ្ធក្សយានោចិប្បណិវេយវត្តចិប្បណិ
ដោយសិយាបថ តែមានសំនតំកាត្រកំ មានចិវវេសវហ្មនំ ភិក្ខុនិចំនិទ្ធក្ស
វិហារជាចោរដេក្កិមយក(ចិវវ)ទេដំនំ ហើយកំបានច្បយអកាលចិវវដល់
ភិក្ខុនិសង្ឃ ។ ធុល្ងទច្ចាភិក្ខុនិចំនិទ្ធក្សយានោ ពួកយើងបានក្រាលកមិវេហើយ
សំនតំនេះកាលចិវវ ហើយកំច្រិក្សាទ្រវែក (អកាលចិវវនោះ) ។
ពួកឧបាសកបានយើញភិក្ខុនិចំនិទ្ធក្សយានោហើយ បានកាលកាត្រនេះ
ជា លោកខ្លាស់ចំនិទ្ធក្សយានោចិវវហើយច្ប ។ ភិក្ខុនិចំនិទ្ធក្សយានោភ្នើយ
ជា នៃការុសោ ពួកយើងមិនបានចិវវទេ ធុល្ងទច្ចាជាខ្លាស់អនិដ្ឋានជាយើង
បានក្រាលកមិវេហើយ (សំនតំនេះ) កាលចិវវ កំច្រិក្សាទ្រវែក (អកាល
ចិវវនោះ) ។ ឧបាសកចំនិទ្ធក្សយានោកាលទោស កិរេដ្ឋិល ចន្ទៈចម្ពិវ

ក្នុង ហិ ធាម អយ្យ ឥស្សនត្ថា អកាលចិវំ កាល-
 ចិវំន្តំ អធិដ្ឋហិត្វា ភាជាមេស្សតិភិ ។ អស្សេស្សំ ។ មា
 ភិក្ខុវិយោ ភេសំ ឧចាសកានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ទិយន្តា-
 នំ វិហារេន្តានំ ។ យា តា ភិក្ខុវិយោ អប្បន្តា ។ មេ ។
 តា ឧជ្ឈាយន្តំ ទិយន្តំ វិហារេន្តំ ក្នុង ហិ ធាម អយ្យ
 ឥស្សនត្ថា អកាលចិវំ កាលចិវំន្តំ អធិដ្ឋហិត្វា ភា-
 ជាមេស្សតិភិ ។ រដលោ តា ភិក្ខុវិយោ ភិក្ខុនំ ឯត្ថ-
 មន្តំ អាណេចេស្សំ ។ ភិក្ខុ ភកវតា ឯត្ថមន្តំ អាណេចេ-
 ស្សំ ។ មេ ។ សត្វំ ភិក្ខុវិយោ ឥស្សនត្ថា ភិក្ខុនំ អ-
 កាលចិវំ កាលចិវំន្តំ អធិដ្ឋហិត្វា ភាជាមេស្សតិភិ^(១) ។
 សត្វំ ភកវតិ ។ វិការហិ តុរុត្តា ភកវតិ ក្នុង ហិ ធាម
 ភិក្ខុវិយោ ឥស្សនត្ថា ភិក្ខុនំ អកាលចិវំ កាលចិវំន្តំ
 អធិដ្ឋហិត្វា ភាជាមេស្សតិ ទេតំ ភិក្ខុវិយោ អប្បសន្តានំ
 វិ មសាគាយ ។ មេ ។ ឯវត្តា បទ ភិក្ខុវិយោ ភិក្ខុវិយោ
 វតិ សិក្ខាបទំ ឧត្តិសន្ត យា បទ ភិក្ខុនំ អកាលចិ-
 វំ កាលចិវំន្តំ អធិដ្ឋហិត្វា ភាជាមេស្សតិ ធិស្សតិយំ
 មាចិត្តិយន្តំ ។

១ ឧ. គ. ភាជាមេស្សតិ ។

ថា ឥស្សនត្ថាជាម្ចាស់មិនសមរម្យនឹងអង្គនៃអកាលចិវំឱ្យជាកាលចិវំដូច្នោះ
 ហើយប្រើគ្នាឱ្យចែក (អកាលចិវំនោះ) សោះ ។ ភិក្ខុនំតាំងឱ្យយុទ្ធភាព
 ឧបាសកនាំឱ្យនាំភិក្ខុវិយោទោស ភិក្ខុវិយោ បន្តបន្តបន្តហើយ ។ ភិក្ខុនំ
 តាំងឱ្យយុទ្ធភាពនាំទោសសេចក្តីប្រាថ្នាភិក្ខុ ។ មេ ។ ភិក្ខុនំតាំងនោះក៏កាល
 ទោស ភិក្ខុវិយោ បន្តបន្តបន្តថា ឥស្សនត្ថាជាម្ចាស់មិនសមរម្យនឹងអង្គនៃ
 អកាលចិវំឱ្យជាកាលចិវំហើយប្រើគ្នាឱ្យចែកសោះ ។ ទើបភិក្ខុនំតាំងនោះ
 ប្រាប់ដំណើរនេះដល់ភិក្ខុនាំឱ្យយុទ្ធ ។ ភិក្ខុនាំឱ្យយុទ្ធត្រាចម្រុចដំណើរនេះ
 ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ មេ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុនាំឱ្យ
 យុទ្ធ ពួកឥស្សនត្ថាភិក្ខុនំនឹងអង្គនៃអកាលចិវំឱ្យជាកាលចិវំហើយប្រើ
 គ្នាឱ្យចែក ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុនាំឱ្យយុទ្ធត្រាចម្រុចថា បពិត្រព្រះដ៏
 មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ចាត់សេចក្តី
 ម្ចាស់ភិក្ខុនាំឱ្យយុទ្ធ ឥស្សនត្ថាភិក្ខុនំមិនសមរម្យនឹងអង្គនៃអកាលចិវំឱ្យជាកាល
 ចិវំហើយប្រើគ្នាឱ្យចែកសោះ ម្ចាស់ភិក្ខុនាំឱ្យយុទ្ធ អំណើវែលឥស្ស-
 នត្ថាភិក្ខុនំផ្ទុកនេះមិនមែននាំឱ្យចែកដល់នៃនាំឱ្យយុទ្ធដែលមិនទាន់ចេះ
 ថ្វីរេ ។ មេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុនាំឱ្យយុទ្ធ ភិក្ខុនាំឱ្យយុទ្ធត្រាចម្រុចដំណើរនៃឱ្យ
 សំគុំបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនាំឱ្យយុទ្ធអង្គនៃអកាលចិវំឱ្យជាកាល-
 ចិវំហើយប្រើគ្នាឱ្យចែក ភិក្ខុនាំឱ្យយុទ្ធត្រាចម្រុចស្រុកយុទ្ធត្រាចម្រុច ។

[១០៣] យោ បនាតិ យោ យោទិសា ។ មេ ។
 កិក្ខុទិវិ ។ មេ ។ អយំ វេសស្មី អត្តោ អធិប្បេតា កិក្ខុ-
 ទិវិ ។ អកាលចិវិ ឆាម អនត្តតេ កបិទេ ឯកាន-
 សមាសេ ទុប្បន្នំ អត្តតេ កបិទេ សត្តមាសេ ទុប្បន្នំ
 កាលេបិ អាទិស្ស ទិវិ ឯនំ អកាលចិវិ ឆាម ។
 កាលចិវិទ្ធិ^(១) អធិដ្ឋហិក្ខា ភាជាមេតិ មយោតេ
 ទុក្ខំ មដិលាកេន ទិស្សត្ថិយំ ហោតិ ទិស្សដ្ឋិតតំ
 សធឿស្ស វា គណស្ស វា ឯកកិក្ខុទិយា វា ។ ឯវញ
 បទ កិក្ខុវេ ទិស្សដ្ឋិតតំ ។ មេ ។ វេនំ មេ អយ្យេ អ-
 កាលចិវិ កាលចិវិទ្ធិ អធិដ្ឋហិក្ខា ភាជាមិទំ ទិស្ស-
 ត្ថិយំ វេសមំ សធឿស្ស ទិស្សដ្ឋិតតំ ។ មេ ។ ទេនយ្យតិ
 ។ មេ ។ ទេនយ្យន្តំ ។ មេ ។ អយ្យាយ ទធិតិ ។

[១០៤] អកាលចិវិ អកាលចិវិសញ្ញា កាល-
 ចិវិទ្ធិ អធិដ្ឋហិក្ខា ភាជាមេតិ ទិស្សត្ថិយំ ចាទិក្ខិយំ ។
 អកាលចិវិ វេសតិកា កាលចិវិទ្ធិ អធិដ្ឋហិក្ខា

[១០៣] ក្រីវិភាគ្យថា ភិក្ខុវិលាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុង
 សិក្ខាបទវិ ១ នៃបាណិកកណ្តុប្បយោយ ។ ដែលហៅថា អកាលចិវិ គឺជា
 បើភិក្ខុមិនបានត្រាលកបិទេ ចិវិដែលកើតឡើងក្នុង ១១ ខែ (គិតតាំងពី
 ១ រោចខែភ្នំក្រវាស់ដល់ ១៤ កើតខែអស្សុជ) កាលបើភិក្ខុបានត្រាលកបិទេ
 ចិវិដែលកើតឡើងក្នុង ៧ ខែ (គិតតាំងពី ១ រោចខែជល្គម រហូតដល់ ១៤ កើត
 ខែអស្សុជ) ចិវិទេនបើទុកជាតាយកប្រទេសចំពោះថាជា កាលចិវិ ក៏
 នៅតែហៅថា អកាលចិវិដែល ។ ភិក្ខុមិនអធិដ្ឋានជា កាលចិវិ ទេ
 ប្រើគ្នាឲ្យចែក ត្រូវកាលចិវិក្នុងវេលាប្រយោគ ចិវិទេនជាទិស្សត្ថិយ
 ក្នុងពេលដែលបានមក ភិក្ខុមិនត្រូវលះដល់សង្ឃក៏បាន ឧទាហរណ៍ ភិក្ខុមិន
 ទទួលបាន ។ ខ្លាលភិក្ខុចាំឲ្យយ ឯចិវិទេនត្រូវភិក្ខុមិនលះលើទេន
 ។ មេ ។ ចតិក្រលោកជាខ្លាស់ ចិវិទេនជា អកាលចិវិ ឬអធិដ្ឋានជា កាល
 ចិវិហើយប្រើគ្នាឲ្យចែក ជាទិស្សត្ថិយ (ត្រូវវិលះ) ខ្ញុំសូមលះចិវិទេន
 ដល់សង្ឃ (ពាក្យភកិទេនទៅមានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទវិ ១ នៃទិស្សត្ថិ-
 យកណ្តុនេះហើយ) ។

[១០៤] អកាលចិវិ ភិក្ខុវិលាមួយថា អកាលចិវិ ហើយអធិដ្ឋាន
 ឲ្យជា កាលចិវិ ហើយប្រើគ្នាឲ្យចែក ត្រូវទិស្សត្ថិយជាចិវិ ។ អកាល-
 ចិវិ ភិក្ខុមិនមានសេចក្តីសង្ឃឹម ហើយអធិដ្ឋានឲ្យជា កាលចិវិ ហើយ

១ ឃ វស្សានស្ស បច្ចុទេ មាសេ កាលចិវិទ្ធិ កន្តិ ឃេន្តេ ទិស្សនំ ។

ភាជាបេតិ ជិស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ ។ អភាលចិវេ កាល
 ចិវេសញ្ញា កាលចិវេន្តិ អចិដ្ឋហិទ្ធា ភាជាបេតិ ជិស្សត្តិ-
 យំ ចាចិត្តិយំ ។ កាលចិវេ អភាលចិវេសញ្ញា អាមង្គ
 ទុក្ខដស្ស ។ កាលចិវេ វេមតិកា អាមង្គ ទុក្ខដស្ស ។
 កាលចិវេ កាលចិវេសញ្ញា អាមាបត្តិ ។

[១១៥] អាមាបត្តិ អភាលចិវេ អភាលចិវេសញ្ញា
 ភាជាបេតិ កាលចិវេ កាលចិវេសញ្ញា ភាជាបេតិ
 ទុក្ខត្តិកាយ អាទិកម្មត្តិកាយាតិ ។

បត្តិភ្នំស្ស តិរិយសិក្ខាបទី

[១១៦] ភេន សមយេន ពុទ្ធា មគ្គា សាវត្តិយំ វិហ-
 រតិ ដេតវេន អបាធិបណ្ឌិតាស្ស អាហមេ ។ ភេន ទោ
 មន សមយេន ឥស្សនន្ទា ភិក្ខុនិ អញ្ញតរាយ^(១) ភិក្ខុ-
 ចិយា សន្និ ចិវេ វារិដ្ឋន្ទា^(២) មវិកុញ្ញតិ ។ អដទោ សា
 ភិក្ខុនិ តំ ចិវេ សធម្មវិញ្ញា^(៣) ជិក្ខុមិ ។ ឥស្សនន្ទា

១ ។ ម. កញ្ញាវិស្សា ។ ២ សុទ្ធា មវិកុញ្ញតិ ទិស្សតិ ។ ៣ វ. ម. សិហវិញ្ញា ។

ប្រិភាទ្យវចក ក្រវិនិស្សត្តិយបាចិត្តិយ ។ អភាលចិវេ ភិក្ខុនិសំគាល់ថា
 កាលចិវេ ហើយអចិដ្ឋន្ទាជា កាលចិវេ ហើយប្រិភាទ្យវចក ក្រវិនិស្សត្តិ-
 យបាចិត្តិយ ។ កាលចិវេ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាអភាលចិវេ ក្រវិអាមង្គទុក្ខដ ។
 កាលចិវេ ភិក្ខុនិមានសេចក្តីសង្ស័យ ក្រវិអាមង្គទុក្ខដ ។ កាលចិវេ ភិក្ខុនិ
 សំគាល់ថាកាលចិវេ មិនក្រវិអាមង្គ ។

[១១៥] កវវេដលមិនក្រវិអាមង្គ (ក្រវិសិក្ខាបទនេះមាន ៤ យ៉ាង)
 គឺអភាលចិវេ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាអភាលចិវេមន ហើយប្រិភាទ្យវចក
 (អភាលចិវេនោះ) ១ កាលចិវេ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាកាលចិវេមន ហើយប្រិ-
 ភាទ្យវចក (កាលចិវេនោះ) ១ ភិក្ខុនិទុក ១ ភិក្ខុនិជា ខាងដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

បត្តិភ្នំ សិក្ខាបទី ៣

[១១៦] សមយេនោះ ព្រហ្មេន្ទដំនានព្រិភោគភវិក្ខុនិដេវតាហម
 របស់អនាថបិណ្ឌិតាសម្មី ទៀបក្រិណសាត្តិ ។ គ្រានោះឯង ឥស្សនន្ទា
 ភិក្ខុនិច្ចុចិវេនិភិក្ខុនិមួយច្រើនហើយប្រិប្រាស ទើបភិក្ខុនិនោះបតិចិវេនោះ
 ហើយទុកដាក់ទៅ ។ ឥស្សនន្ទាភិក្ខុនិបានពោលពាក្យនេះទើបភិក្ខុនិនោះថា

កិក្ខុដំ តំ កិក្ខុដំ ឯតនរោច យន្ត អយ្យ មរោ
 សន្និ ចិវំ បរិវេទ្តិតំ កកហំ តំ ចិវំ ។ អធិទោ សា
 កិក្ខុដំ តំ ចិវំ ធិហរិត្យា ធុល្លទន្ទាយ កិក្ខុដំហរ
 នស្សសិ ។ ធុល្លទន្ទា កិក្ខុដំ តំ កិក្ខុដំ ឯតនរោច
 ហន្តយ្យ កុយ្យំ ចិវំ អាហរ មេតិ ចិវំ យំ កុយ្យំ
 កុយ្យមេវេតិ យំ មយ្យំ មយ្យមេវេតិ អាហរ មេ តំ សកំ
 បច្ចាហរិតិ អន្និ ។ អធិទោ សា កិក្ខុដំ កិក្ខុដំ
 ឯតនរោច អាណេចេសិ ។ យា តា កិក្ខុដំយោ អប្បិទ្តា
 ។ បេ ។ តា ទុណ្ណយន្តិ ទិយន្តិ វិទាចេន្តិ កតំ ហិ
 ធាម អយ្យា ធុល្លទន្ទា កិក្ខុដំយា សន្និ ចិវំ បរិវេទ្តិ
 ត្យា អន្និស្សតិ ។ អធិទោ តា កិក្ខុដំយោ កិក្ខុដំ
 ឯតនរោច អាណេចេសុំ ។ កិក្ខុ ភកវតោ ឯតនរោ
 ចេសុំ ។ បេ ។ សន្និ តំ កិក្ខុ ធុល្លទន្ទា កិក្ខុដំ
 កិក្ខុដំយា សន្និ ចិវំ បរិវេទ្តិ ត្យា អន្និ តំ ។ សន្និ
 ភកវតិ ។ វិករហិ ពុទ្ធា ភកវ កតំ ហិ ធាម កិក្ខុ
 ធុល្លទន្ទា កិក្ខុដំ កិក្ខុដំយា សន្និ ចិវំ បរិវេទ្តិ

បតិក្រិលោកម្ភសំ ចិវិវេសលោកម្ភនិវ្រ្តំ ចិវិវេសានៅឯណា ។ ឯ
 កិក្ខុនិវេសយកចិវិវេសានេចក្របកបង្ហាញដល់ធុល្លទន្ទាភិក្ខុនិ ។ ធុល្លទន្ទា
 ភិក្ខុនិប្រាមកាលពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនិវេសានៅ បតិក្រិលោកម្ភសំ លោកម្ភ
 យកចិវិវេសលោកទៅវិញចុះ លោកម្ភទៀតចិវិវេសមក ចិវិវេសលោក
 លោក ចិវិវេសានៅលោកដដែល ចិវិវេសលោក ចិវិវេសានៅលោក
 ខ្លះដដែលវិញ លោកម្ភទៀតចិវិវេសមក លោកម្ភទាំងយកចិវិវេសលោក
 ទៅវិញចុះ ហើយដំណើរយកទៅ ។ ចើបភិក្ខុនិវេសានៅប្រាប់ដំណើរ
 ខ្លះដល់ភិក្ខុនិវេសទ្រាយ ។ ភិក្ខុនិវេសទ្រាយណា មានសេចក្តីប្រាប់ដំណើរ
 ។ បេ ។ ភិក្ខុនិវេសទ្រាយនោះក៏ពាលពោស ភិវេសិល បន្តិចបន្តួចថា
 លោកម្ភសំធុល្លទន្ទាមិនសមបើមកប្រើវិនិច្ឆ័យភិក្ខុនិវេសនា ហើយដំណើរ
 យកទៅវិញសោះ ។ ភិក្ខុនិវេសទ្រាយនោះប្រាប់ដំណើរខ្លះដល់ភិក្ខុនិវេស
 ទ្រាយភិក្ខុនិវេសនោះ ។ ភិក្ខុនិវេសទ្រាយត្រាបច្ចុលដំណើរខ្លះចំពោះព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ។ បេ ។ ទ្រង់ក្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុនិវេសទ្រាយ ពួក
 ធុល្លទន្ទាភិក្ខុនិវេសចិវិវេសភិក្ខុនិវេសនាហើយដំណើរយកទៅវិញ ពិតមែន
 ឬ ។ ភិក្ខុនិវេសទ្រាយត្រាបច្ចុលថា បតិក្រិលោកម្ភដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។
 ព្រះពុទ្ធដ៏មានដាច់ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុនិវេសទ្រាយ ធុល្លទន្ទា
 ភិក្ខុនិ មិនសមបើមកប្រើវិនិច្ឆ័យភិក្ខុនិវេសនាហើយដំណើរយកទៅវិញទេ

អង្គិច្ឆិស្សតិ ធនតំ ភិក្ខុវេ អប្បសន្នាធំ វា មសាតាយ ។ មេ ។ វេរញ្ច មន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុចិយោ ឥមំ សំគ្គា-
 បធំ ឧត្តិសន្តុ យា បន ភិក្ខុធំ ភិក្ខុចិយោ សន្តិ ចិវំ
 បរិវេត្តោ សា ចន្ទា វេរំ វិនយុ ហន្តុយុ តុយ្ហំ ចិវំ
 អាហារ មេតំ ចិវំ យំ តុយ្ហំ តុយ្ហមេវេតំ យំ មយ្ហំ
 មយ្ហមេវេតំ អាហារ មេ តំ សតំ ចន្ទាហារតំ អង្គិច្ឆេយ្យ
 វា អង្គិច្ឆារមេយ្យ វា ធិស្សត្តិយំ ពាចិគ្គិយធំ ។

[១០៧] យា ចនាតិ យា យាធិសា ។ មេ ។ ភិក្ខុ-
 ធិតិ ។ មេ ។ អយំ ឥមស្មី អន្តេ អធិប្បេតា ភិក្ខុចិ-
 តិ ។ ភិក្ខុចិយោ សន្តិធំ អញ្ញាយ ភិក្ខុចិយោ សន្តិ ។
 ចិវំ ធាម ធន្ត ចិវំ អញ្ញាតំ ចិវំ វិគយ្យទុបកំ
 បច្ឆិមំ ។ បរិវេត្តោតិ បរិវេត្តេ វា វិបុសំ វិបុលេន វា
 បរិវត្តំ បរិវេត្តោ^(១) ។ អង្គិច្ឆេយ្យាតិ សយំ អង្គិច្ឆតិ ធិស្ស-
 ត្តិយំ^(២) ហោតិ ។ អង្គិច្ឆារមេយ្យាតិ អញ្ញំ អាណាមេតិ
 អាបន្តិ ធិក្កវស្ស សតិ អាណាត្តា តហុតំបិ អង្គិច្ឆតិ

១ ឧ. ម. ចរិវេត្តោ ។ ២ សព្ទ ធិស្សត្តិយំ ពាចិគ្គិយធំ វិស្សតំ ។

ហាលភិក្ខុតាំងទ្បយ អំពើមេមិនមែននាំឲ្យជ្រៃថ្លាដល់ពួកដទៃដែលបិទពាន់
 ជ្រៃថ្លាទេ ។ មេ ។ ហាលភិក្ខុតាំងទ្បយ ភិក្ខុតាំងទ្បយចូលដល់ដៃដទៃ
 ឲ្យស្ម័គ្រគ្នាទេយោន្តិទេថា ភិក្ខុវិភាមួយ បូចិវិនិភិក្ខុវិភាមួយ ហើយ
 ភិក្ខុវិភាមួយត្រូវបំពេញយោន្តិទេក្នុងកាលជាខាងក្រោយថា បព៌ត្រលោក
 ម្ចាស់ រណ្តិយចុះ លោកចូរយកចិវំរបស់លោកទៅវិញចុះ លោក
 ចូរឲ្យចិវំទៅមេតិវិញ ចិវំរណ្តិយរបស់លោក ចិវំទោះជារបស់លោក
 ដដែល ចិវំរណ្តិយរបស់ខ្ញុំ ចិវំទោះជារបស់ខ្ញុំដដែលវិញ លោកចូរឲ្យចិវំ
 ទៅមេតិវិញ លោកចូរនាំយកចិវំរបស់លោកទៅវិញចុះ (ហើយ) ដណ្តើម
 យកឯងក្តី ប្រើឲ្យដណ្តើមយកក្តី ត្រូវទិស្សត្តិយទុច្ចតិយ ។

[១០៧] ត្រីភិក្ខុវេ ភិក្ខុវិភាមួយ ទានសេចក្តីដើម្បីយក
 វិក្កាមទេ ១ វិក្កាមទេកណ្តាលហើយ ។ ពាក្យថា ធិតិភិក្ខុវិភាមួយ តិមួយ
 អង្គិច្ឆេយ្យភិក្ខុវិភាមួយ ។ ដែលហៅថា ចិវំ តិចិវំ ឯយោន្តិ ចិវំរណ្តិយ
 ហ៊ុនគ្រប់ដុតដែលគ្រប់ក្រុមប្រធាន ។ ពាក្យថា បូ គឺចូរឲ្យចិវំវិញច្រើន
 ដោយចិវំវិញច្រើន ឲ្យចិវំវិញច្រើនដោយចិវំវិញច្រើនក្តី ។ ពាក្យថា ដណ្តើម
 យកឯង គឺភិក្ខុវិភាមួយខ្លួនឯង ចិវំទោះជាទិស្សត្តិយ ។ ពាក្យថា
 ប្រើឲ្យដណ្តើមយក គឺភិក្ខុវិភាមួយខ្លួនឯង ត្រូវលបក្តីទុកដ ភិក្ខុវិ
 ច្ឆាវិភាមួយ អញ្ញាចូលបង្គាប់ដណ្តើមច្រើនផង ចិវំទោះជាទិស្សត្តិយ

និស្សន្ទិយំ ហោតំ ចិន្ទន្ទំ ចិន្ទន្ទំ សង្ឃស្ស វា គណស្ស
 វា ឋិតាយ ភិក្ខុនិយា^(១) វា ។ ឋិតាយ បទ ភិក្ខុវ
 ចិន្ទន្ទំ ។ ថេ ។ ឥធំ មេ អយ្យេ ធីវំ ភិក្ខុនិយា
 សន្តិ បរិវេទ្តត្វា អច្ឆន្ទំ និស្សន្ទិយំ ឥមាហំ សង្ឃស្ស
 និស្សន្ទិយំ ។ ថេ ។ ធនេយ្យតំ ។ ថេ ។ ធនេយ្យតំ
 ។ ថេ ។ អយ្យាយ ធន្ទតំ ។

[១០៨] ឧបសម្មត្ថាយ ឧបសម្មត្ថសញ្ញា ធីវំ
 បរិវេទ្តត្វា អច្ឆន្ទតិ វា អច្ឆន្ទាបេតិ វា និស្សន្ទិយំ
 ចាចិត្តិយំ ។ ឧបសម្មត្ថាយ វេមតិកា ធីវំ បរិ-
 វេទ្តត្វា អច្ឆន្ទតិ វា អច្ឆន្ទាបេតិ វា និស្សន្ទិយំ
 ចាចិត្តិយំ ។ ឧបសម្មត្ថាយ អនុបសម្មត្ថសញ្ញា ធីវំ
 បរិវេទ្តត្វា អច្ឆន្ទតិ វា អច្ឆន្ទាបេតិ វា និស្សន្ទិយំ
 ចាចិត្តិយំ ។ អញ្ញំ បរិក្ការំ បរិវេទ្តត្វា អច្ឆន្ទតិ វា អច្ឆ-
 ន្ទាបេតិ វា អាមត្តិ ទុក្ខាដស្ស ។ អនុបសម្មត្ថាយ
 សន្តិ ធីវំ វា អញ្ញំ វា បរិក្ការំ បរិវេទ្តត្វា អច្ឆន្ទតិ វា
 អច្ឆន្ទាបេតិ វា អាមត្តិ ទុក្ខាដស្ស ។ អនុបសម្មត្ថាយ

១ ឧ ម. ធនេយ្យនិយា វា វិស្សនិ ។

ភិក្ខុនិយា ត្រៃវលះដល់សង្ឃតំ បទ គណៈកំ បទ ដល់ភិក្ខុនិ ទ បូកិបទ ។
 ហាលភិក្ខុចាំនិទ្យាយ ចិវេនាភិក្ខុនិ ត្រៃវលះយ៉ាងនេះ ។ ថេ ។ បពិត្រ
 លោកទ្វាសំ ចិវេនាខ្ញុំប្តូរនឹងភិក្ខុនិដឹងគ្នា ហើយដំណើរយកមកវិញ ជា
 និស្សន្ទិយ (ត្រៃវលះ) ខ្ញុំសូមលះចិវេនាដល់សង្ឃ ។ (ពាក្យគណៈនេះ
 ទៅមានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិទ្ធិបទ ១ នៃនិស្សន្ទិយកណ្តុនេះហើយ) ។

[១០៨] ឧបសម្មត្ថាយ^(១) ភិក្ខុនិសំគាល់ថា ឧបសម្មត្ថាយ ប្តូរចិវេ
 ហើយដំណើរយកឯងក្តី ប្រើគេឲ្យដំណើរយកក្តី ត្រៃវលះយក
 ចិត្តិយ ។ ឧបសម្មត្ថាយ ភិក្ខុនិគាតសេចក្តីសង្ឃិយ ប្តូរចិវេ ហើយដំណើរ
 យកឯងក្តី ប្រើគេឲ្យដំណើរយកក្តី ត្រៃវលះយកចិត្តិយ ។ ឧប-
 សម្មត្ថាយ ភិក្ខុនិសំគាល់ថា មិនមែនឧបសម្មត្ថាយ ប្តូរចិវេ ហើយដំណើរ
 យកឯងក្តី ប្រើគេឲ្យដំណើរយកក្តី ត្រៃវលះយកចិត្តិយ ។ ភិក្ខុនិប្តូ
 បរិក្ការដទៃ ហើយដំណើរយកឯងក្តី ប្រើគេឲ្យដំណើរយកក្តី ត្រៃវលះ
 ទុក្ខដ ។ ភិក្ខុនិប្តូរចិវេ បរិក្ការដទៃក្តី នឹងអនុបសម្មត្ថាយ ហើយដំណើរ
 យកឯងក្តី ប្រើគេឲ្យដំណើរយកក្តី ត្រៃវលះយកទុក្ខដ ។ អនុបសម្មត្ថាយ

១ សំដៅយកភិក្ខុនិ ប្រើត្រៃវលះ ហៅថា អនុបសម្មត្ថាយ ។

ធម្មសម្មាសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ អនុបសម្មាសញ្ញា
វេទនិកា អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ អនុបសម្មាសញ្ញា អនុ-
បសម្មាសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។

[១០៧] អនាបត្តិ សា វ ធម្មិ តស្ស វ វិស្សា-
សេន្តិ កណ្តាភិ ឧប្បត្តិកាយ អាទិកម្មិកាយោភិ ។

បញ្ញវិជ្ជា បញ្ញសិក្ខាបទី

[១០៨] តេជ សមយេន តុច្ឆោ ភគវា សាវត្ថិយំ
វិហាភិ ជេតវេន អនាថមិណ្ឌិកស្ស អាវមេ ។ តេជ
ចោ ថន សមយេន ថុល្លនន្ទា ភិក្ខុនិ ភិណ្ឌា
យោភិ ។ អថចោ អញ្ញាភោ ឧបាសកោ យេន ថុល្ល-
នន្ទា ភិក្ខុនិ តេជសន្តមិ ឧបសន្តមិកា ថុល្លនន្តិ
ភិក្ខុនិ វិជនាភេត តិរេន្ត អយ្យ អដាសុ តី អាហារិ-
យត្ថភិ ។ សម្បុតា មេ អាវុសា អន្តោភិ ។ អថចោ
សោ ឧបាសកោ អញ្ញាភស្ស អាបណិកស្ស យក

ភិក្ខុនិសំគាល់ថា បសម្មាសញ្ញា ត្រៃវិភាគក្នុងក្រុង ។ អនុបសម្មាសញ្ញា ភិក្ខុនិ
មានសេចក្តីសន្សំយ ត្រៃវិភាគក្នុងក្រុង ។ អនុបសម្មាសញ្ញា ភិក្ខុនិសំគាល់
ថាអនុបសម្មាសញ្ញា ត្រៃវិភាគក្នុងក្រុង ។

[១០៧] ព្រះវិស្ណុមិទ្ធិត្រៃវិភាគ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៤ យ៉ាង) គឺ
ភិក្ខុនិ (វិស្ណុមិទ្ធិត្រៃវិភាគ) ភិក្ខុនិ (ជាអ្នកប្តូរ) សិទ្ធិស្ថាបនា
ភិក្ខុនិ (ជាអ្នកទទួលប្តូរ) ភាវៈ កាន់យកទៅ ១ ភិក្ខុនិក្ខុន ១ ភិក្ខុនិជាធាតុ
នៃបញ្ញា ១ ។

បញ្ញវិជ្ជា សិក្ខាបទទី ៤

[១០៩] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធវិហារព្រះភាគកន្លែងដេកនាពេល
របស់អនាថមិណ្ឌិកសេន្តិ ទៀបគ្រឹមសាគី ។ ត្រាវនោះឯង ថុល្លនន្ទាភិក្ខុ-
និមានជម្ងឺ ។ លំដាប់នោះ ទុក្ខសកម្មាភិក្ខុនិទៅរកថុល្លនន្ទាភិក្ខុនិដែល
នៅក្នុងទីនោះ លុះចូលទៅជិតហើយបានកោលពាក្យនេះខឹងថុល្លនន្ទា
ភិក្ខុនិថា បដិគ្រាលោកម្ចាស់ សេចក្តីមិនសប្បាយកើតមានដល់វលាស្ស
លោកម្ចាស់ឲ្យខ្ញុំរករបស់អ្វីមក ។ ថុល្លនន្ទាភិក្ខុនិឆ្ងាយថា វៃតាវុសោ
អាត្មាត្រៃវិភាគដោយទឹកដោះវា ។ ទើបទុក្ខសកម្មានោះនាំយកទឹកដោះវា

កតមាបណាស្ស សប្បំ អាហារិក្ខា ធុល្លទន្ទាយ កិក្ខុនិ-
 យោ អនាសិ ។ ធុល្លទន្ទា កិក្ខុនិ វិវាហា^(១)ន មេ
 អាវុសោ សប្បំនា អន្តោ តេលេន មេ អន្តោតិ ។
 អថទោ សោ ឧបាសកោ យេន សោ អាបណិកោ
 តេនុបស្ក័យិ ឧបស្ក័យិត្វា តំ អាបណិកំ វតទរោច
 ន កិរយ្យ^(២)អយ្យោយ សប្បំនា អន្តោ តេលេន អន្តោ
 ហន្ត តេ សប្បំ តេលំ មេ ទេហិវិ ។ សចេ មយំ
 អយ្យ^(៣)វិក្កិកំ កណ្តំ បុន អាទិយិស្សម កតា អន្តាតំ
 កណ្តំ វិក្កាយិស្សតិ សប្បំស្ស កាយេន សប្បំ មាដំ
 តេលស្ស កាយំ អាហារ តេលំ ហរិស្សសិវិ ។ អថទោ
 សោ ឧបាសកោ ឧដ្ឋាយតិ ទិយតិ វិវាចេតិ កតំ
 ហិ ធាម អយ្យា ធុល្លទន្ទា អញ្ញំ វិញ្ញាមេត្វា អញ្ញំ
 វិញ្ញាមេស្សតិវិ ។ អស្សោសុំ ទោ កិក្ខុនិយោ កស្ស
 ឧបាសកស្ស ឧដ្ឋាយន្តស្ស ទិយន្តស្ស វិវាចេន្តស្ស ។
 យា កា កិក្ខុនិយោ អប្បំនា ។ មេ ។ តា ឧដ្ឋាយន្តំ
 ទិយន្តំ វិវាចេន្តំ កតំ ហិ ធាម អយ្យា ធុល្លទន្ទា

១ នវំ បាវុយំ ១. ប. ធានុកេសុ ៨ ទិស្សវិ ។ ២ ១. ម. កិរយ្យា ។ ៣ ១. ម. អយ្យា ។

មានវិវ្យ ១ កហាបណៈ អំតិដុះក្នុងរាងកាយហើយបានប្រគេនដល់ធុល្ល-
 ទន្ទាភិក្ខុវិ ។ ធុល្លទន្ទាភិក្ខុវិបានទិយាយយ៉ាងនេះថា ខែអារុសា អភ្ន
 មិនត្រូវការដោយទឹកដោះរោង អភ្នត្រូវការដោយប្រសិវិញ ។ ទើប
 ទុបាសកនោះចូលទៅក្នុងរាងកាយ លុះចូលទៅដល់ហើយបានទិយាយ
 ពាក្យនេះនឹងអ្នកធុល្លទន្ទានោះថា ខែអ្នកម្ចាស់ ឮថាលោកម្ចាស់មិនត្រូវការ
 ដោយទឹកដោះរោង ត្រូវការតែប្រសិ អ្នកចូលយកទឹកដោះរោងរបស់អ្នកទៅ
 វិញចុះ ចូរទិញប្រសិដល់ខ្ញុំវិញ ។ អ្នកធុល្លទន្ទាថា ខែអ្នកម្ចាស់ បើយើង
 នឹងទទួលរបស់ដែលយើងលក់ទៅហើយយកមកវិញ កាលណាយើងនឹង
 លក់របស់ដាច់ អ្នកនាំយកទឹកដោះរោងទៅដោយដើម្បីចិញ្ចឹមទឹកដោះរោងហើយ
 ចូរអ្នកនាំដើម្បីចិញ្ចឹមប្រសិមក ទើបនឹងនាំយកប្រសិទៅបាន ។ ទុបាសកនោះ
 ក៏ពោលទោស គំរង្សិល បន្ទុះបង្ហាបំបាច់ លោកម្ចាស់ធុល្លទន្ទាមិនសមបើ
 នឹងសុំរបស់ដទៃ ហើយសុំរបស់ដទៃនោះ ។ កិក្ខុវិទូទទួល
 បានក្នុងទុបាសកនោះកំពុងពោលទោស គំរង្សិល បន្ទុះបង្ហាបំបាច់ ហើយ ។
 កិក្ខុវិទូទទួលយកណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាភិក្ខុ ។ មេ ។ កិក្ខុវិទូទទួល
 នោះពោលទោស គំរង្សិល បន្ទុះបង្ហាបំបាច់ លោកម្ចាស់ធុល្លទន្ទា

អញ្ញំ វិញ្ញាបេត្តា អញ្ញំ វិញ្ញាបេស្សតិភិ ។ អដទោ កា
 ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខុនំ ឯតមត្ថំ អាហោចេសុំ ។ ភិក្ខុ ភគ-
 វតោ ឯតមត្ថំ អាហោចេសុំ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខុវេ
 ដុល្លនន្តា ភិក្ខុនិ អញ្ញំ វិញ្ញាបេត្តា អញ្ញំ វិញ្ញាបេភិភិ ។
 សច្ចំ ភគវតិ ។ វិការហិ ពុត្តោ ភគវ កតំ ហិ ទាម
 ភិក្ខុវេ ដុល្លនន្តា ភិក្ខុនិ អញ្ញំ វិញ្ញាបេត្តា អញ្ញំ វិញ្ញា-
 បេស្សតិ ទេតំ ភិក្ខុវេ អប្បសន្តានំ វ បសាទាយ
 ។ បេ ។ ឯវត្តា បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខុ សិក្ខាបទំ
 ឧទ្ទិសទុ យោ បទ ភិក្ខុនិ អញ្ញំ វិញ្ញាបេត្តា អញ្ញំ វិញ្ញា-
 បេយ្យ និស្សត្តិយំ តាចិត្តិយំ ។

(១១១) យោ បទាភិ យោ យាទិសា ។ បេ ។ ភិក្ខុនិភិ
 ។ បេ ។ អយំ ភិក្ខុស្មិ អន្តេ អនិប្បេតា ភិក្ខុនិភិ ។ អញ្ញំ
 វិញ្ញាបេត្តាភិ យន្តិញ្ញំ វិញ្ញាបេត្តា ។ អញ្ញំ វិញ្ញាបេយ្យា-
 ភិ តំ ឯវេត្តា អញ្ញំ វិញ្ញាបេតិ បយោភេ ពុត្តនំ

មិនសមបើនឹងសុំរបស់ដទៃ ហើយសុំរបស់ឯទៀតវិញសោះ ។ ទើប
 ភិក្ខុនាំទិវ្យាយនោះប្រាប់ដំណើរទៅដល់ភិក្ខុនាំទិវ្យាយ ។ ភិក្ខុនាំទិវ្យាយ
 ក្រាបទូលដំណើរនេះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុនាំទិវ្យាយ ពូកែដុល្លនន្តាភិក្ខុនិសុំរបស់ដទៃ ហើយសុំ
 របស់ទៀតវិញ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុនាំទិវ្យាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ជូន
 ម្ចាស់ភិក្ខុនាំទិវ្យាយ ដុល្លនន្តាភិក្ខុនិមិនត្រូវបើនឹងសុំរបស់ដទៃ ហើយ
 សុំរបស់ទៀតវិញសោះ ម្ចាស់ភិក្ខុនាំទិវ្យាយ អំពើនេះមិនទាន់ជ្រះថ្លា
 ដល់ពួកថេរវាសនិកខានជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុនាំទិវ្យាយ ភិក្ខុនិ
 នាំទិវ្យាយចូរសុំផែនទៀតខ្ញុំសិក្សាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនិណាមួយ
 សុំរបស់ដទៃ ហើយសុំរបស់ទៀតវិញ ភិក្ខុនិនោះ ត្រូវទិស្សត្តិយ
 ទាចិត្តិយ ។

(១១១) ត្រង់ភាស្យថា ភិក្ខុនិណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្សា-
 បទទី១ ខែបុណ្ណដ៏កណ្តច្រើនហើយ ។ ភាស្យថា សុំរបស់ដទៃ ភិក្ខុនិសុំ
 របស់ណាមួយច្រើនហើយ ។ ភាស្យថា សុំរបស់ទៀតវិញ គឺភិក្ខុនិវៀរលង
 របស់ដែលសុំនោះ ហើយសុំរបស់ទៀតវិញ ត្រូវទុកដក្តីប្រយោគសុំ

បដិលាភេទ និស្សន្ទិយំ ហោតិ និស្សន្ទិយតំ សង្ឃស្ស ក
 កណាស្ស ក ឯកភិក្ខុនិយា ក ។ ឯវត្ថុ បទ កិក្ខុវ
 និស្សន្ទិយតំ ។ បេ ។ ឥនំ មេ អយ្យេ អញ្ញំ វិញ្ញាមេត្ត
 អញ្ញំ វិញ្ញាមិតំ និស្សន្ទិយំ ឥតាហំ សង្ឃស្ស និស្សន្ទិ-
 មិតំ ។ បេ ។ ននយ្យាតិ ។ បេ ។ ននយ្យន្តិ ។ បេ ។
 អយ្យាយ នន្តិ ។

[១១២] អញ្ញំ អញ្ញសញ្ញា អញ្ញំ វិញ្ញាមេតិ និស្សន្ទិយំ
 ចាចិត្តិយំ ។ អញ្ញំ វេមតិកា អញ្ញំ វិញ្ញាមេតិ និស្សន្ទិយំ
 ចាចិត្តិយំ ។ អញ្ញំ អនញ្ញសញ្ញា អញ្ញំ វិញ្ញាមេតិ
 និស្សន្ទិយំ ចាចិត្តិយំ ។ អនញ្ញំ អញ្ញសញ្ញា អនញ្ញំ
 វិញ្ញាមេតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ អនញ្ញំ វេមតិកា
 អនញ្ញំ វិញ្ញាមេតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ អនញ្ញំ
 អនញ្ញសញ្ញា អនាបត្តិ ។

បេសំគារោនិស្សន្ទិយកុណិទណ វេលបាទមក កិក្ខុនិក្ខេបេវរបេសំគារោ
 ដល់សង្ឃភិក្ខុនិយា គណោភិក្ខុនិយា ដល់ភិក្ខុនិយា ទុក្ខបេសំគារោ ។ ឆ្មារភិក្ខុភិក្ខុ
 ទុក្ខេ កិក្ខុនិក្ខេបេវយោចិរោ ។ បេ ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ បេសំដទ
 រោ ខ្ញុំសុំហើយខ្ញុំរេសំដទៀតវិញ ជាពិស្សន្ទិយ ខ្ញុំសូមលះបេសំ
 រោដល់សង្ឃ ។ (ពាក្យគតិរោរេវមាណសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិប្បាសនា ១
 ខែនិស្សន្ទិយកណ្តុនេះហើយ) ។

[១១២] បេសំដទ កិក្ខុនិក្ខេបេវយោចិរោ ហើយសុំលះ
 ដទៀត ត្រូវនិស្សន្ទិយបាចិត្តិយ ។ បេសំដទ កិក្ខុនិក្ខេបេវយោ-
 ចិត្តិយ ហើយសុំលះដទៀត ត្រូវនិស្សន្ទិយបាចិត្តិយ ។
 បេសំដទ កិក្ខុនិក្ខេបេវយោចិរោ ហើយសុំលះដទៀត
 ត្រូវនិស្សន្ទិយបាចិត្តិយ ។ មិនមែនបេសំដទ កិក្ខុនិក្ខេបេវយោ-
 ចិត្តិយ ហើយសុំលះមិនមែនដទៀត ត្រូវបាត់ទុក្ខ ។ មិនមែនបេសំ
 ដទៀត កិក្ខុនិក្ខេបេវយោចិត្តិយ ហើយសុំលះមិនមែនដទៀត ត្រូវបាត់
 ទុក្ខ ។ មិនមែនបេសំដទ កិក្ខុនិក្ខេបេវយោចិត្តិយ មិនត្រូវ
 តាមភិក្ខុ ។

[១១៣] អនាថត្តិ តត្ថោ វិញ្ញាបេតិ អត្តាត្តា
វិញ្ញាបេតិ អាទិសំសំ ធម្មស្សត្តា វិញ្ញាបេតិ ឧម្មត្តិ-
កាយ អាទិកម្មិកាយាតំ ។

បញ្ញត្តិស្ស បញ្ញាបសិក្ខាបទិ

[១១៤] ភេទ សមយេន តុម្ភោ ភត្តា សាវត្តិយំ
វិហារតិ វេតនំន អនាថបិណ្ឌិកស្ស អាណមេ ។ ភេទ
ទោ បទ សមយេន ធុល្លទត្តា ភិក្ខុនិ តិលាតា ហោតិ ។
អថទោ អញ្ញាតោ ឧបាសៈកា យេន ធុល្លទត្តា ភិក្ខុនិ
តេនុបសន្តមិ ឧបសន្តមិត្តា ធុល្លទត្តំ ភិក្ខុនិ ឯតន-
ភោច កត្តិ អយ្យេ ទមនិយំ កត្តិ យាបនិយន្តិ ។ ធន
មេ អាវុសោ ទមនិយំ ធន យាបនិយន្តិ ។ អនុកស្ស
អយ្យេ អាបណិកស្ស យាវ កម្មាបណំ ទិក្ខុមិស្សនមិ

[១១៥] ភវវេសលមិនត្រូវគាបត្តិ (ភ្នំសិក្ខាបទទេរោទថយ៉ាតិ)
តិក្ខុនិ (សុរេសំណាមុនហើយរេសំនោះគំចរោគមិនល្មម) សុរេសំនោះ
ដវេសល (វេសាវៀត) ១ ភិក្ខុនិ (សុរេសំអ្វីម្យ៉ាងហើយ) សុរេសំវេស
(ទៀត) ព្រោះត្រូវផ្សំខ្លះខាងមិនបាន) ១ ភិក្ខុនិសំដែនអាទិសឱ្យហើយសុ
(ពន្យល់រេសំមួយ ថាថោកជាងរេសំមួយ ហើយសុរេសំថោកនោះ) ១
ភិក្ខុនិចក ១ ភិក្ខុនិជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

បញ្ញត្តិ សិក្ខាបទទិ ៥

[១១៦] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជំបានព្រះភាគគង់ក្នុងវេតវិហារម
រេសំអនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្តិ ។ គ្រាពោះឯង ធុល្លទត្តាភិក្ខុនិ
មានជម្ងឺ ។ ឧបាសកម្នាក់ចូលទៅគេធុល្លទត្តាភិក្ខុនិក្នុងវេលានោះ លុះចូល
ទៅជំនរហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងធុល្លទត្តាភិក្ខុនិថា បតិក្រលោក
ម្ចាស់ លោកម្ចាស់អាចអត់ប្រាំសេចក្តីទុកបានឬទេ លោកម្ចាស់អាចកាត់
អំយាបថឱ្យប្រព្រឹក្តទៅបានឬទេ ។ ធុល្លទត្តាភិក្ខុនិឆ្លើយថា នៃការសោ
ភាពមិនអាចអត់ប្រាំសេចក្តីទុកបានទេ មិនអាចកាត់អំយាបថឱ្យប្រព្រឹក្ត
ទៅបានទេ ។ ឧបាសកនោះនិយាយថា បតិក្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំនឹងទុក

តតោ យំ វិទ្ធករិយាសិ តំ អាហារាមេយ្យាសីតំ ។
 ធុល្លទន្ធា កិក្កុទិ អញ្ញាតំ សិក្ខុមាណំ អាណារមសិ
 កច្ច សិក្ខុមាណេ អម្មកស្ស អាមណិកស្ស យរា
 កហាមណស្ស តេសំ អាហារតិ ។ អថទោ សា
 សិក្ខុមាណា តស្ស អាមណិកស្ស យរា កហាមណស្ស
 តេសំ អាហារិញ ធុល្លទន្ធាយ កិក្កុទិយោ អនាសិ ។
 ធុល្លទន្ធា កិក្កុទិ ឯវនាហា^(១) ទ មេ សិក្ខុមាណេ
 តេលេទ អន្តោ សប្បិទា មេ អន្តោតិ ។ អថទោ សា
 សិក្ខុមាណា យេទ សោ អាមណិកោ តេទុបសន្តិមិ
 ទុបសន្តិមិញ តំ អាមណិកំ ឯតទារាទ ទ កិរ
 អាវុសា អយ្យាយ តេលេទ អន្តោ សប្បិទា អន្តោ
 ហន្ត តេ តេសំ សប្បិ មេ ទេហិតិ ។ សារេ មយំ
 អយ្យេ វិក្កិតំ កណ្តំ បុទ អាទិយិស្សាម តតា អញ្ញាតំ
 កណ្តំ វិក្កាយិស្សតិ តេលស្ស កយេទ តេសំ ហនំ
 សប្បិស្ស កយំ អាហារ សប្បិ ហវិស្សសីតិ ។ អថទោ
 សា សិក្ខុមាណា រោទន្តិ អដ្ឋាសិ ។ កិក្កុទិយោ តំ

១ អទំ ហវិស្សយំ ឧ. ម. ចោត្តកេសុ ១ វិស្សតិ ។

កហាមណៈក្នុងផ្ទះអ្នកផ្សារឯណោះ លោកត្រូវការរបស់លោក លោកធម្ម
 ឲ្យចូលលោកមួយទៅនាំយករបស់នោះអំពីផ្ទះនោះមកចុះ ។ ធុល្លទន្ធា
 កិក្កុទិបញ្ជប់សិក្ខុមាណា ១ រូបថា ខែសិក្ខុមាណា មានចូរទៅនាំយកប្រើ ១
 កហាមណៈអំពីផ្ទះអ្នកផ្សារឯណោះមក ។ ទើបនាងសិក្ខុមាណានោះទៅនាំ
 យកប្រើ ១ កហាមណៈអំពីផ្ទះអ្នកផ្សារនោះមកប្រើគេបុល្លទន្ធាកិក្កុទិ ។
 ធុល្លទន្ធាកិក្កុទិបញ្ជូនពោលយ៉ាងនេះថា ខែសិក្ខុមាណា យើងមិនត្រូវការទើប
 ប្រើទេ យើងត្រូវការតែទឹកដោះរាវ ។ ឯសិក្ខុមាណានោះចូលទៅកេហ្មក
 ផ្សារនោះ លុះចូលទៅហើយបុនពោលពាក្យនេះទើបអ្នកផ្សារនោះថា
 ខែអាវុសា គួរជាលោកម្ចាស់មិនត្រូវការទើបប្រើទេ ត្រូវការតែទឹក
 ដោះរាវ ហើយអ្នកចូរយកប្រើរបស់អ្នកទៅចុះ ចូរច្រូតដោះរាវមកផ្សិត ។
 អ្នកផ្សារនោះនិយាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ បើខ្ញុំកុរណាទើបទទួលយក
 របស់ដែលលក់ទៅហើយមកវិញ កាលណាខ្ញុំកុរណាទើបលក់របស់ជាប់
 លោកនាំយកប្រើនាំមកដំរិះរបស់ប្រើទៅ ហើយលោកចូរនាំយកដំរិះ
 ទិញទឹកដោះរាវមក (ទៀត) ទើបលោកនាំយកទឹកដោះរាវទៅបាទ ។
 សិក្ខុមាណានោះកំណាយ ។ កិក្កុទិបញ្ជូនពោលពាក្យនេះទើប

សិក្ខាមាតិ ឯតទរោច្ចំ កិស្សុ ភ្នំ សិក្ខាមាតិ រោទ-
 សីតិ ។ អថទោ សា សិក្ខាមាតិ កិក្ខុនិទំ ឯតមត្តំ
 អាណេសេសំ ។ យា តា កិក្ខុនិទំយា អម្បិច្ឆា ។ បេ ។
 តា ឧដ្ឋាយន្តិ ចិយន្តិ វិទាចេន្តិ កតំ ហំ ធាម អយ្យា
 ឧល្លទ្ធា អញ្ញំ ចេតាបេត្វា អញ្ញំ ចេតាបេស្សតិ
 ។ បេ ។ សច្ចំ កំរ កិក្ខុវេ ឧល្លទ្ធា កិក្ខុនិ អញ្ញំ
 ចេតាបេត្វា អញ្ញំ ចេតាបេតិ ។ សច្ចំ កករាតិ ។
 វិសរហំ ពុទ្ធា កករា កតំ ហំ ធាម កិក្ខុវេ ឧល្ល-
 ទ្ធា កិក្ខុនិ អញ្ញំ ចេតាបេត្វា អញ្ញំ ចេតាបេស្សតិ
 ចេតំ កិក្ខុវេ អម្បសច្ឆានំ វា បសាធាយ ។ បេ ។
 ឯវត្តា បទ កិក្ខុវេ កិក្ខុនិយោ សមំ សិក្ខាមាតិ ឧដ្ឋិសន្តិ
 យា បទ កិក្ខុនិ អញ្ញំ ចេតាបេត្វា អញ្ញំ ចេតាបេយ្យ
 និស្សត្តិយំ ចាចិក្ខុយន្តិ ។

(១១៥) យា បធាតិ យា យាទិសា ។ បេ ។ កិក្ខុ-
 និទិ ។ បេ ។ អយំ សមស្មី អត្ត អចិប្បតា កិក្ខុ-
 និទិ ។ អញ្ញំ ចេតាបេត្វាតិ យន្តិញ្ចំ ចេតាបេត្វា ។
 អញ្ញំ ចេតាបេយ្យតិ តំ វេបេត្វា អញ្ញំ ចេតាបេតិ

សិក្ខាមាតិ រោទសិក្ខាមាតិ ហេតុអ្វីក៏មានយំ ។ ទើបសិក្ខាមាតិ រោទ-
 ប្រាប់ដំណើរនេះសំភក្កនិទំ ព័ន្ធក្រិយ ។ ភក្កនិទំ ព័ន្ធក្រិយណា មានសេចក្តី
 ប្រាថ្នា ។ បេ ។ ភក្កនិទំ ព័ន្ធក្រិយនោះគឺពោលពោស គឺជឿល បន្តិ-
 បង្កាច់ រោគម្ចាស់ បុល្លទ្ធាមិទសមាចិទិទ្យភេទិញ បេសំវិទេហើយ
 ត្រូវបំប្លែងទ្រព្យបេសំវិទេហើយ ។ បេ ។ ព្រះជំទាវព្រះភាគត្រាស់
 សួរថា ម្ចាស់ភក្កនិទំ ព័ន្ធក្រិយ ព្រះបុល្លទ្ធាភក្កនិទ្យភេទិញ បេសំវិទេហើយ
 ត្រូវបំប្លែងទ្រព្យបេសំវិទេហើយ ពិតមែនឬ ។ ភក្កនិទំ ព័ន្ធក្រិយ ត្រាបបូល
 ថា បពិត្រព្រះជំទាវព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះក្រិយនិទំ ព្រះភាគ
 ទ្រង់បន្ទូលថា ម្ចាស់ភក្កនិទំ ព័ន្ធក្រិយ បុល្លទ្ធាភក្កនិទ្យភេទិញ បេសំវិទេហើយ
 ត្រូវបំប្លែងទ្រព្យបេសំវិទេហើយ ម្ចាស់ភក្កនិទំ
 ព័ន្ធក្រិយ អំពើនេះមិនមែនជាទ្រព្យប្រែប្រួលដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ប្រែប្រួល
 ។ បេ ។ ម្ចាស់ភក្កនិទំ ព័ន្ធក្រិយ ព្រះសំដីដឹងឡើងទូរសិក្ខាបទ
 នេះយ៉ាងនេះថា ភក្កនិទំ ព័ន្ធក្រិយ ព្រះបុល្លទ្ធាភក្កនិទ្យភេទិញ បេសំវិទេហើយ
 ត្រូវបំប្លែងទ្រព្យបេសំវិទេហើយ ត្រូវនិស្សត្តិយបាចិក្ខុយ ។

(១១៦) ត្រីភក្កនិទំ ព័ន្ធក្រិយ មានអចិប្បតយក្នុងសិក្ខាបទ
 ទី ១ នៃប្រាជ្ញាសិក្ខាបទហើយ ។ ភក្កនិទំ ព័ន្ធក្រិយ ព្រះបុល្លទ្ធាភក្កនិទ្យភេទិញ
 បេសំវិទេហើយ ។ ភក្កនិទំ ព័ន្ធក្រិយ ត្រូវបំប្លែងទ្រព្យបេសំវិទេហើយ ។ ភក្កនិទំ
 ព័ន្ធក្រិយ ត្រូវបំប្លែងទ្រព្យបេសំវិទេហើយ ។ ភក្កនិទំ ព័ន្ធក្រិយ ត្រូវបំប្លែងទ្រព្យបេសំវិទេហើយ

និស្សន្ទិយការណ៍ បន្តវិទ្យា បញ្ចកសិក្ខបទស្ស បទភាវនីយ៍

បយោគេ ធុត្តដំ បដិលាភេទ និស្សន្ទិយំ ហោតិ
 និស្សន្ទិកត្តំ សង្ឃស្ស វា គលាស្ស វា ឯកកិក្កុ-
 និយា វា ។ ឯវត្ថុ ថង កិក្កុវេ និស្សន្ទិកត្តំ ។ បេ ។
 ឥនំ មេ អយ្យេ អញ្ញំ ទេតាបេត្តា អញ្ញំ ទេតាបិតំ
 និស្សន្ទិយំ ឥហេយំ សង្ឃស្ស និស្សន្ទិមិគិ ។ បេ ។
 ធនេយ្យតិ ។ បេ ។ ធនេយ្យន្តិ ។ បេ ។ អយ្យាយ
 ធម្មតិ ។

[១១៦] អញ្ញំ អញ្ញាសញ្ញា អញ្ញំ ទេតាបេតិ
 និស្សន្ទិយំ ទាចិក្កិយំ ។ អញ្ញា វេមតិកា អញ្ញំ
 ទេតាបេតិ និស្សន្ទិយំ ទាចិក្កិយំ ។ អញ្ញា អញ្ញាសញ្ញា
 អញ្ញំ ទេតាបេតិ និស្សន្ទិយំ ទាចិក្កិយំ ។ អញ្ញា
 អញ្ញាសញ្ញា អាបត្តិ ធុត្តដស្ស ។ អញ្ញា វេមតិកា
 អាបត្តិ ធុត្តដស្ស ។ អញ្ញា អញ្ញាសញ្ញា អញ្ញាបត្តិ ។

និស្សន្ទិយការណ៍ បន្តវិទ្យា លិក្ខិតទី ៥ បទភាវនីយ៍

ឯទៀតវិញ គឺភិក្ខុមិមេធូរគទ័ញ្ញរបស់នោះហើយធូរគទ័ញ្ញរបស់ដទៃវិញ
 ត្រូវតែបង្កើតក្នុងច្រកយោគវេលាធូរគទ័ញ្ញ របស់នោះជាដំបូងគ្រប់
 ឧបាយវេលាធូរគទ័ញ្ញ ភិក្ខុមិគ្រូលរបស់នោះដល់សង្ឃក៏បាន ឧបាយក៏បាន
 ដល់ភិក្ខុមិ ឧបាយក៏បាន ។ ម្ចាស់ភិក្ខុមិធូរគទ័ញ្ញ ភិក្ខុមិគ្រូលយោគនេះ
 ។ បេ ។ ចង់ត្រូវលាភម្ចាស់ របស់ដទៃទេ ខ្ញុំធូរគទ័ញ្ញហើយ ត្រូវប្រ
 ធូរគទ័ញ្ញរបស់ដទៃវិញទៀត ជាដំបូងគ្រប់ ខ្ញុំសូមលះរបស់នេះដល់
 សង្ឃ ។ (ពាក្យភក្តីទេវទេវតាសេចក្តីដូចគ្នាទី៧សិក្ខបទទី ១ នៃនិស្ស-
 ន្ទិយកណ្តាលនេះហើយ) ។

[១១៦] របស់ដទៃ ភិក្ខុមិសំគាល់ថារបស់ដទៃ ហើយធូរគ
 ទ័ញ្ញរបស់ដទៃវិញ ត្រូវនិស្សន្ទិយបាចិក្កិយ ។ របស់ដទៃ ភិក្ខុមិមាន
 សេចក្តីសង្ស័យ ហើយធូរគទ័ញ្ញរបស់ដទៃវិញ ត្រូវនិស្សន្ទិយបា-
 ចិក្កិយ ។ របស់ដទៃ ភិក្ខុមិសំគាល់ថាមិនមែនរបស់ដទៃ ហើយធូរគ
 ទ័ញ្ញរបស់ដទៃវិញ ត្រូវនិស្សន្ទិយបាចិក្កិយ ។ មិនមែនរបស់ដទៃ
 ភិក្ខុមិសំគាល់ថារបស់ដទៃ ត្រូវតែបង្កើតក្នុង ។ មិនមែនរបស់ដទៃ
 ភិក្ខុមិមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវតែបង្កើតក្នុង ។ មិនមែនរបស់ដទៃ ភិក្ខុមិ
 សំគាល់ថាមិនមែនរបស់ដទៃ មិនត្រូវតែបង្កើត ។

[១១៧] អនាមគ្គិ តត្ថោ ចេតាមេតិ អញ្ញញ្ច
ចេតាមេតិ អាទិសំសំ ឧស្សេត្តា ចេតាមេតិ ឧប្បត្តិ-
កាយ អាទិកម្មិកាយាតិ ។

បត្រវិក្ខុស្ស ឆដ្ឋិសិក្ខាបទី

[១១៨] តេន សមយេន ទុន្តោ ភកា សាវត្ថិយំ
វិហារតិ ផេតវំនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អាហមេ ។ តេន
ចោ បន សមយេន ឧបាសកា ភិក្ខុនិសង្ឃស្ស
ចិវត្តាយ នន្តកំ សង្ឃិត្តា^(១) អញ្ញតាស្ស ចារាវិកស្ស
យេ បរិច្ចារំ ធិត្តិមិត្តា ភិក្ខុនិយោ ឧបសង្កមិត្តា
ឯតនាវេចំ អមុកស្ស អឃ្មេ ចារាវិកស្ស យេ ចិវត្តា-
យ បរិច្ចារេ ធិត្តិត្តោ តតោ ធិវំ អាហារមេត្តា
ភានេថាតំ ។ ភិក្ខុនិយោ តេន បរិច្ចារេន សយំ^(២)

១ ១. សិហិត្តា ។ ២ ១. សយន្តិមំ ឧ ទំស្សតំ ។

[១១៧] ព្រ. ដែលចំពោះត្រៃតាមគ្គិ (ភ្នំសិក្ខាចរនាមាទ ៧យ៉ាង) គឺ
ភិក្ខុនិ (ឱ្យគេចិញ្ចរបស់ណាមុនហើយរបស់នោះគឺចំពោះកម្មនុយ) ហើយឱ្យ
គេចិញ្ចរបស់នោះផងដែរ (ដៃមេទៀត) ១ ភិក្ខុនិ (ឱ្យគេចិញ្ចរបស់អ្វីម្យ៉ាង
មុនហើយ) ឱ្យគេចិញ្ចរបស់មួយដទៃទៀត ដោយត្រូវការផ្សំប្រាំបី ១
ភិក្ខុនិសំដែនអាទិសង្ឃហើយឱ្យគេចិញ្ច ១ ភិក្ខុនិធូត ១ ភិក្ខុនិជាទានដើម
ចត្តាភ័ ១ ។

បត្រវិក្ខុ សិក្ខាបទី ៦

[១១៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគគង្គក្នុងជនសាវត
របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋ ទៀបគ្រីសិសាវត្ថិ ។ សម័យនោះឯង ទុច្ចារណ
ទាំងឡាយប្រមូលបរិច្ចារផលវិទ្យាខុស ដើម្បីប្រយោជន៍ចាត់ចែងចិវ
ដល់ភិក្ខុនិសង្ឃហើយដើម្បីបរិច្ចារ (នោះ) ក្នុងចូរអ្នកលក់សំពត់បារម្ភាវ
ហើយចូលទៅកេតិកុម្មីទាំងឡាយ រួចគោលភាស្យនេះថា បត់ត្រាលក
ខ្លាស់ទាំងឡាយ យើងដើម្បីបរិច្ចារប្រយោជន៍ដើម្បីចាត់ចែងចិវក្នុងចូរ
អ្នកលក់សំពត់បារម្ភាវនោះហើយ ចូរលកទាំងឡាយឱ្យគេទាំងបី
ដូរនោះមកចែកគ្នាចុះ ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយឱ្យគេចិញ្ចសេដ្ឋៈខ្លួនឯង

ភេសន្តិ ចេតាបេត្វា បរិបុក្ខិសុ ។ ឧទាសកា ជានិគ្វា
 ឧដ្ឋាយន្តិ ទិយន្តិ វិទាចេន្តិ ភដិ ហិ ឆាម ភិក្ខុនិយោ
 អញ្ញានន្តិកេន បរិក្ខាវេន អញ្ញានិសិកេន សង្ឃិកេន
 អញ្ញា ចេតាបេស្សន្តិភិ ។ អស្សាសុ ទោ ភិក្ខុនិយោ
 ភេសំ ឧទាសកានំ ឧដ្ឋាយន្តានំ ទិយន្តានំ វិទាចេន្តា-
 នំ ។ យោ ភា ភិក្ខុនិយោ អប្បញ្ញា ។ បេ ។ ភា ឧដ្ឋា-
 យន្តិ ទិយន្តិ វិទាចេន្តិ ភដិ ហិ ឆាម ភិក្ខុនិយោ
 អញ្ញានន្តិកេន បរិក្ខាវេន អញ្ញានិសិកេន សង្ឃិកេន
 អញ្ញា ចេតាបេស្សន្តិភិ ។ បេ ។ សច្ចំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ-
 និយោ អញ្ញានន្តិកេន បរិក្ខាវេន អញ្ញានិសិកេន
 សង្ឃិកេន អញ្ញា ចេតាបេស្សន្តិភិ ។ សច្ចំ ភគវាភិ ។
 វិភាហិ ពុទ្ធា ភគវា ភដិ ហិ ឆាម ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ-
 និយោ អញ្ញានន្តិកេន បរិក្ខាវេន អញ្ញានិសិកេន ស-
 ង្ឃិកេន អញ្ញា ចេតាបេស្សន្តិ ទេតិ ភិក្ខុវេ អប្បស-
 ន្តានំ វា បសាធាយ ។ បេ ។ វរិញ្ច បន ភិក្ខុវេ

ដោយចិត្តការនោះហើយចរិតភាគ ។ ។ បុរសកតាំងច្បាយដឹងហើយគឺពោល
 ពោស គំរេជ្រិល ចន្ទុបដ្ឋាបំថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនសមបើនឹងឱ្យគេទិញ
 របស់ដទៃ ដោយចិត្តការដែលទាយកប្រគេនដើម្បីប្រយោជន៍វត្ថុដទៃ គេ
 ទទួលដើម្បីវត្ថុដទៃ ជាបេសសង្ឃសោះ ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបុរសបុរស
 ទាំងឡាយនោះពោលពោស គំរេជ្រិល ចន្ទុបដ្ឋាបំថាយ ។ ភិក្ខុនីទាំង
 ឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាដទៃ ។ បេ ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះក៏
 ពោលពោស គំរេជ្រិល ចន្ទុបដ្ឋាបំថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនសមបើនឹងឱ្យ
 គេទិញរបស់ដទៃ ដោយចិត្តការដែលទាយកប្រគេនដើម្បីប្រយោជន៍វត្ថុ
 ដទៃ គេទទួលដើម្បីវត្ថុដទៃ ជាបេសសង្ឃសោះ ។ បេ ។ ទ្រង់ក្រាស់សួរថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនីទាំងឡាយឱ្យគេទិញរបស់ដទៃ ដោយច-
 ិត្តការដែលទាយកប្រគេនដើម្បីប្រយោជន៍វត្ថុដទៃ គេទទួលដើម្បីវត្ថុដទៃ
 ជាបេសសង្ឃ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបចូលថា បពិត្រព្រះដ៏
 មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនសមបើនឹងឱ្យគេទិញរបស់ដទៃ
 ដោយចិត្តការដែលគេឱ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្ថុដទៃ គេទទួលដើម្បីវត្ថុដទៃ
 ជាបេសសង្ឃទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កំរើនេះមិនទាំឱ្យជិះថ្នាំដល់ពួកដទៃ
 ដែលមិនទាន់ជ្រាបទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរភិក្ខុនីទាំងឡាយ

កិច្ចវិន័យ វិន័យ សិក្ខាបដិ ឧទ្ទិសន្ត យា បទ កិច្ចវិន័យ
អញ្ញនត្ថិកោន បរិក្ខារោន អញ្ញន្តិសិកោន សង្ឃិកោន
អញ្ញ ចេតាចយ្យ និស្សត្តិយំ ជាចិត្តិយន្តិ ។

[១១៧] យា បនាតិ យា យាទិសា ។ បេ ។
កិច្ចវិន័យ ។ បេ ។ អយំ វិន័យស្មី អន្តោ អនិច្ចេតា កិច្ច-
វិន័យ ។ អញ្ញនត្ថិកោន បរិក្ខារោន អញ្ញន្តិសិកោន
អញ្ញស្សត្តិយា ទិច្ឆោន ។ សង្ឃិកោនាតិ សង្ឃស្សត្តិ-
យ^(១) ន គណស្ស ន ឯកកិច្ចវិន័យ ។ អញ្ញ ចេតា-
ចយ្យាតិ យំ អន្តាយ និច្ចំ វំ បមេត្តា អញ្ញ ចេតា-
ចេតិ បយោគេ ឧត្តង្គំ ចនិណោន និស្សត្តិយំ ហោតិ
និស្សត្តិកត្តំ សង្ឃស្ស វា គណស្ស វា ឯកកិច្ចវិន័យ
វា ។ ឯវញ្ញ បទ កិច្ចវេ និស្សត្តិកត្តំ ។ បេ ។ វិន័យ មេ
អយ្យេ អញ្ញនត្ថិកោន បរិក្ខារោន អញ្ញន្តិសិកោន សង្ឃិ-
កោន អញ្ញ ចេតាចិតិ និស្សត្តិយំ វិនិច្ឆាយំ សង្ឃស្ស
និស្សត្តិមិតិ ។ បេ ។ ធម្មយ្យាតិ ។ បេ ។ ធម្មយ្យន្តិ
។ បេ ។ អយ្យាយ ធម្មិតិ ។

១ ឧ. ឧ. សង្ឃយ្យ ។

សំរេចឲ្យនិច្ចវិស្វក្ខមន្តិយោនេ កិច្ចវិន័យាម្មយទ្យទេវិញ្ញាបេសំ
ជវិទ ដោយបរិក្ខារដែលពាយកប្រគេនដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃ នេច្នៃស
ដើម្បីវត្តដទៃ ជាបេសំសង្ឃ ក្រិច្ឆិស្សត្តិយបាចិត្តិយ ។

[១១៨] ក្រិច្ឆិស្សត្តិយ កិច្ចវិន័យាម្មយ មានអចិច្ចយក្ខន្ធសិក្ខា-
បទទី១ នៃបាណសិក្ខាប្រព័ន្ធ ។ ពាក្យថា ដោយបរិក្ខារដែលពា-
យកប្រគេនដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃ នេច្នៃសដើម្បីវត្តដទៃ គឺពាយកនេច្យ
ដើម្បីវត្តដទៃ ។ ពាក្យថា ជាបេសំសង្ឃ គឺពាយកប្រគេនចំពោះវត្តសង្ឃ
មិនចំពោះគណៈ មិនចំពោះកិច្ចវិទ្យុយទេ ។ ពាក្យថា ឲ្យទេវិញ្ញាបេសំ
ជវិទ គឺបេសំដែលពាយកឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្តណា ហើយកិច្ចវិទ្យុដែល
គេនោះឲ្យទេវិញ្ញាបេសំជវិទវិញ ក្រិច្ឆិស្សត្តិយក្រិច្ឆិស្សត្តិយដែលឲ្យទេវិញ
បេសំនោះជាវិនិច្ឆ័យក្រិច្ឆិស្សត្តិយដែលបានមក កិច្ចវិន័យរបស់នោះ
ដល់សង្ឃកំបុរ ដល់គណៈកំបុរ ដល់កិច្ចវិទ្យុកំបុរ ។ ម្ចាស់កិច្ចវិន័យ
ឲ្យយ កិច្ចវិន័យរបស់វត្តនោះយ៉ាងនេះ ។ បេ ។ បតិក្រិច្ឆិស្សត្តិយ វត្តដទៃ
នេះ ខ្ញុំឲ្យទេវិញ្ញាបេសំដែលពាយកនេច្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃ
ឲ្យចំពោះវត្តដទៃ ជាបេសំសង្ឃ (បេសំនេះ) ជាវិនិច្ឆ័យ ខ្ញុំសូមលះ
វត្តនេះដល់សង្ឃ ។ (ពាក្យគតិទេះទៅមានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១
នៃវិនិច្ឆ័យក្រិច្ឆិស្សត្តិយនេះ) ។

[១២១] អន្តរាគមន៍ អន្តរាគមន៍សុញ្ញា អន្តរា

ចេតនាបតិ ធម្មនិក្ខយំ ចាចិក្ខយំ ។ អន្តរាគមន៍ វេមតំ

កា អន្តរា ចេតនាបតិ ធម្មនិក្ខយំ ចាចិក្ខយំ ។ អន្តរា

គមន្តិកេ អន្តរាគមន៍សុញ្ញា អន្តរា ចេតនាបតិ ធម្ម

និក្ខយំ ចាចិក្ខយំ ។ ធម្មនិក្ខយំ វេមតំ កុត្តា យថា នាទេ

ឧបទេតិ ។ អន្តរាគមន៍កេ អន្តរាគមន៍សុញ្ញា អាចតិ

កុត្តនិស្ស ។ អន្តរាគមន៍កេ វេមតំ កា អាចតិ

កុត្តនិស្ស ។ អន្តរាគមន៍កេ អន្តរាគមន៍សុញ្ញា

អនាចតិ ។

[១២២] អនាចតិ សេសកំ ឧបទេតិ សាមិកេ

អបលោកេត្តា ឧបទេតិ អាចនាសុ ឧត្តត្តិកាយ

អាទិកម្មិកាយាតិ ។

[១២១] របស់គេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងវិទ្ធ - ភិក្ខុនិស្សិតាលំដៅ

របស់គេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងវិទ្ធ ហើយឲ្យដេញវត្ថុក្នុងវិទ្ធិញ្ញ ត្រូវ

និស្សន្ទិយបាចិក្ខយ ។ របស់គេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងវិទ្ធ ភិក្ខុនិកាម

សេចក្តីសង្ស័យ ហើយឲ្យដេញវត្ថុក្នុងវិទ្ធិញ្ញ ត្រូវនិស្សន្ទិយបាចិក្ខយ ។

របស់គេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងវិទ្ធ ភិក្ខុនិស្សិតាលំដៅមិនមែនរបស់ដែល

គេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងវិទ្ធ ហើយឲ្យដេញវត្ថុក្នុងវិទ្ធិញ្ញ ត្រូវ

និស្សន្ទិយបាចិក្ខយ ។ ភិក្ខុនិកាមបានក្នុងវិទ្ធិញ្ញខ្លួនលះពោះមកវិញហើយ

ត្រូវបង្ហាញទៅក្នុងវិទ្ធិញ្ញដែលទាយកគេឲ្យចេះពោះយ៉ាងណា ។ មិនមែនរបស់

ដែលទាយកឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងវិទ្ធ ភិក្ខុនិស្សិតាលំដៅក្នុងវិទ្ធិញ្ញ

ឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងវិទ្ធ ត្រូវអាចតិកុត្តនិស្ស ។ មិនមែនរបស់ដែលទាយក

ឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងវិទ្ធ ភិក្ខុនិកាមសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាចតិកុត្តនិស្ស ។

មិនមែនរបស់ដែលទាយកឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងវិទ្ធ ភិក្ខុនិស្សិតាលំដៅមិន

មែនរបស់ដែលទាយកឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងវិទ្ធ មិនត្រូវអាចតិ ។

[១២២] ករៈដែលមិនត្រូវអាចតិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៥ យ៉ាង)

គឺ (ទាយកប្រគេនដើម្បីក្នុងវិទ្ធិញ្ញ) ភិក្ខុនិ (ឲ្យដេញវត្ថុក្នុងវិទ្ធិញ្ញ) បង្ហាញ

វត្ថុដែលសាល (ភិក្ខុនិទៅដើម្បីក្នុងវិទ្ធិញ្ញ) ១ ភិក្ខុនិប្រាប់ម្ចាស់ទានហើយ

ទើបបង្ហាញទៅ ១ ភិក្ខុនិឲ្យគេចាត់ចែង ១ សប្តាហ៍ទាយកក្នុងពេលដែល

មានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុនិធម្ម ១ ភិក្ខុនិជាភាវិដើមបញ្ចក្ខន្ធ ។

បញ្ជីគ្រួសារ សង្គមសំក្តាបទី

[១២២] គេន សមយេន ពុទ្ធា គគក សាវត្ថិយំ
វិហារតិ ជេកវនេ អនាថមិណ្ឌិកស្ស អននេ ។ គេន
ទោ បន សមយេន ឧទាសកា កិក្ខុនិសង្ឃស្ស ចិ-
វត្តាយ ធនុកំ សង្ឃវត្តា អញ្ញាតស្ស ចារិកស្ស
យេ បរិក្ខារំ ធិត្តិវិក្តា កិក្ខុនិយោ ឧបសង្កមិក្តា ឋ-
ននរោជំ អធិកស្ស អយ្យេ ចារិកស្ស យេ ចិវត្តា-
យ បរិក្ខារេ ធិត្តិក្តោ តតោ ចិវ អាហារយេត្តា តា-
ជេថាតិ ។ កិក្ខុនិយោ គេន ច បរិក្ខារេន សយិបិ
យាធិត្តា ភេសន្តំ ចេតាចេត្តា បរិក្ខុញ្ជិសុ ។ ឧទាស-
កា ជាធិត្តា ឧដ្ឋាយន្តំ ទ័យន្តំ វិហារេន្តំ តេជំ ហិ
នាម កិក្ខុនិយោ អញ្ញនគ្គិកេន បរិក្ខារេន អញ្ញន្តិសិ-
កោន សង្ឃិកោន សញ្ញាចិកោន អញ្ញំ ចេតា-
ចេស្សន្តិកំ ។ អស្សោសំ ទោ កិក្ខុនិយោ គេសំ
ឧទាសកានំ ឧដ្ឋាយន្តានំ ទ័យន្តានំ វិហារេន្តានំ ។ យា
តា កិក្ខុនិយោ អប្បិច្ឆា ។ មេ ។ តា ឧដ្ឋាយន្តិ

បញ្ជីគ្រួសារ ទី ៧

[១២២] សមិយោនា ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគគឺគុណិវេនវិហារម
ចេតិអនាថមិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថិ ។ សមិយោនាឯង ។ បុរសក
តាំងឡាយប្រមូលចំការដែលវិបាកមកហើយឆ្លើយចំការ (នោះ) ក្នុងផ្ទះ
អ្នកលក់សំពត់បារាំង ដើម្បីចាក់ចងចាំដែលកិក្ខុនិសង្ឃ ហើយចូល
ទៅគេកិក្ខុនិសង្ឃឡាយពោលពាក្យនេះថា ចតិគ្រលោកម្ចាស់ យើងទាំង
ឡាយឆ្លើយចំការ ដើម្បីចាក់ចងចាំក្នុងផ្ទះអ្នកលក់សំពត់បារាំង ឈ្មោះ
លោកហើយ លោកទាំងឡាយចូរឲ្យអ្នកណាមួយទាយកចាំកំពុងនោះ
មកវែកនាចុះ ។ កិក្ខុនិសង្ឃឡាយឲ្យគេទិញភេសជ្ជៈដោយបរិក្ខារនោះឯង
ដោយវត្ថុដែលសូមគេខ្លួនឯងផង ហើយក៏ចិញ្ចឹម ។ ។ បុរសកទាំងឡាយ
ដឹងហើយពោលទោស កិរមៀល ចន្ទបណ្ឌិតថា កិក្ខុនិសង្ឃឡាយមិនសម
យើងឲ្យគេទិញភេសជ្ជៈ ដោយចំការដែលទាយកឲ្យដើម្បីចិញ្ចឹមជំនុំ
ជំនុំ ឲ្យចំពោះវត្ថុដទៃ ជាបេសសង្ឃ ដឹងដោយវត្ថុដែលសូមដោយខ្លួនឯង
សោះ ។ កិក្ខុនិសង្ឃឡាយបុរសបុរសកទាំងឡាយនោះពោលទោស កិរ-
មៀល ចន្ទបណ្ឌិតហើយ ។ កិក្ខុនិសង្ឃឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នា
នឹង ។ មេ ។ កិក្ខុនិសង្ឃឡាយនោះពោលទោស កិរមៀល ចន្ទបណ្ឌិតថា

ជ័យន្តិ វិទាចន្តិ កាថំ ហិ ធាម កិក្កុដិយោ អញ្ញន្តិ-
 កោន បរិក្កាមេន អញ្ញន្តិសិកោន សង្ឃិកោន សញ្ញា-
 ចិកោន អញ្ញំ ទេតាមេស្សន្តិ ។ មេ ។ សង្ឃំ កិ-
 ក្កុដេ កិក្កុដិយោ អញ្ញន្តិកោន បរិក្កាមេន អញ្ញន្តិ-
 សិកោន សង្ឃិកោន វាញាចិកោន អញ្ញំ ទេតាមេន្តិ-
 តំ ។ សង្ឃំ កករាតិ ។ វិទាហិ ទុដ្ឋោ កករា កាថំ ហិ
 ធាម កិក្កុដេ កិក្កុដិយោ អញ្ញន្តិកោន បរិក្កាមេន
 អញ្ញន្តិសិកោន សង្ឃិកោន សញ្ញាចិកោន អញ្ញំ ទេ-
 តាមេស្សន្តិ ទេតំ កិក្កុដេ អប្បសម្ពាទំ វិ មសាធាយ
 ។ មេ ។ វិវាទុ មន កិក្កុដេ កិក្កុដិយោ សមំ សិក្កាបទំ
 ធម្មិសន្តំ យោ មន កិក្កុដិ អញ្ញន្តិកោន បរិក្កាមេន
 អញ្ញន្តិសិកោន សង្ឃិកោន សញ្ញាចិកោន អញ្ញំ ទេ-
 តាមេយ្យ ទំស្សន្តិយំ ទាចិទ្តិយន្តិ ។

[១២៣] យោ មនាទិ យោ យោទិសា ។ មេ ។
 កិក្កុដិ ។ មេ ។ អយំ សមស្មី អន្តេ អនិប្បេតា កិក្កុ-
 ដិ ។ អញ្ញន្តិកោន បរិក្កាមេន អញ្ញន្តិសិកោន ទាតិ

កិក្កុដិ តាំងឡាយមិនសមរម្យនឹងទ្រូងចេញក្នុងវិទាដោយបរិក្ការដែលពាយក
 ទ្រូងដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងវិទា ទ្រូងពោរក្នុងវិទា ជាបេសសិស្ស នឹងដោយក្នុ
 វេលសូមដោយខ្លួនឯងសោះ ។ មេ ។ ត្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់កិក្កុដិ
 ឡាយ ពួកកិក្កុដិ តាំងឡាយទ្រូងចេញក្នុងវិទាដោយបរិក្ការដែលពាយក
 ទ្រូងដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងវិទា ទ្រូងពោរក្នុងវិទា ជាបេសសិស្ស នឹងដោយ
 ក្នុងវេលសូមដោយខ្លួនឯង វាតមែន ។ កិក្កុដិ តាំងឡាយត្រាចម្រូងថា
 បរិក្ការព្រះដំរាងព្រះភោគ ពិភមេន ។ ព្រះពុទ្ធដំរាងព្រះច្រវែងបន្ទោសថា
 កិក្កុដិ តាំងឡាយមិនសមរម្យនឹងទ្រូងចេញក្នុងវិទាដោយបរិក្ការដែលពាយក
 ទ្រូងដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងវិទា ទ្រូងពោរក្នុងវិទា ជាបេសសិស្ស នឹងដោយក្នុ
 វេលសូមដោយខ្លួនឯង ។ ម្ចាស់កិក្កុដិ តាំងឡាយ អំពើនេះមិនត្រូវព្រះ
 ជល់ដទៃ តាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រៅទេ ។ មេ ។ ម្ចាស់កិក្កុដិ តាំងឡាយ
 ចូរកិក្កុដិ តាំងឡាយសំដែងឡើងនូវសិក្កាចារនេះយ៉ាងនេះថា កិក្កុដិ ណាមួយ
 ទ្រូងចេញក្នុងវិទា ដោយបរិក្ការដែលពាយកទ្រូងដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងវិទា
 ទ្រូងពោរក្នុងវិទា ជាបេសសិស្ស ដោយក្នុងវេលសូមដោយខ្លួនឯង ក្រៅ
 និស្សន្ទិយបាចិទ្តិយ ។

[១២៣] ត្រង់ពាក្យថា កិក្កុដិ ណាមួយ មានអង្គបុរាណក្នុងសិក្កា-
 ចារ្យ ១ នៃបុរាណក្កណ្ឌរូបាយ ។ ពាក្យថា ដោយបរិក្ការដែលពាយក

អញ្ញស្សត្តាយ ទិដ្ឋន ។ សង្ឃិកេនាតិ សង្ឃស្សត្តា-
 យ^(១) ន គណស្ស ន ឯកាយ កំត្តនិយា^(២) ។ សញ្ញា-
 ចិកេនាតិ សយំ យាចិត្តា ។ អញ្ញំ ចេតាមេយ្យាតិ
 យំ អត្តាយ និដ្ឋំ តំ វេយ្យា អញ្ញំ ចេតាមេតិ
 បយោកេ ទុក្ខាដំ បដិលាភេន និស្សត្តិយំ ហោតិ
 និស្សត្តិភព្វំ សង្ឃស្ស វា គណស្ស វា ឯកកំត្តនិយា
 វា ។ វេយ្យា បដំ កំត្តាវ និស្សត្តិភព្វំ ។ មេ ។ វេយ្យា មេ
 អយ្យ អញ្ញនត្តិកេន បដិក្ការេន អញ្ញនិសិកេន
 សង្ឃិកេន សញ្ញាចិកេន អញ្ញំ ចេតាមិតំ និស្សត្តិយំ
 វេយ្យា សង្ឃស្ស ចិស្សត្តិមិតិ ។ មេ ។ និយ្យាតិ
 ។ មេ ។ និយ្យាតិ ។ មេ ។ អយ្យាយ នម្មតិ ។

(១២២) អញ្ញនត្តិកេ អញ្ញនត្តិកសញ្ញា អញ្ញំ
 ចេតាមេតិ និស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ ។ អញ្ញនត្តិកេ

១ ឧ. វ. ឧប្បស្ស ។ ២ ឯកកំត្តនិយាតិ កត្តិចិ ហោតិ ទិស្សតិ ។

ឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងខ្លួន ឲ្យចំពោះក្នុងខ្លួន គឺដោយត្រូវដែលតាយករឲ្យ
 ដើម្បីក្នុងខ្លួន ។ ពាក្យថា ជាបេសសន្ស គឺតាយកបញ្ចុកចំពោះភាគ
 សន្ស ទំនិមនចំពោះគណៈ មិនមែនចំពោះភិក្ខុទី១ រូប ។ ពាក្យថា ដោយ
 ត្រូវដែលសូមដោយខ្លួនឯង គឺដោយត្រូវដែលសូម (គេ) ដោយខ្លួនឯង ។
 ពាក្យថា ឲ្យគេទិញក្នុងខ្លួន គឺរបស់ដែលតាយកឲ្យដើម្បីចាក់ចែកក្នុង-
 ណា ភិក្ខុទី១ដែលចំពោះបេសនោះហើយឲ្យគេទិញក្នុងខ្លួនវិញ (ត្រូវតែដក
 ប្រយោជន៍ដែលទិញ ត្រូវតែដកនិស្សត្តិយៈក្នុងវណ្ណ-ដែលបានមក ភិក្ខុ
 ត្រូវតែដកនោះផងសន្សក៏បាន ផងគណៈក៏បាន ផងភិក្ខុទី១រូបក៏បាន ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទី១ឲ្យយ ភិក្ខុទី១ត្រូវយ៉ាងនេះ ។ បើ បដិក្ការេន ក្នុង
 ខ្លួននេះឲ្យគេទិញដោយបញ្ចុកដែលតាយកឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងខ្លួន
 ឲ្យចំពោះក្នុងខ្លួន ជាបេសសន្ស ទំនិដោយត្រូវដែលសូមដោយខ្លួនឯង
 (ត្រូវតែដក) ដោយនិស្សត្តិយ (ត្រូវតែដក) ឲ្យសូមរបស់នោះផងសន្ស ។ (ពាក្យ
 គតិវេទៅមានសេចក្តីដូចគ្នាទំនិសិក្ខុបទ ១ នៃនិស្សត្តិយកណ្តុខ) ។

[១២២] របស់ដែលតាយកឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងខ្លួន ភិក្ខុទី១-
 គាល់ជាបេសដែលតាយកឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងខ្លួនមែន ហើយឲ្យគេ
 ទិញក្នុងខ្លួនវិញ (ត្រូវតែដក) ឲ្យសូមរបស់នោះផងសន្ស ។ របស់ដែលតាយកឲ្យដើម្បី

វេទកិកា អញ្ញំ ទេកាមេតិ និស្សន្ទិយំ ចាចិក្កិយំ ។

អញ្ញំនត្ថុកេ អនញ្ញំនត្ថុកេសញ្ញា អញ្ញំ ទេកាមេតិ

និស្សន្ទិយំ ចាចិក្កិយំ ។ ចិស្សន្ទំ បដិលភិក្ខា យថាណាទេ

ទុបនេតត្ថំ ។ អនញ្ញំនត្ថុកេ អញ្ញំនត្ថុកេសញ្ញា អាបត្តិ

ទុក្ខាជស្ស ។ អនញ្ញំនត្ថុកេ វេទកិកា អាបត្តិ ទុក្ខាជស្ស ។

អនញ្ញំនត្ថុកេ អនញ្ញំនត្ថុកេសញ្ញា អបាយត្តិ ។

(១២៥) អបាយត្តិ សេសកំ ទុបនេតំ សាមិកេ

អបាលោកេត្តា ទុបនេតំ អាបនាសុ ទុម្មត្តិកាយ

អាណិត្តិកាយាតំ ។

ប្រាយោជនំកុដវៃ ភិក្ខុនិមាទាសេចក្តីសន្ស័យ ហើយទ្យកនចំញវកុដវៃញ
 ក្រវិនិស្សន្ទិយបាចិក្កិយ ។ មេសំដែលនាយកទ្យដើម្បីប្រយោជនំកុដវៃ
 ភិក្ខុនិសំគាល់ថាមិនមែនរបស់ដែលនាយកទ្យដើម្បីប្រយោជនំកុដវៃ
 ហើយទ្យកនចំញវកុដវៃញ ក្រវិនិស្សន្ទិយបាចិក្កិយ ។ ភិក្ខុនិមាទាទ្យ
 ដែលលះដល់សន្សំមកវិញហើយ ក្រវិប្បោនេតកុដវៃដែលនាយកទ្យ
 ចំពោះយ៉ាងណា ។ មិនមែនរបស់ដែលនាយកទ្យដើម្បីប្រយោជនំកុដវៃ
 ភិក្ខុនិសំគាល់ថាមេសំដែលនាយកទ្យដើម្បីប្រយោជនំកុដវៃ ក្រវិអាបត្តិ
 ទុក្ខាជ ។ មិនមែនរបស់ដែលនាយកទ្យដើម្បីប្រយោជនំកុដវៃ ភិក្ខុនិមាទ
 សេចក្តីសន្ស័យ ក្រវិអាបត្តិទុក្ខាជ ។ មិនមែនរបស់ដែលនាយកទ្យដើម្បី
 ប្រយោជនំកុដវៃ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាមិនមែនរបស់ដែលនាយកទ្យដើម្បីប្រ
 យោជនំកុដវៃ មិនក្រវិអាបត្តិ ។

(១២៥) ពរវិដែលមិនក្រវិអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទទី១១៩ យ៉ាង)

ភិក្ខុនិមាទាទ្យរបស់ដែលសល់ទៅ ១ ភិក្ខុនិប្រាប់ម្ចាស់ទានហើយទើប
 បាត្រានៅ ១ ភិក្ខុនិទ្យកេតាតំចន្ទុសបំណងនាយកក្នុងសម័យដែលនា
 សេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុនិធម៌ ១ ភិក្ខុនិជាវាណិដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

បញ្ជីគុណ្យ អដ្ឋមសិក្ខាបទ^១

[១៦៦] តេជ សមយេន នុន្ទោ ភតវា សាវត្ថិយំ
វិហាតំ ជេទរេន - អនាថមិស្ថិតិស្ស អាមមេ ។ តេជ
ចោ មន សមយេន អញ្ញាតស្ស ឫតស្ស បរិវេណា-
សិកា ភិក្ខុនិយោ យាតុយា តិលមដ្ឋំ ។ អថចោ
សោ ឫតោ ភិក្ខុនិយោ យាតុមត្តាយ ចន្ទកំ សដ្ឋិក្ខា^២
អញ្ញាតស្ស អាបណិកស្ស យេវ បរិក្ខារំ ជិត្តិមិគ្គា
ភិក្ខុនិយោ នបសដ្ឋិមិគ្គា ឯតនរោច អមុតស្ស អយ្យ
អាបណិកស្ស យេវ យាតុមត្តាយ បរិក្ខារោ ជិត្តិត្តោ
តតោ តណ្ហាលេ^៣ វេហាមមេត្តា យាតុំ មនាមត្តៈ
បរិក្ខត្តាថាតិ ។ ភិក្ខុនិយោ តេជ បរិក្ខារេន ភេសដ្ឋំ
ចេតារមត្តៈ បរិក្ខត្តិសុ ។ អថចោ សោ ឫតោ ជាជិត្តៈ
ឧដ្ឋាយនិ វិយតិ វិចារេតិ កតំ ហិ បាម ភិក្ខុនិ-
យោ អញ្ញាតត្ថិកេន បរិក្ខារេន អញ្ញាត្ថិសិកេន មហា-
ជនិកេន អញ្ញំ ចេតារមស្សន្តិកិ ។ អស្សោសុំ ចោ

១ ១ សំយក្ខៈ ។ ២ ១. ឧ. ពណ្ណសំ ។

បញ្ជីគុណ្យ សិក្ខាបទទី ៨

[១៦៦] សមីយនោ ព្រះក្មេងៗមានព្រះភាគនឹងក្នុងដេតវិភាគរបស់
អនាថមិស្ថិតិសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថិ ។ សមីយនោឯង ភិក្ខុនិយោនិទ្ធាយ
ជាអ្នកនៅក្នុងបរិវេណរបស់ប្រជុំជន ១ ក្នុងដំណាក់កាលនៃបុរាណយមរ ។
[ត្រាខាងឯង ប្រជុំជននោះក៏ប្រមូលបរិក្ខារដែលវិទ្យាមកហើយឆ្លើយតប-
វិក្ការ (នោះ) ក្នុងផ្ទះអ្នកផ្សារម្នាក់ដើម្បីចាត់វិធានបមផលភិក្ខុនិយោនិទ្ធាយ
ទើបចូលទៅភិក្ខុនិយោនិទ្ធាយ ហើយបោះពោលពាក្យនេះថា បពិត្រ
លោកម្ចាស់ យើងចាំនិទ្ធាយទុកបរិក្ការដើម្បីចាត់វិធានបមផលក្នុងផ្ទះអ្នកផ្សារ
រយ្យៈឯលោក ចូរលោកចាំនិទ្ធាយឱ្យអ្នកណាមួយនាំយកអង្ករចាំនិទ្ធាយ
អំពីផ្ទះនោះហើយឱ្យគេចំអិនបមនាមនុះ ។ ភិក្ខុនិយោនិទ្ធាយឱ្យគេចំញ
ភេសដ្ឋុដោយបរិក្ការនោះហើយក៏បរិភោគ ។ ទើបប្រជុំជននោះដឹងហើយ
ក៏ពោលទោស គំរេងៀល បន្តបង្កប់ថា ភិក្ខុនិយោនិទ្ធាយមិនសមបើ
នឹងឱ្យគេចំញក្នុងដៃ ដោយបរិក្ការដែលគេឱ្យដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងដៃ គេ
ឱ្យចំនោះក្នុងដៃ ជាបេសំគលាសោរភិក្ខុនិយោនិទ្ធាយបុរាណបុរាណ^៤]

៤ ព្រះបិណ្ឌប្រជុំជនដឹង ។

កិក្ខុនិយោ កស្ស ឧបាសកស្ស ឧជ្ឈាយន្តស្ស
 ទ័យន្តស្ស វិចារចេន្តស្ស ។ យោ នា កិក្ខុនិយោ អប្បន្តា
 ។ មេ ។ នា ឧជ្ឈាយន្ត ទ័យន្ត វិចារចេន្ត កង់ ហិ ឆាម
 កិក្ខុនិយោ អញ្ញនត្តិកេន បរិក្ខារេន អញ្ញន្តិសិកេន
 មហានិកេន អញ្ញ ចេតាមេស្សន្តិ ។ មេ ។ សច្ចំ
 កង់ កិក្ខុនិយោ អញ្ញនត្តិកេន បរិក្ខារេន
 អញ្ញន្តិសិកេន មហានិកេន អញ្ញ ចេតាមេស្សន្តិ ។
 សច្ចំ កង់ កិក្ខុនិយោ អញ្ញនត្តិកេន បរិក្ខារេន
 អញ្ញន្តិសិកេន មហានិកេន អញ្ញ ចេតាមេស្សន្តិ ទេតំ កិក្ខុ-
 នេន អប្បសន្តានំ វា បសាឆាយ ។ មេ ។ វិវត្ត មន
 កិក្ខុនិយោ កស្ស ឧបាសកស្ស ឧជ្ឈាយន្តស្ស
 ទ័យន្តស្ស វិចារចេន្តស្ស ។ យោ នា កិក្ខុនិយោ អប្បន្តា
 ។ មេ ។ នា ឧជ្ឈាយន្ត ទ័យន្ត វិចារចេន្ត កង់ ហិ ឆាម
 កិក្ខុនិយោ អញ្ញនត្តិកេន បរិក្ខារេន អញ្ញន្តិសិកេន
 មហានិកេន អញ្ញ ចេតាមេស្សន្តិ ។ មេ ។ សច្ចំ
 កង់ កិក្ខុនិយោ អញ្ញនត្តិកេន បរិក្ខារេន
 អញ្ញន្តិសិកេន មហានិកេន អញ្ញ ចេតាមេស្សន្តិ ។

នោះកំពុងកាលទោស គំរង្សិល បន្តបង្កប់ហើយ ។ កិក្ខុនិយោ
 ណាមានសេចក្តីប្រាថ្នា ។ មេ ។ កិក្ខុនិយោ នោះកំពុងកាលទោស
 គំរង្សិល បន្តបង្កប់ហើយ កិក្ខុនិយោ មិនសមបើទិព្វគេចិត្ត
 ដោយបរិក្ខារដែលគេទ្រង់ម្សិប្រយោជន៍ក្នុងវិទ ទ្រង់ពោះក្នុងវិទ ជា
 របស់គណៈនោះ ។ មេ ។ ទ្រង់ក្រាស់ស្មោះ ម្ចាស់កិក្ខុនិយោ ពួកកិក្ខុ
 និយោ មិនគ្រប់គ្រាន់ ដោយបរិក្ខារដែលគេទ្រង់ម្សិប្រយោជន៍ក្នុង
 វិទ គេទ្រង់ពោះក្នុងវិទ ជារបស់គណៈនោះ ។ កិក្ខុនិយោ ក្រាប
 ទូលថា បតិក្រិព្រះនិទានព្រះភោគ ពិនិមន ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជំនានព្រះភោគ
 ទ្រង់បង្គោលថា ម្ចាស់កិក្ខុនិយោ កិក្ខុនិយោ មិនគួរបើទិព្វគេ
 ចិត្តគេដទៃ ដោយបរិក្ខារដែលគេទ្រង់ម្សិប្រយោជន៍ក្នុងវិទ ទ្រង់ពោះក្នុង
 វិទ ជារបស់គណៈនោះ ម្ចាស់កិក្ខុនិយោ អំពើនេះមិននាំឲ្យជិះថ្នាំ
 ដល់ក្នុងផ្លូវដែលមិនទាន់ជិះថ្នាំ ។ មេ ។ ម្ចាស់កិក្ខុនិយោ កិក្ខុ
 និយោ ចូលសំដែងទ្រង់ម្សិប្រយោជន៍ក្នុងវិទ ម្ចាស់កិក្ខុនិយោ មិន
 គេចិត្តគេដទៃ ដោយបរិក្ខារដែលគេទ្រង់ម្សិប្រយោជន៍ក្នុងវិទ ទ្រង់ពោះ
 ក្នុងវិទ ជារបស់គណៈ កិក្ខុនិយោ ក្រិទិស្សគ្រិយបាចិត្តយ ។

(១២៧) យា មទាតិ យា យាមិសា ។ មេ ។ ភិក្ខុ-
 ជិតិ ។ មេ ។ អយំ សមស្មី អត្ថុ អនិច្ចេតា ភិក្ខុជិតិ ។
 អញ្ញាទត្ថិកេន បរិក្ការេន អញ្ញាដ្ឋិសិកេនទាតិ អញ្ញាស្ស-
 ត្តាយ ជំន្នេន ។ មហាជិច្ចេតាទាតិ គណស្សត្តាយ
 ន សង្ឃស្ស ន ឯកភិក្ខុនិយា ។ អញ្ញំ ចេតាមយ្យា-
 តិ យំ អត្តាយ ជិដ្ឋំ តំ ឋមេត្វា អញ្ញំ ចេតាមេតិ
 បយោតេ ធុត្តដំ មជិណារេន ជិស្សត្តិយំ មោតិ
 ជិស្សត្តិកត្វំ សង្ឃស្ស វា គណស្ស វា ឯកភិក្ខុនិយា
 វា ។ ឯវា បទ ភិក្ខុវា ជិស្សត្តិកត្វំ ។ មេ ។ សំ មេ
 អយ្យេ អញ្ញាទត្ថិកេន បរិក្ការេន អញ្ញាដ្ឋិសិកេន ម-
 ហាជិច្ចេតេន អញ្ញំ ចេតាមិតំ ជិស្សត្តិយំ សមាបំ
 សង្ឃស្ស ជិស្សត្តិមិតិ ។ មេ ។ ននេយ្យតិ ។ មេ ។
 ននេយ្យត្ថិ ។ មេ ។ អយ្យាយ ធម្មតិ ។

(១២៨) អញ្ញាទត្ថិកេន អញ្ញាទត្ថិកេសុត្តា អញ្ញំ ចេ-
 តាមេតិ ជិស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ ។ អញ្ញាទត្ថិកេ វេមតិកា

(១២៧) ក្រដំពាក្យថា ភិក្ខុនិកាយមួយ មានសេចក្តីអចិច្ចាយក្នុង
 សិក្ខាបទទី ១ នៃប្រាជ្ញាបិណ្ឌប្រាំបី ។ ពាក្យថា របាយចំការដែល
 ទទួលបានដ្ឋិប្រយោជន៍ក្នុងវិទ្ធ ឲ្យចំពោះក្នុងវិទ្ធ គឺជាយចំការដែល
 ពាយកប្រយោជន៍ប្រយោជន៍ដើម្បីចាត់ចែងក្នុងវិទ្ធ ។ ពាក្យថា ជាបេស
 គលាៈ (គឺវាយកលៈចំពោះ) តែគលាៈមិនមែនលៈចំពោះសង្ឃ មិនមែន
 លៈចំពោះភិក្ខុនី ទេ ។ ពាក្យថា ឲ្យទេចិញ្ចាត្រដវិទ្ធ គឺរបស់ដែលទេ
 ឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងវិទ្ធ ភិក្ខុនីមិនទទួលបាន ហើយឲ្យទេចិញ្ចាត្រ
 ដវិទ្ធ ត្រូវគោបត្តិទុកក្នុងប្រយោជន៍ដែលឲ្យទេចិញ្ចា របស់ពោះជាទិស្សត្តិយ
 ក្នុងគលាដែលទទួលបាន ភិក្ខុនីត្រូវតែលះរបស់ពោះដល់សង្ឃកំប៉ាន ដល់
 គលាៈកំប៉ាន ដល់ភិក្ខុនីទទួលបាន ។ ម្ចាស់ភិក្ខុជាទិស្សត្តិយ ភិក្ខុនីត្រូវតែលះ
 របស់ពោះយំទិវេន ។ មេ ។ បរិក្រណេកម្ចាស់ របស់ដវិទ្ធនេះ ខ្ញុំឲ្យទេ
 ទិញ្ចាជាយចំការដែលទទួលបានដ្ឋិប្រយោជន៍ក្នុងវិទ្ធ ទេឲ្យចំពោះក្នុងវិទ្ធ
 ជាបេសគលាៈ ជាទិស្សត្តិយ ខ្ញុំសូមលះរបស់ពោះដល់សង្ឃ ។ (ពាក្យគ
 ពិទេវវេទានសេចក្តីដូចគ្នាទិសិក្ខាបទទី ១ នៃទិស្សត្តិយកណ្តុរេន) ។

(១២៨) របស់ទទួលបានដ្ឋិប្រយោជន៍ក្នុងវិទ្ធ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា
 របស់ទទួលបានដ្ឋិប្រយោជន៍ក្នុងវិទ្ធ ហើយឲ្យទេចិញ្ចាត្រដវិទ្ធ ត្រូវ
 ទិស្សត្តិយទាចិត្តិយ ។ របស់ទទួលបានដ្ឋិប្រយោជន៍ក្នុងវិទ្ធ ភិក្ខុនីមាន

អញ្ញំ ចេតាបេតិ និស្សន្តិយំ ទាចិត្តិយំ ។ អញ្ញានត្តិកេ

អនញ្ញានត្តិកសញ្ញា អញ្ញំ ចេតាបេតិ និស្សន្តិយំ ទា-

ចិត្តិយំ ។ និស្សន្តិយំ ចជលកិត្វា យថាធានេ ឧបនេ-

តត្ថំ ។ អនញ្ញានត្តិកេ អញ្ញានត្តិកសញ្ញា អាមត្តិ-

នុក្កដស្ស ។ អនញ្ញានត្តិកេ វេមត្តិកា អាមត្តិ នុក្កដស្ស ។

អនញ្ញានត្តិកេ អនញ្ញានត្តិកសញ្ញា អនាមត្តិ ។

[១២៧] អនាមត្តិ សេសតំ ឧបនេតិ សាចិត្តោ

អមាលាកេត្វា ឧបនេតិ អាមត្តិស្ស ឧមត្តិកាយ អាទិ-

កម្មតិកាយាតិ ។

សេចក្តីសង្ស័យ ហើយឱ្យគេចិត្តក្នុងខែវិញ ត្រូវនិស្សន្តិយបាចិត្តិយ ។

ចេសំគេឱ្យដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងខែ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាមិនមែនចេសំគេឱ្យ

ដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងខែ ហើយឱ្យគេចិត្តក្នុងខែវិញ ត្រូវនិស្សន្តិយបា-

ចិត្តិយ ។ ភិក្ខុនិបាទក្នុងលទ្ធផលនៃការមកវិញហើយ ត្រូវបញ្ជូនទៅក្នុង

ក្រុងគេឱ្យចំពោះយោធិណា ។ មិនមែនចេសំគាល់ដល់គេឱ្យដើម្បីប្រ-

យោជន៍ក្នុងខែ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាចេសំគេឱ្យដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងខែ ត្រូវ

កាមត្តិក្នុង ។ មិនមែនចេសំគាល់ដល់គេឱ្យដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងខែ ភិក្ខុនិបាទ

សេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវកាមត្តិក្នុង ។ មិនមែនចេសំគាល់ដល់គេឱ្យដើម្បីប្រ-

យោជន៍ក្នុងខែ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាមិនមែនចេសំគេឱ្យដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុ-

រខែ មិនត្រូវកាមត្តិ ។

[១២៨] វេទនិយមចិត្តវិភាគក្ខិ (ភិក្ខុនិសំគាល់នៃមាតិកា ៥ យ៉ាង)

គឺភិក្ខុនិបាទទៅទូរចេសំគាល់ ១ ភិក្ខុនិបាទប្រាប់ខ្លួនសំខាន់ហើយទើប

បញ្ជូនទៅ ១ ភិក្ខុនិបាទគោរពនៃនិទុសបំណងពាយកក្នុងសម័យទាន

សេចក្តីអនុករណ៍ ១ ភិក្ខុនិក្ខ ១ ភិក្ខុនិជាភាវិនដើមបញ្ញាភិក្ខុ ១ ។

បុត្តវិគ្គស្ស វិមសិក្ខាបទំ

[១៣១] ភេទ សមយេន តុន្តោ កកា សាវត្ថិយំ
វិហារតិ ជេនវារេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អាណមេ ។ ភេទ
ទោ បន សមយេន អញ្ញាធនស្ស ឫតស្ស បរិវេណាវសិ-
កា ភិក្ខុនិយោ យោគុយោ តិលមន្តិ ។ អថទោ សោ
បូតោ ភិក្ខុនិយោ យោគុមន្តាយ ធនុកំ សម្មុត្តា អញ្ញា-
ធនស្ស អាមណិកស្ស យវ បរិច្ចារំ និក្ខិបិត្តា ភិក្ខុ-
និយោ ឧបសង្កមិត្តា វិននរោច អមុកស្ស អយ្យេ
អាមណិកស្ស យវ យោគុមន្តាយ បរិច្ចារេ និក្ខិក្កោ
តតោ តណ្ហារេ^(១) អាហារមេត្តា យោកុំ បចារមេត្តា ប-
រិក្ខិត្តាជាតិ ។ ភិក្ខុនិយោ ភេទ ច បរិច្ចារេន សវយំចំ
យាទិត្តា ភេសន្តិ ចេតារមេត្តា បរិក្ខត្តិសុ ។ អថទោ
សោ បូតោ ជាទិត្តា ឧជ្ឈរយនិ វិយនិ វិហារេនិ កាថំ
ហិ បាម ភិក្ខុនិយោ អញ្ញាធនុភេទ បរិច្ចារេន
អញ្ញាធនុភេទ មហារជនិភេទ សញ្ញាធនុភេទ អញ្ញា ចេ-
តារមេស្សន្តិកំ ។ អស្សោសុំ ទោ ភិក្ខុនិយោ ធនស្ស

១ ៥ ១៣១ ។

បុត្តវិគ្គ សិក្ខាបទទី ៧

[១៣១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជ៏មានព្រះភាគនឹងក្នុងជេនវារេនាម
របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀតគ្រងសាវត្ថិ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុនិយោ
ទ្បាយនៅក្នុងបរិវេណរបស់ប្រជុំជនទ្បួត ជាពួកភិក្ខុនិយោកដោយបបរ
ព្រះនោះឯង ប្រជុំជននោះប្រមូលបរិច្ចារដែលវិទ្យានមក ដើម្បីចាត់ចែង
បបរជល់ភិក្ខុនិយោទ្បាយ ហើយទុកបរិច្ចារ (នោះ) ក្នុងផ្ទះអ្នកផ្សារម្នាក់
ទើបចូលទៅកេភិក្ខុនិយោទ្បាយ ហើយបាទនិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រ
លោកម្ចាស់ យើងទាំងទ្បាយទុកបរិច្ចារដើម្បីចាត់ចែងបបរក្នុងផ្ទះអ្នកផ្សារ
ឈ្មោះឯណោះ ចូរលោកទាំងទ្បាយឲ្យគន្លាយអង្ករទាំងទ្បាយអំពីផ្ទះ
នោះមកហើយចំគំនុបបរទាន់ចុះ ។ តែភិក្ខុនិយោទ្បាយគេចំញែកសង្ក្រឹះ
ដោយបរិច្ចារនោះផង ដោយរបស់ដែលសូមគេដោយខ្លួនឯងផង ហើយ
បរិគោគ ។ ឯប្រជុំជននោះផងហើយតំពោលពោស គំរៀល បន្តបង្កប់
ថា ភិក្ខុនិយោទ្បាយមិនសមបើទិញគេចំញែកផ្ទះទេ ដោយបរិច្ចារដែលគេ
ឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងផ្ទះ គេឲ្យចំពោះក្នុងផ្ទះ ជាប់របស់គណៈទាំងដោយ
ក្នុងដែលសូមដោយខ្លួនឯងលោះ ។ ភិក្ខុនិយោទ្បាយបាទព្រះប្រជុំជននោះ

ធិស្សន្តិយកណ្តោ ចន្ទវន្តស្ស វមសំព្វាធម៌ ចន្ទន្តិ

បូកស្ស ឧដ្ឋាយន្តស្ស ទិយន្តស្ស វិទាចេន្តស្ស ។ យា
 តា កិក្កុនិយោ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តា ឧដ្ឋាយន្ត
 ទិយន្ត វិទាចេន្ត កតំ ហំ ឆាម កិក្កុនិយោ អញ្ញនត្តិ-
 កេន បរិក្ការេន អញ្ញន្តិសិកេន មហាជនិកេន សញ្ញា-
 ចិកេន អញ្ញំ ចេតាមេស្សន្តិ ។ បេ ។ សច្ចំ កំរ
 កិក្កុនេ កិក្កុនិយោ អញ្ញនត្តិកេន បរិក្ការេន អញ្ញន្តិ-
 សិកេន មហាជនិកេន សញ្ញាចិកេន អញ្ញំ ចេ-
 តាមេន្តិ ។ សច្ចំ កកវាតិ ។ វិកាហំ កុន្តោ កកវា
 កតំ ហំ ឆាម កិក្កុនេ កិក្កុនិយោ អញ្ញនត្តិកេន
 បរិក្ការេន អញ្ញន្តិសិកេន មហាជនិកេន សញ្ញាចិកេ-
 ន អញ្ញំ ចេតាមេស្សន្តិ រតនំ កិក្កុនេ អប្បសន្តាធំ វា
 ចសាឆាយ ។ បេ ។ វេវាណូ បន កិក្កុនេ កិក្កុនិយោ
 វមំ សិក្កុនបនំ ឧដ្ឋិសន្ត យា បន កិក្កុនិ អញ្ញនត្តិ-
 កេន បរិក្ការេន អញ្ញន្តិសិកេន មហាជនិកេន សញ្ញា-
 ចិកេន អញ្ញំ ចេតាមេយ្យ ធិស្សន្តិយំ ចាចិវ្តិយន្តិ ។

ធិស្សន្តិយកណ្តោ ចន្ទវន្ត សិក្កុនទទំ ។ សេច្ឆិច្ឆន្តិ

កំកុនិកោលោស កំរដ្យិល បន្តបដ្ឋិចំហិយ ។ កិក្កុនិកំរដ្យិយោ
 មាទសចក្កិក្កាដំតិច ។ បេ ។ កិក្កុនិកំរដ្យិយោមាទសកំរដ្យិយោ
 កំរដ្យិល បន្តបដ្ឋិចំហិ កិក្កុនិកំរដ្យិយមិមសមបេនិវិទ្យុកេចិញ្ញាភុដិវ
 ដោយបរិក្ការវេលេនេធិស្សន្តិយោដនំវិកុដិវ គេធិស្សន្តិយោដនំវិកុដិវ
 ជំរះបសគណៈ និវិដោយវក្កវេលេសូមដោយខ្លួនឯងសោ ។ បេ ។ ទ្រង់
 ត្រាស់សូថា ម្នាលកិក្កុនិកំរដ្យិយ ពួកកិក្កុនិកំរដ្យិយធិស្សន្តិយោដនំវិកុដិវ
 ដោយបរិក្ការវេលេនេធិស្សន្តិយោដនំវិកុដិវ គេធិស្សន្តិយោដនំវិកុដិវ
 ជំរះបសគណៈ និវិដោយវក្កវេលេសូមដោយខ្លួនឯង កំរដ្យិយ ។ កិក្កុនិកំរដ្យិយ
 ក្រាមទូលថា បតិក្រិក្កិដិមាទក្រិក្កិកាត កិក្កុនេ ។ ក្រិក្កិកាត
 មាទក្រិក្កិកាតទ្រង់បុត្រោសថា ម្នាលកិក្កុនិកំរដ្យិយ កិក្កុនិកំរដ្យិយមិមសូ
 បេនិវិទ្យុកេចិញ្ញាភុដិវ ដោយបរិក្ការវេលេនេធិស្សន្តិយោដនំវិកុដិវ គេ
 ធិស្សន្តិយោដនំវិកុដិវ ជំរះបសគណៈ និវិដោយវក្កវេលេសូមដោយខ្លួនឯងសោ
 ម្នាលកិក្កុនិកំរដ្យិយ អំពើទេមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាវេលេក្នុងនិវេលមិន
 បានជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្នាលកិក្កុនិកំរដ្យិយ កិក្កុនិកំរដ្យិយចូសវេនិច្ឆេនិ
 នូវសិក្កុនបនេយោធិនេថា កិក្កុនិកាម្មយធិស្សន្តិយោដនំវិកុដិវ ដោយបរិក្ការ
 វេលេនេធិស្សន្តិយោដនំវិកុដិវ គេធិស្សន្តិយោដនំវិកុដិវ ជំរះបសគណៈ
 និវិដោយវក្កវេលេសូមដោយខ្លួនឯង កិក្កុនិកាត្រិក្កិស្សន្តិយោដនំវិកុដិវ ។

[១៣១] យា បដាតិ យា យាទិសា ។ មេ ។
 កំក្កុទិភិ ។ មេ ។ អយំ សមស្មី អត្តុ អនិប្បតា
 កំក្កុទិភិ ។ អញ្ញនត្ថិកេន បរិក្ការេន អញ្ញន្តិសិកេនាតិ
 អញ្ញស្សត្តាយ និទ្ទេន ។ មហាជនិកេនាតិ ក-
 ណាស្សត្តាយ ន សង្ឃស្ស ន ឯកកំក្កុទិយា ។
 សញ្ញាចិកេនាតិ សយំ យាចិត្តា ។ អញ្ញំ ចេតា-
 មេយ្យាតិ យំ អត្តាយ និទ្ទំ តំ មេត្តា អញ្ញំ ចេតាមេតិ
 មយោកេ ធុត្តាជំ បដិលាភេន និស្សត្តិយំ ហោតិ
 និស្សត្តិកត្វំ សង្ឃស្ស វា កណាស្ស វា ឯកកំក្កុទិយា
 វា ។ ឯវត្តា បន កំក្កុវេ និស្សត្តិកត្វំ ។ មេ ។ ឥនំ
 មេ អយ្យេ អញ្ញនត្ថិកេន បរិក្ការេន អញ្ញន្តិសិកេន
 មហាជនិកេន សញ្ញាចិកេន អញ្ញំ ចេតាមេតំ និស្សត្តិ-
 យំ ឥហាហំ សង្ឃស្ស និស្សត្តិមីតិ ។ មេ ។ ននេយ្យា-
 តិ ។ មេ ។ ននេយ្យត្ថិ ។ មេ ។ អយ្យាយ នម្មិតិ ។

[១៣១] [គង្គនាគ្យថា ភិក្ខុវិភាគមួយ មានសេចក្តីអនិប្បាយក្នុង
 សុត្តបទ ១ នៃបុរាណកណ្តាល្លោក ។ នាគ្យថា ដោយចិត្តកាលដែលទេ
 ឱ្យដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងខ្លះ ទេឱ្យចំពោះក្នុងខ្លះ គឺដោយចិត្តកាលដែលទេឱ្យ
 ដើម្បីចាត់ចែងក្នុងទៀត ។ នាគ្យថា ជាចេសំគណៈគឺគេលះចំពោះ
 គេគណៈមិនមែនចំពោះសង្ឃ មិនមែនចំពោះភិក្ខុទេ ។ នាគ្យថា
 ដោយក្តីដែលសូមដោយខ្លួនឯង គឺក្តីដែលសូមគេបានមកហើយដោយ
 ខ្លួនឯង ។ នាគ្យថា ឱ្យគេចំពោះក្នុងខ្លះ គឺចេសំដែលទេឱ្យដើម្បីប្រយោជន៍
 ក្នុងលា ភិក្ខុមិនទេឱ្យគេចំពោះក្តីនោះហើយឱ្យគេចំពោះក្នុងខ្លះទៀត ត្រូវ
 គេចំពោះក្នុងក្តីប្រយោគដែលទេឱ្យចំពោះ ក្តីនោះជាទិស្សត្តិយក្នុងខណៈ
 ដែលបានមក ភិក្ខុមិត្រូវលះចេសំទោះដល់សង្ឃក៏បាន ដល់គណៈក៏បាន
 ដល់ភិក្ខុទេ ។ ម្នាលភិក្ខុចំពោះខ្លួន ភិក្ខុមិត្រូវលះចេសំទោះ
 យ៉ាងនេះ ។ មេ ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ ក្នុងខ្លះនេះខ្ញុំឱ្យគេចំពោះដោយ
 ចិត្តកាលដែលទេឱ្យដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងខ្លះ ទេឱ្យចំពោះក្នុងខ្លះ ជាចេសំ
 គណៈនឹងដោយក្តីដែលសូមបានមកដោយខ្លួនឯង ជាទិស្សត្តិយ ខ្ញុំសូម
 លះក្តីនេះដល់សង្ឃ ។ (នាគ្យគតិខេរេវេទ ខេសេចក្តីប្តូរគ្នានឹងសុត្តបទ
 ១១ នៃទិស្សត្តិយកណ្តាល្លោក) ។

និស្សន្ទិយកល្យោ ចត្តវគ្គស្ស វេទសិប្បាចារ្យ អនាមិកំវិហ

និស្សន្ទិយកល្យោ ចត្តវគ្គ សិប្បាចារ្យ វិហារនិស្សន្ទិយកល្យោ

[១៣២] អញ្ញនត្ថិកេ អញ្ញនត្ថិកសញ្ញា អញ្ញ
 ចេតាមេតិ និស្សន្ទិយំ ចាចិត្តិយំ ។ អញ្ញនត្ថិកេ វេម-
 តិកា អញ្ញំ ចេតាមេតិ និស្សន្ទិយំ ចាចិត្តិយំ ។
 អញ្ញនត្ថិកេ អញ្ញនត្ថិកសញ្ញា អញ្ញំ ចេតាមេតិ
 និស្សន្ទិយំ ចាចិត្តិយំ ។ និស្សន្ទិ បដិលភិក្ខុ យថាទានេ
 ឧបទេតតំ ។ អញ្ញនត្ថិកេ អញ្ញនត្ថិកសញ្ញា អាបត្តិ
 ទត្តជស្ស ។ អញ្ញនត្ថិកេ វេមតិកា អាបត្តិ ទត្ត-
 ជស្ស ។ អញ្ញនត្ថិកេ អញ្ញនត្ថិកសញ្ញា អនាមត្តិ ។

[១៣៣] អនាមត្តិ សេសកំ ឧបទេតិ សាមិ-
 កេ អបណោកេត្តា ឧបទេតិ អាបនាស្ស ឧម្មតិ-
 កាយ អាទិកម្មិតិកាយាតិ ។

[១៣២] របស់ដែលគេឱ្យដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងដៃ ភិក្ខុនិស្សន្ទិយកល្យោ
 ចារបស់គេឱ្យដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងដៃមែន ហើយឱ្យគេចិញ្ចត្តក្នុងដៃ ត្រូវ
 ខិត្តស្សន្តិយបាចិត្តិយ ។ របស់គេឱ្យដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងដៃ ភិក្ខុនិស្សន្ទិយ
 សេចក្តីសង្ស័យ ហើយឱ្យចិញ្ចត្តក្នុងដៃ ត្រូវខិត្តស្សន្តិយបាចិត្តិយ ។ របស់
 គេឱ្យដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងដៃ ភិក្ខុនិស្សន្ទិយកល្យោ មិនមែនរបស់គេឱ្យដើម្បី
 ប្រយោជន៍ក្នុងដៃ ហើយឱ្យគេចិញ្ចត្តក្នុងដៃ ត្រូវខិត្តស្សន្តិយបាចិត្តិយ ។
 ភិក្ខុនិស្សន្ទិយកល្យោ ដែលខ្លួនស្រឡាតែងតែប្រើប្រាស់ ត្រូវប្រើប្រាស់ក្នុងដៃ
 តាមការស្រឡាតែងតែ ។ មិនមែនរបស់ដែលគេឱ្យដើម្បី
 ប្រយោជន៍ក្នុងដៃ ភិក្ខុនិស្សន្ទិយកល្យោ ចារបស់គេឱ្យដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងដៃ
 ត្រូវអាបត្តិក្នុងដៃ ។ មិនមែនរបស់ដែលគេឱ្យដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងដៃ
 ភិក្ខុនិស្សន្ទិយកល្យោ សេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិក្នុងដៃ ។ មិនមែនរបស់គេឱ្យដើម្បី
 ប្រយោជន៍ក្នុងដៃ ភិក្ខុនិស្សន្ទិយកល្យោ មិនមែនរបស់គេឱ្យដើម្បីប្រយោជន៍
 ក្នុងដៃ មិនត្រូវអាបត្តិ ។

[១៣៣] វិហារនិស្សន្ទិយកល្យោ (ក្នុងសិប្បាចារ្យវិហារនិស្សន្ទិយកល្យោ)
 ភិក្ខុនិស្សន្ទិយកល្យោ ទៅឱ្យរបស់ដែលសល់ ១ ភិក្ខុនិស្សន្ទិយកល្យោ ប្រើប្រាស់របស់
 ប្រើប្រាស់ ១ ភិក្ខុនិស្សន្ទិយកល្យោ ចាត់ចែងខ្លួនស្រឡាតែងតែ តាមក្នុងពេលមានសេចក្តី
 អន្តរាយ ១ ភិក្ខុនិស្សន្ទិយកល្យោ ១ ភិក្ខុនិស្សន្ទិយកល្យោ ១ ។

បញ្ញត្តិស្ស ទសមសំក្កាបទំ

[១៣២] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភគវា សាវគ្គិយំ
វិហាតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ទោ បន សមយេន ឥន្ទ្រនន្ទា ភិក្ខុនិ ពហុស្សនា
យោតិ កាលំកា វិសារា បដ្ឋា ធម្មិ កមំ កាតុំ ។
ពហុ មនុស្សា ឥន្ទ្រនន្ទំ ភិក្ខុនិ បយ័ន្ទាសន្តិ^(១) ។
តេន ទោ ពន សមយេន ឥន្ទ្រនន្ទាយ ភិក្ខុនិយា
បរិវេណំ ទុទ្រិយតិ ។ មនុស្សា ឥន្ទ្រនន្ទំ ភិក្ខុនិ
ឯតទភេទុំ កំស្សនំ តេ^(២) អយ្យេ បរិវេណំ ទុទ្រិ-
យតីតិ ។ ឧត្តារុសា ឆាយកា នន្តិ កាវកាតិ ។
អថទោ តេ មនុស្សា ឥន្ទ្រនន្ទាយ ភិក្ខុនិយា បរិវេ-
ណត្តាយ នន្តកំ សន្និវិត្តា^(៣) ឥន្ទ្រនន្ទាយ ភិក្ខុនិ-
យា បរិក្ការំ អនិសុ ។ ឥន្ទ្រនន្ទា ភិក្ខុនិ តេន
ន បរិក្ការេន សយេមំ យាចិត្តា ភេសន្តិ ចេតាបេត្តា
បរិក្ការំ ។ មនុស្សា ជាតិត្តា ទុដ្ឋាយន្តិ ទ័យន្តិ
វិទាចេន្តិ កមំ ហិ ចាម អយ្យា ឥន្ទ្រនន្ទា

បញ្ញត្តិ សំក្កាបទទំ ១០

[១៣២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាវិត៏ក្នុងជេតវនាម
របស់នាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបគ្រងសាវគ្គី ។ សម័យនោះឯង ឥន្ទ្រនន្ទា
ភិក្ខុនិជាពហុស្សនាព្រះភគវន្ទាសនិយាយត្រូវក្រាបសម្របបង្វែរមិត្តថា ។ មនុស្ស
ពាន់ព្រួយជាច្រើនក៏និច្ចលទៅអន្ទុយជិត (សេពភប់) នឹងឥន្ទ្រនន្ទាភិក្ខុនិ ។
សម័យនោះឯង ទីបរិវេណរបស់ឥន្ទ្រនន្ទាភិក្ខុនិក៏បាក់រាត់ទ្រុឌទ្រាម ។
មនុស្សពាន់ព្រួយបានកោលពាក្យនេះនឹងឥន្ទ្រនន្ទាភិក្ខុនិថា បរិក្រលោក-
ម្ចាស់ ទីបរិវេណរបស់លោកនេះ ទ្រុឌទ្រាមទារយេយោតុអ្វី ។ ឥន្ទ្រនន្ទា
ភិក្ខុនិទិយាយថា នៃអ្នកដ៏មានភាយុ ព្រោះគ្មានពួកអ្នកទិវ គ្មានពួកអ្នកធ្វើ ។
ទើបមនុស្សពាន់ព្រួយនោះ ប្រមូលបរិក្ការដែលវាបានមកដើម្បីព្រះយាដ-
និទីបរិវេណនៃឥន្ទ្រនន្ទាភិក្ខុនិ ហើយបានច្របូកចំណុះនោះរបស់ឥន្ទ្រនន្ទាភិក្ខុ-
និ ។ ឥន្ទ្រនន្ទាភិក្ខុនិទិវទេព្យភេសន្តិដោយបរិក្ការនោះផង ដោយរបស់
ដែលសូមដោយខ្លួនឯងផង ហើយក៏បរិភោគ ។ មនុស្សពាន់ព្រួយផង
ហើយក៏ពាលពោស ក៏ដើរល បន្តបង្កប់ថា លោកម្ចាស់ឥន្ទ្រនន្ទា

១ ។ ១. បយ័ន្ទាសន្តិ ។ ២ ។ ហិ ។ ៣ ។ សំហវិកា ។

ខំស្សន្តិយកល្លោ ចន្តវន្តស្ស វសមសិក្ខាចេ ចក្ខុន្តិ

អញ្ញានត្ថិកេន បរិក្ខារេន អញ្ញាន្តិសិកេន បុគ្គលិកេន
 សញ្ញាចិកេន អញ្ញំ ចេតាមេស្សន្តិ ។ យេ ។ សង្ខំ
 កិរ កិក្កុវេ វុល្លនន្ទា កិក្កុវេ អញ្ញានត្ថិកេន បរិក្ខារេន
 អញ្ញាន្តិសិកេន បុគ្គលិកេន សញ្ញាចិកេន អញ្ញំ ចេ-
 តាមេន្តិ ។ សង្ខំ ភគវតិ ។ វិកាហិ តុន្ទា ភគវ-
 តេន បិ ជាម កិក្កុវេ វុល្លនន្ទា កិក្កុវេ អញ្ញានត្ថិកេន
 បរិក្ខារេន អញ្ញាន្តិសិកេន បុគ្គលិកេន សញ្ញាចិ-
 កេន អញ្ញំ ចេតាមេស្សន្តិ ទេន កិក្កុវេ អប្បសញ្ញា-
 នំ វា មសាទាយ ។ យេ ។ ឯវត្ថុ បន កិក្កុវេ
 កិក្កុវេយោ វេសំ សិក្ខាបនំ ទុន្តិសន្តិ យោ បន កិក្កុវេ
 អញ្ញានត្ថិកេន បរិក្ខារេន អញ្ញាន្តិសិកេន បុគ្គលិកេន
 សញ្ញាចិកេន អញ្ញំ ចេតាមេយ្យ និស្សន្តិយំ ចាចិត្តិ-
 យន្តិ ។

ខំស្សន្តិយកល្លោ ចន្តវន្ត សិក្ខាចេ វេ លេចន្តិចក្ខុន្តិ

មិនសមរម្យនឹងឱ្យគេទិញវត្ថុដទៃ ដោយចិត្តការវេលាគេឱ្យដើម្បីប្រយោជន៍
 វត្ថុដទៃ គេឱ្យចំពោះវត្ថុដទៃ ជាបេសបុគ្គល នឹងដោយវត្ថុវេលាសូមមក
 ដោយខ្លួនឯងសោះ ។ យេ ។ ច្រើនត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវ
 ជុំលួនគ្នាភិក្ខុឱ្យគេទិញវត្ថុដទៃ ដោយចិត្តការវេលាគេឱ្យដើម្បីប្រយោជន៍
 វត្ថុដទៃចំពោះវត្ថុដទៃ ជាបេសបុគ្គល នឹងដោយវត្ថុវេលាសូមដោយខ្លួនឯង
 ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាមបូលថា ចក្ខុត្រិះរិះមានព្រះភោគ ពិត
 មែន ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភោគច្រើនខ្លាសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ជុំលួនគ្នាភិក្ខុនឹងមិនគួរបើទិញគេទិញវត្ថុដទៃ ដោយចិត្តការវេលាគេឱ្យដើម្បី
 ប្រយោជន៍វត្ថុដទៃ គេឱ្យចំពោះវត្ថុដទៃ ជាបេសបុគ្គល នឹងដោយវត្ថុ
 វេលាសូមដោយខ្លួនឯងទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឱ្យជ្រះ
 ថ្លាដល់ពួកជនវេលាមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ យេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាចេនេះយោងនេះថា ភិក្ខុនិណាមួយឱ្យ
 គេទិញវត្ថុដទៃ ដោយចិត្តការវេលាគេឱ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្ថុដទៃ គេឱ្យចំ-
 ពោះវត្ថុដទៃ ជាបេសបុគ្គល នឹងដោយវត្ថុវេលាសូមដោយខ្លួនឯង ភិក្ខុ
 នោះត្រូវនិស្សន្តិយបាចិត្តិយ ។

[១៣៩] យា បដាតិ យា យាទិសា ។ មេ ។
 កិក្កុដិកិ ។ មេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថុ អធំប្បេតា
 កិក្កុដិកិ ។ អញ្ញាទត្ថិកេន បរិក្ការេន អញ្ញាដ្ឋិសិកេនាតិ
 អញ្ញាស្សត្តាយ ទិដ្ឋេន ។ បុគ្គលិកេនាតិ ឯកកិក្កុដិ-
 យា អត្តាយ ទ សធុស្ស ទ គណាស្ស ។ សញ្ញាចិ-
 កេនាតិ សយំ យាទិត្វា ។ អញ្ញំ ចេតាមេយ្យាតិ
 យំ អត្តាយ ទិដ្ឋំ តំ មេត្វា អញ្ញំ ចេតាមេតិ បយោ-
 តេ ទុក្កដំ បដិលាភេន ទិស្សត្តិយំ យោតិ ទិស្សដ្ឋិត្តំ
 សធុស្ស វា គណាស្ស វា ឯកកិក្កុដិយា វា ។ វេត្វា បទ
 កិក្កុដ ទិស្សដ្ឋិត្តំ ។ មេ ។ ឥធំ មេ អយេ អញ្ញាទត្ថិកេន
 បរិក្ការេន អញ្ញាដ្ឋិសិកេន បុគ្គលិកេន សញ្ញាចិកេន
 អញ្ញំ ចេតាមំតិ ទិស្សត្តិយំ ឥមាហំ សធុស្ស ទិស្សត្តា-
 មីតិ ។ មេ ។ នាទយ្យាតិ ។ មេ ។ នាទយ្យត្ថិ ។ មេ ។
 អយ្យាយ ទម្មីតិ ។

[១៣៩] ត្រីជីពាក្យថា កក្កុនិកាមួយ មានសេចក្តីទិដ្ឋយក្នុង
 សិក្ខាបទទី ១ នៃប្រាជ្ញាគុណប្បវេណី ។ ពាក្យថា ដោយចិត្តារវេលនេ
 ឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងវិទ្យា គេឲ្យចំពោះក្នុងវិទ្យា គឺដោយចិត្តារវេលនេឲ្យ
 ដើម្បីចាត់ចែងក្នុងវិទ្យា ។ ពាក្យថា ជារបស់បុគ្គល គឺគេឲ្យចំពោះវេ
 កិក្កុនិមួយរូបមិនឲ្យដល់សង្ឃ មិនឲ្យដល់គណៈទៀត ។ ពាក្យថា ដោយ
 ត្រូវដែលសូមដោយខ្លួនឯង គឺត្រូវដែលសូមគេមកដោយខ្លួនឯង ។ ពាក្យ
 ថា ឲ្យគេវិញ្ញាក្នុងវិទ្យា គឺរបស់ដែលពាយកឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុង
 កិក្កុនិមិនឲ្យគេវិញ្ញាក្នុងវិទ្យា ហើយឲ្យគេវិញ្ញាក្នុងវិទ្យា ត្រូវក្នុង
 ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យទិដ្ឋ ត្រូវពោះជាទិស្សត្តិយក្នុងទណៈដែលបានមក
 កិក្កុនិច្បូលវេក្កុនិវេលសង្ឃក៏បាន ដល់គណៈក៏បាន ដល់កិក្កុនិទម្រ
 ក៏បាន ។ ម្ចាស់កិក្កុនិឲ្យដោយ កិក្កុនិត្រូវលេចសំខាន់យ៉ាងនេះ ។ ថេរ
 បរិក្ខណកម្មាស ក្នុងវិទ្យានេះឲ្យគេវិញ ដោយចិត្តារវេលនេឲ្យ
 ដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងវិទ្យា គេឲ្យចំពោះក្នុងវិទ្យា ជារបស់បុគ្គល ខឹង
 ដោយត្រូវដែលសូមដោយខ្លួនឯង ជាទិស្សត្តិយ ឲ្យសូមលេចវេក្កុនិវេល
 សង្ឃ ។ (ពាក្យគឺវិទ្យាវេក្កុនិវេលសេចក្តីដូចគ្នាខឹងសិក្ខាបទទី ១ នៃ
 ទិស្សត្តិយកណ្តុនេ) ។

(១៣៦) អញ្ញទត្ថិកេ អញ្ញទត្ថិកសញ្ញា អញ្ញ

ចេតិយេតិ និស្សន្ទិយំ ទាចិក្ខិយំ ។ អញ្ញទត្ថិកេ វេមតិ-

កា អញ្ញ ចេតិយេតិ និស្សន្ទិយំ ទាចិក្ខិយំ ។ អញ្ញ-

ទត្ថិកេ អញ្ញទត្ថិកសញ្ញា អញ្ញ ចេតិយេតិ និស្សន្ទិ-

យំ ទាចិក្ខិយំ ។ និស្សន្ទំ បដិលភិក្ខា យថាធានេ

ឧបទេតំ ។ អញ្ញទត្ថិកេ អញ្ញទត្ថិកសញ្ញា អាបត្តិ

នុត្តរស្មំ ។ អញ្ញទត្ថិកេ វេមតិកា អាបត្តិ នុត្ត-

រស្មំ ។ អញ្ញទត្ថិកេ អញ្ញទត្ថិកសញ្ញា អបាបត្តិ ។

(១៣៧) អបាបត្តិ សេសកំ ឧបទេតិ សាមិកេ

អបណេតេត្វា ឧបទេតិ អាបនាសុ ឧម្មត្តិកាយ

អាទិត្តិកាយាតិ ។

(១៣៦) របស់ដែលគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងវិទ្ធ ភិក្ខុមិសំគាល់

ថារបស់ដែលគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងវិទ្ធ ហើយឲ្យគេចំញក្នុងវិទ្ធ

ត្រូវនិស្សន្ទិយបាចិក្ខិយ ។ របស់ដែលគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងវិទ្ធ ភិក្ខុមិ

មានសេចក្តីសន្សំយ ហើយឲ្យគេចំញក្នុងវិទ្ធិវិញ ត្រូវនិស្សន្ទិយបាចិក្ខិ-

យ ។ របស់គេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងវិទ្ធ ភិក្ខុមិសំគាល់ថាមិនមែនរបស់

ដែលគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងវិទ្ធ ហើយឲ្យគេចំញក្នុងវិទ្ធិវិញ ត្រូវនិស្ស-

ន្ទិយបាចិក្ខិយ ។ ភិក្ខុមិបាទក្នុងវិទ្ធិដែលលះនោះមកវិញហើយ ឆប្បិបរដ្ឋាន

ទៅក្នុងវិទ្ធិដែលតាយកកេតិក្ខុចំពោះយ៉ាងណា ។ មិនមែនរបស់ដែលគេឲ្យ

ដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងវិទ្ធ ភិក្ខុមិសំគាល់ថារបស់ដែលគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍

ក្នុងវិទ្ធ ត្រូវកាចក្តីក្នុង ។ មិនមែនរបស់ដែលគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍

ក្នុងវិទ្ធ ភិក្ខុមិមានសេចក្តីសន្សំយ ត្រូវកាចក្តីក្នុង ។ មិនមែន

របស់ដែលគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងវិទ្ធ ភិក្ខុមិសំគាល់ថាមិនមែនរបស់

ដែលគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងវិទ្ធ មិនត្រូវកាចក្តី ។

(១៣៧) ព្រះដែលមិនត្រូវកាចក្តី (ក្នុងសិក្ខាបទទេរោម ៩ យ៉ាង)

ភិក្ខុមិបរដ្ឋានទៅឲ្យរបស់ដែលសល់ ១ ភិក្ខុមិប្រាប់ម្ចាស់បានហើយទើប

បរដ្ឋានទៅ ១ ភិក្ខុមិឲ្យគេចាត់វិទ្ធិទុស្សវណ្ណតាយកក្រោះមានសេចក្តី

អន្តរាយ ១ ភិក្ខុមិធុត ១ ភិក្ខុមិជាវាចរដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

បីវិវិក្ខស្ស បឋមសិក្ខាបទំ

[១៣៨] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភកវា សាវត្ថិយំ
វិហាតិ ផេតវេន អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារមេ ។
តេន ចោ បន សមយេន ឥល្លនន្ទា កិក្កុដិ
ពហុស្សតា ហោតិ កាលិកា វិសារា បដ្ឋា ធម្មិ
កដិ កាតុំ ។ អដោ វាជា បសេននិ កោ-
សលោ សីតកាលេ មហាឡំ កម្ពុលំ ពារុមិត្តា
យេន ឥល្លនន្ទា កិក្កុដិ តេនុបសន្តិមិ ឧបសន្តិ-
មិត្តា ឥល្លនន្ទំ កិក្កុដិ អភិវាទេត្តា ឯកមន្តំ
និសិទិ ។ ឯកមន្តំ និសិទ្ធិំ ចោ វាជានំ បសេ-
ននិ កោសលំ ឥល្លនន្ទា កិក្កុដិ ធម្មិយោ កតា-
យ សន្តស្សសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្ប-
ហំសេសិ ។ អដោ វាជា បសេននិ កោស-
លោ ឥល្លនន្ទាយ កិក្កុដិយោ ធម្មិយោ កតាយ
សន្តស្សតោ សមាទបិកោ សមុត្តេជេតោ សម្បហំ-
សេតោ ឥល្លនន្ទំ កិក្កុដិ ឯកនវេច វាទយ្យសិ
អយ្យ យេន អន្តោតិ ។ សាច មេ ភំ មហាភជ

បីវិវិក្ខ សិក្ខាបទទំ ១

[១៣៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគគង់នៅវត្ត
ជ្រៅវៃ បេសអនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្សេត្រសាវត្ថិ ។ គ្រានោះឯង ភិក្កុដិ
ឈ្មោះឥល្លនន្ទា ជាពហុស្សតា ជាស្រីមានដ្ឋិមាត់ ភ្ញៀវក្សប្រសប់ដ្ឋិ
ធម្មិកថា ។ គ្រានោះ ព្រះបាទបសេនទិកោសល ឥល្លបំសិទតំ
កម្ពុលានាមជំរុំទ្រទ្រើតក្នុងកាលត្រជាក់ ហើយព្រះអង្គចូលទៅកាន់សំ-
លាក់ឥល្លនន្ទាភិក្កុដិ លុះចូលទៅជិតហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំឥល្លនន្ទាភិក្កុដិ
ហើយគង់នៅក្នុងវិគ្គ ១ ។ លុះស្តេចបសេនទិកោសលនៅក្នុងវិគ្គ ១
ហើយ ឥល្លនន្ទាភិក្កុដិក៏ពន្យល់ឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហាន
ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថា ។ កាលនោះ ស្តេចបសេនទិកោសល កាល
ឥល្លនន្ទាភិក្កុដិពន្យល់ឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយ
ដោយធម្មិកថា (ដូច្នោះហើយ) ក៏មានបន្ទូលនេះនឹងឥល្លនន្ទាភិក្កុដិថា
បពិត្រលោកម្ចាស់ លោកម្ចាស់ក្រៃពេកណា ធម្មិក្រាបវត្តនោះទេ ។
ឥល្លនន្ទាភិក្កុដិឆ្លើយថា បពិត្រមហាភជ បើព្រះអង្គមានសេចក្តីប្រាថ្នាដឹង

នាគុណាមោសី ឥមំ កម្មលំ ធម៌វិភិ ។ អថេតោ រាជា
 បសេននិ កោសលោ ធីត្តាសម្បាយ កិក្ខុនិយា កម្ម-
 លំ ធីត្តា ធីត្តាយាសនា ធីត្តាសម្បាយ កិក្ខុនិ អភិវេត្តា
 បទត្តិលំ កត្តា បញ្ញាមិ ។ មនុស្សា ធីត្តាយន្តិ
 ទ័យន្តិ វិចារេន្តិ មហិច្ឆា ឥមា កិក្ខុនិយោ អសន្តត្តា
 កតិ ហិ ធាម រាជានំ កម្មលំ វិញ្ញាបេស្សន្តិភិ ។
 អស្សេស្សំ ទេ កិក្ខុនិយោ ភេសំ មនុស្សានំ ធីត្តា-
 យន្តានំ ទ័យន្តានំ វិចារេន្តានំ ។ យា កា កិក្ខុ-
 និយោ អប្បិច្ឆា ។ មេ ។ កា ធីត្តាយន្តិ ទ័យន្តិ វិចា-
 រេន្តិ កតិ ហិ ធាម អយ្យា ធីត្តាសម្បាយ រាជានំ កម្ម-
 លំ វិញ្ញាបេស្សន្តិភិ ។ មេ ។ សច្ចំ កិក្ខុនិ ធីត្តា ធីត្តា-
 នា កិក្ខុនិ រាជានំ កម្មលំ វិញ្ញាបេស្សន្តិភិ ។ សច្ចំ
 ភគវតិ ។ វិករហិ តុន្តោ ភគវតិ កតិ ហិ ធាម កិក្ខុនិ
 ធីត្តា កិក្ខុនិ រាជានំ កម្មលំ វិញ្ញាបេស្សន្តិ ទេនំ
 កិក្ខុនិ អប្បិច្ឆានំ វា បសាទាយ ។ មេ ។ ឯវត្តា
 បទ កិក្ខុនិ កិក្ខុនិយោ ឥមំ សិក្ខាបទំ ធីត្តាសន្តិ

• ១. ម. វិញ្ញា បេស្សនំ ។

ប្រគេនវលំភាគា ចូរព្រះអង្គប្រគេនសំព្រះទ័យនេះចុះ ។ ទើបស្តេច
 បសេនវិកោសលប្រគេនសំព្រះទ័យដល់ធីត្តាសម្បាយកុំផ្លិច ហើយក្រាម
 ពាក្យនោះថ្វាយបង្គំធីត្តាសម្បាយកុំផ្លិច រួចធ្វើប្រទាន្យាណៈឱ្យសាចញ្ញាទៅ ។
 មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលពោល ក៏ដៀល បន្តបង្គាប់ថា កិក្ខុនិទាំងនេះ
 មានសេចក្តីប្រាថ្នាច្រើន គ្មានសម្រាស់ មិនសមនឹងសុំសម្បត្តិកម្មល
 ពីស្តេចសោះ ។ កិក្ខុនិទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងនោះពោលពោល
 ក៏ដៀល បន្តបង្គាប់ដូច្នោះហើយ ។ កិក្ខុនិទាំងឡាយណា មានសេចក្តី
 ប្រាថ្នាសិច ។ មេ ។ កុំផ្លិចទាំងឡាយនោះក៏ពោលពោល ក៏ដៀល
 បន្តបង្គាប់ថា ធីត្តាសម្បាយកុំផ្លិចមិនសមនឹងសុំសម្បត្តិកម្មលពីស្តេច
 សោះ ។ មេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់កុំផ្លិចទាំងឡាយ បានឮថា
 ធីត្តាសម្បាយកុំផ្លិចសុំសម្បត្តិកម្មលពីស្តេច ពិតមែនឬ ។ ពួកកិក្ខុនិបទូលថា
 បពិត្រព្រះមហាក្សត្រ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះ
 ភាគទ្រង់ដ៏ដៀលថា ម្ចាស់កុំផ្លិចទាំងឡាយ ធីត្តាសម្បាយកុំផ្លិចមិនសមនឹង
 សុំសម្បត្តិកម្មលពីស្តេចទេ ម្ចាស់កុំផ្លិចទាំងឡាយ ក៏តើនេះមិនមែនទេ
 ព្រះថ្វាយបង្គំពួកដទៃដ៏ដៀលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ មេ ។ ម្ចាស់កុំផ្លិចទាំងឡាយ
 ពួកកុំផ្លិចសុំសម្បត្តិកម្មលពីស្តេចទេនេះហើយនេះថា កិក្ខុនិកាលពាក់បែន

កុរុបាបុរណំ^(១) បទ កិក្ខុនិយា ចេតាបេន្តិយា ចតុក្ក័-
សបរមំ ចេតាបេតត្យំ កតោ ច ឧត្តរំ^(២) ចេតាបេយ្យ
និស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយន្តំ ។

[១៣៩] កុរុបាបុរណំ ជាម យន្តិក្ខំ សីតកាល
បាបុរណំ^(៣) ។ ចេតាបេន្តិយាតិ វិញ្ញាបេន្តិយា ។ ចតុក្ក័-
សបរមំ ចេតាបេតត្យន្តិ សោឡសកហាបណាស្សទតំ
ចេតាបេតត្យំ ។ កតោ ច ឧត្តរំ ចេតាបេយ្យាតិ កុរុត្ត-
រំ វិញ្ញាបេតិ បយោភេ ឧត្តរំ បដិលាភេន ចិស្សត្តិយំ
ហោតិ ចិស្សត្តិកត្យំ សឡស្ស វា កលាស្ស វា ឯក-
កិក្ខុនិយា វា ។ ឯវញ បទ កិក្ខុវេ ចិស្សត្តិកត្យំ
។ បេ ។ ឥទំ មេ អយ្យេ កុរុបាបុរណំ អតិបកេចតុក្ក័-
សបរមំ ចេតាចិតំ ចិស្សត្តិយំ ឥមារំ សឡស្ស ចិស្ស-
ត្តាមិតិ ។ បេ ។ ឧទេយ្យាតិ ។ បេ ។ ឧទេយ្យន្តំ
។ បេ ។ អយ្យាយ ឧម្មិកំ ។

១ ១. ១. កុរុបាបុរណំ ។ ២ ឧត្តរំ ។ ៣ ចាបុរណំ ។

សម្ពតំផល្គបំដែលមានសាច់ក្រាស់ ក្រូចចាត់ចែងបានតែសម្ពតំដែលមាន
ដំឡើងបួនកហាបណៈបួនផងជាយ៉ាងច្រើន បើចាត់ចែងសំពត់ដែលមាន
ដំឡើងបួនកហាបណៈទៅ ត្រូវនិស្សត្តិយបាចិត្តិយ ។

[១៣៩] ដែលហៅថា សំពត់ផល្គបំដែលមានសាច់ក្រាស់ គឺ
សំពត់ផល្គបំណាមួយសម្រាប់ផល្គបំក្នុងវិញ្ញាណ ។ ត្រង់ពាក្យថា
កាលចាត់ចែង គឺថា កាលសូម (គេ) ។ ពាក្យថា ក្រូចចាត់ចែងបាន
តែសំពត់មានដំឡើងបួនកហាបណៈបួនផងជាយ៉ាងច្រើន សេចក្តីថា
ក្រូចចាត់ចែងបានតែសំពត់មានដំឡើង ១៦ កហាបណៈ ។ ពាក្យថា បើ
ចាត់ចែងសំពត់ឲ្យលើសពីនោះទៅ សេចក្តីថា កិក្ខុនិស្សសំពត់ឲ្យលើស
លុបពីនោះទៅ ត្រូវតាមភ្នំក្នុងក្នុងច្រយោតដែលសូម សំពត់នោះជា
ចិស្សត្តិយក្នុងពេលដែលបានមក កិក្ខុនិស្សត្តិយបដិលាភេនសឡស្សបាន ផល
គណៈកំបុត ផលកិក្ខុនិ ១ លុបកំបុត ។ ម្ចាស់កិក្ខុនិឲ្យក្រយ កិក្ខុនិស្សត្តិយ
បដិយ៉ាងនេះ ។ បេ ។ បពិត្រលោកខ្ញុំសំ សំពត់ផល្គបំដែលមានសាច់
ក្រាស់នេះមានដំឡើងបួនកហាបណៈបួនផងជាកំណត់ ខ្ញុំបាទសូម
មកហើយ ជាចិស្សត្តិយ ខ្ញុំសូមលះបង់សំពត់នេះផលសឡស្ស ។ (ពាក្យ
ភិក្ខុនេះទៅមានសេចក្តីថ្លែងនឹងសិក្ខុបទទី ១ នៃចិស្សត្តិយកណ្ណ) ។

[១៤១] អតិរេកចតុក្កន្តសេ អតិរេកសញ្ញា ទេតា-

យេតិ ធិស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ ។ អតិរេកចតុក្កន្តសេ វេម-

តិកា ទេតាយេតិ ធិស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ ។ អតិរេកច-

តុក្កន្តសេ ឧទកសញ្ញា ទេតាយេតិ ធិស្សត្តិយំ ចាចិត្តិ-

យំ ។ ឧទកចតុក្កន្តសេ អតិរេកសញ្ញា អាមត្តិ

ទុក្ខេស្ស ។ ឧទកចតុក្កន្តសេ វេមតិកា អាមត្តិ ទុក្ខ-

េស្ស ។ ឧទកចតុក្កន្តសេ ឧទកសញ្ញា អនាមត្តិ ។

[១៤១] អនាមត្តិ ចតុក្កន្តសមរម័ ទេតាយេតិ ឧទ-

កចតុក្កន្តសមរម័ ទេតាយេតិ ញាតកានំ បវិតានំ

អគ្គាស្សន្តាយ អត្តនោ ននេន មហាភ្នំ ទេតាយេតុ-

កាមស្ស អប្បភ្នំ ទេតាយេតិ ឧត្តត្តិកាយ អាជិតម្ហិ-

កាយាតិ ។

[១៤១] សំពត់មានដំឡូលើសពីបួនកហាបណៈ ៤ ដង ភិក្ខុទិ

សំពត់ជាលើសមែន ហើយសូម ត្រូវទិស្សត្តិយបាចិត្តិយ ។ សំពត់មាន

ដំឡូលើសពីបួនកហាបណៈ ៤ ដង ភិក្ខុទិមានសេចក្តីសន្សំយ ហើយ

សូម ត្រូវទិស្សត្តិយបាចិត្តិយ ។ សំពត់មានដំឡូលើសពីបួនកហាបណៈ ៤

ដង ភិក្ខុទិសំពត់ជាខ្លះវិញ ហើយសូម ត្រូវទិស្សត្តិយបាចិត្តិយ ។

សំពត់មានដំឡូខ្លះពីបួនកហាបណៈ ៤ ដង ភិក្ខុទិសំពត់ជាលើសវិញ

ត្រូវអាចត្តិទុក្ខេ ។ សំពត់មានដំឡូខ្លះពីបួនកហាបណៈ ៤ ដង ភិក្ខុទិ

មានសេចក្តីសន្សំយ ត្រូវអាចត្តិទុក្ខេ ។ សំពត់មានដំឡូខ្លះពីបួន

កហាបណៈ ៤ ដង ភិក្ខុទិសំពត់ជាខ្លះមែន មិនត្រូវអាចត្តិ ។

[១៤១] វារៈដែលមិនត្រូវអាចត្តិ (ក្នុងសិទ្ធិបទនេះមាន ៧ យ៉ាង,

ភិក្ខុទិសុំសំពត់ដណ្តប់មានដំឡូត្រឹមបួនកហាបណៈ ៤ ដងជាកំណត់ ១

ភិក្ខុទិសុំសំពត់ដណ្តប់មានដំឡូខ្លះពីបួនកហាបណៈ ៤ ដងជាកំណត់ ១

ភិក្ខុទិសុំសំពត់ដណ្តប់របស់ពួកញាតិ ១ ភិក្ខុទិសុំសំពត់ដណ្តប់របស់ពួក

ជនដែលបរិវេណ ១ ភិក្ខុទិសុំសំពត់ដណ្តប់ដើម្បីបុគ្គលដទៃ ១ ភិក្ខុទិបាន

សំពត់ដណ្តប់មកដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួន ១ ផទមានសេចក្តីប្រាថ្នាឱ្យភិក្ខុទិ

សុំសំពត់ដណ្តប់មានដំឡូច្រើន ភិក្ខុទិត្រូវបំប្លែងសំពត់ដណ្តប់មានដំឡូ-

ភិច ១ ភិក្ខុទិគត ១ ភិក្ខុទិជាវារៈដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

បីវិវត្តស្ស ទុតិយសិក្ខាបទី

[១២២] តេជ សមយេន ពុទ្ធា កកក សាវត្ថិយំ
វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេជ
ទោ បទ សមយេន ធុល្លទន្ធា ភិក្ខុនិ ពហុស្សុតា
ហោតិ កាលិកា វិសារជា បដ្ឋា ធម្មិ កាថំ កាតុំ ។
អថទោ រាជា បសេនទិ កោសលោ ឧល្លាគាលេ
មហាញ្ញំ ទោមំ ទារុមិញ្ចា យេន ធុល្លទន្ធា ភិក្ខុនិ តេ-
ទុបសន្តិមិ ឧបសន្តិមិញ្ចា ធុល្លទន្ធា ភិក្ខុនិ អភិវិទេត្វា
ឯតមន្តំ ឯសិវិទំ ។ ឯតមន្តំ ឯសិវិទំ ទោ រាជាថំ
បសេនទិ កោសលំ ធុល្លទន្ធា ភិក្ខុនិ ធម្មិយា តា-
ថាយ សទ្ធក្សេសិ សទានបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្ប-
ហំសេសិ ។ អថទោ រាជា បសេនទិ កោសលោ
ធុល្លទន្ធាយ ភិក្ខុនិយា ធម្មិយា តាថាយ សទ្ធក្សេសិ
សទានបេតោ សមុត្តេជេតោ សម្បហំសិតោ ធុល្លទន្ធា
ភិក្ខុនិ ឯតទកេច វិទេយ្យាសំ អយ្យេ យេន អត្តោតិ ។
សទេ មេ ភ្នំ មហាភវិ ឆ្មុត្តកោមោសិ ឥមំ ទោមំ ទេហិ-
តិ ។ អថទោ រាជា បសេនទិ កោសលោ ធុល្លទន្ធាយ

បីវិវត្ត សិក្ខាបទី ២

[១២២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដំរាងព្រះភាគ គង់នៅ
ក្នុងជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេន្នី ក្បែរក្រុងសាវត្ថិ ។ គ្រាទោះឯង
ធុល្លទន្ធាភិក្ខុនិ ជាពហុស្សុត ជាស្រីមានថ្វីទាក់ ជាស្រីភ្លឺភ្លា ប្រសប់
ធ្វើធម្មិកថា ។ លំដាប់នោះ ព្រះបាទបសេនទិកោសល ទ្រង់
ដណ្តប់សំពត់សម្បករឈើមានដំរីព្យុះច្រើនក្នុងកាលក្តៅ ហើយចូលទៅក
ធុល្លទន្ធាភិក្ខុនិ លុះយាងចូលទៅហើយក៏ជួយចង្អុលធុល្លទន្ធាភិក្ខុនិហើយ
គង់នៅក្នុងទីត្នមួយ ។ លុះព្រះបាទបសេនទិកោសលគង់នៅក្នុងទី
សមគួរហើយ ធុល្លទន្ធាភិក្ខុនិក៏បានឈរលំឡើងទ្រង់ឃើញ ឲ្យកាន់យក
ឲ្យអាចបរាម ឲ្យរឹកកយ ដោយធម្មិកថា ។ លំដាប់នោះ ព្រះបាទ
បសេនទិកោសល កាលធុល្លទន្ធាភិក្ខុនិឈរលំឡើងឃើញ ឲ្យ
កាន់យក ឲ្យអាចបរាម ឲ្យរឹកកយ ដោយធម្មិកថាហើយក៏មានព្រះ
ចន្ទលនេះនឹងធុល្លទន្ធាភិក្ខុនិថា បពិត្រលោកម្ចាស់ លោកម្ចាស់ត្រូវការ
ក្នុងពេល កម្សិច្រាប់តុនោះចុះ ។ ធុល្លទន្ធាភិក្ខុនិឆ្លើយថា បពិត្រ
មហាភវ បើព្រះអង្គច្រាញ់ខ្ញុំប្រឆេនដល់អាត្មាភាព សូមព្រះអង្គប្រ-
គេនសំពត់សម្បករឈើនេះចុះ ។ ទើបព្រះបាទបសេនទិកោសល

កិក្ខុនិយោ ទោមំ ធាតុ ឧដ្ឋាយសោ ធុល្លុច្ឆំ កិក្ខុនិ
 អភិវាធាតុ បទគុណំ កត្តា បញ្ញាមំ ។ មនុស្ស
 ឧដ្ឋាយន្តិ ទ័យន្តិ វិចារេន្តិ មហិច្ឆា វិមា កិក្ខុនិយោ
 អសន្តដ្ឋា កតំ ហិ ធាម វាដាធំ ទោមំ វិញ្ញាបេស្សន្តិភិ ។
 អស្សាសុំ ទោ កិក្ខុនិយោ គេសំ មនុស្សានំ ឧដ្ឋា-
 យន្តានំ ទ័យន្តានំ វិចារេន្តានំ ។ យា តា កិក្ខុនិយោ
 អប្បិច្ឆា ។ វេ ។ តា ឧដ្ឋាយន្តិ ទ័យន្តិ វិចារេន្តិ កតំ
 ហិ ធាម អយ្យា ធុល្លុច្ឆា វាដាធំ ទោមំ វិញ្ញាបេស្ស-
 ន្តិភិ ។ វេ ។ សន្តំ តេវ កិក្ខុវេ ធុល្លុច្ឆា កិក្ខុនិ
 វាដាធំ ទោមំ វិញ្ញាបេស្សន្តិ ។ សន្តំ វាគវាភិ ។ វិចារហិ
 តុន្តោ វាគវា កតំ ហិ ធាម កិក្ខុវេ ធុល្លុច្ឆា កិក្ខុនិ
 វាដាធំ ទោមំ វិញ្ញាបេស្សន្តិ ទេតំ កិក្ខុវេ អប្បសន្តានំ វា
 បសាទាយ ។ វេ ។ វិវត្តោ បទ កិក្ខុវេ កិក្ខុនិយោ វិមំ
 សិក្ខាមនំ ឧដ្ឋិសន្ត លហុចារុណំ^(១) បទ កិក្ខុនិយោ
 ទេតាបេន្តិយោ អន្ត្រុតេយ្យកំសបរមំ ទេតាបេតតុំ តតោ
 ទេ ឧត្តរី ទេតាបេយ្យ និស្សន្តិយំ ទ្វាចិត្តិយន្តិ ។

១ វិ ម លហុចារុណំ ។

ប្រគេសំពតំសម្បកាលេយ៍ដល់ថ្មល្លុច្ឆាភិក្ខុនិ ប្រទ្រង់គ្រាកតាភាសនា
 ថ្វាយបង្គំថ្មល្លុច្ឆាភិក្ខុនិ ធ្វើបទក្សណៈច្រៀសចេញទៅ ។ មនុស្សទាំង
 ខ្យាយរោលទោស តិរវៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ពួកភិក្ខុទាំងនេះមានសេច-
 ក្តីប្រាថ្នាធំ គ្មានសន្តោស មិនសមចើននិស្សសំពតំសម្បកាលេយ៍ពីស្តេច
 សោះ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនេះមនុស្សទាំងខ្យាយរោលទោស តិរវៀល បន្ទុះ
 បង្ហាប់ហើយ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីប្រាថ្នាភិម ។ វេ ។ ពួកភិក្ខុ
 ទាំងនោះគឺរោលទោស តិរវៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ថ្មល្លុច្ឆាជាម្ចាស់មិន
 សមចើននិស្សសំពតំសម្បកាលេយ៍ពីស្តេចសោះ ។ វេ ។ ព្រះអង្គគ្រាសំ
 ស្តេច ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងខ្យាយ ពួកថ្មល្លុច្ឆាភិក្ខុនិសម្បសំពតំសម្បកាលេយ៍ពី
 ស្តេច ពិតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាចខ្យល់ថា ចតិគ្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិត
 មែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិរវៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ខ្យាយ ថ្មល្លុច្ឆាភិក្ខុនិមិនសមចើននិស្សសំពតំសម្បកាលេយ៍ពីស្តេចទេ
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងខ្យាយ ពិតមែនមិនមែនមិនមែនដូច្នោះផ្សេងផ្សំផ្សេងផ្សំផ្សេង
 ផ្សេងផ្សំទេ ។ វេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងខ្យាយ ពួកភិក្ខុទាំងនេះស្រឡាញ់ស្រឡា-
 ចរនេះយើងនេះថា ភិក្ខុនិកាលទាក់ទងសំពតំសម្បកាលេយ៍ផលមានសាច់ស្រួន
 គ្រូចាត់ចែងបានតែសំពត់ដែលមានដំរីឲ្យ ត្រឹមចូលកហាបណៈចំផងដោយ
 កន្លះ បើចាត់ចែងឲ្យលើសពីកំណត់នោះទៅ គ្រូនិស្សន្ទិយប្រាថ្នាភិក្ខុ ។

[១៤៣] លហុចាបុណ្ណំ ពាម យន្តិញ្ចំ ឧប្បាគា-
 លេ ចាបុណ្ណំ ។ ចេតាបេន្តិយាតិ វិញ្ញាបេន្តិយា ។
 អន្តរេយ្យតំសមាមំ ចេតាបេតត្ថន្តិ ធនកហាម-
 ណាគ្គុទកំ ចេតាបេតត្ថំ ។ តតោ បេ ឧត្តរិ ចេតា-
 បេយ្យតំ តតុត្តរិ វិញ្ញាបេតិ បយោតេ ធុត្តង្គំ បដិណេតេ
 ធិស្សត្តិយំ ហោតិ ធិស្សត្តិតត្ថំ សង្ឃស្ស វា កណាស្ស
 វា ឯកភិក្ខុវិយា វា ។ វេវេតុ បទ កិក្ខុវេ ធិស្សត្តិតត្ថំ
 ។ បេ ។ វង្គំ មេ អយ្យេ លហុចាបុណ្ណំ អតិវេតាអន្ត-
 រេយ្យតំសមាមំ ចេតាបិគំ ធិស្សត្តិយំ វេមាហំ សង្ឃស្ស
 ធិស្សត្តិយំ ។ បេ ។ ធនេយ្យតិ ។ បេ ។ ធនេយ្យន្តិ ។
 អយ្យាយ ធន្តិ ។

[១៤៤] អតិវេតាអន្តរេយ្យតំសេ អតិវេតាសត្តា
 ចេតាបេតិ ធិស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ ។ អតិវេតាអន្តរេយ្យ-
 តំសេ វេមាហំ ចេតាបេតិ ធិស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ ។

[១៤៥] ដែលហៅថា សំពត់ដណ្តប់មានសាច់ស្លឹក គឺសំ-
 ពត់ណាមួយសម្រាប់ដណ្តប់ក្នុងវេទ្យ ។ ព្រះពាក្យថា ពាលចាត់ថែវ
 គឺកាលសូម ។ ពាក្យថា ត្រូវចាត់ចែងបានតែសំពត់ដណ្តប់មានដំឡៃ
 ត្រឹមបួនកហាមណៈ ៗ ផងដោយកន្លះ សេចក្តីថា ត្រូវសូមបាន
 តែសំពត់ដែលមានដំឡៃ ១០ កហាមណៈ ។ ពាក្យថា ចេតាចំរើនឡៃ
 លើសកំណត់នោះទេ សេចក្តីថា ភិក្ខុសិទ្ធិលើសពីកំណត់នោះទេ
 ត្រូវគោបខ្សែក្នុងវេទ្យប្រយោគដែលសូម សំពត់នោះជាធិស្សត្តិយក្នុងពេល
 ដែលបានមក ។ ភិក្ខុត្រូវលះចេញពីសិទ្ធិក៏បាន ដល់កណៈក៏បាន ដល់
 ភិក្ខុទី ១ ឬក៏បាន ឬលក្ខណៈទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវលះចេញពីនោះ ។ បេ ។
 ចាត់ត្រូវលក្ខណៈ សំពត់ដណ្តប់ដែលមានសាច់ស្លឹកនេះ មានដំឡៃ
 លើសពីបួនកហាមណៈ ៗ ផងដោយកន្លះដាក់កំណត់ ឡៃបានស្តុកហើយ
 ជាធិស្សត្តិយ ឡៃសូមលះចេញពីសំពត់នេះដល់សិទ្ធិ ។ (ពាក្យត្រូវនោះទេ
 មានសេចក្តីដូចគ្នាខ្លះសិក្សាបទទី ១ នៃធិស្សត្តិយកណៈ) ។

[១៤៦] សំពត់ដណ្តប់មានដំឡៃលើសពីបួនកហាមណៈ ៗ ផង
 ដោយកន្លះ ភិក្ខុសំគាល់ថាលើសមែន ហើយសូម ត្រូវធិស្សត្តិយ
 បាចិត្តិយ ។ សំពត់ដណ្តប់មានដំឡៃលើសពីបួនកហាមណៈ ៗ ផងដោយ
 កន្លះ តែភិក្ខុនិទានសេចក្តីសិទ្ធិ ហើយសូម ត្រូវធិស្សត្តិយបាចិត្តិយ ។

១៧១

និស្សត្តិយកណ្តុ ចិវេន្ទស្ស ទុតិយសិលាបថេ អនាមគ្គិកា

អតិរេកអន្ធិតេយ្យកំសេ ឧទកសញ្ញា ទេតាបេតិ

និស្សត្តិយំ ជាចិត្តយំ ។ ឧទកអន្ធិតេយ្យកំសេ

អតិរេកសញ្ញា អាបត្តិ ធុត្តជស្ស ។ ឧទកអន្ធិតេយ្យ

កំសេ វេមតិកា អាបត្តិ ធុត្តជស្ស ។ ឧទកអន្ធិ

តេយ្យកំសេ ឧទកសញ្ញា អនាមគ្គិ ។

[១២៥] អនាមគ្គិ អន្ធិតេយ្យកំសេបរមំ ទេតាបេតិ

ឧទកអន្ធិតេយ្យកំសេបរមំ ទេតាបេតិ ញាតិកានំ

បរិវិតានំ អញ្ញាស្សត្ថាយ អត្ថបោ ទទេន មហាត្សំ ទេ-

តាបេតុកាមស្ស អប្បត្សំ ទេតាបេតិ ឧម្មត្តិកាយ

អាទិកម្មិកាយាតិ ។

និស្សត្តិយកណ្តុ ចិវេន្ទ សិក្ខាបទ ២ វិវាទិយមិទ្ធិស្រុកអាបត្តិ

សំពត់ដណ្តប់មានដំឡូងលើសពីបួនកហាបណៈ ព្យ ដងដោយកន្លះ ភិក្ខុនិ
សំគាល់ថា ខ្លះ ហើយសូម ត្រូវនិស្សត្តិយបាចិត្តិយ ។ សំពត់ដណ្តប់មាន
ដំឡូងតិចជាងបួនកហាបណៈ ព្យ ដងដោយកន្លះ ភិក្ខុនិសំគាល់ថា លើស
ទៅវិញ ត្រូវតាមត្តិទុកដ ។ សំពត់ដណ្តប់មានដំឡូងខ្លះពីបួនកហាបណៈ
ព្យ ដងដោយកន្លះ ភិក្ខុនិមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវតាមត្តិទុកដ ។ សំពត់
ដណ្តប់មានដំឡូងខ្លះពីបួនកហាបណៈ ព្យ ដងដោយកន្លះ ភិក្ខុនិសំគាល់ថា
ខ្លះមែន មិនត្រូវតាមត្តិ ។

[១២៥] វិវាទិយមិទ្ធិស្រុកអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទខេនៈមាន ៧ យ៉ាង)

និក្ខុនិសុំសំពត់ដណ្តប់មានដំឡូងតិចបួនកហាបណៈ ព្យ ដងដោយកន្លះ ១
ភិក្ខុនិសុំសំពត់ដណ្តប់មានដំឡូងតិចជាងបួនកហាបណៈ ព្យ ដងដោយកន្លះ
ជាកំណត់ ១ ភិក្ខុនិសុំសំពត់ដណ្តប់របស់ភ្នកញាតិ ១ ភិក្ខុនិសុំសំពត់
ដណ្តប់របស់ភ្នកជនវិជលបរិវេណ ១ ភិក្ខុនិសុំសំពត់ដណ្តប់ដើម្បីបុគ្គល
ដទៃ ១ ភិក្ខុនិបោះសំពត់ដណ្តប់មកដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួន ១ ជនប្រាជ្ញ
ដើម្បីទុកសំពត់ដណ្តប់មានដំឡូងច្រើន ភិក្ខុនិក្រឡាច់ទ្រព្យសំពត់ដណ្តប់
មានដំឡូងតិច ១ ភិក្ខុនិធូត ១ ភិក្ខុនិជាវាងដើមបញ្ចក្តិ ១ ។

(១៤៦) ឧទ្ទិដ្ឋា ទោ អយ្យាយោ ភីស ចិស្សត្តិយា
 ចាចិគ្គិយា នម្មា ។ តត្ថយ្យាយោ បុត្តាមិ កក្ខិក្ខ បរិ-
 សុត្តា ។ ធុតិយម្បិ បុត្តាមិ កក្ខិក្ខ បរិសុត្តា ។ តតិ-
 យម្បិ បុត្តាមិ កក្ខិក្ខ បរិសុត្តា ។ បរិសុទ្ធត្ថយ្យាយោ
 តស្មា តុណ្ណិ ។ វាមេតំ ធារយាមីតិ ។

ចិស្សត្តិយា ធុតិយា ឧទ្ទិកា^(១) ។

១ វ. ឧ. គីសចិស្សត្តិយំ ឧទ្ទិកំ ។

(១៤៦) ចតិទ្រណោកត្តាសំភាំងខ្យយ ភ្នកតាបក្កិយោនិស្សត្តិ-
 យបាចិគ្គិយ ព្វ១ ខ្ញុំសំផែនិទ្យ័និហិយ ។ ខ្ញុំស្មមស្មរណោកត្តាសំ-
 ភាំងខ្យយក្នុងអាបក្កិកាំងនោះ លោកភាំងខ្យយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ។
 ខ្ញុំស្មមស្មជាតំប៉េចីផែនផែន លោកភាំងខ្យយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ។
 ខ្ញុំស្មមស្មជាតំប៉េចីផែនផែន លោកភាំងខ្យយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ។
 លោកត្តាសំភាំងខ្យយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយក្នុងអាបក្កិកាំងនោះ (ពោះបាតុ
 ដូច្នោះច្បាស់លោកភាំងខ្យយស្ងៀមទៅ ។ ខ្ញុំស្មមចាំទុកខ្លួនស្ងៀមនោះ
 ដោយភាគរស្ងៀមទៅយ៉ាងនោះ ។

ខិស្សត្តិយ ធុតិយ ឧបំ ។

បាចិត្តិយកណ្ណំ

នមេ ទោ បទយ្យោ ធសន្និសត ចាចិត្តិយា
ធម្មា ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆន្តិ ។

លសុណវិត្តស្ស បរិមសំក្កាបទំ

[១៤៧] គេន សមយេន តុន្ទោ កតវា សាវត្ថិយំ
វិហាតិ ជេតវេន អនាថបិណ្ឌិតស្ស អាភមេ ។ គេន
ទោ បទ សមយេន អញ្ញាទវេន ឧចាសកេន ភិក្ខុនិ-
សង្កេន លសុណេន បវារិនោ ហោតិ យសំ អយ្យនំ
លសុណេន អត្តោ អហំ លសុណេនាតិ ។ ទេត្តមាលោ
ច អាណាត្តោ ហោតិ សវេ ភិក្ខុនិយោ អាគច្ឆន្តិ ឯត្ត-
មេតាយ ភិក្ខុនិយោ ទេ តយោ កណ្ណិតេ ពេហិតិ ។
គេន ទោ បទ សមយេន សាវត្ថិយំ ឧស្សវេ ហោតិ ។
យថាភតំ លសុណំ ចិត្តិយំ អតមាសិ ។ ភិក្ខុនិយោ
តំ ឧចាសតំ ឧបសង្កមិត្តា ឯតតវេចុំ លសុណេន
អាវុសោ អត្តោតិ ។ ទេត្តយេ យថាភតំ លសុណំ
ចិត្តិយំ ទេត្តំ កច្ឆថាតិ ។ ដុល្លនន្ទា ភិក្ខុនិ ទេត្តំ

បាចិត្តិយកណ្ណំ

ចតិក្រលោកម្ចាស់ព័ន្ធភ្យយ អាចត្តិព័ន្ធភ្យយ ឈ្មោះបាចិត្តិយេន
នេះមានចំនួន ១៦៦ គែនមកកាន់ខុស (គឺការស្ម័គ្រព្រល់ ៧ កន្លះទេ)

លសុណវិត្ត សិក្ខាបទទី ១

[១៤៧] សម័យនោះ ព្រះតុន្ទជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ គន្លឹះនៅក្នុង
ជេតវេន ចេសំអនាថបិណ្ឌិតសន្និ ទៀចក្រិសសាវត្តិ ។ គ្រាពោះឯង មាន
ឧបាសកម្នាក់ចំណេញភិក្ខុមីសង្ឃដោយខ្ញុំមថា លោកម្ចាស់ព័ន្ធភ្យយ
ណា(ត្រូវការដោយខ្ញុំម ខ្ញុំត្រូវពុទ្ធពោ(ទំន័មប្រគេនខ្ញុំមដល់លោកម្ចាស់ព័ន្ធភ្យយ
នោះ) ។ ឧបាសកនោះក៏បង្គាប់អ្នកគ្រូចំការខ្ញុំមថា បើពួកភិក្ខុមីមក
អ្នកឯងចូរប្រគេនខ្ញុំមពីបើបើមដល់ភិក្ខុមី ១ អង្គ ។ ។ សម័យនោះឯង
ក្រិសសាវត្តិ (មាននេលេន) ត្រូវស្រព ។ ខ្ញុំមដែលឧបាសកបានយកមក
ក៏អស់លើដីទៅ ។ ពួកភិក្ខុមីចូលទៅកេឧបាសកនោះ ហើយបានកោល
ពាក្យនេះថា ម្ចាស់គាត់សោ យើងព័ន្ធភ្យយត្រូវការដោយខ្ញុំម ។ ឧបា-
សកនោះឆ្លើយថា ចតិក្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំមគ្មានទេ ខ្ញុំមដែលបានយកមក
អស់លើដីទៅហើយ ឬមលោកម្ចាស់និមន្តទៅចំការចុះ ។ ដុល្លនន្ទាភិក្ខុមី

កត្តា ១ មត្តំ ជាធិត្វា តហំ លសុណំ ហារមេសិ ។
 ខេត្តចាលោ ឧដ្ឋាយតិ ទិយតិ វិចារេតិ កថំ ហិ ធាម
 ភិក្ខុនិយោ ខេត្តំ កត្តា ១ មត្តំ ជាធិត្វា តហំ លសុណំ
 ហារមេស្សន្តិកិ ។ អស្សាសុំ ទោ ភិក្ខុនិយោ ខេត្ត
 ចាលស្ស^(១) ឧដ្ឋាយន្តស្ស ទិយន្តស្ស វិចារេន្តស្ស ។
 យា តា ភិក្ខុនិយោ អប្បិដ្ឋា ។ បេ ។ តា ឧដ្ឋាយន្តិ
 ទិយន្តិ វិចារេន្តិ កថំ ហិ ធាម អយ្យា ឥស្សន្តា ១
 មត្តំ ជាធិត្វា តហំ លសុណំ ហារមេស្សន្តិកិ ។ បេ ។
 សច្ចំ កិក្ខុវេ ឥស្សន្តា ភិក្ខុនិ ១ មត្តំ ជាធិត្វា
 តហំ លសុណំ ហារមេស្សន្តិកិ^(២) ។ សច្ចំ ភក្ខវតិ ។
 វិកាហិ តុត្តោ ភក្ខវ កថំ ហិ ធាម ភិក្ខុវេ ឥស្សន្តា
 ភិក្ខុនិ ១ មត្តំ ជាធិត្វា តហំ លសុណំ ហារមេស្សន្តិ
 កិក្ខុវេ អប្បសន្នាធំ វា បសាដាយ បសន្នាធំ វា
 កិយ្យោភាវយ អថខេត្តំ ភិក្ខុវេ អប្បសន្នាធំ ភោ អប្ប
 សាដាយ បសន្នាធំ ព្យ ឯកត្តាធំ អត្តាថត្តាយោតិ ។

១ ខ. ម. ពស្ស ខេត្តចាលស្សនិ ឥស្សនិ ។ ២ ខ. ម. ហារមេសិ ។

នៅកាន់ចំការហើយ មិនដឹងប្រមាណកិច្ចទ្រទ្រង់យកទុំមាពៅជាច្រើន ។
 បន្តសូមអ្នកគ្រូចំការកំរាលទោស គំរងៀល ចន្ទៈចង្កៀបថា ពួកភិក្ខុនិ
 មិនសមបើទំនើពៅកាន់ចំការហើយ មិនដឹងប្រមាណកិច្ចទ្រទ្រង់យកទុំមាពៅ
 ច្រើនដល់ម៉្លោះសោះ ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយបានឮអ្នកគ្រូចំការកំរាលទោស
 គំរងៀល ចន្ទៈចង្កៀប (ដូច្នោះ) ហើយ ។ ពួកភិក្ខុនិណាមានសេចក្តី
 ត្រូវតែប ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុនិទាំងនោះកំរាលទោស គំរងៀល ចន្ទៈ
 ចង្កៀបថា ឥស្សន្តាជាម្ចាស់មិនសមបើទំនើមិនដឹងប្រមាណកិច្ចទ្រទ្រង់យកទុំម
 មកច្រើនដល់ម៉្លោះសោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ពួកថាឥស្សន្តាភិក្ខុនិមិនដឹងប្រមាណ ឲ្យទ្រទ្រង់យកទុំមច្រើន ពិក
 មែនឬ ។ ពួកភិក្ខុត្រាបទូលថា ចពិតព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។
 ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គំរងៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឥស្សន្តាភិក្ខុ
 និមិនសមបើទំនើមិនដឹងប្រមាណ ឲ្យទ្រទ្រង់យកទុំមមកច្រើនដល់ម៉្លោះសោះ
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើទេមិនមែនទាច្យុដ្រះថ្លាដល់ពួកដទៃដែលមិន
 ទាន់ដ្រះថ្លា ឬទាន់ពួកដទៃដែលដ្រះថ្លាហើយឲ្យរំលឹកតែដ្រះថ្លាឡើងទៀត
 ទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើទេទាន់ពួកដទៃដែលមិនទាន់ដ្រះថ្លាឲ្យ
 រានដ្រះថ្លាទៅផង ទាន់ពួកដទៃដែលដ្រះថ្លាស្រាប់ហើយឲ្យរាល់ចិត្តទូទ
 ង់ទំនើទៅវិញផងយាយពិក ។

[១៦៧] អថទោ កកវា ឧបសម្ព័ន្ធ កិក្ខុនិ អ-
 ទេកបរិយាយេន វិកាហិត្តា កិក្ខុនិ កន្ត្រាត្តិកំ កន្ត្រា-
 លោមិកំ ធម្មិ កថំ កត្តា កិក្ខុ អាមាណ្តសិ ក្ខតបុត្តំ
 កិក្ខុវេ ឧបសម្ព័ន្ធ កិក្ខុនិ អញ្ញាតស្ស ព្រាហ្មណស្ស
 បដាបតិ អហោសិ ។ តិស្សោ ច ជិត្រោ ទន្ធា ទន្ធាតិ
 សុទ្ធាន្ធា ។ អថទោ កិក្ខុវេ សោ ព្រាហ្មណោ កាលំ
 កត្តា អញ្ញាតំ ហំសយោនី ឧបសម្ព័ន្ធ ។ តស្ស សត្វ-
 សោវណ្ណាមយា បត្តា អហោសំ ។ សោ កាសំ ឯកេកំ
 បត្តំ ទេតិ ។ អថទោ កិក្ខុវេ ឧបសម្ព័ន្ធ កិក្ខុនិ អយំ
 ហំសោ អញ្ញាតំ ឯកេកំ បត្តំ ទេតិ តំ ហំសរាជំ
 កហោត្តា ទិប្បត្តំ អកាសិ ។ តស្ស បុទ ជាយមាថា
 បត្តា សេតា សឡដ្ឋិសុ ។ តទាហ្មា^(១) កិក្ខុវេ
 ឧបសម្ព័ន្ធ កិក្ខុនិ អតិលោកេន សុវណ្ណា បរិហិណា
 កនាទិ លសុណា បរិហាយិស្សតិ ។

១ កតិមិ កត្តិ ធម្មកេ ទិស្សតិ ។

[១៦៨] គ្រាតោ ព្រះនិទានព្រះភាគ ទ្រង់កិរិយា ឧបសម្ព័ន្ធ
 កិក្ខុនិ ជាអនេកបរិយាយ ហើយទ្រង់ធ្វើធម្មិកថាដ៏សមគួរក្នុងពេលនោះ
 នឹងល្មមក្នុងពេលនោះដល់កិក្ខុទាំងឡាយ ទើបទ្រង់ហៅពួកកិក្ខុមកហើយ
 គ្រាស់ថា ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ រឿងប្រាប់មានមកហើយ ឧបសម្ព័ន្ធកិក្ខុនិ
 ប្រាប់បានថា ច្រពន្ធព្រាហ្មណ៍ ១ នាក់ ។ នាងមានកូនស្រី ៣ នាក់ គឺនាង
 នត្តា ១ នាងនន្ទរតិ ១ នាងសុទ្ធានន្ទា ១ ។ ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ កាល
 នោះ ព្រាហ្មណ៍នោះក៏ប្រែមរណកាលរៅ កើតក្នុងកំណើតសត្វហឺន្ទ ១ ។
 ហឺន្ទនោះមានស្លាបស្មុន្ធសឹងដំរាមស ។ ហឺន្ទនោះឱ្យស្លាបមួយ ។
 ដល់ប្រពន្ធនឹងកូនស្រីទាំងនោះ ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ ឧបសម្ព័ន្ធកិក្ខុនិគិតថា
 ហឺន្ទនេះបានឱ្យស្លាបមួយ ។ ដល់យើងទាំងឡាយ គិតផ្សំច្រើនហើយក៏ចាប់
 ស្តេចហឺន្ទនោះហើយក៏ដកយកស្លាបចេញអស់ក្នុងកាលនោះឯង ។ ស្លាប
 ទាំងឡាយចេញហឺន្ទនោះកាលដុះឡើងទៀត ក៏សំទាំងអស់ ។ ម្ចាស់
 កិក្ខុទាំងឡាយ ឧបសម្ព័ន្ធកិក្ខុនិហាចសូទ្ធានន្ទាមាសក្នុងកាលនោះ ព្រោះ
 តែសេចក្តីរលាកហួស វេទន្តនេះមកសាបសូន្យទាក់ទង ។

[១៧៧] យំ លន្ទំ តេន តុដ្ឋតំ
 អភិលោភោ ហិ ចាបតោ ។
 ហំសុរាជំ តហេត្វាន
 សុវណ្ណា បរិហាយថាតិ ។

[១៧៨] អនេហា កកវា ជុល្លន្ទំ ភិក្ខុនិ អ
 ទេកបរិយាយេន វិកហិត្វា ។ បេ ។ ឯវត្ថុ បទ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយោ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសន្តិ យា
 បទ ភិក្ខុនិ លសុរាជំ ទានេយ្យ ទាចិត្តិយន្តំ ។

[១៧៩] យា បទាតិ យា យាទិសា ។ បេ ។ ភិក្ខុនិ
 ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មិ អត្ថុ អនិប្យេតា ភិក្ខុនិ ។
 លសុរាជំ ទាម ទានទិកំ^(១) វុទ្ធិតិ ។ ទានិស្សាមិត្ត
 បទិក្ខុណ្ណាតិ អាបត្តិ ធុត្តិជស្ស អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ
 អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

[១៨០] លសុរាណ លសុរាណសញ្ញា ទានតិ អាបត្តិ
 ទាចិត្តិយស្ស ។ លសុរាណ វេទតិកា ទានតិ អាបត្តិ
 ទាចិត្តិយស្ស ។ លសុរាណ អលសុរាណសញ្ញា ទានតិ

១ ឯហយិយោនេន មនោរម្យំ ទិស្សតិ ។

[១៨១] ទ្រព្យណា វេលទ្ធានុបាទហើយ ចុក្កលត្រៃ
 ត្រៃកកវេយ្យទ្រព្យទោ ត្រៃចាសេនតិលោកលោកជា
 សភាវិជ្ជណមក ។ ជុល្លន្ទំភិក្ខុនិលុះចាប់ស្តេចហេតុ
 បាទហើយ គំលាបស្តេចចាតស ។

[១៨២] លំដាប់នោះ ព្រះដំទានព្រះភាគទ្រង់តិះវេលាជុល្លន្ទំ
 ភិក្ខុនិ ដោយអនេកបរិយាយ ។ បេ ។ ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ចាំនិទ្ធាយ ពួកភិក្ខុនិចូរសំដែងឡើងខ្ញុំសិក្សាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនិ
 ណាមួយទំពាស្មិ ត្រៃអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[១៨៣] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនិណាមួយ បាទអតិប្បាយចូរហើយ
 ក្នុងបាណិកកណ្តុទី ១ ។ បេ ។ ដែលហៅថា ខ្ញុំម សំដៅយកខ្ញុំមដែល
 កើតក្នុងដៃមនោ ។ ភិក្ខុនិទទួលខ្ញុំមដោយគិតថា អញនឹងទំពាស្មិ
 ត្រៃអាបត្តិក្នុង ត្រៃអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ ។ ដែលដែលលេចចូលទៅ ។

[១៨៤] ខ្ញុំម ភិក្ខុនិសំគាល់ថាខ្ញុំមមែន ហើយទំពាស្មិ ត្រៃអាបត្តិ
 បាចិត្តិយ ។ ខ្ញុំម ភិក្ខុនិមានសេចក្តីសន្សំយ ហើយទំពាស្មិ ត្រៃអាបត្តិ
 បាចិត្តិយ ។ ខ្ញុំម ភិក្ខុនិសំគាល់ថាមិនមែនខ្ញុំម ហើយទំពាស្មិ ត្រៃអាបត្តិ

អាបត្តិ ខាចិត្តិយស្ស ។ អលសុណា លសុណាសញ្ញា^(១)
 អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ អលសុណា វេទនិកា^(២)
 អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ អលសុណា អលសុណា-
 សញ្ញា^(៣) អបាបត្តិ ។

[១៨៣] អបាបត្តិ បលណ្ណកេ កញ្ញនកេ ហរិ-
 តកេ ចាបលសុណោ ស្វបសំចាកេ មំសសំចាកេ
 តេលសំចាកេ សាឡវេ ឧត្តវិកង្កេ ឧម្មត្តិកាយ
 អាទិកង្កេកាយាតិ ។

លសុណវិគ្គស្ស ទុតិយសិក្ខាបទ

[១៨៤] តេន សមយេន ឧត្តោ ភក្កវា សាវត្តិយំ
 វិហារតំ វេទនេន អបាថបិណ្ឌិកស្ស អាភមេ ។ តេន
 ចោ បន សមយេន ឧត្តន្តិយា ភិក្ខុនិយោ សម្ពាទេ
 លោមំ សំហារបេត្វា អចិវនិយា ននិយា វេសិយា មា
 សន្ធិំ នត្តា ឯកតិកត្តេ នហាយន្តិ ។ វេសិយា ឧជ្ឈាយន្តិ

១-២-៣ ធម្មន្តប ១១៧៧ ធម្មិ បេត្តេ ទិស្សតិ ។

បាចិត្តិយ ។ មិនមែនខ្ញុំម ភិក្ខុនិសំគាល់ថាខ្ញុំម ត្រូវតាបត្តិទុក្ខដ ។ មិន
 មែនខ្ញុំម ភិក្ខុនិមាទសេចក្តីសន្ធិវ្យេ ត្រូវតាបត្តិទុក្ខដ ។ មិនមែនខ្ញុំម ភិក្ខុនិ
 សំគាល់ថាមិនមែនខ្ញុំម មិនត្រូវតាបត្តិ ។

[១៨៣] ព្រះវេលបិទត្រូវតាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនោះមាន ១១ យ៉ាង)
 គឺភិក្ខុនិទាន់ខ្ញុំមល្បឿន ១ ភិក្ខុនិទាន់ខ្ញុំមត្រហម ១ ភិក្ខុនិទាន់ខ្ញុំមទៀត ១ ភិក្ខុនិ
 ទាន់ខ្ញុំមដកមើម (ខ្ញុំមដើម) ១ ភិក្ខុនិទាន់ខ្ញុំមដែលគេចំអិនដោយសម្ប ១
 ភិក្ខុនិទាន់ខ្ញុំមដែលគេចំអិនដោយសាច់ ១ ភិក្ខុនិទាន់ខ្ញុំមដែលគេចំអិនដោយ
 ប្រេច ១ ភិក្ខុនិទាន់ខ្ញុំមដែលគេដាក់ក្នុងបរាត្រឺនី ១ ភិក្ខុនិទាន់ខ្ញុំមដែលគេ
 ដាក់ក្នុងសម្បការី ១ ភិក្ខុនិធុត ១ ភិក្ខុនិជាមាតិដើមបញ្ចក្តិ ១ ។

លសុណវិគ្គ សិក្ខាបទទី ២

[១៨៤] សម័យនោះ ព្រះភ្នំជាម្ចាស់ដំនានព្រៃភោគព្រះអង្គគង
 នៅវត្តជេតវន របស់អគាថបិណ្ឌិកសេន្និ ទៀចត្រងសាវត្តិ ។ គ្រាពោះ
 ឯង ពួកឧត្តន្តិយភិក្ខុនិទ្យុតដក្កេតមក្នុងទីចង្អៀត ហើយស្រាតន្តិកក្នុងភិ-
 កនី ១ ជាមួយនឹងពួកស្រាវស្សាក្នុងស្ថានីអចិន្តរិក ។ ពួកស្រាវស្សាសំពោល

ទ័យន្តំ វិចារេន្តំ កតំ ហំ ធាម ភិក្ខុនិយោ សម្ពា-
 ទេ លោមំ សំហារមេស្សន្តំ សេយ្យថាថំ តំហំនិយោ
 កាមកោភិទិយោតិ ។ អស្សាសុំ ទោ ភិក្ខុនិយោ
 តាសំ វេសិយានំ ឧជ្ឈាយន្តំ ទ័យន្តំ វិចារេន្តំ ។
 យា តា ភិក្ខុនិយោ អប្ប្រា ។ មេ ។ តា ឧជ្ឈាយន្តំ
 ទ័យន្តំ វិចារេន្តំ កតំ ហំ ធាម ធាត្ថិយា ភិក្ខុនិយោ
 សម្ពាទេ លោមំ សំហារមេស្សន្តំ ។ មេ ។ សត្វំ
 តំ ភិក្ខុវេ ធាត្ថិយា ភិក្ខុនិយោ សម្ពាទេ លោមំ
 សំហារមេន្តំ ។ សត្វំ ភតវាតិ ។ វិសហិ ឡោ
 ភតវា កតំ ហំ ធាម ភិក្ខុវេ ធាត្ថិយា ភិក្ខុនិយោ
 សម្ពាទេ លោមំ សំហារមេស្សន្តំ ទេតំ ភិក្ខុវេ អប្ប-
 សម្ពាទំ វិ មសាទាយ ។ មេ ។ វេស្សា មន ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុនិយោ វេសំ សិក្ខាបទំ ឧត្តិសន្តំ យា មន ភិក្ខុនិ
 សម្ពាទេ លោមំ សំហារមេយ្យ ចាចិត្តិយន្តំ ។

[១២៩] យា មនាតំ យា យានិសា ។ មេ ។
 ភិក្ខុនិកំ ។ មេ ។ អយំ វេសស្សី អត្ថេ អនិច្ឆេតា
 ភក្ខុនិកំ ។ សម្ពាទោ ធាម ឧភោ ឧបត្ថកា

ភោស តំវេជ្ជិល ចន្ទុបដ្ឋាថំ ភិក្ខុនិកំ ទ្យាយមិទសមបេនិទិទ្យគេដក
 រោមកុនិទិចន្ទ្រិក ដូចជាស្រីត្រីហស្តបរិភោគតាមតុណ្ណសោរ ។ ពួកភិក្ខុ-
 និកំបានទ្រឹស្រវស្សាធីន្ទរោមពាលភោស តំវេជ្ជិល ចន្ទុបដ្ឋាថំ(ដូច្នោះ)
 ហើយ ។ ពួកភិក្ខុនិកាយមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ មេ ។ ពួកភិក្ខុនិកាយ
 តំវេជ្ជិល ចន្ទុបដ្ឋាថំ ធាត្ថិយាភិក្ខុនិកំ ទ្យាយមិទសម
 ចេនិទិទ្យគេដករោមកុនិទិចន្ទ្រិកសោរ ។ មេ ។ ព្រះអង្គក្រាស់ស្ងួត
 ម្នាលភិក្ខុនិកាយ ពួកធាត្ថិយាភិក្ខុនិកំ ទ្យាយមិទសមរោមកុនិទិ
 ចន្ទ្រិក វិសមេច ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា មតិក្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 វិសមេច ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ(១៤)តំវេជ្ជិលថា ម្នាលភិក្ខុ
 និកំ ទ្យាយ ធាត្ថិយាភិក្ខុនិកំ ទ្យាយមិទសមបេនិទិទ្យគេដករោមកុនិទិ
 ចន្ទ្រិក ម្នាលភិក្ខុនិកាយ អំពីនេះមិនមែនដ៏ទ្រឹស្រវេសសំពុកផន
 ដែលមិនបានជ្រះថ្លាទេ ។ មេ ។ ម្នាលភិក្ខុនិកាយ ភិក្ខុនិកំ ទ្យាយចូរ
 សំវេនិវ្យាទិទ្ធិសិក្ខាបទនេះយោងទៅ ភិក្ខុនិកាយមួយទ្រឹស្រវេសសមកុនិ
 ទិចន្ទ្រិក ត្រីហស្តបរិភោគិយ ។

[១៣០] ត្រីនិកាយ ភិក្ខុនិកាយមួយ បានអធិប្បាយក្នុងប្រាជ្ញា
 កណ្តាទិទ្ធិច្បាប់ហើយ ។ មេ ។ ដែលហៅថា ទិចន្ទ្រិក បានដល់ក្រៀមភ័ន

កិក្ខុវិយោ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តា ឧដ្ឋាយន្តិ ទិយន្តិ
 វិចារេន្តិ តាមិ ហិ ធាម កិក្ខុវិយោ តលយាតតំ
 តាវស្សន្តិ ។ បេ ។ សច្ចំ តាវ កិក្ខុវេ កិក្ខុវិយោ
 តលយាតតំ តាវេន្តិ ។ សច្ចំ អតតំ ។ វិកាហិ
 តុន្តោ កតតំ តាមិ ហិ ធាម កិក្ខុវេ កិក្ខុវិយោ
 តលយាតតំ តាវស្សន្តិ ទេតិ កិក្ខុវេ អប្បសន្តាធំ
 វា បសាធាយ ។ បេ ។ វាវេ បទ កិក្ខុវេ កិក្ខុ-
 វិយោ វិមិ សិក្ខាបទំ ឧដ្ឋិសន្តិ តលយាតតោ
 ចាចិត្តិយន្តិ ។

(១៥៥) តលយាតតំ ធាម សម្មស្សំ សាទិ-
 យន្តិ អន្តមសោ ឧប្បលបន្តចចំ មុត្តករណោ បហាវិ
 ទេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(១៥៧) អធាបត្តិ អាតាធម្យច្ចយា ឧដ្ឋត្តិកាយ
 អាទិកម្មិកាយាតិ ។

មានសច្ច័ត្តិប្រាថ្នា ។ បេ ។ ពួកកិក្ខុវិយោ តាវេតិ តាលយាតតំ តិ-
 វិយោ បន្តបន្តបំបំ ពួកកិក្ខុវិយោ សមបើទំទំ ធ្វើឲ្យកិរិយាទេន្តិវិដ្ឋិ
 អន្តិកាសោ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់កិក្ខុវិយោ ឲ្យយ
 ពួកពួកកិក្ខុវិយោ ធ្វើឲ្យកិរិយាទេន្តិវិដ្ឋិ អន្តិកាសោ ពិតមែនឬ ។ កិក្ខុវិយោ
 ឲ្យយត្រាមឲ្យសេ បតិព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះករុណា
 ត្រាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់និយាយថា ម្ចាស់កិក្ខុវិយោ ពួកកិក្ខុវិយោ
 សមបើទំទំ ធ្វើឲ្យកិរិយាទេន្តិវិដ្ឋិ អន្តិកាសោ ម្ចាស់កិក្ខុវិយោ អំពី
 នេះមិនមែននាំឲ្យជ្រុះជ្រាបដល់ពួកជនដែលមិនបានជ្រុះជ្រាប ។ បេ ។
 ម្ចាស់កិក្ខុវិយោ ពួកកិក្ខុវិយោ វិដ្ឋិ ធ្វើឲ្យសិក្ខាបទនេះយោងទៅ
 តាមកិច្ចាចិត្តិយមានដល់កិក្ខុវិយោ ព្រោះកិរិយាទេន្តិវិដ្ឋិ អន្តិកាសោ ។

(១៥៨) ដែលហៅថា ទេន្តិវិដ្ឋិ អន្តិកាសោ គឺកិក្ខុវិយោ ក្រកអន្តិ
 សម្មស្ស ហើយឲ្យឲ្យប្រហារយក្ខន្តិកាយ ជាទីបង្ហាញដ៏ទុកម្តង ដោយ
 ហោចរេស្សឲ្យក្របហារដោយស្វ័ក្ខៈ ប្បល កិក្ខុវិយោ ត្រាមបត្តិប្រាថ្នា ។

(១៥៩) វា ដែលមិនត្រូវតាមកិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧ យ៉ាង)
 គឺកិក្ខុវិយោ អន្តិកាសោ ព្រះហេតុត្រមានភាព ១ កិក្ខុវិយោ ១ កិក្ខុវិយោ
 វាងដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

លសុណវិត្តស្សៈ បឋមសិក្ខាបទ្ធ

[១៦០] ភេទ សមយេន ពុទ្ធា ភគវា សាវ-
ត្តិយំ វិហាតំ ដេតវនេ អនាថបិណ្ឌិតស្សៈ អារាមេ ។
ភេទ ទោ បទ សមយេន អញ្ញាតរោ^(១) យុវណារ-
ដោរោនោ ភិក្ខុនិស្ស បព្វជិតោ ហោតិ ។ អញ្ញា-
តរា ភិក្ខុនិ អនភិវតិយា បិដ្ឋុតា យេន សា ភិក្ខុនិ
ភេទុបសន្តិមិ ឧបសន្តិមិកា តំ ភិក្ខុនិ ឯតនរោច
រាជា ទោ អាយ្យ តម្ពេ ចិរចិរំ កច្ឆតិ តដំ តុម្ពេ
ធាបនាតិ ។ ធនុមដ្ឋភេទ អាយ្យតិ ។ តំ ឯតំ
អាយ្យ ធនុមដ្ឋកន្តិ ។ អនទោ សា ភិក្ខុនិ តស្សា
ភិក្ខុនិយា ធនុមដ្ឋតំ អាចិត្តិ ។ អនទោ សា
ភិក្ខុនិ ធនុមដ្ឋតំ អាធិយេត្វា ទោវិត្តំ វិស្សុត្វា ឯតមន្តំ
ធនុសំ ។ ភិក្ខុនិយា មត្តិកាហិ សម្បវិត្តិណ្ឌំ
បស្សុត្វា ឯហាវហំសុ កស្សិនំ កម្មន្តិ ។ សា ឯវិ-
ហាហា មយ្ហិនំ កម្មន្តិ ។ យា តា ភិក្ខុនិយោ
អប្បវត្តា ។ បេ ។ តា ឧស្សាយន្តិ ទិយន្តិ វិចារេន្តិ

១ ១.១ អញ្ញាតរា ពុកណារដោរោ ភិក្ខុនិស្ស បព្វជិតិ វិស្សុតិ ។

លសុណវិត្ត សិក្ខាបទទី ៤

[១៦០] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគគង់នៅ
វត្តដេតវនេ របស់អនាថបិណ្ឌិតសេដ្ឋី ទៀចក្រីសាវត្តិ ។ ព្រះនោះឯង
មានស្រីព្រះស្នំរបស់ស្តេចពិធីឧបស្សក្នុងសំណាក់ពួកភិក្ខុនិទាំងឡាយ ។
ភិក្ខុនិមួយច្រើនបានសេចក្តីអស្សុកមកចៀកចៀន ក៏ចូលទៅកេតិកុនីនោះ
លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនីនោះថា បពិត្រ
លោកម្ចាស់ ស្តេចយូរៗ ទើបទ្រង់ធ្វើសន្ទនាដ៏លោកម្តង តើលោកគាល
តែកុនចរណ្តោះអាសន្នដូចម្តេចទៅ ។ ភិក្ខុនីនោះប្រាប់ថា បពិត្រលោក
ម្ចាស់ ខ្ញុំគាលតែកុនដោយជីវចន្តិ រមានសណ្តានលើនិរត្តិភាគម័លីក្ត ។
ភិក្ខុនីវិលសអស្សុកស្តេច បពិត្រលោកម្ចាស់ ជីវចន្តិ រមានសណ្តានលើនិរត្តិ
ភិភាគម័លីក្តនោះក៏ដូចម្តេច ។ ទើបភិក្ខុនីនោះប្រាប់ជីវចន្តិ រមានសណ្តាន
លើនិរត្តិភិភាគម័លីក្តដល់ភិក្ខុនីនោះ ។ កាលនោះ ភិក្ខុនីនោះកាន់យកជីវ
ចន្តិ រមានសណ្តានលើនិរត្តិភិភាគម័លីក្ត ហើយរក្សាចលានិទ័កតិចាលទៅ
ភូមិទ័ត្តម្តេច ។ ពួកភិក្ខុនីឃើញយេទាំងឡាយរកមជីវចន្តិ ដូច្នោះក៏ស្តេ
យ៉ាងនេះថា កម្មទេវតាកម្មរបស់អ្នកណា ។ ភិក្ខុនីនោះពាលថា កម្មទេ
វតាកម្មរបស់ខ្ញុំ ។ ពួកភិក្ខុនីណានានាសចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុនី
នោះពាលទោស គិះដៀល ចន្ទៈបង្ហាត់ថា ភិក្ខុនិមិនសមរើនឹងកាន់យក

កាថំ ហំ ធាម ភិក្ខុនិ ជនុមដ្ឋកំ អាទិយំស្សកំតិ
 ។ មេ ។ សុត្តំ កំរ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិ ជនុមដ្ឋកំ
 អាទិយតំតិ^(១) ។ សុត្តំ កតកំតិ ។ វិករហំ តុទ្ធោ
 កតកំ កាថំ ហំ ធាម ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិ ជនុមដ្ឋកំ អាទិ-
 យំស្សតិ ទេតំ ភិក្ខុវេ អប្បសន្តានំ វា បសាទាយ
 ។ មេ ។ ឯវត្ត បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយោ ឥមំ សិក្ខាមនំ
 ឧត្តិសន្តំ ជនុមដ្ឋកេ វាចិត្តិយន្តំ ។

[១៦១] ជនុមដ្ឋកំ ធាម ជនុមយំ កដ្ឋមយំ
 ចដ្ឋមយំ មត្តិកាមយំ^(២) ។ សម្មស្សំ សាទិយន្តំ អន្ត-
 មសោ ឧប្បលបត្តម្បំ មុត្តករណំ បរេសតិ អាមត្តិ
 វាចិត្តិយស្ស ។

[១៦២] អនាបត្តិ អាណាទប្បច្ចយា ឧម្មត្តិកាយ
 អាទិកម្មតិកាយាតិ ។

១ ទ. ម. អាទិយតិ ។ ២ ទ. ម. ឧត្តម អាទិយេយ្យតិ ទិស្សតិ ។

ជនិច្ច្រាមនសណ្ណានលីនិវេលេគេធ្វើតិភាចម័លីក្កុសារ ។ មេ ។ ព្រះ
 គន្ធិត្រាស់ស្សដោ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពូជាភិក្ខុនិកាថយកដងបន្ទូរមាន
 សណ្ណានលីនិវេលេគេធ្វើតិភាចម័លីក្កុ ពិតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុធ្វើយថា
 ចតិគ្រព្រះវិហារព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់វិហារព្រះភាគ
 ទ្រង់តិរវៀលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនិមិនសមរម័និកាថយកដង
 បន្ទូរ មានសណ្ណានលីនិវេលេគេធ្វើតិភាចម័លីក្កុទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 អំពើរទេមិនមែនជាឱ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ មេ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនិចូរសំដែងឡើងឱ្យស៊ីក្តាចទេនយោងនេះថា
 ភាចក្តិបាចិត្តិយ មានដល់ភិក្ខុនិ ព្រោះដងបន្ទូរមានសណ្ណានលីនិវេលេ
 គេធ្វើតិភាចម័លីក្កុ ។

[១៦១] វេលេហៅថា ជនិច្ច្រាមនសណ្ណានលីនិវេលេគេធ្វើតិភា-
 ចម័លីក្កុ មានដល់ដងបន្ទូរ វេលេគេធ្វើដោយភាចម័លីក្កុក្តិ ឈើក្តិ ម្សៅក្តិ ដី
 ស្នូកក្តិ ។ ភិក្ខុនិកាលត្រែកន្ទេរសម្មស្សដោយរយាចទៅគ្រាន់តែញ៉ាំងស្លឹក
 ឧប្បលឱ្យចូលទៅកាន់អយៈថាទីចន្ទាចន្ទិទ្រង់ម្តងត្រូវភាចក្តិបាចិត្តិយ។

[១៦២] ព្រះវេលេមិនត្រូវភាចក្តិ (ក្នុងស៊ីក្តាចទេនយោង) គឺ
 ភិក្ខុនិញ៉ាំងដងបន្ទូរឱ្យចូលទៅក្នុងដងជាពុទ្ធព្រោះហេតុតែមានការាមទ
 ភិក្ខុនិក្តិ ។ ភិក្ខុនិជាទានិវេសបន្តាភិ ។

លសុណវិគ្គស្ស បញ្ចមសិក្ខាបទី

[១៦៣] គេន សមយេន តុន្តា ភគវា សញ្ញស្ស
វិហរតិ កម្មិលវត្ថុស្មី ចំគ្រាពារមេ ។ អដទោ មហា-
បជាបតី តោតមី យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្ក-
មិក្ខា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា អណ្ណេវតេ អដ្ឋាសិ ឧត្តោ
ភគវា មាតុត្តាមោតិ ។ អដទោ ភគវា អាទិយន្ត
ទោ ភិក្ខុនិយោ ឧទកសុទ្ធិកន្តិ មហាបជាបតី តោត-
មី ធម្មិយា កថាយ សន្តស្សសិ សមាទេសិ ស-
មុត្តេសិ សម្បហំសេសិ ។ អដទោ មហាបជាបតី
តោតមី ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្តស្សតា ស-
មាទមិតា សមុត្តេសិតា សម្បហំសិពា ភគវន្តំ អភិវា-
ទេត្វា បទត្តិណំ កត្វា បញ្ញាមិ ។ អដទោ ភគវា
ឯតស្មី ចំនាទេ ឯតស្មី បករណោ ធម្មី កថំ កត្វា
ភិក្ខុ អាមន្តសិ អនុជាបាមិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិមំ ឧទ-
កសុទ្ធិកន្តិ ។

លសុណវិគ្គ សិក្ខាបទទី ៥

[១៦៣] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគព្រះអង្គគង់នៅខ្លះ
គ្រាពារម ទៀបក្រុងកម្មិលវត្ថុស្មីដែលសក្កុះ ។ គ្រានោះ ព្រះនិទ
មហាបជាបតីតោតមី ចូលទៅលាស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់
ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយស្តួនទៅក្នុងវិះគ្រាមន្យស្ស
ក៏ត្រាបចូលថា) បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ មាតុត្រាមមានកូនអាត្រក់ ។
ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដ៏តាថា ពួកភិក្ខុខ្លះធ្វើខ្លា
ដម្រះដោយទឹកចុះ ហើយទ្រង់ញុំាងព្រះមហាបជាបតីតោតមីវិញយល់នាម
ឲ្យប្រតិបត្តិតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថា ។ លំដាប់នោះ
ព្រះនាងមហាបជាបតីតោតមី កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់នាទ្យស្ស
ឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថា ច្រើនហើយក៏
ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទត្តិណពៀសចេញទៅ ។ ព្រោះ
និពាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគដាម្ការទ្រង់ធ្វើធម្មិកថាហើយ
ទ្រង់ហៅភិក្ខុភាំងឡាយក្នុងពេលនោះមកហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុភាំង
ឡាយ រាថាគមអនុញ្ញាតឲ្យការដម្រះដោយទឹកដល់ពួកភិក្ខុខ្លះ ។

[១៦៤] គេន ទោ បទ សមយេន អន្តរា
 ភិក្ខុនំ ភគវតា ឧទកសុទ្ធិតា អនុញ្ញាតានំ អតិកម្មំ
 ឧទកសុទ្ធិតំ អាទិយន្តិ មុត្តករណេ រណំ អតាសិ ។
 អថទោ សា ភិក្ខុនំ ភិក្ខុនិទំ ឯតមន្តំ អាហោសិ ។
 យេ តា ភិក្ខុនិយោ អប្បស្នា ។ យេ ។ តា ឧជ្ឈាយន្តិ
 ច័យន្តិ វិចារេន្តិ កថំ ហិ ធាម ភិក្ខុនំ អតិកម្មំ ឧទ-
 កសុទ្ធិតំ អាទិយស្សតិ ។ យេ ។ សច្ចំ តា ភិក្ខុនំ
 ភិក្ខុនំ អតិកម្មំ ឧទកសុទ្ធិតំ អាទិយតិ ។
 សច្ចំ ភគវតិ ។ វិចារហិ ពុទ្ធា ភគវ កថំ ហិ ធាម
 ភិក្ខុនំ ភិក្ខុនំ អតិកម្មំ ឧទកសុទ្ធិតំ អាទិយស្សតិ
 ទេតំ ភិក្ខុនំ អប្បស្នាទំ វា បសាទាយ ។ យេ ។ ឯវក្ខ
 បទ ភិក្ខុនំ ភិក្ខុនិយោ វេមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ធិសន្ត ឧទក-
 សុទ្ធិតំ បទ ភិក្ខុនិយោ អាទិយមាទាយ ម្ពន្តុលបទ្ធាមំ
 អាទានន្តំ តំ អតិកម្មាមេន្តិយោ ចាចិត្តិយន្តិ ។

១ ឧ ម អតិកម្មំ ។

[១៦៤] សម័យនោះចំពោះ មានភិក្ខុនិ ១ រូបគិតថា ការដើម្រេងដោយ
 ទំក ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតហើយ (គិតចូលរួមហើយ) ក៏ធ្វើការ
 ដើម្រេងដោយទឹកឱ្យជ្រៅពេក ហើយក៏ធ្វើឱ្យកើតដើម្បីក្នុងទីជាទីបន្ទាបទី
 មួយទឹកមួយ ។ ទើបភិក្ខុនិទោះ ប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ។ ពួក
 ភិក្ខុនិណាមានសេចក្តីប្រាប់ភិក្ខុ ។ យេ ។ ពួកភិក្ខុនិទោះក៏ពោលទោស
 គំរេងៀង ចន្តបង្គាប់ថា ភិក្ខុនិមិនសមបើនឹងធ្វើការដើម្រេងដោយទឹកឱ្យជ្រៅ
 ពេកសោះ ។ យេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួក
 ភិក្ខុនិធ្វើការដើម្រេងដោយទឹកឱ្យជ្រៅពេក ពិតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុត្រាបចូល
 ថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់ក៏ជឿលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនិមិនសមបើនឹងធ្វើការដើម្រេង
 ដោយទឹកឱ្យជ្រៅពេកទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពីនេះមិនបែនទាំឱ្យជ្រេ
 ថ្នាំដល់ពួកដទៃដែលមិនទាន់ជ្រេថ្នាំទេ ។ យេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួក
 ភិក្ខុនិចូរសំដែងឡើងទូរស៊ីក្តាបទនេះយ៉ាងនេះថា កាលភិក្ខុនិធ្វើការដើម្រេង
 ដោយទឹក ត្រូវធ្វើការដើម្រេងប្រាប់ត្រឹមត្រូវនឹងត្រាមដៃដាក់ណាស់ កាលឱ្យ
 គន្ធាយូសពិតណាស់នោះទៅ ក្រៅរោមភិក្ខុប៉ុណ្ណោះ ។

[១៦៥] ឧទកសុទ្ធិតា ឆាម បុត្តករណស្ស
 លោកេ វុទ្ធិតិ ។ អាជិយមាណាយាតិ លោក្ខិយា ។
 ទ្ធន្តលបទ្ធបរមំ អាណាតព្វតំ ទ្ធិសុ អង្គលីសុ ទ្រេមទ្ធ-
 បរមា អាណាតព្វា ។ តំ អតិក្ការមន្តិយាតិ សម្មស្ស
 អាជិយត្ថំ អន្តមសោ កោសត្តមត្ថំ អតិក្ការមតិ រាមត្ថំ
 ចាចិត្តិយស្ស ។

[១៦៦] អតិបកទ្ធន្តលបទ្ធ អតិបកសញ្ញា អាជិ-
 យតិ រាមត្ថំ ចាចិត្តិយស្ស ។ អតិបកទ្ធន្តលបទ្ធ
 បរមតិកា អាជិយតិ អាមត្ថំ ចាចិត្តិយស្ស ។ អតិបក-
 ទ្ធន្តលបទ្ធ ឧទកសញ្ញា អាជិយតិ រាមត្ថំ ចាចិត្តិ-
 យស្ស ។ ឧទកទ្ធន្តលបទ្ធ អតិបកសញ្ញា អាមត្ថំ
 ទ្ធត្តជស្ស ។ ឧទកទ្ធន្តលបទ្ធ បរមតិកា អាមត្ថំ
 ទ្ធត្តជស្ស ។ ឧទកទ្ធន្តលបទ្ធ ឧទកសញ្ញា អនាមត្ថំ ។

[១៦៥] ដែលហៅថា ការជម្រះដោយទឹក សំដៅយកការណ៍
 អយោស្សម្រាប់បន្ទាបនឹងទូរិកម្ពុត ។ ត្រង់ពាក្យថា កាលធ្វើ គឺកាល
 លាង ។ ពាក្យថា ត្រូវធ្វើការជម្រះបានត្រឹមពីរដ្ឋានម្រាមដៃជាក់លាក់
 សេចក្តីថា គំនុំត្រូវលាងបានត្រឹមពីរដ្ឋានម្រាមដៃជាក់លាក់ ។ ពាក្យថា
 កាលឱ្យកន្លងហួសពីកំណត់នោះវា សេចក្តីថា កាលគំនុំនិរត្រករ
 ចូលម្នួលស្រព្វហើយឱ្យកន្លងកំណត់នោះទៅ ដោយហោចទៅស្នូន្ត្រៃប៉ុន
 ចុងសក់ គឺត្រូវតាមក្តីបាចិត្តិយ ។

[១៦៦] ការជម្រះហួសកំណត់ពីរដ្ឋានម្រាមដៃ គំនុំសំគាល់ថា
 ហួសមែន ហើយលាង ត្រូវតាមក្តីបាចិត្តិយ ។ ការជម្រះហួសកំណត់
 ពីរដ្ឋានម្រាមដៃ តែគំនុំសង្ស័យ ហើយលាង ត្រូវតាមក្តីបាចិត្តិយ ។
 ការជម្រះហួសកំណត់ពីរដ្ឋានម្រាមដៃ គំនុំសំគាល់ថាមិនទាន់ហួសកំ-
 ណត់ហើយលាង ត្រូវតាមក្តីបាចិត្តិយ ។ ការជម្រះមិនទាន់ដល់កំណត់ពីរ
 ដ្ឋានម្រាមដៃ គំនុំសំគាល់ថាលើសទៅវិញ ត្រូវតាមក្តីទុក្ខ ។ ការ
 ជម្រះមិនទាន់ដល់កំណត់ពីរដ្ឋានម្រាមដៃ គំនុំមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវ
 តាមក្តីទុក្ខ ។ ការជម្រះមិនទាន់ដល់កំណត់ពីរដ្ឋានម្រាមដៃ គំនុំសំ-
 គាល់ថា មិនទាន់ដល់កំណត់មែន មិនត្រូវតាមក្តី ។

[១៦៧] អនាមត្តិ ទ្ធក្ក្យលបត្តមរមំ អាទិយតិ ខុទកា-
ទ្ធក្ក្យលបត្តមរមំ អាទិយតិ អាភាទប្បទ្ធកាយ ធម្មត្តិកាយ
អាទិកម្មកាយាតិ ។

លសុណវិគ្គស្ស ធម្មសិក្ខាមទំ

[១៦៨] តេជ សមយេន តុន្ទោ ភគវា សាវត្ថិយំ
វិហារតិ ដេតវេន អនាមមិល្ហិកេស្ស អាភាយេ ។ តេជ ទោ
មជ សមយេន អាណេហន្តោ តាម មហាមន្តោ ភិក្ខុសុ
មត្តដិសា ហោតិ ។ ភស្ស បុរាណទុនំយិកា ភិក្ខុដិសុ
មត្តដិសា ហោតិ ។ តេជ ទោ មជ សមយេន សោ
ភិក្ខុ ភស្សា ភិក្ខុដិយា សន្តំគោ ភត្តវិស្សន្តំ ករោតិ ។
អថទោ សា ភិក្ខុដិ ភស្ស ភិក្ខុថោ កុញ្ញន្តស្ស ខាទិ-
យេន ច វិទ្ធិមនេន ច ទុបតិដ្ឋិតា តេហ មិគតេន គរេថតិ
អច្ឆារទតិ ។ អថទោ សោ ភិក្ខុ វំ ភិក្ខុដិ អមសា-
នេតិ ហា ភកិទិ ឯវរូបំ អតាសិ នេតិ កេហ្មតិ ។
បុត្រេ មំ វុំ ឯវត្ត ឯវត្ត ករោសំ ភនាទិ ឯវត្តកំ ជ

[១៦៧] វិវេជយមិគត្រវិភាមត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទទេរោគ៧ យានិ) គឺ
ភិក្ខុវិទ្យាភិក្ខុវិទ្យាវិគ្គស្ស (មាតិកា ១ ភិក្ខុវិទ្យាវិគ្គស្ស ឯកវិភាគវិ
ញ្ញវិមាតិ ១ ភិក្ខុវិទ្យាវិគ្គស្ស ឯកវិភាគវិមាតិ ១ ភិក្ខុវិ
ទ្ធក ១ ភិក្ខុវិទ្យាវិគ្គស្ស ឯកវិភាគវិមាតិ ១ ។

លសុណវិគ្គ សិក្ខាមទំ ៦

[១៦៨] សម័យោ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទាំងនៅក្នុង
ផេតន របស់អនាមមិល្ហិកេស្ស ទៀបត្រីសាត្តិ ។ សម័យោនាង
មានមហាមាត្រ្យឈ្មោះអាណេហន្ត ឬសក្កិសំណាក់ភិក្ខុភិក្ខុ ។ ស្រីជាប្រពន្ធ
របស់មហាមាត្រ្យនោះក៏ឬសក្កិសំណាក់ភិក្ខុភិក្ខុវិដេរ ។ ត្រាចនាង
ភិក្ខុនោះធ្វើទូកក្នុង (តាមទិដ្ឋាន) ក្នុងសំណាក់ភិក្ខុវិដេរ ។ ពាលភិក្ខុ
នោះក៏ក្នុងនាម ភិក្ខុវិដេរ ប្រើដោយទំគុណ ដោយផ្អែកផងហើយនិយាយ
ដឹកនាំដោយពាក្យស្តីទូស្តាល ។ ត្រាចនា ភិក្ខុនោះបណ្តេញភិក្ខុវិដេរ
ទេញដោយពាក្យថា ខ្មាលឬស្រី ខាងក្នុងធ្វើអំពើទានសភាពយាងទេ
ការទេមិនគួរទេ ។ ភិក្ខុវិដេរឆ្លើយថា ក៏ដើមលោកធ្វើអំពើយាងទេ
ផងវិនិច្ឆ័យស្តីទេលោកមិនអាចដើម្បីធ្វើអំពើទានប្រហារប្តីលោកទេ

សហសីតិ ចាតិយថាលកំ មគ្គុកោ អាស្មុដ្ឋិតា វិទូប-
 ទេទ បហារំ អនាសិ ។ យា តា ភិក្ខុនិយោ អប្បិទ្ធា
 ។ មេ ។ តា ឧដ្ឋាយន្តំ ចិយន្តំ វិចារចន្តំ កតំ ហិ នាម
 ភិក្ខុនិ ភិក្ខុស្ស បហារំ ធស្សនីតិ ។ មេ ។ សច្ចំ កិរ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិ ភិក្ខុស្ស បហារំ នេតិតិ^(១) ។ សច្ចំ
 ភតភតិ ។ វិការហិ ពុទ្ធា ភតភា កតំ ហិ នាម ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុនិ ភិក្ខុស្ស បហារំ ធស្សនី ទេតំ ភិក្ខុវេ អប្ប-
 សន្នាធំ វា បសាទាយ ។ មេ ។ វិវាទុ មទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ-
 និយោ សតំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសន្តំ យោ មទ ភិក្ខុនិ
 ភិក្ខុស្ស កុញ្ញន្តស្ស ចាតិយេទ វា វិទូបទេទ វា ឧប-
 តិដ្ឋេយ្យ ចាតិទិយន្តំ ។

[១៦៧] យា បទានិ យោ យានិសា ។ មេ ។ ភិក្ខុ-
 និតិ ។ មេ ។ អយំ ឥមស្មី វារុតុ អធំប្បេតា ភិក្ខុនិតិ ។
 ភិក្ខុស្សនិ ឧបសម្បន្តស្ស ។ កុញ្ញន្តស្សនិ បញ្ចន្តំ
 ភោជនាធំ មគ្គុកំ ភោជនំ កុញ្ញន្តស្ស ។ ចាតិយំ

១ ឧ. ម. អសីតិ ។

ថាប្បញ្ញេហិយ កិច្ចារស្សនិករាវេសិក្ខុវា ភិក្ខុនោ ហើយវាយនិ
 ផ្តិតថែមទៀត ។ ពួកភិក្ខុនិលាមាទសេចក្តីប្រែថ្មីគឺថា ។ មេ ។ ពួកភិក្ខុនិ
 ដោះកំពោលទោស កិច្ចារស្ស បន្តបង្កប់ថា ភិក្ខុនិមិនសមរម័និវិធិយភិក្ខុ
 សោរ ។ មេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនិវិធិយ
 ភិក្ខុ វាវមទ ។ ពួកភិក្ខុត្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគភិក្ខុវេ ។
 ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តំរៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុនិមិនសមរម័និវិធិយភិក្ខុវេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើមិនមែន
 តាំងឱ្យច្រើនទាល់ពួកដទៃដែលមិនទាន់ដឹងថា ។ មេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ពួកភិក្ខុនិពូស្តវែងទៀតខ្ញុំសិក្ខាបទនេះយ៉ាងទេវា ភិក្ខុនិលាមាម្យោស
 ភិក្ខុកំពុងនាវំពេបម្រើវាយទឹកក្តី ដោយផ្លិតក្តី ត្រូវតាមគ្នាបាចិត្តិយ ។

[១៦៨] គ្រងភាគ្យថា ភិក្ខុនិលាម្យ បានអធំប្បាយក្នុងបុរាណនិក
 ទំ ១ រដ្ឋហើយ ។ ភាគ្យថា ភិក្ខុ សេចក្តីថា ចុរសវែងលបាន
 បេសម្បទហើយ ។ ភាគ្យថា ភាសកំពុងនាវំ សេចក្តីថា កំពុងនាវំ
 ភោជនទាំង ៤ យ៉ាង ភោជនលាម្យ ។ ដែលហៅថា ទឹក បានដល់ទឹក

នាម យុត្តិក្ខ័យ ចានិយំ ។ វិទូបនំ នាម យោ កាចំ
វិជនំ ។ ឧបតិដ្ឋេយ្យាតិ ហត្ថចានេស តិដ្ឋតិ អាមត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។

[១៧០] ឧបសម្បទ្ធ ឧបសម្បទ្ធសញ្ញា ចានិយេន
វា វិទូបនេន វា ឧបតិដ្ឋតិ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
ឧបសម្បទ្ធ វេមតិកា ចានិយេន វា វិទូបនេន វា ឧប-
តិដ្ឋតិ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្បទ្ធ អនុប-
សម្បទ្ធសញ្ញា ចានិយេន វា វិទូបនេន វា ឧបតិដ្ឋតិ
អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ហត្ថចានំ វិជហិត្វា ឧបតិដ្ឋតិ
អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ ទានិយំ ទានុស្ស ឧបតិដ្ឋតិ
អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ អនុបសម្បទ្ធស្ស ឧបតិដ្ឋតិ អាមត្តិ
ទុក្ខដស្ស ។ អនុបសម្បទ្ធ ឧបសម្បទ្ធសញ្ញា អាមត្តិ
ទុក្ខដស្ស ។ អនុបសម្បទ្ធ វេមតិកា អាមត្តិ ទុក្ខ-
ដស្ស ។ អនុបសម្បទ្ធ អនុបសម្បទ្ធសញ្ញា អាមត្តិ
ទុក្ខដស្ស ។

[១៧១] អនាមត្តិ ទេតិ ទាបេតិ អនុបសម្បទ្ធ
អាណាបេតិ ឧត្តត្តិកាយ អាណិក្ខត្តិកាយាតិ ។

តិបុគ្គលតំប្បវិទីកណាម្បយ ។ វិសេហោថា ជ្ជិត បានផលវិក្កុស(មាម្ប
បតំវាម្បយ ។ ពាក្យថា បម្រិ សេចក្តីថា ភិក្ខុនិស្សិតនៅក្នុងហត្ថចាន
ត្រូវអាមត្តិចាចិត្តិយ ។

[១៧២] ឧបសម្បទ្ធ ភិក្ខុនិស្សិតាលំថា ឧបសម្បទ្ធមែន ហើយ
បម្រិដោយទំកជំកក្តី ដោយជ្ជិតក្តី ត្រូវអាមត្តិចាចិត្តិយ ។ ឧបសម្បទ្ធ
ភិក្ខុនិខានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយបម្រិដោយទំកជំកក្តី ដោយជ្ជិតក្តី ត្រូវ
អាមត្តិចាចិត្តិយ ។ ឧបសម្បទ្ធ ភិក្ខុនិស្សិតាលំថា អនុបសម្បទ្ធវិញ ហើយ
បម្រិដោយទំកជំកក្តី ដោយជ្ជិតក្តី ត្រូវអាមត្តិចាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុនិលេបន៍
ហត្ថចានហើយចំរើ ត្រូវអាមត្តិចាចិត្តិយ ។ កាលភិក្ខុកំពុងទំពាស្សិខាវនិយ
ភិក្ខុនិបម្រិ ត្រូវអាមត្តិចាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុនិបម្រិបុរសជាអនុបសម្បទ្ធ ត្រូវ
អាមត្តិចាចិត្តិយ ។ អនុបសម្បទ្ធ ភិក្ខុនិស្សិតាលំថា ឧបសម្បទ្ធវិញ ត្រូវអាមត្តិ
ចាចិត្តិយ ។ អនុបសម្បទ្ធ ភិក្ខុនិខានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាមត្តិចាចិត្តិយ ។
អនុបសម្បទ្ធ ភិក្ខុនិស្សិតាលំថា អនុបសម្បទ្ធវិញ ត្រូវអាមត្តិចាចិត្តិយ ។

[១៧៣] វិវេជនិយំ ត្រូវអាមត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង)
គឺ (ភិក្ខុនិប្រគេនក្រោយទំកជំកក្តី) ផលវិក្កុសដោយវិជ្ជាចង ១ ភិក្ខុនិវិទូ
គេប្រគេនផលវិក្កុស ភិក្ខុនិបម្រិបំអនុបសម្បទ្ធ ១ ភិក្ខុនិច្ចក ១ ភិក្ខុនិបំខាន
ដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

លសុណវិគ្គយ្យ សត្តមសិក្ខាបទំ

[១៧២] តេជ សមយេន ពុទ្ធា ភគវា សាវន្តិយំ
វិហារតំ ជេតវារេន អនាថបិណ្ណិកស្ស អាមាថេ ។ តេជ
ទោ បទ សមយេន ភិក្ខុនិយោ សស្សកាលេ អាមក-
ទត្តំ វិញ្ញាបេត្តា ទតំ អភិហានិ ។ ទ្វាបដ្ឋានេ^(១) ទេវេយ្យ
ភាគនិ បលិពុទ្ធិត្វា មុត្តិសុ ។ អថទោ តា ភិក្ខុនិយោ
ឧបស្សយំ កត្វា ភិក្ខុនិ ឯ ឯ ឯ ឯ ឯ ឯ ឯ ឯ ឯ ។
យា តា ភិក្ខុនិយោ អប្បិទ្ធា ។ បេ ។ តា ឧដ្ឋាយនិ
ចិយនិ វិចារេនិ តតំ ហិ ធាម ភិក្ខុនិយោ អាមក-
ទត្តំ វិញ្ញាបេស្សនិ ។ បេ ។ សច្ចំ តិវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ-
និយោ អាមកទត្តំ វិញ្ញាបេនិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។
វិគាហំ ពុទ្ធា ភគវា តតំ ហិ ធាម ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយោ
អាមកទត្តំ វិញ្ញាបេស្សនិ ទេតំ ភិក្ខុវេ អប្បសន្នាធំ
វា បសាទាយ ។ បេ ។ ឯវត្ថុ បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិ-
យោ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសន្ត យា បទ ភិក្ខុនិ

១ ទ្វាបដ្ឋានំ ភព្វំ ពោរុពោ ទំស្សវំ ។

លសុណវិគ្គ សិក្ខាបទទី ៧

[១៧២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដំបូងព្រះភាគទាំងនៅក្នុង
ជេតវារេបរិវារនាថបិណ្ណិកសេដ្ឋី ទៀបត្រីសាវត្ថិ ។ គ្រានោះឯង ពួកភិក្ខុ-
និចំតាស្មមស្រ្តីស្រីស្រស់ក្នុងដេស្រ្តី ហើយដឹកនាំទៅកាន់ក្រុង ។ ម-
នុស្សទាំងឡាយក៏ដំណើរពួកភិក្ខុនិចំតាទៀបគ្នាទេតា ដោយពាក្យថា
បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយចូរទ្រង់ណែនាំ(យើង) ៖
ដូច្នោះហើយក៏លែងទៅ ។ ទើបពួកភិក្ខុនិចំតាទាំងឡាយទៅកាន់សំខៅ ហើយ
ប្រាប់សេចក្តីដល់ភិក្ខុនិចំតាទាំងឡាយ ។ ពួកភិក្ខុនិចំតាមានសេចក្តីប្រាថ្នា
តិច ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុនិចំតាទាំងឡាយពោលពោស គិះដៀល ចន្ទុបដ្ឋានថា ពួក
ភិក្ខុនិមិនសមនឹងនាំតាស្មមស្រ្តីស្រីស្រស់សោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់
សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនិចំតាស្មមស្រ្តីស្រីស្រស់ ពិតមែន
ឬ ។ ពួកភិក្ខុត្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដំបូងព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធ
ជាម្ចាស់ដំបូងព្រះភាគទ្រង់គិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនិមិន
សមនឹងនាំតាស្មមស្រ្តីស្រីស្រស់ទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែន
នាំទ្រង់ដោះដល់ពួកដទៃដែលមិនទាន់ដោះដូរទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
ឡាយ ពួកភិក្ខុនិចំតាដំណើរទៀងទូរសិក្ខាបទនេះយើងទេថា ភិក្ខុនិចំតាមួយ

អាមត្តចញ្ញំ វិញ្ញាបេត្តា^(១) វា វិញ្ញាបាបេត្តា^(២) វា កដ្ឋិ-
ត្តា វា កដ្ឋាបេត្តា វា កោដ្ឋត្តា^(៣) វា កោដ្ឋាបេត្តា វា
បចិត្តា វា បចាបេត្តា វា កុញ្ញេយ្យ ចាចិត្តិយដ្ឋិ ។

(១៧៣) យា បចាតិ យា យាដិសា ។ បេ ។
ភិក្ខុដំតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អធិប្បេតា
ភិក្ខុដំតិ ។ អាមត្តចញ្ញំ យាម សាលំ វិហិ យេវ
កោដ្ឋរោ កដ្ឋំ វា កោ កុដ្ឋិសកោ ។ វិញ្ញាបេត្តាតិ
សយំ វិញ្ញាបេត្តា ។ វិញ្ញាបាបេត្តាតិ អញ្ញំ វិញ្ញាបា-
បេត្តា ។ កដ្ឋិត្តាតិ សយំ កដ្ឋិត្តា ។ កដ្ឋាបេត្តាតិ
អញ្ញំ កដ្ឋាបេត្តា ។ កោដ្ឋត្តាតិ សយំ កោដ្ឋត្តា ។
កោដ្ឋាបេត្តាតិ មញ្ញំ កោដ្ឋាបេត្តា ។ បចិត្តាតិ
សយំ បចិត្តា ។ បចាបេត្តាតិ អញ្ញំ បចាបេត្តា ។
កុញ្ញេយ្យតិ បដិក្ខណ្ហាតិ អាបត្តិ ធុត្តជស្ស អដ្ឋោ-
ហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(១៧៤) អចាបត្តិ អាតាធម្មច្ចយោ អបរណ្ណំ
វិញ្ញាបេតិ ធុត្តតិកាយ អាទិកម្មិកាយាតិ ។

១ ឧ. ម. វិញ្ញាតា ។ ២. ម. វិញ្ញាបេត្តា ។ ៣ ឧ. ម. កោដ្ឋិត្តា ។

សូមឯងក្តី ឲ្យគេសូមក្តី កំឯងក្តី ឲ្យគេកំឯងក្តី បុកឯងក្តី ឲ្យគេបុកក្តី ចំអំឯងក្តី
ឲ្យគេចំអំក្តី ម្សិស្រ្តិស្រសំ ហើយហិកោត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(១៧៥) គ្រីនីតាភ្នំ ភិក្ខុនិលាមួយ បាមអធិប្បាយភ្នំបារាជិក
កណ្តុំ ១ រួមហើយ ។ ដែលហៅថា ស្រ្តិស្រសំ បាមឯងស្រ្តិទ្រុយស
ស្រ្តិទ្រុយត្រហម ស្រ្តិដៃឈើ ស្រវែង រដ្ឋ ស្នូយ ដែលលក ។
នាក្សត្រ សូមឯង ភិក្ខុមរោយខ្លួនឯង ។ នាក្សត្រ ឲ្យគេសូម ភិក្ខុអ្នក
ជំនែសូម ។ នាក្សត្រ កំឯង សេចក្តីថា កំឯងរោយជំនែខ្លួនឯង ។
នាក្សត្រ ឲ្យគេកំឯង ភិក្ខុអ្នកជំនែកំឯង ។ នាក្សត្រ បុកឯង ភិក្ខុមរោយជំ
ខ្លួនឯង ។ នាក្សត្រ ឲ្យគេបុក ភិក្ខុអ្នកជំនែបុក ។ នាក្សត្រ ចំអំឯង
ភិក្ខុមរោយជំខ្លួនឯង ។ នាក្សត្រ ម្សិស្រ្តិស្រសំ ភិក្ខុអ្នកជំនែម្សិស្រ្តិស្រសំ ។
ភិក្ខុនិទ្ធាយភិក្ខុថា អញ្ញំនិទាមំ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយគ្រប់ ។ ពរដែលលេបចូលរោ ។

(១៧៦) ពរដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤ យ៉ាង)
ភិក្ខុនិសូមត្រូវហេតុមានភាព ១ ភិក្ខុនិសូមអបរណ្ណាភិ (មាន
សណ្តែកល្ងាចរដឹម) ១ ភិក្ខុនិទុក ១ ភិក្ខុនិជំនែដើមបារាជិក ១ ។

លសុណវិគ្គស្ស អង្គមសិក្ខាបទំ

[១៧៥] តេន សមយេន តុទ្ធោ កកក សាវត្ថិ-
យំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អាណមេ ។
តេន ទោ បន សមយេន អញ្ញតារា ព្រាហ្មណោ
និព្វិដ្ឋននិកេដា តាញាវ កដបថំ យាចិស្សនិមិត្តំ សិសំ
នហាយំត្វា ភិក្ខុទ្ធចបស្សយំ និស្សាយ វាដកុលំ កត្ត-
តំ ។ អញ្ញតារា ភិក្ខុនិ កដាហេ វុដ្ឋំ តត្វា តំហេកុទ្ធេ
នទ្កេន្នំ តស្ស ព្រាហ្មណស្ស មត្តុកេ អាស្សន្តិ ។ អថទោ
សោ ព្រាហ្មណោ ឧដ្ឋាយតិ ទិយតិ វិហរេតិ អស្ស-
មណិយោ ឥហ មុណ្ណា ពទ្ធកំនិយោ កនំ ហំ បាម
ក្ខតិកេដាហំ មត្តុកេ អាស្សន្តិស្សន្តិ ឥហាសំ ឧបស្សយំ
យាបស្សនិមិត្តំ ឧម្មតំ^(១) កហេត្វា ឧបស្សយំ បរិ-
សតិ ។ អញ្ញតារា ឧបាសកោ ឧបស្សយា និក្ខ-
មត្តោ អន្តស តំ ព្រាហ្មណំ ឧម្មតំ^(២) កហេត្វា ឧ-
បស្សយំ បរិសន្តំ និស្សាន តំ ព្រាហ្មណំ ឯតនោច
តំស្ស ត្វំ ហោ ឧម្មតំ^(៣) កហេត្វា ឧបស្សយំ

១. ២-៣ តិណ្ណន្តំ ក្នុង ពោធិកេ ទិស្សតំ ។

លសុណវិគ្គ សំត្តាបទទំ ៨

[១៧៦] សមយាទោ ព្រះកុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏ទានព្រះការគន្លំនៅក្នុង
ជេតវនេ របស់អនាថបិណ្ឌិកស្ស ទៀបគ្រឿងសាវត្ថិ ។ គ្រោះខាងឯង
ទានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ដោយឥតខ្ចីដល់ស្តេចដ៏កម្រហើយ ក៏គិតថា
អញ្ជឹងសូមទានទោវិញ គិតដូច្នោះហើយក៏កំពុងលេចហើយទៅកាស្រីយ
នៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនិ ចេញទៅដើរទៅកាន់គ្រកូលស្តេច ។ ទានភិក្ខុនិ ១ អង្គ
កាលចេញចងចេះភិក្ខុនិ ហើយទម្លាក់ទៅទានគ្រកូលនិក្ខុនិក្រៅទៅលើ
ក្បាលព្រាហ្មណ៍នោះ ។ ចើបព្រាហ្មណ៍ទោះដោយទោស ក៏ដើរលេចចុះ
បង្គាប់ថា ភ្នកភិក្ខុនិគ្រកូលទាំងនេះមិនមែនជាសមណី ជាស្រីជាទាស
មិនសមនឹងទម្លាក់ដើរក្នុងក្បាលអញ្ជាសោះ ហើយព្រាហ្មណ៍នោះ
ក៏កាន់កប់ភ្លើងដើរចូលទៅកាន់លំនៅដល់ភិក្ខុនិហើយគិតថា អញ្ជឹងដុត
លំនៅពួកភិក្ខុនិទាំងនេះចេញ ។ ទានទុរាសកម្មាភិក្ខុនិដើរចេញពី
លំនៅដល់ភិក្ខុនិ បានឃើញព្រាហ្មណ៍នោះកាន់កប់ភ្លើងដើរចូលទៅ
កាន់លំនៅដល់ភិក្ខុនិ លុះទុរាសកម្មាហើយក៏ទុរាសកម្មាហើយពាក្យនេះនឹង
ព្រាហ្មណ៍នោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុនិចំរើន អ្នកកាន់កប់ភ្លើងដើរចូលទៅកាន់

បរិសេសសីតិ ។ ឥមា កោ មំ មុណ្ណា ពទ្ធកិចិយោ ត្រូវការ
 ជាហំ មត្តកោ អាស្រ្តិស្ត ឥមាសំ ឧបស្សយំ យោមេស្សា-
 មីតិ ។ កត្ត កោ មង្គលំ ឯតំ សហស្សំ លទ្ធសំ តត្ថ
 កដបដង្គំ ។ អថទោ សោ ព្រាហ្មណោ សីសំ ធម្មា-
 យិត្តា វាជកុលំ តត្ថា សហស្សំ អលត្ត តត្ថ កដ-
 បដិ ។ អថទោ សោ ឧចាសកោ ឧបស្សយំ បរិសេត្តា
 កិក្កុចិយោ ឯតំ ឯតំ ឯតំ អាហារេត្តា បរិកាសំ ។ យោ តា
 កិក្កុចិយោ អប្បិញ្ញា ។ មេ ។ តា ឧជ្ឈាយន្តំ ទិយន្តំ
 វិចារេន្តំ កាដំ ហំ ធាម កិក្កុចិយោ ឧទ្ធារំ តិរោក្កុទ្ធ
 ធន្តេស្សន្តំ ។ មេ ។ សច្ចំ កិក្កុចិយោ កិក្កុចិយោ
 ឧទ្ធារំ តិរោក្កុទ្ធ ធន្តេន្តំ ។ សច្ចំ កតកតិ ។ វិកាហិ
 ពុទ្ធា កតកតិ កាដំ ហំ ធាម កិក្កុចិយោ កិក្កុចិយោ
 ឧទ្ធារំ តិរោក្កុទ្ធ ធន្តេស្សន្តំ ធន្តេ កិក្កុចិយោ អប្បសន្ធាធំ
 វា បសាធាយ ។ មេ ។ ឯវត្ថុ បទ កិក្កុចិយោ កិក្កុចិយោ
 ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧដ្ឋុសន្តំ យោ បទ កិក្កុចិយោ ឧទ្ធារំ វា

លំនៅរបស់ភិក្ខុនិព្រះហេតុអ្វី ។ ព្រាហ្មណ៍នោះផ្ទុយថា ម្ចាស់អ្នកដំបើង
 ពួកភិក្ខុនិព្រះនោះទាំងនេះជាស្រីព្រះមាស ទម្លាក់ដើមគូជមកលើក្បាល
 ខ្ញុំ ។ នឹងដុតលំនៅពួកភិក្ខុនិព្រះនេះ ។ ឧបាសកនោះផ្ទុយថា ម្ចាស់អ្នក
 ដំបើង អ្នកដឹងច្បាស់ចុះ ចោទនេះជាមន្ត្រីល្អទេ អ្នកនឹងបាន ទ ពាន់
 កហាចណៈផង នឹងបានចិញ្ចឹមផង ។ កាលនោះ ព្រាហ្មណ៍នោះ ភ័កភ័
 លាន់ក្បាលចូរទៅកាន់វាដ៏ត្រកូលក៏បាន ទ ពាន់កហាចណៈផង នឹងបាន
 នោះផង ។ ព្រោះនោះ ឧបាសកនោះចូលទៅកាន់លំនៅរបស់ភិក្ខុនិព្រះ
 ខ្សោយ ហើយប្រាប់សេចក្តីខ្លាំងដល់ពួកភិក្ខុនិព្រះ រួចក៏ពោលហាមប្រាម ។
 ពួកភិក្ខុនិព្រះមានសេចក្តីប្រាថ្នាភិច ។ មេ ។ ពួកភិក្ខុនិព្រះកំពោលនោះ
 ក៏ដើរទៅ មន្ត្រីដឹងថា ពួកភិក្ខុនិព្រះសមនឹងចោល ចូរទៅទាំងព្រៃ
 ដំណឹងនោះ ។ មេ ។ ព្រះអង្គព្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុនិព្រះខ្សោយពូកែពួក
 ភិក្ខុនិព្រះចូរទៅទាំងព្រៃដំណឹង ពិតមែនទេ ។ ពួកភិក្ខុនិព្រះចូលថា
 បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះកោន ដ៏នមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជ័យ
 នឹងដើរទៅ ម្ចាស់ភិក្ខុនិព្រះខ្សោយ ពួកភិក្ខុនិព្រះសមនឹងចោល ចូរទៅ
 ទាំងព្រៃដំណឹងទេ ម្ចាស់ភិក្ខុនិព្រះខ្សោយ ការនេះមិនមែនជាទ្រង់ដ្ឋង់ដល់
 ពួកដទៃដល់មិនទាន់ដ្ឋង់ទេ ។ មេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុនិព្រះខ្សោយ ពួកភិក្ខុ-
 និព្រះសំដែងទ្រង់ទៅសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនិព្រះមួយចោលដឹងក្តី

បស្សវំ វា សង្ការំ វា វិយាសំ វា តិរោកុទ្ធោ វា តិរោចា-
កាម វា ឆទ្កេយ្យ វា ឆន្ទាមេយ្យ វា ចាចិត្តិយដ្ឋិ ។

[១៧៦] យា បទាតិ យា យាទិសា ។ ថេ ។ កិក្កុ-
ទិទិ ។ ថេ ។ អយំ ឥមស្មី អន្តេ អនិរោទា កិក្កុទិ-
ទិ ។ ឧប្បារោ ឆាម ក្ខរោ វុទ្ធតិ ។ បស្សវេ ឆាម
មុត្តិ វុទ្ធតិ ។ សង្ការំ ឆាម កកាវំ វុទ្ធតិ ។ វិយាសំ
ឆាម ឆលកាទិ វា អដ្ឋិកាទិ វា ឧដ្ឋិដ្ឋោធកំ វា
វុទ្ធតិ^(១) ។ កុក្កោ ឆាម តយោ កុក្កា ឥដ្ឋកា កុក្កោ
សិលាកុក្កោ ឆាវុកុក្កោ ។ ចាការោ ឆាម តយោ
ចាការោ ឥដ្ឋកាចាការោ សិលាចាការោ ឆាវុចា-
ការោ ។ តិរោកុទ្ធតិ កុក្កុស្ស បរោ ។ តិរោចា-
កាមេតិ ចាការស្ស បរោ ។ ឆទ្កេយ្យតិ សយំ
ឆទ្កតិ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឆន្ទាមេយ្យតិ
អញ្ញំ អាណាមេតិ អាមត្តិ ឧត្តាជស្ស សតិ អាណាត្តា
ពហុកំមិ ឆទ្កតិ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[១៧៧] អនាមត្តិ ឧលោកេត្តា ឆទ្កតិ អវលោ
ឆទ្កតិ ឧម្មត្តិកាយ អាទិកម្មតាយាតិ ។

ឡានោចលក្ខី ឡុវុចារក្ខី បស្សវក្ខី សម្រាមក្ខី កាកកាហារក្ខី
ទៅវាទិក្រិដញ្ញំក្ខី វាទិក្រិចេក្ខី ក្រិកាមត្តិបាចិត្តិយ ។

[១៧៦] ក្រិកាមត្តិ កិក្កុទិយមួយ បានអនិច្ចយក្នុងបុរាណ
កណ្តាទី ១ រូបោហិយ ។ ដែលហៅថា រូបោ បានដល់លាមក ។ ដែល
ហៅថា បស្សវៈ បានដល់ទឹកម្អូក ។ ដែលហៅថា សម្រាម បានដល់
កំទេកំទី ។ ដែលហៅថា កាកកាហារ គឺសំណល់ចំណីឡាយក្ខី
ផ្គង់ចំណីឡាយក្ខី ទឹកជ័រសេសសល់ក្ខី ។ ដែលហៅថា ដញ្ញំក្ខី បានដល់
ដញ្ញំក្ខីមិយ៉ាង គឺដញ្ញំក្ខីឥដ្ឋ ដញ្ញំក្ខីថ្ម ដញ្ញំក្ខីរាយ ។ ដែលហៅ
ថា ចេក បានដល់របងមិយ៉ាង គឺរបងឥដ្ឋ របងថ្ម របងរាជ ។
ពាក្យថា វាទិក្រិដញ្ញំក្ខី គឺវាទិក្រិដញ្ញំក្ខី ។ ពាក្យថា វាទិក្រិ
ចេក គឺវាទិក្រិចេក ។ ពាក្យថា ចោលឯក សេចក្តីថា កិក្កុទិចោល
ដោយខ្លួនឯក ក្រិកាមត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា ឡានោចល សេចក្តីថា
កិក្កុទិបង្កាច់ឡានោចល ក្រិកាមត្តិក្នុង កិក្កុទិប្រិកម្មន៍ ដូចម្តង
បង្កាច់ចោលសូម្បីច្រើនផង ក្រិកាមត្តិបាចិត្តិយ ។

[១៧៧] វិវាទិយមិទ្ធក្រិកាមត្តិ (ក្រិកាមត្តិបាចិត្តិយ ៤ យ៉ាង) គឺ
កិក្កុទិកិក្កុទិមិទ្ធក្រិកាមត្តិ ១ កិក្កុទិចោលក្រិកាមត្តិ ១ ដែលគេ
មិទ្ធក្រិកាមត្តិ ១ កិក្កុទិក្នុង ១ កិក្កុទិវាទិក្រិកាមត្តិ ១ ។

លសុណវគ្គសូត្រ វិមលិក្ខបទំ

[១៧៨] ភេទ សមយេន តុទ្ធា កកវា សាវត្ថិយំ
វិហារតិ ជេតវនេ អនាថមិណ្ឌិតស្ស អាណមេ ។ ភេទ
ទោ បន សមយេន អញ្ញកស្ស ព្រាហ្មណស្ស កិក្ខុដ្ឋ-
ថស្សយំ ជិស្សាយ យវត្តុត្តំ ហោតិ ។ កិក្ខុជិយោ
ឧទ្ធាវមិ ថស្សវមិ សង្ការមិ វិយាសមិ ទេត្តេ ធន្ថេនិ ។
អនិទា សោ ព្រាហ្មណោ ឧដ្ឋាយតិ ទិយតិ វិចា-
ចេតិ កមំ ហិ បាម កិក្ខុជិយោ អញ្ញកំ យវត្តុត្តំ
ទ្ធសស្សន្តិកំ ។ អស្សោសំ ទោ កិក្ខុជិយោ តស្ស
ព្រាហ្មណស្ស ឧដ្ឋាយទ្ធស្ស ទិយទ្ធស្ស វិចាចេន្ត-
ស្ស ។ យា កា កិក្ខុជិយោ អប្បិច្ឆា ។ មេ ។ កា
ឧដ្ឋាយន្តិ ទិយន្តិ វិចាចេន្តិ កមំ ហិ បាម កិក្ខុ-
ជិយោ ឧទ្ធាវមិ ថស្សវមិ សង្ការមិ វិយាសមិ ហារិត
ធន្ថេស្សន្តិកំ ។ មេ ។ សន្តំ កំវ កិក្ខុវេ កិក្ខុជិយោ
ឧទ្ធាវមិ ថស្សវមិ សង្ការមិ វិយាសមិ ហារិត ធន្ថេន្តិកំ ។
សន្តំ កកវាតិ ។ វិគរហិ តុទ្ធា កកវា កមំ ហិ បាម
កិក្ខុវេ កិក្ខុជិយោ ឧទ្ធាវមិ ថស្សវមិ សង្ការមិ

លសុណវគ្គ សិក្ខាបទទី៧

[១៧៨] សមិយោនោ ព្រះតុទ្ធាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគពិសេស
វគ្គជេតវនេ របស់អនាថមិណ្ឌិតសេដ្ឋី ទៀបគ្រឿងសាវត្ថិ ។ សមិយ
នោឯង មានស្រីស្រូវដំណើររបស់ព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ នៅជិតលំនៅរបស់
ភិក្ខុនី ។ ពួកភិក្ខុនិចោលទុព្វារះខ្លះ ថស្សវះខ្លះ សម្រាមខ្លះ របស់ជា
សំណល់ខ្លះនៅក្នុងស្រែ ។ ឯព្រាហ្មណ៍នោះក៏ពោលទោស កំរើងៀល
បន្តិចបន្តួចថា ពួកភិក្ខុនិមិនសមនឹងច្រឡំស្រីស្រូវដំណើររបស់យើង
សោះ ។ ពួកភិក្ខុនិព្រាហ្មណ៍នោះពោលទោស កំរើងៀល បន្តិ-
ចបន្តួចថា ពួកភិក្ខុនិណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាសិប ។ មេ ។
ពួកភិក្ខុនិទាំងនោះក៏ពោលទោស កំរើងៀល បន្តិចបន្តួចថា ពួកភិក្ខុ-
និមិនសមនឹងចោលទុព្វារះខ្លះ ថស្សវះខ្លះ សម្រាមខ្លះ របស់ជាសំណល់ខ្លះ
ក្នុងទីមានវត្តមានពណ៌ទៀវសោះ ។ មេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកពួកភិក្ខុនិចោលទុព្វារះខ្លះ ថស្សវះខ្លះ សម្រាមខ្លះ
របស់ជាសំណល់ខ្លះ ក្នុងទីមានវត្តមានពណ៌ទៀវ ពិតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុ-
ក្រាមទូលថាបពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគពិសេស ។ ព្រះតុទ្ធាម្ចាស់
ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់កំរើងៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនិ-
មិនសមនឹងចោលទុព្វារះខ្លះ ថស្សវះខ្លះ សម្រាមខ្លះ វត្តជាសំណល់ខ្លះ

វិហាសំបិ ហារិតេ ធម្មេស្សន្តិ ធនំ ភិក្ខុវេ អប្បសន្នាធំ
 ភិ បណ្ណាធាយ ។ បេ ។ ឃវត្ថុ បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ-
 ធិយោ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសន្ត យា បទ ភិក្ខុនិ
 ឧច្ចាវំ វា បស្សវំ វា សង្ការំ វា វិហាសំ វា
 ហារិតេ ធម្មេយ្យ វា ធម្មាមេយ្យ វា ខាចិត្តិយន្តិ ។

(១៧៧) យា បថាភិ យា យាទិសា ។ បេ ។ ភិក្ខុចិត្តិ
 ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អធិប្បេតា ភិក្ខុនិចិត្តិ ។ ឧច្ចា-
 វេ ធាម ក្លថោ វុច្ឆតិ ។ បស្សវេ ធាម មុត្តិ
 វុច្ឆតិ ។ សង្ការំ ធាម តាចរំ វុច្ឆតិ ។ វិហាសំ
 ធាម ចលកាធំ វា អដ្ឋកាធំ វា ឧទ្ទិដ្ឋោធនំ
 វា វុច្ឆតិ ។ ហារិតំ ធាម មុច្ឆណ្ណំ អបរណ្ណំ យំ
 មនុស្សាធំ ឧបកោតបរិភាគំ រោបិមំ^(១) ។ ធម្មេយ្យាតិ
 សយំ ធម្មេតិ អាចត្តិ ខាចិត្តិយស្ស ។ ធម្មាមេយ្យាតិ
 អញ្ញំ អាណាមេតិ អាចត្តិ ធុត្តាដស្ស សកី អាណាត្តា
 តហុកំបិ ធម្មេតិ អាចត្តិ ខាចិត្តិយស្ស ។

១ គួប យេត្តេ យេត្តិ ទិស្សតិ ។

ក្នុងទីមានគុណទណ្ឌទៀត ខ្លួនភិក្ខុទាំងឡាយ ការនេះមិនមែនជាឱ្យ
 ជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ខ្លួនភិក្ខុទាំងឡាយ
 ពួកភិក្ខុទាំងឡាយដែលទៀងទ្រូសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនិណាមួយចោល
 ឯកិច្ចការចោល ឱ្យទុក្ខារក្តី បស្សវារក្តី សម្រាមក្តី បេសំដាសំណល់ក្តី
 ក្នុងទីមានគុណទណ្ឌទៀត ត្រូវអាចក្តីបាចិត្តិយ ។

(១៧៧) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនិណាមួយ បានអធិប្បាយក្នុងប្រាសាទ
 កណ្តុរិ ១ ខ្លះហើយ ។ ដែលហៅថា ព្រះ បានដល់គូថ ។ ដែលហៅថា
 បស្សវៈ បានដល់ទឹកម្លូត ។ ដែលហៅថាសម្រាម បានដល់ក្រទេចកំទី ។
 ដែលហៅថាបេសំណល់ បានដល់កាកសាមិស ឬ ពួកផ្លឹង ឬ ទឹក
 ដែលសេសសល់ ។ ដែលហៅថាគុណទណ្ឌទៀត គឺគុណជាបុគ្គល-
 ជាតិឬអបរណ្ណជាតិ ជាដំណាំជាគ្រឿងឧបកោតនីយិកោតរបស់មនុស្ស
 ទាំងឡាយ ។ ពាក្យថា ចោលឯកិ សេចក្តីថា ភិក្ខុនិចោលដោយខ្លួនឯក
 ត្រូវអាចក្តីបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា ច្យុតចោល សេចក្តីថា ភិក្ខុនិបង្គាប់អ្នក
 ដទៃច្យុតចោល ត្រូវអាចក្តីក្នុង ។ ភិក្ខុនិបង្គាប់គ្រូម្នាក់ អ្នកទទួលបង្គាប់
 ចោលសូម្បីច្រើនផង ត្រូវអាចក្តីបាចិត្តិយ ។

[១៧០] ហរិតេ ហរិតសញ្ញា ធន្នេតិ វា ធន្នាបេតិ
 វា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ហរិតេ វេមតិកា ធន្នេតិ
 វា ធន្នាបេតិ វា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ហរិតេ អហា-
 រិតសញ្ញា ធន្នេតិ វា ធន្នាបេតិ វា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
 អហរិតេ ហរិតសញ្ញា អាបត្តិ ធន្នេតិ ។ អហរិតេ
 វេមតិកា អាបត្តិ ធន្នេតិ ។ អហរិតេ អហរិតសញ្ញា
 អនាបត្តិ ។

[១៧១] អនាបត្តិ ឱណោកេត្វា ធន្នេតិ ទេត្តមរិយានេ
 ធន្នេតិ សាមិកេ អាបុត្តា អបណោកេត្វា ធន្នេតិ ធម្មតិ-
 កាយ អាទិកម្មិកាយាទិ ។

លសុណវិត្តស្ស ទសមសិក្ខាបទី

[១៧២] តេន សមយេន តុន្នោ ភកវា រាជតហេ
 វិហរតិ វេន្យវេន កលទ្ធកុកិវមេ ។ តេន ទោ បទ

[១៧០] ដំណា ភិក្ខុនិសំគាល់ថាដំណាំមែន ហើយរបាលឯងក្តី
 ឲ្យគេចាលក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ដំណាំ តែភិក្ខុនិមាទសេចក្តី
 សន្ស័យ ហើយរបាលឯងក្តី ឲ្យគេចាលក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ដំណាំ
 ភិក្ខុនិសំគាល់ថាមិនមែនដំណាំវិញ ហើយរបាលឯងក្តី ឲ្យគេចាលក្តី
 ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ មិនមែនដំណាំ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាដំណាំទៅវិញ
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ មិនមែនដំណាំ ភិក្ខុនិមាទសេចក្តីសន្ស័យ ត្រូវអាបត្តិ
 ទុក្ខដ ។ មិនមែនដំណាំ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាមិនមែនដំណាំមែន មិន
 ត្រូវអាបត្តិ ។

[១៧១] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៥ ហក្ល) គឺ
 ភិក្ខុនិមិលមើលទ័សបន្តរហើយទើបចាល ១ ភិក្ខុនិចាលលើភ្នំវិស្រ
 បូថការ ១ ភិក្ខុនិស្នូត្តមាសំដោយសព្វគ្រប់ហើយ ប្រាប់ដោយស្រួល
 ចូលទើបចាល ១ ភិក្ខុនិឆត ១ ភិក្ខុនិជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

លសុណវិត្ត សិក្ខាបទទី ១០

[១៧២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ភរិនៅ
 វត្តវេន្យវេន ជាលទ្ធកុកិវបណ្ឌិត ទៀបត្រីករជ្រៃ ។ ព្រះនោះឯង

សមយេន វាជគយោ កំភូសមន្តោ ហោតិ ។ ចក្ខុវិស័យ
 កំភូសមន្តោ កំភូសមន្តោ ធម្មបាយ អភមំសុ ។ មនុស្ស
 ឧដ្ឋាយន្តិ ទិយន្តិ វិទានេន្តិ កតំ ហិ ជាម កំភូសមន្តោ
 ធម្មបិ កំភូសមន្តោ វាជគយោ កំភូសមន្តោ សេយ្យ-
 ថាមិ កំភូសមន្តោ កាមកោតិយោតិ ។ អស្សនសុំ ទោ
 កំភូសមន្តោ ភេសំ មនុស្សនំ ឧដ្ឋាយន្តានំ ទិយន្តានំ
 វិទានេន្តានំ ។ យា តា កំភូសមន្តោ អញ្ញា ។ មេ ។
 តា ឧដ្ឋាយន្តិ ទិយន្តិ វិទានេន្តិ កតំ ហិ ជាម ចក្ខុ-
 វិស័យ កំភូសមន្តោ ធម្មបិ កំភូសមន្តោ វាជគយោ
 កំភូសមន្តោ ធម្មបិ កំភូសមន្តោ វាជគយោ កំភូសមន្តោ
 កំភូសមន្តោ ធម្មបិ កំភូសមន្តោ វាជគយោ កំភូសមន្តោ ។
 សច្ចំ ភគវតិ ។ វិការហិ ទុន្តោ ភគវតិ កតំ ហិ ជាម
 កំភូសមន្តោ ចក្ខុវិស័យ កំភូសមន្តោ ធម្មបិ កំភូសមន្តោ
 វាជគយោ កំភូសមន្តោ ធម្មបិ កំភូសមន្តោ វាជគយោ
 កំភូសមន្តោ ធម្មបិ កំភូសមន្តោ វាជគយោ កំភូសមន្តោ
 វាជគយោ ។ មេ ។ វិវត្តា មន កំភូសមន្តោ កំភូសមន្តោ
 កំភូសមន្តោ វិវត្តា មន កំភូសមន្តោ ធម្មបិ កំភូសមន្តោ
 វាជគយោ កំភូសមន្តោ ធម្មបិ កំភូសមន្តោ វាជគយោ កំភូសមន្តោ ។

ក្នុងក្រុងជនីន្តោមហោស្រពាលិកំភូសមន្តោ កំភូសមន្តោ ឧដ្ឋាយន្តោ
 ចានេវមេលមហោស្រពាលិកំភូសមន្តោ ។ មនុស្សនំ
 ឧដ្ឋាយន្តោ ឧដ្ឋាយន្តោ កំភូសមន្តោ កំភូសមន្តោ ឧដ្ឋាយន្តោ
 មេលវត្តិ ចម្រើន្តិ ប្រតិ ដូចពាក្យស្រីត្រេស្មបរិភាគភាមគុណ
 ហោ ។ ពួកកំភូសមន្តោមនុស្សនំ ឧដ្ឋាយន្តោ ឧដ្ឋាយន្តោ កំភូសមន្តោ
 មនុស្សនំ (ដូច្នោះ) យោ ។ ពួកកំភូសមន្តោមនុស្សនំ ឧដ្ឋាយន្តោ
 កំភូសមន្តោ ។ មេ ។ ពួកកំភូសមន្តោកំភូសមន្តោ កំភូសមន្តោ មនុស្សនំ
 កំភូសមន្តោ ឧដ្ឋាយន្តោ មនុស្សនំ មនុស្សនំ ចម្រើន្តិ ប្រតិ
 ភូសមន្តោ ។ មេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់កំភូសមន្តោ ឧដ្ឋាយន្តោ
 កំភូសមន្តោ ឧដ្ឋាយន្តោ មេលវត្តិ ចម្រើន្តិ ប្រតិ ព្រះ
 មនុស្ស ។ ពួកកំភូសមន្តោមនុស្សនំ ចម្រើន្តិ ព្រះអង្គ ព្រះមនុស្ស ។
 ព្រះអង្គជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគច្រើនកំភូសមន្តោ ម្ចាស់កំភូសមន្តោ
 កំភូសមន្តោ ឧដ្ឋាយន្តោ មនុស្សនំ មនុស្សនំ មេលវត្តិ ចម្រើន្តិ
 ប្រតិ ម្ចាស់កំភូសមន្តោ ការនេះមិនមែនជាមនុស្សនំ
 ដល់ពួកដទៃដែលមិនទាន់ដឹងថា ។ មេ ។ ម្ចាស់កំភូសមន្តោ
 ពួកកំភូសមន្តោមនុស្សនំ ឧដ្ឋាយន្តោ មនុស្សនំ មនុស្សនំ មេលវត្តិ
 ចម្រើន្តិ ប្រតិ ត្រូវតាមត្រូវចិត្ត ។

វិទ្យាបិដក ភិក្ខុវិភាគ

(១៧៣) យា ចនាតិ យា យានិសា ។ យេ ។ ភិក្ខុ-
 ចិត្តិ ។ យេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អចំប្បេតា ភិក្ខុ-
 ចិត្តិ ។ ឧច្ចំ ធាម យន្តិក្ខំ ឧច្ចំ ។ ភិក្ខុ ធាម
 យន្តិក្ខំ ភិក្ខុ ។ វាធិតំ ធាម យន្តិក្ខំ វាធិតំ ។ ឧស្ស-
 ធាយ ឧច្ចតិ អាមត្តិ ឧក្កដស្ស យត្ថ បិតា ចស្សតិ
 វា សុណាតិ វា អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧស្សឧបចារិ
 វិដហិត្តា បុទប្បុរំ ចស្សតិ វា សុណាតិ វា វាមត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។ ឯកមេតំ ឧស្សធាយ ឧច្ចតិ អាមត្តិ
 ឧក្កដស្ស យត្ថ បិតា ចស្សតិ វា សុណាតិ វា អាមត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧស្សឧបចារិ វិដហិត្តា បុទប្បុរំ
 ចស្សតិ វា សុណាតិ វា អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(១៧៤) អបាមត្តិ អាវមេ បិតា ចស្សតិ វា
 សុណាតិ វា ភិក្ខុចិយោ បិតោកាសំ វា ចិសិម្ពោកា-
 សំ វា ចិសិម្ពោកាសំ វា អាគត្តា ឧច្ចតិ វា កាយត្តិ
 វា វាធិតិ វា ចជិបដំ ឧច្ចតិ ចស្សតិ វា សុណាតិ
 វា សតិ ករណីយេ កត្តា ចស្សតិ វា សុណាតិ
 វា អាមទាសុ ឧច្ចតិកាយ អាធិកម្មិកាយាតិ ។

(១៧៥) [គនីវាស្យថ ភិក្ខុវិភាគមួយ បានអធិប្បាយក្នុងប្រាជ្ញា
 កស្ថាទី ១ ប្បហើយ ។ ដែលហៅថា រង្គំ បានដល់ការកំណត់មួយ ។
 ដែលហៅថា ចម្រៀង បានដល់ចម្រៀងឯណាមួយ ។ ដែលហៅថា
 ប្រគំ បានដល់ប្រគំឯណាមួយ ។ ភិក្ខុទៅដើម្បីមើល [ត្រូវអាមត្តិទុក្ខ
 ភិក្ខុវិភាគមើលក្តី ស្តាប់ក្តី ក្នុងទំណា [ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយ ក្នុងទំនារ ។
 ភិក្ខុវិភាគបចារសម្រាប់មើល ហើយមើលឃើញក្តី ស្តាប់ក្តី រឿយ ។
 [ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុទៅដើម្បីមើលនូវវិស្សនិមួយ ។ [ត្រូវអាមត្តិ
 ទុក្ខ ភិក្ខុវិភាគមើលក្តី វិស្សស្តាប់ក្តី ក្នុងទំណា [ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយ
 ក្នុងទំនារ ។ ភិក្ខុវិភាគបចារសម្រាប់មើល ហើយមើលឃើញក្តី
 ស្តាប់ក្តី រឿយ ។ [ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយ ។

(១៧៦) កៈដែលមិន[ត្រូវអាមត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទទំនារ ពំ យ៉ាង)
 ភិក្ខុវិភាគមើល ឬស្តាប់ក្នុងអាកាស ១ ដទៃទៀត ឬក្នុងមកតាទីកន្លែង
 ដែលភិក្ខុវិភាគទៅ ឬអង្គុយ ឬស្ថិត ហើយក្តី ច្រៀងក្តី [ប្រគំ ១
 ភិក្ខុភិក្ខុវិភាគទៅជួបតាមផ្លូវហើយឃើញក្តី ស្តាប់ក្តី ១ កាលបើភិក្ខុ
 មានកិច្ចដើរទៅហើយឃើញក្តី ក្តី ១ ភិក្ខុមិនមានសេចក្តីអន្តរាយ ១
 ភិក្ខុវិភាគ ១ ភិក្ខុវិភាគទៅដើរឃើញក្តី ១ ។

អន្តរការវិគ្គស្ស បរិមេសិក្ខាបទ

[១៨៥] តេជ សមយេន តុន្តោ ភគវា សាវត្ថិយំ
 វិហារតិ ជេតវិនេ អបាសមំណិកស្ស អាណមេ ។ តេជ
 ទោ បទ សមយេន ភន្តាយ កាមិណិយា អន្តោ-
 សិណិយោ កំក្កុយា^(១) ញាតតោ បុរិសោ តាមកា
 សាវត្ថិ អតមាសិ តេជនិទេវ កាណិយេន ។ អដទោ
 សា កំក្កុយិ តេជ បុរិសេន សន្ធិ រត្តទុការេ អប្បនិបេ
 ឯកេនេតា សន្តិដ្ឋតិមិ សល្លបតិមិ ។ យា តា កំក្កុ-
 យិយោ អប្បិទ្ធា ។ បេ ។ តា ទុណ្ណយន្តិ ទិយន្តិ វិហារេនន្តិ
 កដំ ឃិ ធាម កំក្កុយិ រត្តទុការេ អប្បនិបេ បុរិសេន
 សន្ធិ ឯកេនេតា សន្តិដ្ឋស្សតិមិ សល្លបស្សតិមិ
 ។ បេ ។ សន្ធិ កិវ កំក្កុយេ កំក្កុយិ រត្តទុការេ អប្បនិបេ
 បុរិសេន សន្ធិ ឯកេនេតា សន្តិដ្ឋតិមិ សល្លបតិមិ ។
 សន្ធិ ភគវាតិ ។ វិហារិ តុន្តោ ភគវា កដំ ឃិ ធាម
 កំក្កុយេ កំក្កុយិ រត្តទុការេ អប្បនិបេ បុរិសេន សន្ធិ
 ឯកេនេតា សន្តិដ្ឋស្សតិមិ សល្លបស្សតិមិ ទេតំ កំក្កុយេ

[១៨៥] សមយេនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគគង់នៅក្នុង
 ជេតវិនេយសំអារាមចំណុំកសេដ្ឋី ទៀចក្រុងសាវត្ថិ ។ ត្រាពោះនេច មាន
 បុរសជាញាតិរបស់កំក្កុយិជាតូនសិស្សក្នុងកាលចំណេះកំក្កុយិ ចេញពីស្រុក
 ក្រៅទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថិ ដោយមានកិច្ចខ្ចីមួយ ។ កាលនោះ កំក្កុយិនោះ
 ស្ថិតនៅខ្លះ ទិយាយខ្លះ តែម្នាក់ខ្ចីម្នាក់ មួយអន្លើដោយបុរសនោះ ក្នុងយប់
 និងភក្តមានប្រទ័ចរឿយ ។ ពួកកំក្កុយិណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។
 ពួកកំក្កុយិទាំងនោះក៏កាលពោស និងរៀប បន្តបន្តិយប់ជា កំក្កុយិមិនសម
 ទិស្ថិតនៅខ្លះ ទិយាយខ្លះ តែម្នាក់ខ្ចីម្នាក់ មួយអន្លើដោយបុរស ក្នុងយប់
 និងភក្តមានប្រទ័ចរលោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់កំក្កុ
 យិទាំងឡាយ ពូជកំក្កុយិស្ថិតនៅខ្លះ ទិយាយខ្លះ តែម្នាក់ខ្ចីម្នាក់ មួយអន្លើ
 ដោយបុរស ក្នុងយប់និងភក្តមានប្រទ័ច ពិតមែនឬ ។ ពួកកំក្កុយិ
 ទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មាន
 ព្រះភាគទ្រង់និរៀយថា ម្ចាស់កំក្កុយិទាំងឡាយ កំក្កុយិមិនសមទិស្ថិត
 នៅខ្លះ ទិយាយខ្លះ តែម្នាក់ខ្ចីម្នាក់ មួយអន្លើដោយបុរស ក្នុងយប់
 និងភក្តមានប្រទ័ចទេ ម្ចាស់កំក្កុយិទាំងឡាយ ការនេះមិនមែនទាំងឡាយ

១ ឧ. ឧ. អន្តរការវិគ្គស្ស ។

អប្បសន្នាធំ វា ចសាធាយ ។ បេ ។ ឃវញ បទ កិច្ចវេ
 កិច្ចវិយោ ឥមំ សិក្ខាមធំ ឧទ្ទិសន្ត យា បទ កិច្ចវេ
 រត្តទ្ធតារេ អប្បវិបេ បុរិសេ ។ សន្និ ឃកេនេតោ
 សន្និធម្មយ វា សល្លមេយ្យ វា ចាចិត្តិយន្តិ ។

[១៨៦] យា មនាតិ យា យាធំសា ។ បេ ។ កិច្ច-
 វិចិត ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អន្តេ អធំប្បេតា កិច្ចវិចិត ។
 រត្តទ្ធតារេតិ ឱត្តាត សុរិយេ ។ អប្បវិបេតិ អនាណា-
 កេ ។ បុរិសោ បាម មទុស្សបុរិសោ ន យក្ខោ ន
 បេតា ន តិច្ឆាទតតោ វិញ្ញ បដិចាលោ សន្និដ្ឋតិ
 សល្លមិត្តំ ។ សន្និដ្ឋិ ឃកេតោ ។ ឃកេនេតោតិ បុរិសោ
 ចេវ យោតិ កិច្ចវិ ច ។ សន្និធម្មយ វាតិ បុរិសស្ស
 ហត្ថចាសេ តិដ្ឋតិ អាចត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ សល្លមេយ្យ
 វាតិ បុរិសស្ស ហត្ថចាសេ មិថា សល្លមិត្តិ អាចត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។ ហត្ថចាសំ វិជហិត្វា សន្និដ្ឋតិ វា
 សល្លមិត្តិ វា អាចត្តិ ឧត្តដស្ស ។ យក្ខោ ន ។ យក្ខេ ។
 វា ចណ្ណកេន ន តិច្ឆាទតតមទុស្សវិច្ឆយោ ន វា សន្និ
 សន្និដ្ឋតិ វា សល្លមិត្តិ វា អាចត្តិ ឧត្តដស្ស ។

ជ្រេងៗដល់ពួកដទៃដែលមិនទាន់ជ្រេងៗទេ ។ បេ ។ ម្នាលកិច្ចវាទិទ្យាយ
 ពួកកិច្ចវិចិត្តសំដែងឡើងទៅសិក្ខាបទនេះយោងនេះថា កិច្ចវិចិត្តមួយស្លឹក
 នៅក្នុង វិយាយក្នុង កែម្នាក់នឹងម្នាក់ មួយអង្វើរដោយចុះសេ ក្នុងយប់
 នឹងភក់មានប្រទិប ត្រូវអាចក្តិបាចិត្តិយ ។

[១៨៦] ត្រង់ពាក្យថា កិច្ចវិចិត្តមួយ បានអចិប្បយក្នុងបុរា-
 ដឹកកណ្តទី១ ប្រហើយ ។ ពាក្យថា ក្នុងយប់នឹងភក់ សេចក្តីថា ក្នុងវេលា
 ដែលព្រះអាទិត្យលិចចុះទៅហើយ ។ ពាក្យថា វាមានប្រទិប សេចក្តីថា
 មិនទាន់កន្លឹក ។ ដែលហៅថា ចុះសេ បានដល់មនុស្សច្រើនជាអ្នកដឹងសេច-
 ក្តីកាចរដ៏ម្សិស្តិតនៅផង វិយាយផង មិនមែនយក្ស មិនមែនច្រក មិនមែន
 តិច្ឆាទ ។ ពាក្យថា មួយអង្វើរ គឺកន្លឹកដ៏មួយគ្នា ។ ពាក្យថា កែម្នាក់នឹង
 ម្នាក់ គឺមានកែចុះសេ ១ នឹងកិច្ចវិចិត្ត ។ ពាក្យថា ស្លឹកនៅ សេចក្តីថា កិច្ច-
 វិចិត្តនៅក្នុងហត្ថចាសំនៃចុះសេ ត្រូវអាចក្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា វិយាយ
 សេចក្តីថា កិច្ចវិចិត្តនៅក្នុងហត្ថចាសំនៃចុះសេហើយចរចា ត្រូវអាចក្តិបា-
 ចិត្តិយ ។ កិច្ចវិចិត្តរបស់ហត្ថចាសំហើយស្លឹកនៅក្នុង វិយាយក្នុង ត្រូវអាចក្តិ
 ទុក្ខដ ។ កិច្ចវិចិត្តនៅក្នុង វិយាយក្នុង មួយអង្វើរដោយយក្សក្តី ច្រកក្តី
 ចណ្ណក្តី សត្វតិច្ឆាទដែលមានកាយដូចមនុស្សក្តី ត្រូវអាចក្តិទុក្ខដ ។

(១៨៧) អនាមត្តិ យា កាចិ^(១) វិញ ទុតិយា^(២)
 ហោតិ អរហោថេត្តា អន្តារិវេតា សន្តិដ្ឋតិ វា សល្ល-
 យតិ វា ទុដ្ឋតិ កាយ អាទិកដ្ឋកាយាតិ ។

អន្តការវិគ្គស្ស ទុតិយសិក្ខាបទ^១

(១៨៨) តេន សមយេន ទុត្តោ ភគវា សាវត្ថិយំ
 វិហារតិ ជេតវនំ អនាថចិណ្ឌិតស្ស ពណមេ ។ តេន
 ទោ ថន សមយេន កត្តាយ កាចិលាចិយា អន្ត-
 វាសិទិយា ភិក្ខុទិយា ញាតតោ បុរិសោ តាមកា
 សាវត្ថិ អគមាសំ កេនចំលេវ ករណីយេន ។ អថទោ
 សា ភិក្ខុទិ ភគវតា បដិក្ខត្តំ រត្តទុកោ អប្បដិបេ
 បុរិសេន សន្តិ ឯកេនេកា សន្តិដ្ឋតិ សល្លយត្តិ
 តេលេវ បុរិសេន សន្តិ បដិច្ចន្នេ ទុកោសេ ឯកេ-
 នេកា សន្តិដ្ឋតិបិ សល្លយតិបិ ។ យា តា ភិក្ខុទិយោ
 អប្បិច្ឆា ។ មេ ។ តា ទុដ្ឋាយន្តិ ទិយន្តិ វិចារេន្តិ

១ ឧ. ម. យោ កាចិ ។ ២ ទុតិយោ ។

(១៨៧) វាវេសេមិទត្រិកាបក្កំ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៨ យ៉ាង)
 គឺមានភិក្ខុនិណាមួយដឹងសេចក្តីនៅជាតំបេពិទ ភិក្ខុនិប្រាថ្នាទុមិទិស្សន្ត
 (ហើយស្តិតនៅក្នុង ទិយាយក្តី) ១ ភិក្ខុនិមានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់ការម្នាក់ដទៃ
 ហើយស្តិតនៅក្នុង ទិយាយក្តី ១ ភិក្ខុនិធូត ១ ភិក្ខុនិជំនាណីយិមបញ្ជាត្ត ១ ។

អន្តការវិគ្គ សិក្ខាបទទី ២

(១៨៨) សមីយនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ អង្គនៅក្នុង
 ជេតវន របស់អនាថចិណ្ឌិតសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថិ ។ ត្រាពោះឯង មាន
 បុរសជាញាតិរបស់ភិក្ខុនិណាសិស្សរបស់ភិក្ខុកាយាលាមីភិក្ខុនិ បានចេញ
 ពីស្រុកត្រេវៅក្រុងសាវត្ថិ ដោយកំច្ងន់មួយ ។ កាលនោះ ភិក្ខុនិពោះ
 ភិតថា ការស្តិតនៅក្នុង ទិយាយក្តី តែម្នាក់នឹងម្នាក់ មួយអង្វើដោយបុរស
 ក្នុងយប់នឹងភក្តីមានប្រថុយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ (ភិត
 ផ្អើញរហើយ) ក៏ស្តិតនៅខ្លះ ទិយាយខ្លះ តែម្នាក់នឹងម្នាក់ មួយអង្វើដោយ
 បុរសពោះឯង ក្នុងទីកាលសដឹកជំនា ។ ពួកភិក្ខុនិណា មានសេចក្តីប្រាថ្នា
 ភិច ។ មេ ។ ពួកភិក្ខុនិជំនាណីយិពោះភិក្ខុនិ បន្តបញ្ជាថាភិក្ខុ-
 និមិទសមនឹងស្តិតនៅខ្លះ ទិយាយខ្លះ តែម្នាក់នឹងម្នាក់មួយអង្វើដោយបុរស

កាដំ ហិ ធាម ភិក្ខុនិ បដិច្ចន្ទេ ឱកាសេ បុរិសេន
 សទ្ធិ ឯកោទេកា សន្តិដ្ឋិស្សតិមិ សល្លបិស្សតិមិ
 ។ បេ ។ សច្ចំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិ បដិច្ចន្ទេ ឱកាសេ
 បុរិសេន សទ្ធិ ឯកោទេកា សន្តិដ្ឋិស្សតិមិ សល្លបិ-
 មិមិ ។ សច្ចំ ភកវាតិ ។ វិកាហិ ពុទ្ធា ភកវា
 កាដំ ហិ ធាម ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិ បដិច្ចន្ទេ ឱកាសេ
 បុរិសេន សទ្ធិ ឯកោទេកា សន្តិដ្ឋិស្សតិមិ សល្លបិស្ស-
 តិមិ ទេតំ ភិក្ខុវេ អច្ចសន្តានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។
 ឯវត្ស បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយោ ឥមំ សិក្ខាបដំ ឧត្តិ-
 សន្តិ យោ បន ភិក្ខុនិ បដិច្ចន្ទេ ឱកាសេ បុរិសេន
 សទ្ធិ ឯកោទេកា សន្តិច្ឆយ្យ វា សល្លបេយ្យ វា
 ទាចិត្តិយន្តិ ។

[១៨៧] យោ បទាតិ យោ យាទិសា ។ បេ ។
 ភិក្ខុនិមិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ត អនិប្បេតា
 ភិក្ខុនិមិ ។ បដិច្ចន្ទេ ធាម ឱកាសោ កុទ្ធនេ វា
 កាវាដេន វា កិលរេន្ទេ វា សាលិប្បកាវេន វា

ក្នុងទីកាលដឹកជំនុំសោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនិស្តកនៅទ្វះ និយាយទ្វះ តែម្នាក់នឹងម្នាក់ មួយអង្វើ
 ដោយបុរស ក្នុងទីកាលដឹកជំនុំ ពិតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុត្រាបទូលថា
 បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់និរដ្ឋលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនិមិនសមនឹងស្តុកនៅទ្វះនិយាយ
 ទ្វះ តែម្នាក់នឹងម្នាក់ មួយអង្វើដោយបុរស ក្នុងទីដឹកជំនុំទេ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ការទេមិនមែនទាំងឡាយដូច្នោះដល់ពួកជនដែលមិនបានដឹង
 ថ្ងៃទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនិចូរសម្រែងរឿងខ្លះសិក្ខាបទ
 នេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនិណាមួយស្តុកនៅក្តី និយាយក្តី តែម្នាក់នឹងម្នាក់
 មួយអង្វើដោយបុរស ក្នុងទីដឹកជំនុំ ត្រូវតាមក្តីចិត្តិយ ។

[១៨៧] គ្រីនីភាគ្យថា ភិក្ខុនិណាមួយ បានអដិប្បាយក្នុងប្រាសាទ
 កណ្តាទីច្បូចហើយ ។ ដែលហៅថា ទឹកជំនុំ បានដល់វិទកាលដែលរតបទ
 ជំនុំដោយស្តុកណាមួយ គឺដោយដេញទឹក ដោយសន្ទុះខ្លាត្តី ដោយផែនក្តី

កុក្កុទ វា ខ័ន្តេទ វា កោដ្ឋន្តិកាយ^(១) វា យេទ
 កេទចិ បដិច្ចន្តា ហោតិ ។ បុរិសោ ធាម មនុស្សបុ-
 រិសោ ន យក្ខោ ន បេតោ ន តិរច្ឆានគតោ វិញ្ញា-
 បដិគលោ សន្តិដ្ឋតំ សល្លបតិ ។ សន្តិដ្ឋ ឯកតោ ។
 ឯតេនេកាតិ បុរិសោ ទេវ ហោតិ វិកុដិ ច ។
 សន្តិដ្ឋេយ្យ វាតិ បុរិសស្ស ហត្ថចាសេ តិដ្ឋតិ អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។ សល្លបេយ្យ វាតិ បុរិសស្ស ហត្ថចាសេ
 មិតា សល្លបតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ហត្ថចាសំ
 វិដហិត្តា សន្តិដ្ឋតិ វា សល្លបតិ វា អាបត្តិ មុក្កដស្ស ។
 យក្កេទ វា បេតេទ វា បណ្ណកេទ វា តិរច្ឆានគម-
 មនុស្សវិកហោទ វា សន្តិ សន្តិដ្ឋតិ វា សល្លបតិ វា
 អាបត្តិ មុក្កដស្ស ។

[១៧០] អនាបត្តិ យា កាចិ វិញ្ញា ទុតិយោ ហោតិ
 អរហោបេត្តា អញ្ញាវិហិតា សន្តិដ្ឋតិ វា សល្លបតិ វា
 ទុម្ពត្តិកាយ អាទិកម្មិកាយាតិ ។

១ ១. ម. កោដ្ឋន្តិយ ។

ដោយវិនិទនក្តិ ដោយដើមឈើក្តិ ដោយសសក្តិ ដោយល្បែងច្របំក្តិ ។
 វេលហោថា បុរស បាទដល់មនុស្សប្រសាវដល់ជីវិត្តិយសំការ ដើម្បីស្តិត
 នៅដើម្បីនិយាយ មិនមែនច្រក មិនមែនភិប្បាទ ។ ពាក្យថា មួយអន្លើគឺ
 ក្នុងជំងឺមួយគ្នា ។ ពាក្យថា តែហ្នកនឹងហ្នក សេចក្តីថា បានតែបុរស ១
 នឹងភិក្ខុមី ។ ពាក្យថា ស្ថិតនៅក្តិ សេចក្តីថា ភិក្ខុនិស្សិតនៅក្នុងហត្ថ-
 បាសនៃបុរស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា និយាយក្តិ សេចក្តីថា
 ភិក្ខុនិស្សិតនៅក្នុងហត្ថបាសនៃបុរសហើយនិយាយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។
 ភិក្ខុនិស្សិតនៅក្នុងហត្ថបាសហើយស្ថិតនៅក្តិ និយាយក្តិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។
 ភិក្ខុនិស្សិតនៅ ឬនិយាយ មួយអន្លើដោយយក្កក្តិ ច្រកក្តិ បណ្ណកក្តិ
 តិប្បាទបាននិកាយដូចមនុស្សក្តិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

[១៧១] វិហារវិសមិទ្ធក្រិយាដ្ឋ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៥ យ៉ាង)
 គឺបានក្នុងកំណាមួយដ៏និសេចក្តិច្បាស់នៅជាតំបតិ ១ ភិក្ខុនិស្សិតប្រាថ្នាប្រាថ្នា
 មិនស្ងួត (ហើយស្ថិតនៅក្តិ និយាយក្តិ) ១ ភិក្ខុនិស្សិតបញ្ជូនទៅកាន់
 ការប្រណិវេទហើយស្ថិតនៅក្តិ និយាយក្តិ ១ ភិក្ខុនិស្សិត ១ ភិក្ខុនិស្សិត
 ដើមចក្ខុ ១ ។

អង្គការវិជ្ជាស្យ តតិយសិក្ខាបទី

(១៧០) គេន សមយេន ពុទ្ធា ភគវា សាវគ្គិយំ
វិហារតិ ជេតវនេ អនាថចិណ្ឌិតស្ស ពេកមេ ។ គេន
ទោ បន សមយេន ភន្ទាយ កាមិលាទិយា អន្តេវា
សិទិយា ភិក្ខុទិយា ញាតតោ បុរិសោ តាមកា សាវគ្គិ
អគមាសិ គេនទិដេវ ករណីយេន ។ រាជទោ សា
ភិក្ខុនំ ភគវតា បដិក្ខុត្តំ បដិច្ឆន្នេ ឱកាសេ បុរិសេន
សទ្ធិ ឯកេនេកា សន្តិដ្ឋិតំ សល្លបតិបិ គេនេវ បុរិ
សេន សទ្ធិ អដ្ឋោកាសេ ឯកេនេកា សន្តិដ្ឋិតិបិ
សល្លបតិបិ ។ យា តា ភិក្ខុទិយោ រាម្យិញា ។ បេ ។
តា ឧដ្ឋាយន្តិ ទិយន្តិ វិចារេន្តិ កនំ ហំ នាម
ភិក្ខុនំ អដ្ឋោកាសេ បុរិសេន សទ្ធិ ឯកេនេកា
សន្តិដ្ឋិស្សតិបិ សល្លបិស្សតិបិ ។ បេ ។ សទ្ធិ កិ
ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនំ អដ្ឋោកាសេ បុរិសេន សទ្ធិ ឯកេ
នេកា សន្តិដ្ឋិតិបិ សល្លបតិបិ ។ សទ្ធិ ភគវតិ ។
វិសហំ ពុទ្ធា ភគវា កនំ ហំ នាម ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនំ
អដ្ឋោកាសេ បុរិសេន សទ្ធិ ឯកេនេកា សន្តិដ្ឋិ ប្ប

អង្គការវិជ្ជា សិក្ខាបទី ៣

(១៧១) សមយេនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដំបូងព្រះភគវន្តនៅវត្ត
ជេតវន របស់រាជបចិណ្ឌិតសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រាទោះឯង
មានបុរសជាញាតិរបស់ភិក្ខុនំជាសិស្សរបស់ភគវតាបិណ្ឌិតិក្ខុនំ ចេញពី
ស្រុកក្រៅទៅក្រុងសាវត្ថី ដោយកំច្ងាតិមួយ ។ កាលនោះ ភិក្ខុនំនោះ
គិតថា ការស្ថិតនៅក្នុង និយាយក្តី តែម្នាក់នឹងម្នាក់ មួយអន្លើដោយបុរស
ក្នុងទីកាលដឹកជំនក់ ព្រះដំបូងព្រះភគវន្តហោមហើយ (គិតដូច្នោះ
ហើយ) ក៏ស្ថិតនៅខ្លះ និយាយខ្លះ តែម្នាក់នឹងម្នាក់ មួយអន្លើដោយបុរស
នោះឯងក្នុងទីកាល ។ ពួកភិក្ខុនំណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាគឺថា ។ បេ ។ ពួក
ភិក្ខុនំទាំងនោះក៏ពោលទោស គំរាមថា បុរសដ៏បំបាត់ ភិក្ខុនំមិនសមនឹង
ស្ថិតនៅខ្លះនិយាយខ្លះតែម្នាក់នឹងម្នាក់មួយអន្លើដោយបុរសក្នុងទីកាលនោះ
។ បេ ។ ព្រះអង្គគ្រាសំសួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនំស្ថិតនៅខ្លះនិ
យាយខ្លះតែម្នាក់នឹងម្នាក់មួយអន្លើដោយបុរសក្នុងទីកាល ពិតឯងឬ ។ ពួក
ភិក្ខុគ្រាចូលថា បពិត្រព្រះដំបូងព្រះភគវន្ត ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដំ
បូងព្រះភគវន្តទ្រង់គំរាមថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនំមិនសមនឹងស្ថិត
នៅខ្លះ និយាយខ្លះ តែម្នាក់នឹងម្នាក់ មួយអន្លើដោយបុរសក្នុងទីកាលទេ

តិច្ឆិ សល្លបិស្សតិច្ឆិ ទេតំ ភិក្ខុវេ អប្បសន្នាធំ
វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិវត្តា បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ-
ទិយោ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសន្ត យា បទ ភិក្ខុទិ
អដ្ឋោកាសេ បុរិសេន សន្ធិំ ឯកេនេកា សន្ធិដ្ឋេយ្យ
វា សល្លបេយ្យ វា ទាចិត្តិយន្តិ ។

[១៨២] យា បនាតិ យា យាទិសា ។ បេ ។ ភិក្ខុ-
ទិតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អន្ត អនិប្បេតា ភិក្ខុទិតិ ។
អដ្ឋោកាសេ បាម អប្បនិច្ឆន្នោ ហោតិ កុរុន្ត វា
កតវដេន វា កិលេត្តេន វា សាណិប្បាភារេន វា កុត្តេន
វា ធម្មេន វា កោដ្ឋឡិកាយ វា យេន កេនចិ អប្ប-
និច្ឆន្នោ ហោតិ ។ បុរិសោ ទាម មទុស្សបុរិសោ ន
យត្តោ ន បេតោ ន តិច្ឆានតោ វិញ្ញា បដិពាលោ
សន្ធិដ្ឋិតុំ សល្លបិតុំ ។ សន្ធិដ្ឋិ ឯកតោ ។ ឯកេនេកាតិ
បុរិសោ ចេវ ហោតិ ភិក្ខុទិ ច ។ សន្ធិដ្ឋេយ្យ វាតិ បុរិ-
សស្ស ហត្ថនាសេ តិដ្ឋតិ អាមត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។ សល្ល-
បេយ្យ វាតិ បុរិសស្ស ហត្ថនាសេ បិកា សល្លបតិ អាមត្តិ
ទាចិត្តិយស្ស ។ ហត្ថទាសំ វិជហិត្វា សន្ធិដ្ឋិតិ វា

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការនេះមិនមែនជាទ្បជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់
ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនិច្ចវាសន៍ដឹងឡើងខ្លះ
សិក្ខាបទនេះយោងទៅលើ ភិក្ខុនិកាយមួយស្ថិតនៅក្នុង ទិយាយក្តី តែម្នាក់
នឹងម្នាក់ មួយអាទិ៍ដោយមុសេក្នុងទិវកល ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយ ។

[១៨២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនិកាយមួយ បានអធិប្បាយក្នុងបារមីក
កល្យាណី ១ រួចហើយ ។ ដែលហៅថា ទិវកល បានដល់ទីដែលគេមិនចេះប៉ាន់
គិតដែលគេមិនចេះប៉ាន់ដោយភ្នែកមួយ គឺដណ្តឹងក្តី សន្ទុះព្រះក្តី ផែន
ក្តី វិសេនក្តី ដើមឈើក្តី សសរក្តី ល្បែងចន្ទចំក្តី ។ ដែលហៅថា បុរេ
បានដល់មនុស្សច្រើនដែលដឹងក្តី យល់ការស្ថិតនៅបានទិយាយបាន មិន
មែនយក្ស មិនមែនប្រក មិនមែនតិច្ឆាន ។ ពាក្យថា មួយអាទិ៍ គឺក្នុង
ទិវាមួយនា ។ ពាក្យថា តែម្នាក់នឹងម្នាក់ គឺមានតែបុរេស ១ នឹងភិក្ខុនិ ១ ។
ពាក្យថា ស្ថិតនៅក្នុង សេចក្តីថា ភិក្ខុនិស្ថិតនៅក្នុងហត្ថបុរេស ត្រូវ
អាមត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា ទិយាយក្តី សេចក្តីថា ភិក្ខុនិស្ថិតនៅក្នុង
ហត្ថបុរេសនៃបុរេសហើយទិយាយ ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុនិលេបន៍

សល្លបតិ វា អាមត្តិ ធុត្តជស្ស ។ យាក្កេន វា ហេតេន
វា មណ្ឌកេន វា តិវច្ឆានកតមទុស្សវិគ្គហោន វា សន្និ
សន្និដ្ឋតិ វា សល្លបតិ វា អាមត្តិ ធុត្តជស្ស ។

(១៧៣) អនាមត្តិ យា កាចិ វិញ្ញា មុតិយា យោតិ
អរហោមេត្តា អញ្ញាវិហិតា សន្និដ្ឋតិ វា សល្លបតិ វា
ឧម្មត្តិកាយ អាទិកម្មិកាយាតិ ។

អន្តការវិគ្គស្ស បតតសិកាយទិ

(១៧៤) ភេន សមយេន តុម្ភោ កតវា សាវត្ថិយំ
វិហារតិ ជេតវេន អនាមចិណ្ឌិកស្ស អាវាមេ ។ ភេន
ទោ បន សមយេន មុល្លនត្វា កិក្កុទិ រមិយាយមិ
ត្សហេមិ សិដ្ឋានគេមិ បុរិសេន សន្និ ឃត្តេនកា
សន្និដ្ឋតិមិ សល្លបតិមិ ធិកណ្ណិកំបិ ជម្រេតិ មុតិយិ
កំបិ កិក្កុទិ ឧយ្យោជេតិ ។ យា តា កិក្កុទិយោ
អម្បិច្ឆា ។ មេ ។ តា ឧជ្ឈាយនិ ទិយន្តិ វិចារេន្តិ កាមិ

បាតុបាស ហើយស្ថិតនៅក្នុង ទិយាយក្តី (ត្រូវតាមភ្នំទុក្ខ ។ ភិក្ខុនិស្តិត
នៅ ឬទិយាយ មួយអង្វែរដោយយក្សក្តី ប្រែក្តី បណ្តក្តី សព្វគុំវិញ្ញា
មានរាងកាយផ្ទុយជាមុស្សក្តី (ត្រូវតាមភ្នំទុក្ខ ។

(១៧៧) ករវិថលមិនត្រូវពេក្តី (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨ យ៉ាង)
គឺមានភិក្ខុនិកាយមួយដឹងសេចក្តីច្បាស់នៅជាគំរប់ពីរ ១ ភិក្ខុនិក្ខេប្រាជ្ញាមុទិ
មិនស្ងាត់ (ហើយស្ថិតនៅក្នុង ទិយាយក្តី) ១ ភិក្ខុនិក្ខេបចិត្តបញ្ជូនទៅក្នុង
ការម្សៅដៃទេហើយស្ថិតនៅក្នុង ទិយាយក្តី ១ ភិក្ខុនិក្ខេប ១ ភិក្ខុនិក្ខេប
ដើមចក្ខុ ១ ។

អន្តការវិគ្គ សិក្ខាបទទី ៤

(១៧៨) សម័យនោះ ព្រះគុដ្ឋជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅ
ក្នុងជេតវន របស់អនាថបណ្ឌិតសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថិ ។ (គ្រាមាន៦៨
មុល្លនត្វាភិក្ខុនិកាយនៅខ្លះ ទិយាយខ្លះ ខ្សែជិតត្រចៀកខ្លះ តែម្នាក់នឹងម្នាក់
មួយអង្វែរដោយចុរស ក្នុងច្រកហូតខ្លះ ក្នុងច្រកចាល់(ត្រើនកោះ)ខ្លះ
ក្នុងទីប្រជុំផ្លូវមានជ្រង ៤ ឬមានជ្រង ៣ ខ្លះ បណ្តាញភិក្ខុនិក្ខេបភូមិទេញ
ទៅខ្លះ ។ ពួកភិក្ខុនិកាយមានសេចក្តីប្រាជ្ញាគឺ ។ មេ ។ ពួកភិក្ខុនិកាយនោះ
កំពោលទោស គំរង្សិល បន្តបង្ហាញថា មុល្លនត្វាជាម្ចាស់មិនសមនឹង

ព្រះវិញ្ញាណក្ខណៈ ក្នុងការងារ ច្បាប់សំបុត្រទី ៤ ២

ហ៊ុំ បាម អយ្យា ឥស្សរណ្ណា រដិយាយបិ ត្បុរោបិ
 សិទ្ធិដកកែបិ បុរិសេន សន្តិ ឯកោនេតា សន្តិដ្ឋិស្សតិ-
 បិ សល្លបិស្សតិបិ ឯកណ្ណិកំបិ ជេឃ្យស្សតិ ធុតិយំកំបិ
 កំកុដិ ឧយ្យោជេស្សតិ ។ បេ ។ សន្តិ កំកុដ កំកុដ
 ឥស្សរណ្ណា កំកុដ រដិយាយបិ ត្បុរោបិ សិទ្ធិដកកែបិ
 បុរិសេន សន្តិ ឯកោនេតា សន្តិដ្ឋិស្សតិបិ សល្លបិ
 ឯកណ្ណិកំបិ ជេឃ្យតិ ធុតិយំកំបិ កំកុដិ ឧយ្យោជេ-
 តិ ។ សន្តិ កកវតិ ។ វិសហិ តុន្តោ កកវ កកវ ហិ
 បាម កំកុដ ឥស្សរណ្ណា កំកុដ រដិយាយបិ ត្បុរោបិ
 សិទ្ធិដកកែបិ បុរិសេន សន្តិ ឯកោនេតា សន្តិដ្ឋិស្ស-
 តិបិ សល្លបិស្សតិបិ ឯកណ្ណិកំបិ ជេឃ្យស្សតិ ធុតិយំ-
 កំបិ កំកុដិ ឧយ្យោជេស្សតិ ទេតំ កំកុដ អប្បសន្ទានំ
 វា បសាទាយ ។ បេ ។ ឯវត្ត បេន កំកុដ កំកុដ ឯយោ
 វតំ សិទ្ធិបដិ ឧទ្ធិសន្តិ យោ បេន កំកុដ រដិយាយ វា
 ត្បុរោ វា សិទ្ធិដកកែ វា បុរិសេន សន្តិ ឯកោនេតា
 សន្តិដ្ឋិស្ស វា សល្លបេយ្យ វា ឯកណ្ណិកំ វា ជេឃ្យយ្យ
 ធុតិយំកំ វា កំកុដិ ឧយ្យោជេយ្យ ហិ ឯតិយន្តិ ។

ឈរនៅខ្លះ ខំយាយខ្លះ ខ្សែបដិគ្រចៀកខ្លះ តែម្នាក់ខំម្នាក់ មួយអង្គ
 ដោយបុរស ក្នុងច្រកហូតខ្លះ ក្នុងច្រកទាល់ខ្លះ ក្នុងច្រកប្រជុំផ្លូវមានជ្រុង ៤
 ឬជ្រុង ៣ ខ្លះ បណ្តាញកំកុដជាគូកន្តចេញទៅខ្លះសោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គ
 ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់កំកុដទ្រព្យ យ ក្នុងឥស្សរណ្ណា កំកុដឈរនៅខ្លះ ខំយាយ
 ខ្លះ ខ្សែបដិគ្រចៀកខ្លះ តែម្នាក់ខំម្នាក់ មួយអង្គដោយបុរស ក្នុងច្រក
 ហូតខ្លះ ក្នុងច្រកទាល់ខ្លះ ក្នុងច្រកប្រជុំផ្លូវមានជ្រុង ៤ ឬជ្រុង ៣ ខ្លះ បណ្តាញ
 កំកុដជាគូកន្តចេញខ្លះ ពិតមែនឬ ។ ពួកកំកុដត្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏-
 មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់កិរដៀលថា
 ម្ចាស់កំកុដទ្រព្យ ឥស្សរណ្ណា ឥស្សរណ្ណា មិនសមនឹងឈរនៅខ្លះ ខំយាយខ្លះ
 ខ្សែបដិគ្រចៀកខ្លះ តែម្នាក់ខំម្នាក់ មួយអង្គដោយបុរស ក្នុងច្រកហូតខ្លះ
 ក្នុងច្រកទាល់ខ្លះ ក្នុងច្រកប្រជុំផ្លូវមានជ្រុង ៤ ឬជ្រុង ៣ ខ្លះ បណ្តាញ
 កំកុដជាគូកន្តចេញខ្លះ ម្ចាស់កំកុដទ្រព្យ ការនេះមិនមែនទាំងឡាយដល់ពួក
 ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់កំកុដទ្រព្យ ពួកកំកុដច្បា
 សំដែងឡើងម្តងសំគាល់ទោះយ៉ាងណា កំកុដណាមួយឈរនៅក្តី ខំ-
 យាយក្តី ខ្សែបដិគ្រចៀកក្តី តែម្នាក់ខំម្នាក់ មួយអង្គដោយបុរស ក្នុង
 ច្រកហូតក្តី ក្នុងច្រកទាល់ក្តី ក្នុងច្រកប្រជុំផ្លូវមានជ្រុង ៤ ឬជ្រុង ៣ ក្តី
 បណ្តាញកំកុដជាគូកន្តចេញក្តី ត្រូវកាប់ក្តីបាច់ក្តីយ ។

វិទ្យាបិដក ពិប្បដិកា

(១៨៤) យា មនាតិ យា យាទិសា ។ មេ ។
 ភិក្ខុទិក ។ មេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្តេ អចិប្បេតា
 ភិក្ខុទិក ។ រដិយា ធាម រត្នា វុទ្ធកិ ។ ព្យុហំ ធាម
 យេវេវ មរិសន្តំ តេវេវ ចិក្ខុមន្តិ ។ សិវ្ប្រដកោ ធាម
 ចន្ទវ វុទ្ធកិ ។ មុរិសោ ធាម មនុស្សមុរិសោ ន យត្តោ
 ន មេតោ ន តិវត្តានកតោ វិញ្ញា មដិពលោ សន្តិដ្ឋិតុ
 សល្លមតិ ។ សន្តិដ្ឋិ ឯកតោ ។ ឯកោនកាតិ មុរិសោ
 វេវ ហោតិ ភិក្ខុទិ ច ។ សន្តិដ្ឋេយ្យ វាតិ មុរិសស្ស
 ហត្ថទាសេ តិដ្ឋិតិ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ សល្លមេយ្យ
 វាតិ មុរិសស្ស ហត្ថទាសេ មិតា សល្លមតិ អាមត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។ ចិក្ខុណ្ណិកំ វា ជម្បេយ្យាតិ មុរិសស្ស
 ឧបកណ្ណតេ អាហេចេតិ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
 ទុតិយំកំ វា ភិក្ខុទិ ឧយ្យោជេយ្យាតិ អនាចារំ អា-
 ចរិតុកាមា ទុតិយំកំ ភិក្ខុទិ ឧយ្យោជេតិ អាមត្តិ
 ទុក្ខជស្ស ។ ទស្សទុមចារំ វា សវទុមចារំ វា វិជហន្តិយា

(១៨៤) ត្រីវិភាស្យថា ភិក្ខុនិណាមួយ បានអចិប្បយក្នុងបុរា-
 ជិតកណ្ណទី១ ច្រើនហើយ ។ វេលាហៅថា ច្រកហ្មត បានដល់ផ្លូវវេលាថេ
 ចេញចូលបាន (ផ្លូវ) ។ វេលាហៅថា ច្រកចាល បានដល់ទីវេលាជន
 ទាំងឡាយចូលវេលាមផ្លូវណា ចេញទៅតាមផ្លូវនោះវិញទើបបាន ។
 វេលាហៅថា ទីប្រជុំផ្លូវមានជ្រុង៤ឬជ្រុង៣ បានដល់ស្នាមបូព្រះលាន ។
 វេលាហៅថា បុរស បានដល់មនុស្សច្រើនវេលាជនសេចក្តីច្បាស់អាចឈរ
 នៅបាន និយាយបាន មិនមែនយក្សមិនមែនប្រុស មិនមែនសត្វគំរូន ។
 ពាក្យថា មួយអង្គ ភិក្ខុទិចមួយគ្នា ។ ពាក្យថា ម្នាក់នឹងម្នាក់ គឺមានតែ
 បុរស ១ ភិក្ខុទិ ១ ។ ពាក្យថា ឈរនៅក្តី សេចក្តីថា ភិក្ខុនិណយនៅ
 ក្នុងហត្ថបុរសនៃបុរស ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា និយាយក្តី
 សេចក្តីថា ភិក្ខុនិណយនៅក្នុងហត្ថបុរសនៃបុរសហើយនិយាយ ត្រូវអាមត្តិ
 បាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា ខ្ញុំបដិគត្រចៀកក្តី សេចក្តីថា ភិក្ខុនិប្រាប់សេចក្តី
 ចិក្ខុត្រចៀកនៃបុរស ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា ចរណ្ណញភិក្ខុនិថា
 ភុក្ខនចេញក្តី សេចក្តីថា ភិក្ខុនិមានសេចក្តីប្រាជ្ញាដើម្បីប្រព្រឹត្តអនាថា
 ហើយចរណ្ណញភិក្ខុនិថាតែបើវា ត្រូវអាមត្តិទុក្ខជ ។ ភិក្ខុនិថាភុក្ខនភិក្ខុន
 លេងឧបចារសម្រាប់យើងក្តី ឧបចារសម្រាប់ស្តាប់ក្តី ភិក្ខុនិអតបណ្ណញ

អាចត្តិ ធុត្តដស្ស វិជហិតេ អាចត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
ហត្ថចាសំ វិជហិតា សង្កដ្ឋតំ វា សល្លបតិ វា អាចត្តិ
ធុត្តដស្ស ។ យក្កេន វា បេតេន វា ចណ្ណកេន
វា តិរច្ឆានកតមទុស្សវិក្កហេន វា សង្កិ សង្កដ្ឋតំ វា
សល្លបតិ វា អាចត្តិ ធុត្តដស្ស ។

[១៨៦] អចាចត្តិ យា កាចិ វិក្ខា ធុតិយា ហោតិ
អរហោមេត្តា អញ្ញាវិហិតា សង្កដ្ឋតំ វា សល្លបតិ វា
ន អចាចាវ អាចវិគុកាមា សតិ កាណិយេ ធុតិយំកំ
កិក្កដំ ធុយ្យោដេតិ ធុឌ្ឋតិកាយ អាណិកម្មិកាយាតិ ។

អន្តរាវិជ្ជស្ស បញ្ចមសិក្ខាបទ

[១៨៧] តេន សមយេន ធុទ្ធោ ភកវា សាវត្តិយំ
វិហារតិ ដេតវេន អចាចបិណ្ឌិកស្ស អាណមេ ។ តេន
ទោ បន សមយេន អញ្ញាតវា កិក្កដំ អញ្ញាតវស្ស
កុលស្ស កុលុបិកា ហោតិ ធុច្ចកត្តិកា ។ អដទោ

ត្រៃកាចត្តិក្កដ លុះកិក្កដំជាត្តកមលេបេនី មចារម្ពេតវេហិយ កិក្កដិក្ក
ចរណ្ណញ ត្រៃកាចត្តិក្កដិយ ។ កិក្កដិលេបេនី ហត្ថបាស ហិយឈរនៅក្តី
និយាយក្តី ត្រៃកាចត្តិក្កដ ។ កិក្កដិលេបេនី និយាយក្តី មួយអម្ប
ដោយយក្សក្តី ប្រេតក្តី បណ្ឌកក្តី សក្កនិច្ចានមានកងកាយដូចមនុស្សក្តី
ត្រៃកាចត្តិក្កដ ។

[១៨៦] វាវេជលមិមត្រៃកាចត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧យ៉ាង)
គឺមានកិក្កដិណាមួយដឹងសេចក្តីច្បាស់នៅជាតំរប់ពីរ ១ កិក្កដិប្រាថ្នាខ្ញុំមិម
ស្វតំ (ហើយឈរក្តីនិយាយក្តី) ១ កិក្កដិមានចិត្តបញ្ជូនទៅក្នុងការម្នាក់
ឯទៀតហើយឈរនៅក្តី និយាយក្តី ១ កិក្កដិមិមមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បី
ប្រព្រឹត្តអនាថារហើយបរណ្ណញកិក្កដំជាត្តកម ១ កិក្កដិមានចិត្តហើយ
បរណ្ណញកិក្កដំជាត្តកម ១ កិក្កដិភក ១ កិក្កដិជាខាងដើមបញ្ចក្តី ១ ។

អន្តរាវិជ្ជ សិក្ខាបទ ១៩

[១៨៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគក្នុងទៅក្តី
ដេតវេ របស់អនាចបិណ្ឌិកសេដ្ឋិ ទៀបត្រីសាវត្តិ ។ សម័យនោះឯង
មានកិក្កដិ ១ រូបជាដ៏គុនប្រកបដោយនិច្ចកត្តរបស់ក្រកូល ១ ។ កាលនោះ

សា ភិក្ខុនិ បុត្រញាសមយំ និវាសេត្វា បត្តនិវាសនាយ
 យេន តំ កុលំ តេនុបស្កមិ ឧបស្កមិត្វា អាសនេ
 ជិសីទិត្វា សាមិកេ អនាបុត្រា បក្កមិ ។ តស្ស
 កុលស្ស ពាសិ យំ សម្មន្តិ តំ អាសនំ កាជទន្ត-
 រិកាយ បក្កមិ ។ ឧទុស្សា តំ អាសនំ អបស្សនា
 តំ ភិក្ខុនិ ឯតទេវេច្ចំ កហន្តំ អយ្យេ អាសនន្តំ ។
 នាហន្តំ អាវុសោ អាសនំ បស្សមីតិ ។ ទេហាយ្យ
 តំ អាសនន្តំ បរិកាសិត្វា និច្ចកត្តំ បច្ឆិទ្ឋិសុ ។
 អថទោ តេ ឧទុស្សា យំ សោទេន្តា តំ អាសនំ
 កាជទន្តរិកាយ បស្សិត្វា តំ ភិក្ខុនិ ខមាបេត្វា និច្ច-
 កត្តំ បច្ឆេសុំ ។ អថទោ សា ភិក្ខុនិ ភិក្ខុនិទំ
 ឯតទត្តំ អាភេទេសិ ។ យា តា ភិក្ខុនិយោ អប្បិ-
 ត្វា ។ បេ ។ តា ឧជ្ឈាយន្តំ ទិយន្តំ វិចារេន្តំ កថំ
 ហំ ពាម ភិក្ខុនិ បុរេកត្តំ កុលានិ ឧបស្កមិត្វា
 អាសនេ ជិសីទិត្វា សាមិកេ អនាបុត្រា បក្កមិស្សតិ តំ
 ។ បេ ។ សច្ចំ ភិក្ខុ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិ បុរេកត្តំ កុលានិ
 ឧបស្កមិត្វា អាសនេ ជិសីទិត្វា សាមិកេ អនាបុត្រា

ភិក្ខុនិទោស្យ្យកស្សនំអំព្រឹក ហើយប្រដាប់បាត្រនិងចិវ ចូលទៅក
 ត្រកូលនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏អង្គុយលើអាសនៈ ហើយមិន
 បានលាពួកជនជាម្ចាស់ផ្ទះក៏ទៀសទេញទៅ ។ ឪស្រីរបស់ត្រកូលនោះ
 កាលបោសផ្ទះក៏ដាក់អាសនៈនោះទៅក្នុងកន្លែងកាជន៍ ។ ឧទុស្ស
 ទាំងឡាយមិនឃើញអាសនៈនោះ ក៏និយាយរាគ្យនេះនឹងភិក្ខុនិទោនោះ
 បត់ត្រលោកម្ចាស់ អាសនៈនៅឯណា ។ ភិក្ខុនិទោប្រាប់ថា ម្ចាស់
 អាវុសោ ពាក្យមិនឃើញអាសនៈនោះទេ ។ ឧទុស្សទាំងឡាយទារយក
 អាសនៈនោះវិញថា ខែលោកម្ចាស់ ចូរឲ្យអាសនៈនេះមក ហើយក៏ផ្តាំសា
 ផ្តាច់ទាំងនិច្ចកត្តានោះទេញ ។ លើពួកឧទុស្សនោះនាំគ្នាជម្រុះសំភក
 ផ្ទះក៏ឃើញអាសនៈនោះនៅក្នុងកន្លែងកាជន៍ហើយសូមឲ្យភិក្ខុនិទោអភ
 ោសទូតិប្រទេននិច្ចកត្តវិញ ។ ឯភិក្ខុនិទោប្រាប់សេចក្តីដល់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនិណាមានសេចក្តីប្រាប់ដូច្នោះ ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុនិទោក៏
 ពោលទោស ក៏បង្រៀប បន្តបង្ហាត់ ភិក្ខុនិមិនសមនឹងចូលទៅក្រកូល
 មុនពេលបាយ ហើយអង្គុយលើអាសនៈ រួចមិនលាពួកជនជាម្ចាស់ផ្ទះ
 ហើយទៀសទេញទៅសោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ក្នុងភិក្ខុនិចូលទៅក្រកូលក្នុងពេលមុនបាយ ហើយអង្គុយ

បទដ្ឋកថា ពុទ្ធកថា សិលាបិដក ៥ សេចក្តីបញ្ជី

បញ្ញត្តិ ៗ សង្ខារ ភក្ខវាតិ ។ វិគយោ ពុទ្ធា ភក្ខវា
កថំ ហិ យាម ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវិ បុរេភត្តំ កុណាទិ ឧប-
សង្កមិត្តា អាសនេ ទិសិទិត្តា សាមិកោ អនាមុត្តា
បញ្ញត្តិស្សតិ យេតំ ភិក្ខុវេ អប្បសន្នាទំ វា បសាទាយ
។ មេ ។ ឯវា បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវិយោ ឥមំ សិក្ខា-
បទំ ឧទ្ទិសន្តិ យា បទ ភិក្ខុវិ បុរេភត្តំ កុណាទិ
ឧបសង្កមិត្តា អាសនេ ទិសិទិត្តា សាមិកោ អនាមុត្តា
បញ្ញត្តិមេយ្យ ទាទិភិយន្តិ ។

[១៧៦] យា បទាតិ យា យាទិសា ។ មេ ។
ភិក្ខុវិទិ ។ មេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្តេ អនិប្បេតា ភិក្ខុ-
វិទិ ។ បុរេភត្តំ យាម អនុណុក្ខមទំ^(១) ឧទានាយ យា
មជ្ឈនិកា ។ កុលំ យាម ចត្តាវិ កុណាទិ ទត្តិយកុលំ
ព្រាហ្មណកុលំ វស្សកុលំ សុទ្ធកុលំ ។ ឧបសង្ក-
មិត្តាតិ ភក្ខ ភក្ខា ។ អាសនំ យាម បល្ល័ង្កស្ស
ឧកាសោ វុទ្ធតិ ។ ទិសិទិត្តាតិ ភស្មី ទិសិទិត្តា ។

១ ។ អនុណុក្ខ ។

លើភាសនៈរួមមានបទណា ពួកផងជាម្ចាស់ក៏ចៀសចេញទៅ ពិនិមេធិ ។
ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា បតិក្រព្រជីមានព្រះភាគ ពិនិមេធិ ។ ព្រះពុទ្ធជា
ម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង្វលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុទីមិន
សមនឹងចូលទៅក្រកូលទាំងឡាយក្នុងពេលមុនបាយ ហើយអង្គុយលើ
ភាសនៈរួមមានបទណា ពួកផងជាម្ចាស់ផ្ទះ ហើយចៀសចេញទៅទេ ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ ការនេះមិនមែននាំឱ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកផងដែលមិនទាន់ជ្រះ
ថ្លាទេ ។ មេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុទីចូលរស់នៅឱ្យស្រួលស្រាយ
នេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុទីណាមួយចូលទៅក្រកូលទាំងឡាយក្នុងពេលមុន
បាយ ហើយអង្គុយលើភាសនៈ រួមមានបទណា ពួកផងជាម្ចាស់ផ្ទះចៀស
ចេញទៅ ក្រែកបត្តិបាចិត្តិយ ។

[១៧៧] គ្រងពាក្យថា ភិក្ខុទីណាមួយ បានអធិប្បាយក្នុងពាក្យ
កណ្តុទី ១ រួចហើយ ។ ដែលហៅថា ក្នុងពេលមុនបាយ ភិក្ខុទីទាំង
ពីរអុណារឿងដកបដល់ថ្ងៃគ្រង ។ ដែលហៅថា ក្រកូល បានដល់ក្រ-
កូលទាំង ៤ គឺក្រកូលក្សត្រិ ១ ក្រកូលព្រាហ្មណ៍ ១ ក្រកូលអ្នកភស្តុ
(ដូច្នោះច្រើនស្រីចំណាជាដើម) ១ ក្រកូលអ្នកភស្តុឈ្នួលគេ ១ ។ ពាក្យ
ថា ចូលទៅក្រ គឺទៅក្នុងក្រកូលនោះ ។ ដែលហៅថា ភាសនៈ សំដៅ
យកភាសាវន្តអង្គុយ ។ ពាក្យថា អង្គុយទៅ គឺអង្គុយលើភាសនៈនោះ។

វិទ្យាបិណ្ឌ ភិក្ខុវិភាង

សាមិកេ អនាបុត្តា បក្កមេយ្យតិ យោ តស្មី កុលេ
 មទុស្សោ សាមិកោ នាតុំ^(១) តំ អនាបុត្តា ។
 អនោស្សុតំ អតិក្កមន្តិយា^(២) អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
 អរដ្ឋាការេស ឧបទាមំ អតិក្កមន្តិយា អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។

[១៧៧] អនាបុត្តេត អនាបុត្តេសញ្ញា បក្កមតិ
 អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អនាបុត្តេត វេមតិកា បក្កម-
 តិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អនាបុត្តេត អាបុត្តេសញ្ញា
 បក្កមតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ បល្ល័ង្កស្ស អនោ-
 ការេស អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អាបុត្តេត អនាបុត្តេ-
 សញ្ញា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អាបុត្តេត វេមតិកា
 អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អាបុត្តេត អាបុត្តេសញ្ញា
 អនាបត្តិ ។

១ ឧ. វិញ្ញាតិ ទិស្សតិ ។ ២ ឧ. អតិក្កមន្តិយា ។

ពាក្យថា មិនបានលាភក្នុងដំណើរការ ហើយចៀសចេញទៅ សេចក្តីថា
 មនុស្សលា ជាម្ចាស់ផ្ទះក្នុងក្រុមនោះ ដែលអាចដើម្បីប្រគេន (ត្រូវ
 បាន) ភិក្ខុនិមនលមនុស្សនោះ ។ កាលភិក្ខុនិយោមផុតទីដែលភ្ញើនាំគ្នា
 មិនត្រូវ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុនិក្ខន្ធដុំបចារផ្ទះចូលទៅក្នុងវិល
 ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[១៧៨] ម្ចាស់ផ្ទះដែលខ្លួនមិនបានលា ភិក្ខុនិសំគាល់ថាមិនបាន
 លាមែន ហើយចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ម្ចាស់ផ្ទះដែល
 ខ្លួនមិនបានលា កែភិក្ខុនិមនលមនុស្សនោះ ហើយចៀសចេញទៅ ត្រូវ
 អាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ម្ចាស់ផ្ទះដែលខ្លួនមិនបានលា ភិក្ខុនិសំគាល់ថាបាន
 លា ហើយចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ (ភិក្ខុនិក្ខន្ធដុំ) ក្នុង
 វិមនមនោវិទ្យាកាលនៃវិមន្តិយ (មិនលាហើយចៀសចេញទៅ) ត្រូវអា-
 បត្តិទុក្កដ ។ ម្ចាស់ផ្ទះដែលខ្លួនបានលាហើយ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាមិនបានលា
 ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្ចាស់ផ្ទះដែលខ្លួនបានលាហើយ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាបាន
 លាមែន មិនត្រូវអាបត្តិ ។

[២០០] អនាមត្តិ អាមុត្តា កត្តតិ អសំហារិមេ គិលា-
តាយ អាមនាសុ ឧទ្ទត្តិកាយ អាទិកត្តិកាយាតិ ។

អនុញ្ញាតិយុគ ធម្មសិក្ខាបទ

[២០១] ភេទ សមយេន តុន្តោ កកវា សាវត្ថុយំ
វិហារតិ ជេតវិទេ អនាមមិណ្ឌិកស្ស អាណមេ ។ ភេទ
ទោ បន សមយេន វុទ្ធសុត្តា កិក្កុដំ បន្ទាតត្ថំ កុ-
លានិ ឧបសង្កមិត្តា សាមិកេ អនាមុត្តា អាសនេ អភិ-
ធិសិទតិមិ អភិធិបដ្ឋិតិមិ ។ មទុស្សន វុទ្ធសុត្តំ កិក្កុ-
ដំ ហិរិយមាតា អាសនេ រេវ អភិធិសិទត្តំ ធិ អភិធិ-
បដ្ឋិត្តំ ។ មទុស្សន ឧដ្ឋាយត្តិ វិទាយត្តិ វិទាយត្តិ កតំ
ហិ ពាម អយ្យា វុទ្ធសុត្តា បន្ទាតត្ថំ កុលានិ ឧប-
សង្កមិត្តា សាមិកេ អនាមុត្តា អាសនេ អភិធិសិ-
ទិស្សតិរិ អភិធិបដ្ឋិតិសុតិរិ ។ អប្បេសុ ទោ កិក្កុ-
ដំយោ ភេសំ មទុស្សនំ ឧដ្ឋាយត្តាធិ វិទាយត្តាធិ វិទា-
យត្តាធិ ។ យោ ភា កិក្កុដំយោ អប្បុត្តា ។ បេ ។ ភា

[២០២] វិវៈដែលមិនត្រូវតាមគ្នា (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៦ យ៉ាង)

គីកុន្តិណាហើយទំពេច ១ កិកុន្តិយាលីភាសនៈដែលគេនាំយកទៅ
មិនបាន ១ កិកុន្តិមានជម្ងឺ ១ កិកុន្តិមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ កិកុន្តិធុត ១
កិកុន្តិជាខាងដើមបញ្ចក ១ ។

អនុញ្ញាតិយុគ សិក្ខាបទទី ៦

[២០៣] សម័យនោះ (ពេលនោះជាម្ចាស់ដំបាងព្រះគោតមទៅវត្តជេត
វិទ ចេតសាមិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបត្រីសាវត្ថុ ។ គ្រាខាងនេះ វុទ្ធសុត្ត
កិកុន្តិចូលទៅក្រកូលទាំងឡាយក្នុងពេលគ្រាយបាយ ហើយមិនប្រាប់
ពួកដទៃជាម្ចាស់ផ្ទះ ក៏អង្គុយខ្លះ ដេកខ្លះ លើភាសនៈ ។ ពួកមទុស្សកាល
ខ្មាសវុទ្ធសុត្តាកិកុន្តិ ក៏មិនហ៊ានអង្គុយ មិនហ៊ានដេក លើភាសនៈ ។ មទុស្ស
ទាំងឡាយក៏ពាលទោស ក៏ជឿល បន្តបង្កប់ថា វុទ្ធសុត្តាជាម្ចាស់
មិនសមនឹងចូលទៅក្រកូលទាំងឡាយក្នុងពេលគ្រាយបាយ ហើយមិន
ប្រាប់ពួកដទៃជាម្ចាស់ផ្ទះ ក៏អង្គុយខ្លះ ដេកខ្លះ លើភាសនៈសោះ ។
កិកុន្តិទាំងឡាយពួកមទុស្សទាំងនោះពាលទោស ក៏ជឿល បន្ត
បង្កប់ផ្ទះហើយ ។ ពួកកិកុន្តិណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។

[២០២] យោ មនាតិ យោ យោទិសា ។ មេ ។ ភិក្ខុ-
 ខិតិ ។ មេ ។ អយំ ឥមស្មី អានុ អនិប្បេតា ភិក្ខុខិតិ ។
 បញ្ញាភត្តំ នាម ឧប្បន្តិកេ វតីវត្តេ យាវ អន្តន្តិកេ សុរិ-
 យេ ។ កុលំ នាម ចន្ទាវ កុលាទិ ទត្តិយកុលំ
 ត្រាហ្មណកុលំ វេស្សកុលំ សុម្ភកុលំ ។ ឧបសង្កមិ-
 ភ្នាតិ តត្ថ តត្ថា ។ សាមិកេ អនាបុច្ឆាតិ យោ តស្មី
 កុលេ មនុស្សេ សាមិកោ នាតុំ តំ អនាបុច្ឆា ។
 អាសនំ នាម បល្ល័ង្កស្ម ឱតាសោ វុច្ឆតិ ។ អភិទិ-
 សីនេយ្យាតិ តស្មី អភិទិសីនតិ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
 អភិទិបដ្ឋេយ្យាតិ តស្មី អភិទិបដ្ឋតិ អាមត្តិ ចា-
 ចិត្តិយស្ស ។

[២០៣] អនាបុច្ឆិកេ អនាបុច្ឆិតសញ្ញា អាសនេ
 អភិទិសីនតិ វា អភិទិបដ្ឋតិ វា អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
 អនាបុច្ឆិកេ វេមតិកា អាសនេ អភិទិសីនតិ វា អភិ-
 ទិបដ្ឋតិ វា អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អនាបុច្ឆិកេ
 អាបុច្ឆិតសញ្ញា អាសនេ អភិទិសីនតិ វា អភិទិបដ្ឋតិ
 វា អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ បល្ល័ង្កស្ម អនោកាសេ

[២០៤] គ្រីដោក្សថា ភិក្ខុនិរាមមួយ បានអភិច្ចារយក្នុងបុណ្យ
 កល្យាណៗច្រើនយ៉ាង ។ ដែលហៅថា ពេលខាងក្រោយបាយ បានដល់ពេល
 ដែលព្រះអាទិត្យជ្រៅគ្រឿងហូរក្នុងព្រះអាទិត្យអស្ចន្តិកេ ។ ដែលហៅ
 ថា ត្រកូល បានដល់ត្រកូលពាំង៤ គឺត្រកូលក្សត្រទ ត្រកូលព្រាហ្មណ៍ទ
 ត្រកូលអាកាសីទ ត្រកូលព្រាហ្មណ៍ទ ត្រកូលអាកាសីទ ។ ពាក្យថា
 ចូលទៅរក គឺទៅក្នុងត្រកូលនោះ ។ ពាក្យថា មិនបានប្រាប់គ្នាដេក
 ម្ចាស់ផ្ទះ សេចក្តីថា មនុស្សណាជាម្ចាស់ផ្ទះចំក្នុងត្រកូលនោះដែលអាច
 ដើម្បីប្រគេន (វិញ្ញាណ បាន) ភិក្ខុមិនប្រាប់មនុស្សនោះ ។ ដែលហៅ
 ថា អាសនៈ បានដល់ទោសល្មមអង្គុយពេនបាន ។ ពាក្យថា អង្គុយ
 សេចក្តីថា ភិក្ខុអង្គុយលើអាសនៈនោះ ត្រូវអាបក្ខិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា
 ដេក សេចក្តីថា ភិក្ខុដេកលើអាសនៈនោះ ត្រូវអាបក្ខិបាចិត្តិយ ។

[២០៥] ម្ចាស់ផ្ទះដែលខ្លួនមិនបានប្រាប់ ភិក្ខុសំគាល់ថា
 មិនបានប្រាប់ទេ ហើយអង្គុយក្តី ដេកក្តីលើអាសនៈ ត្រូវអាបក្ខិបា-
 ចិត្តិយ ។ ម្ចាស់ផ្ទះដែលខ្លួនមិនបានប្រាប់ តែភិក្ខុមិនទាន់សេចក្តីសន្សំ
 ហើយអង្គុយក្តី ដេកក្តីលើអាសនៈ ត្រូវអាបក្ខិបាចិត្តិយ ។ ម្ចាស់ផ្ទះដែល
 ខ្លួនមិនបានប្រាប់ តែភិក្ខុសំគាល់ថាបានប្រាប់ ហើយអង្គុយក្តី ដេកក្តី
 លើអាសនៈ ត្រូវអាបក្ខិបាចិត្តិយ ។ (ភិក្ខុអង្គុយពូជដេក) ភិក្ខុមិនប្រាប់ទេ

អាចត្តិ ឧត្តរជស្ស ។ អាចុដ្ឋិតេ អនាចុដ្ឋិតសញ្ញា
អាចត្តិ ឧត្តរជស្ស ។ អាចុដ្ឋិតេ វេទតិកា អាចត្តិ
ឧត្តរជស្ស ។ អាចុដ្ឋិតេ អាចុដ្ឋិតសញ្ញា អនាចត្តិ ។

(២០៤) អនាចត្តិ អាចុដ្ឋិតា អាសនេ អភិវិសិទ្ធិ
វា អភិវិសិទ្ធិ វា ធុរ្យញ្ញត្តេ តិលានាយ អាចនាសុ
ឧច្ឆត្តិកាយ អាទិកម្មិកាយាតិ ។

អន្តការវិគ្គស្ស លក្ខមសិក្ខាបទី

(២០៥) តេជ សមយេន ពុទ្ធា កកវា សាវត្ថិយំ
វិហារតិ ជេតវានេ អនាថមិណ្ឌិកស្ស អាកមេ ។ តេជ
ទោ មន សមយេន សម្មហុណា កិក្ខុវិយោ កោស-
លេសុ ជនបនេសុ សាវត្ថិ កច្ឆត្តា សាយំ អញ្ញាតំ តាមំ
ឧបកត្តា អញ្ញាតំ ព្រាហ្មណ៍កុលំ ឧបសង្កមិត្វា ឧកា-
សំ យាតិសុ ។ អថទោ^(១) ព្រាហ្មណ៍ តា កិក្ខុវិយោ

១ ឧ. គន់ទោ សាតិ ទិស្សតិ ។

កោសវៃទិអន្តិយ ត្រៃអាចត្តិកុក្កដ ។ ម្ចាស់ផ្ទះដែលខ្លួនបានប្រាប់ តែ
កិក្ខុវិសិកាលំដាមិមនាមប្រាប់ ត្រៃអាចត្តិកុក្កដ ។ ម្ចាស់ផ្ទះដែលខ្លួន
បានប្រាប់ហើយ តែកិក្ខុវិទានសេចក្តីសន្សំយ ត្រៃអាចត្តិកុក្កដ ។ ម្ចាស់
ផ្ទះដែលខ្លួនបានប្រាប់ កិក្ខុវិសិកាលំដាមិមនាមប្រាប់ហើយមែន មិនត្រៃ
អាចត្តិ ។

(២០៤) វាវដែល វិនត្រៃអាចត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៦ យ៉ាង) គឺ
កិក្ខុវិបានប្រាប់ហើយរដ្ឋិយេក្តី ជេតក្តីសេអាសន៍ ១ កិក្ខុវិអន្តិយប្រាជក
លើអាសន៍ដែលគេក្រាលដានិច្ច ១ កិក្ខុវិមានជម្ងឺ ១ កិក្ខុវិមានសេចក្តី
អន្តរាយ ១ កិក្ខុវិធម្ម ១ កិក្ខុវិជាវាងៈនីមបញ្ញត្តិ ១ ។

អន្តការវិគ្គ សិក្ខាបទទី ៧

(២០៥) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគគង់នៅក្នុ
ជេតវន ចេសំអនាថមិណ្ឌិកសម្ពុ ទៀបគ្រឿងសាវត្តិ ។ គ្រានោះឯង ពួក
កិក្ខុវិច្រើមប្រកាលដែលទៅកាន់គ្រឿងសាវត្តិ ក្នុងកោសលជនបទ ក៏ចូល
ទៅកាន់ស្រុក ១ ក្នុងវេលាល្ងាច ហើយចូលទៅរកត្រកូលព្រាហ្មណ៍ម្នាក់
ហើយក៏សូមឧកាស ។ ភាលនោះ បានព្រាហ្មណ៍បានពោលពាក្យនេះ

ឯតនកេច អាទមេដ អយ្យេ យាវ ព្រាហ្មណោ អា-
 តច្ឆតិ ។ ភិក្ខុនិយោ យាវ ព្រាហ្មណោ អាតច្ឆតិ
 សេយ្យំ សន្តវិត្វា ឯតនកេច ឯសិទ្ធិសុ ឯតនកេច ឯ-
 មជ្ជិសុ ។ អថទោ សោ ព្រាហ្មណោ វត្តិ អាតច្ឆា តំ
 ព្រាហ្មណី ឯតនកេច តា ឥមាតំ ។ ភិក្ខុនិយោ
 អយ្យាតំ ។ ឯក្កុឡាថ ឥមា មុណ្ណា ពទ្ធកិណិយោតិ យា-
 តោ ឯក្កុឡាថេសំ ។ អថទោ តា ភិក្ខុនិយោ សាវត្តិ
 តន្តា ភិក្ខុនិយោ ឯតនកេច អនេមន្តំ អាហោថេសុំ ។ យា តា ភិក្ខុ-
 និយោ អប្បិច្ឆា ។ យេ ។ តា ទស្សយន្តិ ចិយន្តិ វិចារេន្តិ
 តាមំ ហិ ធាម ភិក្ខុនិយោ វិកាលេ តុណាមិ ឧប-
 សន្តមិត្វា សាមិកេ អនាមុច្ឆា សេយ្យំ សន្តវិត្វា វា
 សន្តរាមេត្វា វា^(១) អភិទិសិទ្ធិនិម្មិ អភិទិបដ្ឋនិម្មិ
 ។ យេ ។ សន្តំ តិវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយោ វិកាលេ តុណាមិ
 ឧបសន្តមិត្វា សាមិកេ អនាមុច្ឆា សេយ្យំ សន្តវិត្វា វា
 សន្តរាមេត្វា វា អភិទិសិទ្ធិនិម្មិ អភិទិបដ្ឋនិម្មិ ។ សន្តំ

១ ឧ ម. សន្តរាមេត្វា វា ឧ ទិស្សតិ ។

ឱនិភិក្ខុនិយោនោថា បតិព្រាហ្មណកម្មាសំ សូមរោកតំនិទ្យាយេនិចំសិទ្ធ
 ទំកំព្រាហ្មណមក ។ ពួកភិក្ខុនិយោនោនិទំបដ្ឋនីពំព្រាហ្មណមកសំនិដៃ
 តំភ្នំច្នោះហើយកំក្រាលកម្រាលសម្រាប់ដេក រួចខ្លះអង្គុយ ខ្លះដេក ។
 ឯព្រាហ្មណំនោះមកក្នុងក្រិ ហើយពោលពាក្យនេះនិទំនាងព្រាហ្មណី
 នោះថា ស្រីទាំងនេះជាអ្វី ។ នាងព្រាហ្មណីឆ្លើយថា បតិក្រុមកម្មាសំ
 (ស្រីទាំងឡាយនេះជា) ភិក្ខុនិ ។ ព្រាហ្មណំពោលថា អ្នកទាំងឡាយ
 ចូរទង់ពាក្យស្រីផ្កាមាសក្រដោលនេះចេញ ថាផ្ទះច្នោះហើយកិឡិកេ
 ទង់ពាក្យចេញពីផ្ទះទៅ ។ ឯភិក្ខុនិទាំងនោះនាំគ្នាទៅកាន់ក្រុងសាវត្តិ
 ហើយប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ។ ពួកភិក្ខុនិណាមាសេចក្តី
 ប្រាប់តំ ។ យេ ។ ពួកភិក្ខុនិទាំងនោះកំពោលពោល កិរដ្ឋិល ចុះបង្គាប់ថា
 ពួកភិក្ខុនិមិនសមនឹងចូលទៅកាន់ក្រុមកម្មាសំវេលាកាល ហើយមិនបាន
 ប្រាប់ពួកដទៃជាម្ចាស់សិទ្ធ ក៏កាលឯងខ្លះ ឲ្យទេកាលខ្លះឲ្យក្រាលស-
 ម្រាប់ដេក រួចអង្គុយខ្លះ ដេកខ្លះសោះ ។ យេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនិចូលទៅកេក្រុមកម្មាសំវេលាកាល
 វិកាល ហើយមិនទាន់បានប្រាប់ពួកដទៃជាម្ចាស់សិទ្ធ ក៏កាលឯងខ្លះ ឲ្យ
 ទេកាលខ្លះឲ្យកម្រាលសម្រាប់ដេក ហើយអង្គុយខ្លះ ដេកខ្លះ ពិក
 មែនឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាមចូលថា បតិព្រះជំពាទព្រះភាគ ពិនិមេម ។

កកវតិ ។ វិសាហិ ពុដ្ឋោ កកវ កកវ ហិ ធាម កិក្កុយ
 កិក្កុយិយោ វិកាលេ កុលាធិ ឧបសន្តមិត្តា សាមិកោ
 អធិបុត្រា សេយ្យំ សន្តមិត្តា វ សន្តមមេត្តា វ អភិធិ-
 សិធិស្សន្តិមិ អភិធិបដិស្សន្តិមិ ធនំ កិក្កុយ អប្បសន្តាធំ
 វ បសាធាយ ។ មេ ។ ឃិញ បទ កិក្កុយ កិក្កុយិយោ
 វមិ សិក្កាបធំ ឧទ្ទិសន្ត យា បទ កិក្កុយ វិកាលេ
 កុលាធិ ឧបសន្តមិត្តា សាមិកោ អធិបុត្រា សេយ្យំ
 សន្តមិត្តា វ សន្តមមេត្តា វ អភិធិសិទេយ្យ វ អភិធិ-
 បដេយ្យ វ ចាចិត្តិយន្តិ ។

[២០៦] យា បធាតិ យា យាធិសា ។ មេ ។
 កិក្កុយិធិ ។ មេ ។ អយំ វមស្មិ អត្តេ អធិប្បេកា
 កិក្កុយិធិ ។ វិកាលោ ធាម អន្តរ្តតេ សុរិយេ យាវ
 អរុណ្ណក្កមធា ។ កុលំ ធាម ចត្តាវ កុលាធិ ទត្តិយ
 កុលំ ព្រាហ្មណកុលំ វេស្សកុលំ សុន្តកុលំ ។ ឧប-
 សន្តមិត្តាតិ កក្កុ កក្កុ ។ សាមិកោ អធិបុត្រាតិ យោ
 កស្មិ កុលេ មនុស្សោ សាមិកោ ធាតុ តំ

ព្រះត្រៃបិដក ព្រះគោតម ទ្រង់តែងនិយាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួក
 ភិក្ខុនិមិនសមនិទ្ធិចូលទៅក្រក្រមលទាំងឡាយក្នុងវេលាវិកាល មិនទាន់
 បានប្រាប់ពួកជនជាម្ចាស់សិន ហើយក្រាលឯងខ្លះ ឱ្យក្រាលខ្លះខ្លួន
 ក្រាលសម្រាប់ដេក រួចអង្គុយខ្លះ ដេកខ្លះទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ការនេះមិនមែនទាន់ឱ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ មេ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនិចូលសំដែងទៀងខ្លួនស្មើគ្នាបទនេះយ៉ាងនេះថា
 ភិក្ខុនិលា មួយចូលទៅក្រក្រមលទាំងឡាយក្នុងវេលាវិកាល ហើយមិន
 ទាន់បានប្រាប់ពួកជនជាម្ចាស់សិន ក៏ក្រាលឯងក្តី ឱ្យក្រាលក្តីខ្លួន
 ក្រាលសម្រាប់ដេក ហើយអង្គុយក្តី ដេកក្តី ត្រូវតាមត្រូវចិត្តិយ ។

[២០៦] ត្រីភិក្ខុភិក្ខុនិលាមួយ បានគេប្រកាសក្នុងបុរាណ
 កណ្តុទ័្យ ម្តេហើយ ។ ដែលហៅថា វេលាវិកាល គឺកំរិតព្រះគោតម
 អស្តង្គិកាទៅដល់គុណវេទន៍ ។ ដែលហៅថា ត្រកូល បានដល់
 ត្រកូលទាំង ២ គឺត្រកូលក្សត្រិ ១ ត្រកូលព្រាហ្មណ៍ ១ ត្រកូលអ្នក
 រកស៊ីផ្តល់ប្រើប្រាស់ស្រែចំការ ១ ត្រកូលអ្នកស្តុកស្តម្ភ ១ ។ ពាក្យថា
 ចូលទៅក គឺទៅក្នុងត្រកូលនោះ ។ ពាក្យថា មិនទាន់បានប្រាប់
 ពួកជនជាម្ចាស់សិន សេចក្តីថា មនុស្សណាជាម្ចាស់ក្នុងត្រកូលនោះ
 ដែលអាចដើម្បីប្រគេន (វត្ថុអ្វីៗ បាន) ភិក្ខុនិមិនទាន់បានប្រាប់

ពាចរិយាណុ សទ្ធការីស្ស សទ្ធនសិប្បាទេ បញ្ញត្តិ

អនាបុច្ឆា ។ សេយ្យំ ធាម អន្តមសោ បណ្ណសទ្ធា-
រោមិ ។ សទ្ធាត្វាតិ សយំ សទ្ធាត្វា ។ សទ្ធារោ-
ម្នាតិ អញ្ញំ សទ្ធារោម្នា ។ អភិធិសីទេយ្យាតិ តស្មី
អភិធិសីទតិ អាបត្តិ ទាចិគ្គិយស្ស ។ អភិធិបដ្ឋេយ្យាតិ
តស្មី អភិធិបដ្ឋតិ អាបត្តិ ទាចិគ្គិយស្ស ។

[២០៧] អនាបុច្ឆេត អនាបុច្ឆេតសញ្ញា សេយ្យំ
សទ្ធាត្វា វា សទ្ធារោម្នា វា អភិធិសីទតិ វា អភិធិ-
បដ្ឋតិ វា អាបត្តិ ទាចិគ្គិយស្ស ។ អនាបុច្ឆេត វេម-
តិកា សេយ្យំ សទ្ធាត្វា វា សទ្ធារោម្នា វា អភិធិសី-
ទតិ វា អភិធិបដ្ឋតិ វា អាបត្តិ ទាចិគ្គិយស្ស ។ អនា-
បុច្ឆេត អនាបុច្ឆេតសញ្ញា សេយ្យំ សទ្ធាត្វា វា សទ្ធា-
រោម្នា វា អភិធិសីទតិ វា អភិធិបដ្ឋតិ វា អាបត្តិ
ទាចិគ្គិយស្ស ។ អនាបុច្ឆេត អនាបុច្ឆេតសញ្ញា អាបត្តិ
ទុក្កជស្ស ។ អនាបុច្ឆេត វេមតិកា អាបត្តិ ទុក្ក-
ជស្ស ។ អនាបុច្ឆេត អនាបុច្ឆេតសញ្ញា អនាបត្តិ ។

ពាចិគ្គិយកណ្ណ អន្តការិន្ត សិក្ខាបទំ ៨ សេចក្តីពញ្ញត្តិ

មនុស្សនោ ។ ដែលហៅថា កម្រាលសម្រាប់ដេក ដោយហោចទៅ
សូម្បីតែកម្រាលជាវិការនៃស្លឹករឈើ (ក៏ជាកម្រាលដែរ) ។ ពាក្យថា
ក្រាលឯង គឺក្រាលដោយខ្លួនឯង ។ ពាក្យថា ឱ្យគេក្រាល គឺឱ្យអ្នកដទៃ
ក្រាល ។ ពាក្យថា អង្គុយ សេចក្តីថា ភិក្ខុនិមន្តិយលើកម្រាលសម្រាប់
ដេកនោះ ត្រូវតែបត្តិបាចិគ្គិយ ។ ពាក្យថា ដេក គឺភិក្ខុនិមន្តិយលើ
កម្រាលសម្រាប់ដេកនោះ ត្រូវតែបត្តិបាចិគ្គិយ ។

[២០៧] ម្ចាស់ផ្ទះដែលខ្លួនមិនទាន់បានប្រាប់ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាមិន
ទាន់បានប្រាប់មែន ហើយក្រាលឯងក្តី ឱ្យគេក្រាលក្តីឱ្យកម្រាលសម្រាប់
ដេក ហើយអង្គុយក្តី ដេកក្តី ត្រូវតែបត្តិបាចិគ្គិយ ។ ម្ចាស់ផ្ទះដែលខ្លួនមិន
ទាន់បានប្រាប់នៃភិក្ខុនិមន្តិយសេចក្តីសន្សំ ហើយក្រាលឯងក្តីឱ្យគេក្រាល
ក្តីឱ្យកម្រាលសម្រាប់ដេក ហើយអង្គុយក្តី ដេកក្តី ត្រូវតែបត្តិបាចិគ្គិយ ។
ម្ចាស់ផ្ទះដែលខ្លួនមិនទាន់បានប្រាប់ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាបានប្រាប់ទៅវិញ
ហើយក្រាលឯងក្តី ឱ្យគេក្រាលក្តីឱ្យកម្រាលសម្រាប់ដេក ហើយអង្គុយ
ក្តី ដេកក្តី ត្រូវតែបត្តិបាចិគ្គិយ ។ ម្ចាស់ផ្ទះដែលខ្លួនបានប្រាប់ ភិក្ខុនិសំ
គាល់ថាមិនទាន់បានប្រាប់ទៅវិញ ត្រូវតែបត្តិបាចិគ្គិយ ។ ម្ចាស់ផ្ទះដែលខ្លួន
បានប្រាប់ ភិក្ខុនិមន្តិយសេចក្តីសន្សំ ត្រូវតែបត្តិបាចិគ្គិយ ។ ម្ចាស់ផ្ទះដែល
ខ្លួនប្រាប់ហើយ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាបានប្រាប់ហើយមែន មិនត្រូវតែបត្តិ ។

(២០៨) អនាមត្តិ អាបុត្រា សេយ្យ សន្តវិត្វា វា
សន្តវាបេត្វា វា អភិវិសិទ្ធិ វា អភិវិបដ្ឋតិ វា កិលា-
តាយ អាបណសុ ឧប្បត្តិកាយ អាទិត្យភ្នំកាយាតិ ។

អន្តការវិគ្គស្ស អដ្ឋមសិក្ខាបទី

(២០៩) គេន សមយេន តុទ្ធោ កកវា សាវត្តិយំ
វិហារតិ ជេតវនេ អនាជបិណ្ឌិកស្ស អាវាមេ ។ គេន
ទោ ថន សមយេន កម្ពាយ កាបិលាធិយា អន្តវា-
សិធិ កិក្ខុធិ^(១) កន្ធិ កាបិលាធិ សន្តវុំ ឧបដ្ឋេតិ ។
កន្ធិ កាបិលាធិ កិក្ខុធិយោ ឋតនរោច អយំ មំ អយ្យ
កិក្ខុធិ សន្តវុំ ឧបដ្ឋេតិ ឥមំស្សាហំ ចិវំ ឧស្សាមិតិ ។
អថទោ សា កិក្ខុធិ ធុក្កហិគេន ធុបដាវិគេន បរំ ឧដ្ឋ្យា-
បេតិ^(២) អហំ តិវយ្យ អយ្យំ ឧ សន្តវុំ ឧបដ្ឋេមិ ឧ តិវ
មេ អយ្យា ចិវំ ឧស្សាមិតិ ។ យោ តា កិក្ខុធិយោ អប្បវិច្ឆា
។ មេ ។ តា ឧដ្ឋ្យាយន្តិ ទិយន្តិ វិទាចេន្តិ តតិ ហិ ជាម

១ ១ ម. អន្តវាសិក្ខុធិ ។ ២ ម. ឧដ្ឋ្យាបេសិកិ ទិស្សាមិ ។

(២០៨) ពិវរិជេសមិទត្រិអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង)
គឺកិក្ខុធិប្រាប័រោយក្រាលឯងក្តី ឲ្យគេក្រាលក្តី ក្រាលសម្រាប់ដេក
ហើយអង្គុយក្តី ដេកក្តី ១ កិក្ខុធិបានដើម្បី ១ កិក្ខុធិមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ កិក្ខុធិ
គេក ១ កិក្ខុធិជាទានដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

អន្តការវិគ្គ សិក្ខាបទទី ៧

(២០៩) សម័យនោះ ព្រះត្រៃបិដកម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគគង់នៅក្នុង
ជេតវន របស់អនាជបិណ្ឌិកស្ស ទៀបត្រីសាវត្តិ ។ គ្រានោះឯង កិក្ខុធិ
ជាសិស្សរបស់កតុតាចំលានិក្ខុធិកន្លងតែបម្រើកតុតាចំលានិក្ខុធិ ដោយ
គោរព ។ កតុតាចំលានិក្ខុធិបានពោលពាក្យនេះទំនំពួកកិក្ខុធិថា បពិត្រ
លោកម្ចាស់ កិក្ខុធិនេះវិនិច្ឆ័យជាយោគារាម ខ្ញុំទំនំឲ្យបិណ្ឌរបស់កិក្ខុធិ
នេះ ។ ឯកិក្ខុធិនោះពោលមើលនិយមិញ ដោយការប្រកាន់យកគោត្រក
របស់ខ្លួន ដោយការចំពោះពាក្យសុ (របស់ខ្លួន) ថា បពិត្រលោកម្ចាស់
ពូជាខ្ញុំមិនបម្រើលោកម្ចាស់ដោយគោរពទេ ពូជាលោកម្ចាស់មិនឲ្យបិណ្ឌ
មកខ្ញុំទេ ។ ពួកកិក្ខុធិណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាគឺថា ។ មេ ។ ពួកកិក្ខុធិ
នោះគឺពោលពោស គំរេដៀល បន្តបន្តថា កិក្ខុធិមិនសមនឹង

ភិក្ខុជំ ធុត្តហំតេន ធូបទារិកេន បរំ ធុជ្ឈាបេស្សតិភិ
 ។ បេ ។ សត្វំ កំរ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុជំ ធុត្តហំតេន ធូបទារិកេន
 បរំ ធុជ្ឈាបេស្សតិ ។ សត្វំ ភក្កវាតិ ។ វិទាហំ ពុទ្ធា
 ភក្កវា កាមំ ហិ ធាម ភិក្ខុវេ ភិក្ខុជំ ធុត្តហំតេន ធូប-
 ទារិកេន បរំ ធុជ្ឈាបេស្សតិ ទេតំ ភិក្ខុវេ អប្បសញ្ញំ ក
 បសាទាយ ។ បេ ។ វរាត្យ បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុជំយោ ឥតំ
 សំគ្គាបទំ ធុត្តសត្តំ ហោ បទ ភិក្ខុជំ ធុត្តហំតេន ធូប-
 ទារិកេន បរំ ធុជ្ឈាបេស្ស ចាចិត្តិយដ្ឋិ ។

[២០០] យា បទាតិ យា ហោនិសា ។ បេ ។ ភិក្ខុ-
 ជំភិ ។ បេ ។ អយំ ឥតស្មី អត្ត អនិប្បតា ភិក្ខុជំភិ ។
 ធុត្តហំតេនាតិ អញ្ញាថា ភិហំតេន^(១) ។ ធូបទារិកេនាតិ
 អញ្ញាថា ធូបទារិកេន ។ បរដ្ឋំ ធូបសម្បដ្ឋំ ធុជ្ឈាបេសិ
 អាបត្តិ ចាចិត្តិយេស្ស ។

១ ឧ. ឧ. ឧត្តហំតេន ។

មើលនិយមន ដោយការប្រកាន់ភាគីគតំ ដោយការពិចារណាខុសសោះ
 ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនិមើល
 និយមនដោយការប្រកាន់យកភាគីគតំ ដោយការពិចារណាខុស ពិត
 មែនឬ ។ ពួកភិក្ខុត្រាបបួលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។
 ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់និរឿលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនិ
 មិនសហបើទ្រង់មើលនិយមនដោយការប្រកាន់យកភាគីគតំ ដោយការពិចា-
 រណាខុសទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការនេះមិនមែនជាឱ្យផ្តិតផ្តល់ដល់ពួក
 ជនដែលមិនចាន់ផ្លូវវិញ្ញាណ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនិច្ចសេ-
 ដ្ឋនិទ្រង់និមិត្តសិក្ខាបទនេះហើយនេះថា ភិក្ខុនិណាមួយមើលនិយមនដោយ
 ការប្រកាន់យកភាគីគតំ ដោយការពិចារណាខុស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២០០] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនិណាមួយ បានអត់ប្បាយក្នុងបា-
 កនីកកណ្តទី១ រួមហើយ ។ ពាក្យថា ដោយការប្រកាន់យកភាគីគតំ
 សេចក្តីថា ដោយការប្រកាន់យកដោយប្រការដទៃ (គឺប្រកាន់ខុស) ។
 ពាក្យថា ដោយការពិចារណាខុស សេចក្តីថា ដោយការពិចារណាដោយ
 ប្រការដទៃ (យល់ខុស) ។ ពាក្យថា មើលនិយមន សេចក្តីថា ភិក្ខុនិ
 មើលនិយមនសម្បដ្ឋានផលិត្តា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២០១] ឧបសម្បត្តិយ ឧបសម្បត្តិសញ្ញា ឧដ្ឋា-
 បេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្បត្តិយ វេមតិកា
 ឧដ្ឋាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្បត្តិយ អ-
 នុបសម្បត្តិសញ្ញា ឧដ្ឋាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
 អនុបសម្បត្តិ ឧដ្ឋាបេតិ អាបត្តិ ធុត្តដស្ស ។ អនុប-
 សម្បត្តិយ ឧបសម្បត្តិសញ្ញា អាបត្តិ ធុត្តដស្ស ។
 អនុបសម្បត្តិយ វេមតិកា អាបត្តិ ធុត្តដស្ស ។ អនុ-
 បសម្បត្តិយ អនុបសម្បត្តិសញ្ញា អាបត្តិ ធុត្តដស្ស ។
 [២០២] អនាបត្តិ ឧម្មតិកាយ អាទិកម្មតិកាយាតិ ។

អន្តការវិគ្គស្ស វិមសិក្ខាបទី

[២០៣] តេន សមយេន តុន្តោ កកវា សាវត្តិយំ
 វិហារតិ ជេតវិនេ អនាថបំណុំកស្ស អារាមេ ។ តេន
 ទោ បទ សមយេន ភិក្ខុចិយោ អត្តនោ កណ្ណាតំ
 អបស្សន្តិយោ ចណ្ណាកាលី ភិក្ខុចិ ឯតជវេទុំ អបយ្យេ

[២០១] ឧបសម្បត្តិ ភិក្ខុវិភាងជាឧបសម្បត្តិមន ហើយ
 មើលសិយ ត្រូវតាមភ្នំបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្បត្តិ ភិក្ខុវិភាងសេចក្តី
 សន្សឹម ហើយមើលសិយ ត្រូវតាមភ្នំបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្បត្តិ ភិក្ខុវិភាង-
 គាល់ជាអនុបសម្បត្តិទៅវិញ ហើយមើលសិយ ត្រូវតាមភ្នំបាចិត្តិយ ។
 ភិក្ខុវិភាងមើលសិយអនុបសម្បត្តិ ត្រូវតាមភ្នំទុក្ខដ ។ អនុបសម្បត្តិ ភិក្ខុ-
 វិភាងគាល់ជា ឧបសម្បត្តិទៅវិញ ត្រូវតាមភ្នំទុក្ខដ ។ អនុបសម្បត្តិ
 ភិក្ខុវិភាងសេចក្តីសន្សឹម ត្រូវតាមភ្នំទុក្ខដ ។ អនុបសម្បត្តិ ភិក្ខុវិភាង-
 គាល់ជាអនុបសម្បត្តិមន ត្រូវតាមភ្នំទុក្ខដ ។

[២០២] កវៈវេលមិច ត្រូវតាមភ្នំ (កវិសិក្ខាបទនេះមាន ២ យ៉ាង)
 ភិក្ខុវិភាង ១ ភិក្ខុវិភាងជាមួយមហាភិក្ខុ ១ ។

អន្តការវិគ្គ សិក្ខាបទទី ៨

[២០៣] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ជំនាន់ព្រះកោតតន្តិវត្ត
 ជេតវិនេ របស់អនាថបំណុំកស្សដ៏ ទៀបត្រីសាវត្តិ ។ គ្រានោះឯង
 ពួកភិក្ខុវិភាង កាលមិនឃើញកណ្ណារថស្សន្ត បានពោលពាក្យនេះនឹងចណ្ណ-
 កាលភិក្ខុវិភាង បរិត្រលោកម្ចាស់ លោកម្ចាស់ឃើញកណ្ណារថស្សន្តកាយើង

អត្តាភិក្ខុ កណ្តាភិក្ខុ បស្សយ្យាសីតិ ។ ចណ្ណកាលី កិក្ខុ ទិ
 ធុញ្ញាយតិ ទិយតិ វិទាចេតិ អហាមេវ ទូន ហេវី អហាមេវ
 ទូនាលន្ទិមំ យោ អយ្យោ អត្តោ កណ្តាភិ អបស្សន្តិយោ
 តា មំ វិវាហាសុ អបយ្យោ អត្តាភិ កណ្តាភិ បស្ស-
 យ្យាសីតិ សចាហយ្យោ តុត្តាភិ កណ្តាភិ កណ្តាមិ
 អស្សមណី ហោមំ ព្រហ្មចរិយោ ចភិមំ ទិវយំ ឧបបដ្ឋាមិ
 យោ បទ មំ អក្កតេន វិវាហា សាមំ អស្សមណី
 ហោតុ ព្រហ្មចរិយោ ចវតុ ទិវយំ ឧបបដ្ឋិតុតិ ។ យោ តា
 កិក្ខុ ទិយោ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តា ធុញ្ញាយន្តិ ទិយន្តិ
 វិទាចេន្តិ កតំ ហំ នាម អយ្យោ ចណ្ណកាលី អត្តាមិ
 បរិមំ ទិវយេនមិ ព្រហ្មចរិយេនមិ អភិសមិស្សតិ ។ បេ ។
 សច្ចំ ភិក្ខុវេ ចណ្ណកាលី កិក្ខុ ទិ អត្តាមិ បរិមំ
 ទិវយេនមិ ព្រហ្មចរិយេនមិ អភិសមតិ ។ សច្ចំ កក-
 ភតិ ។ វិគរហំ តុន្តោ កកភ កតំ ហំ នាម កិក្ខុវេ
 ចណ្ណកាលី កិក្ខុ ទិ អត្តាមិ បរិមំ ទិវយេនមិ ព្រហ្ម-
 ចរិយេនមិ អភិសមិស្សតិ ទេតំ កិក្ខុវេ អប្បសន្តាមំ

វិដេវេ ។ ចណ្ណកាលីកិក្ខុភិក្ខុភោគោលោស ភិវេជ្ជិយ បន្តិបដ្ឋិយថា ខ្ញុំឯង
 ជាស្រីចារកំតប្ប ខ្ញុំឯងជាស្រីគ្មានសេចក្តីខ្មាសភិតប្ប ពួកលោកម្ចាស់ណា
 មិនឃើញកណ្តាបស់ខ្លួន ពួកលោកម្ចាស់នោះពោលនឹងខ្ញុំយ៉ាងនេះថា ប-
 ត់ត្រលោកម្ចាស់លោកម្ចាស់ឃើញកណ្តាបស់យើងវិដេវេ បត់ត្រលោក
 ម្ចាស់ ប្រសិនបើយកកណ្តាបស់លោកមែន ខ្ញុំមិនមែនជាសមណីទេ ខ្ញុំ
 ហួតចាកព្រហ្មចរិយេធម៌ហើយ ខ្ញុំនឹងទៅកើតកុសិនទរ ចំណែកឯភិក្ខុណា
 ពោលពាក្យយ៉ាងនេះនឹងខ្ញុំដោយពាក្យមិនពិត ភិក្ខុមិននោះឯង ចូរកុំឱ្យជា
 សមណី ចូរហួតចាកព្រហ្មចរិយេធម៌ ចូរទៅកើតកុសិនទរចុះ ។ ពួកភិក្ខុ
 ណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាភិច ។ បេ ។ ភិក្ខុមិននោះភិក្ខុភោគោលោស ភិវេជ្ជិយ
 បន្តិបដ្ឋិយថា ចណ្ណកាលីជាម្ចាស់មិនសមនឹងផ្កាសាខ្លួនឯងផង អ្នកឯទៀត
 ផង ដោយទារកផង ដោយព្រហ្មចរិយេធម៌ផងសោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គ
 ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកចណ្ណកាលីភិក្ខុផ្កាសាខ្លួន
 ឯងផង អ្នកឯទៀតផង ដោយទារកចុះ ដោយព្រហ្មចរិយេធម៌ចុះ ពិតមែន
 ឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា បត់ត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះត្រាស់
 ជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ភិវេជ្ជិយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចណ្ណកាលី
 ភិក្ខុមិនមែនសមនឹងផ្កាសាខ្លួនភិក្ខុ អ្នកឯទៀតភិក្ខុ ដោយទារកភិក្ខុ ដោយព្រហ្ម-
 ចរិយេធម៌ភិក្ខុ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការនេះមិនមែនទាំងឡាយដែរថ្វីបើលក្ខណៈ

វា បសាទាយ ។ បេ ។ ឃីវត្តា បទ កិច្ចការ កិច្ចការយោ
សម សិក្ខាបទ ឧទ្ទិសន្ត យា បទ កិច្ចការ អត្តាន់
វា បរិ វា ជិវយេន វា ព្រហ្មចរិយេន វា អភិសមេយ្យ
ចាចិត្តិយន្តិ ។

[២០២] យា បទាតិ យា យាទិសា ។ បេ ។
កិច្ចការ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មិ អន្ត អចិប្បតា
កិច្ចការ ។ អត្តានន្តិ បច្ចុត្តំ ។ បទន្តិ ឧបសម្បន្តិ
ជិវយេន វា ព្រហ្មចរិយេន វា អភិសមតិ អាបត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។

[២០៣] ឧបសម្បន្តាយ ឧបសម្បន្តសញ្ញា ជិវយេន
វា ព្រហ្មចរិយេន វា អភិសមតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
ឧបសម្បន្តាយ វេមតិកា ជិវយេន វា ព្រហ្មចរិយេន វា
អភិសមតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្បន្តាយ
អនុបសម្បន្តសញ្ញា ជិវយេន វា ព្រហ្មចរិយេន វា
អភិសមតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ តិវត្តានយោទិយា
វា បិច្ចិវិសយេន វា មនុស្សោកាត្តេ^(១) វា អភិសមតិ

១ ឧ. បេតិវិសយេន វា មនុស្សោកាត្តេ ។

ដទៃដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លារទេ ។ បេ ។ ហ្មលកិច្ចការនិច្ចាយ ពួកកិច្ចការ
សំដែងឡើងឲ្យសិក្ខាបទនេះយោងនេះថា កិច្ចការណាមួយជាសាខានៃកិច្ច
អ្នកដទៃក្តី ដោយទារកក្តី ដោយព្រហ្មចរិយធម៌ក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២០៤] គ្រីជីតាក្យថា កិច្ចការណាមួយ បានអធិប្បាយក្នុងប្រាណដិក
កណ្តុទី ឧប្បាយ ។ ពាក្យថា ខ្លួនឯង គឺចំពោះខ្លួនឯង ។ ពាក្យថា
អ្នកដទៃក្តី សេចក្តីថា កិច្ចការណាមួយសម្បន្តាននិស្សា ដោយទារកក្តី ដោយ
ព្រហ្មចរិយធម៌ក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២០៥] ឧបសម្បន្តា កិច្ចការសំគាល់ថា ឧបសម្បន្តាមែន ហើយផ្តា-
សាដោយទារកក្តី ដោយព្រហ្មចរិយធម៌ក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្ប-
ន្តា តែកិច្ចការមេសេចក្តីសន្សំយ ហើយផ្តាសាដោយទារកក្តី ដោយព្រហ្ម-
ចរិយធម៌ក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្បន្តា កិច្ចការសំគាល់ថាជាអនុប-
សម្បន្តាទៅវិញ ហើយផ្តាសាដោយទារកក្តី ដោយព្រហ្មចរិយធម៌ក្តី
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កិច្ចការណាមួយដោយកំណើតនៃសត្វតិច្ឆានក្តី ដោយ
បេតិវិសយក្តី ដោយការជាមនុស្សមានព្រកូលដោយទារកក្តី ត្រូវអាបត្តិ

អាចត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ អនុបសម្មន្តំ អភិសបតិ អាចត្តិ
ទុក្ខដស្ស ។ អនុបសម្មន្តាយ ឧបសម្មន្តសញ្ញា អាចត្តិ
ទុក្ខដស្ស ។ អនុបសម្មន្តាយ វេទតំកា អាចត្តិ
ទុក្ខដស្ស ។ អនុបសម្មន្តាយ អនុបសម្មន្តសញ្ញា
អាចត្តិ ទុក្ខដស្ស ។

[២០៦] អនាចត្តិ អន្តបុរេត្វារាយ ធម្មបុរេត្វារាយ អ-
នុសាសនិបុរេត្វារាយ ឧដ្ឋត្តិកាយ អាទិកម្មតាយាតិ ។

អន្តរាវិជ្ជាស្ស ទសមស្សបាយ

[២០៧] ភេទ សមយេន តុម្ភោ ភតវា សាវត្ថយំ
វិហារតិ ជេតវេន អនាថបំណិតស្ស អាវាមេ ។ ភេទ
ទោ មន សមយេន ចណ្ណកាលំ ភិក្ខុនំ ភិក្ខុនំហិ
សន្តិ ឧណ្ណិតា អន្តរា វេទតា វេទតា វេទតិ ។ យា
តា ភិក្ខុនំយោ អប្បិទា ។ មេ ។ តា ឧជ្ឈាយន្តំ ទិយន្តិ
វិទារចន្តំ កាមំ ហិ បាម អយ្យា ចណ្ណកាលំ អន្តាធំ
វេទតា វេទតា វេទិស្សន្តំ ។ មេ ។ សន្តំ តិវ ភិក្ខុវ

ទុក្ខំ ។ ភិក្ខុនំផ្កាសាអនុបសម្មន្តា ត្រៃកាចត្តិទុក្ខំ ។ អនុបសម្មន្តា
ភិក្ខុនំសំគាល់ថាជាឧបសម្មន្តាវេទិញ ត្រៃកាចត្តិទុក្ខំ ។ អនុបសម្មន្តា
តែភិក្ខុនំមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រៃកាចត្តិទុក្ខំ ។ អនុបសម្មន្តា ភិក្ខុនំសំ-
គាល់ថាអនុបសម្មន្តាដែល ត្រៃកាចត្តិទុក្ខំ ។

[២០៦] ព្រះវិជយមិនត្រៃកាចត្តិ (គ្រងសិក្ខាបទនេះមាន ៥ យ៉ាង) គឺ
ភិក្ខុនំផ្កាសារព្រោះធ្វើអន្តរាវិជ្ជា ១ ភិក្ខុនំផ្កាសារព្រោះធ្វើធម៌ឲ្យជា
ច្រឡាន ១ ភិក្ខុនំផ្កាសារព្រោះធ្វើពាក្យប្រៀបប្រដៅឲ្យជាច្រឡាន ១
ភិក្ខុនំធម៌ ១ ភិក្ខុនំជាខាងដើមបញ្ញាភិក្ខុ ។

អន្តរាវិជ្ជា សិក្ខាបទទី ១០

[២០៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគគង់នៅក្នុង
ជេតវេន យេសំអនាថបំណិតសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថិ ។ គ្រានោះឯង ចណ្ណ-
កាលំភិក្ខុនំល្មោះខ្លះភិក្ខុនំទាំងឡាយក៏វាយគប់ចុះខ្លួនឯងហើយយំ ។ ពួក
ភិក្ខុនំណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ មេ ។ ពួកភិក្ខុនំនោះគោលទោស គឺ
នៀល ចន្តបន្តិយំថា ចណ្ណកាលំភិក្ខុនំមិនសមនឹងវាយគប់ចុះខ្លួនហើយយំ
សោះ ។ មេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកចណ្ណកាលំ

ព្រឹត្តិសម្បទា លើសិក្ខាបទទី

(២២០) ភេទ សមយេន តុន្តា ភគវា សាវត្ថុយំ
វិហារតិ ដេតវាទេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ ភេទ
ទោ បទ សមយេន សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ អចិវតិ-
យា ធនិយា វេសិយាហិ សន្តិ ទត្តា វិកាតិកេ ធម្មា-
យន្តិ ។ វេសិយា តា ភិក្ខុនិយោ ឧប្បណ្ណសុំ^(១) កំណុ
ទោ ធាម អយ្យ ឧត្តកំ ធម្មារាមំ ព្រហ្មចរិយំ ចិ-
ណ្ណន ធនុ ធាម តាមា បរិគុញ្ញត្តា យតា ជំណ្ហា
ភវិស្សនំ ភទា ព្រហ្មចរិយំ វរិស្សនំ វរិ ឧត្តកំ ឧ-
កោ អត្តា^(២) បរិគុញ្ញតា ភវិស្សន្តិកំ ។ ភិក្ខុនិយោ វេ-
សិយាហិ ឧប្បណ្ណយមាណា^(៣) ធន្តិ អយោសុំ ។ អថទោ
តា ភិក្ខុនិយោ ឧបស្សយំ ភទា ភិក្ខុនិយោ វិកាតិកេ
អារាមេសុំ ។ ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខុនិយោ វិកាតិកេ វិកាតិកេ
ចេសុំ ។ ភិក្ខុ ភគវតោ វិកាតិកេ អារាមេសុំ ។ អថ-
ទោ ភគវា វិកាតិកេ វិកាតិកេ វិកាតិកេ វិកាតិកេ វិកាតិកេ
កំណុ កត្តា ភិក្ខុ អារាមេសុំ ភេទហិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយោ

១ ឧ.ម. ឧប្បណ្ណសុំ ។ ២ អត្តា ។ ៣ ឧ.ប ឧប្បណ្ណយមាណា ។

ព្រឹត្តិ សិក្ខាបទទី ១

(២២០) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគធន់នៅក្នុង
វេតវេ យេសអនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋិ ខៀបក្រុងសាវត្ថិ ។ ព្រះនោះឯង ពួក
ភិក្ខុនិយោច្រើនប្រមាណកាយពាក្យភិក្ខុនិយោដ៏កំណត់ដ៏កម្ពុយ ជាមួយនឹងពួក
ស្រីពេស្យា ក្នុងស្ថានអចារិក ។ ពួកស្រីពេស្យានាំគ្នាចំកាលនឹងភិក្ខុនិ-
យោនោះថា នៃលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ពួកលោកភិក្ខុនិយោព្រះម្ចាស់សម្ប-
ព្រហ្មចរិយធម៌ប្រយោជន៍អ្វី ពួកលោកគួរតែនៅបរិភោគតាមទៅសិន
កាលណាលោកទាំងឡាយចាស់ សឹមពួកលោកច្រើនត្រូវព្រហ្មចរិយធម៌
ក្នុងកាលណោះចុះ កាលបើធ្វើហ្នឹងនេះ ប្រយោជន៍ទាំងពីរឈ្មោះថាពួក
លោកបានកាន់យកហើយ ។ ភិក្ខុនិយោទាំងឡាយកាលដែលពួកស្រីពេស្យា
និយាយចំអក (ដូច្នោះ) ក៏មានសេចក្តីអធិប្បាយ ។ ព្រះនោះ ភិក្ខុនិយោ
នោះនាំគ្នាទៅកាន់វិហារហើយប្រាប់ដំណើរខ្លះដល់ភិក្ខុនិយោទាំងឡាយ ។
ភិក្ខុនិយោទាំងឡាយប្រាប់សេចក្តីខ្លះដល់ភិក្ខុនិយោទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុនិយោ
ក្រាបទូលសេចក្តីខ្លះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះនិពន្ធនេះ ដំណើរ
នេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម៌កថាហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុនិយោទាំងឡាយ
មកក្នុងកាលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុនិយោ បើដូច្នោះគេថាភិក្ខុនិយោ

សិទ្ធិកាបដំ បញ្ញាបេស្សម៍ ធន អន្តរសេ ចដំចូ សន្ស័-
 សុដ្ឋតាយ ។ មេ ។ វិទយោទុត្តហាយ ឃវេក្ខ បទ កិក្ខុវេ
 កិក្ខុវិយោ ឆមំ សិទ្ធិកាបដំ ឧទ្ទិសន្ត យា បទ កិក្ខុវិ
 ទត្តា ធម្មាយេយ្យ តាចិត្តិយន្តំ ។

[២២០] យា មនាតិ យា យាទិសា ។ មេ ។ កិក្ខុ-
 វិចិត្រ ។ មេ ។ អយំ ឥមស្មី អន្តេ អចិប្បេតា កិក្ខុវិចិត្រ ។
 ទត្តា ធម្មាយេយ្យាតិ អនិវត្តា វា អនាវតា វា ធម្មា-
 យតិ បយោតេ ទុត្តដំ ធម្មាធម្មិយោសានេ អាបត្តិ
 តាចិត្តិយស្ស ។

[២២២] អនាបតិ អច្ឆិច្ឆចិវិកាយ វា ធម្មចិវិកា-
 យ វា អាបទាសុ ឧទ្ទត្តិកាយ អាទិកម្មិកាយាតិ ។

នគរវិគ្គ សិក្ខាបទទី ១

[២២៣] តេន សមយេន តុន្តោ ភគវា សាវត្ថិយំ
 វិហរតិ ជេតវាន អនាថចិណ្ឌិកស្ស អាវាមេ ។ តេន
 ចោ បទ សមយេន ភគវតា កិក្ខុវិចិត្រ ឧទេកសាទិកា
 អនុញាតា ហោតិ ។ ធម្មតិយោ កិក្ខុវិយោ ភគវតា

សិក្ខាបទដល់កិក្ខុវិចិត្រវិញ្ញា ព្រះភាស្រ័យនូវប្រយោជន៍ទាំងឡាយ
 ទ្រង់ប្រការ គឺដើម្បីសេចក្តីល្អដល់សង្ឃ ។ មេ ។ ដើម្បីអនុគ្រោះដល់
 វិទ្យា ។ ម្ចាស់កិក្ខុវិចិត្រវិញ្ញា ពួកកិក្ខុវិចិត្រវិញ្ញាសិក្ខាបទនេះ
 យ៉ាងនេះថា កិក្ខុវិចិត្រវិញ្ញាព្រះភាស្រ័យនូវកិក្ខុវិចិត្រវិញ្ញា ។

[២២១] ត្រីវិកាយា កិក្ខុវិចិត្រវិញ្ញាសេចក្តីអតិច្ចាយក្នុង
 បាណិកកណ្តុទី ១ ប្តេហិយ ។ កាយា កាយាភិក្ខុវិចិត្រវិញ្ញា សេចក្តី
 ថា កិក្ខុវិចិត្រវិញ្ញាសម្បត្តិបូមិទដណ្តប់សម្បត្តិហើយនូវកិក្ខុវិចិត្រវិញ្ញា
 ទុក្ខដក្ខន្តប្រយោជន៍ដល់កិក្ខុវិចិត្រវិញ្ញា វេណនិកស្រេច ត្រូវអាបត្តិ
 ចិត្តិយ ។

[២២២] វិវិដលមិទត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ២ យ៉ាង)
 គឺកិក្ខុវិចិត្រវិញ្ញាវិវិដលក្នុងចោល្យបយកៅ ឬមានចិវិកាយា ១ កិក្ខុវិ
 មានសេចក្តីអន្តរាយ ១ កិក្ខុវិចិត្រ ១ កិក្ខុវិចិត្រវិញ្ញាដើមបញ្ញា ១ ។

នគរវិគ្គ សិក្ខាបទទី ២

[២២៣] សម័យានោ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគក្នុងក្នុងភាគ
 ជេតវេន របស់អនាថចិណ្ឌិកសស្មី ទៀបត្រីវិកាយា ។ ត្រាវនោះឯង
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញាតសម្បត្តិកិក្ខុវិចិត្រវិញ្ញាដល់ពួកកិក្ខុវិចិត្រវិញ្ញា ធម្មតិយា

ឧទកសាដិកា អនុញ្ញាតាភិ អប្បមាលិកាយោ ឧទ-
 កសាដិកាយោ ជាវេសុំ បុរតាបិ បច្ឆតោបិ អាគន្ធព-
 ញ្ញា អាហិណ្ណញ្ញា ។ យោ តា ភិក្ខុនិយោ អប្បញ្ញា ។ បេ ។
 តា ឧដ្ឋាយន្តំ ទិយន្តំ វិចារេន្តំ កតំ ហិ ធាម ចត្វ-
 ត្តិយោ ភិក្ខុនិយោ អប្បមាលិកាយោ ឧទកសាដិកា-
 យោ ជាវេស្សន្តិកំ ។ បេ ។ សច្ចំ កកិវ ភិក្ខុវេ ចត្វត្តិយោ
 ភិក្ខុនិយោ អប្បមាលិកាយោ ឧទកសាដិកាយោ
 ជាវេន្តិកំ ។ សច្ចំ កករាភិ ។ វិគរហិ តុទ្វោ កករា កតំ
 ហិ ធាម ភិក្ខុវេ ចត្វត្តិយោ ភិក្ខុនិយោ អប្បមាលិ-
 កាយោ ឧទកសាដិកាយោ ជាវេស្សន្តិ ទេតំ ភិក្ខុវេ
 អប្បសញ្ញាធំ វា បសាធាយ ។ បេ ។ វេវញ្ច បទ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុនិយោ ភមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ធិសន្តំ ឧទកសាដិកំ
 បទ ភិក្ខុនិយោ កាយមាធាយ បមាលិកា កាយ-
 ភញ្ច ។ តត្រិធំ បមាលិ ជ័យសោ ចកស្សោ វិទត្តិយោ
 សុភតវិទត្តិយោ តវិយំ ទ្វេ វិទត្តិយោ តំ អតិក្កាមេន្តិយោ
 ទេទទកំ បាចិត្តិយន្តិ ។

ភិក្ខុនិកំទិទ្បយនិកត្តាថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតសម្តែងភិក្ខុទឹក
 ហើយ ទើបនាំគ្នាស្ងៀកដណ្តប់សម្តែងភិក្ខុទឹកទាំងទ្បយ មិនមានប្រមាណ
 ក៏ចាប់ទាញតម្កុះ ពីក្រោយខ្នងហើយត្រចះដីទៅ ។ ភិក្ខុនិកំទិទ្បយ
 ណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាភិច ។ បេ ។ ភិក្ខុនិកំទិទ្បយនោះពាលទោស
 កិរវៀល បន្តបង្កាប់ថា ពួកពួកនិយោភិក្ខុនិមិទសមបីនឹងទ្រទ្រង់នូវសម្តែង
 ភិក្ខុទឹកគ្មានប្រមាណសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគក្រាស់សួរថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងទ្បយ ពួកពួកនិយោភិក្ខុនិ ទ្រទ្រង់នូវសំពត់ភិក្ខុទឹកមិន
 មានប្រមាណ ពិតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមប្រែមេត្តាប្រាស
 ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់កិរវៀលថា ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងទ្បយ ពួកពួកនិយោភិក្ខុនិមិទសមបីនឹងទ្រទ្រង់នូវសម្តែងភិក្ខុទឹកមិច
 មានប្រមាណទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងទ្បយ អំពើនេះមិនជាទីជ្រះថ្លាផលវេជន
 ទាំងទ្បយដែលមិនខានជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងទ្បយ ពួកភិក្ខុនិ
 ចូរសំចៃទិវ្យនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនិកាលទិវ្យធ្វើសម្តែងភិក្ខុ
 ទឹកតប្បទិវ្យធ្វើទិវ្យល្មមប្រមាណ ។ ឯប្រមាណក្នុងសំពត់ភិក្ខុទឹកនោះ គឺ
 បាល្ហកាយ ២ ចំកាម ទទឹង ២ ចំកាម ដោយចំកាមព្រះសុគត កាលភិក្ខុនិ
 ធ្វើទិវ្យកន្លងលើសប្រមាណនោះទៅ ត្រូវទទេកបាចិត្តិយ^(១) ។

១ គឺភិក្ខុនិក្រិវកាវសំពត់នូវភិក្ខុប្រមាណ ហើយសិមសំវិទិកាបញ្ជីទ័បពាត ។

[២២៦] អនាមត្តំ បមាលាភិក្ខុំ កករោតិ ឧទកំ
 កករោតិ អញ្ញោ កកតំ បមាលាភិក្ខុំ បដិលភិក្ខុ
 ជិទ្ធិត្វា បរិកុញ្ញតំ វិទាធំ វា កុដ្ឋន្តរណំ វា សាលាវិញ្ញា-
 កាវំ វា ភិសិ វា តិដ្ឋោហាធំ វា កករោតិ ឧដ្ឋត្តិកាយ
 អាទិកុដ្ឋិកាយាតិ ។

ឧត្តរវិគ្គស្ស គតិយសិក្ខាបទ

[២២៧] តេន សមយេន តុត្វោ កកវា សាវត្ថិយំ
 វិហារតិ ជេតវំនេ អនាមបិណ្ឌិកស្ស អាហមេ ។ តេន
 ទោ បន សមយេន អញ្ញាភិស្សា កិក្ខុនិយា មហាក្ស
 ចិវទុស្ស ចិវ ធុត្តតំ ហោតិ ទុស្សត្រិតំ ។ ទុល្លទន្ទា
 កិក្ខុនិ តំ កិក្ខុនិ ឯតនកោច សុទ្ធាំ ទោ វននេ អយេ
 ចិវទុស្ស ចិវត្វ ទោ ធុត្តតំ ទុស្សត្រិតនិ ។ វិសិទ្ធមិ
 អយេ សិទ្ធស្សមិតិ ។ អាមយេ សិទ្ធស្សមិតិ ។
 អជទោ សា កិក្ខុនិ តំ ចិវ វិសិទ្ធភា^(១) ទុល្លទន្ទាយ
 កិក្ខុនិយា អនាសិ ។ ទុល្លទន្ទា កិក្ខុនិ សិទ្ធស្សមិ
 សិទ្ធស្សមិតិ ទេវ សិទ្ធាតិ ទ សិទ្ធាមបាយ ទុស្សត្តំ

១ វិសិទ្ធភាតិ ទុស្សត្រិតំ ឬន សិទ្ធាន្ទាយ វិសិទ្ធភា វិសិទ្ធភាតិ ទុតិយសាវត្ថិយទិដិកា ។

[២២៦] វារវិជយបិមត្រិវិភាបត្តិ (ភ្នំសិក្ខាបទនេះមាន ៦ យ៉ាង) គឺ
 ភិក្ខុនិធ្វើទ្រព្យប្រមាណ ១ ភិក្ខុនិធ្វើជយព័ប្រមាណចុះមក ១ ភិក្ខុនិបាទ
 ទទកសាវកវិជយភ្នំកដិទេធ្វើទ្រព្យកម្មវិញ្ញាសប្រមាណ ហើយយកមកតាវ
 បញ្ជាទ័បប្រើប្រាស់ ១ ភិក្ខុនិធ្វើទ្រព្យជាភិក្ខុនិ ជាភិក្ខុនិបាទ ១ ភិក្ខុនិធ្វើ
 ជាភិក្ខុនិ ជាភិក្ខុនិ ជាភិក្ខុនិ ១ ភិក្ខុនិធ្វើ ១ ភិក្ខុនិធ្វើ ១ ភិក្ខុនិធ្វើ ១ ។

ឧត្តរវិគ្គ សិក្ខាបទទី ៣

[២២៧] សប័យនោ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជាតិច្រើននៅភ្នំភាគម
 ជេតវន របស់អាមបិណ្ឌិកសេដ្ឋិ ទៀបគ្រឿងសាត្ថិ ។ ត្រាបានឯង សម្លក់
 សម្រាប់ធ្វើចិវរបស់ភិក្ខុនិ ១ រូបមានដំរីរូបច្រើន ចិវ (នោះ) ធ្វើកិមិទល្អ
 ដៅកិមិទល្អ ។ ទុល្លទន្ទាភិក្ខុនិបាទពោលពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនិនោះថា នៃ
 លោកម្ចាស់ សម្លក់ចិវរបស់លោកនេះល្អណាស់ តែចិវនោះធ្វើមិទល្អ
 ដៅមិទល្អ ។ ភិក្ខុនិនោះពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំនឹងរុស្សាចេញ
 លោកម្ចាស់នឹងដៅទ្រព្យ ។ ទុល្លទន្ទាភិក្ខុនិឆ្លើយថា អើលោកម្ចាស់ ខ្ញុំនឹង
 ដៅទ្រព្យ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនិនោះក៏រុស្សាចេញ ហើយប្រកល់ទ្រ
 បិណ្ឌទន្ទាភិក្ខុនិ ។ ទុល្លទន្ទាភិក្ខុនិគិតថា អញ្ញាទិវដៅ ។ តែមិទដៅ

[២២៨] យោ បទានិ យោ យោទិសា ។ មេ ។ កិក្កុ-
 ធិតិ ។ មេ ។ អយំ ឥមស្មី មន្តេ អធិប្បេតា កិក្កុធិតិ ។
 កិក្កុធិយោតិ អញ្ញាយ កិក្កុធិយោ ។ ចិវំ បាម ចង្គ
 ចិវកធិ អញ្ញាតំ ចិវំ ។ វិសិទ្ធភ្នាតំ សយំ វិសិទ្ធភ្នា ។
 វិសិទ្ធភ្នាមេតាតិ អញ្ញំ វិសិទ្ធភ្នាមេតា ។ សា បច្ឆា
 អនន្តរាយំកិធិតំ រសេតំ អន្តរាយេ ។ លេវ សិទ្ធភ្នាតិ
 ធន សយំ សិទ្ធភ្នាយ ។ ធន សិទ្ធភ្នាមនាយ ឧស្សុក្កំ
 កមយ្យាតិ ធន អញ្ញំ កាណាមេយ្យ ។ អញ្ញត្រិ
 ចត្វាបាមញ្ញាហាតំ មេតា ចត្វាបាមញ្ញា ។ លេវ
 សិទ្ធភ្នាមេ ធន សិទ្ធភ្នាមនាយ ឧស្សុក្កំ ករិស្សាមិធិ
 ធន ធិក្កុត្តមត្តេ អាបត្តិ ធានិក្កិយស្ស ។

[២២៩] ឧបសម្បត្តាយ ឧបសម្បត្តសញ្ញា ចិវំ
 វិសិទ្ធភ្នា វា វិសិទ្ធភ្នាមេតា វា សា បច្ឆា អនន្តរាយំ-
 កិធិ លេវ សិទ្ធភ្នាតិ ធន សិទ្ធភ្នាមនាយ ឧស្សុក្កំ ករោតិ
 អញ្ញត្រិ ចត្វាបាមញ្ញាហា អាបត្តិ ធានិក្កិយស្ស ។
 ឧបសម្បត្តាយ មេតិកា ចិវំ វិសិទ្ធភ្នា វា វិសិទ្ធភ្នា-
 មេតា វា សា បច្ឆា អនន្តរាយំកិធិ លេវ សិទ្ធភ្នាតិ ធន

[២២៨] [គង្គនាក្យថា កិក្កុធិនាក្យថា មនោសេចក្តីអធិប្បាយក្នុង
 បាណនកណ្តុសិប្បបទេ ១ ច្រើនហើយ ។ ពាក្យថា កិក្កុធិធិតា កិក្កុធិ
 ទៀត ។ ដែលហៅថា ចិវំរោតា បាណនចិវំ ៦ យ៉ាង ចិវំរោតាមួយ ។
 ពាក្យថា រុសឯង ធិរុសេចក្តីដោយខ្លួនឯង ។ ពាក្យថា ឱរុសេ
 គិប្រិក្ខុករិទ្ធិឱរុសេ ។ ពាក្យថា កិក្កុធិនោះមិនមានសេចក្តីអន្តរាយក្នុង
 ពេលជាទានក្រោយទេ គឺគ្មានសេចក្តីអន្តរាយសោះឡើយ ។ ពាក្យថា
 មិនដេរឯង គឺកិក្កុធិមិនដេរដោយខ្លួនឯង ។ ពាក្យថា មិនធ្វើការខ្វល់-
 ខ្វាយដើម្បីឱ្យគេដេរ គឺកិក្កុធិមិនបង្កប់អ្នកដេរឡើយ ។ ពាក្យថា វៀរ
 លែងកែ (មកល់ទុក) [គិម ៤-៥ ថ្ងៃ គឺលើកទុក គិម ៤ ថ្ងៃ ៤ ថ្ងៃ បុណ្ណោះ
 ចើកិក្កុធិត្រានិកដាក់ចុះថា អញ្ញាមិនដេរឯង អញ្ញាមិនមិនធ្វើឱ្យសេចក្តី
 ខ្វល់ខ្វាយដើម្បីឱ្យគេដេរដូច្នោះ ក៏ត្រូវតាមកិច្ចប្រចិត្តិយ ។

[២២៩] ឧបសម្បត្តា កិក្កុធិកិសិគាលំ ឧបសម្បត្តាមេ ហើយ
 រុសឯងក្តី ប្រើគេឱ្យរុសក្តីឱ្យចិវំ លុះគមកទានក្រោយ កិក្កុធិនោះក៏មិន
 មានសេចក្តីអន្តរាយឡើយ ហើយមិនដេរឯង មិនធ្វើការខ្វល់ខ្វាយដើម្បីឱ្យ
 គេដេរ ត្រូវតាមកិច្ចប្រចិត្តិយ វៀរលែងកែ (ទុកដាក់) [គិម ៤-៥ ថ្ងៃ ។ ឧបស-
 ម្បត្តា តែកិក្កុធិមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយរុសឯងក្តី ប្រើគេឱ្យរុសក្តី ឱ្យចិវំ
 គមកទានក្រោយ កិក្កុធិនោះមិនមានសេចក្តីអន្តរាយឡើយ ហើយមិនដេរ

សិក្ខាបទនាយ ឧស្សុក្កំ កកោតិ អញ្ញត្រិ ចត្វហបញ្ចា-
 ហា អាបត្តិ ចាចិត្តយស្ស ។ ឧបសម្បជ្ជាយ អនុប-
 សម្បទ្ធសញ្ញា ចិវំ វិសិទ្ធោត្តា វា វិសិញ្ចាមេត្តា វា សា
 បញ្ញា អនន្តរាយកំចិ លេវ សិទ្ធោតិ ធន សិក្ខាបទនាយ
 ឧស្សុក្កំ កកោតិ អញ្ញត្រិ ចត្វហបញ្ចាហា អាបត្តិ
 ចាចិត្តយស្ស ។ អញ្ញំ បរិក្ការំ វិសិទ្ធោត្តា វា វិសិញ្ចា-
 មេត្តា វា សា បញ្ញា អនន្តរាយកំចិ លេវ សិទ្ធោតិ ធន
 សិក្ខាបទនាយ ឧស្សុក្កំ កកោតិ អញ្ញត្រិ ចត្វហ-
 បញ្ចាហា អាបត្តិ ឧត្តជស្ស ។ អនុបសម្បជ្ជាយ ចិវំ
 វា អញ្ញំ វា បរិក្ការំ វិសិទ្ធោត្តា វា វិសិញ្ចាមេត្តា វា សា
 បញ្ញា អនន្តរាយកំចិ លេវ សិទ្ធោតិ ធន សិក្ខាបទនាយ
 ឧស្សុក្កំ កកោតិ អញ្ញត្រិ ចត្វហបញ្ចាហា អាបត្តិ
 ឧត្តជស្ស ។ អនុបសម្បជ្ជាយ ឧបសម្បទ្ធសញ្ញា
 អាបត្តិ ឧត្តជស្ស ។ អនុបសម្បជ្ជាយ វេមតិកា អាបត្តិ
 ឧត្តជស្ស ។ អនុបសម្បជ្ជាយ អនុបសម្បទ្ធសញ្ញា
 អាបត្តិ ឧត្តជស្ស ។

ធន មិនធ្វើការខ្វល់ខ្វាយដើម្បីឱ្យគោរព ត្រូវតាមគ្គិបុគ្គិយ វៀរលេង
 តែ (ទុកដាក់) ត្រឹម ៤-៥ ថ្ងៃប៉ុណ្ណោះ ។ ឧបសម្បជ្ជា ភិក្ខុវិសិទ្ធិសំគាល់ថាជា
 អនុបសម្បជ្ជាទៅវិញ រសឯងភ្នំ ប្រើគេឱ្យរសភ្នំ ខ្ញុំបើវា ឥមកទានក្រោយ
 ភិក្ខុវិទានមិនមានសេចក្តីអន្តរាយឡើយ ហើយមិនដេរឯង មិនធ្វើការ
 ខ្វល់ខ្វាយដើម្បីឱ្យគោរព ត្រូវតាមគ្គិបុគ្គិយ វៀរលេងតែ (ទុកដាក់)
 ត្រឹម ៤-៥ ថ្ងៃ ។ ភិក្ខុវិសឯងភ្នំ ប្រើគេឱ្យរសភ្នំ ខ្ញុំបើវាដេរ
 ឥមកទានក្រោយ ភិក្ខុវិទានមិនមានសេចក្តីអន្តរាយឡើយ ហើយមិនដេរ
 ឯង មិនធ្វើការខ្វល់ខ្វាយដើម្បីឱ្យគោរព ត្រូវតាមគ្គិបុគ្គិយ វៀរលេងតែ
 (ទុកដាក់) ត្រឹម ៤-៥ ថ្ងៃ ។ ភិក្ខុវិសឯងភ្នំ ប្រើគេឱ្យរសភ្នំ ខ្ញុំបើវា
 បរិក្ការដេរភ្នំ មេសអនុបសម្បជ្ជា ឥមកទានក្រោយ ភិក្ខុវិទានមិនមាន
 សេចក្តីអន្តរាយឡើយ ហើយមិនដេរឯង មិនធ្វើការខ្វល់ខ្វាយដើម្បីឱ្យគោរ-
 ព ត្រូវតាមគ្គិបុគ្គិយ វៀរលេងតែ (ទុកដាក់) ត្រឹម ៤-៥ ថ្ងៃ ។ អនុ-
 សម្បជ្ជា ភិក្ខុវិសិទ្ធិសំគាល់ថាជាឧបសម្បជ្ជាទៅវិញ ត្រូវតាមគ្គិបុគ្គិយ ។ អនុ-
 បសម្បជ្ជា ភិក្ខុវិទានសេចក្តីសន្សំយ ត្រូវតាមគ្គិបុគ្គិយ ។ អនុបសម្បជ្ជា
 ភិក្ខុវិសិទ្ធិសំគាល់ថាជាអនុបសម្បជ្ជាដដែល ត្រូវតាមគ្គិបុគ្គិយ ។

[២៣០] អនាមត្តិ សតិ អន្តរាយេ បរិយេសិត្តា
ន លកតិ ករោត្តិ^(១) ចត្វាបញ្ចាហិ អតិក្កាមេតិ ភិលា-
នាយ អាមនាស្ស ឧម្មត្តិកាយ អាណិកម្មិកាយាតិ ។

ឧត្តរវិគ្គយ បព្ពត្តសិក្ខាបទំ

[២៣១] ភេន សមយេន តុន្តោ ភកវា សាវត្ថិយំ
វិហារតិ ជេតវនេ អនាមមិណ្ឌិកស្ស អាភមេ ។ ភេន
ទោ មន សមយេន ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខុនិមំ ហត្ថេ ចិវំ
ចិក្ខិមិត្តា សន្តរក្ករេន ជនបនចារិកំ បក្កមន្តិ ។ តានិ
ចិវំវាចំ ចិវំ ធិក្ខិត្តានិ កណ្ណតិកានិ ហោត្តិ ។ តានិ
ភិក្ខុនិយោ ឱតាមន្តិ ។ ភិក្ខុនិយោ តា ភិក្ខុនិយោ
ឯតនរោត្តំ កស្សនានិ អយ្យេ ចិវំវាចំ កណ្ណតិកានិ ។
អនេទោ តា ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខុនិមំ ឯតមត្តំ អាណេស្សំ ។
យា តា ភិក្ខុនិយោ អប្បិច្ឆា ។ មេ ។ តា ឧដ្ឋាយន្តិ
ចិយន្តិ វិចារេន្តិ កដំ ហិ ជាម ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខុនិមំ

១ ឧ. ធម្មវ. ។

[២៣២] វារៈដែលមិនត្រូវគោចក្កិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៦ យ៉ាង)
គឺភិក្ខុនិមំមានសេចក្តីអន្តរាយេ ហើយស្រួលត្រឡប់មិនបាន ១ ភិក្ខុនិមំកុំពុំវិភ
ធ្វើស្រាប់តែកម្មនិហ្មស ៤-៥ ថ្ងៃទៅ ១ ភិក្ខុនិមំមានដង្ហើម ១ ភិក្ខុនិមំមានសេចក្តី
អន្តរាយេផ្សេង ។ ភិក្ខុនិមំ ១ ភិក្ខុនិមំ ១ ភិក្ខុនិមំ ១ ភិក្ខុនិមំ ១ ភិក្ខុនិមំ ១ ។

ឧត្តរវិគ្គយ សិក្ខាបទេ ៤

[២៣៣] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏បានជោគច្រើននឹងនៅក្នុង
ជេតវន របស់អនាមមិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្សេត្រនិសាវត្តិ ។ សម័យនោះឯង
ពួកភិក្ខុនិមំចិវំ (សង្ឃដំ) ទុកក្នុងវិវាទភិក្ខុនិមំទ្បាយ ហើយច្រៀស
ចេញទៅកាន់ពិភពនៃបច្ចុប្បន្នយោគនៃសង្គមនិមិត្តចិវំចិវំចិវំចិវំ ។ ចិវំ
ចំនិទ្បាយដែលពួកភិក្ខុនិមំធ្វើទុកយូរពេកនោះក៏ដុះផ្សិតសៅហ្មងទៅអស់ ។
ភិក្ខុនិមំទ្បាយយកចិវំចំនិទ្បាយទៅសំដីលហាល ។ ភិក្ខុនិមំទ្បាយបាន
និយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនិមំចំនិទ្បាយថា វិនិយោកម្ចាស់ចំនិទ្បាយ ចិវំចំនិ
នេះរបស់អ្នកណា ក៏ដុះផ្សិតសៅហ្មងអស់ ។ ចើបភិក្ខុនិមំចំនិទ្បាយច្រាបសេច-
ក្តីផ្តល់ភិក្ខុនិមំទ្បាយ ។ ភិក្ខុនិមំទ្បាយណា មានសេចក្តីច្រាប
តិច ។ មេ ។ ភិក្ខុនិមំទ្បាយនោះពេលនោះស គំរេងៗ បន្តិចបន្តួចថា

ហេតុ ចំរើ ធិត្តិបិដ្ឋា សន្តវត្តមន ជនបទចារឹកំ បក្ក-
 មិស្សន្តិកំ ។ មេ ។ សច្ចំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយោ
 ភិក្ខុនិធិំ ហេតុ ចំរើ ធិត្តិបិដ្ឋា សន្តវត្តមន ជនបទ-
 ចារឹកំ បក្កមន្តិកំ ។ សច្ចំ ភកកិភិ ។ វិកាហិ ឡាន្តោ
 កកវា កកដំ ហិ ធាម ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខុនិធិំ
 ហេតុ ចំរើ ធិត្តិបិដ្ឋា សន្តវត្តមន ជនបទចារឹកំ បក្ក-
 មិស្សន្តិ ទេតំ ភិក្ខុវេ អប្បសម្មាធិំ វា មសាធាយ ។ មេ ។
 ឃីវត្ត ចន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយោ សមំ សិទ្ធាបនំ ធម្មិ-
 សន្ត យា ចន ភិក្ខុនិ បញ្ញាហិកំ សម្មាធិកំ។
 អតិក្ការមេយ្យ ចាចិត្តិយន្តិ ។

(២៣៦) យា ចនាតិ យា យោទិសា ។ មេ ។
 ភិក្ខុនិធិ ។ មេ ។ អយំ ឥមស្សិ អន្តេ មចិ ប្បតា
 ភិក្ខុនិធិ ។ បញ្ញាហិកំ សម្មាធិកំ។ អតិក្ការមេយ្យតិ
 បញ្ញមំ ធិវសំ បញ្ញ ធិវកនិ ទេវ ធិវសេតិ ន ចារុបនំ
 ន ធិនាបេតិ បញ្ញមំ ធិវសំ អតិក្ការមេតិ អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។

១-២ ១. ឧ. សុត្តនិបាតំ ។

ពួកភិក្ខុនិមិទសមបិទិវិធ្វើចិវិទុកកុនិវៃវៃភិក្ខុនិទាំងឡាយ ហើយចៀស
 ចេញទៅកាន់ចារឹកជនបទដោយមានតែស្សន្តិទំនិចិចារទៅប៉ុណ្ណោះសោះ
 ។ មេ ។ ព្រះជំទាវព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួក
 ភិក្ខុនិទាំងឡាយធ្វើចិវិទុកកុនិវៃវៃភិក្ខុនិទាំងឡាយ ហើយចៀសចេញទៅ
 កាន់ចារឹកជនបទដោយមានតែស្សន្តិទំនិចិចារប៉ុណ្ណោះ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយត្រាបចូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធ
 ជំទាវព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនិមិទសមបិ
 ទិវិធ្វើចិវិទុកកុនិវៃវៃភិក្ខុនិទាំងឡាយ ហើយចៀសចេញទៅកាន់ចារឹក
 ជនបទដោយមានតែស្សន្តិទំនិចិចារទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនជា
 វិជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនចាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ មេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ភិក្ខុនិទាំងឡាយចូរសំរែងឡើងខ្ញុំសិក្សាបទនេះយើងនេះថា ភិក្ខុនិ
 សាមួយ ញ៉ាំងពីរនៃសន្សំជំទ្រូកទូនិហ្លួស ៥ ថ្ងៃទៅ ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយ ។

(២៣៦) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនិសាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយ
 កុនិសិក្សាបទទី ១ នៃបុគ្គលិកស្សន្តិយោហើយ ។ ពាក្យថា ញ៉ាំងពីរនៃ
 សន្សំជំទ្រូកទូនិហ្លួស ៥ ថ្ងៃទៅ សេចក្តីថា ភិក្ខុនិមិទទុកស្យៀក មិនបាន
 ត្រង់ មិនបានសំដីលហាលខ្លួចចិវិទុក ៥ អសវ័ថ្ងៃ ៥ គឺជាធ្វើឲ្យកុនិហ្លួស
 ថ្ងៃទី ៥ ទៅ ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយ ។

បាចិដ្ឋិយកស្ថា ឧត្តរិក្ខស្ស បញ្ចមសិក្ខាបទេ អនាចត្តិភា

(២៣៣) បញ្ចាហានិក្កន្តេ អតិក្កន្តសញ្ញា អាចត្តិ
 ចាចិក្កិយស្ស ។ បញ្ចាហានិក្កន្តេ វេមតិកា អាចត្តិ
 ចាចិក្កិយស្ស ។ បញ្ចាហានិក្កន្តេ អនតិក្កន្តសញ្ញា
 អាចត្តិ ចាចិក្កិយស្ស ។ បញ្ចាហានិក្កន្តេ អតិក្កន្ត-
 សញ្ញា អាចត្តិ ធុក្កដស្ស ។ បញ្ចាហានិក្កន្តេ វេម-
 តិកា អាចត្តិ ធុក្កដស្ស ។ បញ្ចាហានិក្កន្តេ អនតិ-
 ក្កន្តសញ្ញា អាចត្តិ ។

(២៣៤) អនាចត្តិ បញ្ចមំ ធិវសំ ចញ្ច ចិវរាជំ
 ធិវសេតិ វា ចារុបតិ វា ធិតាមេតិ វា តិណាយ
 អាចនាសុ ធិម្មត្តិកាយ អាធិកម្មិកាយាតិ ។

តេតិកស្ស បញ្ចមសិក្ខាបទំ

(២៣៥) តេន សមយេន តុដ្ឋោ ភកវា សាវត្ថិយំ
 វិហារតិ ជេតវេន អនាចបិណ្ឌិកស្ស អាភមេ ។ តេន
 ទោ បន សមយេន អញ្ញតក កិក្កុដំ បិណ្ឌាយ ចរិត្តា

បាចិដ្ឋិយកស្ថា ឧត្តរិក្ខ សិក្ខាបទទី ៥ វារៈវៃសនិរ្យដិកន្តិ

(២៣៦) វារៈវៃសនិរ្យដិកន្តិហ្មស ៥ វៃច្យុវេហើយ កិក្កុដំសំគាល់
 ថាកន្តិហ្មស ៥ វៃច្យុវេហើយ ត្រូវអាចត្តិបាចិក្កិយ ។ វារៈវៃសនិរ្យដិកន្តិ
 ហ្មស ៥ វៃច្យុវេហើយ កិក្កុដំមានសេចក្តីសន្សឹម ត្រូវអាចត្តិបាចិក្កិយ ។
 វារៈវៃសនិរ្យដិកន្តិហ្មស ៥ វៃច្យុវេហើយ កិក្កុដំសំគាល់ថាមិនទាន់កន្តិ
 ទៅទេ ត្រូវអាចត្តិបាចិក្កិយ ។ វារៈវៃសនិរ្យដិមិនទាន់កន្តិហ្មស ៥ វៃ
 ច្យុវេហើយ កិក្កុដំសំគាល់ថាកន្តិទៅហើយ ត្រូវអាចត្តិទុក្ខដ ។ វារៈ
 វៃសនិរ្យដិមិនទាន់កន្តិហ្មស ៥ វៃច្យុវេហើយ កិក្កុដំមានសេចក្តីសន្សឹម
 ត្រូវអាចត្តិទុក្ខដ ។ វារៈវៃសនិរ្យដិមិនកន្តិហ្មស ៥ វៃច្យុវេហើយ កិក្កុដំ
 សំគាល់ថា មិនទាន់កន្តិទៅទេ មិនត្រូវអាចត្តិឡើយ ។

(២៣៧) វារៈវៃសមិនត្រូវអាចត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៥ យ៉ាង)
 គឺកិក្កុដំស្សៀកក្តី ត្រីកក្តី សំដល់ ហាលក្តី ធុរិវិវេហើយ ៥ ក្នុងវៃច្យុវិប្រា ១ កិក្កុដំ
 ឈី ១ កិក្កុដំមានសេចក្តីអនុរាយ ១ កិក្កុដំ ១ កិក្កុដំជាខាងដើមចញ្ញាត្តិ ១ ។

តេតិក សិក្ខាបទទី ៥

(២៣៨) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគក្នុងក្នុង
 ជេតវេន របស់អនាចបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបគ្រឹសសាត្តិ ។ សម័យនោះឯង

អស្សុចិវំ មត្តុវត្តា វិហារំ ចារិសិ ។ អញ្ញាតក ភិក្ខុនំ ភិ
 ចិវំ ចារុបិគ្គា ភាមំ បិណ្ណាយ ចារិសិ ។ សា និក្ខមិគ្គា
 ភិក្ខុនិយោ បុច្ឆិ អថយេ មយ្ហំ ចិវំ មសេយ្យោថាតិ ។
 ភិក្ខុនិយោ តស្សា ភិក្ខុនិយោ ឯតមត្តំ អាណចេសុ ។
 អថទោ សា ភិក្ខុនិ ឧជ្ឈាយតិ ទិយតិ វិទាចេតិ កាថំ
 ហំ ចាម ភិក្ខុនិ មយ្ហំ ចិវំ អនាបុត្តា ចារុបិស្សតិ ។
 អថទោ សា ភិក្ខុនិ ភិក្ខុនិ ឯ ឯ ឯ ឯ ឯ ឯ ឯ ឯ ឯ ឯ ។
 យា នា ភិក្ខុនិយោ អប្បត្តា ។ មេ ។ តា ឧជ្ឈាយន្តិ
 ទិយន្តិ វិទាចេន្តិ កាថំ ហំ ចាម ភិក្ខុនិ ភិក្ខុនិយោ
 ចិវំ អនាបុត្តា ចារុបិស្សតិ ។ មេ ។ សច្ចំ តិវ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិ ភិក្ខុនិយោ ចិវំ អនាបុត្តា ចារុបិស្សតិ^(១)។
 សច្ចំ កតភាតិ ។ វិគរហំ ទុន្ទោ កតភា កាថំ ហំ ចាម
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិ ភិក្ខុនិយោ ចិវំ អនាបុត្តា ចារុបិស្សតិ
 ចេតិ ភិក្ខុវេ អប្បសម្មាជំ វា បុសាទាយ ។ មេ ។

១ វ. ម. ចារុបិវិ ។

ភិក្ខុនិ ១ ប្រគ្រិបា ពហុលុបាត (ត្រឡប់មកវិញ) ភិសិជលចិវិដែលទំត
 ដោយញ្ញេសាហ័យចូលទៅកាន់វិហារ ។ មានភិក្ខុនិទ្បយកចិវិទោះគ្រង
 ហើយចូលទៅកាន់ស្រុកដើម្បីចំណុះ ។ ភិក្ខុនិទោះមញ្ញ (តិវិហារ)
 ទៅហើយ ស្នេហ៍ភិក្ខុនិទាំងឡាយថា ខែរលាកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោក
 ទាំងឡាយទុកឃើញចិវិរបស់ខ្ញុំដែរ ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយប្រាប់សេចក្តីនេះ
 ដល់ភិក្ខុនិទោះ ។ ចើបភិក្ខុនិទោះពាលទោស គិះដៀល បន្តិចបន្តួចថា
 ភិក្ខុនិមិនសមបីនឹងមិនប្រាប់ដល់ខ្ញុំជាមុន ហើយយកចិវិទៅគ្រងសោះ ។
 ចើបភិក្ខុនិទោះប្រាប់ដល់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយ
 ណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ មេ ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយទោះពាលទោស
 គិះដៀល បន្តិចបន្តួចថា ភិក្ខុនិមិនសមបីនឹងមិនប្រាប់ជាមុនហើយយកចិវិ
 របស់ភិក្ខុនិទាំងឡាយទៅគ្រងសោះ ។ មេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនិមិនបានប្រាប់ជាមុនហើយយកចិវិរបស់
 ភិក្ខុនិទាំងឡាយទៅគ្រង ពិតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបចូលថា សូមទ្រង់មេត្តា
 ប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គិះដៀលថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនិមិនសមបីនឹងមិនប្រាប់ជាមុនហើយយកចិវិរបស់
 ភិក្ខុនិទាំងឡាយទៅគ្រងទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាពិទេនេះមិនជាច្រើន
 ដល់ដទៃទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ មេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ

បាវន្តយកល្ហា ឧត្តរិក្ខស្ស បក្ខមសិក្ខាបទេ បញ្ញត្ត

ឯកោ ចន កិក្ខុវេ កិក្ខុវិយោ ឥន្ទ សិក្ខា ចន
ឧត្តរិក្ខស្ស យា ចន កិក្ខុវេ ចិវសន្តមនិយំ ជាវេយ្យ
ចាចិត្តិយន្តំ ។

(២៣៦) យា ចនាតិ យា យាទិសា ។ បេ ។ កិក្ខុ
វិចិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មំ អភ្នេ អនិល្យោតា កិក្ខុ
វិចិ ។ ចិវសន្តមនិយំ ជាវេ ឧបសម្បន្នាយ បញ្ញត្ត
ចិវវាចំ មញ្ញតា ចិវ ។ ឥស្ស វា មនិច្ចំ តំ វា អនាប្បន្ន
ចិវសតិ វា ចាបតិ វា អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(២៣៧) ឧបសម្បន្នាយ ឧបសម្បន្នសញ្ញា ចិវ
សន្តមនិយំ ជាវេតិ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧបស
ម្បន្នាយ វេតិកា ចិវសន្តមនិយំ ជាវេតិ អាមត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្បន្នាយ អនុបសម្បន្នសញ្ញា
ចិវសន្តមនិយំ ជាវេតិ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
អនុបសម្បន្នាយ ចិវសន្តមនិយំ ជាវេតិ អាមត្តិ
ឧត្តរិក្ខស្ស ។ អនុបសម្បន្នាយ ឧបសម្បន្នសញ្ញា អាមត្តិ

បាវន្តយកល្ហា ឧត្តរិក្ខ សិក្ខាបទេ ឥ សេច្ចបញ្ញត្ត

កិក្ខុវិចិ ចន យកល្ហា ឧត្តរិក្ខស្ស ចន យាទិសា ចន កិក្ខុវិចិ ណា មួយ
ទ្រទ្រង់ (ស្មៀតស្មាត់) ឧបសន្តមនិយចិវ^(១) គិចិវវេ ឥល្ហា ឧបយក
ចៅចិវច្រាស់មួយសំណើ ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយ ។

(២៣៦) ត្រង់ពាក្យថា កិក្ខុវិចិណា មួយ មានសេចក្តីអនិប្បាយក្នុង
សិក្ខាបទេ ១ នៃបុកដឹកកណ្តាចៅហើយ ។ ចិវវេ ឥល្ហា ឧបយក ជា សន្តមនិយ
នោះ បានដល់ចិវវេ ៧ ចិវវេ ណា មួយ របស់ស្រីដែលជា ឧបសម្បន្នា ។
កិក្ខុវិចិ មិនប្រាប់ជាមុនហើយស្មៀតក្តី ត្រង់ក្តី ឧបចិវវេ ឥល្ហា កិក្ខុវិចិ មានមិនបាន
ឲ្យក្តី ឧបសន្តមនិយចិវនោះក្តី ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយ ។

(២៣៧) ឧបសម្បន្នា កិក្ខុវិចិសំគាល់ថាជា ឧបសម្បន្នា ហើយ
ទ្រទ្រង់ឧបសន្តមនិយចិវ ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្បន្នា កិក្ខុវិចិ មាន
សេចក្តីសន្សំយ ហើយទ្រទ្រង់ឧបសន្តមនិយចិវ ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយ ។
ឧបសម្បន្នា កិក្ខុវិចិសំគាល់ថាជា អនុបសម្បន្នា ចៅវិញ ហើយទ្រទ្រង់ឧប
សន្តមនិយចិវ ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុវិចិ ទ្រទ្រង់ឧបសន្តមនិយចិវរបស់
អនុបសម្បន្នា ត្រូវអាមត្តិក្តី ។ អនុបសម្បន្នា កិក្ខុវិចិសំគាល់ថាជា

១ ចិវវេ ឥល្ហា ឧបយក មានប្រាប់ម្តងចិវវេ ហើយកាន់យកទៅ ត្រូវត្រូវប្រយល់
ឲ្យម្តងចិវវេ ។ (អនុបសម្បន្នាយ) ។

ធុញ្ញដស្ស ។ អនុបសម្បត្តាយ វេទនិកា អាបត្តិ
 ធុញ្ញដស្ស ។ អនុបសម្បត្តាយ អនុបសម្បទ្ធសញ្ញា
 អាបត្តិ ធុញ្ញដស្ស ។

(២៣៥) អនាមត្តិ សា វ ទេតំ តំ វ អាប្បត្តា
 ទិវាសតំ វ ចារុបតិ វ អច្ឆិទ្ធវិវិកាយ ទដ្ឋវិវិកាយ
 អាបណាសុ ឧត្តត្តិកាយ អាទិកម្មិកាយាតិ ។

និព្វិតស្ស ធម្មសិក្ខាបទី

(២៣៧) តេន សមយេន តុដ្ឋោ ភគវ សាវត្ថយំ
 វិហារតំ ជេតវនេ អនាថមិណ្ឌិកស្ស អាហារេ ។ តេន
 ចោ បន សមយេន ធុល្លទន្ធាយ ភិក្ខុនិយា ឧបដ្ឋា-
 កកុលំ ធុល្លទន្ធី ភិក្ខុនិ ឯតទរោច ភិក្ខុនិសម្ពុស្ស
 អយ្យ ចិវំ ធុស្សាមាតិ ។ ធុល្លទន្ធា ភិក្ខុនិ តុម្ភេ ត-
 ហុកត្តា តហុករណីយាតិ អន្តរាយំ អតាសិ ។ តេន
 ចោ បន សមយេន តស្ស កុលស្ស យវំ ធុយ្ហតំ ។
 តេ ឧដ្ឋាយន្តំ ទិយន្តំ វិចារេន្តំ កមិ ហំ ធាម អយ្យា

• បសម្បត្តាវេរិញ្ញ (ត្រកាបត្តិទុក្ខដ ។ អនុបសម្បត្តា ភិក្ខុនិមានសេចក្តី
 សន្សំយំ (ត្រកាបត្តិទុក្ខដ ។ អនុបសម្បត្តា ភិក្ខុនិសំគាល់ថាអនុបសម្បត្តា
 (ត្រកាបត្តិទុក្ខដ ។

(២៣៧) ពវវេលមិនត្រកាបត្តិ (ភិក្ខុសិកាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង)
 ភិក្ខុនិជាម្ចាស់ចិវនោះបាន១ ភិក្ខុនិបានប្រាប់ហើយស្ស)ភក្តី ផល្លាប្រ
 ក្តីម្ចាស់នោះ ១ ភិក្ខុនិមានចិវចោដណ្តើមយក៧ ១ ភិក្ខុនិមានចិវចាក់
 ៧ ១ ភិក្ខុនិមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុនិទុក ១ ភិក្ខុនិដើមបញ្ញាភិ ១ ។

និព្វិត សិក្ខាបទទី ៦

(២៣៧) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដំបូងព្រះភាគភិក្ខុនិក្ខ
 ជេតវនេ របស់អនាថមិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រិវសាវត្តិ ។ គំគ្រានោះឯង
 ត្រកូលរបស់កុលស្សភិក្ខុនិ បាននិយាយពាក្យនេះមិនចុល្លទន្ធា
 ភិក្ខុនិជា បពិត្រលោកម្ចាស់ ពួកម្ចាស់និយាយចិវដល់ភិក្ខុនិសង្ឃ ។ ធុល្ល-
 ទន្ធាភិក្ខុនិនិយាយថា អ្នកចាំទ្រាយមានកិច្ចច្រើន មានការវេលាត្រូវធ្វើ
 តិច្រើន ដូច្នោះហើយកិច្ចចិវចាន្ត្រអន្តរាយ៧ ។ ទទួលបាននោះដូច្នោះ
 របស់ត្រកូលនោះភ្នំនេះ ។ មនុស្សចាំនិទានកំពាលរបោស គិរិវិល

ដុល្លទន្ធា អន្តរកំ ធើយ្យទម្មំ អន្តរាយំ កកវស្សតិ ឧក-
 យេទម្ព្ម^(១) បរិពាហិក ភោគេហិ ច មុញ្ញេន ទាតិ ។
 អស្សាសុំ ទោ ភិក្ខុវិយោ ភេសំ មទុស្សានំ ឧដ្ឋា-
 យន្តានំ ទិយន្តានំ វិចារេន្តានំ ។ យា តា ភិក្ខុវិយោ
 អប្បុត្តា ។ មេ ។ តា ឧដ្ឋាយន្តិ ទិយន្តិ វិចារេន្តិ
 កតំ ហិ បាម អយ្យា ដុល្លទន្ធា កណាស្ស ចីវលាភំ
 អន្តរាយំ កកវស្សតិ ។ មេ ។ សទ្ធ�ុំ តិវ ភិក្ខុវេ
 ដុល្លទន្ធា ភិក្ខុវិ កណាស្ស ចីវលាភំ អន្តរាយំ
 កកវស្សតិ ។ សទ្ធ�ុំ កកវតិ ។ វិវរហិ ពុដ្ឋោ កកវ
 កតំ ហិ បាម ភិក្ខុវេ ដុល្លទន្ធា ភិក្ខុវិ កណាស្ស
 ចីវលាភំ អន្តរាយំ កកវស្សតិ ទេនិ ភិក្ខុវេ អប្បសន្នានំ
 វ ចសាទាយ ។ មេ ។ វេវា មន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវិយោ
 ធម្មំ សិក្ខាបទំ ឧដ្ឋិសន្តិ យា មន ភិក្ខុវិ កណាស្ស
 ចីវលាភំ អន្តរាយំ កកវស្ស ចាចិត្តិយន្តិ ។

១ ឧ.ន. ១៣៧៥១ ។

ចន្ទុបដ្ឋាបំថា ដុល្លទន្ធាជាម្ចាស់មិនសមបីនឹងធ្វើទ្បយគមិរបស់យើងទាំង
 ទ្បយទ្បអន្តរាយៈសោះ យើងទាំងទ្បយវិចារេន្តិយាស្រ្រាសពាក្យប្រយោជន៍ទាំង
 វិយោនិ គិរកាធម៌ ចុល្យាជន ។ ភិក្ខុវិទាំងទ្បយបានព្រឹក្សាមនុស្ស
 ទាំងនោះពាលៈពាស ភិក្ខុវិទាំងទ្បយ ។ ភិក្ខុវិទាំងទ្បយ
 ណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាចិត្ត ។ មេ ។ ភិក្ខុវិទាំងទ្បយនោះពាលៈពាស
 ភិក្ខុវិទាំងទ្បយ ដុល្លទន្ធាជាម្ចាស់មិនសមបីនឹងធ្វើចិវលាភេស
 គណៈឲ្យអន្តរាយទៅសោះ ។ មេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់
 ភិក្ខុវិទាំងទ្បយ ព្រះ ដុល្លទន្ធាភិក្ខុវិធ្វើចិវលាភេសគណៈឲ្យអន្តរាយ
 ទៅ វិក្ខុវិមន ។ ភិក្ខុវិទាំងទ្បយសូមទ្រង់មេត្តាប្រាស ពិក
 វេន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុវិទាំងទ្បយ
 ដុល្លទន្ធាភិក្ខុវិមិនសមបីនឹងធ្វើចិវលា ភេសគណៈឲ្យអន្តរាយ ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុវិទាំងទ្បយ អំពើនេះមិនដ៏ច្រើនផលទាំងទ្បយផលមិនទាន់
 ជ្រះថ្លាទេ ។ មេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុវិទាំងទ្បយ ភិក្ខុវិទាំងទ្បយចូរសម្រែង
 ខ្ញុំសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុវិណាមួយធ្វើចិវលាភេសគណៈឲ្យ
 អន្តរាយទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២២០] យា មនាតិ យា យាទិសា ។ បេ ។ ភិក្ខុ.

ចិត្តិ ។ បេ ។ អយំ សមស្មី អានុ អទិប្បេតា ភិក្ខុចិត្តិ ។

គណោ ឆាម ភិក្ខុចិសោស្មោ វុច្ឆតិ ។ ចិវំ ឆាម ចង្ក

ចិវាចំ អញ្ញាតំ ចិវំ វិកេប្បនុបតិ បច្ឆិមំ ។ អន្តរាយំ

គរេយ្យានិ គតំ សមំ ចិវំ ឧទេយ្យន្តិ អន្តរាយំ គរោតិ

អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អញ្ញំ បរិក្ខារំ អន្តរាយំ គរោតិ

អាបត្តិ ទុក្ខាស្ស ។ សម្មហុលាចិ ភិក្ខុចិចំ វា ឯក-

ភិក្ខុចិយា វា អនុបសម្បញ្ញាយ វា ចិវំ វា អញ្ញំ វា

បរិក្ខារំ អន្តរាយំ គរោតិ អាបត្តិ ទុក្ខាស្ស ។

[២២១] អនាបត្តិ អាចិសំសំ ឧស្សេតា ចិវាចតិ

ទុក្ខត្ថំកាយ អាទិកម្មំកាយាតិ ។

[២២០] ត្រីពាក្យថា ភិក្ខុវិទ្យាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុង

សិក្ខាបទទី ១ ខែបុព្វគុណប្បច្ចេហ័យ ។ ដែលហៅថា គណៈ ភថាគត

សំដៅយកភិក្ខុវិទ្យា ។ បណ្តាចំរើងយ៉ាង ចីវរណាមួយ យ៉ាងក្នុង

បំផុតល្មមតែប្បបុរាណហៅថាចិវរ ។ ពាក្យថា ធ្វើឲ្យអន្តរាយ សេចក្តីថា

ភិក្ខុវិទ្យាយថា ជនចាំឲ្យយក្រូច្យចិវរខេនភិក្ខុ ហើយធ្វើឲ្យអន្តរាយ

ទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុវិទ្យាបរិក្ខារវិទ្យាអន្តរាយ ត្រូវអាបត្តិ

ទុក្ខាស្ស ។ ភិក្ខុវិទ្យាចិវរភិក្ខុ បរិក្ខារវិទ្យា របស់ភិក្ខុវិទ្យាចិវរ (ពីរយូប្បប្បេ)

ភិក្ខុ របស់ភិក្ខុវិទ្យាមួយបុគ្គ របស់អនុបសម្បញ្ញាភិក្ខុ ឲ្យអន្តរាយ ត្រូវអាបត្តិ

ទុក្ខាស្ស ។

[២២១] ករវេសមិទត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ពយ៉ាង ៧)

ភិក្ខុវិទ្យាសំដៅផងអាទិសិទ្ធិហើយហាមឃាត់^(១) ១ ភិក្ខុវិទ្យា ១ ភិក្ខុវិទ្យា

បណ្តាភិក្ខុ ១ ។

១ ភិក្ខុវិទ្យាសំដៅនេះថា អ្នកចាំឲ្យយក្រូច្យចិវរខេនភិក្ខុ ព្រោះនិទ្ទេសនេះសំរាប់ប្រែកាលសំ ប្រែកាលថា ២- ៣ ថ្ងៃទៀតក្នុងលទ្ធិនៃមាណស៍ហើយ ប្រែលោកកំលួសចន្ទៈ ដូច្នោះហើយវា ហាមឃាត់ ។ (អន្តរាយវិទ្យា) ។

ឥន្ទ្រវិគ្គស្ស សត្តមសិក្ខាបទី

[២២២] គេន សមយេន តុន្តោ ភគវា សាវត្ថិយំ
វិហារតិ ដេតវេន អនាថមិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ គេន
ទោ បទ សមយេន ភិក្ខុនិសង្ឃស្ស អគាលចិវំ
ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ អដទោ ភិក្ខុនិសង្ឃោ តំ ចិវំ
ភាដេតុកាមោ សន្និថតិ ។ គេន ទោ បទ សមយេន
ឥល្លទន្ទាយ ភិក្ខុនិយា អន្តោវាសិទិយោ ភិក្ខុនិយោ^(១)
បក្កន្តា ហោន្តំ ។ ឥល្លទន្ទា ភិក្ខុនិ តា ភិក្ខុនិយោ
ឯតទហេថ អយ្យេ ភិក្ខុនិយោ បក្កន្តា ទ តាវ ចិវំ
ភាជិយិស្សតិ ចិវំវិភង្គំ បដិពាហិ^(២) ។ ភិក្ខុនិយោ ទ
តាវ ចិវំ ភាជិយិស្សតិ វិប្បក្កមិសុ ។ ឥល្លទន្ទា
ភិក្ខុនិ អន្តោវាសិទិសុ ភិក្ខុនិសុ^(៣) អាតតាសុ តំ ចិវំ
ភាជាមេសិ ។ យោ តា ភិក្ខុនិយោ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។
តា ឧជ្ឈាយន្តំ ទិយន្តំ វិហារេន្តំ កេមិ ហិ ជាម អយ្យា
ឥល្លទន្ទា ទម្មិកំ ចិវំវិភង្គំ បដិពាហិស្សតិ ។ មេ ។

១ ១. អន្តោវាសិកុនិយោ ។ ២ ២. បដិពាហិ ។ ៣ ៣. អន្តោវាសិកុនិសុ ។
៤. អន្តោវាសិសុ ភិក្ខុនិសុ ។

ឥន្ទ្រវិគ្គ សិក្ខាបទទី ៧

[២២២] សម័យនោ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគអង្គក្នុងវិគ្គ
ដេតវេន លេសំអនាថមិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជីកក្រិមិសាវត្ថិ ។ ព្រះនោះឯង អគា-
លចិវំបានកើតឡើងដល់ភិក្ខុនិសង្ឃ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនិសង្ឃប្រាថ្នា
ដើម្បីនឹងចែកចិវំនោះ ទើបប្រជុំគ្នា ។ វេលានោះឯង ពួកភិក្ខុនិជាអន្តោវា-
សិទិ (កូនសិស្ស) របស់ឥល្លទន្ទាភិក្ខុនិទៀសចេញទៅ (វិវិក្ខ) ឥល្លទន្ទា
ភិក្ខុនិក៏បាននិយាយអាគ្យនេះនឹងភិក្ខុនិទាំងនោះថា ខែវេលាកម្ចាស់ទាំង
ខ្យាយ ពួកភិក្ខុនិទៀសចេញទៅអស់ហើយ (សង្ឃ) កុំអាលចែកចិវំ
ឥន្ទ្រនោះហើយក៏បរាមយាត់ការចែកចិវំ ។ ភិក្ខុនិទាំងខ្យាយនាំគ្នាទៀសចេញ
អស់ទៅដោយគិតថា សង្ឃមិនទាន់ចែកចិវំ ។ ឥល្លទន្ទាភិក្ខុនិកាលពួក
ភិក្ខុនិជាអន្តោវាសិទិមកព្រមគ្នាហើយ ក៏នាំគ្នាចែកចិវំនោះទៅ ។ ភិក្ខុនិ
ទាំងខ្យាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាគិត ។ បេ ។ ភិក្ខុនិទាំងខ្យាយនោះក៏
ពោលទោស គិះទៀស បន្តិចបន្តួចថា ឥល្លទន្ទាជាម្ចាស់មិនសមចំនឹងហោម
យាត់ការចែកចិវំវេលាចែកយោងដោយធម៌សោះ ។ មេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ

សព្វំ តិវ ភិក្ខុវេ ធុល្លទន្ធា ភិក្ខុវេ ធម្មិកំ ចិវវិភង្គំ
 បដិពាហនីតិ ។ សព្វំ ភក្កវតិ ។ វិក្កវា ត្បា ភក្កវ
 កងំ ហំ ធាម ភិក្ខុវេ ធុល្លទន្ធា ភិក្ខុវេ ធម្មិកំ ចិវ-
 វិភង្គំ បដិពាហស្សតិ ធនំ ភិក្ខុវេ អប្បសន្នានំ វ
 បសាទាយ ។ មេ ។ ឯវញ្ច បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវិយោ
 វមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសន្តិ យា បទ ភិក្ខុវេ ធម្មិកំ
 ចិវវិភង្គំ បដិពាហយ្យ ចាចិត្តិយន្តិ ។

(២២៣) យា បទាតិ យា យាទិសា ។ មេ ។ ភិក្ខុ-
 វិតិ ។ មេ ។ អយំ វមស្មិ អន្ត អចិយ្យតា ភិក្ខុ-
 វិតិ ។ ធម្មិកោ ធាម ចិវវិភង្គោ សមតោ ភិក្ខុវិ-
 សន្នេរោ សន្និបតិកា កាជេតិ ។ បដិពាហយ្យតិ
 កងំ វមំ ចិវ កាជេយ្យតិ បដិពាហនី អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។

(២២៤) ធម្មិកោ ធម្មិកសន្នា បដិពាហនី អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។ ធម្មិកោ វេមតិកា បដិពាហនី អាបត្តិ

ត្រាស់ស្សថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកធុល្លទន្ធាភិក្ខុវិយោមយាត់ការចែក
 ចិវវិវេលប្រកបដោយធម៌ ពិភវមេធម៌ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រាបទូលថា
 សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិភវមេ ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់តែងជៀសថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធុល្លទន្ធាភិក្ខុវិយោមមេធម៌វិយោម-
 យាត់ការចែកចិវវិវេលប្រកបដោយធម៌ទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើ
 នេះមិនជាដីជ្រៃច្បាស់ដល់ដល់ទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រៃថ្លាទេ ។ មេ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងឡាយចូលរស់ជីវិតឡើងវិញសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះ
 ថា ភិក្ខុវិយោមយាមយាត់ការចែកចិវវិវេលប្រកបដោយធម៌ ត្រូវ
 អាបត្តិចាចិត្តិយ ។

(២២៣) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុវិយោមយា មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុង
 សិក្ខាបទទី ១ នៃបុគ្គលិកកណ្តាលចេញ ។ ការចែកចិវវិវេលនោះជា
 ប្រកបដោយធម៌នោះ បានដល់ភិក្ខុវិសង្សមានសេចក្តីព្រមព្រៀងប្រជុំគ្នា
 ចែក ។ ពាក្យថា មេធម៌នោះ សេចក្តីថា ភិក្ខុវិយោមយាត់ដោយពាក្យថា
 ភិក្ខុវិវេលចិវវេលនេះធ្វើអ្វីដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិចាចិត្តិយ ។

(២២៤) ការចែកចិវវិវេលប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុវិសាលថាប្រកប
 ដោយធម៌ ហើយមេធម៌នោះ ត្រូវអាបត្តិចាចិត្តិយ ។ ការចែកចិវវិវេល
 ដោយធម៌ ភិក្ខុវិមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយមេធម៌នោះ ត្រូវអាបត្តិ

ទុក្ខដស្ស ។ អដ្ឋិកោ អដ្ឋិកសញ្ញា បដិពាហិតិ
អបាបត្ថិ ។ អដ្ឋិកោ អដ្ឋិកសញ្ញា អាបត្ថិ ទុក្ខដស្ស ។
អដ្ឋិកោ វេបតិកា អាបត្ថិ ទុក្ខដស្ស ។ អដ្ឋិកោ
អដ្ឋិកសញ្ញា អបាបត្ថិ ។

(២២៥) អបាបត្ថិ អាទិសំសំ នស្សត្វា បដិពាហិតិ
ទុក្ខត្ថិកាយ អាទិកម្មិកាយាតិ ។

ឧត្តរវគ្គសូត្រ អដ្ឋមសិក្ខាបទ

(២២៦) ភេទ សមយេន ពុទ្ធា កតវា សាវត្ថិយំ
វិហារិ យេតវេន អបាបបិណ្ឌិកស្ស អាភមេ ។ ភេទ ទោ
បន សមយេន ទុល្លនន្ទា ភិក្ខុនិ នដានំបិ នេកានំបិ
លង្កិកានំបិ សោកដ្ឋិវាយិកានំបិ កុម្មុដ្ឋនិកានំបិ
សមណេវំ នេតិ មយ្ហំ បរិសតិ វណ្ណំ ពាសថាតិ ។

ទុក្ខដ ។ ការពកចិវប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាមិនប្រកបដោយ
ធម៌វិញ ហើយហាមឃាត់ មិនត្រូវអាចត្ថិ ។ ការពកចិវមិនប្រកប
ដោយធម៌ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាចត្ថិទុក្ខដ ។ ការពក
ចិវមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនិទានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាចត្ថិទុក្ខដ ។
ការពកចិវមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាមិនប្រកបដោយធម៌ មិន
ត្រូវអាចត្ថិ ។

(២២៥) ភេវវេលមិនត្រូវអាចត្ថិ (ក្នុងសំគាល់ទាននោះ ៣ យ៉ាង)
គឺភិក្ខុនិសំគាល់ដឹងភិក្ខុនិសង្ស័យហើយឃាត់^(១) ១ ភិក្ខុនិវត្ត ១ ភិក្ខុនិដើម
ចញ្ចត្តិ ១ ។

ឧត្តរវគ្គ សិក្ខាបទទី ៧

(២២៦) សម័យានោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏ទានព្រះភាគគន្លឹក្នុងវត្តរដ្ឋ-
វេន បេសអនាចចិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតត្រងសាវត្ថិ ។ គ្រានោះឯង ថ្មល្អ-
មន្តាភិក្ខុនិបានឱ្យសមណចិវវេលពួកមេរដ្ឋាន្ទះ វេលពួកកូនដ្ឋាន្ទះ ពួកអ្នក
ឡើងកវ្តាន្ទះ វេលពួកអ្នកកូន្ទះ វេលពួកអ្នកវាយស្កាន្ទះ ដោយពាក្យថា
អ្នកទាំងឡាយចូរពាលសរសើរយើង ក្នុងទីច្របុំបរិសទ្ធសរសើរយើង ។

១ ភិក្ខុនិមិយាយពន្យល់ថា សំគាល់សាទិកវគ្គមួយនិងចែកគ្នាមិនត្រឹមត្រូវ សូមអស់លោក
បង្អង់ចាំបង្អង់សិន ប្រហែលជា ២-៣ ប្រៀបគ្នា សំគាល់និងពេលឡើងដ្ឋិសិនយើងចែកគ្នាជា
៣ទីច្រើយដ្ឋិឆ្នេរ ហៅថាសំគាល់សាទិសង្ឃ ។ (អដ្ឋកថាវិទ្យា) ។

ធាមិ ធាមិ ធាមិ លង្កិកាមិ សោកជ្ឈាយនិកាមិ
 កុម្មវ្វិកាមិ ឥស្សនទ្ធាយ ភិក្ខុចិយោ បរិសតិ វណ្ណំ
 ភាសន្តំ អយ្យោ ឥស្សនទ្ធា ពហុស្សុតា កាលិកា
 វិសារជា មង្គា ធម្មិ កថំ^(១) កាតុំ ទេវេ អយ្យាយ
 ករោថ អយ្យាយាតិ ។ យោ កា ភិក្ខុចិយោ អប្បិទ្ធា
 ។ មេ ។ តា ទុដ្ឋាយន្តំ ច័យន្តំ វិចារេន្តំ កថំ ហិ
 យាម អយ្យោ ឥស្សនទ្ធា អាតារិកស្ស សមណោចារិ
 ទស្សតិ ។ មេ ។ សទ្ធិំ កិរ ភិក្ខុវេ ឥស្សនទ្ធា ភិក្ខុវិ
 អាតារិកស្ស សមណោចារិ ទេតិ ។ សទ្ធិំ កកាតិ ។
 វិសារហំ ពុទ្ធា កកា កថំ ហិ យាម ភិក្ខុវេ ឥស្សនទ្ធា
 ភិក្ខុវិ អាតារិកស្ស សមណោចារិ ទស្សតិ ទេតិ ភិក្ខុវេ
 អប្បសន្នាធំ វា មសាទាយ ។ មេ ។ បរិញ្ច បទ ភិក្ខុ
 វេ ភិក្ខុចិយោ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ធិសន្តុ យោ បទ
 ភិក្ខុវិ អាតារិកស្ស វា បរិញ្ចជកស្ស វា បរិញ្ចជិ
 កាយ វា សមណោចារិ ទេធម្យ ចាចិត្តិយន្តំ ។

• ឧទ្ធិសន្តុបិ បាលី ។

ពួកមេបុគ្គី ពួកកូនបុគ្គី ពួកអ្នកឡើងវាវក្ខី ពួកអ្នកត្រក្កី ពួកអ្នកវាយ
 ស្កត្តិទាំងនោះពាលសរសើរថ្ងៃល្ងាចនាភិក្ខុភិក្ខុវិទ្ធិប្រជុំបរិសេស ឥស្សនទ្ធា
 ម្ចាស់ជាពហុស្សុតា ជាអ្នកនិយាយ ជាអ្នកត្រៀម ជាអ្នកប្រសប់ធ្វើ
 ធម្មិកថា អ្នកចាំនិទ្ទាយចូរថ្វាយ (ទាន) ដល់លោកម្ចាស់ចុះ អ្នកចាំ
 និទ្ទាយចូរធ្វើ (សក្ការៈ) ដល់លោកម្ចាស់ចុះ ។ ភិក្ខុវិទ្ធិនិទ្ទាយទាន មាន
 សេចក្តីប្រាថ្នាភិក្ខុ ។ មេ ។ ភិក្ខុវិទ្ធិនិទ្ទាយនោះគឺពាលទោស កិរេជ្រល
 បន្តបង្ហាត់ ឥស្សនទ្ធាជាម្ចាស់មិនសមបីនិទ្ទេសមណាចារិដល់គ្រូហស្ត
 សោន ។ មេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុចាំនិទ្ទាយ
 ពួកឥស្សនទ្ធាភិក្ខុវិទ្ធិនិទ្ទេសមណាចារិដល់គ្រូហស្ត វាតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុ
 គ្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិភវមេ ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់មិន
 ព្រះភាគទ្រង់បញ្ជូនថា ម្ចាស់ភិក្ខុចាំនិទ្ទាយ ឥស្សនទ្ធាភិក្ខុវិទ្ធិនិទ្ទេសមណាចារិ
 និទ្ទេសមណាចារិដល់គ្រូហស្តទេ ម្ចាស់ភិក្ខុចាំនិទ្ទាយ គំរើនេះមិនជាច្រើន
 ថ្ងៃនៃជនចាំនិទ្ទាយដែលមិនបានជ្រះថ្លានទេ ។ មេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចាំនិទ្ទាយ
 ពួកភិក្ខុវិទ្ធិចូរសំដែងឡើងឲ្យសិក្ខាបទនោះយោងនេះថា ភិក្ខុវិទ្ធិនិទ្ទេសមណាចារិ
 ដល់បរិញ្ចជកភិក្ខុ ដល់បរិញ្ចជិតភិក្ខុ គ្រូតាបក្ខិ
 បាចិត្តិយ ។

[២២៧] យោ ចនាតិ យោ យានិសោ ។ មេ ។ ភិក្ខុ-
 ជំតិ ។ មេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អនិច្ចេតា ភិក្ខុ-
 ជំតិ ។ អាតារិកា ឆាម យោ កោចិ អការំ
 អដ្ឋរាសតិ ។ បរិព្វាជិតោ ឆាម ភិក្ខុញ សាម-
 ណោត្ត វេយេត្វា យោ កោចិ បរិព្វាជិតសមាមម្មោ ។
 បរិព្វាជិតា ឆាម ភិក្ខុជំញ សិក្ខុមាធាញ សាមណេ-
 វិញ វេយេត្វា យោ កោចិ បរិព្វាជិតសមាមម្មោ ។
 សមណាចារិ ឆាម កាយ្យកាតំ វុច្ឆតិ ។ ទេតិ អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។

[២២៨] អនាបត្តិ អាតាបិទ្ធានំ ទេតិ តារកាលំកំ
 ទេតិ ឧប្បត្តិកាយ អាទិកម្មិតាយាតំ ។

ឥត្តវគ្គស្ស នវមសិក្ខាបទំ

[២២៩] ភេទ សមយេន តុន្នោ ភកវា សារត្តិយំ
 វិហារតំ ជេតវេន អនាជមិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ ភេទ
 ទោ បទ សមយេន ជុល្លទន្ទាយ ភិក្ខុជិយា ឧបដ្ឋា-

[២២៧] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនិណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយ
 ក្នុងសិក្ខាបទទី១ ខែបារាជិកកណ្តុរច្ឆេហិយ ។ ធនណាមួយគ្រប់គ្រងផ្លូវ
 ជននោះឈ្មោះថា គ្រហស្ថ ។ បុរសណាមួយចូលជាបរិព្វាជក រៀនរាល់
 តែភិក្ខុនិសាមណេរចេញ បុរសនោះឈ្មោះថា បរិព្វាជក ។ ស្រីណា-
 មួយចូលជាបរិព្វាជិកា រៀនរាល់តែភិក្ខុនិ សិក្ខុមាមា និស្សមណេរចេញ
 ស្រីនោះឈ្មោះថា បរិព្វាជិកា ។ ចិនដែលធ្វើវិកប្បវេហិយ ហៅថា សម-
 ណាចារិ ។ ភិក្ខុនិទ្យ (សមណាចារិ) ត្រូវគាចត្តិបាចិត្តិយ ។

[២២៨] ព្រះថេរវមិទ្យត្រូវគាចត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៤ យ៉ាង)
 ភិក្ខុនិទ្យវសំខាតបិដា ១ ភិក្ខុនិទ្យកេន្តិ ១ ភិក្ខុនិទ្យត ១ ភិក្ខុនិទ្យវាជិ
 វេយេយ្យត្តិ ១ ។

ឥត្តវគ្គ សិក្ខាបទទី ៧

[២២៩] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជីមានព្រះភាគនឹងក្នុងគ្រាជេតវេន
 រាសីអនាជមិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតគ្រងសារត្តិ ។ ត្រាចនេះ គ្រហស្ថ
 ឧបដ្ឋាករបស់លោកភិក្ខុនិ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងលោកភិក្ខុនិថា

វិធីបដិសេធ កិច្ចវិវាទ

កក្កលំ ធុល្លទន្ធី កិច្ចវិវាទ ឯកទេវតា សទេ មយំ
អយ្យេ សក្កោម កិច្ចវិវាទស្ស ចិវំ ធុល្លទន្ធី ។
គេន ទោ មន សមយេន វស្សំ វុត្តា កិច្ចវិវាទ ចិវំ
កាដេតុកាមា សច្ចបតិសុ ។ ធុល្លទន្ធី កិច្ចវិវាទ
កិច្ចវិវាទ ឯកទេវតា អាគមេថ អយ្យេ អត្ថំ កិច្ចវិវាទ
ស្ស ចិវំ ធុល្លទន្ធី ។ កិច្ចវិវាទ ធុល្លទន្ធី កិច្ចវិវាទ
ឯកទេវតា កត្តយេ កំ ចិវំ ជាតាហិកំ ។ ធុល្លទន្ធី
កិច្ចវិវាទ យេន កំ កុលំ គេនុមស្តិមិ ធុល្លទន្ធី
គេ មនុស្សេ ឯកទេវតា ទេវតាសា កិច្ចវិវាទស្ស
ចិវំ ។ ធុល្លទន្ធី អយ្យេ សក្កោម កិច្ចវិវាទស្ស
ចិវំ ធុល្លទន្ធី ។ ធុល្លទន្ធី កិច្ចវិវាទ ឯកទេវតា
អាណេសំ ។ យា តា កិច្ចវិវាទ អច្ឆិទ្ធា ។ មេ ។
កា ធុល្លទន្ធី ធុល្លទន្ធី វិចារេន្តិ កតំ ហិ បាម អយ្យេ
ធុល្លទន្ធី ធុល្លទន្ធី ចិវំ ធុល្លទន្ធី ចិវំ ធុល្លទន្ធី
អតិក្កាមេស្សតិ ។ មេ ។ សច្ចំ កំ កិច្ចវិវាទ ធុល្លទន្ធី
កិច្ចវិវាទ ធុល្លទន្ធី ចិវំ ធុល្លទន្ធី ចិវំ ធុល្លទន្ធី

វិធីបដិសេធ កិច្ចវិវាទ

ចតិគ្រិលោកម្ចាស់ យើងខ្ញុំទាំងឡាយភាព យើងខ្ញុំទាំងឡាយទាំងឡាយ
ចិវំ ធុល្លទន្ធី ។ សមយេនាឯក កិច្ចវិវាទ ធុល្លទន្ធី
ហើយប្រាថ្នា មើលទាំងឡាយ ទេវតា ។ ធុល្លទន្ធី កិច្ចវិវាទ
ពាក្យនេះទាំងឡាយនោះថា វិលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ពួកវិលោកម្ចាស់
ចូរឃើញចំពោះ (ជ្រក) មានទាំងឡាយចិវំ ធុល្លទន្ធី ។ កិច្ចវិវាទ
ទូរយុទ្ធិយាយពាក្យនេះទាំងឡាយកិច្ចវិវាទ វិលោកម្ចាស់ លោក
ចូរទៅ លោកចូរឃើញនោះចុះ ។ ធុល្លទន្ធី កិច្ចវិវាទ
លុះចូលទៅដល់ហើយក៏បាននិយាយពាក្យនេះទាំងឡាយនោះ
ថា ខ្ញុំលោកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរទៅដល់កិច្ចវិវាទចុះ ។
មនុស្សទាំងឡាយនិយាយថា ចតិគ្រិលោកម្ចាស់ យើងខ្ញុំទាំងឡាយទាំងឡាយ
ទាំងឡាយ ។ ធុល្លទន្ធី កិច្ចវិវាទ ។ ធុល្លទន្ធី កិច្ចវិវាទ
កិច្ចវិវាទ ។ កិច្ចវិវាទ ។ ធុល្លទន្ធី កិច្ចវិវាទ ។ មេ ។ កិ-
កិច្ចវិវាទ ។ ធុល្លទន្ធី កិច្ចវិវាទ ។ ធុល្លទន្ធី កិច្ចវិវាទ
មិនសមបើទាំងឡាយនៃចិវំ កាលទ្វិកន្តិយសទៅដោយសេចក្តីប្រា-
ថ្នាចិវំ ធុល្លទន្ធី ។ មេ ។ គ្រិលោក គ្រិលោក គ្រិលោក គ្រិលោក គ្រិលោក

មេត្តិភិ(១) ។ សច្ចំ កកវតិ ។ វិករហិ តុត្តោ កកវា
 កាដំ ហិ ឆាម កិក្កុវេ ឥស្សនន្ទា ពិក្កុដិ ទុទ្ធលចិវិ-
 ប្បប្បាសាយ ចិវកាលសមយំ អតិក្កាមេស្សតិ នេតំ
 កិក្កុវេ អប្បសន្នាធំ វា ចសាឆាយ ។ មេ ។ ឃវត្ថុ បទ
 កិក្កុវេ កិក្កុវិយោ ឥមំ សិក្កាបទំ ទុទ្ធសន្ត យោ បទ
 កិក្កុដិ ទុទ្ធលចិវិប្បប្បាសាយ ចិវកាលសមយំ អតិក្កា-
 មេយ្យ ចាចិត្តិយន្តិ ។

(២៤០) យោ បឆាតិ យោ យាទិសា ។ មេ ។

កិក្កុដិភិ ។ មេ ។ អយំ ឥមស្សិ អត្តេ អនិប្បេតា
 កិក្កុដិភិ ។ ទុទ្ធលចិវិប្បប្បាសាយ ឆាម សាចេ
 មយំ សុត្តោម ទស្សនម កកវិស្សនាតិ វាចា
 កិក្កា ហោតិ ។ ចិវកាលសមយោ ឆាម អនត្តតេ
 កកវិទេ វស្សនទស្ស បច្ឆិមោ មាសោ អត្តតេ កកវិទ
 បត្ថុ មាសា ។ ចិវកាលសមយំ អតិក្កាមេយ្យតិ

១ ឧ.ម អតិក្កាមេស្សតិ ។

តំនិទ្ធយយ ព្រាថ្និឥស្សនន្ទាភិក្កុដិញ្ញាវិសមយនៃចិវកាលទ្យកខនិហ្គសុរេវា
 ដោយសេចក្តីប្រាថ្នាចិវិទុទ្ធល ពិករមេម ។ ភិក្កុតំនិទ្ធយយក្រាបទ្ធលថា
 សូមទ្រង់មេត្តាប្រែស ពិករមេម ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះកោតទ្រង់បាឆ្លាសថា
 ម្ចាស់ភិក្កុតំនិទ្ធយយ ឥស្សនន្ទាភិក្កុដិមិទសមមិនិញ្ញាវិសមយនៃចិវកាល
 ទ្យកខនិហ្គសុរេវាដោយសេចក្តីប្រាថ្នាចិវិទុទ្ធលទេ ម្ចាស់ភិក្កុតំនិទ្ធយយ
 អំពីនេះមិនជាទីព្រះថ្លានៃជនតំនិទ្ធយយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លារេ ។ មេ ។
 ម្ចាស់ភិក្កុតំនិទ្ធយយ ពួកភិក្កុដិច្បស៍ដែលទ្រង់ទូស្រែកបទនេះយ៉ាងនេះថា
 ភិក្កុដិណាមួយ ញ្ញាវិសមយនៃចិវកាលទ្យកខនិហ្គសុរេវាដោយសេចក្តី
 ប្រាថ្នាចិវិទុទ្ធល គ្រិកាបក្កុប្រាថ្និក្ខយ ។

(២៤០) គ្រិកាបក្កុប្រាថ្និក្ខយ មានសេចក្តីអនិប្បយក្កុ

សិក្កាបទទី ១ នៃបាណសិកកាល្ណចេហើយ ។ ដែលហៅថា សេចក្តីប្រាថ្នា
 ចិវិទុទ្ធល គឺត្រកូលគេបញ្ជូញចិកេវថា បើយើងខ្ញុំតំនិទ្ធយយភាច
 យើងខ្ញុំតំនិទ្ធយយនិងប្រានន ទិន្និភ្នើ(ចិវិទាន) ។ ដែលហៅថា សមយ
 នៃចិវកាល គឺភិក្កុដិមិនទាន់បានក្រាលកបិម កំណត់ទៃមួយថាទាន់ច្បង
 នៃវស្សនាវេរ (អំពី ១ រោចនៃអស្សុជេវាវេលំ ១៤ កើតនៃកត្តិក) បើភិក្កុដិ
 បានក្រាលកបិម កំណត់ ៧ រៃ (អំពី ១ រោចនៃអស្សុជេវាវេលំ ១៤
 កើតនៃផល្លេ) ។ ពាក្យថា ញ្ញាវិសមយនៃចិវកាលទ្យកខនិហ្គសុរេវា

អនត្តតេ កម្មិណេ វស្សានស្ស បច្ឆិមំ ធិវសំ អតិក្កា-
មេតិ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។ អនត្តតេ កម្មិណេ
កម្មិណុន្តារធិវសំ អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

[២៥៣] ទុក្ខលចិវេ ទុក្ខលចិវសញ្ញា ចិវកាល-
សមយំ អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។ ទុក្ខល-
ចិវេ វេមតិកា ចិវកាលសមយំ អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ
ទុក្ខដស្ស ។ ទុក្ខលចិវេ អទុក្ខលចិវសញ្ញា ចិវកា-
លសមយំ អតិក្កាមេតិ អនាបត្តិ ។ អទុក្ខលចិវេ
ទុក្ខលចិវសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ អទុក្ខលចិវេ
វេមតិកា អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ អទុក្ខលចិវេ អទុក្ខល-
ចិវសញ្ញា អនាបត្តិ ។

[២៥៤] អនាបត្តិ អាទិសំសំ ទស្សេត្តា ធិវវេតិ
ទុក្ខត្តិកាយ អាទិត្តិកាយោតិ ។

នោះ សេចក្តីថា ភិក្ខុនិមនបានក្រាលកម្មិណេហើយញ្ចានិវ័័្ទ ជាភាវិចុនិវន
វស្សានដូរឱ្យកន្លងហួសទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុនិមនបានក្រាលកម្មិ
ហើយញ្ចានិវ័័្ទដែលកម្មិណេនោះឱ្យកន្លងហួសទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២៥១] ចិវេទុក្ខល ភិក្ខុនិសំគាល់ថាចិវេទុក្ខលមេ ហើយធ្វើ
សម័យនៃចិវកាលឱ្យកន្លងហួសទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ចិវេទុក្ខល
ភិក្ខុនិមនសេចក្តីសន្សំយ ហើយធ្វើសម័យនៃចិវកាលឱ្យកន្លងហួសទៅ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ចិវេទុក្ខល ភិក្ខុនិសំគាល់ថាចិវេមិនទុក្ខលទេ ហើយ
ធ្វើសម័យនៃចិវកាលឱ្យកន្លងហួសទៅ មិនត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ ។ ចិវេ
មិនទុក្ខលទេ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាចិវេទុក្ខល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ចិវេមិន
ទុក្ខលទេ ភិក្ខុនិមនសេចក្តីសន្សំយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ចិវេមិនទុក្ខល ភិក្ខុ
សំគាល់ថាចិវេមិនទុក្ខល មិនត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ ។

[២៥២] វាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមានព្យាយាម)
គឺភិក្ខុនិសំវេនអាទិសន្សំ^(១) ហើយហាមឃាត់ ១ ភិក្ខុនិគត ១ ភិក្ខុនិដើម
បញ្ញាតិ ១ ។

១ ភិក្ខុនិធាយតា កប្បសារបស់គេខ្មែរជាតិមិនចាស់ បុរសមានសត្វព្រិះថ្នាំធុរជាមកព្រិ-
គេមិនបាន យោបាសំនៃអាទិសន្សំសំពូបនោះ ។ (គន្លងចាំវិទ្យ) ។

និព្វានសិក្ខាបទ

[២៩៣] គេន សមយេន ពុទ្ធា ភកវំ សាវត្ថិយំ
វិហារតំ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ គេន
ទោ បទ សមយេន អញ្ញតវេន ឧបាសគេន សង្ឃ
ឧទ្ទិស្ស វិហារេ កាវបិសោ យោតិ ។ សោ ភស្ស
វិហារស្ស មហោ ឧភគោសង្ឃស្ស អកាលចិវំ នាតុកា-
រោ យោតិ ។ គេន ទោ បទ សមយេន ឧភគោសង្ឃ-
ស្ស កមិធំ អត្ថតំ យោតិ ។ អថទោ សោ ឧបាសគោ
សង្ឃ ឧបសង្កមិត្តា កមិទុន្តារំ យាចិ ។ ភកវំតា
ឯតមត្តំ អារាមេសុំ ។ អថទោ ភកវំ ឯតស្មី វិហារេ
ឯតស្មី វតារណោ នម្មី កថំ កត្តា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ
អទុជាយមិ ភិក្ខុវេ កមិធំ ឧទ្ធរិតុំ ឯវញ្ច បទ ភិក្ខុវេ
កមិធំ ឧទ្ធរិតុំ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិវាសេន
សាដ្ឋេ ញាថេតទ្វោ សុណាតុ មេ កន្តេ សាដ្ឋេ
យនិ សង្ឃស្ស បត្តកាលុំ សាដ្ឋេ កមិធំ ឧទ្ធរ-
វេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ កន្តេ សាដ្ឋេ

និព្វាន សិក្ខាបទ ១០

[២៩៣] សមយោះ ព្រះពុទ្ធជាត្រាសំដីមានព្រះភាគភិក្ខុវិក្ក
ជេតវេ របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតគ្រងសាវត្ថិ ។ គ្រាទោះឯង មានឧបា-
សកម្មាត់ច្បូវនាគ្រីវិហារ (កុដិ) ឧទ្ទិសថាយសង្ឃ ។ ក្នុងកាលដែលត្រូវវិហារ
នោះឧបាសកនោះប្រាថ្នាខឹងថ្វាយអកាលចិវំដល់ឧភគោសង្ឃ ។ ក៏គ្រា
នោះឯង ឧភគោសង្ឃបានគ្រាលកមិទេហើយ ។ ទើបឧបាសកនោះបូល
ទៅគេសង្ឃហើយសូមទិសង្ឃដកកមិទេចេញ ។ ភិក្ខុចាំទិទ្យាយគ្រាបទូល
ដំណើរនេះចំពោះព្រះដំមានព្រះភាគ ។ ព្រះវិចារនេះ ដំណើរនេះ ទើប
ព្រះដំមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មិកថាហើយគ្រាសំហៅភិក្ខុចាំទិទ្យាយមកថា
ម្ចាស់ភិក្ខុចាំទិទ្យាយ ភថាភកអនុញ្ញាតច្បូវសង្ឃដកកមិទេចេញបាន ម្ចាស់
ភិក្ខុចាំទិទ្យាយ សង្ឃត្រូវដកកមិទេយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុទ្រាសប្រិកិពលគប្ប
ញាតិសង្ឃទ្បដឹងដោយញត្តិទុំតិយកម្មវាថា បតិក្រព្រះសង្ឃដំចំរើន សុម
ព្រះសង្ឃស្តាប់ចុំ បើការដកកមិទេនោះមានកាលដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយ
សង្ឃត្រូវដកកមិទេ ។ នេះជាកាលដែលប្រិកាសច្បូវសង្ឃដំ ។ បតិក្រ

សង្ឃ កម្រិត ឧទ្ធរា ។ យស្សយស្សតោ ទមតិ
 កម្រិតស្ស ឧទ្ធរា លោ តុណ្ណាស្ស យស្ស ទក្កមតិ
 លោ កាសេយ្យ ។ ឧទ្ធរតំ សង្ឃេន កម្រិតំ ។ ទមតិ
 សង្ឃស្ស តស្ស តុណ្ណំ ។ ឯវមេតំ ចារយាមីតំ ។

[២៥២] អថទោ លោ ឧទាសកោ កិក្ខុនិសង្ឃំ
 ឧបសន្តមិត្តា កម្រិតុទ្ធរា យាចំ ។ ឥល្លានន្តា កិក្ខុនិ
 ចរំ អម្ពាតំ កវិស្សតិកំ កម្រិតុទ្ធរា បដិពាហំ ។ អថទោ
 លោ ឧទាសកោ ឧជ្ឈាយតិ ទិយតិ វិទាចេតិ កម្រិតំ
 ហិ ឆាម កិក្ខុនិយោ អម្ពាតំ កម្រិតុទ្ធរា ន ធស្សន្តិកំ ។
 អស្សេសុំ ទោ កិក្ខុនិយោ តស្ស ឧទាសកស្ស
 ឧជ្ឈាយន្តស្ស ទិយន្តស្ស វិទាចេន្តស្ស ។ យា តា កិក្ខុ-
 និយោ អប្បិច្ឆា ។ មេ ។ តា ឧជ្ឈាយន្តិ ទិយន្តិ វិទា-
 ចេន្តិ កម្រិតំ ហិ ឆាម អយ្យា ឥល្លានន្តា ធម្មិកំ កម្រិតុ-
 ទ្ធរា បដិពាហំស្សតិកំ ។ មេ ។ សច្ចំ តំវ កិក្ខុវ

ព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ វង្សវង្សនេះសង្ឃដកកម្រិតចេញ ។
 ការដកកម្រិតនេះដល់លោកដ៏មានកាយុអន្តិណា ត្រូវលោកដ៏មានកាយុអន្តិ
 ទោះស្ងៀមទៅ មិនគួរដល់លោកដ៏មានកាយុអន្តិណា ត្រូវលោកដ៏មាន
 កាយុអន្តិទោះពាលារឿង ។ កម្រិតសង្ឃបានដកហើយ ។ ការដកកម្រិត
 សមគួរដល់សង្ឃ ហេតុទោះទើបសង្ឃស្ងៀមទៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកគួរ
 កម្មនេះដោយការស្ងៀមទៅយ៉ាងនេះ ។

[២៥២] លំដាប់នោះ ឧទាសកោនោះបានចូលទៅកិក្ខុនិសង្ឃ
 ហើយសូមឱ្យសង្ឃដកកម្រិតចេញ ។ ឥល្លានន្តាកិក្ខុនិបានហាមឃាត់ការ
 ដកកម្រិតដោយវាចាថា ចំរើននឹងមានដល់ពួកយើងទាំងឡាយ ។ ទើប
 ឧទាសកោនោះពាលទោស កំរេងៗ បន្តបង្ហាត់ថា កិក្ខុនិទាំងឡាយមិន
 សមបើមិនមែនឱ្យការដកកម្រិតដល់ពួកយើងនោះ ។ កិក្ខុនិទាំងឡាយបានឮ
 ឧទាសកោនោះពាលទោស កំរេងៗ បន្តបង្ហាត់ហើយ ។ កិក្ខុនិទាំងឡាយ
 ឯណាមានសច្ច័ត្តិប្រាជ្ញាភិច ។ មេ ។ កិក្ខុនិទាំងឡាយទោះពាលទោស
 កំរេងៗ បន្តបង្ហាត់ថា ឥល្លានន្តាជាម្ចាស់មិនសមបើមិនហាមឃាត់ការ
 ដកកម្រិតចេញដោយធម៌នោះ ។ មេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា

ធុល្លទន្ធា ភិក្ខុនិ ធម្មិកំ កាមិទុន្ទារំ បដិពាហាតីតិ ។
 សព្វំ កកវាតិ ។ វិសេហំ ពុទ្ធា កកវា កមំ ហិ នាម
 ភិក្ខុវេ ធុល្លទន្ធា ភិក្ខុនិ ធម្មិកំ កាមិទុន្ទារំ បដិពា-
 ហំស្សតិ នេតំ ភិក្ខុវេ អប្បសន្នាមំ កំ មសាទាយ ។ មេ ។
 វេរក្ខ បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិបេរា ឥមំ សិទ្ធាបទំ ឧទ្ទិ-
 សទ្ធិ យោ បទ ភិក្ខុនិ ធម្មិកំ កាមិទុន្ទារំ បដិពាហេយ្យ
 ចាចិត្តិយន្តំ ។

(២៥៥) យោ មនាតិ យោ យោធិសា ។ មេ ។ ភិក្ខុ-
 និកំ ។ មេ ។ អយំ ឥមស្មី អន្តេ អនិប្បេតា ភិក្ខុនិកំ ។
 ធម្មិកោ នាម កាមិទុន្ទារោ សមត្តោ ភិក្ខុនិសង្ឃោ
 សន្និបត្តិទា ឧទ្ធរនំ ។ បដិពាហេយ្យានិ កាមំ ឥតំ
 កាមំ ឧទ្ធរយ្យានិ បដិពាហាតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកវាធុល្លទន្ធាភិក្ខុនិហាមយាត់នូវការជកកមិទដ៏ប្រកប
 ដោយធម៌ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបចូលថា សូមទ្រង់មេត្តា
 ជ្រាស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធចម្លែងព្រះកាតទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ធុល្លទន្ធាភិក្ខុនិមិទសមបិទដ៏ហាមយាត់នូវការជកកមិទដ៏ប្រកប
 ដោយធម៌ទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើទះមិនពាច័ត្រេថ្វាវៃទន់ទាំង
 ឡាយដែលមិនពាច័ត្រេថ្វាទេ ។ មេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនិ
 ពូសំវែងទ្រង់នូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនិហាមយាត់នូវ
 ការជកកមិទប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(២៥៥) ត្រីភិក្ខុនិហាមយា មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុង
 សិក្ខាបទទី១១នៃបុគ្គលិកនិកាយ ។ ដែលហៅថា ការជកកមិទ
 ប្រកបដោយធម៌នោះ បានដល់ភិក្ខុនិសង្ឃមានសេចក្តីត្រេកទ្រង់ប្រជុំ
 គ្នាផង ។ ភិក្ខុនិហាមយាត់ សេចក្តីថា ភិក្ខុនិហាមយាត់ថា ភិក្ខុនិ
 សង្ឃជកកមិទនេះធ្វើអ្វីដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

២៥៦) ធម្មតោ ធម្មតសញ្ញា បដិពាហតិ អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។ ធម្មតោ វេមតិកា បដិពាហតិ អាបត្តិ
 ទុក្ខជស្ស ។ ធម្មតោ អធម្មតសញ្ញា បដិពាហតិ
 អនាបត្តិ ។ អធម្មតោ ធម្មតសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 អធម្មតោ វេមតិកា អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អធម្មតោ
 អធម្មតសញ្ញា អនាបត្តិ ។

(២៥៧) អនាបត្តិ អាទិសំសំ ឧស្សត្វា បដិពា-
 ហតិ ទុក្ខតិកាយ អាទិកម្មតាយាតិ ។

នូវព្រះ គិរិយា ។

[២៥៦] ការដកបិទប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុវិភាងសំគាល់ថាប្រកបដោយ
 ធម៌វែង ហើយហាមឃាត់ ត្រូវតាមត្រូវចិត្តិយ ។ ការដកបិទប្រកប
 ដោយធម៌ ភិក្ខុវិភាងសេចក្តីសន្សំយ ហើយហាមឃាត់ ត្រូវតាមត្រូវក្នុង ។
 ការដកបិទប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុវិភាងសំគាល់ថាមិនប្រកបដោយធម៌ ហើយ
 ហាមឃាត់ មិនត្រូវតាមត្រូវចិត្តិយ ។ ការដកបិទមិនប្រកបដោយធម៌
 ភិក្ខុវិភាងសំគាល់ថាប្រកបដោយធម៌ ត្រូវតាមត្រូវក្នុង ។ ការដកបិទមិន
 ប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុវិភាងសេចក្តីសន្សំយ ត្រូវតាមត្រូវក្នុង ។ ការដក
 បិទមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុវិភាងសំគាល់ថាមិនប្រកបដោយធម៌វែង មិន
 ត្រូវតាមត្រូវចិត្តិយ ។

[២៥៧] ក្នុងវេលាមិនត្រូវតាមត្រូវ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៣ យ៉ាង)
 គឺភិក្ខុវិភាងដែលអាទិសន្សំ(១) ហើយហាមឃាត់ ១ ភិក្ខុវិភាង ១ ភិក្ខុវិភាង
 បញ្ញា ១ ។

នូវព្រះ គិរិយា ។

១ ភិក្ខុវិភាងដែលអាទិសន្សំ គឺភិក្ខុវិភាងមិនត្រូវតាមត្រូវហើយ ឧបាសមាទានអាទិសន្សំ
 ក្នុងវេលា ។ (អង្គ១ថាវិទ្យា) ។

ព្រឹត្តិស្ស បរិមសិក្ខាបទំ

[២៩៨] តេន សមយេន ពុទ្ធា កកវា សាវត្ថយំ
 វិហារតិ ជេនវេន អបាជបំណ្ឌកស្ស អាណមេ ។ តេន
 ទោ បន សមយេន កិក្កុនិយោ ទ្វេ ឯកមតោ
 គុវដ្ឋន្តិ ។ មនុស្សា វិហារបារិកំ អាណិណ្ឌាញា បស្សិត្តា
 ឧដ្ឋាយន្តិ ទ័យន្តិ វិចារចន្តិ កតំ ហិ នាម កិក្កុនិយោ
 ទ្វេ ឯកមតោ គុវដ្ឋស្សន្តិ សេយ្យថាថំ តិហិនិយោ
 កាមកោតិយោតិ^(១) ។ អស្សេសុំ ទោ កិក្កុនិយោ
 តេសំ មនុស្សានំ ឧដ្ឋាយន្តានំ ទ័យន្តានំ វិចារចន្តានំ ។
 យា តា កិក្កុនិយោ អប្បិទ្ធា ។ បេ ។ តា ឧដ្ឋាយន្តិ
 ទ័យន្តិ វិចារចន្តិ កតំ ហិ នាម កិក្កុនិយោ ទ្វេ ឯក-
 មតោ គុវដ្ឋស្សន្តិ ។ បេ ។ សច្ចំ កំ កិក្កុនិយោ កិក្កុនិ-
 យោ ទ្វេ ឯកមតោ គុវដ្ឋន្តិ ។ សច្ចំ កកវាតិ ។
 វិវាហិ ពុទ្ធា កកវា កតំ ហិ នាម កិក្កុនិយោ កិក្កុនិយោ
 ទ្វេ ឯកមតោ គុវដ្ឋស្សន្តិ ទេតំ កិក្កុនិយោ អប្បសន្តានំ

១ ១. តិហិកាមកោតិយោតិ ។

ព្រឹត្តិស្ស សិក្ខាបទទំ ១

[២៩៩] សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគត្រីកុដ៏ក្នុងព្រះជនវេន
 របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតគ្រឿងសាវត្ថី ។ គ្រោះពោះឯង កិក្កុនិយោ
 ជេតលើគ្រឿង (ជាមួយគ្នា) ។ មនុស្សទាំងឡាយដើរទៅកាន់ចារិកវៃ
 វត្ត ឃើញចាំយោពាលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាច់ថា កិក្កុនិយោបិទ
 សមបិទនិវេនលើគ្រឿង (ជាមួយគ្នា) ដូចគ្នាស្រីគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគ
 កាមលោះ ។ កិក្កុនិយោទាំងឡាយបានពូមនុស្សទាំងនោះពាលទោស តិះ-
 ដៀល បន្ទុះបង្ហាច់ហើយ ។ កិក្កុនិយោទាំងឡាយណា មានលេចក្តីប្រាថ្នាភិច
 ។ បេ ។ កិក្កុនិយោទាំងឡាយនោះពាលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាច់ថា
 កិក្កុនិយោបិទនិវេនលើគ្រឿង (ជាមួយគ្នា) លោះ ។ បេ ។ ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគក្រាស់ស្នេហា ម្ចាស់កិក្កុនិយោទាំងឡាយ ពូមកិក្កុនិយោបិទនិវេនលើ
 គ្រឿង (ជាមួយគ្នា) ពិតមែន ។ កិក្កុនិយោទាំងឡាយក្រាបទូលថា សូមទ្រង់
 មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់
 កិក្កុនិយោ កិក្កុនិយោបិទនិវេនលើគ្រឿង (ជាមួយគ្នា) ទេ
 ម្ចាស់កិក្កុនិយោ អំពើនេះមិនជាទីជ្រះថ្លានផងទាំងឡាយដែលមិន

វា បសាធាយ ។ បេ ។ ឃីត្តុ បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវិយោ
នំ ភិក្ខុវេ ឧទ្ទិសន្ត យោ បទ ភិក្ខុវិយោ ទ្វេ
ឯកមេត្តា គុវដ្ឋយ្យំ ចាចិត្តិយន្តិ ។

[២៥៧] យោ បសាធាយ យោ ធីសា ។ បេ ។ ភិក្ខុវិ-
យោតិ ឧបសម្បជ្ជាយោ វុទ្ធន្តិ ។ ទ្វេ ឯកមេត្តា គុវដ្ឋយ្យន្តិ
ឯកាយ ធិបជ្ជាយ អបរា ធិបជ្ជតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិ-
យស្ស ។ ឧភោ វា ធិបជ្ជន្តិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
ឧដ្ឋហិត្តា បុនប្បនំ ធិបជ្ជន្តិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[២៦០] អនាបត្តិ ឯកាយ ធិបជ្ជាយ អបរា ធិសី-
នតិ ឧភោ វា ធិសីនន្តិ ឧដ្ឋត្តិកានំ អាទិកម្មត្តិកានន្តិ ។

ព្រះវិញ្ញាណ ទុតិយសិក្ខាបទំ

[២៦១] ភេទ សមយេន តុន្តោ កកវា សាវត្តិយំ
វិហារតិ នេតវេន អនាថចិណ្ឌិតស្ស អាណមេ ។ ភេទ
ទោ បទ សមយេន ភិក្ខុវិយោ ទ្វេ ឯកត្តវណាចា-
ប្បវណា^(*) គុវដ្ឋយ្យំ ។ ឧទុស្ស វិហារចារិតំ អាហិណ្ឌិត្តា

* ឧ.ម ឯកត្តវណាចាប្បវណា ។

ចានំជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុចាំនិទ្ធាយ ពួកភិក្ខុវិញ្ញាណវេទនាទ្រឹស្តី
សិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុវិញ្ញាណពា ពិរុប្បដេកលើត្រៃមួយ
(ជាមួយគ្នា) ត្រៃភាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២៥៧] ត្រីភាបត្តិ ភិក្ខុវិញ្ញាណ មានសេចក្តី
អធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី ១ នៃប្រាជ្ញាបិណ្ឌិកប្បដេក ។ ពាក្យថា ភិក្ខុវិ-
ញ្ញាណពា ពិរុប្បដេកលើត្រៃមួយ (ជាមួយគ្នា) សេចក្តីថា ពាលភិក្ខុវិញ្ញាណពា
ហើយ មានភិក្ខុវិញ្ញាណពា ត្រៃភាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ម្យ៉ាងទៀតភិក្ខុវិ-
ញ្ញាណពា ពិរុប្បដេកលើត្រៃមួយ ត្រៃភាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុវិញ្ញាណពា ពិរុប្បដេក
ហើយ ពាលភិក្ខុវិញ្ញាណពា ត្រៃភាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២៦០] ករៈ ធិបជ្ជន្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ព្រះវិញ្ញាណ
គឺភិក្ខុវិញ្ញាណពា ភិក្ខុវិញ្ញាណពា ឬភិក្ខុវិញ្ញាណពា ១ ភិក្ខុវិ-
ញ្ញាណពា ១ ភិក្ខុវិញ្ញាណពា ១ ភិក្ខុវិញ្ញាណពា ១ ។

ព្រះវិញ្ញាណ សិក្ខាបទទី ២

[២៦១] សមយេនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាជាព្រះភាគគង់ក្នុងត្រៃ
នៃវិញ្ញាណពា ពិរុប្បដេកលើត្រៃមួយ ត្រៃភាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ត្រៃភាបត្តិបាចិត្តិយ
សម្មាសម្ពុទ្ធជាជាព្រះភាគគង់ក្នុងត្រៃមួយ ពេកជាមួយគ្នា ។ ឧទុស្ស

បស្សន្តិ ទុក្ខាយន្តិ ទិយន្តិ វិចារេន្តិ កតំ ហំ ធាម
 ភិក្ខុនិយោ ទ្វេ ឯកត្តារណាចារ្យណា ឧបទ្ទេស្សន្តិ សេ យ្យ-
 ថាវ កំហំនិយោ កាមភោគិនិយោនិ ។ អស្សាស្ស
 ទោ ភិក្ខុនិយោ ភេសំ មទុស្សាបំ ទុក្ខាយន្តានំ ទិយន្តា-
 នំ វិចារេន្តានំ ។ យា តា ភិក្ខុនិយោ អប្បវិចារ ។ មេ ។
 តា ទុក្ខាយន្តិ ទិយន្តិ វិចារេន្តិ កតំ ហំ ធាម ភិក្ខុ-
 និយោ ទ្វេ ឯកត្តារណាចារ្យណា ឧបទ្ទេស្សន្តិនិ ។ មេ ។
 សត្វំ តេវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយោ ទ្វេ ឯកត្តារណាចារ្យណា
 ឧបទ្ទេស្សន្តិនិ ។ សត្វំ ភិក្ខុវេ វិចារហំ តុន្តោ ភិក្ខុ
 កតំ ហំ ធាម ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយោ ទ្វេ ឯកត្តារណាចា-
 រ្យណា ឧបទ្ទេស្សន្តិ នេតិ ភិក្ខុវេ អប្បសន្តានំ វា បសា-
 នាយ ។ មេ ។ ឯវក្ខ បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខុ
 សិក្ខាបទំ ទុក្ខិសន្តិ យោ បទ ភិក្ខុនិយោ ទ្វេ ឯកត្តា-
 រណាចារ្យណា ឧបទ្ទេស្សន្តិ ចាចិត្តិយន្តិ ។

ព័ន្ធច្បាយដើរទៅកាន់ចារឹកវៃវត្ត ឃើញហើយពោលទោស កិះឃៀល
 បន្ទះបង្ហាច់ថា ភិក្ខុនិក្ខេបមិនសមបីនឹងមានសម្ពត្តសម្រាប់ក្រាលសម្រាប់
 ដណ្តប់តែមួយ ដេកជាមួយគ្នាដូចយ៉ាងពួកស្រីស្រីចាស្តអ្នកចាំភោគកាម
 សោះ ។ ភិក្ខុនិក្ខេបព័ន្ធច្បាយបានព្រមទុស្សនាំនិរោទពោលទោស កិះឃៀល
 បន្ទះបង្ហាច់ហើយ ។ ភិក្ខុនិក្ខេបព័ន្ធច្បាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាភិក្ខុ ។ មេ ។
 ភិក្ខុនិក្ខេបព័ន្ធច្បាយនោះពោលទោស កិះឃៀល បន្ទះបង្ហាច់ថា ភិក្ខុនិក្ខេបមិន
 សមបីនឹងមានសម្ពត្តសម្រាប់ក្រាលសម្រាប់ដណ្តប់តែមួយ ដេកជាមួយគ្នា
 សោះ ។ មេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគក្រាស់ស្នូលថា ម្នាលភិក្ខុព័ន្ធច្បាយ
 ដូចភិក្ខុនិក្ខេបមិនសមបីនឹងមានសម្ពត្តសម្រាប់ក្រាលសម្រាប់ដណ្តប់តែមួយ ដេកជា
 មួយគ្នា ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុព័ន្ធច្បាយក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រាស
 ពិតមែន ។ ព្រះសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់កិះឃៀលថា ម្នាលភិក្ខុព័ន្ធច្បាយ
 ភិក្ខុនិក្ខេបមិនសមបីនឹងមានសម្ពត្តសម្រាប់ក្រាលសម្រាប់ដណ្តប់
 តែមួយ ដេកជាមួយគ្នាទេ ម្នាលភិក្ខុព័ន្ធច្បាយ អំពើនេះមិនជាច្រើនថ្លា
 នៃជនព័ន្ធច្បាយដែលមិនបានជ្រើសរើសទេ ។ មេ ។ ម្នាលភិក្ខុព័ន្ធច្បាយ
 ពួកភិក្ខុនិក្ខេបមិនសមបីនឹងមានសម្ពត្តសម្រាប់ក្រាលសម្រាប់ដណ្តប់តែមួយ ដេកជាមួយ
 គ្នា ត្រូវតែបង្កិតបង្កើត ។

(២២២) យោ បទានិ យោ យាទិសា ។ មេ ។ កិក្ខុ
 ទិយោនិ ឧបសម្បត្តាយោ វុច្ឆន្តិ ។ ទ្វេ ឯកត្តារណា
 បុរណា កុរុដ្ឋយ្យន្តិ កញ្ញាវ អត្តវត្តា កញ្ញាវ ទារុបន្តិ
 អាបត្តិ ទាទិភ្និយស្ស ។

(២២៣) ឯកត្តារណាបុរណា ឯកត្តារណាបុរ-
 ណសញ្ញា កុរុដ្ឋន្តិ អាបត្តិ ទាទិភ្និយស្ស ។ ឯកត្តា-
 ណាបុរណា វេមតិកា កុរុដ្ឋន្តិ អាបត្តិ ទាទិភ្និយស្ស ។
 ឯកត្តារណាបុរណា ឆានត្តារណាបុរណសញ្ញា កុ-
 រុដ្ឋន្តិ អាបត្តិ ទាទិភ្និយស្ស ។ ឯកត្តារណា ឆាទាទា-
 បុរណា^(១) អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ ឆានត្តារណា ឯកតា-
 បុរណា^(២) អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ ឆានត្តារណាបុរណា
 ឯកត្តារណាបុរណសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ ឆានត្តា-

១ ឧ. ឆ. ឆានត្តារណសញ្ញា ។ ២ ម ឆានត្តារណសញ្ញា ។ ៣ ឆានត្តារណ-
 បុរណសញ្ញា ។

(២២៤) គ្រីតាក្យថា ភិក្ខុនិទាមិទ្យាយណា ខានសេចក្តី
 អនប្បយក្ខន្ធសិកាចទទី ១ ខែច្បារដេកកណ្តុរច្នៃហើយ ។ តាក្យថា ពីរមួយ
 ខានសម្ពត្តិសម្រាប់ក្រាលសម្រាប់ដណ្តប់តែមួយ ដេកជាមួយគ្នាខាង
 សេចក្តីថា ភិក្ខុនិទាមិទ្យាក្រាលខ្លួនសម្ពត្តិខាងឯង ហើយដណ្តប់ខ្លួនសម្ពត្តិខាង
 ដទៃ ត្រូវអាចក្តីបាចក្តីយ ។

(២២៥) សម្ពត្តិសម្រាប់ក្រាលសម្រាប់ដណ្តប់តែមួយ ភិក្ខុនិទាមិទ្យា
 សំគាល់ថាសម្ពត្តិសម្រាប់ក្រាលសម្រាប់ដណ្តប់តែមួយដទៃ ហើយ
 ដេកជាមួយគ្នា ត្រូវអាចក្តីបាចក្តីយ ។ សម្ពត្តិសម្រាប់ក្រាលសម្រាប់
 ដណ្តប់តែមួយ ភិក្ខុនិទាមិទ្យាសិទ្ធិយ ហើយដេកជាមួយគ្នា ត្រូវអា-
 ចក្តីបាចក្តីយ ។ សម្ពត្តិសម្រាប់ក្រាលសម្រាប់ដណ្តប់តែមួយ ភិក្ខុនិ-
 សំគាល់ថាសម្ពត្តិសម្រាប់ក្រាលសម្រាប់ដណ្តប់ផ្សេងគ្នា ហើយដេកជា-
 មួយគ្នា ត្រូវអាចក្តីបាចក្តីយ ។ ភិក្ខុនិទាមិទ្យាសម្រាប់ក្រាលសម្រាប់
 ដណ្តប់សំគាល់ផ្សេងគ្នា ត្រូវអាចក្តីបាចក្តីយ ។ ភិក្ខុនិទាមិទ្យាសម្រាប់ក្រាលសម្រាប់
 តែដណ្តប់ជាមួយគ្នា ត្រូវអាចក្តីបាចក្តីយ ។ សម្ពត្តិសម្រាប់ក្រាលសម្រាប់
 ដណ្តប់ផ្សេង ។ គ្នា ភិក្ខុនិទាមិទ្យាសំគាល់ថាសម្ពត្តិសម្រាប់ក្រាលសម្រាប់ដណ្តប់
 ជាមួយគ្នា ត្រូវអាចក្តីបាចក្តីយ ។ សម្ពត្តិសម្រាប់ក្រាលសម្រាប់ដណ្តប់

រណាចារ្យរណា វេទនិកា អាចត្តិ ធុត្តជស្ស ។ ឆានត្តរណា
ចារ្យរណា ឆានត្តរណាចារ្យរណាសញ្ញា អនាចត្តិ ។

[២២៤] អនាចត្តិ វត្តាន់^(១) ធនេស្សត្វា ចិបដ្ឋង្គិ
ឧដ្ឋត្តិកាន់ អាទិកម្មត្តិកាន់ ។

ឧបទ្វីបស្នូ គតិយសិក្ខាបទ

[២២៥] តេជ សមយេន តុនោ ភកកា សាវត្តិយំ
វិហារនិ ជេតវន អនាថបិណ្ឌិកស្ស អាណមេ ។ តេជ
ទោ មន សមយេន ថុល្លនន្ទា ភិក្ខុនិ ពហុស្សុ
តា ហោតិ កាលិកា វិសាវនា បដ្ឋា ធម្មិ កង
កាតុំ ។ កន្ទាបិ កាមិលានិ ពហុស្សុតា ហោតិ
កាលិកា វិសាវនា បដ្ឋា ធម្មិ កង កាតុំ ឧទ្យាវ
សម្ភាវិតា ។ មនុស្សា អយ្យា កន្ទា កាមិលានិ ព
ហុស្សុតា កាលិកា វិសាវនា បដ្ឋា ធម្មិ កង^(២) កា
តុំ ឧទ្យាវសម្ភាវិតាភិ កន្ទំ កាមិលានិ បវេមំ បយេរុ
ចាសិតា បច្ឆា ថុល្លនន្ទំ ភិក្ខុនិ បយេរុចាសន្តិ ។

១ ឧ. ម. វត្តាន់ ។ ២ ឧ. ធម្មាវិ ។

ផ្សេងគ្នា ភិក្ខុនិមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវតាមភិក្ខុក្នុង ។ សម្តីសម្រាប់
កាលសម្រាប់ដណ្តប់ផ្សេងគ្នា ភិក្ខុនិសំគាល់ថាសម្តីសម្រាប់កាល
សម្រាប់ដណ្តប់ផ្សេងគ្នាផងដែរ មិនត្រូវតាមភិក្ខុឡើយ ។

[២២៤] ករៈដែលមិនត្រូវតាមភិក្ខុ (គ្រូសិក្សាបទទេមាទ ៣ យ៉ាង)

ភិក្ខុភិក្ខុនិសំផងឲ្យចែកណាស់ហើយជេក ១ ពួកភិក្ខុមុន ១ ពួកភិក្ខុ
ដើមបញ្ចក្ខំ ១ ។

ឧបទ្វីបស្នូ សិក្ខាបទទី ៣

[២២៥] សម័យនោះ ព្រះសង្ឃដ៏មានព្រះភាគ ស្តេចគង្គីភ្នំវត្ត
ជេតវន លេសអនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតគ្រងសាវត្តិ ។ ត្រាោះឯង
ថុល្លនន្ទាភិក្ខុនិពហុស្សុត ជាអ្នកគ្មាននិយាយ ជាអ្នកត្រូវវត្ត ជាអ្នក
ច្របល់ធ្វើធម្មិកា ។ សូម្បីកត្តាភិក្ខុនិភិក្ខុនិពហុស្សុត ជាអ្នក
ប៉ុននិយាយ ជាអ្នកត្រូវវត្ត ជាអ្នកច្របល់ធ្វើធម្មិកា ជាអ្នកដែល
មហាជនសរសើរត្រឡាតដៃ ។ មនុស្សទាំងឡាយនិយាយថា កត្តា
បិណ្ឌិកាជាម្ចាស់ ជាពហុស្សុត ជាអ្នកប៉ុននិយាយ ជាអ្នកត្រូវវត្ត ជាអ្នក
ច្របល់ធ្វើធម្មិកា ជាអ្នកដែលមហាជនសរសើរត្រឡាតដៃ ហើយចូល
ទៅរកកត្តាភិក្ខុនិមុន ទើបចូលទៅរកថុល្លនន្ទាភិក្ខុនិជាត្រាយ ។

ឥន្ទ្រវរុណ កិក្ខុដំ ឥស្សរាបកតា ឥមា កិក្ខុ អប្បន្តា
 សន្តត្តា បរិក្ខតា អសំសន្តា យា ឥមា សន្តត្តិតហុលា
 វិញ្ញត្តិតហុលា វិហារត្តិត កន្តាយ កាមិលាធិយា ប្រា-
 តោ ឧត្តមតិបិ តិដ្ឋតិបិ ចិសីនតិបិ សេយ្យិបិ កប្បតិ
 ទុត្តិសតិបិ ទុត្តិសាបេតិបិ សន្តាយម្បិ ករោតិ ។
 យា តា កិក្ខុធិយោ អប្បន្តា ។ បេ ។ តា ទុន្តាយតិ
 ទិយតិ វិចារចតិ កាមិ ហិ តាម អយ្យា ឥន្ទ្រវរុណ
 អយ្យាយ កន្តាយ កាមិលាធិយា សព្វុច្ច អជាសុ
 ករិស្សតិ ។ បេ ។ សច្ចុ កិក្ខុ កិក្ខុវេ ឥន្ទ្រវរុណ កិក្ខុដំ
 កន្តាយ កាមិលាធិយា សព្វុច្ច អជាសុ ករោតិ ។
 សច្ចុ កតវតិ ។ វិករហា តុន្តោ កតវា កតិ ហិ តាម
 កិក្ខុវេ ឥន្ទ្រវរុណ កិក្ខុដំ កន្តាយ កាមិលាធិយា
 សព្វុច្ច អជាសុ ករិស្សតិ ទេតំ កិក្ខុវេ អប្បសន្តាធំ
 វា បសាធាយ ។ បេ ។ ឃីវត្ត បទ កិក្ខុវេ កិក្ខុធិយា
 ឥមំ សិក្ខាបទំ ទុត្តិសន្ត យា បទ កិក្ខុដំ កិក្ខុធិយា
 សព្វុច្ច អជាសុ ករោយ្យ ចាចិតិយតិ ។

ឥន្ទ្រវរុណកិក្ខុដំជាមនុស្សមានសេចក្តីបុស្សន្តរបស់កំរោលថា ពួក
 កិក្ខុដំណាស្តាល់ច្រើនសូមច្រើន បានពូជកិក្ខុដំទាំងឡាយនេះជាអ្នក
 ប្រាជ្ញាតិប ជាអ្នកសម្រេច ជាអ្នកស្ងាត់ ជាអ្នកមិនច្រឡំច្រឡំ ពោល
 ដូច្នេះហើយក៏ដើរខ្លះ ឈរខ្លះ អង្គុយខ្លះ សម្រេចការជេកខ្លះ សំដែង
 ឯងខ្លះ ឡូកសំដែងខ្លះ ធ្វើការស្វាធិយាខ្លះ ក្នុងវាចនាបុគ្គល
 បិណ្ឌកិក្ខុដំ ។ កិក្ខុដំទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាជ្ញាតិប ។ បេ ។
 កិក្ខុដំទាំងឡាយនោះពោលថាស កិក្ខុដំទាំងឡាយ បន្តបង្ហាត់ថា ឥន្ទ្រវរុណ
 ជាម្ចាស់មិនសមបីនិមកក្នុងក្រុងសេចក្តីមិនសប្បាយដល់ភត្តាកាមិលាធិជា
 ម្ចាស់សោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់កិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ពូជឥន្ទ្រវរុណកិក្ខុដំក្នុងក្រុងសេចក្តីមិនសប្បាយដល់ភត្តាកាមិ-
 លាធិកិក្ខុដំ ពិសេសឬ ។ កិក្ខុទាំងឡាយត្រាចចូលថា បដិគ្រព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ពិសេស ។ ព្រះសង្ឃដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បោសថា ម្ចាស់
 កិក្ខុទាំងឡាយ ឥន្ទ្រវរុណកិក្ខុដំមិនសមបីនិមកក្នុងក្រុងសេចក្តីមិនសប្បាយដល់
 ភត្តាកាមិលាធិកិក្ខុដំទេ ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ អំពើទេមិនជាវិជ្ជាជ្រាប
 ដទៃទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រាបទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ ពួក
 កិក្ខុដំចូរសំដែងឡើងទុកសិទ្ធិបទនេះយោងនេះថា កិក្ខុដំណាមួយក្នុងក្រុង
 សេចក្តីមិនសប្បាយដល់កិក្ខុដំផងគ្នា ត្រូវតាមគ្នាបាចិត្តិយ ។

[២២៦] យា មនាតិ យា យាទំសា ។ បេ ។ ភិក្ខុ-
 ទិភិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្សី អនុ អនិច្ចេត្តា ភិក្ខុទិភិ ។
 ភិក្ខុទិយាតិ អញ្ញាយ ភិក្ខុទិយា ។ សត្វាច្ឆាតិ ជា-
 ទន្តិ សញ្ញាទន្តិ ចេត្ត អភិវាត្តា វិភិក្កុមោ ។ អជាសុ
 ករយ្យាតិ ឥមិចា ឥមិស្សា អជាសុ ភវិស្សតិ
 អនាម្បា ឫតោ ចន្តមតិ វា ភិក្ខុតិ វា ចិសីទតិ
 វា សេយ្យំ វា កាច្ឆេតិ ឧទ្ធិសតិ វា ឧទ្ធិសាយេតិ
 វា សម្មាយំ វា ករោតិ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[២២៧] ឧបសម្មន្តាយ ឧបសម្មន្តសញ្ញា សត្វា-
 ច្ច អជាសុ ករោតិ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧប-
 សម្មន្តាយ វេមតិកា សត្វាច្ច អជាសុ ករោតិ
 អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្មន្តាយ អនុបសម្មន្ត-
 សញ្ញា សត្វាច្ច អជាសុ ករោតិ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
 អនុបសម្មន្តាយ ឧបសម្មន្តសញ្ញា អាមត្តិ ទុក្កដស្ស ។
 អនុបសម្មន្តាយ វេមតិកា អាមត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុប-
 សម្មន្តាយ អនុបសម្មន្តសញ្ញា អាមត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[២២៦] ត្រីវិភាស្សថា ភិក្ខុទិភិកាយ ធានសេចក្តីអនិច្ចេត្តាយ
 ភិក្ខុសំពាចេវិ ១ នៃបាចិត្តិយកណ្ត ហើយ ។ ពាក្យថា ដល់ភិក្ខុទិភិកាយ
 ដល់ភិក្ខុទិភិ ។ ពាក្យថា ត្រីវិ មេចក្តីថា ភិក្ខុទិភិកាយ ដឹងគាល់ស្គាល់
 ហើយត្រីវិ ប្រព្រឹត្តលើស ប្រព្រឹត្តកន្លង ។ ពាក្យថា ធ្វើសេចក្តីមិន
 សប្បាយ មេចក្តីថា ភិក្ខុទិភិកាយ ដោយហេតុនេះ មេចក្តីមិនសប្បាយចិត្ត
 មិនមានដល់ភិក្ខុទិភិ ។ ដូច្នោះហើយមិនបានប្រាប់ កំដៅខ្លះ ឈាខ្លះ
 អង្គុយខ្លះ សាម្រែចការងារខ្លះ សំដីដឹងខ្លះ ឲ្យរកសំដីដឹងខ្លះ ធ្វើការ
 ស្វាគ្យាយខ្លះ ក្នុងវិវាទមុខ ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយ ។

[២២៧] ឧបសម្មន្តា ភិក្ខុទិភិកាយ ថាជាឧបសម្មន្តា ហើយ
 ត្រីវិធ្វើឲ្យមានសេចក្តីមិនសប្បាយចិត្ត ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្មន្តា
 ភិក្ខុទិភិមានសេចក្តីសន្ស័យ ហើយត្រីវិធ្វើសេចក្តីមិនសប្បាយចិត្ត ត្រូវ
 អាមត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្មន្តា ភិក្ខុទិភិសំគាល់ថាអនុបសម្មន្តា ហើយ
 ត្រីវិធ្វើឲ្យមានសេចក្តីមិនសប្បាយចិត្ត ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយ ។ អនុប-
 សម្មន្តា ភិក្ខុទិភិសំគាល់ថាជាឧបសម្មន្តា ត្រូវអាមត្តិទុក្កដ ។ អនុបសម្មន្តា
 ភិក្ខុទិភិមានសេចក្តីសន្ស័យ ត្រូវអាមត្តិទុក្កដ ។ អនុបសម្មន្តា ភិក្ខុទិភិ-
 គាល់ថាជាអនុបសម្មន្តា ត្រូវអាមត្តិទុក្កដ ។

[២២២] អនាថត្តំ ន អនាស្សំ កត្តុកាណា អា-
 ប្បា បុរោ ចម្ពេតិ វា តិដ្ឋតិ វា ទិសីទតិ វា
 សេយ្យំ វា កាយ្យតិ ឧទ្ទិសតិ វា ឧទ្ទិសារមតិ វា
 សដ្ឋាយំ វា ការាតិ ឧទ្ទត្តិកាយ អាទិកម្មិកាយោតិ ។

ត្រីវិជ្ជាស្ស ចតុត្ថសិក្ខាបទំ

[២២៣] តេន សមយេន តុន្តោ កកវា សាវត្ថិយំ
 វិហារតិ ទេតវេន អនាថបិណ្ឌិកស្សំ អាវាមេ ។
 តេន ទោ បទ សមយេន ឥល្លទត្ថា កិក្កុទិ ធុត្តុតំ
 សហដិវិទំ ទេវ ឧបដ្ឋេតិ ន ឧបដ្ឋាបនាយ ឧស្សុក្កំ
 ករោតិ ។ យោ តា កិក្កុទិយោ អប្បិទ្ធា ។ បេ ។
 តា ឧដ្ឋាយន្តំ ទិយន្តំ វិចារទន្តំ កកដំ ហិ យាម
 អយ្យា ឥល្លទត្ថា ធុត្តុតំ សហដិវិទំ ទេវ ឧបដ្ឋេ-
 ស្សតិ ន ឧបដ្ឋាបនាយ ឧស្សុក្កំ ករិស្សតិ ។ បេ ។
 សច្ចំ កិក កិក្កុវេ ឥល្លទត្ថា កិក្កុទិ ធុត្តុតំ សហ-
 ដិវិទំ ទេវ ឧបដ្ឋេតិ ន ឧបដ្ឋាបនាយ ឧស្សុក្កំ ករ-
 រោតិ ។ សច្ចំ កកវាតិ ។ វិកាហិ តុន្តោ កកវា

[២២៤] វាវេវេលបិទត្រៃកាយក្កិ (ក្កិសំស្កាបទរទេមោន ញ យ៉ាតិ)
 ភិក្កុមិមិទត្រៃថាវិនិវេត្តិសេចក្កិមិទសប្បាយចិត្ត ហើយប្រាប់កិរិយាភិក្កុ ឈភិក្កុ
 អន្តិយក្កិ សម្រេចការដេកក្កិ សំវេនិវេនិក្កិ ឲ្យគេសំវេនិក្កិ ធ្វើការស្វាគ្យាយ
 ក្កិ ក្កិវាទិមុខ កិក្កុទិ កិក្កុទិ កិក្កុទិ កិក្កុទិ ។

ត្រីវិជ្ជា សិក្ខាបទទី ២

[២២៥] សមយោន ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគក្នុងក្កិវិគ្គរេនវេន
 លេសអនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋិ ដឹកត្រីសាវត្ថិ ។ ត្រៃនោះឯង ឥល្លទត្ថា-
 កិក្កុទិ មិទបម្រែបមិទ មិទធ្វើការទ្រល់ទ្រាយដើម្បីឲ្យគេបម្រែកិក្កុទិជាគូ-
 សិស្ស ដែលដល់ឲ្យសេចក្កិទុក្ខ (មានដើម្បី) ។ កិក្កុទិទាំងឡាយណាមាន
 សេចក្កិប្រាថ្នាភិ ។ បេ ។ កិក្កុទិទាំងឡាយនោះរោលរោស កិរិយា
 បន្តបន្តបន្តថា ឥល្លទត្ថាជាម្ចាស់មិទសមិទនិមិទបម្រែបមិទ មិទធ្វើការទ្រល់
 ទ្រាយដើម្បីឲ្យគេបម្រែកិក្កុទិជាគូសិស្ស ដែលដល់ឲ្យសេចក្កិទុក្ខសោះ
 ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រៃសំស្កាថា ម្ចាស់កិក្កុទិទាំងឡាយ ពួកឥល្ល-
 ទត្ថាកិក្កុទិមិទបម្រែបមិទ មិទធ្វើការទ្រល់ទ្រាយដើម្បីឲ្យគេបម្រែកិក្កុទិជាគូ-
 សិស្សដែលដល់ឲ្យសេចក្កិទុក្ខ ពិកិរិមេ ។ ពួកកិក្កុទិក្រាបទូលថា បពិត្រ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិកិរិមេ ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ចោទសថា

[២៧០] អនាមត្តិ សតិ អន្តរាយេ ចរិយេសិក្ខា
ន លកតិ ភិលាទាយ អាមធាស្ស ឧដ្ឋត្តិកាយ អាទិ-
តត្តិកាយាតិ ។

ត្រីវិជ្ជាស្ស បញ្ចមសិក្ខាបទី

[២៧២] តេន សមយេន តុន្តោ ភកវា សាវត្ថិយំ
វិហាតំ ជេតវនេ អនាមតិណិកស្ស អាណមេ ។ តេន
ទោ ថន សមយេន ភត្តា កាមិណាទិ សាគេតេ វស្ស
ឧបតតា ហោតិ ។ សា គេនចិទេវ ករណីយេន ធុល្ល-
នន្ទាយ ភិក្ខុនិយោ សន្តិកេ ទ្ធាតំ ចារោសិ សទេ មេ
អយ្យា ធុល្លនន្ទា ឧបស្សយំ ននេយ្យ កច្ឆយ្យាមហំ^(១)
សាវត្ថិទ្ធំ ។ ធុល្លនន្ទា ភិក្ខុនិ ឃីវាហា អាគន្ធកុ
នស្សាមតិ ។ អនទោ ភត្តា កាមិណាទិ សាគេតា
សាវត្ថិ អកមាសំ ។ ធុល្លនន្ទា ភិក្ខុនិ ភត្តាយ កាមិ-
ណាទិយោ ឧបស្សយំ អនាសំ ។ តេន ទោ ថន
សមយេន ធុល្លនន្ទា ភិក្ខុនិ ពហុស្សតា ហោតិ

១ ឧ. អនច្ឆយ្យាមហំ ។

[២៧១] វារិវេលមិទ្ធិត្រិភាចត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៩ យ៉ាង)
គឺកាលបើមានសេចក្តីអន្តរាយេ ហើយភិក្ខុនិស្សន្ទិកេអន្តរាយេ) គឺជាអ្នកបម្រើ
ជម្ងឺមិនបាន ១ ភិក្ខុនិយិទ្ធិនឯង ១ ភិក្ខុនិមានសេចក្តីអន្តរាយេ ១ ភិក្ខុនិគ្រូ
ភិក្ខុនិជម្រកភក្តី ១ ។

ត្រីវិជ្ជា សិក្ខាបទទី៥

[២៧២] សម័យនានឯង ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជំមានព្រះភាគ គង់ក្នុងវត្ត
ជេតវនេ ចេសំអនាមតិណិកសេដ្ឋិ ជិតក្រុងសាវត្ថិ ។ ព្រះនានឯង ភត្តា-
កាមិណាទិភិក្ខុនិវាចនាវស្សក្នុងក្រុងសាគេត ។ ភត្តាកាមិណាទិភិក្ខុនិទាន
បានចក្ខុទុក្ខទៅក្នុងសំណាក់ធុល្លនន្ទាភិក្ខុនិដោយភិក្ខុនិមួយជា បើធុល្ល-
នន្ទាជាម្ចាស់ឱ្យលំនៅជល់ខ្ញុំ ខ្ញុំគ្រប់ទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថិ ។ ធុល្លនន្ទា
ភិក្ខុនិទិយាយគបយៈនិរទេថា ភត្តាកាមិណាទិមកចុះ ខ្ញុំនឹងឱ្យ(ទៅ) ។
លំដាប់នោះ ភត្តាកាមិណាទិភិក្ខុនិបានទេព្យាមិក្រុងសាគេតទៅកាន់ក្រុង
សាវត្ថិ ។ ធុល្លនន្ទាភិក្ខុនិគឺបានឱ្យលំនៅជល់ភត្តាកាមិណាទិភិក្ខុនិ ។
ក៏ព្រះនានឯង ធុល្លនន្ទាភិក្ខុនិជាពហុស្សតាជាអ្នកបម្រើយោ ជាអ្នក

សច្ចំ ភក្កវាតិ ។ វិភាហំ ឡោ ភក្កវា ភក្កិ ហិ ឆាម
 ភិក្កុវេ ឡុលុច្ឆា ភិក្កុវិ កន្ទាយ កាមិណិណ
 ឧបស្សយំ ធាត្វា កុបិកា អនត្តមនា ធិក្កឡិស្សតិ
 ធនំ ភិក្កុវេ អប្បសន្ទានំ វា មហោឆាយ ។ មេ ។
 វាវេ បទ ភិក្កុវេ ភិក្កុវិណោ សមំ សិក្កាមនំ ឧទ្ទិសន្ត
 យា បទ ភិក្កុវិ ភិក្កុវិណោ ឧបស្សយំ ធាត្វា កុបិកា
 អនត្តមនា ធិក្កឡេយ្យវា ធិក្កឡាមេយ្យវា ចាចិគ្គិយន្តិ ។

[២៧៣] យា មនាតិ យា យាធិសា ។ មេ ។

ភិក្កុវិភិ ។ មេ ។ អយំ សមស្មី អន្ត អជំប្បេតា ភិក្កុ
 វិភិ ។ ភិក្កុវិណោតិ អញ្ញាយ ភិក្កុវិណោ ។ ឧបស្ស
 យោ ឆាម កកវជនោ វុច្ឆតិ ។ ធាត្វាតិ សយំ
 ធាត្វា ។ កុបិកា អនត្តមនាតិ អនកិវេនា អាហាត
 ចំត្តា ទិលជាតា ។ ធិក្កឡេយ្យាតិ កន្ត កហោត្វា
 មមុទំ ធិក្កឡតិ អាបត្តិ ចាចិគ្គិយស្ស ។ មមុទំ
 កហោត្វា ឆហំ ធិក្កឡតិ អាបត្តិ ចាចិគ្គិយស្ស ។

ភិក្កុវាវិទ្យាយក្រាបចូលថា ចតិក្រព្រះដំមានព្រះភាគ ពិភវមន ។
 ព្រះក្នុងដំមានព្រះភាគទ្រង់ចៅទ្វាសថ ម្នាលភិក្កុវាវិទ្យាយ បុល្លឧត្តា
 ភិក្កុវិមនសមប័និទិវ្យលំនៅដល់កត្តាពិណោភិក្កុវិ ហើយត្រឡប់ទ័ង
 ភាគអន់ចិត្ត ទ័ងចាញាចេញទេ ម្នាលភិក្កុវាវិទ្យាយ អំពើនេះមិនជាច្រើន
 ថ្នាំវៃជនចាំទ្បាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ មេ ។ ម្នាលភិក្កុវាវិទ្យាយ
 ពួកភិក្កុវិចូរសំដែងរឿងខ្លះសិក្កាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្កុវិណាមួយទ្ប
 លំនៅដល់ភិក្កុវិដងគ្នា ហើយទ័ងភាគអន់ចិត្ត ក៏ទ័ងចាញាឯងក្តីទ្បទេទ័ង
 ចាញាក្តី ត្រូវតាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២៧៣] គ្រងពាក្យថា ភិក្កុវិណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុង
 សិក្កាបទទី១ វៃបារាណិកល្អាច្នោះហើយ ។ ពាក្យថា ដល់ភិក្កុវិ គឺដល់ភិក្កុ
 វិវិ ។ ទីកុដិដែលមានសន្តិភូត្រូវហប់នៅ ហៅថាវិលំនៅ ។ ពាក្យថា
 ទ្ប ទំទ្បវាយខ្លះឯង ។ ពាក្យថា ទ័ងភាគអន់ចិត្ត គឺមានចិត្តមិនត្រកអ
 មានចិត្តនិរោសមកខ្លាំងខ្លប់ មានចិត្តវង្រិធិ ។ ពាក្យថា ទ័ងចាញាឯង គឺ
 ភិក្កុវិចាប់យកភិក្កុវិល្វែងហើយចាញាចេញទៅទាំងបៀង ត្រូវតាបត្តិបា
 ចិត្តិយ ។ ភិក្កុវិចាប់ចាញាចេញពីរបៀងទៅទាំងគ្រី ត្រូវតាបត្តិបា
 ចិត្តិយ ។ ភិក្កុវិចាប់ចាញាចេញពីរបៀងទៅទាំងគ្រី ត្រូវតាបត្តិបា
 ចិត្តិយ ។

វា អាមត្តិ ធុត្តជស្ស ។ តស្ស បរិច្ចារំ ធុត្តឡតិ វា
 ធុត្តឡាមេតិ វា អាមត្តិ ធុត្តជស្ស ។ អនុបសម្បន្ទាយ
 ឧបសម្បន្ទសញ្ញា អាមត្តិ ធុត្តជស្ស ។ អនុបសម្បន្ទាយ
 វេទកិកា អាមត្តិ ធុត្តជស្ស ។ អនុបសម្បន្ទាយ
 អនុបសម្បន្ទសញ្ញា អាមត្តិ ធុត្តជស្ស ។

(២៧៩) អនាមត្តិ អលដ្ឋិធិ ធុត្តឡតិ វា ធុត្ត-
 ឡាមេតិ វា តស្ស បរិច្ចារំ ធុត្តឡតិ វា ធុត្តឡាមេ-
 តិ វា ឧម្មត្តិកំ ធុត្តឡតិ វា ធុត្តឡាមេតិ វា តស្ស
 បរិច្ចារំ ធុត្តឡតិ វា ធុត្តឡាមេតិ វា វាល្លាណការ-
 វិកំ... កលហការិកំ... វិវាណការិកំ... តស្សការិ-
 កំ... សធឿ អធិការណការិកំ ធុត្តឡតិ វា ធុត្តឡា-
 មេតិ វា តស្ស បរិច្ចារំ ធុត្តឡតិ វា ធុត្តឡាមេតិ វា
 អន្តោសិធិ វា សន្តិវិហារិធិ វា ឧសម្មវត្តិ ធុត្តឡតិ
 វា ធុត្តឡាមេតិ វា តស្ស បរិច្ចារំ ធុត្តឡតិ វា
 ធុត្តឡាមេតិ វា ឧម្មត្តិកាយ អាធិកម្មកាយាតិ ។

ជាប់នៅក្នុង ត្រៃភាបត្តិក្នុង ។ ភិក្ខុទ័ន្ធន៍តាញឯងក្នុង ឲ្យគេទ័ន្ធន៍តាញក្នុង
 ឲ្យបរិច្ចារំនៃអនុបសម្បន្ទនោះ ត្រៃភាបត្តិក្នុង ។ អនុបសម្បន្ទ ភិក្ខុ
 សំគាល់ថាជា បសម្បន្ទ ត្រៃភាបត្តិក្នុង ។ អនុបសម្បន្ទ ភិក្ខុមាន
 សេចក្តីសន្ស័យ ត្រៃភាបត្តិក្នុង ។ អនុបសម្បន្ទ ភិក្ខុសំគាល់ថា
 ជាអនុបសម្បន្ទ ត្រៃភាបត្តិក្នុង ។

(២៨០) ព្រះវេលមិទ្ធិត្រៃភាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ១២យ៉ាង)
 គឺភិក្ខុទ័ន្ធន៍តាញឯង ឬឲ្យគេទ័ន្ធន៍តាញឲ្យភិក្ខុជាអលដ្ឋិធិ ១ ទ័ន្ធន៍តាញឯង
 ឬឲ្យគេទ័ន្ធន៍តាញឲ្យបរិច្ចារំនៃភិក្ខុជាអលដ្ឋិធិនោះ ១ ទ័ន្ធន៍តាញឯង ឬឲ្យ
 គេទ័ន្ធន៍តាញភិក្ខុឆ្នុត ១ ទ័ន្ធន៍តាញឯង ឬឲ្យគេទ័ន្ធន៍តាញឲ្យបរិច្ចារំនៃភិក្ខុ
 ឆ្នុតនោះ ១ ទ័ន្ធន៍តាញឯង ឬឲ្យគេទ័ន្ធន៍តាញឲ្យភិក្ខុអ្នកធ្វើការបង្កើយោគ ១
 អ្នកធ្វើការរលោះ ១ អ្នកធ្វើការចាស់ទ័ន្ធ ១ អ្នកធ្វើការបោកថា ១ អ្នកធ្វើ
 អធិការណ៍ក្នុងសង្ឃ ១ ទ័ន្ធន៍តាញឯង ឬឲ្យគេទ័ន្ធន៍តាញឲ្យបរិច្ចារំនៃភិក្ខុ
 ចាំនោះ ១ ទ័ន្ធន៍តាញឯង ឬឲ្យគេទ័ន្ធន៍តាញឲ្យភិក្ខុជាអន្តោសិធិឬជាសន្តិ-
 វិហារិធិវេលប្រព្រឹត្តមិទ្ធិ ១ ទ័ន្ធន៍តាញឯង ឬឲ្យគេទ័ន្ធន៍តាញឲ្យបរិច្ចារំនៃ
 ភិក្ខុនោះ ១ ភិក្ខុឆ្នុត ១ ភិក្ខុន៍ដើមបញ្ចក្តិ ១ ។

ត្រីវិជ្ជាស្ស ធម្មសិក្ខាបទ

[២៧៦] គេន សមយេន ពុទ្ធា កកវា សាវត្ថិយំ
វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិតស្ស អាហមេ ។ គេន
ទោ បន សមយេន ចណ្ណកាលី ភិក្ខុនិ សំសដ្ឋា
វិហារតិ គហបតិទាមិ គហបតិបុត្តេនបិ ។ យា តា
ភិក្ខុនិយោ អប្បិដ្ឋា ។ មេ ។ តា ឧដ្ឋាយន្តិ ទិយន្តិ
វិទាចេន្តិ តេថំ ហិ ឆាម អយ្យា ចណ្ណកាលី សំសដ្ឋា
វិហារិស្សតិ គហបតិទាមិ គហបតិបុត្តេនបិ ។ មេ ។
សច្ចំ តេវ ភិក្ខុវេ ចណ្ណកាលី ភិក្ខុនិ សំសដ្ឋា
វិហារតិ គហបតិទាមិ គហបតិបុត្តេនបិ ។ សច្ចំ
កកវាតិ ។ វិករហិ ពុទ្ធា កកវា តេថំ ហិ ឆាម
ភិក្ខុវេ ចណ្ណកាលី ភិក្ខុនិ សំសដ្ឋា វិហារិស្សតិ
គហបតិទាមិ គហបតិបុត្តេនបិ ទេតំ ភិក្ខុវេ អប្ប-
សន្នាធំ វា បសាទាយ ។ មេ ។ វិវត្តា បន ភិក្ខុវេ
ភិក្ខុនិយោ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧដ្ឋិសន្តិ យា បន
ភិក្ខុនិ សំសដ្ឋា វិហារយ្យ គហបតិទា វា គហបតិ-
បុត្តេន វា ។ សា ភិក្ខុនិ ភិក្ខុនិហិ វិវេស្ស វេទិយា

ត្រីវិជ្ជា សិក្ខាបទទី ២

[២៧៦] សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភោគគន្លឹក្នុងវត្តរាជវង្ស
របស់អនាថបិណ្ឌិតសេដ្ឋី ជិតគ្រិលសាវត្ថិ ។ គ្រានោះឯង ចណ្ណកាលីភិក្ខុនិ
នៅច្រឡកច្រឡំដោយគហបតិខ្លះ ដោយបុត្ររបស់គហបតិខ្លះ ។ ភិក្ខុនិ
ទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ មេ ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះ
ពោលទោស គិះប្រៀល បន្តិបន្តិរាប់ថា ចណ្ណកាលីជាម្ចាស់មិនសមបំរើទីនៅ
ច្រឡកច្រឡំដោយគហបតិខ្លះ ដោយកូនគហបតិខ្លះហោះ ។ មេ ។ ព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគក្រសែស្រួលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកចណ្ណកាលីភិក្ខុនិទៅ
ច្រឡកច្រឡំដោយគហបតិខ្លះ ដោយកូនរបស់គហបតិខ្លះ ពិតមែន ។
ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មត្តាប្រាស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មាន
ព្រះភាគទ្រង់យន្តាសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចណ្ណកាលីភិក្ខុនិមិនសមបំ
រើទីនៅច្រឡកច្រឡំដោយគហបតិខ្លះ ដោយកូនគហបតិខ្លះ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ អំពើនេះមិនជាទីជ្រះថ្លាទៃជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា
ទេ ។ មេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនិចូរសំរែងរឿងនូវសិក្ខាបទ
នេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនិណាមួយនៅច្រឡកច្រឡំដោយគហបតិភិ ដោយ
កូនគហបតិភិ ។ ភិក្ខុនិនោះ ត្រូវភិក្ខុនិទាំងឡាយពោលយ៉ាងនេះថា

មាយ្យ សំសដ្ឋា វិហរិ គហបតីនាបិ គហបតីបុត្តេនបិ
 អីទ្ធាមាយ្យ វិវេកញោវ ភតិទិយា សង្កេត វណ្ណតិវិ ។
 ឯវត្ថុ^(១) សា ភិក្ខុនិ ភិក្ខុនិហិ វុទ្ធមាទា គថេវ
 បត្តន្តោយ្យ សា ភិក្ខុនិ ភិក្ខុនិហិ យាវតតិយំ
 សមទុកាសិតត្វា គស្ស បដិទិស្សត្តាយ ។ យាវតតិ-
 យកេ សមទុកាសិយមាទា តំ បដិទិស្សន្តោយ្យ
 ឥទ្ធផំ កុសលំ ទោ ទេ បដិទិស្សន្តោយ្យ ទាទិវិយុទ្ធិ ។

(២៧៧) យា បនាតិ យា យាទិសា ។ មេ ។ ភិក្ខុ-
 និវិ ។ មេ ។ អយំ ឥធស្មី អន្តេ អទិប្បតា ភិក្ខុនិវិ ។
 សំសដ្ឋា ធាម អទទុលោមិកេន កាយិកោចសិកេន
 សំសដ្ឋា ។ គហបតិ ធាម យោ កោចិ អភាវ
 អដ្ឋាវសតិ ។ គហបតិបុត្តោ ធាម យោ កោចិ
 បុត្តភាតរោ ។

(២៧៨) សា ភិក្ខុនិវិ យា សា សំសដ្ឋា ភិក្ខុនិ ។
 ភិក្ខុនិហិវិ អញ្ញាហិ ភិក្ខុនិហិ ។ យា បស្សន្តិ
 យា សុណន្តិ តាហិ វត្តត្វា មាយ្យ សំសដ្ឋា វិហរិ

១ ។ ឧ. ឯវត្ថុ ចន សា ។

វិទេលោកម្ចាស់ លោកកុំរោវិទ្ធាវុកច្រៀងដោយគហបតិ ឬដោយកូនគហ-
 បតិទៀយ វិទេលោកម្ចាស់ លោកចូរស្លាប់ចុះ សន្សំវិមនសរសើរសេច-
 ក្តីស្ងួតវៃបងប្អូនស្រី ។ ភិក្ខុនិវិទោ កាលភិក្ខុនិទាំងឡាយពាលយោវិ
 នេះ ហើយក៏នៅប្រគួប្រកាន់ធ្វើយ៉ាងនោះដដែល ភិក្ខុនិវិទោត្រូវភិក្ខុនិ
 ទាំងឡាយស្រិតសមុកាសនកម្មប្រកាសហាមដកបតិបដិវិ ដើម្បីឱ្យ
 លះបង់វត្ថុនោះ ។ ភិក្ខុនិវិទោបតិភិក្ខុនិទាំងឡាយស្រិតសមុកាសនកម្ម
 ប្រកាសហាមដកបតិបដិវិហើយលះវត្ថុនោះបាន កាលដូច្នោះនេះជា
 ការប្រពៃ បើមិនលះទេ ត្រូវតាមភ្នំបាចិវិយ ។

(២៧៧) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនិណាមួយ មានសច្ច័ស្តិយក្នុងសិទ្ធិ-
 បទទី១ វៃបានដឹកតណ្ហាចេញ ។ ដែលហៅថា វិទ្ធាវុកច្រៀងនោះគឺវិ-
 ទ្ធាវុកច្រៀងដោយកាយកម្មនិងវិចិត្រ ដំបូនសមគួរ ។ ដែលហៅថា គហបតិ
 នោះ បានដល់ជនណាមួយនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ ។ ដែលហៅថា កូនគហបតិ
 នោះ បានដល់ជនណាមួយជាកូនប្អូនប្រុស (វិទេគហបតិវិទោ) ។

(២៧៨) ពាក្យថា ភិក្ខុនិវិទោ ភិក្ខុនិណាមួយដែលជាអ្នកវិ-
 ទ្ធាវុកច្រៀង ។ ពាក្យថា ត្រូវភិក្ខុនិទាំងឡាយ គឺត្រូវភិក្ខុនិទាំងឡាយ
 ដទៃ ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយណាបានឃើញ ភិក្ខុនិទាំងឡាយណាបានឮ
 ភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះឃើញនិយាយហាមប្រាមថា វិទេលោកម្ចាស់ លោក

ចាប់ផ្តើមរោង គុណវិស្វ ធម្មសិទ្ធិបទវិក្កេ សមណសត

តហមតិជាបិ តហមតិបុត្តេធមិ វិវិទ្ធាហាយ្យេ វិវេកាញោ
 ភតិធិយា សង្កេ វណ្ណតិទិ ។ ធុតិយម្បិ វត្តត្វា តតិ-
 យម្បិ វត្តត្វា ។ សរេ បដិធិស្សដ្ឋតិ ឥច្ឆេតំ តុសលំ
 ទោ ទេ បដិធិស្សដ្ឋតិ អាបត្តិ ធុត្តជស្ស ។ បុត្តា ទ
 វទត្តិ អាបត្តិ ធុត្តជស្ស ។ សា ភិក្ខុធិ សង្ឃមជ្ឈិមិ
 អាគាដ្ឋិត្វា វត្តត្វា មាយ្យេ សំសដ្ឋា វិហារិ តហមតិជាបិ
 តហមតិបុត្តេធមិ វិវិទ្ធាហាយ្យេ វិវេកាញោ ភតិធិយា
 សង្កេ វណ្ណតិទិ ។ ធុតិយម្បិ វត្តត្វា តតិយម្បិ វត្តត្វា ។
 សរេ បដិធិស្សដ្ឋតិ ឥច្ឆេតំ តុសលំ ទោ ទេ បដិ-
 ធិស្សដ្ឋតិ អាបត្តិ ធុត្តជស្ស ។

[២៧៧] សា ភិក្ខុធិ សមណសិក្ខា ។ វិវេកា
 បទ ភិក្ខុវេ សមណសិក្ខា ។ ត្បត្តាយ ភិក្ខុធិយា
 បដិទលាយ សង្កេ ញាបតត្វោ សុណាតុ មេ អាយ្យ
 សង្កេ អយំ ឥត្តត្វាមា ភិក្ខុធិ សំសដ្ឋា វិហារិ

ចាប់ផ្តើមរោង គុណវិស្វ ធម្មសិទ្ធិបទវិក្កេ ការស្រ្តីសមណសត

កុំដាច់ច្បូកច្បូរដោយគហមតិ ឬដោយកូនរបស់គហមតិឡើយ ខែ
 លោកម្ចាស់ លោកចូស្តត់ចុះ សង្ឃវេទនិសរសើរសេចក្តីស្ងាត់របស់បដិ
 ចូនស្រី ។ ភិក្ខុធិទាំងនោះគប្បីខំយាយហាមអស់វារៈតំប៉ីផេនីផេនី គប្បី
 ខំយាយហាមអស់វារៈតំប៉ីផេនីផេនី ។ បើភិក្ខុធិនោះលះចេញ ការលះ
 ដូច្នោះនេះជាការប្រៃត បើមិនលះចេញទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខជ ។ ភិក្ខុធិ
 ទាំងឡាយណា ឮហើយមិនខំយាយ ភិក្ខុធិទាំងឡាយនោះ ត្រូវអាបត្តិ
 ទុក្ខជ ។ ភិក្ខុធិនោះត្រូវភិក្ខុធិទាំងឡាយទាញយកមកកាន់ចិត្តណា លសង្ឃ
 ហើយគប្បីខំយាយហាមប្រាមថា ខែលោកម្ចាស់ លោកកុំដាច់ច្បូកច្បូរ
 ដោយគហមតិ ឬដោយកូនរបស់គហមតិឡើយ ខែលោកម្ចាស់ លោក
 ចូស្តត់ចុះ សង្ឃវេទនិសរសើរសេចក្តីស្ងាត់របស់បដិចូនស្រី ។ ភិក្ខុធិទាំង
 ឡាយនោះគប្បីខំយាយហាមប្រាមអស់វារៈតំប៉ីផេនីផេនី គប្បីខំយាយ
 ហាមអស់វារៈតំប៉ីផេនីផេនី ។ បើភិក្ខុធិនោះលះបដិទាន ការលះទាន
 ដូច្នោះនេះជាការប្រៃត បើមិនលះចេញទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខជ ។

[២៧៧] ភិក្ខុធិនោះ ត្រូវភិក្ខុធិទាំងឡាយស្រ្តីសមណសត ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុធិទាំងឡាយគប្បីស្រ្តីសមណសត ម្រឹកសហម
 ប្រាមយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុធិដែលគ្មានប្រតិទលគប្បីញ៉ាំងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រ
 លោកម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុធិនេះមានឈ្មោះនេះ ដាច់ច្បូកច្បូរ

កហាបតិចារិ កហាបតិបុត្តនិចិ ។ សា តំ វត្ថុ ធម្មជំ-
 ជិស្សដ្ឋតិ^(១) ។ យជំ សង្ឃស្ស មគ្គកល្យំ សង្ឃោ ឥត្ត-
 ញាមំ ភិក្ខុជំ សមទុកាសេយ្យ កស្ស វត្ថុស្ស បដិ-
 ជិស្សក្កាយ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ អយ្យ
 សង្ឃោ អយំ ឥត្តញាមា ភិក្ខុជំ សំសង្ខា វិហារតិ
 កហាបតិចារិ កហាបតិបុត្តនិចិ ។ សា តំ វត្ថុ ធម្មជំ-
 ជិស្សដ្ឋតិ^(២) ។ សង្ឃោ ឥត្តញាមំ ភិក្ខុជំ សមទុកា-
 សតិ កស្ស វត្ថុស្ស បដិជិស្សក្កាយ ។ យស្ស អយ្យយ
 ទមតិ ឥត្តញាយ ភិក្ខុជិយា សមទុកាសថា កស្ស
 វត្ថុស្ស បដិជិស្សក្កាយ សា កុណាស្ស យស្ស
 ធម្មតិ សា កាសយ្យ ។ ទុតិយម្យិ ឯតមត្ថំ វនាមិ
 ។ បេ ។ ធម្មតិយម្យិ ឯតមត្ថំ វនាមិ ។ បេ ។ សមទុកដ្ឋា
 សង្ឃោ ឥត្តញាមា ភិក្ខុជំ កស្ស វត្ថុស្ស បដិជិស្ស-
 ក្កាយ ។ ទមតិ សង្ឃស្ស កស្សា តុណ្ណំ ។ ឯវមតិ
 ពារយោទិ ។

១. ២ ១. ម. ១ ជិស្សដ្ឋតិ ។

ដោយឥហាបតិចារិ ដោយកូររបស់កហាបតិចារិ ។ ភិក្ខុវិភង្គនោះមិនលវត្ថុនោះ
 ចេញទេ ។ បើកម្មនោះមានកាលដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បី
 ស្ម័គ្រសមទុកាសនកម្មចំពោះភិក្ខុវិភង្គនោះដើម្បីឲ្យលះវត្ថុនោះចេញ ។
 នេះជាញត្តិ (គឺប្រកាសឲ្យសង្ឃដឹង) ។ បតិក្រលោកម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់
 ខ្ញុំភិក្ខុវិភង្គនោះមានឈ្មោះនេះ នៅប្រែឲ្យក្រចៀវដោយឥហាបតិចារិ ដោយកូរ
 ឥហាបតិចារិ ។ ភិក្ខុវិភង្គនោះមិនលះចោលវត្ថុនោះចេញទេ ។ ឥឡូវនេះសង្ឃ
 ស្ម័គ្រសមទុកាសនកម្មចំពោះភិក្ខុវិភង្គនោះ ដើម្បីឲ្យលះវត្ថុនោះ
 ចេញ ។ ការស្ម័គ្រសមទុកាសនកម្មចំពោះភិក្ខុវិភង្គនោះ ដើម្បីឲ្យលះ
 វត្ថុនោះចេញ គួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះគប្បី
 ស្រៀមទៅ មិនគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះគប្បីពាល
 ទៀង ។ ខ្ញុំស្ម័គ្រសេចក្តីនេះអស់ពីរដាច់បីដង ។ បេ ។ ខ្ញុំស្ម័គ្រ
 សេចក្តីនេះអស់ពីរដាច់បីដង ។ បេ ។ ភិក្ខុវិភង្គនោះ សង្ឃបាទ
 ស្ម័គ្រសមទុកាសនកម្មដើម្បីឲ្យលះវត្ថុនោះចេញហើយ ។ ការស្ម័គ្រស-
 មទុកាសនកម្មនេះគួរដល់សង្ឃហើយ ហេតុនោះទើបសង្ឃស្រៀមទៅ ។
 ខ្ញុំសូមចាំទុកខ្ញុំសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្រៀមទៅយ៉ាងនេះ ។

ពាក្យយកស្នេ ពុទ្ធិវិទ្យា សុត្តនិកាយ ទំព័រ ១១

[២៨០] ញត្តិយា ទុក្ខដំ ទ្ធិហំ កម្មវាចាហិ ទុក្ខដា កម្មវាចាហិយោសារេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[២៨១] ធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញា ធម្មដំនិស្សន្តិកំ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ធម្មកម្មេ វេមតិកា ធម្មដំនិស្សន្តិកំ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ធម្មកម្មេ អធម្មកម្មសញ្ញា ធម្មដំនិស្សន្តិកំ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ អធម្មកម្មេ វេមតិកា អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ អធម្មកម្មេ អធម្មកម្មសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។

[២៨២] អនាបត្តិ អសមទុកាសន្តិយា ចដំនិស្សន្តិយា ទុក្ខតិកាយ អាទិកម្មិកាយាតិ ។

ពុទ្ធិវិទ្យា សុត្តនិកាយ

[២៨៣] តេន សមយេន ទុក្ខោ ភកា សារត្តិយំ វិហរតិ វេនវេន អនាថបិណ្ឌិកស្ស អាហមេ ។ តេន ទោ ចន សមយេន ភិក្ខុនិយោ អន្តោរដ្ឋ សាសន្តិ-

[២៨០] កាលស្មត្រចប់ញត្តិ (ភិក្ខុនិកាយមិនលះបង់វត្តុភារ) ត្រូវកម្មត្តិទុក្ខដ(១) កាលស្មត្រកម្មវាចាហិយេន ត្រូវកម្មត្តិទុក្ខដ(២) កាលចប់កម្មវាចាហិស្រេច ត្រូវកម្មត្តិបាចិត្តិយ ។

[២៨១] កម្មវាចមិ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាកម្មវាចមិ ហើយមិនលះបង់ វត្តុភារៈ ត្រូវកម្មត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្មវាចមិ ភិក្ខុនិមាទសេចក្តីសង្ស័យ ហើយមិនលះបង់ ត្រូវកម្មត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្មវាចមិ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាកម្ម មិនជាធម៌ ហើយមិនលះបង់ ត្រូវកម្មត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្មមិនជាធម៌ ភិក្ខុនិ សំគាល់ថាកម្មវាចមិវិញ ត្រូវកម្មត្តិទុក្ខដ ។ កម្មមិនជាធម៌ ភិក្ខុនិមាទ សេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវកម្មត្តិទុក្ខដ ។ កម្មមិនជាធម៌ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាកម្ម មិនជាធម៌ ត្រូវកម្មត្តិទុក្ខដ ។

[២៨២] វេនវេនមិនត្រូវកម្មត្តិ (ក្នុងសិក្សាបទនេះមាន ៤ យ៉ាង) គឺភិក្ខុនិដែលសង្ស័យមិនបានស្មត្រសមនភាសនកម្ម ១ ភិក្ខុនិលះបង់វត្តុភារៈ ១ ភិក្ខុនិទុក ១ ភិក្ខុនិជាទានិដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

ពុទ្ធិវិទ្យា សិក្សាទទឹង ទំព័រ ១១

[២៨៣] សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធចំទានព្រះភាគអង្គក្នុងវត្តដេតវេន ចេសំអនាថបិណ្ឌិកសម្មំ ជិតត្រិសហិត្តិ ។ ត្រាវនោះនឹង ភិក្ខុវារិនិទ្ធកាយ

សម្មតេ សម្មជីកាយេ អសត្តំតា ចារិតំ ចាន្តិ ។ ទុក្ខា
 ទូសេន្តិ ។ យា តា ភិក្ខុវិញ្ញាណ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។
 តា ឧដ្ឋាយន្តិ ទ័យន្តិ វិចារេន្តិ កតំ ហិ ធាម ភិក្ខុ-
 វិញ្ញាណ អន្តោរដ្ឋេ សាសន្តំសម្មតេ សម្មជីកាយេ អសត្តិ-
 តា ចារិតំ ចរិស្សន្តិភិ ។ បេ ។ សច្ចំ តិវ ភិក្ខុវិ-
 ញ្ញាណ អន្តោរដ្ឋេ សាសន្តំសម្មតេ សម្មជីកាយេ
 អសត្តំតា ចារិតំ ចាន្តិភិ ។ សច្ចំ ភគវតិ ។ វិភរ-
 ហិ ទុក្ខោ ភគវតិ កតំ ហិ ធាម ភិក្ខុវិញ្ញាណ ភិក្ខុវិញ្ញាណ
 អន្តោរដ្ឋេ សាសន្តំសម្មតេ សម្មជីកាយេ អសត្តំតា
 ចារិតំ ចរិស្សន្តិ ទេតិ ភិក្ខុវិញ្ញាណ អប្បិច្ឆា វិ បសា-
 នាយ ។ បេ ។ ឯវិចារ មន ភិក្ខុវិញ្ញាណ ភិក្ខុវិញ្ញាណ វិ

ត្ថានុក្កល្យញ្ញោវេជាមួយ តំគារត្រចៅកាន់ចារិតភាវន្តិវិជនវិជលេន
 សន្មតំជាច័ប្រកបដោយសេចក្តីរឿន ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ ។
 ពួកអ្នកលេងតំគារប្រឡូក (ពួកភិក្ខុវិញ្ញាណច្បាយនោះ) ។ ភិក្ខុវិញ្ញាណ
 លាហនសេចក្តីប្រាថ្នាភិក្ខុ ។ បេ ។ ភិក្ខុវិញ្ញាណចោលចោល
 ភិក្ខុវិញ្ញាណ បន្តបន្តិចៗ ពួកភិក្ខុវិញ្ញាណមិនមែនត្ថានុក្កល្យញ្ញោវេជាមួយ
 ហើយតំគារត្រចៅកាន់ចារិតភាវន្តិវិជនវិជលេនសន្មតំ ជាច័ប្រកប
 ដោយសេចក្តីរឿន ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគគ្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុវិញ្ញាណ ពួកភិក្ខុវិញ្ញាណត្ថានុក្ក
 ល្យញ្ញោវេជាមួយ ហើយត្រចៅកាន់ចារិតភាវន្តិវិជនវិជលេនសន្មតំ
 ជាច័ប្រកបដោយសេចក្តីរឿន ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ ពិតមែនឬ ។
 ភិក្ខុវិញ្ញាណគ្រាបចូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធ
 ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុវិញ្ញាណ ភិក្ខុវិញ្ញាណមិន
 សមគួរនឹងត្ថានុក្កល្យញ្ញោវេជាមួយ ហើយត្រចៅកាន់ចារិតភាវន្តិវិជនវិជលេន
 សន្មតំជាច័ប្រកបដោយសេចក្តីរឿន ប្រកបដោយភ័យ
 ចំពោះមុខ ម្ចាស់ភិក្ខុវិញ្ញាណ វិភារមិនជាច័ប្រកបនៃជនចារិត
 ច្បាយវិជលេននឹងព្រះពុទ្ធ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុវិញ្ញាណ ពួកភិក្ខុវិញ្ញាណ

សិក្ខាបដំ ឧត្តិសុត្តិ យា បទ ភិក្ខុដំ អន្តោរដ្ឋ ណា-
សង្កសម្មតេ សម្មជីវាយ អសត្តិកា ចារិតំ ចេយ្យ
ចាចិត្តិយដ្ឋិ ។

(២៧២) យា បទាតិ យា យាដិសា ។ មេ ។ ភិក្ខុ-
ដំតិ ។ មេ ។ អយំ ភមស្មី មត្តេ មជិម្បតា ភិក្ខុដំតិ ។
អន្តោរដ្ឋតិ យស្ស វិជិតេ វិហារតិ តស្ស រដ្ឋេ ។ ណា-
សង្កំ ធាម ភស្មី មត្តេ ចោរដំ ជិវិត្តាកាសោ ជិស្សតិ
កុត្តាកាសោ ជិស្សតិ បិសោកាសោ ជិស្សតិ ជិសិទ្ធោ-
កាសោ ជិស្សតិ ជិមន្តោកាសោ ជិស្សតិ ។ សម្ម-
ជីវាយ ធាម ភស្មី មត្តេ ចោរហិ មទុស្សា ហតា
ជិស្សតិ វិលុត្តា ជិស្សតិ រាគោដិតា ជិស្សតិ ។ អ-
សត្តិកា ធាម វិចា សត្តេ ។ ចារិតំ ចេយ្យតិ កុត្តា-
ដសំទាតេ^(១) តាមេ តាមទ្គុរ តាមទ្គុរ អាបត្តិ ចាចិត្តិ-
យស្ស ។ អតាមតេ អន្តោ អឡ្ហយោជេ អឡ្ហយោ-
ជេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

១ ឧ ក្បវសម្មា ។

សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុទាំងអស់គ្នាត្រូវត្រឡប់
ជាមួយហើយគ្រឿងទៅកាន់ចារិត្តក្នុងវិជិតវេលាគេស្មានថាជាច្រកប
ដោយសេចក្តីរឿន ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(២៧៤) ត្រីវិភាស្យថា ភិក្ខុទាំងអស់គ្នា មានសេចក្តីអចិច្ចាយក្នុង
សិក្ខាបទដ៏ ១ ខែបាណិកកណ្ណប្បចេយ្យ ។ ពាក្យថា ខាងក្នុងវិជិត ភិក្ខុ-
ទាំងអស់គ្នាក្នុងវិជិតវេលាសំស្កេតណា គឺគ្រឿងទៅក្នុងវិជិតវេលាសំស្កេតនោះ ។
វិជិតវេលាថា ច្រកបដោយសេចក្តីរឿននោះ បានដល់កន្លែងដែល
ពួកចោរទៅកំប្រាកដ កន្លែងដែលពួកចោរហែតាតកំប្រាកដ កន្លែងដែល
ពួកចោរឈរកំប្រាកដ កន្លែងដែលពួកចោរអង្គុយកំប្រាកដ កន្លែងដែល
ពួកចោរដេកកំប្រាកដក្នុងផ្លូវនោះ ។ ច្រកបដោយភ័យចំ-
ពោះមុខនោះ គឺពួកបទុស្សវិជិតវេលាចោរទាំងឡាយសម្រាប់កំប្រាកដ ដែល
ចោរប្លន់កំប្រាកដ ដែលចោរដេកកំប្រាកដក្នុងផ្លូវនោះ ។ ដែលហៅថា
គ្មានពួកឈ្នួញទៅជាមួយនោះ គឺរៀបចំពួកឈ្នួញចេញ ។ ពាក្យថា
គ្រឿងទៅកាន់ចារិត្ត សេចក្តីថា ភិក្ខុទាំងអស់គ្នាស្រែកកំណត់មួយយា
ហន់ហើ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយពលំ ។ ចន្លោះស្រែក ។ ច្រកបដោយភ័យចំ
ស្រែកភិក្ខុទាំងអស់គ្នាទៅកាន់ចំពោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយពលំ ។ កន្លះយាដំ ។

[២៧៥] អនាមត្តិ សន្តោម សហ ភព្វតិ ទេមេ
អប្បជីកាយេ ភព្វតិ អាបណាសុ ឧប្បត្តិកាយ អាជិ-
កម្មិកាយាតិ ។

ត្រីវិជ្ជាស្ស អដ្ឋមសិក្ខាបទំ

[២៧៦] ភេទ សមយេន តុន្តោ មគវា សាវត្ថិយំ
វិហារតិ ជេតវន អនាមបិណ្ឌិកស្ស អាណមេ ។ ភេទ
ទោ បទ សមយេន ភិក្ខុនិយោ និរោដ្ឋេ សាសន្តសម្មតេ
សប្បជីកាយេ អសន្តិកា ចារិតំ ចរន្តិ ។ ធុត្តា ទូសេន្តិ ។
យា តា ភិក្ខុនិយោ អប្បិញ្ញា ។ មេ ។ តា ឧដ្ឋាយន្តិ
ទិយន្តិ វិចារេន្តិ កថំ ហិ ធាម ភិក្ខុនិយោ និរោដ្ឋេ
សាសន្តសម្មតេ សប្បជីកាយេ អសន្តិកា ចារិតំ ច-
រិស្សន្តិតិ ។ មេ ។ សន្តំ តិះ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយោ និរោដ្ឋេ
សាសន្តសម្មតេ សប្បជីកាយេ អសន្តិកា ចារិតំ

[២៧៧] ការវេលនិទត្រៃកាបក្កិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨ យ៉ាង)
គឺភិក្ខុនិទេវជាមួយពួកឈ្មួញ ១ ភិក្ខុនិទេវក្នុងទីក្រុងក្បែរនឹងមានភ័យ ១
ភិក្ខុនិទេវសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុនិទេវ ១ ភិក្ខុនិទេវនាមដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

ត្រីវិជ្ជាស្ស សិក្ខាបទទី ៨

[២៧៦] សម័យនោះ (ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភោគសិក្ខុក្នុងក្រុងវិសេនា
របស់អនាមបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថិ ។ ត្រាខោះឯង ភិក្ខុនិទេវទ្បាយ
នានាពួកឈ្មួញទៅជាមួយ ហើយត្រឡប់ទៅកាន់ចារិកនាមៈត្រៃវិជ្ជាវេល
នេសន្តថាជទីប្រកបដោយសេចក្តីរន្សើស ប្រកបដោយភ័យចំពោះ
មុខ ។ អ្នកលេងវាំងឡាយក៏នាំគ្នាប្រទូស្ត (ពួកភិក្ខុនិទេវ) ។ ភិក្ខុ
និទេវទ្បាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាភិច ។ មេ ។ ភិក្ខុនិទេវទ្បាយនោះ
ក៏ពាលនាស គំរេងៀល បន្តបន្តាប់ថា ពួកភិក្ខុនិទេវសមគ្គនឹងនាន
ពួកឈ្មួញទៅជាមួយ ហើយត្រឡប់ទៅកាន់ចារិកនាមៈត្រៃវិជ្ជាវេលនេ
សន្តថាជទីប្រកបដោយសេចក្តីរន្សើស ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ
នោះ ។ មេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភោគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុនិទេវទ្បាយ
ពួក ពួកភិក្ខុនិទេវនាមដើមបញ្ញត្តិ ហើយត្រឡប់ទៅកាន់ចារិក

ចរ្ម័ន្តិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិការហិ តុន្តោ ភគវា កង់
 ហិ ធាម កិក្ការេ កិក្កុនិយោ តិរោរដ្ឋេ សាសន្តិសម្មតេ
 សប្បដិកយេ អសត្តិកា ចារិកំ ចរិស្សន្តិ ទេតំ កិក្ការេ
 អប្បសន្តាធំ វា បសាធាយ ។ បេ ។ វិវត្តោ បទ កិក្ការេ
 កិក្កុនិយោ ឥមំ សិក្កាបទំ ធុរ្ម័ន្តសន្តិ យា បទ កិក្កុនិ
 តិរោរដ្ឋេ សាសន្តិសម្មតេ សប្បដិកយេ អសត្តិកា ចារិ-
 កំ ចរយ្យ ចាចិភ្លិយន្តិ ។

(២៩៧) យា បចាតិ យា យាទិសា ។ បេ ។ កិក្កុ-
 និកិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មិ អត្ថេ អនិច្យតា កិក្កុនិកិ ។
 តិរោរដ្ឋេតិ យស្ស វិជិតេ វិហារតិ តំ បេត្តា អញ្ញស្ស
 រដ្ឋេ ។ សាសន្តិ ធាម តស្មិ មត្តេ ចោរធំ ចិវិដ្ឋោតា-
 សោ ទិស្សតិ តុត្តោតាសោ ទិស្សតិ បិកោតាសោ

ខាងក្រៅផែនដលគេសន្មតថាជាទីប្រកបដោយសេចក្តីរន្ស៊ីស ប្រកប
 ដោយភ័យចំពោះមុខ ពិតមែនឬ ។ កិក្កុនិកិក្កុនិយោ ក្រាចចូលថា បតិគ្រ
 ព្រះដំមានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដំមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ជូន
 ថា ម្នាលកិក្កុនិកិក្កុនិយោ ពួកកិក្កុនិមិនសមបើនឹងគ្មានពួកឈ្មួញទៅជាមួយ
 ហើយគ្រូចៅកាន់ចារិកខាងក្រៅផែនដលគេសន្មតថាជាទីប្រកបដោយ
 សេចក្តីរន្ស៊ីស ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខទេ ម្នាលកិក្កុនិកិក្កុនិយោ អំពើ
 នេះមិនជាទីជ្រះថ្លានៃពុទ្ធាចារិកយ៉ាងណាមែនទេ ។ បេ ។ ម្នាល
 កិក្កុនិកិក្កុនិយោ ពួកកិក្កុនិមិនសមបើនឹងគ្មានពួកឈ្មួញទៅជាមួយ
 ហើយគ្រូចៅកាន់ចារិកខាងក្រៅ
 ផែនដលគេសន្មតថាជាទីប្រកបដោយសេចក្តីរន្ស៊ីស ប្រកបដោយភ័យ
 ចំពោះមុខ គ្រូកាបក្តីបាចិភ្លិយ ។

(២៩៧) គ្រីតាក្សថា កិក្កុនិកិក្កុនិយោ មានសេចក្តីអនិច្យតយក្តី
 សិក្កាបទំ ខែបុកបិកណ្តាចេហើយ ។ ពាក្យថា ខាងក្រៅផែន គឺ
 កិក្កុនិកិក្កុនិកិក្កុនិយោ ហើយគ្រូចៅកាន់ចារិកក្នុងផែនចេស
 ស្តេចង់ទៀត ក្រៅពីផែនចេសស្តេចនោះ ។ ផែនហៅថា ជាទីប្រកប
 ដោយសេចក្តីរន្ស៊ីសនោះ បានផលកន្លងផែនពួកចោរទៅក៏ប្រាកដ
 កន្លងផែនពួកចោរហើយក៏ប្រាកដ កន្លងផែនពួកចោរឈរក៏ប្រាកដ

និស្សតិ និសិទ្ធាកាសោ និស្សតិ និបទ្ធាកាសោ
 និស្សតិ ។ សប្បនិកយំ នាម ឥស្សំ ឧក្កេ ថោបហិ
 មនុស្សា មាតា និស្សន្តំ វិលុត្តា និស្សន្តំ អាគារាជិតា
 និស្សន្តំ ។ អសន្តិកា ហិម វិហា សត្តេន ។ ចារិតំ
 ចរយ្យតិ កុក្កជសំចារេ តាមេ តាមន្តរេ តាមន្តរេ
 អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អតាមតេ អន្តោ អន្ស-
 យោជេ អន្សយោជេ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(២៥៧) អតាមត្តិ សត្តេន សហ ឥត្តតិ ទេម រាប្ប-
 និកយេ ឥត្តតិ អាមនាសុ ឧត្តតិកាយ អាជិតម្មតា-
 យាតិ ។

ត្រីជិវិតស្ស វិមសិក្ខាបទំ

(២៥៨) ភេន សមយេន ពុទ្ធា កកវា រាជគហេ
 វិហារតិ វេស្សរេន កលន្តកនិវាបេ ។ ភេន ចោ បេ
 សមយេន ភិក្ខុនិយោ អន្តោវស្សំ ចារិតំ ចរន្តិ
 មនុស្សា ឧស្សាយន្តិ ទិយន្តិ វិហារេន្តិ កថំ ហិ នាម

កន្លែងដែលពួកចោរឆ្មើយក៏ប្រាកដ កន្លែងដែលពួកចោររាជក៏ប្រាកដក្នុង
 ផ្លូវនោះ ។ ទីដែលហៅថា ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខនោះ គឺពួកមនុស្ស
 ដែលចោរចាំឱ្យយសម្រាប់ក៏ប្រាកដ ដែលពួកចោរប្លែងក៏ប្រាកដ ដែល
 ពួកចោរវាយក៏ប្រាកដក្នុងផ្លូវនោះ ។ ដែលហៅថា គ្មានពួកឈ្មួញ គឺរៀរ
 ចាកពួកឈ្មួញ ។ ពាក្យថា គ្រែរៅកាន់ចារិក សេចក្តីថា ភិក្ខុនិក្រិច
 រៅក្នុងស្រុកកំណត់មួយរយៈម៉ោងហើរ ត្រូវតាមភ្នំបាចិត្តិយកល់ ។ ចន្លោះ
 ស្រុក ។ ភិក្ខុនិក្រិចនៅក្នុងវិចិត្រវិមនស្រុក ត្រូវតាមភ្នំបាចិត្តិយកល់ ។
 កន្លែងយោជន៍ ។

(២៥៨) ករៈ ដែលមិនត្រូវតាមភ្នំ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥ យ៉ាង) គឺ
 ភិក្ខុនិក្រិចជាមួយពួកឈ្មួញ ១ ភិក្ខុនិក្រិចក្នុងវិស្សមក្សន្តមិនមានភ័យ ១
 ភិក្ខុនិក្រិចសេចក្តីរាគ្សយ ១ ភិក្ខុនិក្រិច ១ ភិក្ខុនិក្រិចជាទារិកដើមបញ្ជាតិ ១ ។

ត្រីជិវិត សិក្ខាបទទី ៨

(២៥៩) សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជំរានព្រះភាគនឹងក្នុងវិស្សវេទ
 ជាសម្មាសម្ពុទ្ធជំរាន ជិតត្រីជិវិតនេះ ។ ត្រាចោរឯង ពួកភិក្ខុនិក្រិច
 នៅកាន់ចារិកនឹងវិស្ស ។ មនុស្សចាំឱ្យយកំពោលពោស គឺរៀរ

ក តោសាសិ អវសិក្ខា ។ ចារិកំ ចរយ្យតិ កុត្តជសំ-
ភាតេ តាមេ តាមន្តេ តាមន្តេ អាបត្តិ ពាចិត្តិយស្ស ។
អកាមកេ អញ្ញេ អន្សយោជនេ អន្សយោជនេ អាបត្តិ
ពាចិត្តិយស្ស ។

[២៧០] អបាបត្តិ សុត្តាហការណីយេន កច្ចតិ
កេនចិ ទុទ្ធាន្តោ កច្ចតិ អាបទាសុ ទុម្ពត្តិកាយ
អាទិកម្មិកាយាតិ ។

ត្រីវិភិស្ស ទសមសិក្ខាបទិ

[២៧២] ភេន សមយេន ពុទ្ធា ភកវា វជនហោ
វិហារតិ វេជ្ជវនេ កលទ្ធកតិវមេ ។ ភេន ទោ បន
សមយេន ភិក្ខុជិយោ ភត្តេវ វជនហោ វស្សំ វិសន្តិ
ភត្ត ហេមន្តំ ភត្ត ភិម្ពំ ។ មទុស្សា ទុជ្ឈាយន្តំ ទិយន្តំ
វិចារចេន្តិ អាហ្មន្តិកា ភិក្ខុជិចំ ជិសា អទុកាវា ន

សេចក្តីថា ភិក្ខុមិមិទុទៅចាំវិស្សកំណត់ ញវិទានិដើមក្តី^(១) កំណត់
ញវិទានិចុងក្តី^(២) ។ ពាក្យថា ត្រចៅកាន់ចារិក សេចក្តីថា ភិក្ខុ
ត្រចៅក្នុងស្រុកកំណត់មួយយេមេម៉ាម៉ា ត្រកាបត្តិពាចិត្តិយកល់
ចន្លោះស្រុក ភិក្ខុត្រចៅក្នុងត្រៃមិមិមេស្រុក ត្រកាបត្តិពាចិត្តិយ
កល់ ។ កន្លះយោជនី ។

[២៧១] វារវេលមិទ្ធត្រកាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺ
ភិក្ខុវិចារិយសុត្តាហការណីយកិច្ច ១ ភិក្ខុវិចារិក្រោះហេតុទ្ធិមួយប្រើក-
ប្រើន ១ ភិក្ខុវិមាមសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុវិក្ខុ ១ ភិក្ខុវិចារិដើម
បញ្ញា ១ ។

ត្រីវិភិស្ស សិក្ខាបទទី ១០

[២៧២] សម្បយោនា ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគគង់ក្នុងត្រៃវិទ្យានៃ
ជាកលទ្ធកតិវបស្សន ជិតត្រីវិភិស្ស ។ ត្រោះនោះឯង ភិក្ខុវិភាសិទ្ធកាយ
ទៅចាំវិស្សកុត្តវិភិស្សន ជិតត្រីវិភិស្សនោះឯង (ចេញវិស្សហើយក៏
នៅ) ក្នុងទីនោះអស់ហេមន្តវេស្ស (នៅ) ក្នុងទីនោះអស់ភិម្ពវេស្ស ។ មទុស្ស
ព័ន្ធកាយពាលវោស ភិវេស្ស បន្តបង្ហាបង្ហា ទិសវាសិទ្ធកាយចេញវិភ

១ ប្រិមិកវិស្ស ។ ២ ចច្ចមិកវិស្ស ។

សមាស ធិសា បក្ខាយន្តិក ។ អស្សាសុំ ទោ កិក្ខុនិ-
 យោ ភេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ច័យន្តានំ វិចា-
 រេន្តានំ ។ អថទោ តា កិក្ខុនិយោ កិក្ខុនំ ឯតមន្តុ
 អាហោសុំ ។ កិក្ខុ កករតា ឯតមន្តុ អាហោសុំ ។
 អថទោ កករា ឯតស្មី ឯនារេ ឯតស្មី ឯករណេ
 ធម្មំ កតំ កត្តា កិក្ខុ អាមន្តេសិ តេធមិ កិក្ខុវ
 កិក្ខុនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញាវេស្សាមិ នស អន្តរសេ
 បដិច្ច សង្កុសុដ្ឋាយ ។ បេ ។ សុត្តន្តបិដក វិទោ-
 លុក្ខបាយ ។ ឯត្ថា បទ កិក្ខុវ កិក្ខុនិយោ ឥម
 សិក្ខាបទំ ឧជ្ឈាយន្ត យោ បទ កិក្ខុនិ វស្សំ វុត្តា
 តាវិកំ ឯ បញ្ញាវេស្ស អន្តរសេ ធម្មញ្ញយោដនាធិបិ
 ចាតិក្ខុយន្តិ ។

(២៧៣) យា បនាតិ យា យានិហ ។ បេ ។
 កិក្ខុនិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អន្ត អចិប្បតា
 កិក្ខុនិ ។ វស្សំ វុត្តា ធាម មុវិមំ វា ភេមាសំ បដិមំ

នីតិវិធីកិក្ខុនិវាទិ ឡាយ ចិសទានិ ឡាយមិន (ប្រាជ្ញាសម្រស់កិក្ខុនិវាទិ
 នេះ (បូជ្ជប្រមូល ទានជាមិនចេញអំពីទិវារសារ) ។ ពួកកិក្ខុនិបាទ
 បុស្សវាទិភាសាភាសា ភិរដ្ឋិល បន្តបន្តិចហើយ ។ ទើបកិក្ខុនិ
 វាទិភាសាប្រាប់ដំណើរនេះដល់កិក្ខុនិវាទិ ។ កិក្ខុនិវាទិ ឡាយ ឯតមន្តុ
 ទូលដំណើរនេះចំពោះព្រះវិហារព្រះភាគ ។ ព្រោះទិវារសារ ដំណើរនេះ
 ទើបព្រះវិហារព្រះភាគទ្រង់ធ្វើម្នាក់ ហើយព្រះសង្ឃកិក្ខុនិវាទិ ឡាយ
 មក ម្នាក់កិក្ខុនិវាទិ ឡាយ មើលព្រះភាគ ឯតមន្តុ ឯតមន្តុ ឯតមន្តុ ឯតមន្តុ
 វាទិ ឡាយ ព្រោះអាស្រ័យអំណាចនៃប្រយោជន៍ ១០ យ៉ាង គឺដើម្បីសេចក្តី
 ប្រព្រឹត្តិសង្ឃ ១ ។ បេ ។ ដើម្បីសេចក្តីវាទិវាទិព្រះសង្ឃ ១ ដើម្បី
 អនុវិធីវិហារនិយម ១ ។ ម្នាក់កិក្ខុនិវាទិ ឡាយ ពួកកិក្ខុនិបាទសំដែង
 ទៀងទូលសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះ កិក្ខុនិវាទិ ឡាយ ទៅចាំវស្សា ឡាយ
 មិនច្រៀសចេញទៅកាន់ចារិក ដោយហោចទៅសូម្បីតែ ៤-៦ យ៉ាង
 ត្រូវតាមកិក្ខុនិវាទិ ។

(២៧៤) ត្រីវិភាគ កិក្ខុនិវាទិ ឡាយ មានសេចក្តីអធិប្បាយ
 ក្នុងសិក្ខាបទ ១ នៃប្រាជ្ញាសម្រស់ ឡាយ ។ ដែលហៅថា ទៅចាំវស្សា
 ឡាយ គឺទៅចាំវស្សាត្រង់ព្រះវិហារដើម្បី ត្រង់ព្រះវិហារសេចក្តី ។

វិធានបទ កំពូងវិញ្ញា

ក តេមាសំ វត្តា ។ ចារិតំ ឧ បញ្ញត្តិស្សាមំ អន្តរ-
សោ ធម្មត្យយោជនាធិតិ^១ ធុរំ ធិត្តុត្តមត្តេ អាបត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។

(២៧២) អចាបត្តំ សតិ អន្តរាយេ បរិយេសិក្ខា
ធុតិយតំ ភិក្ខុធិ ឧ លាភតិ តិណាទាយ អាមណស្ស
ឧប្បត្តិកាយ អាធិកត្តិកាយាតិ ។

ពុទ្ធស្រា ធុត្តា ។

១ ឧ. ធម្មត្យយោជនាធិតិ ។

ភិក្ខុនិគ្រាមំតេជាកំពុរៈថា អញ្ញត្តិមិទៀសោញ្ញាវេកាតំចារិត ដោយ
ហោចេវស្សម្បវិត ៥-៦ យោជនំ កិក្រវិអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(២៧២) កាវេលមិទ្រវិកាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៥ យ៉ាង)

គឺភិក្ខុនិកាលមានសេចក្តីអន្តរាយេហើយវេស្សនិកភិក្ខុនិវេសនាជាដំបូង
បាទ ១ ភិក្ខុនិយំ ១ ភិក្ខុនិទានសេចក្តីអន្តរាយេ ១ ភិក្ខុនិធុត ១ ភិក្ខុនិជំ
ខានិវេសបញ្ញត្តិ ១ ។

ពុទ្ធស្រា ទំ ២ ចប់ ។

បិណ្ឌការវិក្កស្ស បឋមភិក្ខុបទិ

(២៧៩) តេជ សមយេន គុរុនា ភក្កវា សាវត្ថិយំ
វិហារតិ ជេតវានេ អនាថមិណ្ឌិកស្ស អាភារេ ។ តេជ ទោ
ថន សមយេន រក្ខោ បសេននិស្ស កោសលស្ស^(១)
ឧយ្យានេ ចិញ្ចាភារេ បដិកាធិត្ថំ កតំ ហោតិ ។
ពហុ មទុស្សា ចិញ្ចាភារំ ធស្សនាយ កច្ឆន្តិ ។ ធាត្ថិ-
យាមិ កិក្កុនិយោ ចិញ្ចាភារំ ធស្សនាយ អគមិសុ ។
មទុស្សា ឧដ្ឋាយន្តិ ទិយន្តិ វិចារេន្តិ កថំ ហំ ធាម
កិក្កុនិយោ ចិញ្ចាភារំ ធស្សនាយ កច្ឆិប្បន្តិ សេយ្យថា-
ថំ តិហិចិយោ កាមកោតិចិយោតិ^(២) ។ អស្សោសុំ ទោ
កិក្កុនិយោ តេសំ មទុស្សាថំ ឧដ្ឋាយន្តាថំ ទិយន្តាថំ
វិចារេន្តាថំ ។ យោ កា កិក្កុនិយោ អប្បិច្ឆា ។ មេ ។
កា ឧដ្ឋាយន្តិ ទិយន្តិ វិចារេន្តិ កថំ ហំ ធាម ធាត្ថិយា
កិក្កុនិយោ ចិញ្ចាភារំ ធស្សនាយ កច្ឆិស្សន្តិតិ ។ មេ ។
សទ្ធិំ កិវ កិក្កុវេ ធាត្ថិយោ កិក្កុនិយោ ចិញ្ចាភារំ

១ ១. បសេននិកោសលស្ស ។ ២ ១. តិហិកាមកោតិចិយោតិ ។

បិណ្ឌការវិក្ក សិក្ខាបទទី ១

(២៨៥) សម័យនោ ព្រះកុដ្ឋនិមនព្រះភាគគង្គកុនិជេតវិហារម
បេសំអនាថមិណ្ឌិកសេដ្ឋិ ខៀបក្រីសាវត្ថិ ។ គ្រាពារេនិ នាយជានិបាទ
គូតំឧកុដ្ឋព្រះរាជដំណាក់ដីចិត្រ^(១)កុនិឧទ្យានស្តេចបសេននិកោសល ។
ពួកមនុស្សចាច្រើនគង្គិវេមិលព្រះរាជដំណាក់ដីចិត្រ (នោះ) ។ សូម្បី
ពួកធាត្ថិយាភិក្កុនិ (ភិក្កុនិពួកវិបេ) ក៏បាទវេមិលព្រះរាជដំណាក់ដី-
ចិត្រ (នោះដែរ) ។ មនុស្សទាំងឡាយពាលពោស កិរដៀល បន្តបង្កាប់
ថា ភិក្កុនិទាំងឡាយមិនសមរម័និវេមិលព្រះរាជដំណាក់ដីចិត្រដូចជា
ពួកស្រីត្រហស្តដែលបរិភោគភាវសោះ ។ ភិក្កុនិទាំងឡាយបាទពួក
ពួកមនុស្សទាំងនោះកំពុងពាលពោស កិរដៀល បន្តបង្កាប់ (ផ្សំឆ្មោះ) ។
ភិក្កុនិទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាភិក្ខុ ។ មេ ។ ភិក្កុនិទាំងឡាយ
នោះកំពាលពោស កិរដៀល បន្តបង្កាប់ថា ពួកធាត្ថិយាភិក្កុនិមិនសមរម័
និវេមិលព្រះរាជដំណាក់ដីចិត្រសោះ ។ មេ ។ ច្រើនក្រាស់ស្រូវជា
ម្ចាស់ភិក្កុនិទាំងឡាយ ពួកធាត្ថិយាភិក្កុនិវេមិលព្រះរាជដំណាក់ដីចិត្រ

១ អដ្ឋថា ថា ពាននិលំសាលាដីចិត្រសម្រាប់ស្តេចត្រិសាល ។

នស្សនាយ ឥច្ឆន្តិភិ ។ សង្ខំ ភក្កវតិ ។ វិការហិ ពុទ្ធា
 ភក្កវតិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខុវេ ធម្មត្តិយា ភិក្ខុវិយោ
 ចិន្តាភារំ នស្សនាយ ឥច្ឆិស្សន្តិ យេនំ ភិក្ខុវេ មឃ្យសញ្ញំ
 វំ បសាធាយ ។ បេ ។ ឯវត្ថុ បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវិយោ
 ឥមំ សំត្តាបទំ ទុច្ឆិសន្ត យា បទ ភិក្ខុវិ វាជាភារំ
 វំ ចិន្តាភារំ វំ អាភាបំ វំ ឧយ្យាទំ វំ ទោត្តរណំ វំ
 នស្សនាយ ឥច្ឆយ្យ ទាតិវិយុយន្តិ ។

[២៧៦] យា បដានំ យា យាទិសា ។ បេ ។
 ភិក្ខុវិភិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ត អនិច្ចេតា
 ភិក្ខុវិភិ ។ វាជាភារំ នាម យេនុ កត្តចំ វេញា កិធិវុត្ត
 រមិត្តុ កតំ ហោតិ ។ ចិន្តាភារំ នាម យេនុ កត្តចំ
 មទុស្សាទំ កិធិវុត្តុ រមិត្តុ កតំ ហោតិ ។ អាភមោ
 នាម យេនុ កត្តចំ មទុស្សាទំ កិធិវុត្តុ រមិត្តុ កតំ
 ហោតិ ។ ឧយ្យាទំ នាម យេនុ កត្តចំ មទុស្សាទំ
 កិធិវុត្តុ រមិត្តុ កតំ ហោតិ ។ ទោត្តរណំ នាម

ពិភមនេ ។ ភិក្ខុវិភង្គយក្រាចទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ពិភមន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជាគ្រូនៃបញ្ចោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុវិភង្គយ
 ធម្មត្តិយាភិក្ខុវិភង្គយមិនគួរមើលទៅ មើលរាជដំណាក់ដ៏វិចិត្រទេ
 ម្ចាស់ភិក្ខុវិភង្គយ អំពើទេមិនមែនជាច្បាស់ដូចជាដល់នៃភិក្ខុវិភង្គយ
 ដែលមិនបានព្រះថ្ការទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុវិភង្គយ ភិក្ខុវិភង្គយចុះ
 សំដែងឡើងនូវសំត្តាបទទេយោនីនេះថា ភិក្ខុវិភង្គយមួយទៅដើម្បីមើលដំ
 ណាក់សម្រាប់គ្រិសាលរបស់ស្តេចក្តី រោងដំរិចិត្រក្តី ស្នូនក្តី ។ ទ្យានក្តី
 ស្រះបោក្តរណីក្តី ភិក្ខុវិភង្គ ព្រះករុណាបុគ្គលិក្តី ។

[២៧៦] ត្រីវិភង្គយ ភិក្ខុវិភង្គយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសំត្តា
 បទទី ១ នៃប្រាជ្ញកណ្ណប្បវេណីយ ។ ដែលហៅថា ដំណាក់គ្រិសាលរបស់
 ស្តេច បានដល់ដំណាក់ដែលគេសាងដើម្បីគ្រិសាលសប្បាយដល់ស្តេច
 នៅក្នុងកន្លែងណាមួយ ។ ដែលហៅថា រោងដំរិចិត្រ បានដល់រោងដែលគេ
 សាងដើម្បីលេងសប្បាយដល់មនុស្សទាំងឡាយនៅក្នុងកន្លែងណាមួយ ។
 ដែលហៅថា ស្នូន បានដល់ស្នូនដែលគេសាងដើម្បីលេងសប្បាយដល់
 មនុស្សទាំងឡាយក្នុងកន្លែងណាមួយ ។ ដែលហៅថា ។ ទ្យាន បានដល់
 ។ ទ្យានដែលគេសាងដើម្បីលេងសប្បាយដល់មនុស្សទាំងឡាយក្នុងទីណា
 មួយ ។ ដែលហៅថា ស្រះបោក្តរណី បានដល់ស្រះបោក្តរណីដែលគេ

យត្ថ កត្តចិ មនុស្សាចំ កីឡិកំ រមិកំ កកតា យោតំ ។
 នស្សនាយ ឧច្ឆតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស យត្ថ មីតា
 មស្សតិ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។ នស្សទុបចារំ វិជ-
 ហិត្វា បុនប្បុរំ មស្សតិ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។
 ឯកមេតំ នស្សនាយ ឧច្ឆតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស យត្ថ
 មីតា មស្សតិ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។ នស្សទុប-
 ចារំ វិជហិត្វា បុនប្បុរំ មស្សតិ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

[២៧៧] អនាមត្តិ អារមេ មីតា មស្សតិ ឧច្ឆត្តិ
 វា អាឧច្ឆត្តិ វា មស្សតិ សតិ ករណីយេ តត្វា មស្ស-
 តិ អាមនាស្ស ឧច្ឆត្តិកាយ អាទិកម្មត្តិកាយោតិ ។

ចិត្តភារវគ្គសូត្រ ទុតិយសិក្ខាបទ

[២៧៨] តេន សមយេន តុន្វា ភគវា សាវត្ថិយំ
 វិហារតិ ជេតវេន អនាមិយិណ្ហិកស្ស អារមេ ។ តេន
 ចោ មន សមយេន ភិក្ខុនិយោ អាសន្តិមិ មល្លត្តិមិ
 មរិកុញ្ញមិ ។ មនុស្សា វិហារចារិតិ អាហិណ្ហត្តា

សាវិជីម្បិលេនិសប្បយដលំមនុស្សចំនិទ្ធកយក្កិក្កនិណមួយ ។
 ភិក្ខុនិទៅដើម្បីមើល (ត្រូវអាចត្តិទុក្ខជ ឈរមើលក្នុងទីណា (ត្រូវអាចត្តិ
 បាចិត្តិយក្នុងទីនោះ ។ ភិក្ខុនិលេបនិមេចារមើល ហើយមើលរឿយ ។
 (ត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុនិទៅដើម្បីមើលក្នុងទីណាតែមួយ ។ (ត្រូវអាចត្តិ
 ទុក្ខជ (មួយ ។) ឈរមើលក្នុងទីណា (ត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយក្នុងទីនោះ ។
 លេបនិមេចារមើលហើយមើលញយ ។ (ត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយ ។

[២៧៧] វារវេលមិន(ត្រូវអាចត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទទី ១២ យ៉ាង) គឺ
 ភិក្ខុនិឈរក្នុងអាការហើយមើល ១ ភិក្ខុនិភវនិដើរទៅក្នុង ដើរមកក្នុង
 ឃើញ ១ កាលបើមានភិក្ខុភិក្ខុនិទៅហើយឃើញ ១ ភិក្ខុនិមានសេចក្តី
 បន្តិកយ ១ ភិក្ខុនិធម៌ ១ ភិក្ខុនិជានិដើមបញ្ចក្តិ ១ ។

ចិត្តភារវគ្គ សិក្ខាបទទី ២

[២៧៨] សម័យនោះ (ព្រះពុទ្ធជ្រាវបានព្រះភាគនីក្នុងជេតវិហារម
 របស់អនាមិយិណ្ហិកសេដ្ឋិ ទៀបត្រីសាវត្តិ ។ (គ្រាពោះឯង ភិក្ខុនិចំនិទ្ធកយ
 ប្រើប្រាស់កាសន្តិ(១)ខ្លះ មល្លត្តិ(២)ខ្លះ ។ មនុស្សចំនិទ្ធកយដើរទៅកាន់

១ ជើងមិប្បុនជ្រុងសិលាអង្គុយបានតែម្នាក់ ក្នុងអង្គុយ ថា បានដល់អាសនៈធន្តរពុល
 ប្រមាណ ។ ២ (ត្រូវបិទគោលសេចក្តីសមា ។

បស្សៈត្វា ឧជ្ឈាយន្តិ ទិយន្តិ វិចារេន្តិ កាដំ ហិ ធាម
 ភិក្ខុវិយោ អាសន្តិមិ មល្លន្តិមិ បរិកុញ្ញស្សន្តិ សេយ្យ-
 ជាមិ ភិវិវិយោ កាមកោភិវិយោតិ ។ អាស្សាស្សំ
 ទោ ភិក្ខុវិយោ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ
 ទិយន្តានំ វិចារេន្តានំ ។ យា តា ភិក្ខុវិយោ វាច្យុត្វា
 ។ មេ ។ តា ឧជ្ឈាយន្តិ ទិយន្តិ វិចារេន្តិ កាដំ ហិ
 ធាម ភិក្ខុវិយោ អាសន្តិមិ មល្លន្តិមិ បរិកុញ្ញស្សន្តិ
 ។ មេ ។ សច្ចំ តេ ភិក្ខុវិយោ ភិក្ខុវិយោ អាសន្តិមិ
 មល្លន្តិមិ បរិកុញ្ញន្តិ ។ សច្ចំ កកាវតិ ។ វិកាហិ
 ពុទ្ធា កកាវ កាដំ ហិ ធាម ភិក្ខុវិយោ ភិក្ខុវិយោ
 អាសន្តិមិ មល្លន្តិមិ បរិកុញ្ញស្សន្តិ ទេតំ ភិក្ខុវិយោ
 សន្តានំ វា មសាធាយ ។ មេ ។ វិវាតុ មន ភិក្ខុវិ
 ភិក្ខុវិយោ តេសំ សិក្ខាបដិ ឧទ្ធិសន្ត យា មន ភិក្ខុវិ
 អាសន្តិ វា មល្លន្តិ វា បរិកុញ្ញយ្យ ចាចិភ្នំយន្តិ ។

(២៧៧) យា មនាតំ យា យោធិសា ។ មេ ។

ភិក្ខុវិភង្គ ។ មេ ។ អយំ ឥមស្មី អនុ អដិប្បេតា
 ភិក្ខុវិភង្គ ។ អាសន្តិ ធាម អតិក្ខន្ត ប្បមាណា

ពារិវិហារេយិញ្ចេហិយេពាលេពោស ភិវេជ្យិល បន្តិបដិ ភិក្ខុវិភង្គ
 ឡាយមិទ្ធិសមបើទិវិប្រិប្រាសំកាសន្តិទ្ធិ មល្លន្តិទ្ធិ ដូចជាប្រិប្រាស្តេ
 ក្នុងពិភោគកាមៈសោះ ។ ភិក្ខុវិភង្គឡាយបានព្រមទុក្ខស្សតាំងឡាយទោះ
 កំពុងពាលេពោស ភិវេជ្យិល បន្តិបដិហិយេ ។ ភិក្ខុវិភង្គឡាយណាទាទ
 សេចក្តីប្រាថ្នាភិច ។ មេ ។ ភិក្ខុវិភង្គឡាយនោះក៏ពាលេពោស ភិវេជ្យិល
 បន្តិបដិ ភិក្ខុវិភង្គឡាយមិទ្ធិសមបើទិវិប្រិប្រាសំកាសន្តិទ្ធិ មល្លន្តិទ្ធិ
 សោះ ។ មេ ។ ទ្រង់ប្រាសំស្សតំ ម្នាលភិក្ខុវិភង្គឡាយ ព្រាថ្នាភិក្ខុវិភង្គ
 ឡាយប្រិប្រាសំកាសន្តិទ្ធិ មល្លន្តិទ្ធិ ពិភិមទ្ធិ ។ ភិក្ខុវិភង្គឡាយក្រាម
 ទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិភិមទ្ធិ ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជាតិទ្រង់
 បះទូសថា ម្នាលភិក្ខុវិភង្គឡាយ ភិក្ខុវិភង្គឡាយមិទ្ធិសមបើទិវិប្រិប្រាសំ
 កាសន្តិទ្ធិ មល្លន្តិទ្ធិ ម្នាលភិក្ខុវិភង្គឡាយ អំពើនេះមិនមែនទាំងស្រុង
 ដល់ផែនតាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ មេ ។ ម្នាលភិក្ខុវិភង្គឡាយ
 ភិក្ខុវិភង្គឡាយចូលដល់ផែនតាំងឡើយសិក្ខាបដិទោះយោធិនេះថា ភិក្ខុវិភង្គ
 មួយប្រិប្រាសំកាសន្តិក្តី មល្លន្តិក្តី ភិក្ខុវិភង្គនោះ ត្រូវអាចក្តីប្រាថ្នាភិក្ខុវិភង្គ ។

(២៧៨) ទ្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុវិភង្គមួយ មានសេចក្តីអដិប្បេតា
 សិក្ខាបដិទ្ធិ ខែប្រាកដកណ្តាលចេញហើយ ។ កាសន្តិដែលកម្រិតហួសប្រមាណ

វុទ្ធតិ ។ បល្ល័ង្កោ ជាម អាហារិមហិ វាលេហិ កកតោ
ហោតិ ។ បរិកុញ្ញោយ្យតិ តស្មិ អគិច៌សិទតំ វ
អគិច៌បដ្ឋតិ វ អាចត្តិ ចាច៌ត្តិយស្ស ។

[៣០០] អនាបត្តិ អាសន្តិយោ តាទេ ជិច្ចត្វា
បរិកុញ្ញតិ បល្ល័ង្កស្ស វាលេ ភិច្ចត្វា^(១) បរិកុញ្ញតិ ឧប្បត្តិ-
កាយ អាទិកម្មិកាយាតិ ។

បិណ្ឌតាវគ្គស្ស ធម៌យសិក្ខាបទំ

[៣០១] ភេទ សមយេន តុទ្ធោ កតា សាវត្ថិយំ
វិហារតិ វេតវិទេ អនាថចិណ្ឌិកស្ស អរាមេ ។ ភេទ
ទោ ថទ សមយេន ធាត្វត្ថិយោ ភិក្ខុចិយោ សុត្ត
កន្តតិ ។ មនុស្សា វិហារាចារិកំ អាហិណ្ឌាត្វា បស្សិត្វា
ឧប្បាយន្តិ ទិយន្តិ វិចារេន្តិ តេនិ ហិ ជាម ភិក្ខុចិយោ
សុត្តិ កន្តិស្សន្តិ សេយ្យថាមិ តិហិចិយោ កាមកោតិ-
ចិយោតិ ។ អស្សោ មុំ ទោ ភិក្ខុចិយោ ភេសំ ម-
នុស្សាចំ ឧប្បាយន្តាចំ ទិយន្តាចំ វិចារេន្តាចំ ។ យា តា

១ ៥ ជិច្ចត្វា ។

ភពំភកិរណ្តោចេ អាសន្តិ ។ វិគិវដេលេភិចិគិវេយសត្វភាចចំន
ទ្យាយលើកេវេមតបាន ឈ្មោះថា បល្ល័ង្ក ។ ពាក្យថា ប្រិច្រាសំ គី
ភិក្ខុនិក្ខិយបូជេកេលីអាសនៈនោះ ត្រូវតាមត្តិបាចិក្ខិយ ។

[៣០០] វិវៈវដេលមិនត្រូវតាមត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៤ យ៉ាង) គឺ

ភិក្ខុនិក្ខិយវិធីអាសន្តិហើយទើបប្រិច្រាសំ ១ ភិក្ខុនិក្ខិយយេសត្វភាច
ចំនទ្យាយនៃបល្ល័ង្កហើយទើបប្រិច្រាសំ ១ ភិក្ខុនិក្ខិយ ១ ភិក្ខុនិក្ខិយ
ដើមបណ្ឌិត ។

បិណ្ឌតាវគ្គ សិក្ខាបទទី ៣

[៣០១] សមយេនោះ ព្រះពុទ្ធជំមានព្រះភាគគន្លឹក្នុងវេតវិហារម
របស់អនាថចិណ្ឌិកសេដ្ឋិ ទៀបគ្រិស្សាតិ ។ គ្រានោះឯង ត្រូវត្ថិយោ
ភិក្ខុនិក្ខិយទ្យាយការសូត្រ (បូជាម្សោះ) ។ មនុស្សទាំងទ្យាយដើរទៅ
កាន់ចារិកវិហារឃើញហើយកំពាលរោស កិះទៀល មន្ត្រប្រាប់ថា
ភិក្ខុនិក្ខិយទ្យាយនៃសមបើនិនកាអម្សោះដូចជាពួកស្រីគ្រហស្ថជាអ្នកបរិ-
ភោគកាមសារ ។ ភិក្ខុនិក្ខិយទ្យាយបានព្រមមនុស្សទាំងទ្យាយនោះគំពុន
ពោលរោស កិះទៀល មន្ត្រប្រាប់ហើយ ។ ភិក្ខុនិក្ខិយទ្យាយណា

ភិក្ខុនិយោ អប្បិដ្ឋា ។ មេ ។ តា ទុដ្ឋាយន្តំ ទិយន្តិ
 វិចារេន្តិ កតំ ហិ ធាម ចេត្តិយា ភិក្ខុនិយោ សុត្តិ
 កន្តិស្សន្តិកំ ។ មេ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខុវេ ចេត្តិយា
 ភិក្ខុនិយោ សុត្តិ កន្តិស្សន្តិកំ ។ សច្ចំ កតាភិ ។ វិគ-
 រហិ តុន្តោ កតាភិ កតំ ហិ ធាម ភិក្ខុវេ ចេត្តិយា
 ភិក្ខុនិយោ សុត្តិ កន្តិស្សន្តិ ទេវំ ភិក្ខុវេ អប្បសន្នាធំ
 ភិ បសាទាយ ។ មេ ។ វិវត្ត បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយោ
 វិវំ សិក្ខាបទំ ទុដ្ឋិសន្តិ យា បទ ភិក្ខុវេ សុត្តិ
 កន្តិយ្យ ចាចិត្តិយន្តិ ។

[៣១២] យា បទាភិ យា យាទិសា ។ មេ ។
 ភិក្ខុនិកំ ។ មេ ។ អយំ វិមស្មី អន្តេ អនិម្មេតា
 ភិក្ខុនិកំ ។ សុត្តិ ធាម ទ សុត្តានិ ចាអំ កប្បាសិកំ
 កោសយ្យំ កម្ពលំ សាណំ ភន្តំ ។ កន្តិយ្យនិ
 សយំ កន្តិកំ ចយោតេ មុត្តនំ ទុដ្ឋន្តេវ អាចត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។

មានសេចក្តីប្រាប់កិច ។ មេ ។ ភិក្ខុនិកំ ទុដ្ឋាយនោ កិរ កាលោស
 កិរ វិល បន្តបន្តបំបំ ពួកពួកនិយាភិក្ខុនិមិទសមបើទំនិការអម្បារសារ
 ។ មេ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុនិកំ ទុដ្ឋាយ ពួកពួកនិយាភិក្ខុនិ
 ទុដ្ឋាយការអម្បារ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុនិកំ ទុដ្ឋាយក្រាបចូលថា
 បពិត្រព្រះជំទាវព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធី មានដាវទ្រង់បន្ទោស
 ថា ម្ចាស់ភិក្ខុនិកំ ទុដ្ឋាយ ពួកនិយាភិក្ខុនិ ទុដ្ឋាយមិទសមបើទំនិការ
 អម្បារ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុនិកំ ទុដ្ឋាយ អំពើនេះមិទសមបើទំនិការ
 ទុដ្ឋាយដែលមិទសមបើទំនិការ ។ មេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុនិកំ ទុដ្ឋាយ ភិក្ខុនិ
 ទុដ្ឋាយចូរសំដែងឡើងឲ្យសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនិកំ ណាមួយការ
 អម្បារ ភិក្ខុនិកំ ត្រាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣១២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនិកំ ណាមួយ មានសេចក្តីអនិច្ចយក្នុង
 សិក្ខាបទទី ១ នៃបាតដំកកណ្តុចេហើយ ។ សូត្រទុដ្ឋាយមាន ៦ យ៉ាងគឺ
 របស់ធ្វើដោយសម្បករណី ១ ធ្វើដោយកប្បាស ១ ធ្វើដោយស្លឹក
 (សម្បកនាទិ) ១ ធ្វើដោយកេមសត្វ ១ ធ្វើដោយឡៃ ១ ទំនិកន្តៈ (របស់ដែល
 លាយដោយត្រង់ ៥ មានសម្បករណីជាដើមជាមួយគ្នា) ១ ឈ្មោះថា
 សូត្រ ។ ពាក្យថា ការ ភិក្ខុនិកំ ណាមួយ ត្រង់ពាក្យទុដ្ឋាយក្នុង
 ប្រយោគដែលការ ត្រង់ពាក្យបាចិត្តិយ គ្រប់ ៦ ការដែលបង្កើតមួយផ្សំ ។ ។

[៣០៣] អនាបត្តិ កត្តិកស្សត្តំ កក្កតិ ទុដ្ឋតិ-
កាយ អាទិកម្មិកាយាតិ ។

បិណ្ឌការវគ្គស្ស បធាតុសិក្ខាបទ

[៣០៤] ខេន សមយេន តុន្តា ភគវ សាវត្តិយំ
វិហាតិ ជេនវេន អនាថបិណ្ឌិកស្ស អាណម ។ ខេន
ខេ បន សមយេន កិក្កុនិយោ កិហិវេយ្យវដ្ឋំ ក-
កេន្តិ ។ យក តា កិក្កុនិយោ អប្បិច្ឆា ។ មេ ។ តា
ទុដ្ឋិយន្តិ មិយន្តិ វិចារេន្តិ កកំ ហិ ធាម កិក្កុនិ-
យោ កិហិវេយ្យវដ្ឋំ កកិស្សន្តិ ។ មេ ។ សដ្ឋំ កកិវ
កិក្កុវេ កិក្កុនិយោ កិហិវេយ្យវដ្ឋំ កកេន្តិ ។ សដ្ឋំ
ភគវតិ ។ វិកវហិ តុន្តា ភគវ កកំ ហិ ធាម កិក្កុវេ
កិក្កុនិយោ កិហិវេយ្យវដ្ឋំ កកិស្សន្តិ ។ មេ ។ កិក្កុវេ អប្ប-
សន្នាមំ វិ បសាតាយ ។ មេ ។ វិវេញ បន កិក្កុវេ

[៣០៥] កវវេលមិទ្ធិត្រិអាបត្តិ (កវិសិក្ខាបទនេះមាន ៣ យ៉ាង)
គិក្កុនិការអម្បុរវេលគេការវេហិយ ១ កិក្កុនិទត ១ កិក្កុនិវាទាវដិម
បត្តិកិ ១ ។

បិណ្ឌការវគ្គ សិក្ខាបទទី ៤

[៣០៦] សមយេនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគគង្គីក្នុងជេតវនិកាម
របស់ខោតបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបត្រិសាវត្តិ ។ ត្រាោះឯង កិក្កុនិ
ពំនិទ្បាយធ្វើការទូលំទូលាយបម្រើត្រិហស្ថ ។ កិក្កុនិពំនិទ្បាយណា មាន
សេចក្តីត្រាថ្នាំនិច ។ មេ ។ កិក្កុនិពំនិទ្បាយនោះកំណាលទោស កិវេជ្រិល
បន្តបង្ហាបំថា កិក្កុនិពំនិទ្បាយមិនសមមិនធ្វើការទូលំទូលាយបម្រើត្រិហស្ថ
លោះ ។ មេ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់កិក្កុនិពំនិទ្បាយ ពូជកិក្កុនិ
ពំនិទ្បាយធ្វើការទូលំទូលាយបម្រើត្រិហស្ថ ពិតមែន ។ កិក្កុនិពំនិទ្បាយ
ត្រាបទូលថា បតិក្រិព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ
ទ្រង់យោគូសថា ម្ចាស់កិក្កុនិពំនិទ្បាយ ពូជកិក្កុនិមិនគួរបើនិធ្វើការទូលំ-
ទូលាយបម្រើត្រិហស្ថទេ ម្ចាស់កិក្កុនិពំនិទ្បាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា
ផលជនពំនិទ្បាយវេលមិទ្ធិទាំងនេះទេ ។ មេ ។ ម្ចាស់កិក្កុនិពំនិទ្បាយ

ភិក្ខុនិយោ ឥត សិក្ខាបដិ ទន្ធិសន្តិ យា បទ ភិក្ខុនិ
តំហិវេយ្យាវចំ តាវេយ្យ ចាចិត្តិយន្តិ ។

[៣០៥] យា បទាតិ យា យានិសា ។ មេ ។ ភិក្ខុ-
និតិ ។ មេ ។ អយំ ឥមស្មី អវត្ត អនិប្បេតា ភិក្ខុ-
និតិ ។ តំហិវេយ្យាវចំ ឆាម អាតាវិកស្ស យាតិ វា
កត្តំ វា ទាននិយំ វា បចតិ សាដតំ វា វេវនំ^(១) វា
ទោវតិ អាចត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣០៦] អនាចត្តិ យាតុចារេ សន្ធិកត្ត ចតិយ-
ទ្ធាយ អត្តោ វេយ្យាវចុកវស្ស យាតិ វា កត្តំ វា
ទាននិយំ វា បចតិ សាដតំ វា វេវនំ^(២) វា ទោវតិ
ទុម្មត្តិកាយ អាទិកម្មតាយាតិ ។

បិណ្ឌការវិគ្គយ្យ បញ្ចមសិក្ខាបទំ

[៣០៧] តេន សមយេន តុនោ កកា សា-
វត្តិយំ វិហាតិ ជេនវេន អនាថបិណ្ឌិកស្ស អាវមេ ។
តេន ទោ បទ សមយេន អត្តាកក ភិក្ខុនិ ធុល្ល-
នចំ ភិក្ខុនិ ទបសន្តិមិត្តា វិទនកេន វិហាយ្យ ឥតំ

១-២ ១. វេវនំ ។

ភិក្ខុនិចំវិទ្យាយច្ចុសវិវិទិវិទ្យិវិសិក្ខាបទនេយានិមេថា ភិក្ខុនិកាមួយ
ធ្វើការបម្រើគ្រហស្ថ ភិក្ខុនិទោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣០៥] ត្រីវិញ្ញាណុំ ភិក្ខុនិកាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុង
សិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្តុរច្ចុហើយ ។ ដែលឈ្មោះថា ការខ្វល់ខ្វាយ
បម្រើគ្រហស្ថ គឺភិក្ខុនិចំអធិបបក្តិ បាយក្តិ អាទនិយក្តិ លាភសាដក្តិ
សំពត់ឈ្នក្តិ ដើម្បីបុគ្គលដែលនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣០៦] ការដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៨ យ៉ាង)
គឺភិក្ខុនិជួយម្តងទៀតបបក្តិ សន្ធិកត្តិ ដើម្បីសិទ្ធិ ១ ភិក្ខុនិជួយគ្រហស្ថ
ក្នុងការច្នៃចេតិយ ១ ភិក្ខុនិចម្លងបបក្តិ បាយក្តិ អាទនិយក្តិ លាភសា-
ដក្តិ សំពត់ឈ្នក្តិ ដើម្បីវេយ្យាវចុកវស្ស ១ ភិក្ខុនិធុត ១
ភិក្ខុនិជាខាងដើមបញ្ញក្តិ ១ ។

បិណ្ឌការវិគ្គ សិក្ខាបទទី ៥

[៣០៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគក្នុងក្នុងវេនវិញ្ញាណ
បេសំអនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបត្រីសាវត្តិ ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុនិ ធុល្ល
ចូលទៅកេដ្ឋល្លនភ្នាក់ភិក្ខុនិ ហើយបាទនិយាយពាក្យនេះថា នៃទានិម្ភាសំ

អធិការណ៍ វុបសមេហិតិ ។ ឥល្លទន្ទា ភិក្ខុនិ សាទ្ទតិ
 បដិស្សុណិក្ខា^(១) នេវ វុបសមេតិ ន វុបសមាយ ទស្សុក្កំ
 ករោតិ ។ អដំទោ សា ភិក្ខុនិ ភិក្ខុនិចំ ឯតមត្ថំ
 អាភោចេសិ ។ យា តា ភិក្ខុនិយោ អប្ប្រា ។ មេ ។
 តា ទដ្ឋាយន្តិ ទិយន្តិ វិចារេន្តិ កតំ ហិ ធាម
 អយ្យា ឥល្លទន្ទា ភិក្ខុនិយោ ឯហាយ្យេ ឥមំ អធិការ-
 ណ៍ វុបសមេហិតិ វុច្ឆនាទា សាទ្ទតិ បដិស្សុណិក្ខា
 នេវ វុបសមេស្សតិ ន វុបសមាយ ទស្សុក្កំ ករិស្សុ-
 តិកិ ។ មេ ។ សច្ចំ ករិ ភិក្ខុវេ ឥល្លទន្ទា ភិក្ខុនិ
 ភិក្ខុនិយោ ឯហាយ្យេ ឥមំ អធិការណ៍ វុបសមេហិតិ
 វុច្ឆនាទា សាទ្ទតិ បដិស្សុណិក្ខា នេវ វុបសមេតិ ន
 វុបសមាយ ទស្សុក្កំ ករោតិកិ ។ សច្ចំ ភតតាតិ ។
 វិករហំ តុន្ទោ ភតតា កតំ ហិ ធាម ភិក្ខុវេ ឥល្លទន្ទា
 ភិក្ខុនិ ភិក្ខុនិយោ ឯហាយ្យេ ឥមំ អធិការណ៍ វុបសមេ-
 ហិតិ វុច្ឆនាទា សាទ្ទតិ បដិស្សុណិក្ខា នេវ វុបស-
 មេស្សតិ ន វុបសមាយ ទស្សុក្កំ ករិស្សុតិ នេតំ ភិក្ខុវេ

១ ១. បដិស្សុណិក្ខា ។

នាវិច្ឆរមកម្លាប់អធិការណ៍នេះ ។ ឥល្លទន្ទាភិក្ខុនិគ្រាន់តែទទួលពាក្យថា សា-
 តុ តែមិនម្លាប់មិនធ្វើសេចក្តីទូលំទូលាយដើម្បីម្លាប់អធិការណ៍នោះឡើយ ។
 ទើបភិក្ខុនិគ្រាន់តែបដិស្សុណិក្ខានេះដល់ភិក្ខុនិគ្រាន់តែឡើយ ។ ភិក្ខុនិគ្រាន់តែឡើយ
 ណាបានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ មេ ។ ភិក្ខុនិគ្រាន់តែឡើយនោះគឺជាពាលវោស
 តំវេជ្យល បន្តបន្តិចថា ឥល្លទន្ទាជាម្ចាស់កាលដែលភិក្ខុនិគ្រាន់តែឡើយថា ខែ
 នាវិម្ចាស់ នាវិច្ឆរមកម្លាប់អធិការណ៍នេះដូច្នោះ បានទទួលពាក្យថា សាតុ
 ហើយ មិនសមចំនឹងមិនម្លាប់ មិនធ្វើសេចក្តីទូលំទូលាយដើម្បីម្លាប់ (អធិ-
 ការណ៍នោះ)នោះ ។ មេ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុនិគ្រាន់តែឡើយ តុថា
 ឥល្លទន្ទាភិក្ខុនិកាលដែលភិក្ខុនិគ្រាន់តែឡើយថា ខែនាវិម្ចាស់ នាវិច្ឆរមកម្លាប់
 អធិការណ៍នេះដូច្នោះ បានទទួលពាក្យថាសាតុហើយ តែមិនម្លាប់មិនធ្វើ
 សេចក្តីទូលំទូលាយដើម្បីម្លាប់ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុនិគ្រាន់តែឡើយត្រាបទូលថា
 បតិគ្រិច្រដំមានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដំមានជាតិទ្រង់បន្ទោស
 ថា ម្ចាស់ភិក្ខុនិគ្រាន់តែឡើយ ឥល្លទន្ទាភិក្ខុនិកាលដែលភិក្ខុនិគ្រាន់តែឡើយថា ខែ
 នាវិម្ចាស់ នាវិច្ឆរមកម្លាប់អធិការណ៍នេះដូច្នោះ បានទទួលពាក្យថាសាតុ
 ហើយ ហេតុអ្វីមិនម្លាប់មិនធ្វើសេចក្តីទូលំទូលាយដើម្បីម្លាប់ ម្ចាស់ភិក្ខុ

អប្បសន្តាធំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ ឃេតុ បទ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវិធម៌ សម័ សិក្ខាបទធំ ទុដ្ឋិសន្ត យា បទ
 ភិក្ខុវិ ភិក្ខុវិធម៌ ឃេតុយ្យេ សម័ អធិការណ៍ វ្រុបស-
 មេហិតិ វ្រុបមាតា សាទ្ធិតិ បដិស្សុណិក្ខា សា បច្ឆា
 អនុន្តរយកិច្ចិ ទេវ វ្រុបសមេយ្យន វ្រុបសមាយ ទុស្សុក្កិ
 ករយ្យ ទាចិត្តិយន្តិ ។

[៣០៨] យា បនាតិ យា យាទិសា ។ បេ ។ ភិក្ខុ-
 វិចិត ។ បេ ។ អយំ សមស្មី អត្ថេ អធិប្បតា ភិក្ខុវិចិត ។
 ភិក្ខុវិធម៌ អញ្ញាយ ភិក្ខុវិធម៌ ។ អធិការណ៍ ទាម
 ចត្តាវិ អធិការណាទិ វិវាទាទិការណ៍ អនុកទាទិក-
 រណ៍ អាបត្តាទិការណ៍ កិច្ចាទិការណ៍ ។ ឃេតុយ្យេ
 សម័ អធិការណ៍ វ្រុបសមេហិតិ ឃេតុយ្យេ សម័ អធិ-
 ការណ៍ វិចិត្តេហិ ។ សា បច្ឆា អនុន្តរយកិច្ចិ
 អសតិ អនុន្តរយេ ។ ទេវ វ្រុបសមេយ្យនិ ន សយំ
 វ្រុបសមេយ្យ ។ ន វ្រុបសមាយ ទុស្សុក្កិ ករយ្យនិ

តាំងឡាយ កំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រេថ្នាំដល់ដទៃទៀតដែលមិនទាន់
 ជ្រេថ្នាំទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុតាំងឡាយ ភិក្ខុវិចិត្តិយចូរសំដែនរឿង
 ខ្លួនសិក្ខាបទទេយ្យានិទេថា ភិក្ខុវិចិត្តិយកាលដែលភិក្ខុវិចិត្តិយោយថា
 ខែនាទីម្ចាស់ នាទីចូរមកទ្រង់អធិការណ៍នេះផ្សំប្តូរ បានទទួលពាក្យថា
 សាប្បហឹយ ភិក្ខុវិចិត្តិយកាលថាទាន់ក្រោយឥតមានសេចក្តីអន្តរាយ
 (អ៊ី) ហើយមិនទាន់ មិនធ្វើសេចក្តីរូសំខ្លាយធម៌ម្យ៉ាងម្យ៉ាង ភិក្ខុវិចិត្តិយ ក្រៅ
 អាបត្តិបាទិកិយ ។

[៣០៨] ត្រីភិក្ខុវិចិត្តិយ ភិក្ខុវិចិត្តិយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុង
 សិក្ខាបទទី ១ ខែបុរាណិកកណ្តុរច្រហើយ ។ ពាក្យថា កាលដែលភិក្ខុវិ-
 ចិត្តិយដល់ភិក្ខុវិចិត្តិយ ។ អធិការណ៍តាំងឡាយ ៤ គឺវិវាទាទិការណ៍ ១ អនុក-
 រាទិការណ៍ ១ អាបត្តាទិការណ៍ ១ កិច្ចាទិការណ៍ ១ ឈ្មោះថា អធិការណ៍ ។
 ពាក្យថា ខែនាទីម្ចាស់ នាទីចូរមកទ្រង់អធិការណ៍នេះ គឺថា ខែនាទី
 ម្ចាស់ នាទីចូរមកទ្រង់អធិការណ៍នេះ ។ ពាក្យថា ភិក្ខុវិចិត្តិយកាលថា
 ទាន់ក្រោយឥតមានសេចក្តីអន្តរាយ គឺកាលបើសេចក្តីអន្តរាយមិនមាន ។
 ពាក្យថា មិនទាន់ គឺមិនទាន់ដោយខ្លួនឯង ។ ពាក្យថា មិនធ្វើសេចក្តី

ន អត្តំ កាលាមេយ្យ ។ ទេវ វ្រុបសមេស្សនិ ធន
វ្រុបសមាយ ឧស្សុក្កំ កកេស្សនិ ទុំ ចិត្តុត្តមត្ត
អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៣១៧) ឧបសម្បន្ទាយ ឧបសម្បន្ទសញ្ញា អធិ-
ការណំ ទេវ វ្រុបសមេតិ ន វ្រុបសមាយ ឧស្សុក្កំ កកេតិ
អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្បន្ទាយ វេយ្យតិកា
អធិការណំ ទេវ វ្រុបសមេតិ ន វ្រុបសមាយ ឧស្សុក្កំ
កកេតិ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្បន្ទាយ
អធិការណំ ទេវ វ្រុបសមេតិ ន វ្រុបសមាយ ឧស្សុក្កំ
កកេតិ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្បន្ទាយ
អធិការណំ ទេវ វ្រុបសមេតិ ន វ្រុបសមាយ ឧស្សុក្កំ
កកេតិ អាមត្តិ ទុក្ខុយស្ស ។ ឧបសម្បន្ទាយ
អធិការណំ ទេវ វ្រុបសមេតិ ន វ្រុបសមាយ ឧស្សុក្កំ
កកេតិ អាមត្តិ ទុក្ខុយស្ស ។ ឧបសម្បន្ទាយ
អធិការណំ ទេវ វ្រុបសមេតិ ន វ្រុបសមាយ ឧស្សុក្កំ
កកេតិ អាមត្តិ ទុក្ខុយស្ស ។

ខ្យល់ខ្លាយដើម្បីម្ខាង ភិក្ខុនិមិនបញ្ជប់ភិក្ខុនិវាទ ។ ភិក្ខុនិគ្រាតិកាដាត់
ចុះជា អញ្ជាតិមិនម្ខាង អញ្ជាតិមិនធ្វើសេចក្តីខ្យល់ខ្លាយដើម្បីម្ខាងដូច្នោះ
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(៣១៨) ឧបសម្បន្ទា ភិក្ខុនិវាទាលំដាឧបសម្បន្ទា ហើយមិន
ម្ខាងមិនធ្វើសេចក្តីខ្យល់ខ្លាយដើម្បីម្ខាងទូទៅអធិការណំ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។
ឧបសម្បន្ទា ភិក្ខុនិវាទសេចក្តីសន្សំយ មិនម្ខាងមិនធ្វើសេចក្តីខ្យល់ខ្លាយ
ដើម្បីម្ខាងទូទៅអធិការណំ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្បន្ទា ភិក្ខុនិវា
ទាលំដាមិនមែនឧបសម្បន្ទា ហើយមិនម្ខាងមិនធ្វើសេចក្តីខ្យល់ខ្លាយដើម្បី
ម្ខាងទូទៅអធិការណំ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុនិមិនម្ខាង មិនធ្វើសេចក្តី
ខ្យល់ខ្លាយដើម្បីម្ខាងទូទៅអធិការណំដល់អធិការណំ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។
មិនមែនឧបសម្បន្ទា ភិក្ខុនិវាទាលំដាឧបសម្បន្ទា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ មិន
មែនឧបសម្បន្ទា ភិក្ខុនិវាទសេចក្តីសន្សំយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ មិនមែន
ឧបសម្បន្ទា ភិក្ខុនិវាទាលំដាមិនមែនឧបសម្បន្ទា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣១០] អនាមិក សតិ អន្តរាយ ចរិយសិក្ខា
ន លក្ខតិ កិណាយ អាមតាសុ ឧប្បត្តិកាយ អាទិ-
កម្មតាយោតិ ។

បិដ្ឋាការវិគ្គល្យ ធម្មសិក្ខាបទ

[៣១១] គេន សមយេន តុន្តោ ភតវា សាវត្ថិយំ
វិហារតិ ជេតវនេ អនាមិកសិក្ខាស្ស អាណាមេ ។ គេន
ទោ ចន សមយេន ធុល្លនន្ទា ភិក្ខុនិ ទដាមិ ទដ-
កានិមិ លធុតានិមិ សោគដ្ឋាយិកានិមិ កុម្មដ្ឋនិ-
កានិមិ សហន្តា ទាននិយំ ភោជនិយំ ទេតិ មយំ
ចរិសតិ វណ្ណំ កាសថាតិ ។ ទដាមិ ទដកានិមិ លធុត-
តានិមិ សោគដ្ឋាយិកានិមិ កុម្មដ្ឋនិកានិមិ ធុល្លនន្ទាយ
ភិក្ខុនិយា ចរិសតិ វណ្ណំ កាសន្តិ អយ្យា ធុល្លនន្ទា
ពហុស្សនា ភាណិកា វិសារនា បដ្ឋា ធម្មិ កាមិ
កាតុំ ទេវ អយ្យាយ ករោដ អយ្យាយាតិ ។ យា

[៣១០] ក្រវិលទិក (ក្រវិលទិក ក្រវិលទិក ក្រវិលទិក ក្រវិលទិក)
កាលបើមានសេចក្តីអន្តរាយហើយក៏ត្រូវស្វែងរកគ្នាមិនបាទ ។ ក៏ក្រវិលទិក
ក៏ក្រវិលទិកសេចក្តីអន្តរាយ ។ ក៏ក្រវិលទិក ។ ក៏ក្រវិលទិក ។ ក៏ក្រវិលទិក ។

បិដ្ឋាការវិគ្គ សិក្ខាបទទី ៦

[៣១១] សមយេនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគដ៏គួរដេតវិហារម
របស់អនាមិកសិក្ខាស្ស ទៀបក្រវិលទិក ។ គ្រោះនោះឯង ចុល្លនន្ទា
ភិក្ខុនិច្យទនិយោគនិយោហារដោយដៃខ្លួនឯង ដល់ពួកមេល្លានខ្លះ
ដល់ពួកកូនល្លានខ្លះ ដល់ពួកអ្នកឡើងពីខ្លះ ដល់ពួកអ្នកបំបាត់សេចក្តី
សោក (គឺអ្នកលេងកំប្លែងសើចក្តី) ខ្លះ ដល់ពួកអ្នកវាយស្មោះ
ដោយពាក្យថា អ្នកទាំងឡាយ ចូរពាលសរសើរគុណយើងក្នុងបរិស្ស
ចុះ ។ ពួកមេល្លានខ្លះ កូនល្លានខ្លះ អ្នកឡើងពីខ្លះ អ្នកលេងក្នុង
កំប្លែងខ្លះ អ្នកលេងស្មោះខ្លះ តែងពោលសរសើរគុណចុល្លនន្ទាភិក្ខុនិក្នុង
បរិស្សថា មានម្ចាស់ចុល្លនន្ទាជាពហុស្សន ជាអ្នកប្រសប់និយាយ
ទៀត គ្រោះនោះឯងដ៏អ្នកថា អ្នកទាំងឡាយចូរចូរចាស់ដល់មានម្ចាស់
ចុះ ចូរធ្វើការបូជាដល់មានម្ចាស់ចុះ ។ ក៏ក្រវិលទិក ពាក្យសេចក្តី

សិក្ខុមានព្យាសាមណេវិញ ឋានេត្តា យា តាចិ បរិញ្ញា-
 ជិកសមាបត្តា ។ ខានជ័យំ បាម មញ្ច ភោជនាចិ
 ឧទកនន្តោណំ ឋានេត្តា អវសេសំ ខានជ័យំ បាម ។
 ភោជជ័យំ បាម មញ្ច ភោជនាចិ ឧទទោ កុម្មាសោ
 សត្តុ មន្តោ មំសំ ។ ធម្មយុតិ កាយេន ក កាយប្បជំ-
 តាម្ពន វា ជិស្សត្តិយេន វា នេតិ អាមត្តិ តាចិត្តិយស្ស ។
 ឧទកនន្តោណំ នេតិ អាមត្តិ ធុក្កជស្ស ។

(៣១៣) អបាមត្តិ ជាបេតិ ទ នេតិ ឧបទិក្ខិបិញ្ញា
 នេតិ តាហិវេតិ នេតិ ឧម្មត្តិកាយ អាទិកម្មិកា-
 យាតិ ។

បិណ្ឌការវិគ្គស្ស សត្តមសិក្ខាបទំ

(៣១៤) តេន សមយេន តុម្ភោ កតកា សាវត្តិយំ
 វិហារតិ ជេតវិន វាចាថបិណ្ឌិកស្ស អាណមេ ។ តេន
 តោ បទ សមយេន ធុល្លទត្តា ភិក្ខុទំ អាវសថេតិវំ

ណាម្បយវេលយស្ស ថាចិញ្ញាជិការលើកទុកតែភិក្ខុសិក្ខុមានខំសាមណេវិ
 ចេញ ស្រីនោះហៅថា បិណ្ឌជិកា ។ ដែលឈ្មោះថា ខានជ័យ គឺលើក
 ទុកតែភោជន ៥ យ៉ាង ខំនាំខំនាំឈើស្កូវចេញ ក្រៅ (អំពីនោះ) ហៅ
 ថា ខានជ័យចាំសំស ។ ដែលហៅថា ភោជន បានសំភោជន ៥ យ៉ាង
 គឺបាយ ១ ទំកុញស ១ បដ្ឋ ១ គ្រិ ១ សាច់ ១ ។ ពាក្យថា ឲ្យ ភិក្ខុទំ
 ឲ្យដោយកាយក្តី ដោយរបស់ដាច់ខំនាំកាយក្តី ដោយបោះឲ្យក្តី ក្រៅអាមត្តិ
 បាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុទំឲ្យទំនាំឈើស្កូវ ក្រៅអាមត្តិទុកដ ។

(៣១៥) វេលៃ បមិទក្រៅអាមត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៥ យ៉ាង)
 ភិក្ខុទំឲ្យឲ្យ មិនបានឲ្យដោយវេលៃទំនំ ១ ភិក្ខុទំជាក់ (ទុកពីវេលៃ)
 ហើយឲ្យ^១ ១ ភិក្ខុទំឲ្យក្រៅវេលៃបាយវាងក្រៅ ១ ភិក្ខុទំឲ្យ ១ ភិក្ខុទំ
 ជាំខាងដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

បិណ្ឌការវិគ្គ សិក្ខាបទទី ៧

(៣១៦) សមីយនោះ ព្រះពុទ្ធជំមានព្រះភាគគង់ក្នុងជេតវិហារ
 របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រវិសាត្តិ ។ គ្រូនោះឯង ថ្ងៃល្ងាច
 ។

^១ គន្លងថា ថា ភិក្ខុទំជាក់ខានជ័យភោជនិយាបរាហេរិដ្ឋេនី ហើយឲ្យដោយពាក្យថា យើង
 ឲ្យលំនេះដល់អ្នកទាំងឡាយ ។

អនិស្សន្និក្ខា បរិកុញ្ញតិ ។ អញ្ញា ធុតុនិយោ កំក្កនិយោ
 ន លក្ខន្តិ ។ យា តា កំក្កនិយោ អប្បន្តា ។ មេ ។ តា
 ឧដ្ឋាយន្តិ ទិយន្តិ វិចារន្តិ កេដំ ហិ ចាម អយ្យ
 ដុល្លនន្តា អាវសថចិវិ អនិស្សន្និក្ខា បរិកុញ្ញស្សតិ
 ។ មេ ។ សច្ចំ កិវ កំក្កនិ ដុល្លនន្តា កំក្កនិ អាវសថចិវិ
 អនិស្សន្និក្ខា បរិកុញ្ញតិ ។ សច្ចំ កកវតិ ។ វិគរហិ
 ពុន្តា កកវ កេដំ ហិ ចាម កំក្កនិ ដុល្លនន្តា កំក្កនិ
 អាវសថចិវិ អនិស្សន្និក្ខា បរិកុញ្ញស្សតិ ទេតំ កំក្កនិ
 អប្បសន្តានំ ក បសាទាយ ។ មេ ។ វិវត្តា មន កំក្កនិ
 កំក្កនិយោ វតំ សិក្ខាបដំ ធុន្តិសន្តិ យា បន កំក្កនិ
 អាវសថចិវិ អនិស្សន្និក្ខា បរិកុញ្ញយ្យ ទាតិក្កិយន្តិ ។

កិក្កនិមិលលេបដំអាវសថចិវិ^(១) (ឲ្យដល់កិក្កនិវិទ) ហើយប្រើប្រាស់ (តែ
 ម្នាក់ឯង) ។ ពួកកិក្កនិវិទ្យោកដែលមានរដ្ឋមិនបាន ប្រើប្រាស់ផង) ។
 កិក្កនិវិទ្យោកយណមានសេចក្តីប្រាថ្នាភិច ។ មេ ។ កិក្កនិវិទ្យោក
 ពោលគោស កំរដ្យល បន្តបន្តបំបា ដុល្លនន្តាជាម្ចាស់មិលសមាច្ឆិមិល
 លេបដំអាវសថចិវិ(ឲ្យដល់កិក្កនិវិទ) ហើយប្រើប្រាស់(តែម្នាក់ឯង) លោះ
 ។ មេ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់កិក្កនិវិទ្យោក ពួកដុល្លនន្តាកិក្កនិមិលលេ-
 បដំអាវសថចិវិ (ឲ្យដល់កិក្កនិវិទ) ហើយប្រើប្រាស់(តែម្នាក់ឯង) ពិត
 មែនឬ? កិក្កនិវិទ្យោកត្រាបទូលថា បតិក្រិព្រះដំមានព្រះភាគ ពិសម ។
 ព្រះពុទ្ធដំមានជាងទ្រង់បញ្ជាសថា ម្ចាស់កិក្កនិវិទ្យោក ដុល្លនន្តាកិក្កនិ
 មិលគួរបើមិលលេបដំអាវសថចិវិ(ឲ្យដល់កិក្កនិវិទ) ហើយប្រើប្រាស់
 (តែម្នាក់ឯង) ទេ ម្ចាស់កិក្កនិវិទ្យោក វាព្រោះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ដទ
 ពាំងឲ្យយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ មេ ។ ម្ចាស់កិក្កនិវិទ្យោក កិក្កនិ
 វិទ្យោកចូរស្រវែងទៀតនូវសិក្សាបទនេះយើងនេះថា កិក្កនិវិទ្យោកមួយមិល
 ប្រគល់អាវសថចិវិហើយប្រើប្រាស់ កិក្កនិវិទ្យោកត្រាបទូលថា កិក្កនិវិទ្យោក ។

១ ចិវិ(មិល)គោយក្រិទេធុក្រោកទៅវិក្រិទ្រិះ គ្រាប្រើប្រាស់ ធានាធារណ៍សិក្កនិវិទ្យោកដែល
 មាននូវពាំងផលវិញ ។

[៣១៥] យា បទាតិ យា យាទិសា ។ បេ ។ កិក្កុ-
 ចិតិ ។ បេ ។ អយំ សមស្មី អត្តំ អនិប្បតា កិក្កុចិតិ ។
 អវសេដិកំ ធាម ឧត្តិយោ កិក្កុចិយោ បរិក្កញ្ញតិ
 ជំនុំ ហោតិ ។ អនិស្សន្និត្វា បរិក្កញ្ញយ្យាតិ ធ្វេ តិប្បេ
 ក្កិយោ បរិក្កញ្ញិត្វា ចតុត្ថជិវស ទោវិត្វា កិក្កុចិយោ កិ
 សិក្កុហាយ វា សាមណោយា វា អនិស្សន្និត្វា បរិ
 ក្កញ្ញតិ អាចត្តំ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣១៦] អនិស្សន្និតេ អនិស្សន្និតសញ្ញា បរិក្កញ្ញ-
 តិ អាចត្តំ ចាចិត្តិយស្ស ។ អនិស្សន្និតេ វេមតិកា
 បរិក្កញ្ញតិ អាចត្តំ ចាចិត្តិយស្ស ។ អនិស្សន្និតេ ចិស្ស-
 ន្និតសញ្ញា បរិក្កញ្ញតិ អាចត្តំ ចាចិត្តិយស្ស ។ ចិស្សន្និ-
 តេ អនិស្សន្និតសញ្ញា អាចត្តំ ធុត្តេស្ស ។ ចិស្សន្និតេ
 វេមតិកា អាចត្តំ ធុត្តេស្ស ។ ចិស្សន្និតេ ចិស្សន្និត-
 សញ្ញា អាចត្តំ ។

[៣១៧] ត្រីនិពាគ្យថា ភិក្ខុនិពាគមួយ មានសេចក្តីអនិប្បាយក្នុង
 សិក្ខាបទទី ១ នៃប្រាជ្ញាបិដកនេះ ។ ដែលហៅថា ការសេចក្តី
 បានដល់ចំវែវដល់ចាយក្រែកបម្រុងខុសដោយពាក្យថា ភិក្ខុនិពាគមួយ
 ដែលមានវេទនាប្រើប្រាស់ចុះ ។ ពាក្យថា មិនប្រគល់ហើយប្រើប្រាស់
 គឺភិក្ខុនិពាគប្រើប្រាស់អស់ពីរបីក្រិហើយ ក្នុងវេទនាប្រើប្រាស់
 ទ្យដល់ភិក្ខុនិពាគ សិក្ខាមាតិក្តី សាមណេវិក្តី ហើយប្រើប្រាស់(ម្នាក់ៗនៃ)
 ត្រៃអាចត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣១៨] ចំវែវមិនបានប្រគល់ ភិក្ខុនិពាគល់ថាមិនបាន
 ប្រគល់ ហើយប្រើប្រាស់ ត្រៃអាចត្តិបាចិត្តិយ ។ ចំវែវមិនបានប្រ-
 គល់ ភិក្ខុនិពាគសេចក្តីសង្ស័យ ហើយប្រើប្រាស់ ត្រៃអាចត្តិបាចិត្តិយ ។
 ចំវែវមិនបានប្រគល់ ភិក្ខុនិពាគល់ថាប្រគល់ទ្យ ហើយប្រើប្រាស់
 ត្រៃអាចត្តិបាចិត្តិយ ។ ចំវែវប្រគល់ទ្យហើយ ភិក្ខុនិពាគល់ថាមិនបាន
 ប្រគល់ ត្រៃអាចត្តិបាចិត្តិយ ។ ចំវែវប្រគល់ទ្យហើយ ភិក្ខុនិពាគសេចក្តី
 សង្ស័យ ត្រៃអាចត្តិបាចិត្តិយ ។ ចំវែវប្រគល់ទ្យហើយ ភិក្ខុនិពាគល់ថាប្រ-
 គល់ទ្យហើយ មិនត្រៃអាចត្តិ ។

ធម្មិក្ខយកល្យ ចិត្តាគារវិគ្គស្ស អដ្ឋមសិក្ខាបទ ទី១៦

[៣១៧] អនាមត្តំ ចំស្សន្តិក្ខា បរិកុញ្ញតិ មុន
បរិយាយេន បរិកុញ្ញតិ អត្តា ឧត្តចិយោ ភិក្ខុចិយោ
ន ហោត្តំ អច្ឆិទ្ធវិវិកាយ ឧដ្ឋវិវិកាយ រាមណាស្ស
ឧម្មត្តិកាយ អាជិកម្មត្តិកាយាវ ។

ចិត្តាគារវិគ្គស្ស អដ្ឋមសិក្ខាបទ

[៣១៨] តេន សមយេន តុន្តា ភគវា សាវត្ថុយំ
វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកេស្ស អាណមេ ។ តេន
ទោ ចន សមយេន ធុល្លទន្ធា ភិក្ខុចំ អាវសថំ
អចំស្សន្តិក្ខា ចារិកំ បក្កាមំ ។ តេន ទោ បន សម-
យេន ធុល្លទន្ធាយ ភិក្ខុចិយោ អាវសថោ នយ្ហតិ^(១) ។
ភិក្ខុចិយោ វិវាហាសុ ហន្តយេ ភណ្ឌកំ វិហារាមា-
តិ ។ ឯកប្បា^(២) វិវាហាសុ ន មយំ អយេ វិហា-
រិស្សាម យដ្ឋិញ្ចំ នដ្ឋំ សត្វំ អម្ពេ អភិយុញ្ញិស្សតិ ។

[៣១៧] អនាមត្តំត្រៃកេចក្កំ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៨ យ៉ាង)
គឺភិក្ខុប្រគល់ឲ្យហើយប្រើប្រាស់ ១ ភិក្ខុប្រើប្រាស់ភាមរវេជាថ្មីទៀត ១
ពួកភិក្ខុខ្លះទៀតដែលមានជូតិមិនមាន (ហើយភិក្ខុនិរទានចេះតែប្រើប្រាស់
មិនបាទលះ) ១ ភិក្ខុដែលចោលដំណើមកចិវិវេទ ១ ភិក្ខុដែលមាន
ចិវិវេទាស ១ ភិក្ខុប្រើប្រាស់ក្នុងពេលមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុធុត ១
ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

ចិត្តាគារវិគ្គ សិក្ខាបទទី ៨

[៣១៨] សមយនោ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះកាគត្តក្នុងជេតវនាណម
បេសំអនាថបិណ្ឌិកេសេថ្មី ទៀបក្រុងហេត្ថិ ។ គ្រាពោះឯង ធុល្លទន្ធា
ភិក្ខុចំមិនប្រគល់សំរេ (ផលន្តកដទៃ) ហើយក៏ទៀសទៅកាន់ចារិក ។
ក៏សម័យពោះឯង ភ្លើងនេះលំទៅរបស់ធុល្លទន្ធាភិក្ខុចំ (នោះ) ។ ភិក្ខុចំ
គាំទ្រឡយបាទនិយាយគ្នាយ៉ាងនេះថា នៃនាវម្ភស៍គាំទ្រឡយ ល្ហើយចុះ
យើងទីនឹងជញ្ជូនរបស់ចេញ ។ ភិក្ខុចំគាំទ្រឡយពួកខ្លះបាទនិយាយយ៉ាង
នេះថា នៃនាវម្ភស៍គាំទ្រឡយ យើងទីនឹងមិនជញ្ជូនទេ ក្រែងរបស់ណា
មួយបាក់ទៅហើយគន្លឹះចោទប្រកាន់យើង ចំពោះរបស់គាំទ្ររបស់ ។

១ ឧ.ម. ឧត្តចិ ។ ២ ឯកប្បា ភិក្ខុចិយោតិ កត្តចិ ចេត្តេត ទិយតិ ។

ធុល្លនន្ទា ភិក្ខុនិ ធុល្លនេវ តំ អាវសនំ មន្ទាគន្ធា
 ភិក្ខុនិយោ ធុន្ទំ អបយេ កណ្តាតំ ធិហវិស្តាតំ ។
 ឆ មយំ អយេ ធិហវិស្តាតំ ។ ធុល្លនន្ទា ភិក្ខុនិ
 ឧដ្ឋាយនិ ទិយន្តំ វិហារេនិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខុនិ-
 យោ អាវសនេ ឧដ្ឋយានេ^(១) កណ្តាតំ ឆ ធិហវិស្តាតំ-
 តំ ។ យា តា ភិក្ខុនិយោ អប្បន្ទា ។ មេ ។ តា ឧដ្ឋា-
 យន្តំ ទិយន្តំ វិហារេន្តំ កថំ ហិ នាម អយេ ធុល្ល-
 នន្ទា អាវសនំ អនិស្សន្និកា ចារឹកំ មគ្គមិស្សតិ
 ។ មេ ។ សន្ធិំ ភិក្ខុវេ ធុល្លនន្ទា ភិក្ខុនិ អាវសនំ
 អនិស្សន្និកា ចារឹកំ មគ្គមតិ^(២) ។ សន្ធិំ ភកក-
 នំ ។ វិវាហំ តុន្ទា ភកកំ កថំ ហិ នាម ភិក្ខុវេ
 ធុល្លនន្ទា ភិក្ខុនិ អាវសនំ អនិស្សន្និកា ចារឹកំ មគ្គ-
 មិស្សតិ នេតំ ភិក្ខុវេ អប្បសន្ទានំ វា មសាទា-
 យ ។ មេ ។ វិវាហំ បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយោ សមំ

១ ឧ. ឧដ្ឋយានេ ។ ២ មគ្គមតិ ។ ម. បព្ពមតិ ។

ធុល្លនន្ទាភិក្ខុនិ ត្រឡប់មក កាន់លំនៅ គោរវ ព្រះហឫទ័យ សួរ ភិក្ខុនិ វាំង
 ឡាយថា ខែនាង ម្ចាស់ វាំង ឡាយ ពួកនាង បាន ជញ្ជូន របស់ យើង ចេញ
 ខ្លះ ដែរ ឬទេ ។ ពួកភិក្ខុនិ វាំង នោះ គបថា ខែនាង ម្ចាស់ ពួកយើង មិន បាន
 ជញ្ជូន ចេញ ទេ ។ ធុល្លនន្ទា ភិក្ខុនិ កិរោល វោស គិរេ ជៀល បន្ត បង្ហាប៉ង
 ភិក្ខុនិ វាំង ឡាយ កាល ចេញ ទៅ ត្រូវ ភ្នំ ធំ នេះ មិន គួរ បើ ទិដ្ឋ មិន ជញ្ជូន
 របស់ ចេញ ផង ទេ ។ ភិក្ខុនិ វាំង ឡាយ ណា មាន សេចក្តី ប្រាថ្នា គប
 ។ មេ ។ ភិក្ខុនិ វាំង ឡាយ នោះ កិរោល វោស គិរេ ជៀល បន្ត បង្ហាប៉ង
 ធុល្លនន្ទា ជា ម្ចាស់ មិន សម បើ ទិដ្ឋ មិន ប្រគល់ លំនៅ (ឱ្យ ទៅ ថែ ក្បាល ប៉ង)
 ហើយ សំខេង ទៀត ចេញ ទៅ កាន់ ចារឹក ដូច្នោះ ទេ ។ មេ ។ ទ្រង់
 ត្រាស់ សួរ ថា ម្ចាស់ ភិក្ខុ វាំង ឡាយ ពួក ធុល្លនន្ទា ភិក្ខុនិ មិន ប្រគល់ លំនៅ
 ប៉ង ហើយ ទៀត ចេញ ទៅ កាន់ ចារឹក ពិត មែន ឬ ។ ភិក្ខុ វាំង ឡាយ
 ត្រឡប់ មក ថា បពិត្រ ព្រះ ជំទាវ ព្រះ ភាគ ពិត មែន ។ ព្រះ ពុទ្ធវិនិយោ
 ពោត ទ្រង់ បញ្ជូន ថា ម្ចាស់ ភិក្ខុ វាំង ឡាយ ធុល្លនន្ទា ភិក្ខុនិ មិន គួរ បើ ទិដ្ឋ មិន
 ប្រគល់ លំនៅ ប៉ង ហើយ ទៀត ចេញ ទៅ កាន់ ចារឹក ទេ ម្ចាស់ ភិក្ខុ
 វាំង ឡាយ កំហើង មិន មែន ទាំង ទៀត ដូច្នោះ ដល់ ពួក ដទៃ ដែរ មិន ទាន់ ជ្រះ ថ្លា
 ទេ ។ មេ ។ ម្ចាស់ ភិក្ខុ វាំង ឡាយ ភិក្ខុនិ វាំង ឡាយ ចូល រស់ ដែរ ភ្នំ ធំ

ចាត់តាំងយកសេនា ចំពោះការស្រាវជ្រាវ អង្គការសិក្សា វិទ្យាស្ថាន

សិក្សាបឋម ឧត្តមសិក្សា យោ បទ កិច្ចការ អាវស្សន៍
អង្គការសិក្សា ចាត់តាំង បញ្ជាមេឃ្លា ចាត់តាំង ។

[៣១៧] យោ បទ យោ យោជិសា ។ បេ ។
កិច្ចការ ។ បេ ។ អយំ សមស្សី អត្ថេ អង្គការ
កិច្ចការ ។ អាវស្សន៍ ជាម កកវាជតន្តោ វុច្ឆតិ ។
អង្គការសិក្សា ចាត់តាំង បញ្ជាមេឃ្លា កិច្ចការ ។
សិក្សាបឋម ។ សាមណេរិយា ។ អង្គការសិក្សា បរិក្ខេ-
ប្បស្ស អាវស្សន៍ បរិក្ខេប អតិក្ខេបន្តិយោ^(១) អាបត្តិ
ចាត់តាំងស្ស ។ អបរិក្ខេបស្ស អាវស្សន៍ ឧបចារ
អតិក្ខេបន្តិយោ អាបត្តិ ចាត់តាំងស្ស ។

[៣២០] អង្គការសិក្សា អង្គការសិក្សាសញ្ញា បញ្ជា-
មតិ អាបត្តិ ចាត់តាំងស្ស ។ អង្គការសិក្សា វេមតិ-
កា បញ្ជាមតិ អាបត្តិ ចាត់តាំងស្ស ។ អង្គការសិ-
ក្សា ចំពោះការសិក្សា បញ្ជាមតិ អាបត្តិ ចាត់តាំងស្ស ។
អកកវាជតន្តោ អង្គការសិក្សា បញ្ជាមតិ អាបត្តិ ឧត្តមស្ស ។

១ ឧ. ប. អង្គការសិក្សា ។

ចាត់តាំងយកសេនា ចំពោះការស្រាវជ្រាវ សិក្សាបឋម ១ សេនាបញ្ជា

សិក្សាបឋមនេះយោជិសា កិច្ចការណាមួយមិនប្រគល់លំនៅ ហើយចៀស
ចេញទៅកាន់ចារិក កិច្ចការនេះត្រូវអាបត្តិចាត់តាំង ។

[៣១៧] ត្រូវពាក្យថា កិច្ចការណាមួយ មានសេចក្តីអនិច្ចាតយក
សិក្សាបឋម ។ ខែបុណ្យដឹកកណ្តាលចេញ ។ ដែលហៅថា លំនៅ សំដៅ
យកលំនៅដែលមានសន្ទុះគ្នាដាច់ ។ ពាក្យថា មិនប្រគល់ហើយ
ចៀសចេញទៅកាន់ចារិក សេចក្តីថា កិច្ចការមិនប្រគល់ដល់កិច្ចការ សិក្សា-
បាតក្តី សាមណេរិក្តី ហើយយោជិសានៃកិច្ចការនេះលំនៅដែលមានបេស
ត្រូវអាបត្តិចាត់តាំង ។ កាលកិច្ចការណាមួយមិនប្រគល់លំនៅដែលមិន
មានបេស ក៏ត្រូវអាបត្តិចាត់តាំង ។

[៣២០] លំនៅដែលខ្លួនមិនបានប្រគល់ កិច្ចការសំខាន់ជាមិន
បានប្រគល់ច្បា ហើយចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិចាត់តាំង ។ លំនៅ
ដែលខ្លួនមិនបានប្រគល់ កិច្ចការមានសេចក្តីសន្សំ ហើយចៀសចេញទៅ
ត្រូវអាបត្តិចាត់តាំង ។ លំនៅដែលខ្លួនមិនបានប្រគល់ កិច្ចការសំខាន់ជា
ប្រគល់ហើយ ក៏ចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិចាត់តាំង ។ កិច្ចការមិនប្រគល់
លំនៅដែលមានសន្ទុះគ្នាដាច់ ហើយចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិចាត់តាំង ។

ចិស្សន្ទ្រិតេ អនិស្សន្ទ្រិតសញ្ញា អាមត្តំ ទុក្ខដស្ស ។
ចិស្សន្ទ្រិតេ វេមតិកា អាមត្តំ ទុក្ខដស្ស ។ ចិស្សន្ទ្រិតេ
ចិស្សន្ទ្រិតសញ្ញា អនាមត្តំ ។

[៣២១] អនាមត្តំ ចិស្សន្ទ្រិតា មត្តមតិ សតិ
អនុកាយេ បរិយេសិត្យា ន លភតិ ភិណាយេ អាមនា-
សុ ទុម្មត្តិកាយ អាទិកម្មិតាយាតិ ។

ចិត្តាភារក្កស្ស វិមសិក្ខាបទី

[៣២២] តេន សមយេន ទុន្ទោ កតតំ សាវត្ថិយំ
វិហរតិ ជេតវេន អនាថចិណ្ឌិតស្ស អាណមេ ។ តេន
ចោ មន សមយេន ធន្តត្ថិយោ ភិក្ខុនិយោ តិវច្ឆានវិជ្ជិ
បរិយាបុណ្ណំ ។ មនុស្សា ទុដ្ឋាយន្តំ ទិយន្តំ វិចារេន្តំ
កាដំ ហិ នាម ភិក្ខុនិយោ តិវច្ឆានវិជ្ជិ បរិយាបុណ្ណ-
ស្សន្តំ សេយ្យជាមិ ភិហំនិយោ កាមភាគនិយោតិ ។
អស្សាសុ ចោ ភិក្ខុនិយោ តេសំ មនុស្សានំ ទុដ្ឋា-
យន្តានំ ទិយន្តានំ វិចារេន្តានំ ។ យា កា ភិក្ខុនិយោ

លំនៅវេលទ្ធាប្រគលំហើយ ភិក្ខុនិសំគាលំថាមិនខានប្រគលំ ត្រូវ
អាមត្តិទុក្ខដ ។ លំនៅវេលទ្ធាប្រគលំហើយ ភិក្ខុនិទានសេចក្តីសន្សំយ
ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដ ។ លំនៅវេលទ្ធាប្រគលំហើយ ភិក្ខុនិសំគាលំថា
ប្រគលំហើយ មិនត្រូវអាមត្តិ ។

[៣២១] វាវេលមិនត្រូវអាមត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៦ យ៉ាង) ៖
ភិក្ខុនិប្រគលំហើយទើបចៀសចេញទៅ ១ កាលបើមានសេចក្តីអនុកាយ
ភិក្ខុនិចេញទៅស្វែងរក (ភាវិនិប្រគលំឱ្យរក) មិនបាន ១ ភិក្ខុនិយី ១
ភិក្ខុនិមានសេចក្តីអនុកាយហើយកំចេញទៅ ១ ភិក្ខុនិធម្ម ១ ភិក្ខុនិជាវាង
បើមេត្តាភិ ១ ។

ចិត្តាភារក្ក សិក្ខាបទទី ៧

[៣២២] សមយេនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគតន្តិក្កិវេនវិទាម
បេសំអនាថចិណ្ឌិតស្ស ទៀបត្រីសាវត្ថិ ។ គ្រាទោះឯង ពួកធន្តត្ថិយា
ភិក្ខុនិរៀនតិប្បាទវិជ្ជា ។ មនុស្សទាំងឡាយកាលទោស តិរវៀល បន្ត
បង្គាប់ថា ភិក្ខុនិទាំងឡាយមិនសមចំនឹងរៀនតិប្បាទវិជ្ជាដូចជាពួកស្រីត្រ-
ហស្តវេលបរិភោគភាមរសាវ ។ ពួកភិក្ខុនិបានឮមនុស្សទាំងឡាយនោះ
កាលទោស តិរវៀល បន្តបង្គាប់ហើយ ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយណាមាន

អារាមវិគ្គស្ស បរិមសិក្ខាបទំ

[៣៦៨] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភគវា សាវត្ថុយំ
វិហារតំ ជេតវាន អនាថចិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ចោ បន សមយេន សម្ពហុណា ភិក្ខុ តាមកា-
វាសេ ឯកច័រេន ចិវកម្មំ តារោន្តិ ។ ភិក្ខុនិយោ
អនាបុត្តា អារាមំ បរិសិក្ខា យេន តេ ភិក្ខុ តេនុ-
បសន្តិមសុ ។ ភិក្ខុ ឧជ្ឈាយន្តិ ចិយន្តិ វិហារេន្តិ តេចំ
ហំ ធាម ភិក្ខុនិយោ អនាបុត្តា អារាមំ បរិសិក្សន្តិទិ
។ មេ ។ សច្ចំ តិវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយោ អនាបុត្តា
អារាមំ បរិសន្តិទិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិវាហំ ពុទ្ធា
ភគវា តនំ ហំ ធាម ភិក្ខុនិយោ អនាបុត្តា អារាមំ
បរិសិក្សន្តិ រេតំ ភិក្ខុវេ អប្បសន្តានំ វា បសាទាយ
។ មេ ។ ឯវត្ត បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយោ ឥមំ សិក្ខា-
បទំ ឧដ្ឋិសន្ត យា បន ភិក្ខុនិ អនាបុត្តា អារាមំ
បរិសយ្យ ទាចិក្ខុយន្តិ ។ ឯវត្តនំ ភគវតា ភិក្ខុនិ
សិក្ខាបទំ បញ្ចត្តំ ហោតិ ។

អារាមវិគ្គ សិក្ខាបទទំ ១

[៣៦៩] សមីយានោ ព្រះពុទ្ធដំមានព្រះភារគន្តិកុនិវេជនិវាម
លេសំអនាថចិណ្ឌិកសេដ្ឋំ ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះដេន ភិក្ខុទាំងឡាយ
ច្រើនបូ ច្រឡើងតែចិវមួយ ។ ម្នាក់ហើយធ្វើចិវកម្ម (ដេវេជ្រលក់ចិវ
ជាដើម) ក្នុងអារាមដែលកាន់នៅជិតស្រុកក្នុងមួយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមិន
បានប្រាប់ហើយចូលទៅកាន់ពារម រួចចូលទៅកេតិកុទាំងឡាយនោះ ។
ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ពាលទោស កិរេប្រិល បន្តបន្តិចថា ភិក្ខុទាំង
ឡាយមិនសមរម័និមិនប្រាប់ (ជាមុន) ហើយចូលមកកាន់អារាមសោះ
។ មេ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាភិក្ខុទាំងឡាយ
មិនប្រាប់ ហើយចូលទៅកាន់ពារម ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
ត្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដំមានព្រះភារ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដំមាន
ដោតទ្រង់ចន្ទោសថា ភិក្ខុទាំងឡាយមិនគួរមើលមិនប្រាប់ហើយចូលទៅ
កាន់អារាមទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឱ្យជ្រះថ្លាជល់ពូក
ដទៃដែលមិនបានជ្រះថ្លាទេ ។ មេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងឡាយ
ចូលដំដើរឡើងខ្ពស់សិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនិវាណមួយមិនបានប្រាប់
ហើយចូលទៅកាន់ពារម ភិក្ខុនិវាណ ត្រូវតាបត្តិប្រាជ្ញាភ្នែក ។ សិក្ខាបទនេះ
ព្រះចំមានព្រះភារទ្រង់បញ្ញត្តិដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះរួចហើយ ។

ធម៌ត្ថិយកណ្ត អាណាថិយ្យ សិក្ខាបទទី ១ អនុប្បត្តិទី ១

[៣២៧] តេន ទោ បទ សមយេន តេ ភិក្ខុ ភិក្ខុ
 អាភិសា បញ្ញាមិស្ស ។ ភិក្ខុនិយោ អយ្យា បញ្ញាភិ
 អាណមំ នាគមិស្ស ។ អថេតោ តេ ភិក្ខុ បុណេវ តំ
 អាភិសំ បញ្ញាភិស្ស ។ ភិក្ខុនិយោ អយ្យា អាគតាភិ
 អាបុត្តា អាណមំ បរិសិទ្ធា យេន តេ ភិក្ខុ តេនុបសន្តិ-
 មិស្ស ទបសន្តិមិត្តា តេ ភិក្ខុ អភិវាទេត្តា ឯតមន្តិ-
 មន្តិស្ស ។ ឯតមន្តិ មិត្តា ទោ តា ភិក្ខុនិយោ តេ
 ភិក្ខុ ឯតនេវេតំ តិស្ស តុម្ពេ ភតិវិយោ អាណមំ
 លេវ សន្តិមិត្ត ទ ចាទិយំ បរិភោជនិយំ ទុបដ្ឋមិត្តាតិ^(១) ។
 ភកវតា អយ្យា សិក្ខាបទំ បញ្ញាតំ ទ អនាបុត្តា អាណោ
 បរិសិទ្ធភោតិ តេន មយំ នាគមិត្តាតិ^(២) ។ ភកវតោ
 ឯតមន្តិ អាណេចេសំ ។ អនុចារាមិ ភិក្ខុវេ សន្តិ ភិក្ខុ
 អាបុត្តា អាណមំ បរិសិទ្ធិ ។ ឯតា បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ-
 និយោ ភិមំ សិក្ខាបទំ ទុដ្ឋិសន្តិ យា បទ ភិក្ខុនិ សន្តិ

[៣២៧] សមយោនោឯន ភិក្ខុទាំងឡាយនោះចៀសចេញទៅទាក
 អាភិសានហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនបានមកកាន់អាណាថេយនិកថា
 លោកម្ចាស់ទាំងឡាយចៀសចេញទៅហើយ ។ [ត្រាចោះឯន ភិក្ខុទាំង
 ឡាយនោះត្រូវបំបែកអាភិសាននោះចៀក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនឹងថា
 លោកម្ចាស់ទាំងឡាយមកដល់ហើយ។ ក៏ប្រាប់បូកចូលទៅកាន់អាណាថេយ
 ទៅភិក្ខុទាំងឡាយនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំភិក្ខុទាំងឡាយ
 នោះហើយឈរនៅក្នុងទីស្ងួមមួយ ។ លុះភិក្ខុទាំងឯងនោះឈរនៅក្នុងទីស្ងួម
 ហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏និយាយពាក្យនេះថា វិនោទិទាំងឡាយហេតុអ្វី
 ក៏នោទិទាំងឡាយមិនបោសអាណាម មិនដកលំទុកនូវវិកទិកទិកប្រិសោះ ។
 ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគទ្រង់បញ្ញត្តសិក្ខាបទហើយថា ភិក្ខុមិនបានប្រាប់ មិនត្រូវចូលទៅ
 កាន់អាណាមដូច្នោះ យេតុនោះ (បាទថា) យើងទាំងឡាយមិនបានមក ។
 ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបចូលដំណើរនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ
 ទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភថាភកអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុប្រាប់
 ភិក្ខុដែលនានានៅ ហើយចូលទៅកាន់អាណាមបាទ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុទាំងឡាយចូលដំណើរឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនិយាយ

១ ១ ខ. ទបដ្ឋមិត្តាតិ ។ ២ ១ ម ១ អាណាថិយ្យ ។

ភិក្ខុ អនាបុត្តា អាភមំ បរិសេយ្យ ចាចិត្តិយន្តំ ។ ឯវញ្ជនំ
កតវតា ភិក្ខុនិទំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[៣៣០] តេន ទោ បទ សមយេន តេ ភិក្ខុ ភម្មា
អាភសា បត្តមិត្តា បុនទេវ តំ អាភសំ បដ្ឋានច្ឆិសុ
ភិក្ខុនិយោ អយ្យា បត្តញ្ញតិ អនាបុត្តា អាភមំ បរិសេ-
សុ ។ តាសំ កុក្កុទ្ធំ អហោសិ កតវតា សិក្ខាបទំ
បញ្ញត្តំ ច សន្តំ ភិក្ខុ អនាបុត្តា អាភមោ បរិសេ-
ញោតិ មយំ ច សន្តំ ភិក្ខុ អនាបុត្តា អាភមំ បរិសេ-
ញោតិ ទុ ទោ មយំ ចាចិត្តិយំ រាបត្តិ អាបញ្ញតិ ។
កតវតា ឯតមន្តំ អាភេចេសុ ។ ឯវញ្ជ បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ-
និយោ ភមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសន្ត យោ បទ ភិក្ខុនិ ជាទំ
សភិក្ខុកំ អាភមំ អនាបុត្តា បរិសេយ្យ ចាចិត្តិយន្តំ ។

[៣៣១] យា បចាតិ យា យាធិសា ។ បេ ។
ភិក្ខុនិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ត អធិប្បេតា
ភិក្ខុនិ ។ ជាទំ បាម សាមំ វា ជាចាតិ អញ្ញោ វា

មិនបានប្រាប់ភិក្ខុដែលមាននៅ ហើយចូលទៅកាន់អាភម ភិក្ខុនិទានត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សិក្ខាបទនេះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានបញ្ញត្តិដល់
ពួកភិក្ខុនិយោនិទេវបុរោហិត ។

[៣៣២] ភិក្ខុវិទ្យា ភិក្ខុនិទាននេះ ភិក្ខុនិទាននេះ ភិក្ខុនិទាននេះ
ហើយត្រូវបំបែកកាន់អាភសនាទៅទៀត ។ ភិក្ខុនិទាននេះ ភិក្ខុនិទាននេះ
ម្ចាស់ទាន់ទ្រព្យសេចក្តីទៅហើយក៏មិនបានប្រាប់ ហើយចូលទៅកាន់
អាភម ។ ភិក្ខុនិទាននេះមានសេចក្តីនឿយថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់បញ្ញត្តិសិក្ខាបទហើយថា ភិក្ខុនិមិនបានប្រាប់ភិក្ខុដែលមាននៅ
ហើយមិនត្រូវចូលទៅកាន់អាភមឡើយ ឯយើងទាន់ទ្រព្យមិនបានប្រាប់
ភិក្ខុដែលមាននៅហើយចូលទៅកាន់អាភម យើងទាន់ទ្រព្យត្រូវអាបត្តិបា-
ចិត្តិយវេទនា ។ ភិក្ខុនិទាននេះត្រូវចូលដំណើរនេះព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុនិទាននេះ ភិក្ខុនិទាននេះ ភិក្ខុនិទាននេះ
ដែលទ្រង់ទូលសិក្ខាបទនេះយោនិទេវ ភិក្ខុនិទាននេះ ភិក្ខុនិទាននេះ ភិក្ខុនិទាននេះ
បានប្រាប់ភិក្ខុដែលមាននៅហើយចូលទៅកាន់អាភមត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣៣៣] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនិទាននេះ មានសេចក្តីអនិច្ចារយភិក្ខុ
សិក្ខាបទនៃវិទ្យាបិដកកណ្តាលហើយ ។ ដែលឈ្មោះថា ភិក្ខុនិទាននេះ
(នោះ) ភិក្ខុនិទាននេះយោនិទេវ ពួកអ្នកវេទនាប្រាប់ភិក្ខុនិទាននេះ ពួកភិក្ខុ

តស្សា អាណោចេន្ទ្រំ តេ វា អាណោចេន្ទ្រំ ។ សភិក្កុកោ
 ធាម អាណោ យត្ថ ភិក្កុ រុក្ខម្មលេមិ វសន្តំ ។ អនា-
 ប្បញ្ញា អាណមំ បរិសេយ្យានំ ភិក្កុំ វា សាមណោ វា
 អាណមំ វា អនាប្បញ្ញា បរិក្កុត្តស្ស អាណមស្ស បរិក្កេ-
 មំ អភិក្កុមន្តិយា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អបរិក្កុត្តស្ស
 អាណមស្ស ទេសោ វុក្កមន្តិយា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣៣២] សភិក្កុកោ សភិក្កុកសញ្ញា សន្តំ ភិក្កុំ
 អនាប្បញ្ញា អាណមំ បរិសេសិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
 សភិក្កុកោ វេមតិកា សន្តំ ភិក្កុំ អនាប្បញ្ញា អាណមំ
 បរិសេសិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ សភិក្កុកោ អភិក្កុក-
 សញ្ញា សន្តំ ភិក្កុំ អនាប្បញ្ញា អាណមំ បរិសេសិ អនា-
 បត្តិ ។ អភិក្កុកោ សភិក្កុកសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្ខ-
 ជស្ស ។ អភិក្កុកោ វេមតិកា អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 អភិក្កុកោ អភិក្កុកសញ្ញា អនាបត្តិ ។

ដែលនៅក្នុងអារាមនោះប្រាប់ក្តី ។ ភិក្កុចាំនិច្ច្យយទៅក្នុងទីណា សូម្បី
 ក្រោមម្លប់ឈើ ទីនោះ(ភី)ឈ្មោះថា អារាមមានភិក្កុ ។ ពាក្យថា ភិក្កុ
 មិនបានប្រាប់ហើយចូលទៅកាន់អារាម សេចក្តីថា ភិក្កុមិនប្រាប់ភិក្កុ
 សាមណេក្តី ញាមវត្តក្តី ហើយឈានកន្លងបេសិក្ខុដែលមានមេង
 ត្រូវអាចក្តីបាចិត្តិយ ។ កាលភិក្កុចូលទៅដល់បេសិក្ខុដែលគ្មានមេង
 ក៏ត្រូវអាចក្តីបាចិត្តិយ ។

[៣៣២] អារាមដែលមានភិក្កុ ភិក្កុមំសំគាល់ថាមានភិក្កុ មិនបាន
 ប្រាប់ភិក្កុដែលមាននៅហើយចូលទៅកាន់អារាម ត្រូវអាចក្តីបាចិត្តិយ ។
 អារាមដែលមានភិក្កុ ភិក្កុមំមានសេចក្តីសន្ស័យ មិនប្រាប់ភិក្កុដែលមាននៅ
 ហើយចូលទៅកាន់អារាម ត្រូវអាចក្តីខុស ។ អារាមដែលមានភិក្កុ ភិក្កុ-
 មំសំគាល់ថាមិនមានភិក្កុ មិនបានប្រាប់ភិក្កុដែលមាននៅ ហើយចូលទៅ
 កាន់អារាម មិនត្រូវអាចក្តី ។ អារាមដែលមិនមានភិក្កុ ភិក្កុមំសំគាល់ថា
 មានភិក្កុ ត្រូវអាចក្តីខុស ។ អារាមដែលមិនមានភិក្កុ ភិក្កុមំមានសេចក្តី
 សន្ស័យ ត្រូវអាចក្តីខុស ។ អារាមដែលមិនមានភិក្កុ ភិក្កុមំសំគាល់ថា
 មិនមានភិក្កុ មិនត្រូវអាចក្តី ។

វិទេយបិដក ភិក្ខុវិភង្គ

(៣៣៣) អនាមត្តិ សង្កំ ភិក្ខុំ អាមុត្តា បរិសតិ
អសង្កំ ភិក្ខុំ អនាមុត្តា បរិសតិ សីសានុលោកិកា
កង្កតិ យត្ត ភិក្ខុវិយោ សង្កិបតិកា ហោត្តិ ឧត្ត
កង្កតិ អាវាមេន មត្តោ ហោតិ តិលានាយ អាម-
នាស្ស ឧម្មត្តិកាយ អាទិកង្កតិកាយាតិ ។

អារាមវិគ្គស្ស ទុតិយសិក្ខាបទំ

(៣៣៤) តេន សមយេន ឡោ ភក្កវា វេសាលិយំ
វិហារតិ មហារិទេ ត្រាតារសាលាយំ ។ តេន ខោ បន
សមយេន អាយស្មតោ ឧចាលិស្ស ឧបជ្ឈារយោ អា-
យស្មា កម្យតកោ សុសារេ វិហារតិ ។ តេន ខោ
បន សមយេន ធញត្តិយាចំ ភិក្ខុវិទំ មហាត្តរា^(១) ភិក្ខុវិ
កាលកតា ហោតិ ។ ធញត្តិយា ភិក្ខុវិយោ តំ ភិក្ខុវិ
វិហារតា អាយស្មតោ កម្យតកស្ស វិហារស្ស អវិទ្ធក
តំ ឈាបេត្តា ដូបំ កត្តា កត្តា តស្មំ ដូបេ រោនម្ពិ ។
អនិខោ អាយស្មា កម្យតកោ តេន សន្ទេន ឧត្តាន្តោ

១ ឧ.ម. មហាណ ។

វិទេយបិដក ភិក្ខុវិភង្គ

(៣៣៥) វារិវេលមិទត្រិកាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទវេនេនាម ៧ យ៉ាង)
ភិក្ខុវិទ្ធិប្រាប់ភិក្ខុវិទ្ធិដែលមាននៅហើយទើបចូលទៅ ភិក្ខុវិទ្ធិប្រាប់ព្រោះ
គ្មានភិក្ខុហើយចូលទៅ ភិក្ខុវិទ្ធិដែលក្រឡេកយេញសីស (ភិក្ខុវិទ្ធិដែល
ចូលទៅមុន) ហើយទើបទៅ ពួកភិក្ខុវិទ្ធិប្រាប់ទៅក្នុងទីណា ភិក្ខុវិទ្ធិនោះ
ក៏នៅក្នុងទីនោះ ភិក្ខុវិទ្ធិដើរតាមផ្លូវដែលមានក្នុងភ្នំ ភិក្ខុវិទ្ធិ ១ ភិក្ខុ-
វិទ្ធិមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុវិទ្ធិ ១ ភិក្ខុវិទ្ធិជាខាងដើមបញ្ចក្ខិ ១ ។

អារាមវិគ្គ សិក្ខាបទទី ២

(៣៣៦) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធបីមានព្រះភាគតម្កល់ក្នុងភ្នំតារ-
សាលាក្នុងព្រៃមហារិទេ ទៀបក្រុងវេសាលី ។ គ្រាពេលនោះ ព្រះកម្សតក
ដ៏មានអាយុវ័យចម្រុយព្រះបាលីដ៏មានអាយុក្នុងព្រៃស្នេហាន ។
សម័យនោះនឹង ភិក្ខុវិទ្ធិដែលជាដំបូងពួកព្រះភិក្ខុវិទ្ធិមហាសាល ។
ពួកព្រះភិក្ខុវិទ្ធិទាំងភិក្ខុវិទ្ធិនោះទៅហើយផុតភិក្ខុវិទ្ធិនោះក្នុងទីមុនឆ្ងាយពីក្នុង
ព្រៃកម្សតកដ៏មានអាយុ ហើយធ្វើស្តុប (ចេតិយ) ហើយតែងទៅយំជិតស្តុប
នោះ ។ គ្រាពេលនោះ ព្រះកម្សតកដ៏មានអាយុជុំវិញទ្រង់នឹងសំឡេងនោះ

តំ ដូច កិច្ចិត្តា វិប្បកិរាសិ^(១) ។ ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុនិយោ
 សមីទា កម្មតិកោន អម្ពាតំ អយ្យាយ ដូចា ភិក្ខោ
 ហន្ត ចំ យាកោតិ មទ្កេសុំ ។ អញ្ញតា ភិក្ខុនិ
 អាយស្មតោ ឧបាលិស្ស ឯតមត្តំ អាហោចេសំ ។ អា
 យស្មា ឧបាលិ អាយស្មតោ កម្មតិកស្ស ឯតមត្តំ
 អាហោចេសិ ។ អថទោ អាយស្មា កម្មតិកោ វិហារា
 ទិក្ខុនិក្ខា ទិលំយោ អច្ឆិ ។ អថទោ ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុនិ
 យោ យេនាយស្មតោ កម្មតិកស្ស វិហារោ តេទុប
 សន្តិមីសុ ឧបសន្តិមីក្ខា អាយស្មតោ កម្មតិកស្ស
 វិហារំ ចាសាលោហិ ច លេទ្ធិហិ ច ទិក្ខុវាចេត្តា មតោ
 កម្មតិកោតិ មគ្គមីសុ ។ អថទោ អាយស្មា កម្មតិ
 កោ តស្សា វត្តិយា អច្ឆយេន មុត្តន្តាសមយំ ទិវា
 សេត្តា មត្តចរិមាធាយ វេសាលិ មិណ្ឌាយ ចារិសិ ។
 អន្តសំសុ ទោ ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុនិយោ អាយស្មន្តំ កម្ម
 តកំ មិណ្ឌាយ ចារ្នំ ទិស្វាន ឯវមាហំសុ អយំ កម្ម
 តកោ ទិវតិ កោ នុ ទោ អម្ពាតំ មន្តំ សំហារតិតិ ។

១ ឧ. វ. ចក្កវេសិ ។

ទំលាយស្តុបនោះឲ្យខ្ចាត់ខ្ចាយទេ ។ ពួកព្រះគ្រូយាភិក្ខុនិប្រឹក្សាគ្នាថា
 លោកកម្មតិកនេះទំលាយស្តុបភិក្ខុនិជាម្ចាស់របស់យើង បើដូច្នោះមានតែ
 យើងទើងសម្លាប់លោកកម្មតិកនោះ ។ ភិក្ខុនិទ្រូបប្រាប់រឿងខ្លះដល់ព្រះ
 ឧបាលិមីមានអាយុ ។ ព្រះឧបាលិមីមានអាយុប្រាប់រឿងខ្លះដល់ព្រះ
 កម្មតិកនិមានអាយុ ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះកម្មតិកនិមានអាយុចេញ
 ភិក្ខុនិទៅពួន ។ ឯពួកព្រះគ្រូយាភិក្ខុនិចូលដម្រើរទៅឯលំដាប់ព្រះកម្មតិ
 កនិមានអាយុ លុះចូលទៅហើយក៏ចោលកុដិព្រះកម្មតិកនិមានអាយុដោយ
 ដុំថ្មដំនីដោយដុំដីដង ហើយក៏ចៀសទៅដោយគិតថា លោកកម្មតិ
 កស្លាប់ហើយ ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះកម្មតិកនិមានអាយុលុះកន្លងត្រីនោះ
 ក៏ស្លៀកហើយប្រដាប់ពុត្រីនិងចំរែក្នុងពេលព្រឹកព្រហាម ហើយចូល
 ទៅកាន់ត្រីនិវេសាលិដើម្បីបំណុល ។ ពួកព្រះគ្រូយាភិក្ខុនិបានឃើញ
 លោកកម្មតិកនិមានអាយុកំពុងត្រឡប់ទៅបំណុល លុះឃើញហើយបាន
 ទិយាយយ៉ាងនេះថា លោកកម្មតិកនេះទៅរស់ (ទេវតិ) អ្នកណា ប៉ូរោ
 សេចក្តីប្រឹក្សា (អាមិត្តប្រាមិត្ត) យើងទៅ (ប្រាប់លោក) ។ ពួកព្រះគ្រូយា

អក្កោសត្ថិភិ អក្កោសតិ វិភេតសំ វ អញ្ញាតវេន អាមត្ថិ
ចាចិភ្នំយស្ស ។ បរិភាសេយ្យវតិ ភយំ ឧបជំសេតិ
អាមត្ថិ ចាចិភ្នំយស្ស ។

(៣៣៦) ឧបសម្បទ្ធិ ឧបសម្បទ្ធិសញ្ញា អក្កោ-
សតិ វ បរិភាសតិ វ អាមត្ថិ ចាចិភ្នំយស្ស ។ ឧប-
សម្បទ្ធិ វេមតិកា អក្កោសតិ វ បរិភាសតិ វ អាមត្ថិ
ចាចិភ្នំយស្ស ។ ឧបសម្បទ្ធិ អនុបសម្បទ្ធិសញ្ញា
អក្កោសតិ វ បរិភាសតិ វ អាមត្ថិ ចាចិភ្នំយស្ស ។
អនុបសម្បទ្ធិ អក្កោសតិ វ បរិភាសតិ វ អាមត្ថិ
ទុក្កជស្ស ។ អនុបសម្បទ្ធិ ឧបសម្បទ្ធិសញ្ញា អាមត្ថិ
ទុក្កជស្ស ។ អនុបសម្បទ្ធិ វេមតិកា អាមត្ថិ
ទុក្កជស្ស ។ អនុបសម្បទ្ធិ អនុបសម្បទ្ធិសញ្ញា
អាមត្ថិ ទុក្កជស្ស ។

(៣៣៧) អនាមត្ថិ អនុបុរេត្តាវយ ធម្មបុរេត្តា-
វយ អនុសាសជ័បុរេត្តាវយ ធម្មត្ថិកាយ អាជិ-
កម្មិកាយាតិ ។

អក្កោសត្ថិភិ ១០ ខាន វោយអក្កោសត្ថិភិក្កណាម្ហយ ត្រៃភាមត្ថិបាចិភ្នំយ ។
ពាក្យថា ឯកម ធីត្តិភិសំវេនិសេចក្តីភាម ត្រៃភាមត្ថិបាចិភ្នំយ ។

[៣៣៦] ឧបសម្បទ្ធិ ភិក្ខុនិសំគាល់ថា ឧបសម្បទ្ធិ ហើយដេក្តី
ឯកមត្ថិ ត្រៃភាមត្ថិបាចិភ្នំយ ។ ឧបសម្បទ្ធិ ភិក្ខុនិមានសេចក្តីសន្សឹយ
ហើយដេក្តី ឯកមត្ថិ ត្រៃភាមត្ថិបាចិភ្នំយ ។ ឧបសម្បទ្ធិ ភិក្ខុនិសំគាល់ថា
មិនមែនឧបសម្បទ្ធិ ហើយដេក្តី ឯកមត្ថិ ត្រៃភាមត្ថិបាចិភ្នំយ ។ ភិក្ខុនិដេក្តី
ឯកមត្ថិ ឧបសម្បទ្ធិ ត្រៃភាមត្ថិភិក្ក ។ អនុបសម្បទ្ធិ ភិក្ខុនិសំ-
គាល់ថា ឧបសម្បទ្ធិ ត្រៃភាមត្ថិភិក្ក ។ មិនមែនឧបសម្បទ្ធិ ភិក្ខុនិមាន
សេចក្តីសន្សឹយ ត្រៃភាមត្ថិភិក្ក ។ អនុបសម្បទ្ធិ ភិក្ខុនិសំគាល់ថា
អនុបសម្បទ្ធិ ត្រៃភាមត្ថិភិក្ក ។

[៣៣៧] វាវេយសមិច ត្រៃភាមត្ថិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៥ យ៉ាង)
ធីត្តិភិភិក្ខុភិក្ក ១ ធ្វើមិច្ឆាប្រធាន ១ ធ្វើភាគ្យប្រិទប្រដៅ
ឲ្យជាប្រធាន ១ ភិក្ខុនិភិក្ក ១ ភិក្ខុនិវាវេយសមិច ១ ។

អារាមវិគ្គស្ស ភតិយសិក្ខាបទំ

[៣៣៨] ភេទ សមយេន ឡោ ភកកា សាវត្ថិយំ
វិហារតំ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិតស្ស អារាមេ ។ ភេទ
ទោ មន សមយេន ចណ្ណកាលី ភិក្ខុនិ កណ្ណនកា-
វិកា យោតិ កលហកាវិកា វិវាទកាវិកា ភស្សកា-
វិកា សាធូរ អធិការណកាវិកា ។ ឥល្លទន្ធា ភិក្ខុនិ
ឧស្សា កង្ក កាយវារោ(១) មជ្ជិកោសតិ ។

[៣៣៩] ភេទ ទោ មន សមយេន ឥល្លទន្ធា
ភិក្ខុនិ តាមតំ អគមាសិ ភេទជំនេវ ករណីយេន ។
អដិទោ ភិក្ខុនិសាធូរ ឥល្លទន្ធា ភិក្ខុនិ បក្កន្តាតិ
ចណ្ណកាលី ភិក្ខុនិ អាបត្តិយា អនស្សនេ ឧក្ខេបិ ។
ឥល្លទន្ធា ភិក្ខុនិ តាមតេ តំ ករណីយំ តិបត្តា បុ-
នាវេ សាវត្ថិ បន្ទាតិ ។ ចណ្ណកាលី ភិក្ខុនិ ឥល្ល-
ទន្ធាយ ភិក្ខុនិយា អាគប្បន្តិយា នេវ អាសនំ បញ្ញាបេ-
សិ ន ទាវោទតំ ទាមបិដំ ហនកថលីតំ ឧបនិក្ខេបិ

• ១.១. កាយវារោ ។

អារាមវិគ្គ សិក្ខាបទទី ៣

[៣៣៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជំនានព្រះភាគនង់ក្នុងជេតវនារាម
របស់អនាថបិណ្ឌិតសេដ្ឋី ទៀបគ្រងសាវត្ថិ ។ ត្រាវារាងង ចណ្ណកាលី
ភិក្ខុនិជាអ្នកធ្វើសេចក្តីបង្ហូរហេតុ ធ្វើសេចក្តីរល្មោះ ធ្វើសេចក្តីទាស់ទែន
ធ្វើកំលោះកថាបង្កើតអធិការណ៍ក្នុងសង្ឃ ។ កាលសង្ឃកំលាំងធ្វើកម្មផល
ចណ្ណកាលីភិក្ខុនិទោះ ឥល្លទន្ធាភិក្ខុនិហាមយាត់ ។

[៣៣៩] ត្រាវារាងង ឥល្លទន្ធាភិក្ខុនិប្រាថាទៅកាន់ស្រុកកូច(មួយ)
ដោយភិច្ឆន្តិមួយ ។ ទើបភិក្ខុនិសម្បវេនីជា ឥល្លទន្ធាភិក្ខុនិទៀសចេញទៅ
ហើយ ក៏លើកវត្តចំពោះចណ្ណកាលីភិក្ខុនិព្រោះសេចក្តីចំទៃយំញាអាបត្តិ ។
ឥល្លទន្ធាភិក្ខុនិសម្រេចកិច្ចទោះក្នុងស្រុកកូចហើយក៏ត្រឡប់មកគ្រងសាវត្ថិ
វិញទៀត ។ ចណ្ណកាលីភិក្ខុនិកាលដែលឥល្លទន្ធាភិក្ខុនិមក ភិមិនកាល
កាលនមិនផលលំទំលាងរើសំភារីនើរដើងជ្រូកលំរើង មិនក្រោកទទួល

អារាមវិគ្គស្ស បច្ចុត្តសិក្ខាបទំ

[៣៤២] ភេទ សមយេន ទុន្ទា ភគវា សារត្តិយំ
 វិហារតំ ជេតវាន អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ ភេទ
 ទោ បន សមយេន អញ្ញាភពេ ព្រាហ្មណោ ភិក្ខុនិ-
 យោ ធិមន្តត្វា ភោជនំ ។ ភិក្ខុនិយោ កុត្តារី បរិ-
 វិតា ញាតិកុលាធិ កុត្តា ឯកត្វា កុញ្ញិសុ ឯកត្វា
 បិណ្ឌាទាតំ អាតាយ អគមំសុ ។ អថទោ សោ ព្រាហ្ម-
 ណោ បដិវិស្សកេ ឯកជវោច ភិក្ខុនិយោ មយា
 អយ្យា សន្តប្បិកា ឯជ គុម្ពចំ សន្តប្បស្សមីតិ ។
 ភេ ឯវិហារំសុ កី ភិ អយ្យា^(១) អម្ពេ សន្តប្បស្សសិ
 យាចំ ភយា ធិមន្តតា នាថ អម្ពាគំ យវាធិ អាតត្វា
 ឯកត្វា កុញ្ញិសុ ឯកត្វា បិណ្ឌាទាតំ អាតាយ អគមំ-
 សុតិ ។ អថទោ សោ ព្រាហ្មណោ ទន្ធយយតិ មិយតិ
 វិហារេតំ កថំ ហិ ធាម ភិក្ខុនិយោ អម្ពាគំ យវេ
 កុញ្ញិកា អញ្ញាត្រ កុញ្ញិស្សន្តំ ធន ទាហំ បដិទារោ
 យាវមត្តំ ធាតុន្តំ ។ អស្សោសុំ ទោ ភិក្ខុនិយោ ភស្ស

អារាមវិគ្គ សិក្ខាបទទី ៤

[៣៤២] សមយេនាះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគគង់ក្នុងជេតវិហារម
 របស់អនាថបិណ្ឌិកស្សដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថិ ។ គ្រាពោះឯង មានព្រាហ្ម-
 ណ៍ម្នាក់និមន្តពួកភិក្ខុនិទ្យតានំ ។ ពួកភិក្ខុនិទ្យតានំហើយហាមភក្តហើយ កំចៅ
 កាន់ត្រកូលថាញាតិទាំងឡាយ ហើយភិក្ខុនិទ្យតានំ (ទៀត) ពួកខ្លះ
 (គ្រាន់តែ) ទាំងយកចំណុចុកទៅ ។ គ្រាពោះឯង ព្រាហ្មណ៍នោះបាននិ-
 យាយពាក្យនេះនឹងពួកមនុស្សដែលស្និទ្ធស្នាលថា ឲ្យអ្នកម្ចាស់ទាំងឡាយ
 ខ្ញុំបានប្រគេនចង្កាន់ពួកភិក្ខុនិទ្យតានំបរិច្ចារិហើយ ចូរអ្នកទាំងឡាយមក
 ចុះ ខ្ញុំនឹងឲ្យអ្នកពល់គ្នាឆ្នែកស្តប់ស្តល់ទៀត ។ ពួកមនុស្សទាំងនោះបាននិ-
 យាយពាក្យយ៉ាងនេះថា ឲ្យអ្នកម្ចាស់ អ្នកនិទ្យតព្រាយើងឆ្នែកស្តប់ស្តល់ដូច
 ម្តេច ពួកភិក្ខុនិទ្យតព្រាយើង ដែលអ្នកនិមន្ត ពួកភិក្ខុនិទ្យតនោះមកផ្ទះអស់យើងហើយ
 ពួកខ្លះក៏ទាន់ ពួកខ្លះក៏ទាំងយកចង្កាន់ចំណុចុកទៅហើយ ។ ទើបព្រាហ្មណ៍
 នោះពេលទោស គង់ជឿល បន្តបង្កាប់ថា ពួកភិក្ខុនិមន្តសមមិននឹងទាន់ក្នុង
 ផ្ទះយើងរួចហើយ (ទៅ) ទាន់ក្នុងផ្ទះដទៃ (ទៀត) សោះហាក់ដូចជាខ្ញុំមិនអាច
 ឲ្យ (លោកទាន់) ជកបដល់ឆ្នែកបាន ។ ភិក្ខុនិទ្យតទាំងឡាយបានព្រាហ្មណ៍

ត្រាហ្មណស្ស ឧដ្ឋាយន្តស្ស ទិយន្តស្ស វិចារេន្តស្ស ។
 យា តា ភិក្ខុវិយោ អប្បវិទ្ធា ។ បេ ។ តា ឧដ្ឋាយន្ត
 ទិយន្ត វិចារេន្ត កតំ ហិ បាម ភិក្ខុវិយោ កុត្តារី
 បវរិតា អញ្ញត្រ កុញ្ញស្សន្តិ ។ បេ ។ សច្ចំ ករ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវិយោ កុត្តារី បវរិតា អញ្ញត្រ កុញ្ញស្សន្តិ ។
 សច្ចំ ភកវនិ ។ វិគរហិ តុន្តោ ភកវា កតំ ហិ បាម
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវិយោ កុត្តារី បវរិតា អញ្ញត្រ កុញ្ញស្សន្តិ
 ទេតំ ភិក្ខុវេ អប្បសន្នាធំ វា បសាទាយ ។ បេ ។
 ឯវត្ថុ បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវិយោ ឥមំ សិទ្ធាបនំ ឧដ្ឋ-
 សន្ត យា បទ ភិក្ខុវិ ធិមន្តិតា វា បវរិតា វា ទាទ-
 ធិយំ វា ភោជធិយំ វា ទាទេយ្យ វា កុញ្ញេយ្យ វា
 ចាចិត្តិយន្តិ ។

(៣២៣) យា បទាតិ យា យាទិសា ។ បេ ។ ភិក្ខុ-
 ធិតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី រាត្រុ អធិប្បេតា ភិក្ខុធិតិ ។
 ធិមន្តិតា បាម បញ្ចន្តំ ភោជនាធំ អញ្ញត្របេ ភោជទេទ
 ធិមន្តិតា ។ បវរិតា បាម អសធំ បញ្ញាយតិ ភោជនំ

នោះពាលពោស ភិក្ខុវិយោ បទុបត្តិប្រយោហិយ ។ ភិក្ខុវិចិត្រវិភាគ
 មានសេចក្តីប្រាប់បែប ។ បេ ។ ភិក្ខុវិចិត្រវិភាគ នោះ ក៏ពាលពោស
 ភិក្ខុវិយោ បទុបត្តិប្រយោហិយ ភិក្ខុវិចិត្រវិភាគ ហើយហាមកត្តាហើយមិន
 សមមិនទេ (១៧) បានក្នុងទី៧១ (១១) សោះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុវិចិត្រវិភាគ ព្រមភិក្ខុវិចិត្រវិភាគ បានហើយហាមកត្តាហើយ
 (១៧) បានក្នុងទី៧១ (១១) ភិក្ខុវិចិត្រវិភាគ ។ ភិក្ខុវិចិត្រវិភាគ ក្រាបទូលថា
 បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិសេស ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះទ័យស្រស់
 ថា ម្ចាស់ភិក្ខុវិចិត្រវិភាគ ភិក្ខុវិចិត្រវិភាគ បានហើយហាមកត្តាហើយមិនគួរ
 បើទី៧១ បានក្នុងទី៧១ (១១) ទេ ម្ចាស់ភិក្ខុវិចិត្រវិភាគ អំពីនេះមិនមែន
 ទំនៀមទ្រព្យផ្ទាល់ផ្ទុកផលផលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុវិចិត្រ
 វិភាគ ភិក្ខុវិចិត្រវិភាគ ចូលរស់ជីវិតទ្រង់ស្រឡាស្រួលបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុវិ-
 ចិត្រវិភាគ ណាមួយដែលគេមិនហើយក្តី ហាមកត្តាហើយក្តី ទំនាស់ក្តី បរិភោគក្តី
 នូវវាទមិយ ឬភោជនិយ ត្រូវហាមកត្តាចិត្តិយ ។

(៣២៣) ទ្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុវិចិត្រវិភាគ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុង
 សិទ្ធិបទ៧១ នៃបុគ្គលិកកណ្តុប្រយោហិយ ។ ភិក្ខុវិចិត្រវិភាគ គេមិនម្តី
 ភិក្ខុវិចិត្រវិភាគ មណ្ឌលភោជន៍ យ៉ាង ដោយភោជន៍ណាមួយ ។ ភិក្ខុ-
 វិចិត្រវិភាគ ហាមកត្តា គិតយាបានក៏ប្រាកដ ភោជន៍ក៏ប្រាកដ

បញ្ញាយតិ ហត្ថទាសេ បិតា អភិហរតិ បដិក្ខេតោ
 បញ្ញាយតិ ។ ទាននីយំ ធាម បញ្ច ភោជនាមិ យាតុ
 យាមកាលិកំ សត្តាហកាលិកំ យាវជីវិកំ វេបត្តា
 អវសេសំ ទាននីយំ ធាម ។ ភោជនីយំ ធាម បញ្ច
 ភោជនាមិ ទិទេតោ កុម្មាសោ សត្ត មច្ឆា មំសំ ។
 ទានិស្សាមិ កុញ្ញស្សាមិ បដិក្ខណាតិ អាមត្តិ ធុត្តជ-
 ស្ស ។ អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣២២] ចំមន្តិកេ ចំមន្តិកសញ្ញា ទាននីយំ វា
 ភោជនីយំ វា ទានតិ វា កុញ្ញតិ វា អាមត្តិ ចាចិត្តិ-
 យស្ស ។ ចំមន្តិកេ វេមតិកា ទាននីយំ វា ភោជនី-
 យំ វា ទានតិ វា កុញ្ញតិ វា អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
 ចំមន្តិកេ អនំមន្តិកសញ្ញា ទាននីយំ វា ភោជនីយំ
 វា ទានតិ វា កុញ្ញតិ វា អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
 យាមកាលិកំ សត្តាហកាលិកំ យាវជីវិកំ អាហា-
 វត្តាយ បដិក្ខណាតិ អាមត្តិ ធុត្តជស្ស ។ អដ្ឋោហារេ
 អដ្ឋោហារេ អាមត្តិ ធុត្តជស្ស ។

ភិក្ខុនិស្សិកាវេក្ខន្ធិហត្ថប្រាស ទាយកបង្ហោរបស់មកចំភោមុរ ភិក្ខុនិហម
 យាតកំប្រាកដ ។ ក្រុំដែលឈ្មោះថា ទាននីយ គឺលើកទុក្ខវិភាវោជន ៥
 យ៉ាងនឹងបរា យាមកាលិក សត្តាហកាលិក យាវជីវិកេចេញ ត្រូវគឺនោះ
 ឈ្មោះថា ទាននីយទាំងស្រុង ។ ដែលហៅថា ភោជនីយ បានដល់ភោជន
 ៥ យ៉ាង គឺបាយ ឧក្ខន្ធស សដូ ក្រី សាច់ ។ ភិក្ខុនិទទួលដោយ
 គិតថា អញ្ជូននឹងពាន្យ នឹងមរិកោគដូច្នោះ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខជ ។ ភិក្ខុនិ
 ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយត្រប់ៗ ព្រះដែលលេចចូលទៅ ។

[៣២២] ខ្លួនភិក្ខុមន្តិហើយ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាចំមន្តិហើយ ។ ទំពា
 ស្ស បូបរិភោគ ខ្ញុំវាទនីយក្តី ភោជនីយក្តី ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយ ។ ខ្លួន
 ភិក្ខុមន្តិហើយ ភិក្ខុនិសង្ស័យ ហើយទំពាស្ស បូបរិភោគ ខ្ញុំវាទនីយក្តី
 ភោជនីយក្តី ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយ ។ ខ្លួនភិក្ខុមន្តិហើយ ភិក្ខុនិសំគាល់ថា
 មិនបាននិមន្ត ហើយទំពាស្ស បូបរិភោគ ខ្ញុំវាទនីយក្តី ភោជនីយក្តី
 ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុនិទទួលយាមកាលិក សត្តាហកាលិក យាវ-
 ជីវិក ប្រយោជន៍ជាអាហារ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខជ ។ ភិក្ខុនិត្រូវអាមត្តិទុក្ខជ
 ត្រប់ៗ ព្រះដែលលេចចូលទៅ ។

[៣៤៥] អនាមត្តិ អនិមន្តិកា អប្បវាសិតា យោគំ ចរិតិ សាមិកេ អបលោកេត្វា កុញ្ញតំ យាមកាលិកំ សត្តា- ហកាលិកំ យាវជីវិតំ សតិ បច្ចុយេ ចរិតុញ្ញតិ ឧម្មត្តិ- កាយ អាទិកម្មំកាយាតំ ។

អាណមវគ្គស្ស បញ្ចមសិក្ខាបទី

[៣៤៦] ភេទ សមយេន ទុន្ទោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហារិតំ ជេតវិន អនាជពិណ្ឌិកស្ស អាណមេ ។ ភេទ ទោ បន សមយេន អញ្ញាតវា កិក្ខុនំ សាវត្ថិយំ អញ្ញាតវិស្សា វិ.បិទាយ បិណ្ឌាយ ចរមាតា យេន អញ្ញាតវំ កុបំ តេនុបស្កន្តិមំ ឧបស្កន្តិមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសំនិ ។ អដទោ តេ ឋនុស្សា តំ កិក្ខុនំ កោ.ជិត្វា ឯតនកេនុំ អញ្ញាបំ អយ្យេ កិក្ខុនិយោ អា- កុញ្ញតំ ។ អដទោ ហា កិក្ខុនំ កថំ អញ្ញា កិក្ខុ- និយោ យាតប្បយ្យន្តិ កិ.កុនិយោ ឧបស្កន្តិមិត្វា ឯតន- កេន អមុកស្មី អយ្យេ ឧកាសេ វាលា សុនទា

[៣៤៥] ព្រះវិសេនមន្តិក្រិកាចត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទៈនេះមានវិយោច)

គិក្ខុនិវេលាគមនិមន្ត ១ កិក្ខុនិមន្តបាមភក្ក ១ កិក្ខុនិកិកបថា ១
កិក្ខុនិប្រាបំមាសំទានុហិយទើបបរិភោគ ១ កាលបរិមាឌបច្ចិយ (មានហេតុ)
កិក្ខុនិបរិភោគយាមកាលិក សត្តាហកាលិក និវិយាវជីវិត ១ កិក្ខុនិកុត ១
កិក្ខុនិទោនិដ័មបញ្ញតិ ១ ។

អាណមវគ្គ សិក្ខាបទទី ៥

[៣៤៦] សម័យនោះ ព្រះត្រៃបិដកនៃព្រះគោតមនិក្ខន្ធដែតវិភាគ របស់អនាជពិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថិ ។ គ្រាទោះឯង កិក្ខុនិទុប្ប គ្រិចទៅបំណុលកតាមប្រកម្ម ១ ក្នុងក្រុងសាវត្ថិ ចូលទៅក្រកូល ១ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏អង្គុយលើកាសនៈដែលគេក្រាលទុកហើយ ។ លំដាប់នោះឯង ភូមមុខស្សបាំងទោរទ្រកិក្ខុនិទោនៈនាងហើយបាទនិយាយ ពាក្យនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ កិក្ខុនិទាំងឡាយសូម្បីដ៏វិក្រិមន្តមកចុះ ។ ទើបកិក្ខុនិទោនិកថា ធ្វើដូចម្តេច កុំឲ្យកិក្ខុនិទាំងឡាយដ៏វិក្រមកបាទដូច្នោះ ហើយក៏ចូលទៅក្រកូលកិក្ខុនិទាំងឡាយ រួចបាទនិយាយពាក្យនេះថា ខែខាង ម្ចាស់ ក្នុងទីនៃពេលមានភ្លៃសាហាវ មានភោកាច មានកន្លែងដុក

ចណ្ណោ តលំតន្តោ ចិត្តុល្លោ ឥកាសោ មា ទោ
 តត្ថ អតម៌ត្តាតិ ។ អញ្ញាភារមំ ភិក្ខុនិ ឧស្សា វិសិ-
 ទាយ បិណ្ណាយ ចរមាណា យេន តំ កុលំ តេនុ-
 បស្កម៌មិ ឧបស្កម៌មិត្តា បញ្ញាត្តេ អាសនេ ជិសិជំ ។
 អថទោ តេ មនុស្សា តំ ភិក្ខុនិ កោដេត្តា ឯតទរោជុំ
 កិស្ស អយ្យេ ភិក្ខុនិយោ ន រាគច្ឆន្តិគំ ។ អថទោ
 សា ភិក្ខុនិ ភេសំ មនុស្សានំ ឯតមត្តំ អាណាថេ-
 សំ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តំ ទិយន្តិ វិចារេន្តិ កមំ
 ហិ បាម ភិក្ខុនិ កុលំ មច្ឆរាយិស្សនិគំ ។ បេ ។
 សត្វំ កិក ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិ កុលំ មច្ឆរាយនិគំ ។
 សត្វំ ភកភាតិ ។ វិគរហិ កុទ្ធោ ភកភា កមំ ហិ បាម
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិ កុលំ មច្ឆរាយិស្សនិ ទេតំ ភិក្ខុវេ អប្ប-
 សន្នានំ វា បសាធាយ ។ បេ ។ ឯវត្តា បន ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុនិយោ ភមំ សិក្ខាមនំ ឧជ្ឈិសន្ត យា បន ភិក្ខុនិ
 កុលមច្ឆរិជំ អស្ស ទាចិត្តិយន្តិ ។

នាវតាំងឡាយកុំទៅក្នុងទីនោះឡើយ ។ ភិក្ខុនិទូបរាទៀតត្រចរទៅបិណ្ណ-
 បារក្កនិប្រកត្តុនោះ ចូលទៅក្រិត្តលនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏
 អន្ទុយលើកាសនៈដែលគេដាំទុកហើយ ។ ទើបមនុស្សទាំងឡាយនោះទ្វេ
 ភិក្ខុនិទាំងឡាយទាំងហើយបាននិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ហេតុអ្វី
 ក៏ភិក្ខុនិទាំងឡាយមិនមក ។ ទើបភិក្ខុនិទាំងឡាយប្រាប់ដំណើរនេះដល់មនុស្ស
 ទាំងនោះ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលរោស គំរេដៀល បន្តិចបន្តួចថា ភិក្ខុ-
 និមិនសមរម័និប្រព្រឹត្តកំណាញ់ត្រិត្តលនោះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា
 ខ្លាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនិប្រព្រឹត្តកំណាញ់ត្រិត្តល ពិតមែនឬ ។
 ភិក្ខុទាំងឡាយត្រាចូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធ
 ដ៏មានដេតទ្រង់បន្ទោសថា ខ្លាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនិមិនចូលមិនប្រព្រឹត្ត
 កំណាញ់ត្រិត្តលទេ ខ្លាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើមេម៉ែនមែនទាទ្វេជ្រេថ្នាំដល់
 ពួកដទៃដែលមិនទាន់ជ្រេថ្នាំទេ ។ បេ ។ ខ្លាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនិទាំង
 ឡាយចូលដល់ទៀតទៀតខ្ញុំសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនិណាមួយមាន
 សេចក្តីកំណាញ់ត្រិត្តល ភិក្ខុនិទាំងឡាយត្រិត្តលក្តីបញ្ញត្តិយ ។

[៣៤៧] យា បដាតិ យា យាទិសា ។ មេ ។ ភិក្ខុ-
 វិទិ ។ មេ ។ អយំ វេមស្មី អនត្ត អនិប្បេតា ភិក្ខុវិទិ ។
 កុលំ បាម ចត្តាវិ កុលាទិ ទត្តិយកុលំ ព្រាហ្មណ-
 កុលំ វេស្សកុលំ សុទ្ធកុលំ ។ មច្ឆវិទំ អស្សាតិ កតិ
 ភិក្ខុវិទិយោ បាតច្ឆយ្យុទ្ធិ ភិក្ខុវិទំ សន្តិកេ កុលស្ស
 អវណ្ណំ ភាសតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ កុលស្ស វា
 សន្តិកេ ភិក្ខុវិទំ អវណ្ណំ ភាសតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

[៣៤៨] អបាមត្តិ^(១) ធម្មរាយត្តិ សន្តិយេវ អាទិទិវិ
 អាចិត្តតិ ធម្មត្តិកាយ អាទិកត្តិកាយាតិ ។

អាភារិក្ខុ សិក្ខាបទទី ១

[៣៤៩] តេន សមយេន កុន្ធោ ភត្តវា សាវត្តិយំ
 វិហារតិ មេតវេន អបាមចិល្ហិកស្ស អាពមេ ។ តេន ចោ
 មន សមយេន សត្តហុណ ភិក្ខុវិទិយោ តាមតារាសេ
 វស្សំ វុត្តា សាវត្តិ អតមំសុ ។ ភិក្ខុវិទិយោ នា ភិក្ខុវិទិយោ

១. អបាមត្តិ រុលំ ឧ មច្ឆរាយត្តិ ។

[៣៤៧] ព្រឹត្តិពាក្យថា ភិក្ខុវិទ្យាមួយ មានសេចក្តីអចិប្បាយក្នុង
 សិក្ខាបទទី ១ នៃប្រាជ្ញកណ្តាលប្រយោជ ។ ដែលហៅថា ត្រកូល បានដល់
 ត្រកូល៤យ៉ាងគឺត្រកូលក្សត្រិ ត្រកូលព្រាហ្មណ៍ ត្រកូលអនុជន្មញ្ញអ្នក
 ធ្វើស្រែធ្វើចំការ ត្រកូលអ្នកស៊ីឈ្នួល ។ ពាក្យថា មានសេចក្តីកំណាញ់
 គឺភិក្ខុវិទ្យាពោលទោសត្រកូលក្នុងសំណាក់ភិក្ខុវិទ្យាទ្បាយដោយគិតថា ថ្វី
 ថ្វីម្តេចកុំឲ្យភិក្ខុវិទ្យាទ្បាយមកបានដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឬភិក្ខុវិ
 ទោលទោសភិក្ខុវិទ្យាទ្បាយក្នុងសំណាក់ត្រកូល ក៏ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣៤៨] ព្រះដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទវេទនា ៤ យ៉ាង)
 គឺភិក្ខុវិទ្យាមិនប្រព្រឹត្តកំណាញ់ ភិក្ខុវិទ្យាប្រាប់ទោសដែលមានពិត ភិក្ខុវិ
 ទ្បា ភិក្ខុវិទ្យាទ្បាដើមបញ្ញត្តិ ។

អាភារិក្ខុ សិក្ខាបទទី ២

[៣៤៩] សម័យទោះ ព្រះត្រូវដំណានព្រះភាគគង្គីក្នុងជេតវនិយម
 បេសំនាមចិល្ហិកសេដ្ឋី ទៀតក្រិស្សាភិ ។ ត្រូវទារងងឹ ភិក្ខុវិទ្យាច្រើន
 ប្តូរទៅបាវស្សក្នុងភាវសដែលគង្គីនៅក្នុងស្រុកក្រៅ ហើយបានទៅកាន់
 ក្រិស្សាភិ ។ ភិក្ខុវិទ្យាទ្បាយ (ឯទៀត) បាននិយាយពាក្យនេះនឹង

ឯគណកេតុំ កត្តយ្យោយោ វស្សំ វុត្តា កេតុំ ឱវណោ សន្នោ
 អហោសិកិ ។ ធម្មយ្យ កត្ត កិក្ខុ កុកោ ឱវណោ សន្នោ
 អវិស្សតិកិ ។ យោ តា កិក្ខុនិយោ អប្បិញ្ញា ។ បេ ។ តា
 ឧជ្ឈាយន្តំ មិយន្តំ វិទាចេន្តំ កាថំ ហិ ធាម កិក្ខុនិយោ
 អកិក្ខុកោ អាវសេ វស្សំ វសិស្សន្តិកិ ។ បេ ។ សច្ចំ
 ភិវ កិក្ខុវេ កិក្ខុនិយោ អកិក្ខុកោ អាវសេ វស្សំ
 វសន្តិកិ ។ សច្ចំ កតកាតិ ។ វិកាហិ តុន្នោ កតកា កេតុំ
 ហិ ធាម កិក្ខុវេ កិក្ខុនិយោ អកិក្ខុកោ អាវសេ វស្សំ
 វសិស្សន្តិ ទេតំ កិក្ខុវេ អប្បសន្នាធំ វា បសាធាយ
 ។ បេ ។ ឯវេញ បទ កិក្ខុវេ កិក្ខុនិយោ ភិមិ សិក្ខាបទំ
 ឧន្តិសន្តុ យោ បទ កិក្ខុនិ អកិក្ខុកោ អាវសេ វស្សំ
 វសយ្យ តាចិត្តិយន្តិ ។

ភិក្ខុនិព័ន្ធនោះថា លោកម្ចាស់ព័ន្ធខ្យាយចាំវស្សាក្នុងជីវិត ការទូន្មាន
 បានមាំមួនវេស្ស(១) ។ ភិក្ខុនិព័ន្ធខ្យាយនោះនិយាយថា នៃនាទីម្ចាស់ ពួក
 ភិក្ខុក្នុងវិធាននានាទេ ការទូន្មាននឹងបានមាំមួនពីណា ។ ភិក្ខុនិព័ន្ធខ្យាយ
 ណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាថា បេ ។ ភិក្ខុនិព័ន្ធខ្យាយនោះក៏ពោលពោល
 កិះដៀល បទបង្គាប់ថា ភិក្ខុនិព័ន្ធខ្យាយមិនសមចើនិវេទនាចាំវស្សា
 ក្នុងភាវសន្តានភិក្ខុសារះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ហួលភិក្ខុ
 ព័ន្ធខ្យាយ ពួកភិក្ខុនិព័ន្ធខ្យាយនៅចាំវស្សាក្នុងភាវសន្តានមានភិក្ខុ ពិភ
 មែនឬ ។ ភិក្ខុព័ន្ធខ្យាយត្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិភ
 មែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានដ៏អទ្រង់បរត្ថាសថា ហួលភិក្ខុព័ន្ធខ្យាយ ភិក្ខុនិ
 ព័ន្ធខ្យាយមិនច្បាប់ចើនិវេទនាចាំវស្សាក្នុងភាវសន្តានភិក្ខុទេ ហួលភិក្ខុ
 ព័ន្ធខ្យាយ អំពើនេះមិនមែនទាំងឡាយប្រើប្រាស់សេវាវិទ្យាយដែលមិនទាន់
 ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ហួលភិក្ខុព័ន្ធខ្យាយ ភិក្ខុនិព័ន្ធខ្យាយចូរសំដែនឡើង
 នូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនិព័ន្ធខ្យាយនៅចាំវស្សាក្នុងភាវសន្តានភិក្ខុ
 ភិក្ខុនិព័ន្ធនោះត្រូវតាមភ្នំបាចិត្តិយ ។

១ អង្គថា ថា រវាងដែលច្រករដោយប្រិយានន៍ទាំងអ្នកប្រាជ្ញបុណ្យ មានសេចក្តីទ
 ច្រករដោយសេចក្តីត្រាស់ដឹងនូវលក្ខណៈ ។

[៣៩០] យោ មនាតិ យា យាទិសា ។ មេ ។ ភិក្ខុជិតិ
 ។ មេ ។ អយំ ឥមស្មី អន្តេ អនិច្ចេតា ភិក្ខុជិតិ ។
 អភិក្ខុតោ នាម អាវសោ ៦ សញ្ញា ហោតិ ឱវាទាយ វា
 សំវាសាយ វា គង្គំ ។ វស្សំ វសិស្សាមិតិ សេនាសង្ខំ
 បញ្ញាមេតិ ចាជិយំ បរិភោជជិយំ ឧបដ្ឋមេតិ បរិវេណំ
 សម្មជ្ជតិ អាមត្តំ ធុត្តាជស្ស ។ សមា អរុណាត្តមនា
 អាមត្តំ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣៩១] អនាបតិ វស្សបុតតា ភិក្ខុ បុតតា វា
 ហោតិ វិទ្ធានា វា កាលកតតា វា មត្តសង្កតា វា
 អាបជាសុ ឧត្តតិកាយ អាទិកម្មិកាយោតិ ។

អាវាមវិគ្គស្ស សត្តមសិក្ខាបទី

[៣៩២] តេន សមយេន តុន្តោ កតវា សាវត្ថិយំ
 វិហារតិ ដេតវាទេ អនាមមិណ្ឌិតិស្ស អាវាមេ ។ តេន
 ចោ បទ សមយេន សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ តាមកា-
 វាសេ វស្សំ វុត្តា សាវត្ថិ អតមសុ ។ ភិក្ខុនិយោ តា

[៣៩០] ត្រីភាគ្យថា ភិក្ខុនិយាយមួយ ហេតុសេចក្តីមិច្ឆាបុគ្គលក្នុង
 សិក្ខាបទទី១នៃបារមីកណ្ណប្បចារិយ ។ អាវាសដែលភិក្ខុនិយោចំនងទៅ
 ឲ្យទុកចិត្តិ ទៅរួមគ្នា ឈ្មោះថា ហរិសត្តភិក្ខុ ។ ភិក្ខុនិយោចិត្តិថា
 អញ្ជូនទំនំទៅចាំវស្សាជូនច្នៃ ហើយក្រាលសេនាសង្ខំ ដម្កល់វិកតិវិកាប្រិ-
 ប្រាសំទោសប្រាសទ័បរិវេណ ត្រូវតាមក្នុងក្នុង ។ ភិក្ខុនិយោត្រូវតាមក្នុង
 បាចិត្តិយ ព្រមគ្នាទំនំអរុណាមឡើង ។

[៣៩១] វា ដែលមិនត្រូវតាមក្នុង (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ២ យ៉ាង)
 គឺភិក្ខុទាំងឡាយនៅចាំវស្សាហើយចៀសចេញទៅក្តី សិកាទៅក្តី ស្លាប់ក្តី
 ចូលពួក(គឺទៅចូលសាសនាដទៃ)ក្តី ១ ភិក្ខុនិយោសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុនិ-
 យោ ១ ភិក្ខុនិយោទំនំទៅបញ្ជូនក្តី ។

អាវាមវិគ្គ សិក្ខាបទទី ពី

[៣៩២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជ័យព្រះកោតត្តិក្នុងជេតវនាម
 របស់អនាថបិណ្ឌិតសម្ពុទ្ធចៀបក្រិចសាវត្ថិ ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុនិយោបូ
 នៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសដែលតាំងនៅក្នុងស្រុកត្រាហើយបានទៅកាន់ក្រិច
 សាវត្ថិ ។ ភិក្ខុនិយោទាំងឡាយបាននិយាយពាក្យនេះទំនំភិក្ខុនិយោទាំងឡាយនោះ

[៣៩៣] យា មនាតិ យា យាទិសា ។ មេ ។ កិក្កុ-
 ធិតិ ។ មេ ។ អយំ ឥមស្មី អនុ អធិប្បេតា កិក្កុធិតិ ។
 វស្សំ វុត្តា ធាម មុរិមំ វា គេមាសំ បច្ឆិមំ វា គេមាសំ
 វុត្តា ។ ឧកោសធឿ តិហិ ហិទេហិ ឧប្បវាស្សមិ
 ធិដ្ឋេន វា សុតេន វា មវស្សាយ វាតំ ធុរំ ធិតុត្តមត្តេ
 អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣៩៤] អធាមត្តិ សតិ អន្តរាយ បរិយេសិត្តា
 ន លភតិ កិលាធាយ អាមនាសុ ឧម្មត្តិកាយ អាធិ-
 កម្មិតាយាតិ ។

អាមវិត្តស្ស អធិមសិក្ខាបទំ

[៣៩៥] គេន សមយេន តុន្តោ ភកវា សក្កេសុ
 វិហារតិ កមិលវត្តស្មី ធិត្រាធារមេ ។ គេន មោ មន
 សមយេន ធាត្តិយា កិក្កុ កិក្កុធិមស្សយំ ឧបសម្ព័មិត្តា
 ធាត្តិយា កិក្កុធិយោ ឱវនតិ ។ កិក្កុធិយោ ធាត្តិយា
 កិក្កុធិយោ វតនកេតុំ វិមយេយ ឱវនំ កមិស្សាមាតិ ។

[៣៩៧] ត្រីតាក្សថា កិក្កុធិណមួយ មានសេចក្តីអចិប្បាយក្តី
 សិក្ខាបទទី១នៃបុគ្គលិកកណ្តាច្នៃហើយ ។ កិក្កុធិទៅអស់ត្រឹមមាសខាង
 លើបក្តី អស់ត្រឹមមាសខាងចុងក្តី ឈ្មោះថា នៅចាំស្ស្រហើយ ។ កិក្កុ-
 ធិត្រាខ្លះតែដាក់អុថា អញ្ញាធិមិធមវារណាធិនំ ឧកោសធឿ ដោយស្មានបី
 យ៉ាង គឺដោយយើញក្តី ដោយពួកក្តី ដោយវង្សៀសក្តី ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣៩៨] វាវិមលមិធិត្រាមត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទទី១១១ មាតិកា ៥ យ៉ាង)
 គឺកិក្កុធិមានសេចក្តីអន្តរាយហើយស្មើគេ (ឧកោសធឿ) មិធាន ១ កិក្កុធិ
 ឈី ១ កិក្កុធិមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ កិក្កុធិត្ត ១ កិក្កុធិវាខាងលើម
 បញ្ញាតិ ១ ។

អាមវិត្ត សិក្ខាបទទី៤

[៣៩៩] សមយេនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគធីក្នុងនិទ្ទេសតា
 រាម ទៀបត្រីកថលពស្តក្នុងវិជនសក្ត ។ ត្រាធានឯង ពួកធាត្តិយកិក្កុ
 ចូលទៅកាន់លើកិក្កុធិ ហើយទូន្មានពួកធាត្តិយាភិក្កុធិ ។ កិក្កុធិ
 ចាំឡើយបាទនិយាយភាគៗនេះនឹងពួកធាត្តិយាភិក្កុធិថា វិទេហាកម្មាស
 ចាំឡើយ ចូរលាភចាំឡើយមក ពួកវាយ័និទ្ទេស (ស្តាប់) ១១១ ។

យំបិ^(១) មយំ អាយ្យ កច្ឆយ្យម ឱវាណស្ស កាវណា
 អយ្យា ធាតុក្កិយា សិលេវ អាត្មា អម្ព ឱវាណិកិ ។
 យា នា កិក្កុដិយោ អប្បិច្ឆា ។ មេ ។ នា ឧដ្ឋាយន្តិ
 ទ័យន្តិ វិចារេន្តិ កថំ ហំ នាម ធាតុក្កិយា កិក្កុដិយោ
 ឱវាណំ ឧ កច្ឆស្សន្តិកិ ។ មេ ។ សច្ចំ កំរ កិក្កុរេ
 ធាតុក្កិយោ កិក្កុដិយោ ឱវាណំ ឧ កច្ឆន្តិកិ ។ សច្ចំ
 កកលិកិ ។ វិគាហិ ពុទ្ធា កកលំ កថំ ហំ នាម កិក្កុរេ
 ធាតុក្កិយោ កិក្កុដិយោ ឱវាណំ ឧ កច្ឆស្សន្តិ ទេនិ កិក្កុរេ
 អប្បសន្ទាណំ វា មសាទាយ ។ មេ ។ ឃរត្ថ មឧ
 កិក្កុរេ កិក្កុដិយោ សមំ សិក្កាមនំ ឧទ្ទិសន្តិ យា មឧ
 កិក្កុដិ ឱវាណាយ វា សំវាសាយ វា ឧ កច្ឆយ្យ
 ចាចិក្កិយន្តិ ។

(៣៥៦) យា មចាតិ យោ យោនិសោ ។ មេ ។ កិក្កុ
 ដិកិ ។ មេ ។ អយំ ឥមស្មិ អន្តុ អនិប្បតា កិក្កុដិកិ ។
 ឱវាណា នាម អម្ព កុរុធម្មា ។ សំវាសោ នាម

១ ឧ. ម. យំហិ ។

ក្នុងព្រឹត្តិយានិក្កុដិយាយថា វិទាលោកម្ចាស់ចាំឱ្យយ ក្នុងយើងមិនបាច់
 ទៅដោយហេតុផលទេ គ្រោះលោកម្ចាស់ព្រឹត្តិយចាំឱ្យយ វេទមក
 ខ្លួននាយើងក្នុងខ្មែរនេះ ។ កិក្កុដិចាំឱ្យយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាភិច
 ។ មេ ។ កិក្កុដិចាំឱ្យយនោះគឺហោលាទាស កិរេដ្យិល បន្តបង្កប់ថា ព្រូ
 ក្តិយាកិក្កុដិចាំឱ្យយមិនសមរម្យនឹងមិនទៅកាន់ទីស្តាប់ឧក្រិស្ត ។ មេ ។
 ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់កិក្កុដិចាំឱ្យយ ពួកព្រឹត្តិយាកិក្កុដិមិនទៅកាន់ទី
 ស្តាប់ឧក្រិស្ត វិសេសទេ ។ កិក្កុដិចាំឱ្យយត្រាចម្រងថា មតិក្រិច្រះដីមាន
 ព្រះភាគ ពិសេស ។ ព្រះក្នុងដីទ្រង់ជេនទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់កិក្កុដិ
 ចាំឱ្យយ ព្រឹត្តិយាកិក្កុដិចាំឱ្យយមិនសមរម្យនឹងមិនទៅកាន់ទីស្តាប់ឧក្រិស្ត
 ម្ចាស់កិក្កុដិចាំឱ្យយ អំពើនេះមិនមែននាំឱ្យជ្រះថ្លាដល់ក្នុងដីដល់មិនខាន
 ជ្រះថ្លាទេ ។ មេ ។ ម្ចាស់កិក្កុដិចាំឱ្យយ កិក្កុដិចាំឱ្យយចូលដល់ដីនេះឡើង
 ចូលស្តាប់ទាននេះយ៉ាងនេះថា កិក្កុដិណាមួយមិនទៅដើម្បីឧក្រិស្ត ដើម្បី
 ទៅប្រមូលស្តី កិក្កុដិនោះត្រូវតាមក្តីប្រាថ្នា ។

(៣៥៦) ត្រង់ពាក្យថា កិក្កុដិណាមួយ មានសេចក្តីអង្គប្រយុគ្គ
 សិក្ខាបទទី ១ នៃប្រាជ្ញាគុណប្រហើយ ។ កុរុធម៌ចាំឱ្យយនោះថា ១៣ ។

ឯកកម្មំ ឯកុទ្ទេសោ សមសិក្ខាតា ។ ឱវាឆាយ
កំ សំវាសាយ កំ ន ឥច្ឆិស្សន្តិមិតំ ធុរំ ឯក្កំត្ថមន្តោ
អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣១៧] អនាមត្តិ សតិ អន្តរាយេ បរិយេសិក្ខា
នុតិយំគំ ភិក្ខុនី ន លកតិ តិលាឆាយ អាមធាស្ស
ឧដ្ឋត្តិកាយ អាទិកម្មតិកាយាតិ ។

អារាមវិគ្គស្ស វិមសំក្កាបទំ

[៣១៨] ភេន សមយេន ទុរោ កកវា សាវត្ថិយំ
វិហារតិ ជេតវេន អនាថមិណ្ឌិកស្ស អាហមេ ។ ភេន
ទោ មន សមយេន ភិក្ខុនិយោ ឧចោសថិមិ ន បុច្ឆន្តិ
ឱវាឆិមិ ន យាចន្តិ ។ ភិក្ខុ ឧដ្ឋាយន្តិ ចិយន្តិ វិហា-
ចេន្តិ កាថំ ហិ ឆាយ ភិក្ខុនិយោ ឧចោសថិមិ ន
បុច្ឆិស្សន្តិ ឱវាឆិមិ ន យាចិប្បន្តិតិ ។ មេ ។ សច្ចំ កក-
វា ភិក្ខុវ ភិក្ខុនិយោ ឧចោសថិមិ ន បុច្ឆន្តិ ឱវាឆិមិ ន
យាចន្តិតិ ។ សច្ចំ កកវាតិ ។ វិការហិ ទុរោ កកវា

កម្មជាមួយគ្នា ទទួលជាមួយគ្នា សេចក្តីសិក្សាស្នើគ្នា ឈ្មោះថាវាវា
រូបរូម ។ ភិក្ខុនីគ្រាន់តែដាក់ធុរៈជា អញ្ជើងមិនទៅដើម្បីទេពត្តិ ដើម្បី
ទៅប្រមេត្តិ (ត្រូវតាមវិញ្ញាចិត្តិយ ។

[៣១៧] ករ.វិសេសមិនត្រូវតាមក្តិ (ក្រសួងសិក្សាចរនេះមាន ៤ យ៉ាង)
គឺភិក្ខុនីមានសេចក្តីអន្តរាយេហិយស្សនិកកម្មិតំជាអំបៀងមិនបាន ១ ភិក្ខុ-
នីយិ ១ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីអន្តរាយេ ១ ភិក្ខុនីត្ថ ១ ភិក្ខុនីជាវាវាវិម
បញ្ញតិ ១ ។

អារាមវិគ្គ សិក្កាបទទិស

[៣១៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគគង់ក្នុងជេតវិហារ
យេសំអនាថមិណ្ឌិកសេដ្ឋិ ទៀបត្រីសាវត្តិ ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុនីទាំង
ព្យាយាមិស្សទេវោសថផនិ មិនស្នូមទេវផនិ ។ ភិក្ខុទាំងព្យាយាម
ទោស ភិក្ខុនីយ បន្តបន្តបន្តថា ភិក្ខុនីទាំងព្យាយាមិសមបើខឹងមិនស្នូ
ទេវោសថផនិ មិនស្នូមទេវផនិសារ ។ មេ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងព្យាយ ពួកភិក្ខុនីទាំងព្យាយមិនស្នូមទេវោសថផនិ មិនស្នូមទេវផនិ
ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងព្យាយត្រាបចូលថា ចតិគ្រឹះដ៏មានព្រះភាគ តិក
មែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានពាក្យទ្រង់ចម្លាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងព្យាយ ភិក្ខុនី

កតំ ហិ ធាម កិក្កុវេ កិក្កុវិយោ ទុចោសនំបិ ន
បុច្ឆិស្សន្តំ ឧវាធិបំ ន យាចិស្សន្តិ នេតំ កិក្កុវេ អប្ប-
សន្នាធំ វា បសាធាយ ។ មេ ។ វិវេកុ បន កិក្កុវេ
កិក្កុវិយោ វនំ សិក្កាបធំ ទុច្ឆិសន្តុ អន្តរាសា
បន(១) កិក្កុវិយោ កិក្កុសម្ពុតោ ទ្វេ ធម្មា បត្តាសិសិ-
តត្វា ទុចោសនំបុច្ឆកក្កុ ឧវាធិបសន្តិមនក្កុ តំ
អភិក្ការមន្តិយា ពាចិត្តិយន្តិ ។

[៣៥៧] អន្តរាសន្តិ អន្តរាសនិកំ ។ ទុចោ-
សនោ ធាម ទ្វេ ទុចោសនោ ធាតុន្តសិកោ ច បណ្ណា-
សិកោ ច ។ ឧវាធា ធាម អន្ត កុរុធម្មា ។ ទុចោ-
សនំបិ ន បុច្ឆិស្សន្តំ ឧវាធិបំ ន យាចិស្សន្តិមតិ តុ
ចិត្តិក្កុមត្តោ អាបត្តិ ពាចិត្តិយស្ស ។

[៣៦០] អនាបត្តិ សតិ អន្តរាយ បរិយសិក្កា
ទុតិយតំ កិក្កុវិ ន លកតិ គិលាធាយ អាបតាសុ
ទុច្ឆិតិកាយ អាទិកម្មិកាយាតិ ។

១ ឧ. ម. ធាតុកេសុ អយំ បាលី ១ ហោតិ ។

ពានិទ្ធកាយមិនស្តារចិនិមិនស្តារទោសថវនិ មិនសូមឧកទេវនិ ខ ម្ចាស់
កិក្កុវានិទ្ធកាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកដទៃរបស់មិនទាន់ជ្រះ
ថ្លាទេ ។ មេ ។ ម្ចាស់កិក្កុវានិទ្ធកាយ កិក្កុវានិទ្ធកាយចូរសំដែងឡើងឲ្យ
សិក្កាបទនេះយ៉ាងនេះថា កិក្កុវិក្រិប្រាថ្នាចមិកិយោធិតិកិក្កុសម្មិ គិស្ស
ទោសថ ១ ចូលទៅទទួលឧកទ ១ ពលំ ។ កន្លះទេ ភាលកិក្កុវិទ្ធកន្ត
កន្លះទេនារទៅ ត្រិកាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣៥៧] ត្រិវិកាយថា ពលំ ។ កន្លះទេ គិ ត្រិវិថ្មទោសថ ។
ទោសថវិយោធិ កិទោសថកនិកិថីទី ១២ មួយ ទោសថកនិកិថី
ទី ១៥ មួយ ឈ្មោះថា ថ្មទោសថ ។ កុរុមិទាំង ៨ ឈ្មោះថា ឧកទ ។
កិក្កុវិគានិតោកំត្រេ ថា អញ្ញិនិមិនស្តារទោសថក្តិ មិនសូមឧកទក្តិ
ត្រិកាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣៦០] វារិវេរមិនត្រិកាបត្តិ (កនិសិក្កាបទនេះមាន ៥ យ៉ាង) គិ
កិក្កុវិមានសេចក្តីអន្តរាយហើយស្រែកកិក្កុវិថាវិវេរមិនបាទ ១ កិក្កុវិ
លី ១ កិក្កុវិមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ កិក្កុវិធម ១ កិក្កុវិថាវិវេរ
សញ្ញា ១ ។

អារាមវគ្គស្ស ទសមសិក្ខាបទ្ធ

[៣៦១] តេន សមយេន តុច្ឆោ ភគវា សា-
វត្ថុយំ វិហារតិ ជេតវានេ អនាថមំល្លាត្តស្ស អារាមេ ។
តេន ទោ ចន សមយេន អញ្ញាភវា ភិក្ខុនិ បសាទេ
ជាតំ គល្លាំ បុរិសេន សទ្ធិំ ឯតេនេតា កេនាមេសំ ។
អថទោ សោ បុរិសោ តំ ភិក្ខុនិ ទ្ធីសេតុំ ឧបក្កមំ ។
សា ភិក្ខុនិ^(៦) វិស្សាមកាសិ ។ ភិក្ខុនិយោ ឧបដា-
វិត្វា តំ ភិក្ខុនិ ឯតេនេតុំ ត្តស្ស ត្ថំ អយ្យេ វិស្សា-
មកាសិតំ ។ អថទោ សា ភិក្ខុនិ ភិក្ខុនិយំ ឯតេនេតុំ
អារាមេសិ ។ យា តា ភិក្ខុនិយោ អប្បិច្ឆា ។ ថេ ។
តា ឧជ្ឈាយន្តំ ចិយន្តំ វិហារេន្តំ កតំ ហំ ធាម ភិក្ខុនិ
បសាទេ ជាតំ គល្លាំ បុរិសេន សទ្ធិំ ឯតេនេតា
កេនាមេស្សតិ ។ ថេ ។ សច្ចំ កំវា ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិ
បសាទេ ជាតំ គល្លាំ បុរិសេន សទ្ធិំ ឯតេនេតា កេនា-
មេសិតិ^(៧) ។ សច្ចំ ភគវតំ ។ វិការហំ តុច្ឆោ ភគវា កតំ
ហំ ធាម ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិ បសាទេ ជាតំ គល្លាំ បុរិសេន

អារាមវគ្គ សិក្ខាបទ្ធ ១០

[៣៦១] សមយោនា ព្រះពុទ្ធដំនាមព្រះភាគកត្តិកុនីដេកវិភាម
មេសំអនាថមំល្លាត្តសេដ្ឋី វៀបត្រិនិសាវត្ថុំ ។ ត្រាខានេនិ ភិក្ខុនិ ទប្ប
តៃម្នាក់និម្មតំជាមួយនិម្មតំបុរេ ឱរ្យតំលាយភកប្បបូសវេលេកត្រិនិ
កាយខានិក្រាម ។ ត្រាខានេនិ បុរេនាពោយាមាដិម្បិប្រទូស្ត
និម្មតំភិក្ខុនិខានេ ។ ភិក្ខុនិខានេបាទាម្ពិសវិម្រកត្វានិ ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយ
ភិក្ខុនិចូលទៅ ហើយនិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនិខានេថា ខែលោកខ្លាស់
ហេតុអ្វីក៏ខានិម្ពិសវិម្រកត្វានិម្ល៉េះ ។ ទើបភិក្ខុនិខានេប្រាប់ដំណើរនេះ
ដល់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នានិម
។ ថេ ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះគឺពោលទោស គឺរដ្យល ចន្ទបដ្ឋាថំថា
ភិក្ខុនិតៃម្នាក់និម្មតំជាមួយនិម្មតំបុរេ មិនសមរម្យនឹងទ្វៀងលាយពាក្យបូស
វេលេកត្រិនិកាយខានិក្រាមសោះ ។ ថេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះភិក្ខុនិតៃម្នាក់និម្មតំជាមួយនិម្មតំបុរេទ្វៀងលាយ
ពាក្យបូសវេលេកត្រិនិកាយខានិក្រាម ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
ត្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដំនាមព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដំនាមជាគ
ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនិតៃម្នាក់និម្មតំជាមួយនិម្មតំបុរេ

១ ២ ៣ ភិក្ខុនិ ៣ ៤ ៥ ៦ ៧ ៨ ៩ ១០ ១១ ១២ ១៣ ១៤ ១៥ ១៦ ១៧ ១៨ ១៩ ២០ ២១ ២២ ២៣ ២៤ ២៥ ២៦ ២៧ ២៨ ២៩ ៣០ ៣១ ៣២ ៣៣ ៣៤ ៣៥ ៣៦ ៣៧ ៣៨ ៣៩ ៤០ ៤១ ៤២ ៤៣ ៤៤ ៤៥ ៤៦ ៤៧ ៤៨ ៤៩ ៥០ ៥១ ៥២ ៥៣ ៥៤ ៥៥ ៥៦ ៥៧ ៥៨ ៥៩ ៦០ ៦១ ៦២ ៦៣ ៦៤ ៦៥ ៦៦ ៦៧ ៦៨ ៦៩ ៧០ ៧១ ៧២ ៧៣ ៧៤ ៧៥ ៧៦ ៧៧ ៧៨ ៧៩ ៨០ ៨១ ៨២ ៨៣ ៨៤ ៨៥ ៨៦ ៨៧ ៨៨ ៨៩ ៩០ ៩១ ៩២ ៩៣ ៩៤ ៩៥ ៩៦ ៩៧ ៩៨ ៩៩ ១០០

សន្តិ ឯកោទេកា កេណាចស្សនិ ទេតំ កំត្តុមេ អប្ប-
 សន្តាធំ វា បសាទាយ ។ មេ ។ ឯវត្ថុ មធ កំត្តុមេ
 កំត្តុមិយោ ឥមំ សិក្ខាបធំ ឧត្តិសន្ត យា មធ កំត្តុមិ
 បសាទេ ជាតំ កណ្ណំ វា វុហិតំ^(១) វា អនបលោកេត្តា
 សង្ខំ វា កណ្ណំ វា បុរិសេ មធ សន្តិ ឯកោទេកា កេណា-
 មេយ្យ វា ជាលាមេយ្យ វា ដោវមេយ្យ វា អាសិប្បា-
 មេយ្យ វា តត្វាមេយ្យ វា មោចាមេយ្យ វា ពាចិត្តិយេន្តិ ។

[៣២២] យា បមាតិ យា យាទិសា ។ មេ ។
 កំត្តុមិទិ ។ មេ ។ អយំ ឥមស្មី អន្ត អចិប្បតា កិក្ក-
 មិទិ ។ បសាធំ ជាម អនោចាតិ ឧត្តជាធម្មណ្ណាសំ ។
 ជាតន្តិ កត្ត ជាតំ ។ កណ្ណា ជាម យោ កោចិ កណ្ណា ។
 វុហិតំ ជាម យន្តត្តំ វណ្ណំ^(២) ។ អនបលោកេត្តាតិ អនា-
 ប្បា ។ សាង្ខំ ជាម កំត្តុមិសង្ខំ វុត្តតិ ។ កណ្ណា
 ជាម សម្ពហុណ កំត្តុមិយោ វុត្តន្តិ ។ បុរិសា ជាម
 មនុស្សបុរិសា ម យក្ខា ម មេតោ ម តិវច្ឆាទតតោ

។ ១. វុហិតំ ។ ២. វុត្តន្តិ ។ ៣. ម. យន្តត្តំ វណ្ណា ។ យោ កោចិ កណ្ណា
 ជាតិ កំត្តុ ។

មិនក្លៀងមិនច្រើនណា យកប្រយុសវេលា ក៏គ្រងកាយខាងក្រោមទេ ឆ្ងល់
 កំត្តុទាំងឡាយ កំហើនមិនមែនខំឱ្យជ្រះថ្លា ផលក្នុងផលដែលមិនទាន់ជ្រះ
 ថ្លាទេ ។ មេ ។ មនុស្សកំត្តុទាំងឡាយ ចូរកំត្តុទាំងឡាយសំដែងឡើងខ្លះ
 សំគាប់ទេនេះយ៉ាងនេះថា កំត្តុនិរាមមួយមិនទាន់ប្រាប់សន្សំក្តី គណៈក្តី
 ហើយគ្រប់គ្នាខំនិម្មាតមួយខំនិម្មាតមួយទៀត ក៏ក្តី លាភក្តី លាបក្តី
 ចងក្តី ស្រាយក្តី ខ្វែរកក្តី ប្រុសក្តី ដែលកើតគ្រងកាយខាងក្រោម
 កំត្តុនិរោគស្រែអាបក្តីបាច់ក្តីយ ។

(៣២២) គ្រងពាក្យថា កំត្តុនិរាមមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុង
 សំគាប់ទេ ១ នៃបុរាណករណ្ណប្បហើយ ។ សរីរក្រិចសខាងក្រោមគ្រឹម
 ផ្នែកចុះទៅ ខាងលើគ្រឹមមណ្ឌលវន្តិទី១ឡើងមក ហៅថា កាយខាងក្រោម ។
 ពាក្យថា កើត គំរុកកំត្តុនិរោគមួយមិនទាន់លើមណ្ឌលវន្តិទី១នោះ ។ ដែល
 ហៅថា ពកប្រយុស គឺពកប្រយុសណាមួយ ។ ដែលហៅថា ប្រុស គឺដំបៅ
 ណាមួយ ។ ពាក្យថា មិនប្រាប់ គឺមិនពិភ្ជួល ។ ដែលហៅថា សន្សំ
 (ក្នុងទំនេរ) សំដៅយកកំត្តុនិរោគ ។ ដែលហៅថា គណៈសំដៅយកកំត្តុ
 ប្រើទ្រព្យ (ពីរបីបួន) ។ ដែលហៅថា បុរស គឺមនុស្សប្រុសដែលជំងឺក្តី
 ភាចប្រុស្ត្រីបាន មិនមែនយក្សប្រុស ប្រេកប្រេស កំច្វានណ្ណាលទេ ។

វិញ្ញា បដិណ្ឌោ ធូសេតុំ ។ សុត្តិច្ឆិ ឯកាតា ។ ឯកោណេ-
 កាតិ បុរិសា ចេវ កោតិ កិក្កុតិ ច ។ ភិក្ខុតិ អាណា-
 យេតិ អាមត្តិ ធុត្តិដស្ស កិច្ច អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
 ជាលេហិតិ អាណាយេតិ អាមត្តិ ធុត្តិដស្ស ជាលិវត
 អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឆោវតិ អាណាយេតិ អាមត្តិ
 ធុត្តិដស្ស ឆោតេ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អាសិឡាតិ
 អាណាយេតិ អាមត្តិ ធុត្តិដស្ស អាសិឡាតិ^(១) អាមត្តិ ចា-
 ចិត្តិយស្ស ។ តទ្វាតិ អាណាយេតិ អាមត្តិ ធុត្តិដស្ស
 តទ្វេ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ មោធមហិតិ អាណាយេតិ
 អាមត្តិ ធុត្តិដស្ស មុត្តេ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣៦៣] អមាមត្តិ អមលោកត្វា ភេតាយេតិ ក
 ជាលាយេតិ ក ឆោវាយេតិ ក អាសិឡាយេតិ ក តទ្វាយេតិ
 ក មោធមាយេតិ ក យា កាចិ វិញ្ញា ធុត្តិយា^(២) ហោតិ
 ធុត្តិកាយ អាណិកត្តិកាយាតិ ។

អាណេត្តោ ចន្ទិ ។

១ ធុ. ម. សិញ្ញ ។ ២ ធុ. ម. យោ កោចិ វិញ្ញា ធុត្តិយា ។

ពាក្យថា ជាមួយ ដំបូងមួយគ្នា ។ ពាក្យថា តែម្នាក់ឯងម្នាក់ គឺមានតែ
 ប្រសព្វ ខំនឹកកុំខំចុះ ឬ ឈ្លោះ ម ភិក្ខុខំបន្លំថា អ្នកចូរទំលាយចុះ ត្រូវអា-
 មត្តិទុក្ខ កាលបើគេទំលាយហើយ ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុខំបន្លំថា
 អ្នកចូរចុះ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខ កាលបើគេចេះហើយ ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយ ។
 ភិក្ខុខំបន្លំថា អ្នកចូរលាងចុះ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខ កាលបើគេលាងហើយ
 ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុខំបន្លំថា ចូរអ្នកលាបចុះ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខ
 កាលបើគេលាបហើយ ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុខំបន្លំថា ចូរអ្នកចង្រ្កុចុះ
 ត្រូវអាមត្តិទុក្ខ កាលបើចង្រ្កុចហើយ ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុខំបន្លំថា
 ចាំចូរអ្នកស្រាយចុះ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខ កាលបើស្រាយហើយ ត្រូវ
 អាមត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣៦៣] កវៈវិដលមិមត្តិអាមត្តិ (កុរិសិក្ខុចរនេះមាន៤យាន៍)
 គឺភិក្ខុទីប្រាំបី (សង្ឃបុគ្គលៈ) ហើយចេញចូរទំលាយក្តី ឡើយក្តី ឡើយលាងក្តី
 ឡើយលាបក្តី ឡើយចង្រ្កុក្តី ឡើយស្រាយក្តី មានស្រណាមួយដែលដឹងក្តីជាត្ត ១
 ភិក្ខុខំចិត្ត ១ ភិក្ខុខំប្រើកន្លងមុនបញ្ញក្តី ១ ។

អាណេត្តោ ចិ ៦០៧ ។

គត្តិនិក្ខេប្ប បរិមសិក្ខាបទី

[៣៦២] គេន សមយេន តុនោ កកា សាវុយំ
 វិហារតំ ជេតវេន អបាធិបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ នេន
 ខោ មន សមយេន ភិក្ខុនិយោ គត្តិនី វុដ្ឋាបេន្តិ ។
 សា បិណ្ឌាយ ចារតិ ។ មនុស្សា វិវាហាសុ ទេវយ្យា-
 យ ភិក្ខុំ កុកក្កា^(១) អយ្យាតិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ
 ទ័យន្តិ វិចារេន្តិ កេដំ ហំ ធាម ភិក្ខុនិយោ គត្តិនី
 វុដ្ឋាបេស្សន្តិ ។ អស្សាសុំ ខោ ភិក្ខុនិយោ កេសំ
 មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ទ័យន្តានំ វិចារេន្តានំ ។
 យា តា ភិក្ខុនិយោ អប្បុន្តា ។ បេ ។ តា ឧជ្ឈាយន្តិ
 ទ័យន្តិ វិចារេន្តិ កេដំ ហំ ធាម ភិក្ខុនិយោ គត្តិនី
 វុដ្ឋាបេស្សន្តិ ។ បេ ។ សច្ចំ កេវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយោ
 គត្តិនី វុដ្ឋាបេន្តិ ។ សច្ចំ កកាតិ ។ វិចារហំ តុនោ
 កកា កេដំ ហំ ធាម ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយោ គត្តិនី វុដ្ឋា-
 បេស្សន្តិ ទេតំ ភិក្ខុវេ អប្បសន្តានំ វា ឧសាទាយ

គត្តិនិក្ខេប្ប សិក្ខាបទី ១

[៣៦២] សមយោនា ព្រះកុដ្ឋដំមានព្រះភាគគត្តិនិក្ខេប្បខាម
 របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបស្រែសាវត្ថី ។ សមយោនាឯង ភិក្ខុនី
 ទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីមានភិសាវ ។ ភិក្ខុនីមានភិសាវនោះគ្រឿង
 បិណ្ឌបាត ។ មនុស្សទាំងឡាយខំយាយយ៉ាងនេះថា ចូរអ្នកទាំងឡាយ
 ប្រគល់ភិក្ខុដល់លោកទ្រូស (ព្រោះ) លោកទ្រូសមានភិក្ខុនី ។ មនុស្ស
 ទាំងឡាយកោលរោស គំរង្រិល បន្តិះបន្តាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយមិន
 សមបើទំនិញឧបសម្បទាដល់ស្រីមានភិសាវ ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបាន
 ពូលសំនុំរក្សាមនុស្សទាំងឡាយកំពុងកោលរោស គំរង្រិល បន្តិះ
 បន្តាប់ហើយ ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាមានសេចក្តីត្រាថ្នាំរិប ។ បេ ។ ភិក្ខុនី
 ទាំងឡាយនោះក៏កោលរោស គំរង្រិល បន្តិះបន្តាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ
 មិនសមបើទំនិញឧបសម្បទាដល់ស្រីមានភិសាវ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
 ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តើភិក្ខុនីទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទា
 ដល់ស្រីមានភិ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដំ
 មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះកុដ្ឋដំមានព្រះច្រងីបន្ទាសថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនគួរបើទំនិញឧបសម្បទាដល់ស្រីមានភិសាវ
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែនជាទ្រង់ដេញដល់ពួកដទៃដល់មិន

វិធីបដិសេធ ភិក្ខុវិភិក្ខោ

។ បេ ។ ឃ ។ ដ ។ ណ ។ តិក្ខុវេ តិក្ខុវិយោ វេ ។ សិក្ខា
បដិ ឧត្តិសន្ត យា បដ តិក្ខុវិ កត្តិវិ វុដ្ឋាបេយ្យ
ចាចិត្តិយន្តិ ។

[៣៦៥] យា បដាតិ យោ យាទិសា ។ បេ ។ តិក្ខុវិគិ
។ បេ ។ អយំ ឥមស្មិ អនេ អនិប្បេតា តិក្ខុវិគិ ។
កត្តិវិ ធាម អាបន្តសត្តា វុត្តិ ។ វុដ្ឋាបេយ្យាតិ ឧប-
សម្មាទេយ្យ ។ វុដ្ឋាបេស្សាមិគិ កណំ វ អាចរិវិ វ បត្តិ
វ ចិវំ វ បរិយេសតិ សិមំ វ សុត្តន្តិកា អាបត្តិ ឧត្តរដស្ស
ញត្តយា ឧត្តរដ ឌីហិ កម្មវាចាហិ ឧត្តរា កម្មវា-
ចាបរិយោសានេ ឧបជ្ឈាយាយ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស
កណស្ស ច អាចរិវិយា ច អាបត្តិ ឧត្តរដស្ស ។

[៣៦៦] កត្តិវិយា កត្តិវិសញ្ញា វុដ្ឋាបេតិ អាបត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។ កត្តិវិយា វេមតិកា វុដ្ឋាបេតិ អាបត្តិ
ឧត្តរដស្ស ។ កត្តិវិយា អកត្តិវិសញ្ញា វុដ្ឋាបេតិ អបា-
បត្តិ ។ អកត្តិវិយា កត្តិវិសញ្ញា អាបត្តិ ឧត្តរដស្ស ។
អកត្តិវិយា វេមតិកា អាបត្តិ ឧត្តរដស្ស ។ អកត្តិវិ-
យា អកត្តិវិសញ្ញា អបាបត្តិ ។

វិធីបដិសេធ ភិក្ខុវិភិក្ខោ

ខាន់(ជ្រៅ)ទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុវិភិក្ខោយ ចូរភិក្ខុវិភិក្ខោយសំ-
វេន្តិទ្រៀនឱ្យសំភាវទទេយោនិទេថា ភិក្ខុវិភិក្ខោយឱ្យឧបសម្មាទាដល់
ស្រីមានភតិ ភិក្ខុវិភិក្ខោត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣៦៧] ត្រូវពាក្យថា ភិក្ខុវិភិក្ខោយ មានសេចក្តីអធិប្បាយ
ក្នុងសិក្ខាបទទី ១ នៃប្រាជ្ញាបិក្ខុវិភិក្ខោយ ។ ដែលហៅថា ស្រីមានភតិ
សំដៅយកស្រីដែលមានសក្តម្ភផលវត្ថុហើយ ។ ពាក្យថា ឱ្យឧបសម្មាទា
ដល់បុរសជាភិក្ខុ ។ ភិក្ខុវិភិក្ខោ អញ្ជើញឱ្យឧបសម្មាទា ហើយស្រី
រកគណៈក្តី អាចរិវិក្តី(១) បាត្រក្តី ចិវក្តី សុត្តសិមាភិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ
ត្រូវទុក្ខដទណៈចប់ញត្តិ ត្រូវទុក្ខដទណៈចប់កម្មវាចាហិ ចប់
កម្មវាចា ឧបជ្ឈាយត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គណៈទី៤ អាចរិវិក្តីត្រូវអាបត្តិទុក្ខដទ

[៣៦៨] ស្រីមានភតិ ភិក្ខុវិភិក្ខោសំដៅថាមានភតិ ហើយឱ្យឧបសម្មា-
ទា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ស្រីមានភតិ ភិក្ខុវិភិក្ខោយ ហើយឱ្យ
ឧបសម្មាទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ស្រីមានភតិ ភិក្ខុវិភិក្ខោសំដៅថាមិនមាន
ភតិ ហើយឱ្យឧបសម្មាទា មិនត្រូវអាបត្តិ ។ ស្រីមិនមានភតិ ភិក្ខុវិភិ-
ក្ខោសំដៅថាមានភតិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ស្រីមិនមានភតិ ភិក្ខុវិភិក្ខោយ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ស្រីមិនមានភតិ ភិក្ខុវិភិក្ខោសំដៅថាមិនមានភតិ មិន
ត្រូវអាបត្តិ ។

១ អាចារ្យស្រីសំដៅយកភិក្ខុវិភិក្ខោ ។

(៣៦៧) អនុប្បត្តិ កត្តា អនុប្បត្តិសញ្ញា វុធាយតិ អនុប្បត្តិ អនុប្បត្តិសញ្ញា វុធាយតិ ឧប្បត្តិកាយ អាណិ- កម្មកាយាយតិ ។

កត្តាវិធានស្រាវជ្រាវ ទំព័រ ១

(៣៦៨) គេ សមយេន តុន្តោ គត្តា សាវត្ថិយំ វិហារតិ ជេតវិទេ អនាថមិណ្ណិកស្ស អាណមេ ។ គេន ទោ បទ សមយេន កំគុណិយោ ចាយន្តិ វុធាយតិ ។ សា មិណ្ណាយ ចាតិ ។ មនុស្ស ឯវាហាសុ ធម៌យ្យាយ កំគុណិ សនុតិយោ^(១) អយ្យាតិ ។ មនុស្ស ឧជ្ឈាយន្តិ ទិយន្តិ វិចារេន្តិ កតិ ហិ ចាម កំគុណិយោ ចាយន្តិ វុធាយស្សន្តិ ។ អស្សន្តសុ ទោ កំគុណិយោ តេសំ មនុស្សាចំ ឧជ្ឈាយន្តាចំ ទិយន្តាចំ វិចារេន្តាចំ ។ យា តា កំគុណិយោ អច្ឆាត្តា ។ មេ ។ តា ឧជ្ឈាយន្តិ ទិយន្តិ វិចារេន្តិ កតិ ហិ ចាម កំគុណិយោ ចាយន្តិ

១ សនុតិយកតិ ធម៌ យោគា ទិស្សនិ ។

(៣៦៧) វា វេលមិទ្ធិក្រាហបត្តិ (គតិសិក្សាបទនេនោន យោនិ) និ ស្រិមានគតិ កំគុណិសិកាលំថាមិនមានគតិ ហើយឱ្យបសម្បទា ១ ស្រិ មិនមានគតិ កំគុណិសិកាលំថាមិនមានគតិ ហើយឱ្យបសម្បទា ១ កំគុណិ ធម៌ ១ កំគុណិធម៌មនុស្សបញ្ញតិ ១

កត្តាវិធាន សិក្សាទំព័រ ២

(៣៦៨) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជីមានព្រះភាគនិងក្នុងជេតវិហារម រេសំអនាថមិណ្ណិកសេន្តិ ទៀចក្រិណិយាត្ថិ ។ ត្រានោះឯង កំគុណិចំ ឡាយឱ្យបសម្បទាដល់ស្រិមេដោះ ។ កំគុណិខោមក្រិចារេបំណុចាត ។ មនុស្សទាំង ឡាយបាននិយាយយោនិទេនថា ចូរអ្នកទាំងឡាយឱ្យកំគុណិសំ លោកម្ចាស់(ព្រោះ)លោកម្ចាស់មានគតិភាព មនុស្សទាំងឡាយពោលពោស គិរិដៀល បន្តបន្តិបំថា កំគុណិទាំងឡាយមិនសមបើនឹងឱ្យបសម្បទាដល់ ស្រិមេដោះសោះ ។ កំគុណិទាំងឡាយបានពូក្រសំខុវភាពមនុស្សទាំង ឡាយកំគុណិពោលពោស គិរិដៀល បន្តបន្តិបំហើយ ។ កំគុណិទាំងឡាយ លា មានសេចក្តីប្រាថ្នាភិច ។ មេ ។ កំគុណិទាំងឡាយទោះកំពោលពោស គិរិដៀល បន្តបន្តិបំថា ពួកកំគុណិមិនសមបើនឹងឱ្យបសម្បទាដល់ស្រិ

វុដ្ឋាបេស្សន្តិកំ ។ មេ ។ សច្ចំ កាវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយោ
 ចាយន្តិ វុដ្ឋាបេន្តិកំ ។ សច្ចំ កកវាតិ ។ វិការហិ តុន្តោ
 កកវា កាថំ ហំ ធាម ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយោ ចាយន្តិ
 វុដ្ឋាបេស្សន្តិ ទេតំ ភិក្ខុវេ អប្បសន្តាធំ វា មសា-
 តាយ ។ មេ ។ វេត្ត បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយោ ឥបំ
 សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសន្ត យា បន ភិក្ខុនិ ចាយន្តិ វុដ្ឋាបេយ្យ
 ចាចិត្តិយន្តិ ។

[៣៦៧] យា មចាតិ យា យាជិសា ។ មេ ។
 ភិក្ខុនិកំ ។ មេ ។ អយំ ឥមស្មី អន្តេ អជិប្បេតា ភិក្ខុ-
 និកំ ។ ចាយន្តិ ធាម មាតា វា ហោតិ ជាតិ វា ។ វុដ្ឋា-
 បេយ្យានិ ឧបសម្មាទេយ្យ ។ វុដ្ឋាបេស្សន្តិកំ កណំ វា
 អាចរិធំ វា មត្តំ វា ចរិ វា មរិយសតិ សមំ វា
 សឧទ្ធតិ អាមត្តិ ធុត្តិជស្ស ញត្តិយា ធុត្តិជំ ភិហិ
 កត្តិវាចាហិ ធុត្តិជា កត្តិវាចាបរិយោសានេ ឧបជ្ឈា-
 យាយ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស កណស្ស ច អាចរិធំយា
 ច អាមត្តិ ធុត្តិជស្ស ។

មេដោរសារ ។ មេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាភិក្ខុ-
 និកំទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីមេដោះ ពិភវមន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ត្រាបទូលថា ចរិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិភវមន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏នោះជាគ
 ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនិកំទាំងឡាយមិនគួរបើនឹងឲ្យ
 ឧបសម្បទាដល់ស្រីមេដោះទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំ
 ឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកដទៃដល់មិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ មេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ចូរភិក្ខុនិកំទាំងឡាយសិវ័សឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះចា ភិក្ខុនិកាយមួយ
 ឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីមេដោះ ភិក្ខុនិកាយត្រូវតែបង្ខំបាចិត្តិយ ។

[៣៦៨] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនិកាយមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយ
 ក្នុងសិក្ខាបទទី១១២ទាក់ទងកកវាច្បាប់ហើយ ។ ដែលហៅថា ស្រីមេដោះ
 គឺជាភិក្ខុ ស្រីមេដោះមែនវាគឺ ។ ពាក្យថា ឲ្យឧបសម្បទា គឺបំបួស
 ជាភិក្ខុនិ ។ ភិក្ខុនិគឺថា អញទាំងឡាយឧបសម្បទា ហើយស្វែងរកគណៈក្តី
 អាចរិធំគឺ បាត្រក្តី ចរិក្តី សន្តសម័យក្តី ត្រូវអាមត្តិទុកដ ត្រូវទុកដ
 ទណៈចប់ញត្តិ ត្រូវទុកដទាំងឡាយទណៈចប់កម្មវាចារិយោសន ចប់កម្មវាចា
 ឧបជ្ឈាយា ត្រូវតែបង្ខំបាចិត្តិយ គណៈនិកាយចរិត្រត្រូវតែបង្ខំបាចិត្តិយ ។

[៣៧០] ចាយន្តិយា ចាយន្តិយសញ្ញា វុដ្ឋាបេតិ
 អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ចាយន្តិយា វេមតិកា វុដ្ឋា-
 បេតិ អាបត្តិ ធុត្តដស្ស ។ ចាយន្តិយា អចាយន្តិ-
 សញ្ញា វុដ្ឋាបេតិ អចាបត្តិ ។ អចាយន្តិយា ចាយន្តិ-
 សញ្ញា អាបត្តិ ធុត្តដស្ស ។ អចាយន្តិយា វេមតិកា
 អាបត្តិ ធុត្តដស្ស ។ អចាយន្តិយា អចាយន្តិសញ្ញា
 អចាបត្តិ ។

[៣៧១] អចាបត្តិ ចាយន្តិ អចាយន្តិសញ្ញា វុដ្ឋា-
 បេតិ អចាយន្តិ អចាយន្តិសញ្ញា វុដ្ឋាបេតិ ធុត្តិកាយ
 អាទិកាច្ឆកាយោតិ ។

ធម្មនិវេទន្ត ធម្មិយសិក្ខាបទី

[៣៧២] ភេន សមយេន តុន្តា ភេតវា សាវត្ថិយៈ
 វិហារតិ ជេតវេន អចាបតិណ្ឌិកស្ស អាវាមេ ។ ភេន
 តោ ចន សមយេន ភិក្ខុនិយោ ទ្វេ វស្សានិ ធស្ស

[៣៧០] ស្រិមេដោះ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាស្រិមេដោះ ហើយឱ្យ
 ឧបសម្បត្តា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ស្រិមេដោះ ភិក្ខុនិសង្ឃិយ ហើយ
 ឱ្យឧបសម្បត្តា ត្រូវអាបត្តិក្នុង ។ ស្រិមេដោះ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាមិន
 មែនស្រិមេដោះ ហើយឱ្យឧបសម្បត្តា មិនត្រូវអាបត្តិ ។ មិនមែនស្រិ-
 មេដោះ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាស្រិមេដោះ ត្រូវអាបត្តិក្នុង ។ មិនមែនស្រិ-
 មេដោះ ភិក្ខុនិសង្ឃិយ ត្រូវអាបត្តិក្នុង ។ មិនមែនស្រិមេដោះ ភិក្ខុនិ-
 សំគាល់ថាមិនមែនស្រិមេដោះ មិនត្រូវអាបត្តិ ។

[៣៧១] ព្រះវេលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៤ យ៉ាង)
 គឺស្រិមេដោះ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាមិនមែនស្រិមេដោះ ហើយឱ្យឧបសម្បត្តា
 មិនមែនស្រិមេដោះ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាមិនមែនស្រិមេដោះ ហើយឱ្យឧប-
 សម្បត្តា ១ ភិក្ខុនិក្ខុ ១ ភិក្ខុនិវេទន្តមុនបញ្ញត្តិ ១ ។

ធម្មនិវេទន្ត សិក្ខាបទទី ៣

[៣៧២] សម័យាទាះ ព្រះពុទ្ធដំរិទ្ធិព្រះភាគគន្ធិក្នុងរដ្ឋភាគ
 របស់អនាថមណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបត្រីសាវត្ថិ ។ ត្រាចោទេន ភិក្ខុនិវេទន្ត

វិធីបដិសេធ ភិក្ខុវិទ្យា

ធម្មេសុ អសិក្ខិតសិក្ខិត សិក្ខុមាណំ វុដ្ឋាបេស្សន្តិ ។ តា
 ណា ហោន្តិ អធិត្តា ន ជាធីត្តិ កប្បិយំ វា អកប្បិយំ
 វា ។ យា តា ភិក្ខុនិយោ អប្បិញ្ញា ។ មេ ។ តា
 ទុដ្ឋាយន្តិ ចិយន្តិ វិចារេន្តិ កតំ ហិ ជាម ភិក្ខុនិយោ
 ទ្វេ វស្សានំ ធម្មេសុ ធម្មេសុ អសិក្ខិតសិក្ខិត សិក្ខុមាណំ
 វុដ្ឋាបេស្សន្តិ ។ មេ ។ សច្ចំ កិវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយោ
 ទ្វេ វស្សានំ ធម្មេសុ ធម្មេសុ អសិក្ខិតសិក្ខិត សិក្ខុមាណំ
 វុដ្ឋាបេស្សន្តិ ។ សច្ចំ កតតិ ។ វិសហំ ពុទ្ធា កតា កតំ
 ហិ ជាម ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយោ ទ្វេ វស្សានំ ធម្មេសុ
 ធម្មេសុ អសិក្ខិតសិក្ខិត សិក្ខុមាណំ វុដ្ឋាបេស្សន្តិ ទេតំ ភិក្ខុវេ
 អប្បិញ្ញាណំ វា បសាទាយ ។ មេ ។ វិសហំត្វា ធម្មំ
 កតំ កត្វា ភិក្ខុ អាមទ្កេសិ អនុជាបាមិ ភិក្ខុវេ

វិធីបដិសេធ ភិក្ខុវិទ្យា

ឡាយឲ្យចមសម្បទាដល់សិក្ខុមាណា^(១) ដែលមិនបានសិក្សាសិក្ខាភូតដល់
 យ៉ាង^(២) អស់ពីរឆ្នាំ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ (ដែលទើបនឹងបូស) នោះជា
 សិក្សានិមិត្តសម័យដ៏ដ្ឋានបូកមិនគួរ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា
 មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ មេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏ពាលទោស
 ក៏ដៀល បន្តបង្កប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយមិនសមរម័យនឹងឲ្យចមសម្ប-
 ទាដល់សិក្ខុមាណាដែលមិនបានសិក្សាសិក្ខាភូតដល់ យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំនោះ
 ។ មេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ឲ្យចមសម្បទាដល់សិក្ខុមាណាដែលមិនបានសិក្សាសិក្ខាភូតដល់ យ៉ាងអស់
 ពីរឆ្នាំ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រាចទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏ទ្រង់ដោយទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនគួររម័យនឹងឲ្យចមសម្បទាដល់សិក្ខុមាណា
 ដែលមិនបានសិក្សាសិក្ខាភូតដល់ យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកដទៃដែលមិនបានជ្រះថ្លាទេ ។ មេ ។
 លុះទ្រង់បន្ទោសហើយទ្រង់ធ្វើដំបូងថា ទើបត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាគតអនុញ្ញាតដើម្បីឲ្យភិក្ខុទិស្សឲ្យសិក្សាសម្មតិ

១ សាមណេរិដែលនៅប្រើត្រីភូតមិ ២ យ៉ាងរូបនិងរូបសម្បទាសិក្ខុនិ ៣ ព័ត៌មានព្រះ
 តិចាតាហើមណំព្រះសិវិកាលោកនាមោសិវិកាលោក ។

សិក្ខាមាយ ទ្វេ វស្សានិ ធម្មេសុ ធម្មេសុ សិក្ខា-
 សម្មតិ ធាតុ ។ ឋាន្តា បរម ភិក្ខុវេ យាតត្ថា ។
 តាយ សិក្ខាមាយ សង្ឃ ឧបសម្ព័ន្ធន្តា ឯតិសំ
 ឧត្តរសង្កំ កាត្តា ភិក្ខុនិច្ចំ ចារន វត្តិម្ហា ឧត្តិដ៏តំ
 ធិសិទិក្ខា អញ្ញសំ បក្កុមាត្វា ឋាន្តស្ស វេយ្យោ អហំ
 អយ្យ ឥត្តន្តាមា ឥត្តន្តាមាយ អយ្យាយ សិក្ខាមា-
 នា សង្ឃ ទ្វេ វស្សានិ ធម្មេសុ ធម្មេសុ សិក្ខាសម្មតិ
 យាតតិ ។ ឧតិយម្យំ យាតិទត្វា ឧតិយម្យំ យា-
 ចំតត្វា ។ ព្យត្តាយ ភិក្ខុនិយោ បដិពលាយ សង្ឃោ
 ញាបេតត្វា សុណាតុ មេ អយ្យេ សង្ឃោ អយំ ឥត្តន្តាមា
 ឥត្តន្តាមាយ អយ្យាយ សិក្ខាមា នា សង្ឃ ទ្វេ វស្សានិ
 ធម្មេសុ ធម្មេសុ សិក្ខាសម្មតិ យាតតិ ។ យធំ សង្ឃស្ស
 បក្កុកស្ស សង្ឃោ ឥត្តន្តាមាយ សិក្ខាមាយ ទ្វេ វស្សា-
 និ ធម្មេសុ ធម្មេសុ សិក្ខាសម្មតិ ធរយេយ្យ ។ ឋាន្តា ញត្តិ ។
 សុណាតុ មេ អយ្យេ សង្ឃោ អយំ ឥត្តន្តាមា ឥត្តន្តា-
 មាយ អយ្យាយ សិក្ខាមា នា សង្ឃ ទ្វេ វស្សានិ ធម្មេ
 ធម្មេសុ សិក្ខាសម្មតិ យាតតិ ។ សង្ឃោ ឥត្តន្តាមាយ

ក្នុងធម៌ យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ ដល់សិក្ខាមា ។ ម្ចាស់ភិក្ខុវាទិក្សាយ ក៏
 សិក្ខាសម្មតិខាងសង្ឃត្រូវឱ្យយ៉ាងនេះ ។ គឺសិក្ខាមាខាងត្រូវចូលទៅរក
 សង្ឃហើយធ្វើទុក្ខសង្កត្រៀងស្នាម្លា ហើយសំពះបាតភិក្ខុវាទិក្សាយ
 រួចអង្គុយច្របាច់ផ្គងអញ្ញសំឡើង ហើយទំយាយយ៉ាងនេះទ្រង់សង្ឃ
 បតិក្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំមានឈ្មោះនេះជាសិក្ខាមាខាងសំលោកម្ចាស់មាន
 ឈ្មោះនេះ សូមសិក្ខាសម្មតិក្នុងធម៌ យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំទ្រង់សង្ឃ ។ សិក្ខា-
 សម្មតិខាងត្រូវសិក្ខាមាខាងសូមអស់ពីរឆ្នាំដល់ពីរឆ្នាំទ្រង់សង្ឃ ។ សូមអស់
 ពីរឆ្នាំដល់ពីរឆ្នាំទ្រង់សង្ឃ ។ ភិក្ខុវាទិក្សាយប្រគល់ត្រូវឱ្យសង្ឃដឹងថា បតិក្រ
 លោកម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ខាងនេះមានឈ្មោះនេះជាសិក្ខាមាខាង
 សំលោកម្ចាស់មានឈ្មោះនេះ សូមសិក្ខាសម្មតិក្នុងធម៌ យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំទ្រង់
 សង្ឃ ។ បើសិក្ខាសម្មតិក្នុងធម៌មានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ត្រូវសង្ឃឱ្យ
 សិក្ខាសម្មតិក្នុងធម៌ យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ ដល់សិក្ខាមាឈ្មោះនេះ ។ នេះជា
 ញត្តិ ។ បតិក្រលោកម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ខាងនេះមានឈ្មោះនេះជា
 សិក្ខាមាខាងសំលោកម្ចាស់មានឈ្មោះនេះ សូមសិក្ខាសម្មតិក្នុងធម៌ យ៉ាង
 អស់ពីរឆ្នាំទ្រង់សង្ឃ ។ សង្ឃឱ្យសិក្ខាសម្មតិក្នុងធម៌ យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ

សិក្ខាមាតាយ ទ្វេ វស្សានំ ធម្មសុ ធម្មេសុ សិក្ខាសម្មតិ
 ទេតិ ។ យស្ស អយ្យាយ ខមតំ ឥត្តញ្ញាមាយ សិក្ខា-
 មាតាយ ទ្វេ វស្សានំ ធម្មសុ ធម្មេសុ សិក្ខាសម្មតិ យោ
 ទានំ សា គុណ្ណស្ស យស្ស ធម្មមតិ សា កា-
 សេយ្យ ។ ទិញ្ញា សាធម្មេន ឥត្តញ្ញាមាយ សិក្ខាមាតាយ
 ទ្វេ វស្សានំ ធម្មសុ ធម្មេសុ សិក្ខាសម្មតិ ។ ខមតិ
 សធម្មស្ស ឧស្សា គុណ្ណិ ។ បរិមេតំ ឆារោមតិ ។ សា
 សិក្ខាមាតា បរិ វេទហិតិ វត្តញ្ញា មាលារតិចាតា វេទណិ
 ទ្វេ វស្សានំ អវិគីក្កមសមាទានំ សមាទិយាមិ អទិញ្ញា-
 នាតា វេទណិ ទ្វេ វស្សានំ អវិគីក្កមសមាទានំ សមា-
 ទិយាមិ អត្រិហ្មចរិយា វេទណិ ទ្វេ វស្សានំ អវិគីក្កម-
 សមាទានំ សមាទិយាមិ មុសាវតា វេទណិ ទ្វេ វស្សានំ
 អវិគីក្កមសមាទានំ សមាទិយាមិ សុរាមេយមជ្ជប្បមា-
 ទដ្ឋាតា វេទណិ ទ្វេ វស្សានំ អវិគីក្កមសមាទានំ សមា-
 ទិយាមិ វិកាលភោជនា វេទណិ ទ្វេ វស្សានំ អវិគីក្កម-
 សមាទានំ សមាទិយាមិ ។ អដទោ កតវា តា ភិក្ខុ-
 ទិយោ អនេកុបរិយាយេន វិកហិត្តា ទុក្ខតាយ ។ មេ ។

ដល់សិក្ខាមាតាមានឈ្មោះនេះ ។ ការឱ្យសិក្ខាសម្មតិក្នុងធម៌ម៉ែ យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ
 ដល់សិក្ខាមាតាមានឈ្មោះនេះគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គ
 មេ(ត្រៃស្សៀម មិនគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះត្រៃ
 ម៉ែយាយឡើយ ។ សង្ឃឱ្យសិក្ខាសម្មតិក្នុងធម៌ម៉ែ យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ ដល់សិក្ខា-
 មាតាមានឈ្មោះនេះហើយ ។ ការឱ្យសិក្ខាសម្មតិមានគួរដល់សង្ឃ ហេតុ
 នោះបានជាសង្ឃស្សៀម ។ ខ្ញុំសូមបំភ្លឺកុំឱ្យរឿងនេះដោយអាការស្សៀមទៅ
 យ៉ាងនេះ ។ សិក្ខាមាតាមេ(ត្រៃកុម្មុយ៉ាម៉ែ មានចូលយ៉ាងនេះហើយ
 បញ្ជាក់ចំពោះខ្ញុំសូមសមាទានឱ្យបុណ្យភាវណាវេទណិ ជាសមា-
 ទានមិនកន្លង(៣៦) អស់ពីរឆ្នាំ ខ្ញុំសូមសមាទានឱ្យអទិញ្ញាមាតាវេទណិ
 ជាសមាទានមិនកន្លងអស់ពីរឆ្នាំ ខ្ញុំសូមសមាទានឱ្យអត្រិហ្មចរិយាវេ-
 ទណិ ជាសមាទានមិនកន្លងអស់ពីរឆ្នាំ ខ្ញុំសូមសមាទានឱ្យមុសាវតា
 វេទណិ ជាសមាទានមិនកន្លងអស់ពីរឆ្នាំ ខ្ញុំសូមសមាទានឱ្យសុរាមេយ-
 មជ្ជប្បមាទដ្ឋាតាវេទណិ ជាសមាទានមិនកន្លងអស់ពីរឆ្នាំ ខ្ញុំសូមសមាទាន
 ឱ្យវិកាលភោជនាវេទណិ ជាសមាទានមិនកន្លងអស់ពីរឆ្នាំ ។ លំដាប់នោះ
 ឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគច្រើនបញ្ជូនសិក្ខាសម្មតិទាំងឡាយនោះដោយហើយ
 ជាច្រើន ។ មេ ។ ហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើយ៉ាងហ្នឹង

អាមត្តិ ធុត្តជស្ស ។ អធិប្បកម្ម វេរតិកា អាមត្តិ
ធុត្តជស្ស ។ អធិប្បកម្ម អធិប្បកម្មសញ្ញា អាមត្តិ
ធុត្តជស្ស ។

[៣៧៥] អធិបត្តិ ទ្រូ វស្សានិ ធម្មុ ធម្មេសុ សិក្ខុ-
តសិក្ខុ សិក្ខុមាធំ វុដ្ឋាបេតិ ឧប្បត្តិកាយ អាទិក
ប្បកាយាតិ ។

គត្តិវិគ្គយ បុគ្គលិកបទ

[៣៧៦] តេន សមយេន តុន្តា កតិវិ សាវត្តិយំ
វិរោតិ ដេតវេន អធិបតិណ្ឌិកស្ស អាណេ ។ តេន
ទោ បទ សមយេន កិក្ខុនិយោ ទ្រូ វស្សានិ ធម្មុ ធម្មេសុ
សិក្ខុតសិក្ខុ សិក្ខុមាធំ សង្កេត អសធម្មតំ វុដ្ឋាបេតិ ។
កិក្ខុនិយោ វេរមាហស្ស វេរ សិក្ខុមាធំ វេរ ជា.ន
វេរ ធម្ម វេរ អាហារេ វេរ មក្កា វេរ កក្សយំ
កកេថាតិ ។ តា វេរមាហស្ស ន មយំ អយេ វសិក្ខុមាធំ

កិក្ខុនិសំគាល់ថាកម្មប្រកបដោយធម៌ ត្រូវលាបក្តីទុក្ខ ។ កម្មមិនប្រកប
ដោយធម៌ កិក្ខុនិសង្សយ ត្រូវលាបក្តីទុក្ខ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌
កិក្ខុនិសំគាល់ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវលាបក្តីទុក្ខ ។

[៣៧៧] ករវេលមិនត្រូវលាបក្តី (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមានព្យាយាម)
កិក្ខុនិសំគាល់សិក្ខុមាធំដែលបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦ យ៉ាងអស់ពីរដ្ឋាន
បទរបស់ម្យា ១ កិក្ខុនិក្ខត ១ កិក្ខុនិក្ខតម្យា ១ បញ្ញតិ ១ ។

គត្តិវិគ្គយ សិក្ខាបទទី ២

[៣៧៦] សមយោនៈ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគក្នុងក្នុងវេរវេរ
របស់ខោតបំណុលកសេដ្ឋី ចៀបត្រីសាវត្តិ ។ សមយោនៈឯង កិក្ខុ
និក្ខយទ្យេបសម្បទាសំសិក្ខុមាធំបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦ យ៉ាង
អស់ពីរដ្ឋានដែលសង្ឃមិនបានសុខ ។ កិក្ខុនិក្ខយ (រូបនាម) ក
បានខំហាយយ៉ាងនេះថា ខែសិក្ខុមាធំនាំនិក្ខយ ពួកនាងចូរមក ចូរដឹង
កិច្ចខេ ចូរឱ្យបេសៈនេះ ចូរនាំយករបស់ខេមក សេចក្តីត្រូវការដោយ
របស់ខេ ពួកនាងចូរចូររបស់ខេឱ្យជាកប្បិយ ។ សិក្ខុមាធំនាំនិក្ខយបាន
និយាយពាក្យយ៉ាងនេះថា បតិក្រិលាកម្មាសំ យេនិក្ខុមិនមែនជាសិក្ខុមាធំ

ប្រតិបត្តិការណ៍ ធម្មតិវិជ្ជា បញ្ចសិក្ខាបទ វិជ្ជាសម្មតិ

កិក្ខុដិយោ មយន្តិ ។ យា នា កិក្ខុដិយោ អប្បវិច្ឆា
 ។ បេ ។ នា ឧដ្ឋាយន្តិ មិយន្តិ វិការេន្តិ កង់ ហិ ជាម
 កិក្ខុដិយោ ទ្វេ វស្សានិ ធសុ ធម្មេសុ សិក្ខិតសិក្ខុ
 សិក្ខុមាធំ សាធុណ អសម្មតំ វុដ្ឋាបេស្សន្តិ ។ បេ ។
 សច្ចំ កំ ពិច្ឆារេ កិក្ខុដិយោ ទ្វេ វស្សានិ ធសុ ធម្មេសុ ។
 សិក្ខិតសិក្ខុ សិក្ខុមាធំ សាធុណ អសម្មតំ វុដ្ឋាបេន្តិ ។
 នំ ។ សច្ចំ កកវតិ ។ វិការេ កុន្តោ កកវ កង់ ហិ
 ជាម កិក្ខុដិយោ កិក្ខុដិយោ ទ្វេ វស្សានិ ធសុ ធម្មេសុ
 សិក្ខិតសិក្ខុ សិក្ខុមាធំ សាធុណ អសម្មតំ វុដ្ឋាបេស្សន្តិ
 ទេនំ កិក្ខុដិយោ អប្បសម្មាធំ វា មសាទាយ ។ បេ ។ វិការេ
 កុ ធម្មំ កង់ កាត្វា កិក្ខុ អាមទេសំ អនុជាជាម
 កិក្ខុដិយោ ទ្វេ វស្សានិ ធសុ ធម្មេសុ សិក្ខិតសិក្ខុយ
 សិក្ខុមាធំ វុដ្ឋានសម្មតំ មាតុ ។ ឯវេ បេ កិក្ខុដិ

10 យើងខ្ញុំជាកិក្ខុ ។ កិក្ខុទាំងឡាយ ៧ មានសេចក្តីប្រាថ្នា និង
 ។ បេ ។ កិក្ខុទាំងឡាយ មានកំពាល រោស កំពង្រ បន្តបន្ទាប់ថា កិក្ខុ
 ទាំងឡាយមិនសម្រេចនឹងឱ្យ បសម្បទាដល់សិក្ខុមាតាបាទសិក្ខុសិក្ខុ
 ធម៌ យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ ដែលសង្ឃមិនបានសន្តតសោះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់
 សួរថា ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ ពួកកិក្ខុទាំងឡាយឱ្យ បសម្បទាដល់
 សិក្ខុមាតាបាទសិក្ខុសិក្ខុធម៌ យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ ដែលសង្ឃមិនបាន
 សន្តត ពិតមែនឬ ។ កិក្ខុទាំងឡាយត្របទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជាតិទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ
 កិក្ខុទាំងឡាយមិនត្រូវបើនឹងឱ្យ បសម្បទាដល់សិក្ខុមាតាបាទសិក្ខុសិក្ខុ
 ធម៌ យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ ដែលសង្ឃមិនបានសន្តតសោះ ម្ចាស់កិក្ខុទាំង
 ឡាយ អំពើនេះមិនមែនខ្ញុំប្រើថ្នាំដល់ពួកដទៃដែលមិនទាន់ប្រើថ្នាំទេ
 ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទើបទ្រង់ធ្វើធម៌គង់ត្រាស់ហៅ
 កិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ កថាភក្តិអនុញ្ញាតដើម្បីឱ្យ
 កិក្ខុសង្ឃឱ្យវុដ្ឋានសម្មតិ^១ ដល់សិក្ខុមាតាដែលសិក្ខុសិក្ខុធម៌ យ៉ាង
 អស់ពីរឆ្នាំហើយ ។ ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ ឯវុដ្ឋានសម្មតិមានសង្ឃត្រា

១ ការសន្មតិវិជ្ជាសិក្ខុមាតាដែលសម្រេចសិក្ខាបទ ២ ត្រូវត្រូវប្រើវិជ្ជាហើយទោះឱ្យយប់
 ប្រែសមាគមកេរ្តិ៍រៀន ។

ធាតុត្រា ។ តាយ ទ្រ វស្សាចិ ធនុ ធម្មេសុ សិក្ខិត-
 សិក្ខាយ សិក្ខាមាយ សង្ឃំ ឧបសង្កតិញ ឯកសំ
 ឧត្តរាសង្កំ ករិញ កិក្ខុធិធំ ចារេ វទ្ធិញ ឧត្តរា ឧត្តរា ឧត្តរា
 ធិសិធិញ អក្ខលំ បក្ខហេតុ ឯវមស្ស វធិយោ អហំ
 អយ្យ ឥត្តន្តាមា ឥត្តន្តាមាយ អយ្យាយ ទ្រ វស្សាចិ
 ធនុ ធម្មេសុ សិក្ខិតសិក្ខា សិក្ខាមាយ សង្ឃំ វុដ្ឋា-
 ធនសម្មតិ យាចាមិត ។ ធិតិយម្យ យាចិត្តា តតិយម្យ
 យាចិត្តា ។ ត្រតាយ កិក្ខុធិយោ បធិតាយ សង្ឃោ
 ញាមេតញា សុណាតុ មេ អយ្យ សង្ឃោ អយំ ឥត្តន្តា-
 មា ឥត្តន្តាមាយ អយ្យាយ ទ្រ វស្សាចិ ធនុ ធម្មេសុ
 សិក្ខិតសិក្ខា សិក្ខាមាយ សង្ឃំ វុដ្ឋាធនសម្មតិ យាចតំ ។
 យធំ សង្ឃស្ស បក្ខកលំ សង្ឃោ ឥត្តន្តាមាយ ទ្រ
 វស្សាចិ ធនុ ធម្មេសុ សិក្ខិតសិក្ខាយ សិក្ខាមាយ
 វុដ្ឋាធនសម្មតិ ធនេយ្យ ។ ឯសា ញតិ ។ សុណាតុ មេ
 អយ្យ សង្ឃោ អយំ ឥត្តន្តាមា ឥត្តន្តាមាយ អយ្យាយ
 ទ្រ វស្សាចិ ធនុ ធម្មេសុ សិក្ខិតសិក្ខា សិក្ខាមាយ
 សង្ឃំ វុដ្ឋាធនសម្មតិ យាចតំ ។ សង្ឃោ ឥត្តន្តាមាយ ទ្រ

ឱយោនិទេ ។ គិសិក្ខាមាយ វេលសិក្ខិតសិក្ខិតធិមិ ឯ យោនិអសំតិវុដ្ឋា
 ហើយនោះ ត្រៃចូលទៅកេសង្ឃវុដ្ឋាធនសង្ឃវុដ្ឋា វិស្សាមា ហើយថ្វាយ
 បង្គំបាតកិក្ខុធិតំឱយ យម្ពអង្គុយ ច្រហោងផ្គុំធនក្រុមវិទ្យា ហើយនិយាយ
 យោនិទេនិសង្ឃថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំជាសិក្ខិតមាយ បេសលោកម្ចាស់
 មានឈ្មោះនេះបាទសិក្ខិតសិក្ខិតធិមិ ឯ យោនិអសំតិវុដ្ឋាហើយ សូមផ្ដោន
 សម្មតិធិសង្ឃ ។ សិក្ខិតមាយ ត្រៃសូមផ្ដោនសម្មតិអសំតិវុដ្ឋា ឯ បេសលោកម្ចាស់
 ត្រៃសូមអសំតិវុដ្ឋា ឯ បេសលោកម្ចាស់ ។ ត្រៃកិក្ខុធិវេលសិក្ខិតសិក្ខិត
 ធិមិ ឯ បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សិក្ខិតមាយនេះមានឈ្មោះនេះ
 បេសលោកម្ចាស់មានឈ្មោះនេះ បាទសិក្ខិតសិក្ខិតធិមិ ឯ យោនិអសំតិ-
 វុដ្ឋាហើយ សូមផ្ដោនសម្មតិធិសង្ឃ ។ បេសលោកម្ចាស់មានឈ្មោះនេះវេល
 សង្ឃហើយ ត្រៃសង្ឃឱ្យវុដ្ឋាធនសម្មតិវេលសិក្ខិតមាយ មានឈ្មោះនេះវេល
 សិក្ខិតសិក្ខិតធិមិ ឯ យោនិអសំតិវុដ្ឋាហើយ ។ នេះជាញតិ ។ បពិត្រ
 លោកម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សិក្ខិតមាយនេះមានឈ្មោះនេះបេសលោក
 ម្ចាស់មានឈ្មោះនេះបាទសិក្ខិតសិក្ខិតធិមិ ឯ យោនិអសំតិវុដ្ឋាហើយ សូម
 ផ្ដោនសម្មតិធិសង្ឃ ។ សង្ឃឱ្យវុដ្ឋាធនសម្មតិវេលសិក្ខិតមាយមានឈ្មោះនេះ

កាខ្មែរ វុដ្ឋាចសម្មតិ ធនិដ្ឋា ហោតិ ។ វុដ្ឋាចេយ្យាតិ
 ឧបសម្បទេយ្យ ។ វុដ្ឋាចេស្សាមីតិ កណំ វា អាចារិ
 វា បត្តំ វា ចិវំ វា ចារិយសតិ សំមំ វា សម្មទ្គតិ អាបត្តិ
 ទុក្ខដស្ស ញត្តិយោ ទុក្ខដំ ធ្វីហិ កម្មវាចាហិ ទុក្ខជា
 កម្មវាចាបរិយោសារេ ឧបជ្ឈាយាយ អាបត្តិ ចាចិត្តិ-
 យស្ស កណស្ស ច អាចារិយា ច អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។

[៣៧៥] ធម្មកាខ្មេ ធម្មកម្មសញ្ញា វុដ្ឋាចេតិ អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។ ធម្មកាខ្មេ វេមតិកា វុដ្ឋាចេតិ អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។ ធម្មកាខ្មេ អធម្មកម្មសញ្ញា វុដ្ឋាចេតិ
 អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អធម្មកាខ្មេ ធម្មកម្មសញ្ញា
 អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ អធម្មកាខ្មេ វេមតិកា អាបត្តិ
 ទុក្ខដស្ស ។ អធម្មកាខ្មេ អធម្មកម្មសញ្ញា អាបត្តិ
 ទុក្ខដស្ស ។

[៣៧៧] អចាបត្តិ ទេ វស្សាចំ ធនុ ធម្មសុ
 សំត្តំ វាសិក្កំ សំត្តិចាធំ សង្ខេប សម្មតិ វុដ្ឋាចេតិ
 ឧបត្តិកាយ អាទិកម្មិកាយោតិ ។

ឈ្មោះថាសន្សំមិនបានសន្មត ។ ភាគៗថា ឱ្យបានឧបសម្បទា គឺឱ្យ
 បួសជាភិក្ខុនី ។ ភិក្ខុនីធិកថា អញ្ជូនឱ្យឧបសម្បទា ហើយវិស្សន៍
 កេសលាភ្នំ កាចារិក្កិ បាត្រក្កិ ចិវក្កិ សន្មតសីទាភ្នំ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ត្រូវ
 ទុក្ខដទណៈចប់ញត្តិ ត្រូវទុក្ខដទណៈចប់កម្មវាចា ចប់កម្មវាចា
 ។ ចប់វាយត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គណៈនិមិត្តត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

[៣៧៨] កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌
 ហើយពាក់សិក្ខាមាណាឱ្យបានឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្មប្រកប
 ដោយធម៌ ភិក្ខុនីសន្សំយ ហើយឱ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។
 កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ហើយឱ្យឧប-
 សម្បទា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា
 កម្មប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនី
 សន្សំយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា
 កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

[៣៧៩] វិវាទិយមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទខេមោន ព្យាយាម) គឺ
 ភិក្ខុនីឱ្យឧបសម្បទាដល់សិក្ខាមាណាវេលសិក្សាសិក្ខាភិក្ខុនី យ៉ាងស្រដៀង
 ផ្លូវវេលសន្សំសន្មតហើយ ១ ភិក្ខុនីធិក ១ ភិក្ខុនីវុក្ខនីបុរេបញ្ញាភិ ១ ។

គន្ថីវិក្កុ សិក្ខាបទទី ៥

[៣៨០] គេន សមយេន ពុទ្ធា កតតំ សាវត្ថិយំ
វិហាតំ វេនវេន អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារមេ ។ គេន
ចោ បទ សមយេន ភិក្កុនិយោ ឧទន្ទានសវស្សំ តិហិ-
កតំ វុដ្ឋាបេន្តិ ។ តា អត្តុហា ហោន្តិ បិកស្ស ឧ-
ណ្ណាស្ស ជិយច្ឆាយ បិហាសាយ ចំសមកសវតានប-
សិវិសបសម្មស្សានំ ឧត្តានំ ឧកតតានំ វេនបថានំ
ធម្មន្ទានំ សារិកានំ វេននានំ ឧត្តានំ វិគ្គានំ ទរានំ
កដ្ឋតានំ អសាតានំ អមនាទានំ វាណាហារានំ អន-
និកស កតានិកា ហោន្តិ ។ យា តា ភិក្កុនិយោ អប្បិច្ឆា
។ បេ ។ តា ឧស្សាយន្តិ ជិយន្តិ វិហាបេន្តិ វានំ ហំ កាម
ភិក្កុនិយោ ឧទន្ទានសវស្សំ តិហិកតំ វុដ្ឋាបស្សន្តិកិ
។ បេ ។ សច្ចំ តិវ ភិក្កុវេ ភិក្កុនិយោ ឧទន្ទានសវស្សំ
តិហិកតំ វុដ្ឋាបេន្តិកិ ។ សច្ចំ កតតតិ ។ វិវហិ ពុទ្ធា
កតតំ កតំ ហំ កាម ភិក្កុវេ ភិក្កុនិយោ ឧទន្ទានសវស្សំ
កហិកតំ វុដ្ឋាបស្សន្តិ ឧទន្ទានសវស្សុ ហិ^១ ភិក្កុវេ

១ ៥ ពេន្ទាន គយំ ពេន្ទា ៥ ហោតិ ។

គន្ថីវិក្កុ សិក្ខាបទទី ៥

[៣៨០] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគគង្គីក្នុងវេតវិហារម
របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថិ ។ សម័យនោះគង្គី ភិក្កុនិកំ
ខ្យល់ឱ្យរបសម្បទាដល់ស្រីភិហិតតាមានវស្សាមិនគ្រប់១២ឆ្នាំ ។
ក្នុងភិក្កុនិប្បសថ្នីទាំងនោះអត់ទ្រាំមិនបាននឹងក្រដាក់ ក្តៅ ឃ្មាន ស្រែក
សម្បស្សរោមម្លូបខ្យល់កំដៅវិប្បនិវសក្ខុជ័យជាតិ (ពស់ក្នុងពស់ចំ) ទាំង
ខ្យល់ មានជាក់ជាអ្នកមិនអត់ទំនឹងធម្មតាដែលបុគ្គលពោលមិនល្អ
មានមកមិនល្អនឹងវេទនាដែលប្រជុំក្នុងសិវិកតិឡើងទាំងកន្លែងសេចក្តីទុក្ខដ៏
ក្លៀវក្លាដែលក្រហាយវស្សាមិនជាទីត្រេកអរមិនតាប់ចិត្តជាទីទាំងផងឱ្យជីវិត ។
ភិក្កុនិកំខ្យល់ណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាគិច ។ បេ ។ ភិក្កុនិកំខ្យល់នោះ
កិរិយាពោស កិរិយា បន្តបញ្ជប់ថា ភិក្កុនិកំខ្យល់មិនសមបើ
នឹងឱ្យរបសម្បទាដល់ស្រីភិហិតតាមានវស្សាមិនគ្រប់១២ឆ្នាំនោះ ។ បេ ។
ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ហ្នាលភិក្កុនិកំខ្យល់ ពូថាភិក្កុនិកំខ្យល់ឱ្យ
របសម្បទាដល់ស្រីភិហិតតាមានវស្សាមិនគ្រប់១២ឆ្នាំ ពិតមែនឬ ។
ភិក្កុនិកំខ្យល់ក្របខ្យល់ថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះ
ពុទ្ធដ៏មានជេនទ្រង់បន្ទូលថា ហ្នាលភិក្កុនិកំខ្យល់ ភិក្កុនិកំខ្យល់
មិនសមបើនឹងឱ្យរបសម្បទាដល់ស្រីភិហិតតាមានវស្សាមិនគ្រប់១២ឆ្នាំទេ

គឺហ៊ុនតា អក្ខរមា ហោតិ សីតស្ស ឧត្តស្ស ជ័យច្ឆាយ
 ចិបាសាយ ខំសមគសវកតាតបសិរីសបសម្ពស្សនំ ឧ-
 ត្តនំ ឧត្តនំ វចនបដានំ ឧប្បន្ទានំ សារីកានំ
 វេទនានំ ធុត្តានំ តិច្ឆានំ ទរានំ កដ្ឋនានំ អសាតានំ
 អមនាចានំ ទាលាហារានំ អនិវិសកជាតិកា ហោតិ
 ទ្វានសវស្ស ច ខេ តិក្ខុវេ កិហ៊ុនតា ទមា ហោតិ
 សីតស្ស ឧត្តស្ស ជ័យច្ឆាយ ចិបាសាយ ខំសមគស-
 វកតាតបសិរីសបសម្ពស្សនំ ឧត្តនំ ឧត្តនំ វចនប-
 ដានំ ឧប្បន្ទានំ សារីកានំ វេទនានំ ធុត្តានំ តិច្ឆានំ
 ទរានំ កដ្ឋនានំ អសាតានំ អមនាចានំ ទាលាហារានំ
 អនិវិសកជាតិកា ហោតិ ខេតិ កិក្ខុវេ អប្បសន្ទានំ
 វា បសាទាយ ។ មេ ។ ឯវក្ខ បន កិក្ខុវេ កិក្ខុវេយោ
 ភមំ សិក្ខាបដំ ឧត្តសន្ត យា បន កិក្ខុវេ ឧត្តន-
 សវស្ស កិហ៊ុនតំ វដ្ឋាបេយ្យ ចានិភ័យន្តំ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះស្រីគឺហ៊ុនតាដែលមានវស្សាមិនគ្រប់ ១២ ឆ្នាំ
 តែឯអត់ត្រាមិនបាននឹងត្រជាក់ក្តៅឃ្លានស្រក សម្បស្សបោមម្ហូសខ្យល់
 កំដៅវិជ្ជុនីសត្វទ័យជាតិ (ពស់ភូតភស្ត) ទាំងឡាយ មានជាតិជាអ្នកបិទ
 កង់ធន់នឹងធម្មតាព្យាបាលមិនល្អមានមកមិនល្អនឹងវេទនាដែល
 ប្រជុំក្នុងសរីរកើតឡើងនាំមកនូវសេចក្តីទុក្ខជំងឺក្លែងក្លាវង់ត្រហាយជ្រួល មិន
 ជាចីត្រករមិនសម្រាប់ចិត្តជាទីនាំបង់នូវជីវិត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឯស្រី
 គឺហ៊ុនតាមានវស្សាគ្រប់ ១២ ឆ្នាំហើយ ទើបជាអ្នកអត់ត្រាត្រជាក់ក្តៅ
 ឃ្លានស្រកសម្បស្សបោមម្ហូសខ្យល់កំដៅវិជ្ជុនីសត្វទ័យជាតិ (ពស់ភូត
 ភស្ត) ទាំងឡាយ មានជាតិជាអ្នកអត់ធន់នឹងធម្មតាព្យាបាលមិនល្អ
 បិទភាបចិត្តមានអនមិនល្អ (ទំនិ) វេទនាដែលប្រជុំក្នុងសរីរកាយកើតឡើង
 នាំមកនូវសេចក្តីទុក្ខជំងឺក្លែងក្លាវង់ជ្រួលត្រហាយ មិនជាចីត្រករ មិនជាចី
 តាបចិត្តជាទីនាំបង់នូវជីវិត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កំពើនេះមិនមែននាំឱ្យ
 ជ្រះថ្លាដល់ក្នុងជនដែលមិនបានជ្រះថ្លាទេ ។ មេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 បូកភិក្ខុទាំងឡាយសំដែងឡើងនូវសិក្ខាចរានេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនិណ
 មួយឱ្យទេសម្បតាដល់ស្រីគឺហ៊ុនតាមានវស្សាខ្លះពី ១២ ឆ្នាំ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវ
 កាបភ្នំបាចិត្តិយ ។

[៣៧០] យា ថ បាតិ យា យាដិសា ។ បេ ។ កិក្កុ-
 ធិតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្តេ អធិប្បេតា កិក្កុធិតិ ។
 ឧទន្ទានសវស្សា ធាម អប្បត្តន្ទានសវស្សា ។ កិហិ-
 កតា ធាម បុរិសន្តារតតា វុត្តតិ ។ វុត្តាបេយ្យតិ
 ឧបសម្បទេយ្យ ។ វុត្តាបេស្សនមីតិ កណំ វា អាច-
 រិចំ វា បត្តំ វា ចិវិ វា បរិយេសតិ សិមំ វា សម្មន្តតិ
 អាចត្តិ ធុត្តាដស្ស ញត្តិយា ធុត្តាដំ ធុតិ កម្មវាចាហិ
 ធុត្តាដា កម្មវាចាបរិយោសារទេ ឧបន្តោយាយ អាចត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស កណាស្ស ច អាចរិចំយា ច អាចត្តិ
 ធុត្តាដស្ស ។

[៣៧១] ឧទន្ទានសវស្សាយ ឧទន្ទានសវស្សសញ្ញា
 វុត្តាបេតិ អាចត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧទន្ទានសវស្សាយ
 វេមតិកា វុត្តាបេតិ អាចត្តិ ធុត្តាដស្ស ។ ឧទន្ទានស-
 វស្សាយ បរិមណ្ឌសញ្ញា វុត្តាបេតិ អចាបត្តិ ។ បរិ-
 បណ្ឌន្ទានសវស្សាយ ឧទន្ទានសវស្សសញ្ញា អាចត្តិ

[៣៧២] គ្រិណាភ្នុ កិក្កុនិណាម្មយ មាខសេចក្តីអធិប្បាយកុត្តិ
 សិក្ខាបទវិ ១ នៃបាចិជ្ជិយកណ្តុ បេហ្មយ ។ ដែលហៅថា មាខស្សកុខ្លះ
 ពី ១២ ឆ្នាំ គឺស្រីវេលមានឆ្នាំមិនទាន់ដល់ ១២ ។ ដែលហៅថា ស្រីភិហិ
 គតា សំដៅយកស្រីវេលល្មមទៅកាន់បុរសវិទេពាន (គឺស្រីល្មមមានប្តី
 ពាន) ។ ភាគ្នា ឲ្យឧបសម្បទា គឺបំបួសជាកិក្កុនិ ។ កិក្កុនិភិកថា អញ្ជ
 ធិនិឲ្យឧបសម្បទា ហើយស្រីវេលកណៈក្តី កាចរិចំក្តី បាត្រក្តី ចិវិក្តី
 សន្តសីមាភិ ត្រៃកាចត្តិកុក្កដ ត្រៃកុក្កដទណៈចប់ញត្តិ ត្រៃកុក្កដ
 កាចិឡាយ ទណៈចប់កម្មវាចាហិ ចមកម្មវាចា ឧបន្តោយត្រៃកាចត្តិ
 បាចិត្តិយ កណៈធិនិកាចរិចំត្រៃកាចត្តិកុក្កដ ។

[៣៧៣] ស្រីភិហិគតាមាខស្សមិនគ្រប់ ១២ ឆ្នាំ កិក្កុនិសំគាល់ថា
 មាខស្សមិនគ្រប់ ១២ ឆ្នាំ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ត្រៃកាចត្តិបាចិត្តិយ ។
 ស្រីភិហិគតាមាខស្សមិនគ្រប់ ១២ ឆ្នាំ កិក្កុនិសន្សិយ ហើយឲ្យឧបសម្បទា
 ត្រៃកាចត្តិកុក្កដ ។ ស្រីភិហិគតាមាខស្សមិនគ្រប់ ១២ ឆ្នាំ កិក្កុនិសំគាល់ថា
 គ្រប់ ហើយឲ្យឧបសម្បទា មិនត្រៃកាចត្តិ ។ ស្រីភិហិគតាមាខស្ស ១២
 ហិប្បណំហើយ កិក្កុនិសំគាល់ថាមាខស្សមិនគ្រប់ ១២ ត្រៃកាចត្តិ

វិសេសិទ្ធិ ភ័ក្ត្រវិវាទ

ទុក្ខជស្ស ។ បរិបុណ្ណាទ្ធានុសវស្សយ វរមតំតា អាបត្តិ
ទុក្ខជស្ស ។ បរិបុណ្ណាទ្ធានុសវស្សយ បរិបុណ្ណសញ្ញា
អនាបត្តិ ។

[៣៨៣] អនាបត្តិ ឧទន្ទានុសវស្ស បរិបុណ្ណសញ្ញា
វុដ្ឋាបេតិ បរិបុណ្ណាទ្ធានុសវស្ស បរិបុណ្ណសញ្ញា វុដ្ឋាបេតិ
ឧប្បត្តិកាយ អាទិកម្មកាយាតិ ។

គត្តិនិវត្តស្ស ធម្មសិក្ខាបទី

[៣៨៤] ភេទ សមយេន តុន្តោ កគវិ សាវត្ថិយំ
វិហារិ ជេតវេន អនាថបិណ្ឌិកស្ស ទារមេ ។ ភេទ
ទោ បទ សមយេន ភិក្ខុនិយោ បរិបុណ្ណាទ្ធានុសវស្ស
តិហិតតំ ទ្វេ វស្សាចំ ធនុ ធម្មេសុ អសិក្ខុតសិក្ខុ
វុដ្ឋាបេតិ ។ តា ពាលា ហោត្តំ អក្សត្តា ន ជានន្តំ
កម្សិយំ វា អកម្សិយំ វា ។ យា តា ភិក្ខុនិយោ
អប្សិទ្ធា ។ បេ ។ តា ឧជ្ឈាយន្តិ ទ័យន្តិ វិហារេត្តិ

វិសេសិទ្ធិ ភ័ក្ត្រវិវាទ

ទុក្ខជ ។ ស្រិតិហិតតាមានវស្សាពេញ ១២ ឆ្នាំហើយ ភិក្ខុមិសន្សិយ ត្រៃ
អបត្តិទុក្ខជ ។ ស្រិតិហិតតាមានវស្សាពេញ ១២ ឆ្នាំហើយ ភិក្ខុមិកំស-
តាល់វាបរិបុណ្ណិហើយ មិនត្រៃអាបត្តិ ។

[៣៨៥] វិវេសិទ្ធិត្រៃអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៤ យ៉ាង)
គឺស្រិតិហិតតាមានវស្សាពេញ ១២ ឆ្នាំ តែភិក្ខុមិកំសតាល់វាគ្រប់ ១២ ឆ្នាំ
ហើយឲ្យឧបសម្បទា ១ ស្រិតិហិតតាមានវស្សាពេញ ១២ ឆ្នាំហើយ ភិក្ខុមិ
សតាល់វាពេញ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ១ ភិក្ខុមិធម្មត ១ ភិក្ខុមិផ្នែកខ្លួនមុន
បនាតិ ១ ។

គត្តិនិវត្ត សិក្ខាបទទី ២

[៣៨៦] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគគង្គក្នុងជេតវិហារ
របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបត្រីសាលាវិញ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមិ
ពិនិច្ឆយឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រិតិហិតតាមានវស្សាពេញ ១២ ឆ្នាំហើយ
វិសេសិទ្ធិសិក្សាសិក្ខាភិក្ខុមិ ៦ យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ ។ ភិក្ខុមិបូស្មីពិនិ
ច្ឆយនោះល្បីមិនទាន់សម័នដឹងកិច្ចគួរ ឬកិច្ចមិនគួរ ។ ភិក្ខុមិពិនិច្ឆយ
ឯណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាដឹង ។ បេ ។ ភិក្ខុមិពិនិច្ឆយនោះគឺពេលទោស

៣៣១

ធម៌ត្រៃវិទ្យា ធម៌វិជ្ជាស្ស ធម៌សិទ្ធិវិទ្យា សិទ្ធិសម្មតិ

កតំ ហំ នាម កិក្ខុវិយោ បរិបុណ្ណាទ្វាទសវស្សុ
 តិហិតតំ ទ្វេ វស្សាធិ ធម្ម ធម្មេស្ម អសំត្តិវិសំត្តុ
 វុដ្ឋាបេស្សន្តិកិ ។ បេ ។ សច្ចំ កតំ កិក្ខុវេ កិក្ខុវិយោ
 បរិបុណ្ណាទ្វាទសវស្សុ កិហិតតំ ទ្វេ វស្សាធិ ធម្ម
 ធម្មេស្ម អសំត្តិវិសំត្តុ វុដ្ឋាបេស្សន្តិកិ ។ សច្ចំ ភគវា-
 តិ ។ វិសហំ ទុទ្ធា ភគវា កតំ ហំ នាម កិក្ខុវេ
 កិក្ខុវិយោ បរិបុណ្ណាទ្វាទសវស្សុ តិហិតតំ ទ្វេ វស្សាធិ
 ធម្ម ធម្មេស្ម អសំត្តិវិសំត្តុ វុដ្ឋាបេស្សន្តិកិ ទេតំ កិក្ខុវេ
 អច្យសន្នាធំ ព ធម្មនាយ ។ បេ ។ វិសហិត្វា ធម្ម
 កតំ កត្វា កិក្ខុ ធម្មេស្ម អនុយោមិ កិក្ខុវេ
 បរិបុណ្ណាទ្វាទសវស្សាយ តិហិតតាយ ទ្វេ វស្សាធិ
 ធម្ម ធម្មេស្ម សិទ្ធិសម្មតិ អាតុំ ។ វិសហិត្វា បទ
 កិក្ខុវេ នាគត្វា ។ តាយ បរិបុណ្ណាទ្វាទសវស្សាយ
 តិហិតតាយ សច្ចំ ធម្មសន្តិមិត្វា វិសំសំ ឧត្តរាសច្ចំ
 កតិវា កិក្ខុវិធំ ទាទ វុដ្ឋិត្វា ឧត្តរិកំ ធិសិធិ-
 ត្វា វស្សាលី បត្តិយាត្វា វិសេស្ស វេទិយោ អហំ

ធម៌ត្រៃវិទ្យា ធម៌វិជ្ជាស្ស សិទ្ធិវិទ្យា សិទ្ធិសម្មតិ

វិសេស្ស បទ្កិបត្តិបំថា កិក្ខុវិធំទ្វាយមិទ្ធិវិទ្យាធម្មសម្មតិ
 ស្រិតិហិតតាយវស្សាធិ ទ្វេ ត្រៃវិយោ (ត) មិទ្ធិវិទ្យាសិទ្ធិសម្មតិ
 ធម៌ ធម៌អសំសិទ្ធិវិយោ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងទ្វាយ ពួកភិក្ខុវិធំទ្វាយវិទ្យាធម្មសម្មតិស្រិតិហិតតាយវស្សា
 ធិ ទ្វេ ត្រៃវិយោ ដែលមិទ្ធិវិទ្យាសិទ្ធិសម្មតិធម៌ ធម៌ ធម៌អសំសិទ្ធិវិយោ
 ពិសេស្ស ។ ភិក្ខុទាំងទ្វាយត្រាបទ្ធានថា បពិត្រព្រះវិទ្យាព្រះភាគ
 ពិសេស្ស ។ ព្រះពុទ្ធវិទ្យាព្រះវិទ្យាព្រះវិទ្យាព្រះវិទ្យា
 ភិក្ខុទាំងទ្វាយមិទ្ធិវិទ្យាធម្មសម្មតិស្រិតិហិតតាយវស្សា
 ធិ ទ្វេ ត្រៃវិយោដែលមិទ្ធិវិទ្យាសិទ្ធិសម្មតិធម៌ ធម៌ ធម៌អសំសិទ្ធិវិយោ
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងទ្វាយ អំពើនេះមិទ្ធិវិទ្យាព្រះវិទ្យាព្រះវិទ្យាព្រះវិទ្យា
 ព្រះវិទ្យា ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទូលហើយ ទ្រង់ទ្រង់ទ្រង់ត្រាស់
 ហៅភិក្ខុទាំងទ្វាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងទ្វាយ កតំ ឧត្តរាសច្ចំ ភិក្ខុវិ
 សច្ចំ វិទ្យាសិទ្ធិសម្មតិធម៌ ធម៌ ធម៌អសំសិទ្ធិវិយោ ដល់ស្រិតិហិតតាយដែល
 ទាទន្តំ ត្រៃវិយោ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងទ្វាយ កតំ សិទ្ធិសម្មតិ ទាទសច្ចំ
 ត្រៃវិទ្យាធម៌ ។ ធិស្រិតិហិតតាយដែលទាទន្តំ ទ្វេ វិសេស្ស ហើយទាទ
 ត្រៃវិទ្យាធម៌ វិទ្យាសិទ្ធិសម្មតិ ហើយម្ចាស់ភិក្ខុទាំងទ្វាយ
 ទាំងទ្វាយ ឧត្តរាសច្ចំ ហើយ ឧត្តរាសច្ចំ ហើយ ឧត្តរាសច្ចំ ហើយ ឧត្តរាសច្ចំ

វិសេសបំណេ ភិក្ខុនិកាយោ

វិសេសបំណេ ភិក្ខុនិកាយោ

អយ្យេ ឥន្ទ្រាមា ឥន្ទ្រាមាយ អយ្យាយ បរិបុណ្ណាទ្ធា
 ធសវស្សា គិហិកតា សង្ឃំ ទ្រុ វស្សានិ ធសុ ធម្មេស្ម
 សិក្ខាសម្មតិ យាពាទិ ។ ទុតិយេប្បិ យាចិត្តា ឆតិ-
 យម្បិ យាចិត្តា ។ ឡត្តាយ ភិក្ខុនិយា បដិពលាយ
 សង្ឃោ ញាមេតញោ សុណាតុ មេ អយ្យេ សង្ឃោ
 អយំ ឥន្ទ្រាមា ឥន្ទ្រាមាយ អយ្យាយ បរិបុណ្ណាទ្ធា-
 ធសវស្សា គិហិកតា សង្ឃំ ទ្រុ វស្សានិ ធសុ ធម្មេ-
 ស្ម សិក្ខាសម្មតិ យាពាទិ ។ យេនិ សង្ឃេស្ស មន្ត-
 តាស្សំ សង្ឃោ ឥន្ទ្រាមាយ បរិបុណ្ណាទ្ធាធសវស្សាយ
 គិហិកតាយ ទ្រុ វស្សានិ ធសុ ធម្មេស្ម សិក្ខាសម្មតិ
 ធម្មេយ្យ ។ មសា ច្រឡំ ។ ឥន្ទ្រាយតុ មេ អយ្យេ
 សង្ឃោ អយំ ឥន្ទ្រាមា ឥន្ទ្រាមាយ អយ្យាយ
 បរិបុណ្ណាទ្ធាធសវស្សា គិហិកតា សង្ឃំ ទ្រុ វស្សានិ
 ធសុ ធម្មេស្ម សិក្ខាសម្មតិ យាពាទិ ។ សង្ឃោ
 ឥន្ទ្រាមាយ បរិបុណ្ណាទ្ធាធសវស្សាយ គិហិកតាយ
 ទ្រុ វស្សានិ ធសុ ធម្មេស្ម សិក្ខាសម្មតិ មេនិ ។
 យស្សា អយ្យាយ មេនិ ឥន្ទ្រាមាយ បរិបុណ្ណាទ្ធាធស-

និកសិទ្ធិថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំមានឈ្មោះនេះគឺហិតតារបស់លោក
 ម្ចាស់មានឈ្មោះនេះមានវស្សា ១២ បរិបូណ៌ហើយ សូមសំគាល់សម្មតិក្នុងធម៌
 ៦ យ៉ាងអស់ពីរដ្ឋាននៃសិទ្ធិ ។ សំគាល់សម្មតិនោះត្រូវគិតហិតតារបស់
 អស់គ្រប់គ្រាន់ផង ត្រូវសូមអស់ព្រះគំរប់បីផងទៀត ។ ភិក្ខុមីវេសត្តាសម្រប-
 ពលត្រូវឱ្យសិទ្ធិផងថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមសិទ្ធិស្តាប់ខ្ញុំ គិហិកតា
 នេះមានឈ្មោះនេះរបស់លោកម្ចាស់មានឈ្មោះនេះមានវស្សា ១២ បរិបូណ៌
 ហើយ សូមសំគាល់សម្មតិក្នុងធម៌ ៦ យ៉ាងអស់ពីរដ្ឋាននៃសិទ្ធិ ។ បើសំគា-
 ល់សម្មតិមានកាលក្នុងសិទ្ធិហើយ សិទ្ធិឱ្យសំគាល់សម្មតិក្នុងធម៌ ៦
 យ៉ាងអស់ពីរដ្ឋាន ដល់គិហិកតាមានឈ្មោះនេះវេសមានវស្សា ១២ បរិបូណ៌
 ហើយ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមសិទ្ធិស្តាប់ខ្ញុំ
 គិហិកតានេះមានឈ្មោះនេះរបស់លោកម្ចាស់មានឈ្មោះនេះមានវស្សា ១២
 បរិបូណ៌ហើយ សូមសំគាល់សម្មតិក្នុងធម៌ ៦ យ៉ាងអស់ពីរដ្ឋាននៃសិទ្ធិ ឥឡូវ
 សិទ្ធិឱ្យសំគាល់សម្មតិក្នុងធម៌ ៦ យ៉ាងអស់ពីរដ្ឋាន ដល់ស្រីគិហិកតាឈ្មោះនេះ
 មានវស្សា ១២ បរិបូណ៌ហើយ ។ ការឱ្យសំគាល់សម្មតិក្នុងធម៌ ៦ យ៉ាងអស់
 ពីរដ្ឋាន ដល់ស្រីគិហិកតាមានឈ្មោះនេះវេសមានវស្សា ១២ បរិបូណ៌ហើយ

ព្រះវិញ្ញាណក្ខេប គត្តិវិវដ្តសូត្រ ឧប្បសិទ្ធិបទ ១៣៣

វស្សាយ តិហិតតាយ ទ្វេ វស្សានិ ធម្មសុ ធម្មេសុ
 សំគ្គាសម្មតិយា ធានំ សា គុណ្ណាស្ស យស្សា ឧត្តមតិ
 សា កាសេយ្យ ។ ទិដ្ឋា សង្កេត ឥត្តន្តាមាយ បរិ-
 បុណ្ណាទ្ធានុសវស្សាយ តិហិតតាយ ទ្វេ វស្សានិ ធម្ម
 ធម្មេសុ សំគ្គាសម្មតិ ។ ឧត្តមតិ សង្កេតស្ស គុណ
 គុណី ។ ឯវមតំ ធារយាមីតំ ។ សា បរិបុណ្ណាទ្ធានុសវស្សា
 តិហិតតា ឯវ វេយ្យាតិ វត្តញ្ច ហិណ្ណាតិហិតា វេមណី
 ទ្វេ វស្សានិ អវិភិក្កមសមាធានំ សមាទិយាមិ ។ បេ ។
 វិកាសាគាជនា វេមណី ទ្វេ វស្សានិ អវិភិក្កមសមា-
 ធានំ សមាទិយាមីតិ ។ អថទោ ភគវំ តា កំគ្គិយោ
 អនេកបរិយាយេន វិកាហិតា ទុណ្ណតាយ ។ បេ ។
 ឯវញ្ច មន កំគ្គុវ កំគ្គិយោ ឥមំ សំគ្គាបទំ ទុដ្ឋុសន្ត
 យា មន កំគ្គិយោ បរិបុណ្ណាទ្ធានុសវស្សំ តិហិតតំ ទ្វេ
 វស្សានិ ធម្ម ធម្មេសុ អសំគ្គិវសំគ្គំ វុដ្ឋាមេយ្យ
 ធានំត្ថយន្តំ ។

ព្រះវិញ្ញាណក្ខេប គត្តិវិវដ្ត សិក្ខបទ ៦ សេចក្តីចេញត្តិ

គួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះ(ក្រូស្រៀម) មិនគួរដល់
 លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះ(ក្រវិទិយាយឡើង) ។ សំគ្គាសម្មតិ
 ក្នុងធម៌ ៦ យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ សន្សំបានឲ្យដល់តិហិតតាមានឈ្មោះនេះដែល
 មានវស្សាគ្រប់ ១២ ហើយ ។ ការឲ្យសំគ្គាសម្មតិនោះគួរដល់សន្សំ
 ហេតុនោះទើបសន្សំស្រៀមទៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះដោយកការ
 ស្រៀមទៅយ៉ាងនេះ ។ ស្រិតិហិតតានោះដែលមានវស្សាគ្រប់ ១២ ហើយ
 (ក្រវិសន្សំបង្កប់) ចូរនាវិកាលយ៉ាងនេះ គឺកាលថា ខ្ញុំសូមសមាទាន
 នូវបុណ្ណាភិបាតាវេមណី ជាសមាទានមិនកន្លងអស់ពីរឆ្នាំ ។ បេ ។ ខ្ញុំសូម
 សមាទាននូវវិកាលភោជនាវេមណី ជាសមាទានមិនកន្លងអស់ពីរឆ្នាំ ។
 លំដាប់នោះឯង (ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បង្ហាញសិក្ខុនិព័ន្ធឡាយ នោះ
 ដោយបរិយាយជាច្រើន ។ បេ ។ ម្ចាស់កំគ្គុវនិព័ន្ធឡាយ ចូរកំគ្គុវនិព័ន្ធឡាយ
 សំដៅឡើងនូវសំគ្គាបទនេះយ៉ាងនេះថា កំគ្គុវណាមួយឲ្យចេសម្បភាជនវំ
 ស្រិតិហិតតាមានវស្សាគ្រប់ ១២ ហើយ ដែលមិនបានសិក្សាសំគ្គុវ
 ធម៌ ៦ យ៉ាងអស់ពីរវស្សា កំគ្គុវនោះ(ក្រវិកាបង្កុវចិត្តិយ ។

[៣៧៥] យោ មនោគី យោ យោនិសា ។ មេ ។
 ភិក្ខុវិភិ ។ មេ ។ អយំ សមស្មី អន្តេ អនិល្យតា
 ភិក្ខុវិភិ ។ បរិបុណ្ណាទ្ធានសវស្សា ធាម បត្តទ្ធានស-
 វស្សា ។ តិហានតា ធាម បុរិសទ្ធានតា វុទ្ធាតិ ។
 ទ្វេ វស្សាវិភិ ទ្វេ សវវុទ្ធាតិ ។ អសិក្ខិតសិក្ខា ធាម
 សិក្ខា កំ ម ទិដ្ឋា ហោតិ ទិដ្ឋា កំ សិក្ខា កុប្បតា ។
 វុដ្ឋាបេយ្យាតិ ធាម សម្មាទេយ្យ ។ វុដ្ឋាបេយ្យាមិភិ
 គណំ កំ អនាថិ កំ បត្តំ កំ ចិវំ កំ មរិយេសាទិ
 សិមំ កំ សម្មតិ អាមត្តំ ទុក្ខដស្ស ញត្តិយោ ទុក្ខដ
 ច្ចំហិ កម្មតាហិ មុត្តតា កម្មតាហិ មរិយេសាទេ
 ធាម យោយោ អាមត្តិ មាចិក្ខិយស្ស គណាស្ស ច
 អាថវិយោ ច អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស ។

[៣៧៦] ធម្មតត្ថេ ធម្មតត្ថេសត្តា វុដ្ឋាបេតិ អាមត្តិ
 មាចិក្ខិយស្ស ។ ធម្មតត្ថេ វេមតិសា វុដ្ឋាបេតិ អាមត្តិ
 មាចិក្ខិយស្ស ។ ធម្មតត្ថេ អធម្មតត្ថេសត្តា វុដ្ឋាបេតិ
 អាមត្តិ មាចិក្ខិយស្ស ។ អធម្មតត្ថេ ធម្មតត្ថេសត្តា

[៣៧៧] គ្រិវាភ្យថា ភិក្ខុវិភិក្ខុ ធានសេចក្តីអតិប្បាយក្នុង
 សិក្ខាចរន្តនៃបុគ្គលិកកណ្តាច្នៃហើយ ។ ស្រីគិហានតាដែលមានស្បា
 ដល់១២ហើយ ឈ្មោះថា មានស្បាគ្រប់១២ហើយ ។ ដែលហៅ
 ថា ស្រីគិហានតា សំដៅយកស្រីដែលល្អមេរោតាមប្រសព្វទុក ។
 ពាក្យថា អសវិវស្សា គឺអសវិជ្ជា ។ សិក្ខាដែលសង្ស័យមិនបានឲ្យក្តី (ឬ)
 សិក្ខាដែលសង្ស័យហើយតែកម្រិត(ក្រំ)ក្តី នៃស្រីគិហានតាណា ស្រី
 គិហានតាណា ឈ្មោះថា មិនបានសិក្សាសិក្ខា ។ ពាក្យថា ឲ្យមេសម្បទា
 អំបូរមេភិក្ខុវិ ។ ភិក្ខុវិភិក្ខុ អញ្ជើញឲ្យមេសម្បទា ហើយស្វែងរក
 គណក្តី អាមត្តិក្តី ជាត្រីក្តី ចិវក្តី សុខគុណក្តី ត្រីភាបក្តី ទុក្ខដ ត្រីទុក្ខដ
 ទណៈ មេញក្តី ត្រីទុក្ខដវាងមួយទណៈ ចប់កម្មតាហិ ចប់កម្មតា
 ហើយ មេដ្ឋាយាត្រីភាបក្តីបាច់ក្តីម គណៈទិវិពចិវិ ត្រីភាបក្តីទុក្ខដ។

[៣៧៨] កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុវិភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មប្រកបដោយធម៌
 ហើយឲ្យមេសម្បទា ត្រីភាបក្តីបាច់ក្តីម ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុវិ
 សង្ស័យ ហើយឲ្យមេសម្បទា ត្រីភាបក្តីបាច់ក្តីម ។ កម្មប្រកបដោយធម៌
 ភិក្ខុវិភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ហើយឲ្យមេសម្បទា ត្រីភាបក្តី
 បាច់ក្តីម ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុវិភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មប្រកបដោយធម៌

អាចត្តិ ធុត្តជស្ស ។ អនម្មតាប្បេ វេមទិសា អាចត្តិ
ធុត្តជស្ស ។ អនម្មតាប្បេ អនម្មតាម្មសញ្ញា អាចត្តិ
ធុត្តជស្ស ។

[៣៨៧] អនាចត្តិ បរិបុណ្ណន្ទានសវស្សំ តិហិតតំ
ទ្វេ វស្សានិ ធនុ ធម្មេសុ សិក្ខុតសិក្ខុ វុដ្ឋាបេតិ
ឧម្មត្តិកាយ អាទិត្តត្តិកាយាតិ ។

គត្តិនីវត្តស្ស សន្តមសិក្ខាបទី

[៣៨៨] តេន សមយេន តុទ្ធោ កកវា សាវត្ថុយំ
វិហរតំ ជេតវេន អនាដបំណ្ឌិតស្ស អរាមេ ។ តេន
ទោ បន សមយេន តិក្ខុនិយោ បរិបុណ្ណន្ទានសវស្សំ
តិហិតតំ ទ្វេ វស្សានិ ធនុ ធម្មេសុ សិក្ខុតសិក្ខុ
សង្ខេន អសម្មតំ វុដ្ឋាបេតិ ។ តិក្ខុនិយោ វិវាហាសុ
វេដ សិក្ខុមាតា ឥមំ ជាតាដ ឥមំ នេដ ឥមំ អាហា
វេដ ឥមំជា អាត្មា ឥមំ នេប្បិយំ តារោថាតិ ។ តា

ត្រៃវាបត្តិទុក្ខដ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនិសង្សយ ត្រៃវាបត្តិ
ទុក្ខដ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាគម្មមិនប្រកបដោយធម៌
ត្រៃវាបត្តិទុក្ខដ ។

[៣៨៧] វារេវេសមិនត្រៃវាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង)
គឺភិក្ខុនិទ្យុបសម្បទាដល់ស្រីភិហិតតា មានវស្សាត្រប់១២ហើយ បាន
សិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌៦ យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ ១ ភិក្ខុនិទ្ធក ១ ភិក្ខុនិច្ឆិកន្ត
អនបញ្ញត្តិ ១ ។

គត្តិនីវត្ត សិក្ខាបទទី ៧

[៣៨៨] សម័យានោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគត្រង់ក្នុងដេវតាភម
យសំអនាថបិណ្ឌិកាសម្ពិ ខ្លៀបគ្រូសាវ្វិ ។ សម័យានោះឯង ភិក្ខុនិ
តាំងឡាយទ្យុបសម្បទាដល់ស្រីភិហិតតាមានវស្សាត្រប់១២ហើយ បាន
សិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌៦ យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ (នៃ)សង្ឃមិនបានសន្តក ។
ភិក្ខុនិទាំងឡាយទាន់វិយាយយ៉ាងនេះថា នៃសិក្ខុមាតាទាំងឡាយ ខាង
ទាំងឡាយចូរមក ចូរផ្គង់កិច្ចខេ ចូរទ្យុបសំខេ ចូរនាំយករបស់ខេមក
យើងត្រូវការដោយរបស់ខេ ចូរទាន់ច្រើនរបស់ខេទ្យុជាគប្បីយៗភិក្ខុនិច្ឆសម្ពិ

ឯវិហារបាសុ ១ មយំ អយ្យេ សិក្ខុមាណា ភិក្ខុនិយោ
 មយន្តំ ។ យោ កា ភិក្ខុនិយោ អប្បប្បា ។ មេ ។ តា
 ឧជ្ឈាយន្តំ ចិយន្តំ វិចារន្តំ កតំ ហិ ធាម ភិក្ខុនិ-
 យោ បរិបុណ្ណទ្ធានសវស្សំ ភិហិតតំ ទ្វេ វស្សានិ
 ធម្មេសុ ធម្មេសុ សិក្ខុតសិក្ខុំ សាធុនំ អសម្មតំ វុដ្ឋា-
 មេស្សន្តិ ។ មេ ។ សន្ធិំ ភិក្ខុ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយោ
 បរិបុណ្ណទ្ធានសវស្សំ ភិហិតតំ ទ្វេ វស្សានិ ធម្មេ
 ធម្មេសុ សិក្ខុតសិក្ខុំ សាធុនំ អសម្មតំ វុដ្ឋាមេន្តិ ។
 សន្ធិំ ភិក្ខុវេ ។ វិការហិ កុដ្ឋោ ភិក្ខុ កតំ ហិ ធាម
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយោ បរិបុណ្ណទ្ធានសវស្សំ ភិហិតតំ ទ្វេ
 វស្សានិ ធម្មេសុ ធម្មេសុ សិក្ខុតសិក្ខុំ សាធុនំ អសម្មតំ
 វុដ្ឋាមេស្សន្តិ នេតំ ភិក្ខុវេ អប្បសន្ធានំ វា មសាធាយ
 ។ មេ ។ វិការហិត្តា ធម្មិ កតំ កត្តា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ
 អនុជាធាមំ ភិក្ខុវេ បរិបុណ្ណទ្ធានសវស្សាយ ភិហិត-
 តាយ ទ្វេ វស្សានិ ធម្មេសុ ធម្មេសុ សិក្ខុតសិក្ខុយ

ពំនិទ្យាយានោះបានឆ្លុយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ យើងខ្ញុំមិនមែន
 ជាសិក្ខុមាណាទេ យើងខ្ញុំជាភិក្ខុវិ ។ ភិក្ខុវិពំនិទ្យាយណាមានសេចក្តីប្រា-
 ថ្នាក់ ។ មេ ។ ភិក្ខុវិពំនិទ្យាយនោះគឺពោលពោស គឺជៀស បន្តបង្កប់
 ថា ភិក្ខុវិពំនិទ្យាយមិនគួរបើនឹងឲ្យបសម្បទាដល់ស្រីនិហិតតាមានវស្សា
 គ្រប់ទ្រង់ហើយ បានសិក្សាសិក្សាក្នុងធម៌ ៦ យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ (តែ)សង្ឃមិន
 បានសន្មតឲ្យសោះ ។ មេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុពំនិទ្យាយ ពូថា
 ភិក្ខុវិពំនិទ្យាយឲ្យបសម្បទាដល់ស្រីនិហិតតាវែលមានវស្សាគ្រប់ ១២
 ហើយ បានសិក្សាសិក្សាក្នុងធម៌ ៦ យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ (តែ)សង្ឃមិនបាន
 សន្មត ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុពំនិទ្យាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បញ្ជូនថា ម្ចាស់ភិក្ខុពំនិ
 ទ្យាយ ភិក្ខុវិពំនិទ្យាយមិនសមរបើនឹងឲ្យបសម្បទាដល់ស្រីនិហិតតា
 ដែលមានវស្សាគ្រប់ ១២ ហើយ បានសិក្សាសិក្សាក្នុងធម៌ ៦ យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ
 ហើយ (តែ)សង្ឃមិនបានសន្មតឲ្យទេ ម្ចាស់ភិក្ខុពំនិទ្យាយ អំពើទេ
 បំនែមនាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកដទៃដែលមិនបានជ្រះថ្លាទេ ។ មេ ។ លុះ
 ទ្រង់បញ្ជូនហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុពំនិទ្យាយថា ម្ចាស់
 ភិក្ខុពំនិទ្យាយ កថាគតអនុញ្ញាតឲ្យវុដ្ឋានសម្មតិដល់ស្រីនិហិតតាដែល
 មានវស្សាគ្រប់ ១២ ហើយ បានសិក្សាសិក្សាក្នុងធម៌ ៦ យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ

ពចិន្តិយកណ្ត ទន្តិវិញ្ញាណ សុត្តនិបាត វគ្គសម្ពុតិ

ពចិន្តិយកណ្ត ទន្តិវិញ្ញាណ សុត្តនិបាត វគ្គសម្ពុតិ

វគ្គសម្ពុតិ ធាតុ ។ ឯវិញ្ញាណ បដិ កំណត់ ពា-
 តត្វា ។ តាយ បរិបុណ្ណនាមសវស្សាយ កិហិតតាយ
 ទ្វេ វស្សានិ ធម្មសុ ធម្មេសុ សិក្ខិតតសិក្ខាយ សង្កំ ឧ-
 បសន្តមិក្ខា ឯកសំ ឧត្តរសង្កំ ករិត្វា កំណត់ ចារេ
 វត្ថុត្វា ឧត្តរមិតំ ធិសិទិក្ខា អញ្ញលំ បត្តហេត្វា ឯវិមស្ស
 វចនិយោ អមំ អយេ ឥត្តន្តាមា ឥត្តន្តាមាយ អយ្យាយ
 បរិបុណ្ណនាមសវស្សាយ កិហិតតាយ ទ្វេ វស្សានិ ធម្ម
 ធម្មេសុ សិក្ខិតតសិក្ខា សង្កំ វគ្គសម្ពុតិ យាចាមិតំ ។
 ទុតិយម្យ យាចិត្វា តតិយម្យ យាចិត្វា ។ ឡត្តាយ
 កំណត់ យោ ឧដិណាយ សង្កេ ញាបតត្វា សុណាតុ
 មេ អយេ សង្កេ អយំ ឥត្តន្តាមា ឥត្តន្តាមាយ អយ្យាយ
 បរិបុណ្ណនាមសវស្សាយ កិហិតតាយ ទ្វេ វស្សានិ ធម្ម
 ធម្មេសុ សិក្ខិតតសិក្ខា សង្កំ វគ្គសម្ពុតិ យាចិតំ ។
 យុទិ សង្កេស្ស បត្តកាលំ សង្កេ ឥត្តន្តាមាយ បរិបុណ្ណ-
 នាមសវស្សាយ កិហិតតាយ ទ្វេ វស្សានិ ធម្ម ធម្មេសុ
 សិក្ខិតតសិក្ខាយ វគ្គសម្ពុតិ ធានយ្យ ។ ឯសា ញត្តំ ។
 សុណាតុ មេ អយេ សង្កេ អយំ ឥត្តន្តាមា ឥត្តន្តាមាយ

ហើយ ។ ម្នាលកិត្តបំណងឡាយ ក៏ឯវគ្គសម្ពុតិនោះសង្ឃត្រូវឲ្យយ៉ាងនេះ ។
 ស្រីកិហិតតាដែលមានវស្សាគ្រប់ទ្រង់ហើយបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ចំយ៉ាង
 អស់ពីរឆ្នាំហើយនោះ (ត្រូវចូលទៅកេសង្ឃវ្រឹកក្នុងសង្ឃ) ឥស្សាម្នាក់
 ហើយថ្វាយបង្គំទូតកិត្តបំណងឡាយ រួចអង្គុយប្រហោងផ្គងអញ្ញាលិខិ-
 យាយយ៉ាងនេះនឹងសង្ឃថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំមានឈ្មោះនេះថា កិហិត-
 តា បស់លោកម្ចាស់ឈ្មោះនេះមានវស្សាគ្រប់ទ្រង់ហើយ បានសិក្សាសិក្ខា
 ក្នុងធម៌ចំយ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ សូមវគ្គសម្ពុតិនឹងសង្ឃ ។ ឯវគ្គសម្ពុតិ
 ស្រីកិហិតតានោះត្រូវសូមអស់ពីរឆ្នាំផង ត្រូវសូមអស់ពីរឆ្នាំផង ។
 កិត្តបំណងឡាយស្រីកិហិតតាត្រូវឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមសង្ឃ
 ស្តាប់ខ្ញុំ ស្រីកិហិតតានេះមានឈ្មោះនេះបស់លោកម្ចាស់ឈ្មោះនេះមាន
 វស្សាគ្រប់ទ្រង់ហើយ បានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ចំយ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ
 សូមវគ្គសម្ពុតិនឹងសង្ឃ ។ បើវគ្គសម្ពុតិកម្មមានកាលគួរផលសង្ឃ
 ហើយ ត្រូវសង្ឃឲ្យវគ្គសម្ពុតិដែលស្រីកិហិតតាមានឈ្មោះនេះដែលមាន
 វស្សាគ្រប់ទ្រង់ហើយ បានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ចំយ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ ។
 នេះជាញត្តំ ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ស្រីកិហិតតានេះមាន

អយ្យាយ បរិបុណ្ណត្វាទសវស្សា គំហិតតាយ ទ្វេ វស្សាចិ
 ធម្មសុ ធម្មេសុ សិក្ខិតសិក្ខាយ វុដ្ឋានសម្មតិយោ ចតិ ។
 សាម្មេ វស្សាយ បរិបុណ្ណត្វាទសវស្សាយ គំហិតតាយ
 យ ទ្វេ វស្សាចិ ធម្មសុ ធម្មេសុ សិក្ខិតសិក្ខាយ វុដ្ឋាន-
 សម្មតិ ធម្មតិ ។ យស្សា អយ្យាយ ទមតិ វុដ្ឋានតាយ
 បរិបុណ្ណត្វាទសវស្សាយ គំហិតតាយ ទ្វេ វស្សាចិ ធម្ម
 ធម្មេសុ សិក្ខិតសិក្ខាយ វុដ្ឋានសម្មតិយោ ចាចំ សា
 កុណ្ណស្ស យស្សា ទត្ថមតិ សា កាសេយ្យ ។
 ទិដ្ឋា សាម្មេ វុដ្ឋានតាយ បរិបុណ្ណត្វាទសវស្សាយ
 គំហិតតាយ ទ្វេ វស្សាចិ ធម្មសុ ធម្មេសុ សិក្ខិត-
 តសិក្ខាយ វុដ្ឋានសម្មតិ ។ ទមតិ សាម្មេស្ស កស្សា
 តុណ្ណំ ។ ឯវមេតំ ពារយាមីតិ ។ អថចោ ភតវា
 តា ភិក្ខុនិយោ អនេកបរិយាយេន វិករហិត្វា ទុក្កា-
 តាយ ។ មេ ។ ឯវត្ថុ បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយោ វមំ
 សិក្ខាបទំ ទុដ្ឋិសន្ត យោ បទ ភិក្ខុនិ បរិបុណ្ណត្វាទស
 វស្សំ គំហិតតំ ទ្វេ វស្សាចិ ធម្មសុ ធម្មេសុ សិក្ខិត
 តសិក្ខំ សាម្មេ អសម្មតំ វុដ្ឋាមយ្យ ចាទិត្តយន្តិ ។

ឈ្មោះនេះរបស់លោកម្ចាស់ឈ្មោះនេះមានវស្សាគ្រប់ ១២ ហើយ បាន
 សិក្សាសិក្សាក្នុងផ្ទះយ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ សូមវត្តនសម្មតិវិសិដ្ឋ ។
 វស្សាវស្សាវត្តនសម្មតិវិសិដ្ឋស្រីគំហិតតាយឈ្មោះនេះ មានវស្សា
 គ្រប់១២ហើយ បានសិក្សាសិក្សាក្នុងផ្ទះយ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ ។ ការ
 វត្តនសម្មតិវិសិដ្ឋស្រីគំហិតតាយឈ្មោះនេះ ដែលមានវស្សាគ្រប់១២
 ហើយបានសិក្សាសិក្សាក្នុងផ្ទះយ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ គួរផលលោកម្ចាស់
 អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះ(ត្រូវស្រៀម មិនគួរផលលោកម្ចាស់អង្គណា
 លោកម្ចាស់អង្គនោះត្រូវនិយាយឡើយ ។ សង្ឃបានវត្តនសម្មតិវិសិដ្ឋ
 ស្រីគំហិតតាយឈ្មោះនេះដែលមានវស្សាគ្រប់១២ហើយ បានសិក្សា
 សិក្សាក្នុងផ្ទះយ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ ។ ការវត្តនសម្មតិវិសិដ្ឋនោះគួរផល
 សង្ឃ ហេតុនោះបានជាសង្ឃស្រៀមទៅ ។ ខ្ញុំសូមចំណុះទុកវត្តនសម្មតិវិសិដ្ឋ
 ដោយអាការស្រៀមទៅយ៉ាងនេះ ។ លំដាប់នោះនឹង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់បន្ទោសភិក្ខុទាំងឡាយនោះដោយបរិយាយជាច្រើនហើយ ។ មេ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរភិក្ខុទាំងឡាយសំដែងឡើយនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាង
 នេះថា ភិក្ខុនិយោមួយទ្វេបសម្បទាវស្សាស្រីគំហិតតាយឈ្មោះនេះគ្រប់១២
 ហើយបានសិក្សាសិក្សាក្នុងផ្ទះយ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ តែសង្ឃមិន
 សម្មត (ទ្វេ) ភិក្ខុនិយោ(ត្រូវតាមភ្នំបាចិភ្នំយ ។

ចាត់តាំងបណ្ឌិត ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី សម្តេចសិវាណុញ្ញ សិវាណុញ្ញ

ចាត់តាំងបណ្ឌិត ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី សិវាណុញ្ញ ៧ សិវាណុញ្ញ

[៣៧៧] យា បនាតិ យា យាទិសា ។ មេ ។ កំតុ-
 ជិតិ ។ មេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្តេ អធិប្បេតា កំតុជិតិ ។
 បរិបុណ្ណាទ្ធានសវស្សា ជាម បត្តត្តាទសវស្សា ។ តំហិ-
 កតា ជាម បុរិសទ្ធានតា វុទ្ធាតិ ។ ទ្រ វស្សាជិតិ ទ្រ
 សវទ្ធានិ ។ សិក្ខិតសិក្ខា ជាម ធម្ម ធម្មេសុ សិក្ខិត-
 កសិក្ខា ។ អសម្មតា ជាម ញត្តិធុតិយេន កម្មេន
 វុដ្ឋានសម្មតំ ន ទិដ្ឋា ហោតិ ។ វុដ្ឋាបេយ្យាតិ ទ្រសម្មា-
 នេយ្យ ។ វុដ្ឋាបេស្សាមិតិ កណំ វា អាចរិទិ វា បត្តិ
 វា ចិវំ វា ហិយេសតំ សិមំ វា សម្មទ្ធាតិ អាបត្តិ ទុក្ខ-
 ជស្ស ញត្តិយា ទុក្ខជំ ទ្ធិហិ កម្មវាចាហិ ទុក្ខជា
 កម្មវាចាហិយាសារេ ទ្រដ្ឋានយាយ អាបត្តិ ចាចិត្តិ-
 យស្ស កណស្ស ច អាចរិទិយា ច អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

[៣៧៨] ធម្មកម្មេ ធម្មកម្មេសញ្ញា វុដ្ឋាបេតិ អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។ ធម្មកម្មេ វេមតិកា វុដ្ឋាបេតិ អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។ ធម្មកម្មេ អធម្មកម្មេសញ្ញា វុដ្ឋាបេតិ
 អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អធម្មកម្មេ ធម្មកម្មេសញ្ញា

[៣៧៨] ត្រីភាគៗ កំតុនិកាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុង
 សិក្ខាបទទី១នៃប្រាជ្ញាបិកកណ្តុរច្ចេហើយ ។ ស្រីធិបិកាមានវស្សាដល់១៦
 ហើយ ឈ្មោះថា មានវស្សាគ្រប់១៦ហើយ ។ ដែលហៅថា ស្រីធិបិកា
 សំដៅយកសិក្ខាមានវេលាល្មមទៅកាន់បុរសវេទបុរស ។ ភាគៗ អស្ម
 កិវស្សា គឺអស្មកិវា ។ ស្រីធិបិកាដែលសិក្សាសិក្ខាក្នុង១៦យ៉ាង
 ឈ្មោះថា សិក្សាសិក្ខាហើយ ។ ស្រីធិបិកាដែលសិក្សាមិនបានឲ្យវុដ្ឋាន-
 សម្មតិ ហើយមានញត្តិជាសំបតិវ ឈ្មោះថា សិក្សាមិនបានសម្មត ។
 ភាគៗ ឲ្យទេសសម្បទា គឺបប្បសដាភិកុនិ ។ កំតុនិកាថា អញ្ញនិធិឲ្យ
 ទេសសម្បទាហើយស្ទើរកន្លះក្តី កាចរិទិក្តី បាត្រក្តី ចិវក្តី សម្មសមាភិ
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខជំ ត្រូវទុក្ខជំនោះចប់ញត្តិ ត្រូវទុក្ខជំទាយនោះចប់
 កម្មវាចាហិ ចប់កម្មវាចា ទេស្សយាត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ កណៈទិវកាចរិទិ
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខជំ ។

[៣៧៩] កម្មប្រកបដោយធម៌ កំតុនិសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយ
 ធម៌ ហើយឲ្យទេសសម្បទា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្មប្រកបដោយធម៌
 កំតុនិសិទ្ធិយ ហើយឲ្យទេសសម្បទា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្មប្រកប
 ដោយធម៌ កំតុនិសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ហើយឲ្យទេសសម្ប-
 ទា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ កំតុនិសំគាល់ថា

អាចត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ អនម្មតម្មេ វេទតិកា អាចត្តិ
ទុក្ខដស្ស ។ អនម្មតម្មេ អនម្មតម្មសញ្ញា អាចត្តិ
ទុក្ខដស្ស ។

[៣៧១] អចាចត្តិ បរិបុណ្ណាធានសវស្ស គំហិតតំ
ទ្វេវស្សនំ ធនុ ធម្មេសុ សំគុំតសិកុំ សាដ្ឋេន សម្មតំ
វុដ្ឋាបេតំ ឧម្មត្តិកាយ អាណិកម្មតិកាយាតិ ។

គត្តិនិវត្តស្ស អដ្ឋមសិក្ខាបទំ

[៣៧២] ភេទ សមយេន ទុក្ខោ ភគវា សាវត្ថយំ
វិហារតំ ផេតវេន អនាថបំណ្ឌិកស្ស អាណមេ ។ ភេទ
ទោ បន សមយេន ធុល្លទត្ថា ភិក្ខុនិ សហជីវិនិ
វុដ្ឋាបេត្តា ទ្វេវស្សនំ ទេវ អនុក្ខណ្ណាតិ ធន អនុក្ខណ្ណា-
មេតិ ។ តា ពាលា ហោត្តំ អក្សត្តា ធន ជានន្តិ កម្ស្រយំ វា
អកម្ស្រយំ វា ។ យា តា ភិក្ខុនិយោ អម្ស្រា រ មេ ។
តា ទន្សាយន្តំ ទិយន្តំ វិចារទន្តិ កម្សិ ហិ ធាម អយ្យា
ធុល្លទត្ថា សហជីវិនិ វុដ្ឋាបេត្តា ទ្វេវស្សនំ ទេវ

កម្មប្រកបដោយធម៌ ត្រូវតាមភ្នំទុក្ខដ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនិ
សន្ស័យ ត្រូវតាមភ្នំទុក្ខដ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនិសំភារសំថា
កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវតាមភ្នំទុក្ខដ ។

[៣៧១] វាវៈដែលមិនត្រូវតាមភ្នំ (កុនិសិក្ខាចទទេរោម ព យ៉ាវិ) គឺភិក្ខុនិទ្យុបសម្បទាដល់ស្រីគំហិតកា ដែលមានស្បត្រប់១២ ហើយ បានសិក្សាសិក្ខាកុនិធម៌ ៦ យ៉ាវិ អស់ពីរដ្ឋាហើយ សន្ស័យសុតហើយ ១ ភិក្ខុនិធម៌ ១ ភិក្ខុនិធ្វើកន្លងមុនបញ្ញត្តិ ១ ។

គត្តិនិវត្ត សិក្ខាបទទី ៨

[៣៧២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជំមានព្រះភាគន័កុនិវេកវិភាគម របស់អនាថបំណ្ឌិកសម្មិ ទៀបក្រវិសាវត្តិ ។ សម័យនោះឯង ធុល្លទត្តាភិក្ខុ- និទ្យុបសម្បទាដល់សិក្ខុមាតាជាសហជីវិនិ ហើយមិនបានបង្រៀនខ្លួនឯង មិនឲ្យអ្នកដទៃបង្រៀនអស់ពីរដ្ឋា ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយទានល្ងង់មិនទាន សមិស្តាល់គិច្ចន្តរប្រមុខគ្នា ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាចិត្ត រ មេ ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះតាលទោស គិរេដ្យិល ចន្តបង្គាប់ថា លោក ម្ចាស់ធុល្លទត្តា មិនគួរបើនិទ្យុបសម្បទាដល់សិក្ខុមាតាជាសហជីវិនិ

អនុគណ្ណាស្សតិ ឬ អនុគណ្ណាមេស្សតិ ។ មេ ។ សង្ខតិវ កិក្ខុវេ ឥល្លទន្ទា កិក្ខុវេ សហជីវិទំ វុដ្ឋាមេត្វា ទ្វេ វស្សាធិ លេវ អនុគណ្ណាតិ ឬ អនុគណ្ណាមេតិ ។ សង្ខតកកវតិ ។ វិករេហិ ឡន្ទោ កកវា កតិ ហិ ឆាម កិក្ខុវេ ឥល្លទន្ទា កិក្ខុវេ សហជីវិទំ វុដ្ឋាមេត្វា ទ្វេ វស្សាធិ លេវ អនុគណ្ណាស្សតិ ឬ អនុគណ្ណាមេស្សតិ ធនតិ កិក្ខុវេ អប្បសង្ខាធិ វា មសាហាយ ។ មេ ។ ឃីត្វា មធិ កិក្ខុវេ កិក្ខុវេយោ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសន្តិ យោ មធិ កិក្ខុវេ សហជីវិទំ វុដ្ឋាមេត្វា ទ្វេ វស្សាធិ លេវ អនុគណ្ណាយ្យ ឬ អនុគណ្ណាមេយ្យ ចាចិត្តិយន្តិ ។

(៣៧៣) យោ មហតិ យោ យាទិសា ។ មេ ។ កិក្ខុវេតិ ។ មេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្តេ អធិប្បេតា កិក្ខុវេតិ ។ សហជីវិទំ ឆាម សង្ខិហារិទំ វុដ្ឋតិ ។ វុដ្ឋាមេត្វាតិ ឧបសម្មាទេត្វា ។ ទ្វេ វស្សាធិតិ ទ្វេ សិវិទ្ធាធិ ។ លេវ អនុគណ្ណាយ្យតិ ឬ សយំ អនុគណ្ណាយ្យ ឧទ្ទេសេន

ហើយមិនបង្រៀនខ្លួនឯង មិនឱ្យគេបង្រៀនអស់ពីរឆ្នាំសោះ ។ មេ ។ ព្រះអង្គក្រាស់ស្អាត ម្ចាស់ភិក្ខុចំណីច្បាយ ពូជាឥល្លទន្ទាភិក្ខុឱ្យឧបសម្បទាដល់សិក្ខុមាណាសហជីវិទំ ហើយមិនបង្រៀនដោយខ្លួនឯង មិនឱ្យគេបង្រៀនអស់ពីរឆ្នាំ ពិតមែន ។ ភិក្ខុចំណីច្បាយក្រាបចូលថា បពិត្រ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជាគ្រូបង្ហាត់សាសនា ម្ចាស់ភិក្ខុចំណីច្បាយ ឥល្លទន្ទាភិក្ខុមិនសមបើនឹងឱ្យឧបសម្បទាដល់សិក្ខុមាណាសហជីវិទំ ហើយមិនបង្រៀនដោយខ្លួនឯងនឹងមិនឱ្យគេបង្រៀនអស់ពីរឆ្នាំទេ ម្ចាស់ភិក្ខុចំណីច្បាយ អំពីរនេះមិនមែននាំឱ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកដទៃដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ មេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចំណីច្បាយ ពូភិក្ខុចំណីច្បាយសំដែងឡើងម្ចាស់សិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនិរោធិយឱ្យឧបសម្បទាដល់សិក្ខុមាណាសហជីវិទំ ហើយមិនបង្រៀនដោយខ្លួនឯង មិនឱ្យគេបង្រៀនអស់ពីរស្សា ភិក្ខុនាំទាន់ក្រៅអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(៣៧៤) គ្រូនិរោធិយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបាចិត្តិយកណ្ណចេញហើយ ។ ដែលហៅថា សិក្ខុមាណាសហជីវិទំ សំដៅយកសិក្ខុមាណាសច្ចិហារិទំ (ក្នុងសិស្ស) ។ ពាក្យថា ឱ្យឧបសម្បទា នឹងចូលជាភិក្ខុ ។ ពាក្យថា អស់ពីរស្សា គឺអស់ពីរឆ្នាំ ។ ពាក្យថា មិនបង្រៀន (ខ្លួនឯង) គឺមិនបង្រៀនដោយបាលី អដ្ឋកថា សេចក្តីឧទ្ទាន

បរិមុត្តាយ ឱកំធនេ អនុសាសនិយោ ។ ន អនុត្តរត្ថណា-
មេយ្យតិ ន អញ្ញំ អាណាមេយ្យ ។ ទ្វេ វស្សានិ មេ
អនុត្តរត្ថណិស្សានិ ន អនុត្តរត្ថណាមេស្សានិ ធុរំ ធិកុត្តមត្ត
អាមត្តំ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣៧៤] អនាមត្តិ សតំ អន្តរាយេ បរិយេសិត្វា ន
លកតំ តិលាបាយ អាមធាសុ ឧប្បត្តិកាយ អាធិកម្ម-
តាយាតិ ។

គត្តិនិវត្តស្ស ឧបសិក្ខាបទំ

[៣៧៥] តេន សមយេន ទុក្ខោ ភតិវា សាវត្ថិយំ
វិហាតិ ជេតវេន អនាថបិណ្ឌិកស្ស អាវាមេ ។ តេន
ទោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ វុដ្ឋាមតំ បវត្តិនិ ទ្វេ
វស្សានិ នាទុតទ្ធិ ។ តា ពាលា ហោន្តិ អញ្ញត្តា ន
នាទុន្តិ កម្យិយំ វា អកម្យិយំ វា ។ យា តា ភិក្ខុនិយោ
អម្បិតា ។ មេ ។ តា ឧដ្ឋាយន្តិ មិយន្តិ វិចារេន្តិ កមមំ
ហិ នាម ភិក្ខុនិយោ វុដ្ឋាមតំ បវត្តិនិ ទ្វេ វស្សានិ
នាទុតទ្ធិស្សន្តិ ។ មេ ។ សទ្ធ�ំ កិវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយោ

ប្រៀនប្រដៅដោយខ្លួនឯង ។ ពាក្យថា មិនឱ្យគេប្រើទ្រឹស្តី គឺមិនបង្គាប់អ្នក
ដទៃ ។ ភិក្ខុនិគ្រាន់តែដាក់បុរេថា អញ្ញនិមមប្រើទ្រឹស្តីខ្លួនឯង មិនឱ្យគេ
ប្រើទ្រឹស្តីអស់ពីរឆ្នាំ ក្រៅតាមក្តីចុចក្តីយ ។

[៣៧៤] ព្រះវិសេនមិនត្រូវអាមត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៥ យ៉ាង) គឺ
ភិក្ខុនិទានសេចក្តីអន្តរាយេហិយស្វនិកេត្តាមិនបាន ១ ភិក្ខុនិឈិ ១ ភិក្ខុនិ
មានក័យធំ ១ ភិក្ខុនិធុត ១ ភិក្ខុនិធ្វើកន្លងមុនបញ្ញត្តិ ១ ។

គត្តិនិវត្ត សិក្ខាបទទី៤

[៣៧៥] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគកង់ក្នុងជេតវិហារ
របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រីសាលី ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុ
ទាំងឡាយមិនភាមបម្រើភិក្ខុនិជាបវត្តិនិ (ឧបដ្ឋាយិកា) ដែលបំបួសខ្លួន
អស់ពីរឆ្នាំ ។ ពួកភិក្ខុនិទាំងនោះល្ងង់មិនទាន់សម្លាប់ការក្រប្បមិនគួរ ។
ភិក្ខុនិទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាគិត ។ មេ ។ ភិក្ខុនិទាំងនោះក៏
ពោលពោស គំរេងៀល បន្ទុះបង្គាប់ថា ភិក្ខុនិទាំងឡាយមិនសមបើនឹងមិន
ភាមបម្រើភិក្ខុនិជាបវត្តិនិដែលបំបួសខ្លួនអស់ពីរឆ្នាំសោះ ។ មេ ។ ព្រះអង្គ
គ្រាសំសួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនិទាំងឡាយមិនភាមបម្រើ

គត្តនិវត្តសូត្រ ទសមសិក្ខាបទ

[៣៧៨] ភេទ សមយេន ពុទ្ធា កកក សាវត្ថិយំ
វិហារតិ នេតវេន អនាថិល្ហិតស្ស អារាម ។ ភេទ
ចោ បទ សមយេន ឥល្ហនន្ទា កិក្កុច្ឆិ សហជីវិទិ
វុដ្ឋាបេត្វា នេវ វុបកាសេតិ^(១) ន វុបកាសាបេតិ^(២) ។
សាមិកោ អក្កហេសិ ។ យា តា កិក្កុចិយោ អប្បន្ទា
។ បេ ។ តា ទុដ្ឋាយន្តិ ទិយន្តិ វិចារេន្តិ កថំ ហិ នាម
អយ្យា ឥល្ហនន្ទា សហជីវិទិ វុដ្ឋាបេត្វា នេវ វុបកា-
សេស្សតិ ន វុបកាសាបេស្សតិ សាមិកោ អក្កហេសិ ស-
ពាយំ កិក្កុច្ឆិ បក្កន្ទា អស្ស ន ន សាមិកោ កាណ្ហា-
យ្យាតិ ។ បេ ។ សត្វំ កិក កិក្កុច ឥល្ហនន្ទា កិក្កុច្ឆិ សហ-
ជីវិទិ វុដ្ឋាបេត្វា នេវ វុបកាសេតិ ន វុបកាសាបេតិ សា-
មិកោ អក្កហេសិ ។ សត្វំ កកកតិ ។ វិកេហំ ពុទ្ធា
កកក កថំ ហិ នាម កិក្កុច ឥល្ហនន្ទា កិក្កុច្ឆិ សហ-
ជីវិទិ វុដ្ឋាបេត្វា នេវ វុបកាសេស្សតិ ន វុបកាសាបេស្ស-
តិ សាមិកោ អក្កហេសិ នេតិ កិក្កុច អប្បសន្ទាចំ

១ ទ.ម. នេវ វុបកាសេសិ ។ ២ ទ.ម. ន វុបកាសាបេសិ ។

គត្តនិវត្ត សិក្ខាបទទី ១០

[៣៧៩] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគគង់ក្នុងផេតវិហារម
របស់អនាថល្ហិតសេដ្ឋិ ទៀបគ្រែសាវត្ថិ ។ សម័យនោះឯង ឥល្ហនន្ទា
កិក្កុចិយ្យ្យបសម្បទាដល់សិក្ខុមាណាសហជីវិទិ (កូនសិស្ស) ហើយ
មិននាំយកទៅខ្លួនឯង មិនឱ្យអនាំយកទៅ ។ ប្តីបានចាប់យកទៅ ។
កិក្កុចិយ្យ្យបសម្បទាដល់សិក្ខុមាណាសហជីវិទិ ។ បេ ។ កិក្កុចិយ្យ្យបសម្បទា
កំពោលទោស កិរេម្យិល បន្តបន្តបន្តថា លោកខ្ចាស់ឥល្ហនន្ទាមិនសមបើ
នឹងឱ្យបសម្បទាដល់សិក្ខុមាណាសហជីវិទិ ហើយមិននាំយកទៅខ្លួនឯង
មិនឱ្យអនាំយកទៅនោះ ប្តីបានចាប់យកទៅ ប្រសិនបើកិក្កុចិយ្យ្យបសម្បទា
ចេញទៅហើយ ប្តីប្រាកដជាមិនបានចាប់យកទៅទេ ។ បេ ។ ព្រះអង្គ
ក្រាស់សួរថា ខ្នាលកិក្កុចិយ្យ្យបសម្បទា ពូកែឥល្ហនន្ទាកិក្កុចិយ្យ្យបសម្បទា
ដល់សិក្ខុមាណាសហជីវិទិហើយមិននាំយកទៅខ្លួនឯង មិនឱ្យអនាំយក
ទៅ ប្តីបានចាប់យកទៅ កិក្កុចិយ្យ្យបសម្បទា ។ កិក្កុចិយ្យ្យបសម្បទា
បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ កិក្កុចិយ្យ្យបសម្បទា ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ជូនសថា
ខ្នាលកិក្កុចិយ្យ្យបសម្បទា ឥល្ហនន្ទាកិក្កុចិយ្យ្យបសម្បទាដល់សិក្ខុ-
មាណាសហជីវិទិហើយមិននាំយកទៅខ្លួនឯង មិនឱ្យអនាំយកទៅ ប្តី
បានចាប់យកទៅខ្លួន ខ្នាលកិក្កុចិយ្យ្យបសម្បទា កំពើនេះមិនមែននាំឱ្យជ្រេថ្នាំដល់

ក មសាធាយ ។ បេ ។ ឃវន្យ បទ កិក្ខុវេ កិក្ខុវិយោ
សម សិក្ខាបទំ ទុក្ខិសន្តិ យោ បទ កិក្ខុវិ សហជីវិទិ
វុដ្ឋាមេត្វា នេវ វុបកាសេយ្យ ទ វុបកាសាមេយ្យ អន្ត-
មសោ ធម្មត្វ យោជនាចិមិ ខាចិត្តិយន្តិ ។

(៣៧៧) យា មនាតិ យោ យាទិសា ។ បេ ។ កិក្ខុវិធិតិ
។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្តេ អចិប្បេតា កិក្ខុវិធិតិ ។
សហជីវិទិ ធាម សម្មិហារិទិ វុច្ឆតិ ។ វុដ្ឋាមេត្វាតិ ទុប-
សម្មាទេត្វា ។ នេវ វុបកាសេយ្យតិ ទ សយំ វុបកា-
សេយ្យ ។ ទ វុបកាសាមេយ្យតិ ទ អញ្ញំ អាសាមេយ្យ ។
នេវ វុបកាសេស្សាមិ ទ វុបកាសាមេស្សាមិ អន្តមសោ
ធម្មត្វ យោជនាចិមិទិ ធុវំ ចិត្តិក្ខមត្តេ អាចត្តិ ខា-
ចិត្តិយស្ស ។

(៤០០) អនាចត្តិ សតិ អន្តរាយេ បរិយេ សិក្ខា
ទុតិយំកំ កិក្ខុវិ ទ លកតិ អាមនាសុ ទុម្មត្តិកាយ
អាទិកម្មិកាយាតិ ។

ត្វាជនវេលមិទានំព្រះថ្កាទេ ។ បេ ។ ម្នាសកិក្ខុវាវនិទ្យាយ ចូរកិក្ខុវិចារិ
ទ្យាយសំវេនិទ្យាវិទ្យាសិក្ខាបទេនេយ្យនិទេវេ កិក្ខុវិណាម្មយទ្យុបសម្ម-
ទាជនវេលកិក្ខុវាវនិ ហើយមិទនាំយកទៅ មិទទ្យុរតនាំយកទៅ
ដោយហោចទៅអស់ ៥-៦ យោជនិ កិក្ខុវិទានំត្រវិកាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(៣៧៧) ត្រវិកាបត្តិ កិក្ខុវិណាម្មយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុង
សិក្ខាបទទី ១ នៃបាណិកកណ្តុប្បវេយ្យ ។ ដែលហៅថា សិក្ខុវាវនិ
សហជីវិទិ សំដៅយកសិក្ខុវាវនិសម្បិហារិទិ (កូនសិស្ស) ។ ពាក្យថា
ទ្យុបសម្មទា គឺបច្ចុប្បន្នកិក្ខុវិ ។ ពាក្យថា មិទនាំយកទៅ គឺមិទនាំ
យកទៅទ្វេដង ។ ពាក្យថា មិទទ្យុរតនាំយកទៅ គឺមិទបង្ហាប្រក្រតនៃ ។
កិក្ខុវិទានំត្រវិកាបត្តិថា អញ្ជើងមិទនាំយកទៅ មិទទ្យុរក្នុងទីនាំយក
ទៅដោយហោចទៅស្របអស់ ៥-៦ យោជនិ ត្រវិកាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(៤០០) វេលកិក្ខុវិវេលមិទានំត្រវិកាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៤ យ៉ាង) គឺ
កិក្ខុវិទានំសេចក្តីអន្តរាយេហើយវិស្សនិកកិក្ខុវិចារិវេលកិក្ខុវិទានំ ១ កិក្ខុវិ
មានភ័យចំ ១ កិក្ខុវិទ្ធក ១ កិក្ខុវិវេលកិក្ខុវិទានំប្រាតិ ១ ។

កុមារវិញ្ញាណស្ស បរិមសិក្ខាបទ

[២០០] ភេទ សមយេន ពុទ្ធា កតវា សាវត្ថយំ
វិហាវតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អាហមេ ។ ភេទ
ទោ មន សមយេន ភិក្ខុនិយោ ឧទរីសតិវស្សំ កុមារិ-
ក្ខតំ វុដ្ឋាបេន្តិ ។ តា អត្តមា ហោន្តិ សិកស្ស ឧប្បាស្ស
ជិយត្ថាយ បិបាសាយ ឧសមតសវតាតម សិវិសម-
សម្មស្សានំ ធុត្តានំ ធុរាគតានំ វចនមជាំ ឧប្បត្តា-
នំ សារិកានំ វេននានំ ធុត្តានំ តិព្វានំ ទរនំ កដ្ឋ-
កានំ អសាតានំ អមនាទានំ បាលាហានំ អននិ-
រាសតតាតិកា ហោន្តិ ។ យោ តា ភិក្ខុនិយោ
អប្បិទ្ធា ។ មេ ។ តា ឧដ្ឋាយន្តិ ទិយន្តិ វិបាបេន្តិ
តតំ ហំ ឆាម ភិក្ខុនិយោ ឧទរីសតិវស្សំ កុមារិក្ខតំ
វុដ្ឋាបេស្សន្តិ ។ មេ ។ សច្ចំ កិវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយោ
ឧទរីសតិវស្សំ កុមារិក្ខតំ វុដ្ឋាបេន្តិ ។ សច្ចំ កតវាតិ ។
វិហាវតិ ពុទ្ធា កតវា តាបិ ហំ ឆាម ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិ-

កុមារវិញ្ញាណ សិក្ខាបទទី ១

[២០១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគគង់ក្នុងជេតវនាហម
បេសំអនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថិ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុនី
ចាំនិទ្ទាយឲ្យឧបសម្បទាដល់កុមារិក្ខតា(សាមណេរិ) ដែលមានអាយុ
មិនត្រូវ ២០ ឆ្នាំ ។ ពួកភិក្ខុនីបួសដ៏ចាំនិទ្ទានោះជាអ្នកអត់ទ្រាំមិនបាននឹងត្រ-
ជាក់ក្តៅ ឃ្នានស្រកនឹងសម្បស្សបោមមូសខ្យល់កំដៅវិច្ឆ័យនឹងតស៊ូតស៊ូ
និចាំនិទ្ទាយ មានជំងឺជាអ្នកមិនអត់ចន់នឹងនូវពាក្យដែលគេនិយាយមិន
តាមចិត្តមានមកមិនល្អ នឹងវេទនាដែលប្រជុំក្នុងសិរិសាយកើតឡើងជាខុក
ជំរក្សវិញ្ញាណត្រហល់ត្រហាយ មិនជាច្រើនអរ មិនតាមចិត្តជាទីដាច់នូវ
ជីវិត ។ ភិក្ខុនីចាំនិទ្ទាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ មេ ។ ភិក្ខុនីចាំនិ
ទ្ទាយនោះកំពោលគោស ភំរេបៀល ចន្ទុបដ្ឋាម័ថា ភិក្ខុនីចាំនិទ្ទាយមិន
សមបើនឹងឲ្យឧបសម្បទាដល់កុមារិក្ខតាដែលមានអាយុមិនត្រូវ ២០ ឆ្នាំ
នោះ ។ មេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុចាំនិទ្ទាយ ពូថាភិក្ខុនី
ចាំនិទ្ទាយឲ្យឧបសម្បទាដល់កុមារិក្ខតាដែលមានអាយុខ្លះរឺ ២០ ឆ្នាំ ភិក
មែនឬ ។ ភិក្ខុចាំនិទ្ទាយត្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ភិក
មែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុចាំនិទ្ទាយ ភិក្ខុនី

បាចិន្ទិយកល្យាណ កុមារវិភូតវិទ្យាស្ស យលីសិក្ខាចរ ១ បញ្ចក្ខំ

បាចិន្ទិយកល្យាណ កុមារវិភូតវិទ្យាស្ស សិក្ខាចរ ១ ១ លេខផ្តល់បញ្ចក្ខំ

យោ ឧទរិសតិវស្សុំ កុមារវិភូតំ វុដ្ឋាមេស្សន្តិ ឧទរិសតិ-
 វស្សន្តិ ហិ^(១) កិក្កុវេ កុមារវិភូតា អក្កុមា យោតិ សីតស្ស
 ឧណ្ណាស្ស ។ មេ ។ ចាណាហារាធំ អនិចំវសតតជាតិ-
 កា យោតិ វិសតិវស្សន្តិ ច ទោ កិក្កុវេ កុមារវិភូតា
 ទមា យោតិ សីតស្ស ឧណ្ណាស្ស ។ មេ ។ ចាណាហារាធំ
 អនិចំវសតតជាតិកា យោតិ ទេតំ កិក្កុវេ អប្បសន្តានំ
 វ បសាធាយេ ។ មេ ។ ឃវត្ត បទ កិក្កុវេ កិក្កុវិយោ
 ភមំ សិក្កាចរំ ឧទិសន្តិ យោ បទ កិក្កុវេ ឧទរិសតិ-
 វស្សុំ កុមារវិភូតំ វុដ្ឋាមេយ្យ ច ចិន្ទិយន្តិ ។

[៤០២] យោ បទាតិ យោ យោទិសា ។ មេ ។ កិក្កុ-
 វិតិ ។ មេ ។ អយំ ភមស្មី អត្តេ អនិច្ចេតា កិក្កុវិតិ ។
 ឧទរិសតិវស្សន្តិ ទាម អប្បត្តិវសតិវស្សន្តិ ។ កុមារវិភូតា
 ទាម សាមណេវី វុដ្ឋតិ ។ វុដ្ឋាមេយ្យតិ ឧបសម្ប-
 ទេយ្យ ។ វុដ្ឋាមេស្សន្តិ ភណំ វា អាចរិធំ វា
 បត្តំ វា ចិវំ វា ចរិយសតិ សិមំ វា សម្មន្តតិ

តាំងឡាយមិនសមរម្យចំនឹងឲ្យទេបសម្បទាដល់កុមារវិភូតាដែលមានវស្សន្តិ
 ភី ២០ ទេ ម្ចាស់កិក្កុវេតាំងឡាយ ព្រោះជាភិក្កុវេវិភូតាមានវស្សន្តិ
 ភី ២០ ជាអ្នកមិនអត់ព្រៃខ្លះត្រូវដាក់នឹងក្តៅ ។ មេ ។ មានជាតិជាអ្នកមិន
 អត់ព្រៃខ្លះទុក្ខទេនាជាទីទំនប់នឹងដើរក ម្ចាស់កិក្កុវេតាំងឡាយ ក៏ឯកុមា-
 រវិភូតាមានឆ្នាំ ២០ ទើបអត់ព្រៃខ្លះត្រូវដាក់ក្តៅ ។ មេ ។ មានជាតិជាអ្នកអត់
 ព្រៃខ្លះទុក្ខទេនាជាទីទំនប់នឹងដើរកបាន ម្ចាស់កិក្កុវេតាំងឡាយ អំពើនេះមិន
 បែងខ្លះផ្លូវដ្ឋានដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ដ្ឋាន ។ មេ ។ ម្ចាស់កិក្កុ-
 វេតាំងឡាយ ចូរកិក្កុវេតាំងឡាយសំដែងឡើងឲ្យសិក្ខាចរនេះយ៉ាងនេះថា
 ភិក្កុវេវិភូតាមួយឲ្យទេបសម្បទាដល់កុមារវិភូតាមានឆ្នាំ ២០ ភិក្កុវេនោះ
 ត្រូវកាបត្តិបាចិន្ទិយ ។

[៤០២] ត្រូវពាក្យថា ភិក្កុវេវិភូតាមួយ មានសេចក្តីអត់ច្បាយក្នុងសិក្ខា-
 ចរទីទំនប់ពួកជនកណ្តាលចេញ ។ កុមារវិភូតាមានឆ្នាំមិនដល់ ២០ ឈ្មោះថា
 មានឆ្នាំ ២០ ។ ដែលហៅថា កុមារវិភូតា សំដៅយកសាមណេវី ។
 ពាក្យថា ឲ្យទេបសម្បទា គឺប្រយោជន៍ភិក្កុវេ ។ ភិក្កុវេភិក្កុវេ អញ្ជើញឲ្យទេ-
 សម្បទា ហើយស្រូបវត្ថុនោះក្តី អាចរិធំក្តី បាត្រក្តី ចិវក្តី សម្មតសិមាភ្នំ

១ ១. ទោត អយំ សវត្ត ១ យោតិ ។

អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស ញត្តិយា ទុក្ខដំ ទ្ធិហំ កម្មភាពាហំ
 ទុក្ខដំ កម្មភាពាមរិយោសារិទេ ទុបស្សាយាយ អាមត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស កណ្តស្ស ច អាមរិទិយា ច អាមត្តិ
 ទុក្ខដស្ស ។

[៤០៣] ទុក្ខិសតិវស្សាយ ទុក្ខិសតិវស្សសញ្ញា
 វុដ្ឋាមេតិ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ទុក្ខិសតិវស្សាយ
 វេមតិកា វុដ្ឋាមេតិ អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ ទុក្ខិសតិ-
 វស្សាយ បរិបុណ្ណសញ្ញា វុដ្ឋាមេតិ អនាមត្តិ ។ បរិបុណ្ណិ-
 សតិវស្សាយ ទុក្ខិសតិវស្សសញ្ញា អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស ។
 បរិបុណ្ណិសតិវស្សាយ វេមតិកា អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស ។
 បរិបុណ្ណិសតិវស្សាយ បរិបុណ្ណសញ្ញា អនាមត្តិ ។

[៤០៤] អនាមត្តិ ទុក្ខិសតិវស្សំ បរិបុណ្ណសញ្ញា
 វុដ្ឋាមេតិ បរិបុណ្ណិសតិវស្សំ បរិបុណ្ណសញ្ញា វុដ្ឋាមេតិ
 ទុក្ខត្តិកាយ អាទិកម្មត្តិកាយាតិ ។

ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដ ត្រូវទុក្ខដខណៈចប់ញាតិ ត្រូវទុក្ខដទាំងឡាយ ខណៈចប់
 កម្មភាពាតិ ចប់កម្មភាពា ។ ចម្បាយត្រូវអាមត្តិចាចិត្តិយ ខណៈទំនិកចរិទ័
 ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដ ។

[៤០៥] សាមណេរិមានដ្ឋាន្ធវះពិ ៤០ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាមានដ្ឋាន្ធវះ
 ពិ ៤០ ហើយឱ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាមត្តិចាចិត្តិយ ។ សាមណេរិមាន
 ដ្ឋាន្ធវះពិ ៤០ ភិក្ខុនិសង្ស័យ ហើយឱ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដ ។
 សាមណេរិមានដ្ឋាន្ធវះពិ ៤០ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាគ្រប់ ហើយឱ្យឧបសម្បទា
 មិនត្រូវអាមត្តិ ។ សាមណេរិមានដ្ឋាន្ធវះគ្រប់ ៤០ ហើយ ភិក្ខុនិសំគាល់ថា
 មានដ្ឋាន្ធវះពិ ៤០ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដ ។ សាមណេរិមានដ្ឋាន្ធវះគ្រប់ ៤០ ហើយ
 ភិក្ខុនិសង្ស័យ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដ ។ សាមណេរិមានដ្ឋាន្ធវះគ្រប់ ៤០ ហើយ
 ភិក្ខុនិសំគាល់ថាគ្រប់ហើយ មិនត្រូវអាមត្តិ ។

[៤០៦] វារៈដែលមិនត្រូវអាមត្តិ (កុនិសុភាបទានេមាន ៤ យ៉ាង)
 គឺសាមណេរិមានដ្ឋាន្ធវះពិ ៤០ (វៃ) ភិក្ខុនិសំគាល់ថាគ្រប់ហើយ ក៏ឱ្យ
 ឧបសម្បទា ។ សាមណេរិមានដ្ឋាន្ធវះគ្រប់ ៤០ ហើយ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាគ្រប់
 ៤០ ហើយឱ្យឧបសម្បទា ។ ភិក្ខុនិក្ខុ ។ ភិក្ខុនិច្ចិកន្តិមុនបញ្ញត្តិ ។

ក្រមវិញ្ញាបនបត្រ ទុតិយសិក្សាបទី

[៤០៥] គេង សមយេន តុន្តា គគវា សាវត្ថិយំ
វិហារតិ ជេតវេន អនាថបិណ្ឌិកស្ស អាពមេ ។ គេង ខោ
ចន សមយេន ភិក្ខុវិយោ បរិប្បណ្ណវិសតិវស្សំ តុន្តាវិ
ក្ខតំ ទ្វេ វស្សាចិ ធម្ម ធម្មសុ អសិក្ខិតសិក្ខិតំ វុដ្ឋា
ចេន្តិ ។ តា ពាលា ហោន្តិ អព្យត្តា ន ជាចន្តិ
តប្បិយំ វិ អតប្បិយំ វិ ។ យា តា ភិក្ខុវិយោ
អប្បិដ្ឋា ។ យេ ។ តា ទុដ្ឋយន្តិ មិយន្តិ វិហាចេន្តិ
តថ មិ ធាប ភិក្ខុវិយោ បរិប្បណ្ណវិសតិវស្សំ តុន្តាវិ
ក្ខតំ ទ្វេ វស្សាចិ ធម្ម ធម្មសុ អសិក្ខិតសិក្ខិតំ វុដ្ឋា
ចេស្សន្តិ ។ យេ ។ សង្ខំ តិវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវិយោ
បរិប្បណ្ណវិសតិវស្សំ តុន្តាវិក្ខតំ ទ្វេ វស្សាចិ ធម្ម
ធម្មសុ អសិក្ខិតសិក្ខិតំ វុដ្ឋាចេន្តិ ។ យេ ។ គគវាតិ ។
វិការហិ តុន្តា គគវា តាថ មិ ធាប ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវិ
យោ បរិប្បណ្ណវិសតិវស្សំ តុន្តាវិក្ខតំ ទ្វេ វស្សាចិ ធម្ម
ធម្មសុ អសិក្ខិតសិក្ខិតំ វុដ្ឋាចេស្សន្តិ ទេតំ ភិក្ខុវេ

ក្រមវិញ្ញាបនបត្រ សិក្សាបទី ២

[៤០៥] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគក្នុងក្នុងជេតវេន
របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុ
ទាំងឡាយឲ្យទេសសម្បទាជល់កុមារិក្ខតា (សាមណេរិ) មានទ្រង់គ្រប់៤០
ហើយ (គេ) មិនបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦ យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ ។ ភិក្ខុមួយចំ
ទាំងនោះទៅល្ងង់មិនទ្វាបមិនស្គាល់ការត្រូវមិនគួរ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
ណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាចិត្ត ។ យេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះគឺពាលា ខោស
គិរដៀល បន្តបង្កប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយមិនគួរបើនឹងឲ្យទេសសម្បទាជល់
កុមារិក្ខតាដែលមានវស្សាគ្រប់៤០ ហើយ (គេ) មិនបានសិក្សាសិក្ខា
ក្នុងធម៌ ៦ យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំនោះ ។ យេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ហៅ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យទេសសម្បទាជល់កុមារិក្ខតាមានទ្រង់
គ្រប់៤០ហើយ គេមិនបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦ យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ ភិក្ខុម
៥ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រាបល្លាចថា បង្កើតព្រះដ៏មានព្រះភាគ ភិក្ខុម ៥ ។
ព្រះពុទ្ធដ៏មានដាច់ខ្លាំងច្បាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំង
ឡាយមិនសប្បបើនឹងឲ្យទេសសម្បទាជល់កុមារិក្ខតាមានទ្រង់គ្រប់ ៤០ហើយ
មិនបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦ យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ

អប្បសន្ធានំ ឯ បសាទាយ ។ យេ ។ វិញ្ញាវត្ថា ធម្មិ
 គងំ កត្តា កិក្ខុ អាមន្តេសិ អនុជាតាមិ កិក្ខុវ
 អដ្ឋាសវស្សាយ កុមារិក្ខតាយ ទ្វេ វស្សនំ ធម្ម
 ធម្មេសុ សិក្ខាសម្មតិ ធាតុំ ។ វិវា បទ កិក្ខុវ
 តាតត្ថា ។ តាយ អដ្ឋាសវស្សាយ កុមារិក្ខតាយ
 សង្ឃំ ឧបសង្កត្តិត្ថា ឯកំសំ ឧត្តាសង្កំ កវត្តា កិក្ខុ
 ធិនំ ពារេ វត្តិត្ថា ឧត្តនិកំ ធិសិទិត្ថា អញ្ញលី
 បត្តហេត្ថា វិវេស្ស វិចធិយោ មហំ អយ្យេ ឥត្តន្ទាមា
 ឥត្តន្ទាមាយ អយ្យាយ អដ្ឋាសវស្សា កុមារិក្ខតា
 សង្ឃំ ទ្វេ វស្សនំ ធម្ម ធម្មេសុ សិក្ខាសម្មតិ
 យាចាមិទំ ។ ឧត្តយម្យំ យាចិត្តព្វា គតិយម្យំ យាចិ
 តព្វា ។ ឡត្តាយ កិក្ខុនិយា បទំពលាយ សង្ឃ
 ញាបេតព្វា សុណាតុ មេ អយ្យេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ត
 ន្ទាមា ឥត្តន្ទាមាយ អយ្យាយ អដ្ឋាសវស្សា កុមារិ
 ក្ខតា សង្ឃំ ទ្វេ វស្សនំ ធម្ម ធម្មេសុ សិក្ខាសម្មតិ
 យាចតិ ។ យទំ សង្ឃស្ស បត្តកល្យំ សង្ឃោ ឥត្តន្ទា
 មាយ អដ្ឋាសវស្សាយ កុមារិក្ខតាយ ទ្វេ វស្សនំ

អំពីនេះមិនមែននាំឲ្យច្រវាក់ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ។ ២៧ លុះ
 ទ្រង់បន្ទោសហើយទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅកិក្ខុទាំងឡាយ
 ២ ម្ខាងកិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាគតអនុញ្ញាតឲ្យ ។ ឧបសិក្ខាសម្មតិក្នុងធម៌ ៦
 យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ ដល់កុមារិក្ខតាដែលមានឆ្នាំ ១៨ ។ ម្ខាងកិក្ខុទាំងឡាយ
 ក៏ឯសិក្ខាសម្មតិទោះសង្ឃត្រូវឲ្យយ៉ាងនេះ ។ កិក្ខុមារិក្ខតាមានឆ្នាំ ១៨
 ទោះត្រូវចូលទៅពេសន្យាធ្វើឧត្តកសង្កៀងស្នាម្នាង ហើយថ្វាយបង្គំបូជា
 កិក្ខុទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោងឆ្លងកញ្ចល់ឡើង្វែងនិយាយយ៉ាង
 នេះទំនិសង្ឃថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំមានឈ្មោះនេះនាមកុមារិក្ខតាមាន
 ឆ្នាំ ១៨ របស់លោកម្ចាស់មានឈ្មោះនេះ សូមសិក្ខាសម្មតិក្នុងធម៌ ៦ យ៉ាង
 អស់ពីរឆ្នាំទំនិសង្ឃ ។ កុមារិក្ខតាទោះត្រូវសូមសិក្ខាសម្មតិទោះអស់ពីរឆ្នាំ
 ដទៃនិ ត្រូវសូមអស់ពីរឆ្នាំទំនិសង្ឃ ។ កិក្ខុទាំងឡាយសម្រេចពេលត្រូវឲ្យសង្ឃ
 ត្រាបចា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ កុមារិក្ខតាឈ្មោះ
 នេះមានឆ្នាំ ១៨ របស់លោកម្ចាស់មានឈ្មោះនេះ សូមសិក្ខាសម្មតិក្នុងធម៌
 ៦ យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំទំនិសង្ឃ ។ បើសិក្ខាសម្មតិក្នុងធម៌មានកាលត្រូវសង្ឃ
 ហើយ សូមសង្ឃឲ្យសិក្ខាសម្មតិក្នុងធម៌ ៦ យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំដល់កុមារិក្ខតា

ទ្វេ វស្សានំ អវិទិត្តមសមាទានំ សមាទិយោមំ ធុសា-
 ភិទា វេមណី ទ្វេ វស្សានំ អវិទិត្តមសមាទានំ
 សមាទិយោមំ សុវាបេយយវដ្ឋុរ្យមាទដ្ឋានា វេមណី ទ្វេ
 វស្សានំ អវិទិត្តមសមាទានំ សមាទិយោមំ វិគាលភោ-
 ជិតា វេមណី ទ្វេ វស្សានំ អវិទិត្តមសមាទានំ
 សមាទិយោមីតំ ។ អថទេ ភគវា តា ភិក្ខុនិយោ
 អាទគមវិយោយោន វិគហិត្តា ធុត្តានាយ ។ បេ ។
 ឯវត្ថុ បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយោ ឥមំ សិក្ខាបទំ ធុត្ថិ-
 សទ្ធិ យា ពន ភិក្ខុនិ បរិបុណ្ណវិសតិវស្សំ តុមារិក្ខតំ
 ទ្វេ វស្សានំ ធុសុ ធុប្បេសុ អសិក្ខិតសិក្ខិតំ វុត្តា-
 បេយ្យ ធានិត្តិយេនំ ។

(២០៦) យា បទានិ យោ យោទិសា ។ បេ ។
 ភិក្ខុនិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្តេ អនិប្បេតា
 ភិក្ខុនិ ។ បរិបុណ្ណវិសតិវស្សំ ធាប បត្តិវិសតិវ-
 ស្សំ ។ តុមារិក្ខតា នម សាបណោវិ វុត្តិតំ ។ ទ្វេ
 វស្សានំ ទ្វេ សវ្វរាទំ ។ អសិក្ខិតសិក្ខិតា ធាប
 សិក្ខា ភិ ទ ធុត្ថិ យោនិ ធុត្ថិ ភិ សិក្ខា តុបិទា ។

ភិក្ខុមសមាទានទ្ធិវុសាវាទាវេមណី ជាសមាទានមិទ្ធិកទ្ធិអសំពិវត្តំ ភិ
 សូមសមាទានទ្ធិវុសាវាទាវេមណី ជាសមាទានមិទ្ធិ
 កទ្ធិអសំពិវត្តំ ។ ភិក្ខុមសមាទានទ្ធិវុសាវាទាវេមណី ជាសមាទាន
 មិទ្ធិកទ្ធិអសំពិវត្តំ ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគច្រើនបាតុស
 ភិក្ខុនិ ភិក្ខុនិ ព្យាយាម ដោយបរិយាយជាច្រើន ។ បេ ។ ត្ថាបភិក្ខុ
 ភិក្ខុនិ ព្យាយាម ព្យាយាម ភិក្ខុនិ ព្យាយាម ភិក្ខុនិ ព្យាយាម យោនិ ទេ ថា
 ភិក្ខុនិ ណាមួយឲ្យ ចេសម្បទា ដល់គុហារិក្ខតា មានច្បាប់ ២០ ហើយ មិន
 បានសិក្សាសិក្ខា ឥតមិ ៦ យោនិ អសំពិវស្ស ភិក្ខុនិ ព្រះ ត្រូវហេតុ
 ពុទ្ធិកិយ ។

(២០៦) ត្រីតិក្សយ ភិក្ខុនិ ណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុង
 សិក្សា មិទ្ធិ ១៦ ពុទ្ធិកិយ ណាមួយហើយ ។ សាមណេរិ មានច្បាប់ ២០
 ហើយ ណាមួយ មានច្បាប់ ២០ ។ ដែលហៅថា គុហារិក្ខតា សំដៅ
 យកសាមណេរិ ។ ពាក្យថា អសំពិវស្ស ភិក្ខុនិ ព្រះ ។ សិក្សា
 ដែលសិក្សាមិនបានឲ្យក្តី សិក្សាដែលសិក្សាឲ្យហើយ តែគ្រឹមតែច្បាប់ របស់
 សាមណេរិ ណា សាមណេរិ មានច្បាប់ មិនបានសិក្សាសិក្សា ។

កុមារវិភូតវគ្គសូ ធិតិយសិក្ខាបទ

[២០៧] តេជ សមយេន តុត្តោ ភក្កោ សាវត្ថិយំ
វិហារតិ ជេវេវេន អនាថមិណ្ណិកេស្ស អាណេ ។ តេជ
ទោ បេ សមយេន ភិក្ខុនិយោ បរិមុណ្ណិកេស្ស កុ-
មារវ្យាតំ ទ្វេ វស្សានិ ធសុ ធម្មេសុ សិក្ខុតសិក្ខុ សង្ខេន អសម្ម-
តំ វុដ្ឋាបន្តិ ។ ភិក្ខុនិយោ វិវាហាសុ វេថ សិក្ខុ-
បាលា ឥមំ វាលាថ ឥមំ ទេថ ឥមំ អាហារេ ឥមិទា អទ្ធោ
ឥមំ កុញ្ញិយំ ករោថាតិ ។ នា វិវាហាសុ ន មយំ
អយេ វសិក្ខុនាថា ភិក្ខុនិយោ មយត្ថិ ។ យោ ភា ភិក្ខុ-
និយោ អប្បច្ឆា ។ មេ ។ ភា ឧដ្ឋាយន្តិ ច័យន្តិ វិហារេន្តិ
នេមំ ហិ នាថ ភិក្ខុនិយោ បរិមុណ្ណិកេស្ស កុមារវ្យាតំ
ទ្វេ វស្សានិ ធសុ ធម្មេសុ សិក្ខុតសិក្ខុ សង្ខេន អសម្ម-
តំ វុដ្ឋាបន្តិ ។ មេ ។ សច្ចំ តិរ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយោ
បរិមុណ្ណិកេស្ស កុមារវ្យាតំ ទ្វេ វស្សានិ ធសុ ធម្មេសុ ។
សិក្ខុតសិក្ខុ សង្ខេន អសម្មតំ វុដ្ឋាបន្តិ ។ សច្ចំ

កុមារវិភូតវគ្គ សិក្ខាបទទី ៣

[២០៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជំមានព្រះភាគអង្គក្នុងដេកវិហារ
របស់អនាថមិណ្ណិកេស្ស ទៀបត្រង់សាវត្ថិ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុនិកំភី
ឡាយទ្យេបសម្បទាដល់កុមារវិភូតាមានផ្ទះ២០ ហើយ សិក្សាសិក្សាក្នុង
ដេម៉ង់ យ៉ាងហើយ (តែ) សង្ឃមិនបានសន្មត ។ ភិក្ខុនិកំភីឡាយបាននិ-
យាយយ៉ាងនេះថា ទៃពួកសិក្ខុមាន នាងកំភីឡាយមូមក ចូរដឹកិច្ចនេះ
ចូរច្បូរបស់នេះ ចូរនាំរបស់នេះមក យើងត្រូវការដោយរបស់នេះ នាង
កំភីឡាយចូរផ្ទុករបស់នេះឲ្យជាការឃ្លីយ ។ ភិក្ខុនិមួយៗកំភីឡាយនោះបាន
និយាយយ៉ាងនេះថា ចតិក្រណាម្ចាស់ យើងខ្ញុំមិនមែនជាសិក្ខុមានទេ
យើងខ្ញុំជាភិក្ខុនិទេតើ ។ ភិក្ខុនិកំភីឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាគិត
។ មេ ។ ភិក្ខុនិកំភីឡាយនោះគឺពោលពោស គឺរដៀល បន្តបន្តិដំបូង ភិក្ខុនិ
កំភីឡាយមិនសមរម័ននឹងទ្យេបសម្បទាដល់កុមារវិភូតាមានផ្ទះ២០
ហើយសិក្សាសិក្សាក្នុងដេម៉ង់ យ៉ាងអសតិរន្ត(តែ)សង្ឃមិនបានសន្មតសោះ
។ មេ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុកំភីឡាយ ពូលភិក្ខុនិកំភីឡាយទ្យេ-
បសម្បទាដល់កុមារវិភូតាមានផ្ទះ២០ ហើយ បានសិក្សាសិក្សាក្នុងដេម៉ង់
យ៉ាងអសតិរន្ត(តែ)សង្ឃមិនបានសន្មត ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុកំភីឡាយត្រាប

ភក្តីភក្តី ៗ វិសហិត ឡើយ ភក្តីភក្តី ឆេះដី ប៉ា ធាម ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុវេយោ បរិបុណ្ណវិសតិវស្សយ កុមារិក្ខតាយ ទ្វេ វស្សនិ
 ធសុ ធម្មេសុ សិក្ខិតសិក្ខិត សង្កេត អសម្មតំ វុដ្ឋា-
 មេស្សន្តិ ធនំ ភិក្ខុវេ អប្បសន្តិ វិ បសាទាយ ។ មេ ។
 វិសហិតា ធម្មំ កាតំ កត្តា ភិក្ខុ មាមន្តេសិ អនុជា តាមិ
 ភិក្ខុវេ បរិបុណ្ណវិសតិវស្សយ កុមារិក្ខតាយ ទ្វេ វស្សនិ
 ធសុ ធម្មេសុ សិក្ខិតសិក្ខាយ វុដ្ឋន អសម្មតិ យាតុំ ។ ឃ-
 វត្ត បទ ភិក្ខុវេ ធាតុរា ។ តាយ បរិបុណ្ណវិសតិវស្សយ
 កុមារិក្ខតាយ ទ្វេ វស្សនិ ធសុ ធម្មេសុ សិក្ខិត-
 សិក្ខាយ សង្កំ ឧបសន្តមិត្តា ឃកំសំ ឧត្តរសន្តំ
 កតិកា ភិក្ខុវេ ធានេ វុដ្ឋន ឧត្តមិកំ ធិសីទិត្តា
 អញ្ញសី បន្តោត្តា ឃវិមស្ស វចនិយោ អហំ អយ្យ
 វត្តនាមា វត្តនាមាយ អយ្យយ បរិបុណ្ណវិសតិវស្ស
 កុមារិក្ខតាយ ទ្វេ វស្សនិ ធសុ ធម្មេសុ សិក្ខិតសិក្ខា
 សង្កំ វុដ្ឋន អសម្មតិ យាចាមិតិ ។ ធុតយម្យ យាចិ-
 តត្តា តតយម្យ យាចិតត្តា ។ ឡត្តាយ ភិក្ខុវេយា
 បដិសាយ សង្កេត ប្រាបេតត្តា សុណាតុ មេ អយ្យ

ទូលថ បតិគ្រិលោកិយោ ភិក្ខុវេ ។ ព្រះពុទ្ធវិទ្ធានោ
 ទ្រង់បញ្ជូនថា ខ្ញុំលក្ខណ៍ទូល ភិក្ខុវេ ទូល មុនសមបើនិ
 ឱ្យ ប.បម្ប បដល់កុមារិក្ខតាមានកាយពេញ ២០ ហើយ បានសិក្សា
 សិក្សាភិក្ខុវេ ៦ យ៉ាងសស្តីដូច្នោះហើយ (វិ) សង្ឃមុនបានសុខនេះ ខ្ញុំល
 ភិក្ខុវេ ទូល ។ ហើយមុនមែនទាន់ឱ្យដោះដូរដល់ក្នុងនៃវេលាមុននោះ
 ដោះដូរ ។ មេ ។ លុះទ្រង់បញ្ជូនហើយទ្រង់ធ្វើធម្មិតថា ហើយ
 ត្រាស់ហៅភិក្ខុវេ ទូលថា ខ្ញុំលក្ខណ៍ទូល ភក្តីភក្តី ភក្តីភក្តី
 ឱ្យភិក្ខុវេសង្ឃឱ្យដោះសម្បត្តិដល់កុមារិក្ខតាមានកាយពេញ ២០ ហើយ សិក្សា
 សិក្សាភិក្ខុវេ ៦ យ៉ាងសស្តីដូច្នោះហើយ ។ ខ្ញុំលក្ខណ៍ទូល ៦
 វង្ស បម្ប វង្សសង្ឃត្រាវង្សយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុវេ ទូល ២០
 ហើយ វេលាបានសិក្សាសិក្សាភិក្ខុវេ ៦ យ៉ាងសស្តីដូច្នោះហើយនោះ ត្រូវ
 ទូល ភក្តីភក្តី ភក្តីភក្តី ភក្តីភក្តី ហើយថ្វាយបង្គំបាត់ភក្តី
 ភក្តី ទូល ប្រមុខប្រហោងផ្នែកភក្តីសិក្សា ហើយនិយាយយ៉ាងនេះ
 នឹងសង្ឃថា បតិគ្រិលោកិយោ វិទ្ធានោ ឃ្លាននេះជាភក្តីភក្តី វេលា
 វេលាបានសិក្សាវេលានោះមានកាយពេញ ២០ ហើយ បានសិក្សាសិក្សាភិក្ខុវេ
 ៦ យ៉ាងសស្តីដូច្នោះហើយ លុះបានសង្ឃនឹងសង្ឃ ។ ព្រះសម្មតិ
 នោះត្រូវកុមារិក្ខតាវេលាសូម បរិបុណ្ណវិសតិ ត្រូវសូមកសំវះបដិ
 ផន ។ ភិក្ខុវេ វេលាបានប្រតិបត្តិត្រូវឱ្យសង្ឃដឹងថា បតិគ្រិលោកិយោ

វិធម៌វិញ្ញាណ កិច្ចការវិញ្ញាណ

សាធុណ្ណ អយំ ឥត្តន្តាមា ឥត្តន្តាមាយ អយ្យាយ បរិបុណ្ណា
 វិសតិវស្សា កុមារិក្ខតា ទ្វេ វស្សនំ ធសុ ធម្មេសុ
 សិក្ខិតសិក្ខាយ វុដ្ឋានសម្មតិ យាមតិ ។ យទិ
 សធុស្ស បន្តកស្សំ សាធុណ្ណ ឥត្តន្តាមាយ បរិបុណ្ណា
 វិសតិវស្សាយ កុមារិក្ខតាយ ទ្វេ វស្សនំ ធសុ ធម្មេសុ
 សិក្ខិតសិក្ខាយ វុដ្ឋានសម្មតិ ធម្មេយ្យ ។ ឋសា ញត្ថិ ។
 សុណាតុ មេ អយ្យេ សាធុណ្ណ អយំ ឥត្តន្តាមា ឥត្តន្តា
 មាយ អយ្យាយ បរិបុណ្ណាវិសតិវស្សា កុមារិក្ខតា ទ្វេ
 វស្សនំ ធសុ ធម្មេសុ សិក្ខិតសិក្ខាយ វុដ្ឋានសម្មតិ
 យាមតិ ។ សាធុណ្ណ ឥត្តន្តាមាយ បរិបុណ្ណាវិសតិវស្សាយ
 កុមារិក្ខតាយ ទ្វេ វស្សនំ ធសុ ធម្មេសុ សិក្ខិត
 សិក្ខាយ វុដ្ឋានសម្មតិ ធម្មតិ ។ យស្ស អយ្យាយ
 មមតិ ឥត្តន្តាមាយ បរិបុណ្ណាវិសតិវស្សាយ កុមារិក្ខតាយ
 ទ្វេ វស្សនំ ធសុ ធម្មេសុ សិក្ខិតសិក្ខាយ វុដ្ឋាន
 សម្មតិយា ឆានំ សា កុណ្ណាម្ប យស្ស ទត្តមតិ
 សា កាសយ្យ ។ ទំដ្ឋា សាធុណ្ណ ឥត្តន្តាមាយ បរិបុណ្ណា
 វិសតិវស្សាយ កុមារិក្ខតាយ ទ្វេ វស្សនំ ធសុ ធម្មេសុ

វិធម៌វិញ្ញាណ កិច្ចការវិញ្ញាណ

សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ កុមារិក្ខតានេះមានឈ្មោះនេះ របស់លោកម្ចាស់
 ឈ្មោះនេះមានផ្ទះពេញ៦០ ហើយ បានសិក្សាសិក្សាក្នុងផ្ទះ យ៉ាងអស់ពីរ
 ឆ្នាំហើយ សូមផ្តោសម្មតិខ្លីសង្ឃ ។ បើផ្តោសម្មតិមានកាលគួរ
 ដល់សង្ឃហើយ ត្រូវសង្ឃឱ្យផ្តោសម្មតិដល់កុមារិក្ខតាមានឈ្មោះនេះ
 មានផ្ទះពេញ ៦០ ហើយ ដែលបានសិក្សាសិក្សាក្នុងផ្ទះ យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ
 ហើយ ។ នេះជាញត្ថិ ។ ចរិត្រលោកម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ កុមារិ
 ក្ខតាមានឈ្មោះនេះ របស់លោកម្ចាស់ឈ្មោះនេះមានផ្ទះពេញ ៦០ ហើយ
 បានសិក្សាសិក្សាក្នុងផ្ទះ យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ សូមផ្តោសម្មតិខ្លី
 សង្ឃ ។ ឥឡូវសង្ឃឱ្យផ្តោសម្មតិដល់កុមារិក្ខតាមានឈ្មោះនេះមានផ្ទះ
 ពេញ៦០ ហើយ បានសិក្សាសិក្សាក្នុងផ្ទះ យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ ។
 ការឱ្យផ្តោសម្មតិដល់កុមារិក្ខតាមានឈ្មោះនេះមានផ្ទះពេញ ៦០ ហើយ
 បានសិក្សាសិក្សាក្នុងផ្ទះ យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ គួរដល់លោកម្ចាស់អង្គ
 ណាលោកម្ចាស់អង្គនោះត្រូវស្រៀម មិនគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោក
 ម្ចាស់អង្គនោះត្រូវនិយាយទៀត ។ សង្ឃបានឱ្យផ្តោសម្មតិដល់កុមារិក្ខតា
 មានឈ្មោះនេះមានផ្ទះពេញ ៦០ ហើយ បានសិក្សាសិក្សាក្នុងផ្ទះ យ៉ាង

សិក្ខិតសិក្ខាយ វុដ្ឋានសម្មតំ ។ ឧមតិ សន្មេស្ស
 តស្សា តុណ្ណំ ។ ឧមតិ ឆាយោមិតំ ។ មថេនា មតក
 តា តិក្ខុនិយោ អនេកមិយាយេន វិការហិត្តា មុត្ត
 វនាយ ។ មេ ។ ឋវញ្ច មន តិក្ខុម តិក្ខុនិយោ ធម៌
 សិក្ខាបទំ ឧត្តិសន្ត យា មន តិក្ខុនិ មវុណ្ណវិសតិ ។
 វស្សំ តុមារិក្ខតំ ទ្វេ វស្សានិ ធម្ម ធម្មេសុ សិក្ខិត
 សិក្ខំ សន្មេន អសម្មតំ វុដ្ឋាមេយ្យ ចាចិត្តិយន្តំ ។

[២១០] យា មតាតិ យា យានិសា ។ មេ ។ តិក្ខុ
 មិតំ ។ មេ ។ អយេ ឥចស្មី អន្តេ អជិយេតា តិក្ខុ
 មិតំ ។ មវុណ្ណវិសតិវស្សា នាម មត្តវិសតិវស្សា ។
 តុមារិក្ខតា នាម សាមណេវ វុដ្ឋតំ ។ ទ្វេ វស្សានិ
 ទ្វេ សវុដ្ឋានិ ។ សិក្ខិតសិក្ខា នាម ធម្ម ធម្មេសុ
 សិក្ខិតសិក្ខា ។ អសម្មតា នាម ញត្តិមុតិយេន កាម្មន
 វុដ្ឋានសម្មតំ ធម៌ ធម្មា ហោតិ ។ វុដ្ឋាមេយ្យតិ ឧម
 សម្មាទេយ្យ ។ វុដ្ឋាមេស្សមិតំ តណំ វា អាចរិម
 វា មត្តំ វា មិវា វា មវាយសតំ សិមំ វា សន្មន្តតិ

អសំពិដ្ឋាហើយ ។ ការទ្រុឌ្នុសម្មតិទោរក្ខេវស្ស ហេតុទោរមិ
 សន្ស្រៀមទៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកទ្រុឌ្នុនេះដោយអាការស្រៀមទៅយ៉ាង
 នេះ ។ លំដាប់ទោរឯង ព្រះមីមានព្រះភាគទ្រង់មន្តសិក្ខុនិព័ន្ធឡាយ
 នោះដោយហិយាយព្រះច្រើន ។ មេ ។ ម្ចាស់កិក្ខុព័ន្ធឡាយ ចូរកិក្ខុព័ន្ធឡាយ
 ទ្រុឌ្នុសំដងទ្រើនម្ចាស់កិក្ខុព័ន្ធឡាយនេះថា កិក្ខុនិណាមួយទ្រុឌ្នុសម្ស
 ព័ន្ធដល់កុមារិក្ខតាមានផ្ទះពេញ ២០ ហើយ សិក្សាសិក្សាក្នុងធម៌ ៦ យ៉ាង
 អសំពិដ្ឋាហើយ ដែលសន្សមិទទានសន្ត (ទ្វេ) កិក្ខុនិទោះព្រះតាមកិ
 មាចិត្តិយ ។

[២១០] ព្រះភាគ្រង កិក្ខុនិណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុង
 សិក្ខាមាទិ ១ នៃបុរាណកណ្តុរចហើយ ។ កុមារិក្ខតាមានផ្ទះដល់ ២០
 ហើយ ឆ្ពោះទៅមានផ្ទះពេញ ២០ ហើយ ។ ដែលហៅថា កុមារិក្ខតា
 សំដៅយកសាមណេវ ។ ភាគ្រង អសំពិវស្សា គឺអសំពិដ្ឋា ។ ដែល
 ហៅថា ទានសិក្សាសិក្ខា គឺទានសិក្សាសិក្សាក្នុងធម៌ ៦ យ៉ាង ។ ដែលហៅ
 ថា សន្សមិទទានសន្ត គឺសន្សមិទទានវុដ្ឋានសម្មតិដោយញត្តិទុកិយ
 កម្ម ។ ភាគ្រង ទ្រុឌ្នុសម្សតា គឺបំបូសជាភិក្ខុនិ ។ កិក្ខុនិទិកថា អញ
 នឹងទ្រុឌ្នុសម្សតា ហើយស្រែនៈកណៈក្តី តាចរិក្ខុ បាត្រក្តី ចិវ្តក្តី សន្ត

អាមត្តិ ធុត្តាដស្ស ។ ញត្តិយា ធុត្តាដ ត្រីហិ កម្មវិ-
ចាហិ ធុត្តាដា កម្មវិចាហិយោសារោ ធុបជ្ឈាយាម
អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស កណាស្ស ច អាចរិធិយា ច
អាមត្តិ ធុត្តាដស្ស ។

[២១១] ធម្មតាម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញា វុដ្ឋាបេតិ អាមត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។ ធម្មតាម្មេ វេមតិកា វុដ្ឋាបេតិ អាមត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។ ធម្មតាម្មេ អធម្មតាម្មសញ្ញា វុដ្ឋាបេតិ
អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អធម្មតាម្មេ ធម្មតាម្មសញ្ញា
អាមត្តិ ធុត្តាដស្ស ។ អធម្មតាម្មេ វេមតិកា អាមត្តិ
ធុត្តាដស្ស ។ អធម្មតាម្មេ អធម្មតាម្មសញ្ញា អាមត្តិ
ធុត្តាដស្ស ។

[២១២] អាមត្តិ បរិម្ពុណ្ណិសាទិស្ស កុមារិក្ខតិ ទ្វេ
វស្សិចិ ធុស្ស ធុម្ពេស្ស សិក្ខុតសិក្ខុតិ សិក្ខេច សម្មតិ
វុដ្ឋាបេតិ ធុម្ពត្តិកាយ អាទិកម្មតាយាតិ ។

សិមាភ្នំ ត្រូវអាមត្តិក្នុង ។ ត្រូវក្នុងឧណៈចប់ញត្តិ ត្រូវក្នុងតាំងឡាយ
ឧណៈចប់កម្មវិចាហិ ចប់កម្មវិចា ។ ចជ្ឈាយត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយ ឧណៈ
នឹងអាចរិធិត្រូវអាមត្តិក្នុង

[២១១] កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនិសិទ្ធិសំគាល់ថាកម្មប្រកបដោយ
ធម៌ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្មប្រកបដោយធម៌
ភិក្ខុនិសង្ស័យ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្មប្រកប
ដោយធម៌ ភិក្ខុនិសិទ្ធិសំគាល់ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ហើយឲ្យឧបសម្បទា
ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនិសិទ្ធិសំគាល់ថាកម្ម
ប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាមត្តិក្នុង ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនិ
សង្ស័យ ត្រូវអាមត្តិក្នុង ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនិសិទ្ធិសំគាល់ថា
កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាមត្តិក្នុង ។

[២១២] ព្រះវិជយមិនត្រូវអាមត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៣ យ៉ាង)
គឺភិក្ខុឲ្យឧបសម្បទាដល់កុមារិក្ខតាមានផ្ទះពេញ៦ ហើយ សិក្សាសិក្ខា
ក្នុងធម៌ ៦ យ៉ាងអស់ពីរផ្ទះហើយ សង្ស័យឧក្រហើយ ១ ភិក្ខុធុត្ត ១ ភិក្ខុ
ត្រីកុនិមុនបញ្ញត្តិ ១ ។

កុមារវិញ្ញាណស្ស បត្តសំក្កាបទំ

[៤១៣] ភេទ សមយេន តុទ្ធា កគវា សាវត្ថិយំ
វិហារតិ ដេតវិទេ អនាជចិណ្ឌិកស្ស អាកមេ ។ ភេទ ទោ
មន សមយេន កិក្កុចិយោ ឧទដ្ឋានសវស្សា វុដ្ឋាមេន្តិ ។
តា លាលា មោទ្តិ អប្បត្តា ន ជាទន្តិ កម្សិយំ ក
អកម្សិយំ ក ។ សម្មិវិហារិចិយោមិ ពាលា មោទ្តិ
អប្បត្តា ន ជាទន្តិ កម្សិយំ ក អកម្សិយំ ក ។ យ
តា កិក្កុចិយោ អប្បត្តា ។ មេ ។ តា ឧដ្ឋាយន្តិ ចិយន្តិ
វិហារេន្តិ កតិ ហិ ធាម កិក្កុចិយោ ឧទដ្ឋានសវស្សា
វុដ្ឋាមេន្តិ ។ មេ ។ សម្មំ កតិ កិក្កុចិ កិក្កុចិយោ
ឧទដ្ឋានសវស្សា វុដ្ឋាមេន្តិ ។ សម្មំ កគវាតិ ។ វិហារិ
តុទ្ធា កគវា កតិ ហិ ធាម កិក្កុចិ កិក្កុចិយោ ឧទ
ដ្ឋានសវស្សា វុដ្ឋាមេន្តិ ទេតិ កិក្កុចិ អប្បសន្នានំ
ក មសាធាយ ។ មេ ។ វិវា មន កិក្កុចិ កិក្កុចិយោ
សមំ សំក្កាបទំ ឧទ្ធិសន្ត យា មន កិក្កុចិ ឧទដ្ឋានស
វស្សា វុដ្ឋាមេន្តិ មាចិក្កិយន្តិ ។

កុមារវិញ្ញាណស្ស សំក្កាបទំ ៤

[៤១៣] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគគង់ក្នុងវេស្សនាម
យសំអនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋិ ទៀបត្រីសាវត្ថិ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុ
ចាំនិទ្សយមានវស្សាមិនគ្រប់ទ្រង់ ឲ្យមេសម្បទា (ដល់ស្រីជំទ) ។ ភិក្ខុ
ទីដាមជ្ឈរយ៍ ចាំនិទ្សយនោះល្ងង់មិនគ្រាន់មិនដឹងការស្នូ ឬមិនគួរ ។ ពួក
សម្មិវិហារិចិ(ៗ)ល្ងង់មិនគ្រាន់មិនដឹងការស្នូ ឬមិនគួរដែរ ។ ភិក្ខុចាំនិ
ទ្សយលា មានសេចក្តីប្រាថ្នាចង់ ។ មេ ។ ភិក្ខុចាំនិទ្សយនោះ ក
គោលះគាស គិរេទ្រិល បន្តបង្គាប់ថា ភិក្ខុចាំនិទ្សយមានវស្សាមិន
គ្រប់ទ្រង់ មិនគួរបើទីនិទ្សមេសម្បទា (ដល់ស្រីជំទ) ទោះ ។ មេ ។ ព្រះ
គង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុចាំនិទ្សយ ឮថាភិក្ខុចាំនិទ្សយមានវស្សា
មិនគ្រប់ទ្រង់ ឲ្យមេសម្បទា (ដល់ស្រីជំទ) តិកមែនឬ ។ ភិក្ខុចាំនិទ្សយ
ក្រាមទូលថា បតិគ្រិព្រះដ៏មានព្រះភាគ តិកមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មាន
ដេតទ្រឹមេន្តានថា ម្ចាស់ភិក្ខុចាំនិទ្សយ ភិក្ខុចាំនិទ្សយមានវស្សា
មិនគ្រប់ទ្រង់ មិនសមរបើទីនិទ្សមេសម្បទា (ដល់ស្រីជំទ) ទេ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ចាំនិទ្សយ អំពើទេមិនមែនទាំងឡាយ ជ្រះថ្លាដល់កុកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា
ទេ ។ មេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចាំនិទ្សយ ឮភិក្ខុចាំនិទ្សយសំដីនិទ្សិម្ប
សំក្កាបទំនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុម្នាលមួយមានវស្សាមិនគ្រប់ទ្រង់ ហើយ
ឲ្យមេសម្បទា (គេ) ភិក្ខុចាំនិទ្ធិវាភាគក្តីប្រាថ្នាចង់ ។

(២១២) យា បទាតិ យា យាទិសា ។ មេ ។ ភិក្ខុវិភិ
 ។ មេ ។ អយំ វមស្មី អន្តេ អនិប្បេតា ភិក្ខុវិភិ ។ ឧ-
 នទ្ធានសវស្សា ធាម អប្បត្តទ្ធានសវស្សា ។ វុដ្ឋាបេយ្យា-
 តិ ឧបសម្បាទេយ្យ ។ វុដ្ឋាបេស្សន្តិ គណំ វា អាចរិទិ
 វា បត្តំ វា ចរិ វា បរិយសតិ សិមំ វា សម្មន្តិ អាចត្តិ
 ធុត្តេស្ស ។ ញត្តិយា ធុត្តេ ធុត្តិ កម្មវាចាហិ ធុត្តេជា
 កម្មវាចាហិយោសានេ ឧបជ្ឈាយាយ អាចត្តិ ចាតិត្តិ-
 យស្ស គណស្ស ច អាចរិទិយា ច អាចត្តិ ធុត្តេស្ស ។

(២១៤) អតាចត្តិ បរិមុណ្ណទ្ធានសវស្សា វុដ្ឋាបេតិ
 ឧត្តត្តិកាយ អាទិកម្មត្តិកាយោតិ ។

កុមារិភិក្ខុវិភិស្ស បញ្ចមសិក្ខាបទំ

(២១៦) តេន សមយេន តុទ្ធា កតេវា សាវត្តិយំ
 វិហារតិ នេតវេន អតាថបិណ្ណិកស្ស អាកមេ ។ តេន
 តោ បេន សមយេន ភិក្ខុវិភិយោ បរិមុណ្ណទ្ធានសវស្សា
 សេដ្ឋេន អសម្មតា វុដ្ឋាបេន្តិ ។ តា ពាលា យោន្តិ

(២១២) គ្រីនាក្យថា ភិក្ខុវិភាមួយ មានសេចក្តីអតិប្បាយក្នុង
 សិក្ខាបទទី១នៃបុរាណសម្ពុទ្ធហើយ ។ ភិក្ខុវិភាមស្សមិនខានដល់១២
 ឈ្មោះថា មានស្សមិនគ្រប់១២ ។ ពាក្យថា ឱវេសម្បតា គឺបីបួសថា
 ភិក្ខុ ។ ភិក្ខុវិភិថា អញនឹងឱវេសម្បតា ហើយស្វែងរកគណៈក្តី
 អាចរិទិក្តី បុត្រិក្តី ចរិក្តី សន្តសំចាក្តី (ត្រីកាបត្តិក្តី ។ ត្រីក្តី
 រណៈចប់ញក្តី (ត្រីក្តីដំបូងទ្បាយរណៈចប់កម្មវាចាហិ ចប់កម្មវាចា
 បេជ្ជយំ(ត្រីកាបត្តិក្តី គណៈនឹងអាចរិទិ (ត្រីកាបត្តិក្តី ។

(២១៤) ការវេសមិនត្រីកាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទទី១១២ ឃ្លាទី១)
 គឺភិក្ខុវិភាមស្សពេញ ១២ ហើយឱវេសម្បតា ១ ភិក្ខុវិភិ ១ ភិក្ខុវិភិ
 កន្លងមុនបញ្ចក្តី ១ ។

កុមារិភិក្ខុវិភិ សិក្ខាបទទី ៥

(២១៦) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគគង់ក្នុងជេតវន្ត
 បេសំអនាថបិណ្ណិកសេដ្ឋិ ទៀបត្រីសាវត្តិ ។ (តាមនេះភិក្ខុវិភិ
 ទ្បាយមានស្សពេញ ១២ បីបួសហើយ (១ក) សន្សំមិនបានសន្ត
 តិវេសម្បតា (ដល់ពួកកុលដិត) ។ ភិក្ខុវិភិទ្បាយនោះល្អដ៏

ធម៌វិយោលោ កុមារិកុលស្ស ចក្ខុវស្សនា វុទ្ធិបទសម្មតិ

អន្សត្តា ន ជាទន្ធិ កម្សយំ វា អកម្សយំ វា ។
 សន្ធិវិហារិយោចិ ពាលា ហោន្តិ អន្សត្តា ន ជាទន្ធិ
 កម្សយំ វា អកម្សយំ វា ។ យោ តា ភិក្ខុនិយោ
 អប្បត្តា ។ បេ ។ តា ឧទ្ធកាយន្តិ ចិយន្តិ វិហារន្តិ កម្ស
 ហិ បាម ភិក្ខុនិយោ បរិបុណ្ណាទ្ធានសវស្សា សាដ្ឋេន
 អសម្មតា វុទ្ធិបទសម្មតិ ។ បេ ។ សត្វំ កិវ ភិក្ខុវ
 ភិក្ខុនិយោ បរិបុណ្ណាទ្ធានសវស្សា សាដ្ឋេន អសម្មតា
 វុទ្ធិបទន្តិ ។ សត្វំ កកវាតិ ។ វិកាហិ ឡោ កកវា
 កម្ស ហិ បាម ភិក្ខុវ ភិក្ខុនិយោ បរិបុណ្ណាទ្ធានសវស្សា
 សាដ្ឋេន អសម្មតា វុទ្ធិបទសម្មតិ ទេតំ ភិក្ខុវ អប្បសត្តា
 វា បសាធាយ ។ បេ ។ វិកាហិត្តា ធម្មិ កម្ស កត្តា ភិក្ខុ
 អាមទ្តេសិ អនុណាមិ ភិក្ខុវ បរិបុណ្ណាទ្ធានសវស្សាយ
 ភិក្ខុនិយោ វុទ្ធិបទសម្មតិ ធាតុំ ។ ឯវា បទ ភិក្ខុវ
 ធាតុវា ។ តាយ បរិបុណ្ណាទ្ធានសវស្សាយ ភិក្ខុនិយោ
 សាដ្ឋេន ឧបសម្ព័ន្ធិត្តា ឯតំសំ ឧត្តរាសន្តិ ករិត្តា វុទ្ធិបទ

ធម៌វិយោលោ កុមារិកុលស្ស សិក្ខាបទទី ៥ វុទ្ធិបទសម្មតិ

មិនត្រូវស មិនដឹងការគួរ ឬមិនគួរ ។ ពួកភិក្ខុនិយោសន្តិវិហារិមី កិល្បនិ
 មិនត្រូវស មិនស្គាល់ការគួរ ឬមិនគួរ(ដូចគ្នាដែរ) ។ ភិក្ខុនិយោ
 ណា មានសេចក្តីក្រៃថ្លាគិត ។ បេ ។ ភិក្ខុនិយោឡាយនោះក៏ពាលាពាល
 រិះបៀល បុរេបដ្ឋាប់ថា ភិក្ខុនិយោឡាយមានវស្សាពេញ ១២ ហើយ
 (តែ) សង្ឃមិនបានសម្មតិ មិនសមបើនឹងឲ្យបសម្បទាសោះ
 ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុនិយោ ពួកភិក្ខុនិយោ
 មានវស្សាពេញ ១២ ហើយ សង្ឃមិនបានសម្មតិ ហើយឲ្យបសម្បទា
 ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុនិយោត្រាបចូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ជាថា ម្ចាស់ភិក្ខុនិយោ
 ភិក្ខុនិយោឡាយមានវស្សាពេញ ១២ ហើយ (តែ) សង្ឃមិនបានសម្មតិ
 មិនគួរនឹងឲ្យបសម្បទាទេ ម្ចាស់ភិក្ខុនិយោ ក៏ចាំនេះមិនដាំឲ្យដៃដូរ
 ដល់ពួកជនដែលមិនបានដៃដូរទេ ។ បេ ។ លុះទ្រង់បញ្ជាសហើយ
 ទ្រង់ធ្វើម្នាក់ថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុនិយោថា ម្ចាស់ភិក្ខុនិយោ
 ក៏ថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃឲ្យដ្ឋាប់បទសម្មតិដល់ភិក្ខុនិយោ មានវស្សាពេញ
 ១២ ហើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុនិយោ ក៏ដំដើមបទសម្មតិទោះ សង្ឃត្រឡប់
 យ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុនិយោមានវស្សាពេញ ១២ ហើយនោះ ត្រឡប់ទៅ
 គេសង្ឃធ្វើក្នុងសង្ឃទៀងស្មាម្នាក់ ហើយសំពះបាតភិក្ខុនិយោចាស់ ។

កិច្ចវិវាទ ចារេ វង្សតា ឧត្តរជិតំ ជិសីទិញ អញ្ជូលី
 បន្តហេតុ ឯវេស្ស វេទនិយោ អហំ អយេ ឥត្តត្ថាមា
 បរិបុណ្ណាធានសវស្សា កិច្ចវិសង្សំ វុដ្ឋាបនសម្មតិ យា-
 ចាមិតិ ។ ធុតិយម្បិ យាទិតត្វា ធុតិយម្បិ យាទិតត្វា ។
 សា កិច្ចវិសង្សំ សង្ខេប បរិបុណ្ណត្វា^(១) ឲ្យត្តាយំ កិច្ចវិ
 លង្ខិតិ ។ សេច ពាលា ច ហោតិ អលង្ខិតិ ច ន
 នាតត្វា សេច ពាលា ហោតិ លង្ខិតិ ន នាតត្វា សេច
 ឲ្យត្តា ហោតិ អលង្ខិតិ ន នាតត្វា សេច ឲ្យត្តា ម
 ហោតិ លង្ខិតិ ច នាតត្វា ។ ឯវេស្ស បន កិច្ចវេ នា-
 តត្វា ។ ឲ្យត្តាយ កិច្ចវិយោ បដិសាលាយ សង្ខេប ញា-
 មេតត្វោ សុណាតុ មេ អយេ សង្ខេប អយំ ឥត្តត្ថាមា
 បរិបុណ្ណាធានសវស្សា កិច្ចវិសង្សំ វុដ្ឋាបនសម្មតិ យា-
 ចនំ ។ យទិ សង្ខេប បន្តត្តលំ សង្ខេប ឥត្តត្ថាមាយ
 បរិបុណ្ណាធានសវស្សាយ កិច្ចវិយោ វុដ្ឋាបនសម្មតិ ន-
 យេ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ អយេ សង្ខេប

១ ឧ. បរិបុណ្ណត្វា ។

ហើយអង្គុយច្រោះហានដួងអញ្ជូលីច្បងរោលយ៉ាងនេះថា បតិក្រិព្រះ
 សង្ស័យម្ចាស់ ខ្ញុំមានឈ្មោះនេះ ជាកិច្ចវិវាទសព្វពេញ ១២ ហើយ
 សូមវង្សបនសម្មតិជំនិសង្ស ។ កិច្ចវិវាទត្រូវសូមវង្សបនសម្មតិទោះអស់
 ដាច់ជេនជន ត្រូវសូមអស់វេយ្យជេនជន ។ កិច្ចវិវាទសង្ស័យប្រក្រតិណ៍កំឡ
 ជំនិសង្ស កិច្ចវិវាទជាអក្ខរាសមានសេចក្តីអៀនខ្មាស ។ បើកិច្ចវិវាទល្ងង់
 ជេន មិនមានសេចក្តីខ្មាសជេន សង្ស័យមិនប្រក្រតិណ៍ បនសម្មតិទេ បើកិច្ចវិ
 វាទល្ងង់ (តែ) មានសេចក្តីខ្មាស សង្ស័យមិនប្រក្រតិណ៍ បើកិច្ចវិវាទ (តែ)
 មិនមានសេចក្តីខ្មាស សង្ស័យមិនប្រក្រតិណ៍ (ដែរ) បើកិច្ចវិវាទខ្មាសជេន
 មានសេចក្តីខ្មាសជេន សង្ស័យប្រក្រតិណ៍ ។ ម្ចាស់កិច្ចវិវាទ ក៏ដូចជា
 បនសម្មតិទោះសង្ស័យប្រក្រតិណ៍នេះ ។ កិច្ចវិវាទដែលគ្មានប្រតិកាលប្រ
 ញ័រសង្ស័យជំនិសង្ស បតិក្រិព្រះសង្ស័យម្ចាស់ សូមសង្ស័យប្រក្រតិណ៍ កិច្ចវិ
 នេះមានឈ្មោះនេះមានសព្វពេញ ១២ ហើយ សូមវង្សបនសម្មតិជំនិ
 សង្ស ។ បើវង្សបនសម្មតិក្នុងនេះមានកាលដ៏សមគួរដល់សង្សហើយ
 សង្ស័យប្រក្រតិណ៍បនសម្មតិដល់កិច្ចវិវាទឈ្មោះនេះ ដែលមានសព្វពេញ
 ១២ ហើយ ។ នេះជាញត្តិ ។ បតិក្រិព្រះសង្ស័យម្ចាស់ សូមសង្ស័យប្រក្រតិណ៍

អយំ ឥត្តន្តរោ បរិបុណ្ណន្តរោ ធម្មសម្មាសម្ពា កិក្ខុនិ សង្ឃំ វុដ្ឋា-
 បទសម្មតិ យាទតិ ។ សង្ឃោ ឥត្តន្តរោ យ បរិបុណ្ណន្តរោ-
 ធម្មសម្មាសម្មាយ កិក្ខុនិយោ វុដ្ឋាបទសម្មតិ ទេតិ ។ យស្ស
 អយ្យយ មមតិ ឥត្តន្តរោ យ បរិបុណ្ណន្តរោ ធម្មសម្មាសម្មាយ
 កិក្ខុនិយោ វុដ្ឋាបទសម្មតិយោ ទានំ សា តុណ្ណាស្ស យស្ស
 ទត្តុមតិ សា កាសេយ្យ ។ ទិដ្ឋា សង្ឃោ ឥត្តន្តរោ យ
 បរិបុណ្ណន្តរោ ធម្មសម្មាសម្មាយ កិក្ខុនិយោ វុដ្ឋាបទសម្មតិ ។
 មមតិ សង្ឃស្ស តស្សា តុណ្ណំ ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។
 អថទោ ភគវា តា កិក្ខុនិយោ អទេត្តបរិយោយេន
 វិវាហន្តា ធុត្តរោ យ ។ មេ ។ ឯវេត្វ បទ កិក្ខុវេ កិក្ខុនិ-
 យោ ឥមំ សិក្ខាបទំ ទុដ្ឋិសន្ត យោ បទ កិក្ខុនិ បរិ-
 បុណ្ណន្តរោ ធម្មសម្មាសម្មាយ សង្ឃោ អសម្មតា វុដ្ឋាបទយ្យ
 ទានំ ត្ថិយន្តំ ។

(៤១៧) បរា បដានិ យោ យាទិសា ។ មេ ។ កិក្ខុនិតិ
 ។ មេ ។ អយំ ឥមស្មិ អត្ត អធិប្បេតា កិក្ខុនិតិ ។ បរិ-
 បុណ្ណន្តរោ ធម្មសម្មាសម្មាយ បត្តន្តរោ ធម្មសម្មាសម្មាយ ។ អសម្មតា

កិក្ខុនិទេវោ ធម្មសម្មាសម្មាយ ធម្មសម្មាសម្មាយ ១២ ហើយ សូម្បីជាបទសម្មតិទំនង
 សង្ឃំ ។ សង្ឃិច្ឆិវុដ្ឋាបទសម្មតិដល់កិក្ខុនិ ធម្មសម្មាសម្មាយ ១២
 ហើយ ។ ការច្បាប់បទសម្មតិដល់កិក្ខុនិ ធម្មសម្មាសម្មាយ ១២
 ហើយ គួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះតប្បិស្រៀម មិនគួរ
 ដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះតប្បិស្រៀម យោ ។ សង្ឃ
 បានច្បាប់បទសម្មតិដល់កិក្ខុនិ ធម្មសម្មាសម្មាយ ១២ ហើយ ។
 ការច្បាប់បទសម្មតិនោះគួរដល់សង្ឃហើយ ហេតុនោះទើបសង្ឃស្រៀម
 នៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកច្បាប់នេះដោយពាក្យស្រៀមនៃយោនិទេវ ។ ត្រា
 នោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសកិក្ខុនិទាំងឡាយនោះដោយបរិ-
 យាយជាច្រើន ។ មេ ។ ម្ចាស់កិក្ខុនិទាំងឡាយ កិក្ខុនិទាំងឡាយចូរសំដែង
 ច្បាប់សិក្ខាបទនេះយោនិទេវ កិក្ខុនិណាមួយមានវិស្ស ១២ បរិបូណ៌
 ហើយ សង្ឃមិនបានសន្មត (ហើយច្បាប់សម្បទា) កិក្ខុនិទោះត្រូវ
 អាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(៤១៧) ត្រីនិកាត្យថា កិក្ខុនិណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយ
 គង្គសិក្ខាបទ ១ នៃបារាដិកកណ្តុរេហើយ ។ កិក្ខុនិមានវិស្សដល់ ១២
 ហើយ ឈ្មោះថា មានវិស្ស ១២ បរិបូណ៌ហើយ ។ កិក្ខុនិដែលសង្ឃ

ធាម ញត្តិទុតិយេន កម្មេន វុជ្ជាបទសម្មតំ ន ធិត្តា
 ហោតិ ។ វុជ្ជាបេយ្យាតំ ឧបសម្បទេយ្យ ។ វុជ្ជាបេស្សា-
 មិតំ កណំ វា អាចរិធំ វា ចម្លំ វា ចិតំ វា បរិយសតិ
 សីមំ វា សម្មទ្ធាតំ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ ញត្តិយោ ទុក្ខដ
 ត្ថិយោ កម្មវាហោ ទុក្ខដ កម្មវាចាបរិយោសារេ ទ-
 បជ្ឈាយាយ អាបត្តិ វាចិត្តិយស្ស កណ្ឌស្ស ច អាច-
 រិយោ ច អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។

[៤០៨] ធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញា វុជ្ជាបេតិ អាបត្តិ
 វាចិត្តិយស្ស ។ ធម្មកម្មេ វេមតិកា វុជ្ជាបេតិ អាបត្តិ
 វាចិត្តិយស្ស ។ ធម្មកម្មេ នធម្មកម្មសញ្ញា វុជ្ជាបេតិ
 អាបត្តិ វាចិត្តិយស្ស ។ នធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញា
 អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ នធម្មកម្មេ វេមតិកា អាបត្តិ
 ទុក្ខដស្ស ។ នធម្មកម្មេ នធម្មកម្មសញ្ញា អាបត្តិ
 ទុក្ខដស្ស ។

មិនបានឱ្យដាច់សម្មតិរបាយញត្តិទុតិយកម្ម ឈ្មោះថា សង្ឃមិនបាន
 សន្មត ។ ពាក្យថា ឱ្យឧបសម្បទា គឺញាតិកុលពីតាឱ្យដល់នូវគុណ
 ព្រះពុទ្ធសីល (និសម្រេចថាភិក្ខុវិភិក្ខុ) ។ ភិក្ខុវិភិក្ខុថា គេឱ្យមិនឱ្យ
 ឧបសម្បទា ហើយស្វែងរកគណៈភ្នំ អាចរិធំភ្នំ បាត្រភ្នំ ចារភ្នំ សន្មត
 សីមាភ្នំ (ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុវិភិក្ខុ(ត្រូវទុក្ខដក្នុងខណៈចប់ញត្តិ (ត្រូវទុក្ខដ
 ព្រះពុទ្ធសីលក្នុងខណៈចប់កម្មវាចា លុះចប់កម្មវាចា (ត្រូវបដិសេធយ
 (ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គណៈមិនអាចរិធំ(ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

[៤១៨] កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុវិភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មប្រកបដោយធម៌
 ហើយឱ្យឧបសម្បទា (ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុវិ
 ភានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយឱ្យឧបសម្បទា (ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្ម
 ប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុវិភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ហើយឱ្យឧប-
 សម្បទា (ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុវិភិក្ខុសំគាល់ថា
 កម្មប្រកបដោយធម៌ (ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុវិ
 ភានសេចក្តីសង្ស័យ (ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុវិ
 សំគាល់ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ (ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

(៤១៧) អនាមត្តិ បរិច្ឆេទនាមសាស្ត្រ សង្ខេប
សម្មតា វុដ្ឋាបេតិ ឧប្បត្តិកាយ អាណិកម្មិកាយាតិ ។

កុមារវិញ្ញាណ ធម្មសិក្ខាបទ

[៤២០] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភក្ខា សាវត្ថិយំ
វិហារិ ដេតវន អនាមត្តិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ទោ បន សមយេន ចណ្ណកាលិ ភិក្ខុនិ ភិក្ខុនិសង្ឃ
ឧបសង្កម្ភិតា វុដ្ឋាបេនសម្មតិ យាចតិ ។ អថទោ ភិក្ខុនិ-
សង្ឃោ ចណ្ណកាលិ ភិក្ខុនិ បរិច្ឆេទនា អលញ្ញា តេ
អយ្យ វុដ្ឋាបេនចានិ វុដ្ឋាបេនសម្មតិ ន អនាសំ ។ ចណ្ណ-
កាលិ ភិក្ខុនិ សាទ្ធតំ បដិស្សនា ។ តេន ទោ បន
សមយេន ភិក្ខុនិសង្ឃោ អញ្ញាសំ ភិក្ខុនិ វុដ្ឋាបេន-
សម្មតិ ទេតិ ។ ចណ្ណកាលិ ភិក្ខុនិ ឧប្បត្តិកាយាតិ វិហារេតិ
អហារេវ ទ្ធន ពាលា អហារេវ អលញ្ញិយំ យំ
សង្ឃោ អញ្ញាសំ ភិក្ខុនិ វុដ្ឋាបេនសម្មតិ ទេតិ មយ្ហរេវ
ន ទេតិ ។ យា នា ភិក្ខុនិយោ អប្បិញ្ញា ។ មេ ។ តា

(៤១៨) ព្រះវិសេនិទត្រៃកមត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៣ យ៉ាង)
ភិក្ខុនិមាទវិស្សា ១២ ចរិច្ចណិហើយ សន្សំបាទសន្តតហើយ ឲ្យឧបសម្ប-
ព ១ ភិក្ខុនិ ១ ភិក្ខុនិជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

កុមារវិញ្ញាណ សិក្ខាបទទី ២

[៤២០] សម័យានា ព្រះពុទ្ធដំមានព្រះភាគភ័ក្តិដ៏ស្រស់ស្រាយ
របស់វាជាប់លាប់សេដ្ឋី ទៀបត្រីសាវត្ថី ។ គ្រាទោះឯង ចណ្ណកាលិ
ភិក្ខុនិចូលទៅក្នុងភិក្ខុនិសង្ឃហើយសម្បជ្ឈេបនសម្មតិ ។ លំដាប់នោះឯង
ភិក្ខុនិសង្ឃសន្តតចណ្ណកាលិភិក្ខុនិហើយយាត់ថា វិហារាសាស លោក
បំនក្សនឹងឲ្យឧបសម្បទានាច្បើយទេ ហើយក៏មិនបាទឲ្យជ្រួតបនសម្មតិ ។
ចណ្ណកាលិភិក្ខុនិទទួលរកក្សថាសាទុ ។ ក៏សម័យានោះឯង ភិក្ខុនិសង្ឃ
ឲ្យជ្រួតបនសម្មតិដល់ភិក្ខុនិព័ន្ធភ្យយដវិទ ។ ចណ្ណកាលិភិក្ខុនិពាលទោស
គំរេចៀល បន្តបញ្ឈប់ថា ខ្ញុំឯងល្អដទៃ ខ្ញុំឯងមិនមានសេចក្តីខ្មាស (បាទ
ជា) លក្សឲ្យជ្រួតបនសម្មតិដល់ភិក្ខុនិព័ន្ធភ្យយដវិទ មិនឲ្យដល់ខ្ញុំ ។ ភិក្ខុនិ
ព័ន្ធភ្យយលោកមានសេចក្តីប្រាថ្នា ។ មេ ។ ភិក្ខុនិព័ន្ធភ្យយនោះ

វិធីបដិសេធ ភិក្ខុវិទ្យា

ឧទ្ទិសយន្តិ ទិយន្តិ វិចារេន្តិ ក្រដំ ហិ ទាម អយ្យា ចណ្ណ-
 កាលី អលន្តាវ តេ អយ្យេ វុដ្ឋាបិគេតាតិ វុច្ឆហនា
 សាទ្ធុតិ បដិស្សុណិក្ខា បច្ឆា ទិយននង្គំ^(១) អាបដ្ឋិស្សតិគិ
 ។ មេ ។ សច្ចំ កំ ភិក្ខុវេ ចណ្ណកាលី ភិក្ខុវិ អលន្តាវ
 តេ អយ្យេ វុដ្ឋាបិគេតាតិ វុច្ឆហនា សាទ្ធុតិ បដិស្សុណិក្ខា
 បច្ឆា ទិយននង្គំ អាបដ្ឋិគិ^(២) ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ
 ពុទ្ធា ភគវា កដំ ហិ ទាម ភិក្ខុវេ ចណ្ណកាលី ភិក្ខុវិ
 អលន្តាវ តេ អយ្យេ វុដ្ឋាបិគេតាតិ វុច្ឆហនា សាទ្ធុតិ
 បដិស្សុណិក្ខា បច្ឆា ទិយននង្គំ អាបដ្ឋិស្សតិ នេតំ ភិក្ខុវេ
 អយ្យសន្តាដំ វា បសាទាយ ។ មេ ។ ឃីក្កា បន ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុវិយា វិចំ សិក្កាវេនំ ឧទ្ទិសន្តិ យោ បន ភិក្ខុវិ
 អលន្តាវ តេ អយ្យេ វុដ្ឋាបិគេតាតិ វុច្ឆហនា សាទ្ធុតិ ប-
 ដិស្សុណិក្ខា បច្ឆា ទិយននង្គំ អាបដ្ឋិស្សេ ទាចិគ្គិយន្តិ ។

១ ឧ ម ទិយនង្គំ ។ ឃី សព្វត ញពេកំ ។ ២ ឧ ម វេយ្យាគិ ។

វិធីបដិសេធ ភិក្ខុវិទ្យា

កំពោលៈពាស កិរៀល បន្តបន្តិយំថា លោកខ្មាស់ចណ្ណកាលី កាល
 ដែលសង្ឃឃាត់ថា ខែនាងខ្មាស់ មិនគួរនាងឲ្យ្របសម្បទានៅឡើយទេ
 ដូច្នោះ ទទួលពាក្យថាសាចុហើយ មិនគួរនឹងពោលនិរៀលជាទាន
 ក្រោយសោះ ។ មេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ព្រាថា ចណ្ណកាលីភិក្ខុវិកាលដែលសង្ឃឃាត់ថា ខែលោកខ្មាស់ មិនគួរ
 នាងឲ្យ្របសម្បទានៅឡើយទេដូច្នោះ ទទួលពាក្យថាសាចុហើយ ត្រា
 ក្រោយត្រឡប់កិរៀលវិញ ពិនមែន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រាបទូល
 ថា បពិត្រព្រះធម៌ព្រះគោត ពិនមែន ។ ព្រះពុទ្ធដំពានរោគទ្រង់
 បន្ទាសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចណ្ណកាលីភិក្ខុវិ កាលសង្ឃឃាត់ថា
 ខែនាងខ្មាស់ មិនគួរនាងឲ្យ្របសម្បទានៅឡើយទេដូច្នោះ ទទួលពាក្យ
 ថាសាចុហើយ មិនគួរនឹងពោលនិរៀលជាទានក្រោយទេ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនចាត់ចែ-
 ងទេ ។ មេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុវិទ្យាសំដែងឡើងខ្ញុំ
 សិក្កាបទនយោធិនេះថា ភិក្ខុវិណាម្បយកាលដែលសង្ឃនិយាយថា ខែ
 លោកខ្មាស់ មិនគួរលោកឲ្យ្របសម្បទានៅឡើយទេដូច្នោះ ទទួលពាក្យ
 ថាសាចុហើយ ត្រាក្រោយត្រឡប់កិរៀលវិញ ត្រូវលេបក្តិទាចិគ្គិយ ។

[២២០] យោ ចនាតិ យោ យោធិសា ។ មេ ។ កំត្រុដ៏តិ ។ មេ ។ អយំ វេស្សី អន្ត អនិយ្យតា កំត្រុដ៏តិ ។ អលញ្ញាវ តេ អយ្យ វុជ្ជាមិគេនាតិ អលញ្ញាវ តេ អយ្យ ឧបសម្បទិះតេ ។ សាទ្ធាតិ បដិស្សុណិកា បញ្ញា ទិយ ធម្មំ អាបដ្ឋិតិ អាបត្តិ ចាត់តាំងស្ស ។

[២២២] អនាបត្តិ មគតិយោ ចត្តា តោសា មោហា កយោ ត្រះរាត្តិ ទិយតិ ឧម្មត្តិកាយ អាទិត្តិកាយោតិ ។

ក្រុមការងារស្រុក សង្កាត់សិក្ខាបទ

[២២៣] តេជ សមយេន តុន្តា ភត្តា សាវត្តិយំ វិហារតិ ជេតវន អនាបិណ្ឌិតស្ស អាណមេ ។ តេជ មោ ចន សមយេន អន្តាតណ សិក្ខាមាថា ឥល្លចង្គំ កំត្រុដ៏ ឧបសម្បទិះតុ ឧបសម្បទិះ យោចិ ។ ឥល្លចត្តា កំត្រុដ៏ តំ សិក្ខាទានំ សរេច យេ ត្វំ អយ្យ ចិវំ ធម្មសិ វិវាហត្តំ វុជ្ជាមស្សាមិតិ វត្តា ទេវ វុជ្ជាមេតិ

[២២១] គ្រីតាក្សត្រា កំត្រុដ៏ណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុង សិក្ខាបទទី ១ ខែប្រាកដិកណ្ណប្បចេហិយ ។ ពាក្យថា ខែណកម្ចាស់ មិនគួរ លោកឲ្យឧបសម្បទានៅឡើយទេ សេចក្តីថា ខែណកម្ចាស់ លោកមិន គួរឡើងក្នុងកិច្ចការឧបសម្បទានៅឡើយទេ ។ កំត្រុដ៏ទទួលពាក្យថា សេចក្តីហើយ ត្រាត្រាយត្រឡប់តិះដៀលវិញ ត្រូវលោកចាត់តាំង ។

[២២២] អាវេជលមិនត្រូវលោក (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៣ យ៉ាង) គឺកំត្រុដ៏តិះដៀលសង្ឃដែលធ្វើព្រោះសេចក្តីស្រឡាញ់ ព្រោះសំអប់ ព្រោះ ស្ងួត ព្រោះខ្លាចដោយប្រក្រតី ១ កំត្រុដ៏ឆ្ងល់ ១ កំត្រុដ៏ជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

ក្រុមការងារស្រុក សង្កាត់សិក្ខាបទ ទី ៧

[២២៣] សម័យនោះ ត្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះកាតត្រីក្នុងជេតវិហារម របស់អនាថវិណ្ឌិតសេដ្ឋី ទៀបគ្រីសាវត្តិ ។ ត្រាត្រាយឯង សិក្ខាមាថា ១ រួចចូលទៅក្នុងលូនគ្នាភិក្ខុដ៏ហើយសូមឲ្យឧបសម្បទា ។ ឥល្លចត្តាភិក្ខុ ដ៏យាយទិវសិក្ខាមាថានោះថា ខែនាងម្ចាស់ បើនាងឲ្យចិញ្ចឹមសំយេង យើងនឹងឲ្យនាងម្ចាស់បានឧបសម្បទាដោយអាភារយ៉ាងនេះ ហើយ គឺមិនឲ្យសិក្ខាមាថានោះបានឧបសម្បទាសោះ ព្រោះមិនធ្វើសេចក្តីទូលំទូលាយ

ន វុដ្ឋាបនាយ ទស្សក្កំ កករាតិ ។ អថេតោ សា
 សិក្ខុមាណា កិក្ខុវិដំ ឯកអត្ថំ អាណេនសំ ។ យោ តា
 កិក្ខុវិយោ អប្បិទ្ធា ។ យេ ។ តា ទុដ្ឋាយន្តំ ទិយន្តិ
 វិចារេន្តំ កតំ ហិ ធាម អយ្យា ធុល្លទន្ធា សិក្ខុ-
 មាណំ សរេ មេ ត្វំ អយ្យេ ចិវំ ទស្សសំ ឯកហន្តំ
 វុដ្ឋាបេស្សមីតិ វត្តា លេវ វុដ្ឋាបស្សតិ ន វុដ្ឋាបនាយ
 ទស្សក្កំ កករាស្សតិ ។ យេ ។ សត្វំ កករ កិក្ខុវេ
 ធុល្លទន្ធា កិក្ខុវិ សិក្ខុមាណំ សរេ មេ ត្វំ អយ្យ
 ចិវំ ទស្សសំ ឯកហន្តំ វុដ្ឋាបេស្សមីតិ វត្តា លេវ
 វុដ្ឋាបេតិ ន វុដ្ឋាបនាយ ទស្សក្កំ កករាតិ ។ សត្វំ
 កករាតិ ។ វិគរហិ តុន្តោ កករ កតំ ហិ ធាម
 កិក្ខុវេ ធុល្លទន្ធា កិក្ខុវិ សិក្ខុមាណំ សរេ មេ ត្វំ
 អយ្យ ចិវំ ទស្សសំ ឯកហន្តំ វុដ្ឋាបេស្សមីតិ វត្តា
 លេវ វុដ្ឋាបេស្សតិ ន វុដ្ឋាបនាយ ទស្សក្កំ កករាស្សតិ
 លេតំ កិក្ខុវេ អប្បសន្ធានំ ន បសានាយ ។ យេ ។

ដើម្បីឲ្យបានទុបសម្បត ។ ចើបសិក្ខុមាណាភារៈប្រាប់ដល់វិក្ខុវិ
 កំនិទ្យាយ ។ កិក្ខុវិកំនិទ្យាយណាមាសេចក្តីប្រាថ្នាគឺថ ។ យេ ។
 កិក្ខុវិកំនិទ្យាយភារៈគំព្វាលោកស កិរៈជ្រិល បន្តុះបន្តួចថា លោកម្ចាស់
 ឥល្លទន្ធាមិនគួរចើននិយាយនឹងសិក្ខុមាណាថា ទែនានម្ចាស់ ចើនាននឹងឲ្យ
 ចិវំដល់យើង យើងនឹងឲ្យនានទុបសម្បតៈដោយកាកាយនិទេះដូច្នេះ
 ហើយមិនឲ្យសិក្ខុមាណាភារៈទុបសម្បត នឹងមិនធ្វើសេចក្តីទូលំទូលាយ
 ដើម្បីឲ្យបានទុបសម្បតសោះ ។ យេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់
 កិក្ខុវិកំនិទ្យាយ ពួកឥល្លទន្ធាកិក្ខុវិយាយនឹងសិក្ខុមាណាដូច្នោះថា ទែនាន
 ម្ចាស់ ចើនាននឹងឲ្យចិវំដល់យើង យើងនឹងឲ្យនានទុបសម្បតៈដោយ
 កាកាយនិទេះ ហើយមិនឲ្យសិក្ខុមាណាភារៈទុបសម្បត កំនិមិនធ្វើ
 សេចក្តីទូលំទូលាយដើម្បីឲ្យបានទុបសម្បត ពិតមែនឬ ។ កិក្ខុវិកំនិទ្យាយ
 ត្រាបទូលំ បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មាន
 ព្រះភាគទ្រង់បន្ទាសថា ម្ចាស់កិក្ខុវិកំនិទ្យាយ ឥល្លទន្ធាកិក្ខុវិមិនសមរម័នឹង
 និយាយនឹងសិក្ខុមាណាដូច្នោះថា ទែនានម្ចាស់ ចើនាននឹងឲ្យចិវំដល់យើង
 យើងនឹងឲ្យនានទុបសម្បតៈដោយកាកាយនិទេះ ហើយមិនបានឲ្យ
 ទុបសម្បត នឹងមិនធ្វើសេចក្តីទូលំទូលាយដើម្បីឲ្យបានទុបសម្បត។ ម្ចាស់
 កិក្ខុវិកំនិទ្យាយ កំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ

ឯវត្ថុ បទ កិច្ចាប្ប កិច្ចាប្បិយោ ឥមំ សិក្ខាបទំ ធម៌-
សន្តិ យា បទ កិច្ចាប្បិ សិក្ខាបទំ សទេ មេ ត្វ
អយ្យេ ចំវំ ធម្មស្មី ឯវត្ថុ វុដ្ឋាបេស្សមីតិ វត្ថុ
សា បទ្ធា អនន្តរាយិកំ ឯវ វុដ្ឋាបេយ្យ ឯ វុដ្ឋាបទា-
យ ធម្មក្កំ ករយ្យ ចាចិត្តិយន្តិ ។

(៤៤៤) យា បទាតិ យា យាធិសា ។ មេ ។
កិច្ចាប្បិ ។ មេ ។ អយំ ឥមស្មី អន្តេ អធិប្បតា
កិច្ចាប្បិ ។ សិក្ខាបទា បាម ទ្វេ វស្សាធិ ធម្ម
ធម្មស្មី សិក្ខាបទា ។ សទេ មេ ត្វ អយ្យេ ចំវំ
ធម្មស្មី ឯវត្ថុ វុដ្ឋាបេស្សមីតិ ឯវត្ថុ ធម្មសម្មា-
ធម្មតិ ។ សា បទ្ធា អនន្តរាយិកំ ឯវ អសតិ
អនន្តរាយ ។ ឯវ វុដ្ឋាបេយ្យតិ ឯ សយំ វុដ្ឋាបេយ្យ ។
ឯ វុដ្ឋាបទាយ ធម្មក្កំ ករយ្យតិ ឯ អញ្ញំ អាណា-
បេយ្យ ។ ឯវ វុដ្ឋាបេស្សមី ឯ វុដ្ឋាបទាយ ធម្មក្កំ
ករិស្សមីតិ ធុរំ ចិត្តិក្កមន្តេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

។ មេ ។ ម្ចាស់កិច្ចាប្បិយោ កិច្ចាប្បិយោ ចូរសំវែង ឡើងខ្ញុំសិក្ខាបទ
នេះយ៉ាងនេះ កិច្ចាប្បិយោ យ៉ាងនឹងសិក្ខាបទនោះ ខែនាង
ម្ចាស់ បើនាងនឹងច្បាប់វេលាយើង យើងនឹងឲ្យនាងបានទេសម្បទាដោយ
អាណាយ៉ាងនេះ ដល់គ្រាគ្រាយកិច្ចាប្បិយោ មិនមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយ
មិនឲ្យ (សិក្ខាបទនោះ) បានទេសម្បទា មិនឲ្យសេចក្តីខ្ពស់ យើងឲ្យ
បានទេសម្បទា កិច្ចាប្បិយោ គ្រាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(៤៤៥) ត្រង់ពាក្យថា កិច្ចាប្បិយោ មានសេចក្តីអន្តរាយក្នុងសិក្ខា-
បទី ១ ខែបាណិកកល្យាណហើយ ។ ស្រដៃសិក្ខាសិក្ខាបទី ៦ យ៉ាង
អស់ពីរដ្ឋាហើយ ឈ្មោះថាសិក្ខាបទ ។ ពាក្យថា ខែនាងម្ចាស់ បើនាងនឹង
ច្បាប់វេលាយើង យើងនឹងឲ្យនាងបានទេសម្បទាដោយអាណាយ៉ាងនេះ
សេចក្តីថា យើងនឹងបំបួសនាងកិច្ចាប្បិយោដោយអាណាយ៉ាងនេះ ។ ពាក្យថា
ដល់គ្រាគ្រាយកិច្ចាប្បិយោ មិនមានសេចក្តីអន្តរាយ គឺកាលបើមិនមានសេច-
ក្តីអន្តរាយ ។ ពាក្យថា មិនឲ្យសិក្ខាបទនោះបានទេសម្បទា គឺមិនបំបួស
(សិក្ខាបទនោះ) កិច្ចាប្បិយោខ្លួនឯង ។ ពាក្យថា មិនឲ្យសេចក្តីខ្ពស់
ម្ចាស់ឲ្យឲ្យបានទេសម្បទា គឺមិនបង្កប់កិច្ចាប្បិយោ ។ កិច្ចាប្បិយោគ្រា
តែដាក់ពុំបាន អញ្ញនឹងមិនឲ្យបានទេសម្បទា នឹងមិនឲ្យសេចក្តីខ្ពស់ ម្ចាស់
ឲ្យឲ្យបានទេសម្បទា គ្រាបត្តិបាចិត្តិយ ។

វិធីបំបាត់ កំលាំងអាក្រក់

(៤៤៥) អបាយត្តិ សាតិ អន្តរាយ ចរិយេសិទ្ធា
ន លកតិ តិណ្ណាយ អាបណសុ ឧប្បត្តិកាយ អាណិ-
កម្មិកាយាតិ ។

កុមារវិញ្ញាណស្ស អដ្ឋមសិក្ខាបទី

(៤៤៦) គេន សមយេន ពុទ្ធា កកវា សាវត្ថិយំ
វិហារតិ ធនវេន អបាយតិល្លិកស្ស អាណមេ ។ គេន
ទោ បន សមយេន អញ្ញាតវា សិក្ខុមាណា ឥល្ហ-
នន្តំ ភិក្ខុនិ ឧបសង្កមិត្តា ឧបសម្បដំ យាចិ ។
ឥល្ហនន្តា ភិក្ខុនិ តំ សិក្ខុមាណំ^(១) សរេច មំ ភ្នំ អយ្យេ
ទ្វេ វស្សាចំ អនុតត្ថិស្សសិ ឯវាហន្តំ វុដ្ឋាបេស្សាមិតិ
វត្តា លេវ វុដ្ឋាបេតិ ន វុដ្ឋាបនាយ ឧស្សុក្កំ កករោតិ ។
អថទោ សា សិក្ខុមាណា ភិក្ខុចំដំ ឯតមត្តំ អាណេច-
សិ ។ យា តា ភិក្ខុនិយោ អប្ប្រា ។ បេ ។ តា
ឧស្សាយន្តំ ទិយន្តំ វិចារេន្តិ កតំ ហិ ធាម អយ្យា
ឥល្ហនន្តា សិក្ខុមាណំ សរេច មំ ភ្នំ អយ្យេ ទ្វេ វស្សាចំ

១ ឧ ម. ធម្មនិ ធម្មវេយាតិ ទំស្សតិ ។

វិធីបំបាត់ កំលាំងអាក្រក់

(៤៤៧) ព្រះវិសេនមិនត្រូវពេបក្កំ (ក្នុងសិក្ខាបទទេវទាន ៥ យ៉ាង)
គឺកាលបើមានសេចក្តីអន្តរាយ ភិក្ខុនិស្សនិក (ភិក្ខុនិវិទេ) មិនបាទ ទ
ភិក្ខុនិឈិ ទ ភិក្ខុនិអាណេសចក្តីអន្តរាយ ទ ភិក្ខុនិភ្នក ទ ភិក្ខុនិធានាវិដើម
បញ្ញត្តិ ទ ។

កុមារវិញ្ញាណស្ស សិក្ខាបទទី ៨

(៤៤៨) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធចម្រាមព្រះភាគនឹងក្នុងវេតវិហារម
របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបត្រិសាវត្តំ ។ គ្រានោះឯង សិក្ខុមាណាទុប្ប
ចូលទៅកេដ្ឋល្ហនន្តាភិក្ខុនិហើយសូម្បុបសម្បទា ។ ចូលនន្តាភិក្ខុនិយាយ
នឹងសិក្ខុមាណានោះថា ខែនាងម្ចាស់ បើនាងនឹងកាមបម្រើយើងសេវីវត្តំ
យើងនឹងឲ្យនាងបាទៗបសម្បទាដោយគាតាវាយ៉ាងនេះ ហើយមិនឲ្យៗប-
សម្បទា មិនធ្វើសេចក្តីទូលំទូលាយដើម្បីឲ្យៗបសម្បទានោះ ។ ចំបើសិក្ខុមា-
ណានោះប្រាប់ដំណើរនេះដល់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយលា ទាន
សេចក្តីប្រាថ្នាភិច ។ បេ ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះពាលទោស ភិក្ខុនិល
បន្តបង្ហាបថា ឥល្ហនន្តាជាម្ចាស់មិនសមបើនឹងនិយាយនឹងសិក្ខុមាណាថា ខែ
នាង បើនាងនឹងកាមបម្រើយើងសេវីវត្តំ យើងនឹងឲ្យនាងបាទៗបសម្បទា

ពាចរ័យធលោក រុក្ខាវិភាគវិញ្ញាណ អនុបសិទ្ធិបទេ បញ្ញត្តិ

វិទេយបិណ្ឌ កំពូនិវិភាគ

អនុបសិទ្ធិស្សសិ ឯកហត្ថំ វុដ្ឋាបេស្សមីតិ វត្វា លេវ
 វុដ្ឋាបេស្សតិ ឯ វុដ្ឋាបាយ ឧស្សុត្តំ កាវិស្សតិ ។ បេ ។
 សត្វំ កត្វេ កិក្ខុវេ ឧល្លុធា កិក្ខុដិ សិក្ខុមាឯ សរេ
 មំ ភ្នំ អយ្យេ ទ្វេ វស្សាឯ អនុបសិទ្ធិស្សសិ ឯកហត្ថំ
 វុដ្ឋាបេស្សមីតិ វត្វា លេវ វុដ្ឋាបេតិ ឯ វុដ្ឋាបាយ
 ឧស្សុត្តំ កាវេតិ ។ សត្វំ កត្វេ ។ វិភាហិ ពុទ្ធា
 កតវា កតំ ហិ បាយ កិក្ខុវេ ឧល្លុធា កិក្ខុដិ សិក្ខុ-
 មាឯ សរេ មំ ភ្នំ អយ្យេ ទ្វេ វស្សាឯ អនុបសិទ្ធិស្សសិ
 ឯកហត្ថំ វុដ្ឋាបេស្សមីតិ វត្វា លេវ វុដ្ឋាបេស្សតិ ឯ
 វុដ្ឋាបាយ ឧស្សុត្តំ កាវិស្សតិ លេតិ កិក្ខុវេ អប្ស-
 សញ្ញាឯ វា បសាទាយ ។ បេ ។ ឯវត្ថុ បទ កិក្ខុវេ
 កិក្ខុវេយោ តមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ធិសន្ត យា បទ កិក្ខុដិ
 សិក្ខុមាឯ សរេ មំ ភ្នំ អយ្យេ ទ្វេ វស្សាឯ អនុបសិទ្ធិ-
 ស្សសិ ឯកហត្ថំ វុដ្ឋាបេស្សមីតិ វត្វា សា បញ្ញា អនុ-
 ភយិតិ លេវ វុដ្ឋាបេយ្យ ឯ វុដ្ឋាបាយ ឧស្សុត្តំ
 ករេយ្យ ពាចិត្តយន្តំ ។

ដោយការយោងនេះ ហើយមិនឲ្យបសម្បទា មិនធ្វើសេចក្តីទូលំទូលាយ
 ដើម្បីឲ្យបសម្បទាលោះ ។ បេ ។ ព្រះគន្ធិទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់
 កំពូនិវិភាគ ពួកវាស្ត្រាភិក្ខុវិទិយាយនឹងសិក្ខុមាតាថា នៃនាង បើ
 នាងនឹងតាមបម្រើយើងអស់ពីរឆ្នាំ យើងនឹងឲ្យនាងបានបសម្បទាដោយ
 ការយោងនេះ ហើយមិនឲ្យបសម្បទា មិនធ្វើសេចក្តីទូលំទូលាយដើម្បី
 ឲ្យបសម្បទា ពិតមែន ។ កំពូនិវិភាគក្រាបទូលំទូលាយ បដិគ្រឹះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់កំពូ
 និវិភាគ ឧល្លុធាភិក្ខុវិទិយាយនឹងសិក្ខុមាតាថា នៃនាង
 បើនាងនឹងតាមបម្រើយើងអស់ពីរឆ្នាំ យើងនឹងឲ្យនាងបានបសម្បទា
 ដោយការយោងនេះ ហើយមិនឲ្យបសម្បទានឹងមិនធ្វើសេចក្តីទូលំទូលាយ
 ដើម្បីឲ្យបសម្បទា ម្ចាស់កំពូនិវិភាគ អំពើនេះមិនមែនជាឲ្យដោះ
 ផ្ទាល់ពួកវាដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់កំពូនិវិភាគ កំពូនិ
 វិភាគយូរស្រីដែលទ្រង់ឲ្យសិក្ខាបទនេះយោងនេះថា កំពូនិវិភាគយូរនិ
 យាយនឹងសិក្ខុមាតាថា នៃនាង បើនាងតាមបម្រើយើងអស់ពីរឆ្នាំ យើង
 នឹងឲ្យនាងបានបសម្បទាដោយការយោងនេះ ត្រាក្រោយកំពូនិវិភាគ
 មិនមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយមិនឲ្យបសម្បទា មិនធ្វើសេចក្តីទូលំទូលាយ
 ដើម្បីឲ្យបសម្បទា កំពូនិវិភាគត្រូវតាមបដិគ្រឹះ ។

[២២៧] យា បនាតិ យា យាទិសា ។ បេ ។ កិក្កុ-
 ធិតិ ។ បេ ។ អយំ សមស្មី អរុត្ត អនិប្បេតា កិក្កុធិតិ ។
 សិក្កុមាណា បាប ទ្វេ វស្សានិ ធសុ ធាឌុសុ សិក្កុត-
 សិក្កុកា ។ សរេ មំ ត្វំ អយ្យេ ទ្វេ វស្សានិ អនុតត្តិ-
 ស្សសិទិ ទ្វេ សំវត្តានិ ឧបឌុហិស្សសិ ។ ឯកំហន្តំ
 វុដ្ឋាបេស្សាមិទិ ឯកំហន្តំ ឧបសម្មាទេស្សាមិ ។ សា
 បច្ឆា អនុត្តរយំតិធិតិ អសតិ អន្តរាយ ។ ទេវ វុដ្ឋា-
 បេយ្យាទិ ឧ សយំ វុដ្ឋាបេយ្យ ។ ឧ វុដ្ឋាបបាយ ឧស្សុក្កំ
 តបេយ្យាទិ ឧ អត្តំ អាណាបេយ្យ ។ ទេវ វុដ្ឋាបេស្សាមិ
 ឧ វុដ្ឋាបបាយ ឧស្សុក្កំ តកិស្សាមិទិ ធុរំ ទិក្កុត្តមរុត្ត
 អាបត្តិ ចាទិត្តិយស្ស ។

[២២៨] អនាបត្តិ សតិ អន្តរាយេ បរិយេសិក្ខា
 ឧ សភតិ តិលាបាយ អាបនាសុ ឧដ្ឋតិកាយ អាទិ-
 កម្មិកាយាតិ ។

[២២៧] គ្រីវតាក្យថ កិក្កុធិតិកាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខា-
 បទទី ១ នៃបារមីកកណ្តុរដ្ឋបោយ ។ ស្រីដែលសិក្សាសិក្ខាក្នុងនិមិត្ត យ៉ាង
 អស់ពីរឆ្នាំ ឈ្មោះថាសិក្ខុមាណា ។ ពាក្យថ នៃនាង បើនាងនឹងតាមបរិច្ច័
 យើងរស់ពីរឆ្នាំ សេចក្តីថា នាងនឹងបរិច្ច័អស់ពីរឆ្នាំ ។ ពាក្យថ យើងនឹង
 ឲ្យនាងបានឧបសម្បត្តិដោយអាការយ៉ាងនេះ សេចក្តីថា យើងនឹងបំប្លែង
 នាងជាកិក្កុធិដោយអាការយ៉ាងនេះ ។ ពាក្យថ ត្រាត្រាយកិក្កុធិនោះមិន
 មានសេចក្តីអន្តរាយ គឺកាលបើមិនមានសេចក្តីអន្តរាយ ។ ពាក្យថ មិនឲ្យ
 ឧបសម្បត្តិ គឺមិនឲ្យឧបសម្បត្តិដោយខ្លួនឯង ។ ពាក្យថ មិនប្តូរសេចក្តី
 ទ្វេវាមួយដើម្បីឲ្យឧបសម្បត្តិ គឺបិទបញ្ជប់កិក្កុធិផង ។ កិក្កុធិនោះត្រាន់
 តែដាក់ទុរេថា អញនឹងមិនឲ្យឧបសម្បត្តិ នឹងមិនធ្វើសេចក្តីទ្វេវាមួយដើម្បី
 ឲ្យឧបសម្បត្តិ ត្រូវតាមក្តីបាចក្តីយ ។

[២២៨] ព័រវិលមិនត្រូវតាមក្តី (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៥ យ៉ាង)
 គឺកិក្កុធិមានសេចក្តីអន្តរាយហើយស្រូវរេ (កិក្កុធិទី១) មិនបាន ១ កិក្កុធិ
 យី ១ កិក្កុធិមានសេចក្តីអន្តរាយ(ត្រោះថ្នាក់) ១ កិក្កុធិត្រូវ ១ កិក្កុធិជាទាង
 ដើមបញ្ចក្តិ ១ ។

កុមារវិញ្ញាណស្ស ឆរិមសិក្ខាបទ

[២២៧] គេន សមយេន តុទ្ធោ កកក សាវត្ថយំ
វិហរតិ ជេតវិន អនាថវិណ្ឌិតស្ស ករាមេ ។ គេន
ទោ ចទ សមយេន ថុល្លទន្ទា ភិក្ខុនំ បុរិសសំសង្កំ
កុមារកសំសង្កំ ចណ្ឌី សោកាវស្ស្រី^(១) ចណ្ឌកាលី
សិក្ខាទានំ វុដ្ឋាបេតិ ។ យោ នា ភិក្ខុនិយោ អម្បប្បា
។ មេ ។ នា ទដ្ឋាយន្តិ ទិយន្តិ វិហារេន្តិ កតំ ហិ
ពាម អយ្យា ថុល្លទន្ទា បុរិសសសង្កំ កុមារកសំសង្កំ
ចណ្ឌី សោកាវស្ស្រី ចណ្ឌកាលី សិក្ខាទានំ វុដ្ឋាបេ-
ស្ស្រីតិ ។ មេ ។ សច្ចំ តិវ ភិក្ខុវេ ថុល្លទន្ទា ភិក្ខុនិ
បុរិសសំសង្កំ កុមារកសំសង្កំ ចណ្ឌី សោកាវស្ស្រី
ចណ្ឌកាលី សិក្ខាទានំ វុដ្ឋាបេនិ^(២) ។ សច្ចំ កកកតិ ។
វិហរយំ តុទ្ធោ កកក ទេវំ ហិ ពាម ភិក្ខុវេ ថុល្លទន្ទា
ភិក្ខុនំ បុរិសសំសង្កំ កុមារកសំសង្កំ ចណ្ឌី សោ-
កាវស្ស្រី ចណ្ឌកាលី សិក្ខាទានំ វុដ្ឋាបេស្ស្រី ទេវំ

១ ឧ.ម. សោកាវសំ ។ ២ វិសុទ្ធសូត្រ ១១១ ។ ៣ ឧ.ម. វុដ្ឋាបេនិ ។

កុមារវិញ្ញាណសិក្ខាបទទី៧

[២២៨] សប័យនោ ព្រះពុទ្ធដំមានព្រះភាគក្នុងដេតវិភាគម
យសំអនាថវិណ្ឌិតសេដ្ឋី ខៀបក្រែងសាវត្ថី ។ ត្រាតោនឯង ថុល្លទន្ទាភិក្ខុនិ
ឲ្យសិក្ខាទានាឈ្មោះចណ្ឌកាលីជាស្រីច្រឡកច្រឡំដោយបុរស ច្រឡកច្រ-
ឡំដោយក្មេងប្រុស ជាស្រីកាចជាស្រីចណ្ឌកាលសេចក្តីសោក (ដល់បុរស
ដទៃ) ឲ្យបាទឧបសម្បត ។ ភិក្ខុនំពាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នា
គិច ។ មេ ។ ភិក្ខុនំពាំងឡាយនោះក៏ពាលទោស គិចដៀល ចន្ត្របដ្ឋាបដ្ឋា
ថុល្លទន្ទាជាម្ចាស់ មិនគួរបើនឹងឲ្យចណ្ឌកាលីសិក្ខាទានដែលច្រឡកច្រឡំ
នឹងប្រុស ច្រឡកច្រឡំនឹងក្មេងប្រុស ជាស្រីកាច ជាស្រីចណ្ឌកាល
សេចក្តីសោកឲ្យបាទឧបសម្បតសោះ ។ មេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា
ម្ចាស់ភិក្ខុពាំងឡាយ ត្រូវថុល្លទន្ទាភិក្ខុនិឲ្យចណ្ឌកាលីសិក្ខាទានដែលជា
ស្រីច្រឡកច្រឡំដោយប្រុស ច្រឡកច្រឡំដោយក្មេងប្រុស ជាស្រីកាច
ជាស្រីចណ្ឌកាលសេចក្តីសោកឲ្យបាទឧបសម្បត ពិតមែន ។ ភិក្ខុពាំង-
ឡាយក្រាបចូលថា បតិក្រព្រះដំមានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដំមាន
ព្រះភាគទ្រង់បន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុពាំងឡាយ ថុល្លទន្ទាភិក្ខុនិមិនសមបើនឹង
ឲ្យចណ្ឌកាលីសិក្ខាទានដែលជាស្រីច្រឡកច្រឡំដោយប្រុស ច្រឡក
ច្រឡំដោយក្មេងប្រុស ជាស្រីកាច ជាស្រីចណ្ឌកាលសេចក្តីសោក ឲ្យបាទ

វិធីបដិសេធ កិច្ចវិនិច្ឆ័យ

កិច្ចវិនិច្ឆ័យ ធម្មសម្មាសន៍ ក មហានិទ្ទេស ។ បេ ។ ឯវិញ្ញា ចន្ទ
កិច្ចវិនិច្ឆ័យ កិច្ចវិនិច្ឆ័យ ឥត សិទ្ធិសម្មាសន៍ ឧប្បសម្ពុ យោ បទ
កិច្ចវិនិច្ឆ័យ បុរិសសម្មាសន៍ កុមារកសម្មាសន៍ ចណ្ឌី សោ-
ការសម្មាសន៍ សិទ្ធិសម្មាសន៍ វុទ្ធាបេយ្យ ភាគតិច្ឆយន្តិ ។

[៤៣០] យោ មហានិទ្ទេស យោ យោជិសា ។ បេ ។ កិច្ច-
វិនិច្ឆ័យ ។ បេ ។ វាយំ ឥមស្មី អន្តេ ឧចិប្បតា កិច្ចវិនិច្ឆ័យ ។
បុរិសា នាម មត្តវិបតិវស្សោ ។ កុមារកតា នាម
អប្បត្តិវិសតិវស្សោ ។ សម្មាសន៍ នាម ឧប្បសម្ពុនិកា ។
ចណ្ឌី ឧប កោណ
វុទ្ធានិ ។ សោការសម្មាសន៍ នាម បេសំ ឧត្តំ ឧប្បសម្ពុនិ
សោតំ កាសិសតិ ។ សិទ្ធិសម្មាសន៍ នាម ទ្វេ វស្សាចិ
ចស្ស ធម្មស្ស សិទ្ធិសម្មាសន៍ ។ វុទ្ធាបេយ្យតិ ឧប-
សម្ពុនិ ។ វុទ្ធាបេយ្យតិ តណំ ក អាចិវិ
ក មត្តំ ក ចិវំ ក វាយសតិ សិមំ ក សម្មាសន៍

ឧបសម្ពុនិ ម្នាលកិច្ចវិនិច្ឆ័យ អំពីរចនាមន្តវិទ្យាដែលជាផលក្នុង
ផលវិសេសមិនបានដែរ ។ បេ ។ ម្នាលកិច្ចវិនិច្ឆ័យ កិច្ចវិនិច្ឆ័យ
ចូលវិសេសឡើងនូវសិទ្ធិសម្មាសន៍នេះយ៉ាងនេះថា កិច្ចវិនិច្ឆ័យ
ដែលត្រូវត្រូវដោយបុរស ដែលត្រូវត្រូវដោយកុមារ ជាស្រី
កាច ជាស្រីបណ្តាលសេចក្តីសោក ឲ្យបានឧបសម្ពុនិ កិច្ចវិនិច្ឆ័យ
ពេញចិត្តចិត្តិយ ។

(៤៣០) ត្រង់ពាក្យថា កិច្ចវិនិច្ឆ័យ មានសេចក្តីវិនិច្ឆ័យក្នុង
សិទ្ធិសម្មាសន៍ វិទ្យាបដិសេធកណ្តាលហើយ ។ ផលវិសេស(មានហេតុ)ផលវិសេស
ផ្ទៃហើយ ឈ្មោះថាបុរស ។ ក្នុងស្រីដែលមិនបានផលវិសេស ឈ្មោះថា
កុមារ ។ សិទ្ធិសម្មាសន៍ដែលជាអំណាចដោយតិច្ឆប្រព្រឹត្តិទៅក្នុងកាយនិងកិច្ច
ប្រព្រឹត្តិទៅក្នុងវាចាដ៏មិនសមស្រប ឈ្មោះថាត្រូវត្រូវ ។ សិទ្ធិសម្មាសន៍
ដែលឈ្មោះថា ជាស្រីកាច សំដៅយកស្រីដែលមានសេចក្តីក្រោធ ។
ដែលឈ្មោះថា ជាស្រីបណ្តាលសេចក្តីសោក គឺសិទ្ធិសម្មាសន៍នៃសេចក្តី
ទុក្ខឲ្យកើតឡើង គឺញាតិសេចក្តីសោកឲ្យចូលស្របសន្តិភ័យផលក្នុងផលវិសេស ។
ស្រីដែលសិទ្ធិសម្មាសន៍ដ៏មិន យ៉ាងអសំណើផ្ទៃហើយ ឈ្មោះថាសិទ្ធិសម្មា-
សន៍ ។ ពាក្យថា ឲ្យឧបសម្ពុនិ គឺឲ្យចូលជាភិក្ខុ ។ កិច្ចវិនិច្ឆ័យ អញ្ជើញឲ្យ
ឧបសម្ពុនិ ហើយស្វែងរកសេចក្តីកាចនិងកិច្ច ប្រព្រឹត្តិ ចិវិក្ខុ សន្តិសម្មាសន៍

ពាចិត្តិយកណ្តោ កុមារវិភូតវិគ្គ ទណ្ឌមេសិក្ខាបទំ ទំណង់

អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ ញត្តិយោ ទុក្ខដំ ដ្ឋិហិ កម្មកា-
ចាហិ ទុក្ខដា កម្មកាចាមវិយោសារោ ឧបជ្ឈាយាយ
អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស កណ្តាស្ស ច អាចវិធិយា ច
អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស ។

[៤២០] អាមត្តិ អាមត្តិ វុដ្ឋិយេតិ ទុក្ខត្តិកា-
យ អាទិកម្មកាយាតិ ។

កុមារវិភូតវិគ្គ ទណ្ឌមេសិក្ខាបទំ

[៤២២] គេន សមយេន តុដ្ឋោ គតវា សាវត្តិយំ
វិហារតិ ជេតវនេ អាមត្តិយិក្ខាស្ស អាមត្តិ ។ គេន
ចោ បន សមយេន តុល្លទន្ធា ភិក្ខុដិ ហាតាមិវុដ្ឋិយិ
សាមិកានមិ អនទុក្ខានតំ សិក្ខុវាទំ វុដ្ឋិយេតិ ។
ហាតាមិកោមិ សាមិកោមិ ឧដ្ឋាយន្តំ ទិយន្តំ វិ-
កាមេន្តំ កាមំ ហិ ធាម អយ្យោ តុល្លទន្ធា អម្ពេហិ
អនទុក្ខានតំ សិក្ខុវាទំ វុដ្ឋិយេស្សនីតិ ។ អាស្សាសុំ
ចោ ភិក្ខុដិយោ ហាតាមិវុដ្ឋិយិ សាមិកាស្សមិ ឧដ្ឋា-
យន្តានំ ទិយន្តានំ វិចារេន្តានំ ។ យោ តា ភិក្ខុដិយោ

ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុដិត្រូវទុក្ខដទណ្ឌៈចប់ញត្តិ ត្រូវទុក្ខដទណ្ឌៈ
ចប់កម្មកាចាហិ ចប់កម្មកាចា ព្រះបណ្ឌិតត្រូវអាមត្តិចាចិត្តិយ គណៈ
ទំនីពាចិត្តិយស្ស ។

[៤២១] វាចវិជលមិនត្រូវអាមត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះចាទញ យ៉ាង) គឺ
ភិក្ខុដិកាលមិនដឹងឲ្យឧបសម្បទា ១ ភិក្ខុដិក្ខុដ ១ ភិក្ខុដិជា ទាមិយមញ្ញត្តិ ១ ។

កុមារវិភូតវិគ្គ សិក្ខាបទទី ១០

[៤២២] សមយេនោ ព្រះតុល្លទន្ធានព្រះកាតកង្កីកង្កីដេតវាភាម
របស់គាត់បណ្ឌិតសដ្ឋិទៀតក្រសិសាវតិ ។ គ្រានោះឯង តុល្លទន្ធាភិក្ខុដិឲ្យ
សិក្ខុវាទាវិជលមាតាបិតាផង ស្វាមីផង មិនទាន់អនុញ្ញាតឲ្យឧបសម្បទា ។
មាតាបិតាផង ស្វាមីផង គោលគោល កិរេដៀល បន្តបន្តិចបំប៉ែន លោកចូល
តុល្លទន្ធា មិនសមរម្យនឹងឲ្យសិក្ខុវាទាវិជលយើងមិនទាន់អនុញ្ញាតបានឧប-
សម្បទាសោះ ។ ភិក្ខុដិទាំងឡាយបានក្លាហានមាតាបិតាផង ស្វាមីផង កំពុងគោល
គោល កិរេដៀល បន្តបន្តិចបំប៉ែន ។ ភិក្ខុដិទាំងឡាយឯណា មានសេចក្តី

អប្បប្បា ។ បេ ។ តា ឧទ្ធច្ចាយន្តិ ចំយន្តិ វិចារកន្តិ
 កង់ ហិ ធាម អយ្យា ធុល្លនន្ទា មាតាបិត្តហិបិ សា-
 មិកេនបិ អនន្តញ្ញាតំ សិក្ខុមាណំ វុដ្ឋាបេយ្យន្តិ ។ បេ ។
 សច្ចំ កិក កិក្ខវេ ធុល្លនន្ទា កិក្ខុនិ មាតាបិត្តហិបិ
 សាមិកេនបិ អនន្តញ្ញាតំ សិក្ខុមាណំ វុដ្ឋាបេយ្យន្តិ ។
 សច្ចំ កកវតំ ។ វិកេហិ ខុន្ទា កកវតំ កកវំ ហិ
 ធាម កិក្ខវេ ធុល្លនន្ទា កិក្ខុនិ មាតាបិត្តហិបិ សា-
 មិកេនបិ អនន្តញ្ញាតំ សិក្ខុមាណំ វុដ្ឋាបេយ្យន្តិ យេន
 កិក្ខវេ អប្បសម្មាណំ វិ បសាធាយ ។ បេ ។ បិក្ខុ
 បន កិក្ខវេ កិក្ខុនិយោ កង់ សិក្ខុមាណំ ឧទ្ធច្ចាយន្តិ យា
 បន កិក្ខុនិ មាតាបិត្តហិ វិ សាមិកេន ។ អនន្តញ្ញា-
 តំ សិក្ខុមាណំ វុដ្ឋាបេយ្យ ចា ចំន្តិយន្តិ ។

[២៣៣] យោ បទានំ យោ យោនិសា ។ បេ ។ កិក្ខុ-
 ចំន្តិ ។ បេ ។ អយំ វេមស្មំ អន្ត អចិយ្យតា កិក្ខុនិ ។
 មាតាបិត្តភេ ធាម វេនកា វុដ្ឋន្តិ ។ សាមិកេន ធាម
 យេន បរិក្ខហិតា ហោតិ ។ អនន្តញ្ញាតានិ អនាធុច្ចា ។

[ប្រាថ្នាភិប ។ បេ ។ កិក្ខុនិ វាំងឡាយនោះក៏ពោលថាស កំរង្រិល បន្ត
 បន្តបំប៉ន លោកត្រូវសុំបុណ្យឧទ្ធច្ចាយន្តិសម្រាប់និទ្ទេសិក្ខុមាណាដែលមាតាបិតា
 ផង ស្វាមីផង មិនបាច់អនុញ្ញាតបានឧបសម្បទាសោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គ
 ទ្រង់ព្រាស់សួរថា ម្ចាស់កិក្ខុវាំងឡាយ ពួកវាធុល្លនន្ទាកិក្ខុនិទ្ទេសិក្ខុមាណា
 ដែលមាតាបិតាផង ស្វាមីផង មិនបាច់អនុញ្ញាតបានឧបសម្បទា ពិសេស
 ថា ។ កិក្ខុវាំងឡាយគ្រាបច្ចុប្បន្ន បរិក្ខិតព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិសេស ។
 ព្រះក្មេងៗមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ជូនថា ម្ចាស់កិក្ខុវាំងឡាយ ធុល្លនន្ទា
 កិក្ខុនិមិនសម្រាប់និទ្ទេសិក្ខុមាណាដែលមាតាបិតាផង ស្វាមីផង មិនបាច់
 អនុញ្ញាតបានឧបសម្បទាទេ ម្ចាស់កិក្ខុវាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែនទាន់ទ្រ
 ប្រែថ្កាដល់ក្នុងផងនៃលទ្ធិនៃព្រះថ្កាទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់កិក្ខុវាំងឡាយ
 កិក្ខុនិវាំងឡាយចូរសុំវេទន៍ទ្រង់ស្រុកបទនេះយ៉ាងនេះថា កិក្ខុនិណាមួយ
 ញ៉ាំងសិក្ខុមាណាដែលមាតាបិតាផង ស្វាមីផង មិនបាច់អនុញ្ញាតឱ្យឧបសម្បទា
 កិក្ខុនិទាន់ព្រះអាបត្តិបុគ្គល ។

[២៣៣] ត្រីនិកក្យថា កិក្ខុនិណាមួយ មានសេចក្តីអចិយ្យយក្ខ
 សិក្ខុបទទ័ ខែបុរាណិកកណ្តុប្រហើយ ។ ផងដែលឈ្មោះថា មាតាបិតា
 សំដៅយកផងដែលញ៉ាំងក្នុងទ្រង់ក៏ ។ បុរសណាញ៉ាំងហែងក្បួនស្រៃ
 បុរសនោះឈ្មោះថាស្វាមី ។ ភាព្យថា មិនអនុញ្ញាត គឺមិនទុះទុយល់ព្រម ។

ធម៌ត្រៃយកាលោ គុណវិញ្ញាណស្ម ឯកាទសមសិក្ខាបទ ទំព័រ ៦

ធម៌ត្រៃយកាលោ គុណវិញ្ញាណស្ម សិក្ខាបទទី ១១ ទំព័រ ៦

សំគូមាណ ឆាប ទ្វេ វស្សាណំ ជសុ ចម្មេសុ សិក្ខុ-
តសិក្ខា ។ វុដ្ឋាមេយ្យានិ ទុបសម្បារទេយ្យ ។ វុដ្ឋា-
មេស្សាមិភិ គណំ វា អាចរិទំ វា មត្តំ វា ចិវំ វា
បរិយេសតិ សីមំ វា សម្មន្តិ អាមត្តំ ទុក្ខដស្ស ។
ញត្តិយា ទុក្ខដំ ធ្វិហំ កម្មវាចាហំ ទុក្ខដា កម្មវា-
ចាបរិយោសារទេ ទុបជ្ឈាយាយ អាមត្តំ ចាចិត្តិយស្ស
គណស្ស ច អាចរិទិយា ច អាមត្តំ ទុក្ខដស្ស ។

[២៣២] អនាមត្តំ អនាទត្តំ វុដ្ឋាមេតិ អបណា-
កេត្វា វុដ្ឋាមេតិ ទុក្ខត្តិកាយ អាទិកម្មិកាយាតិ ។

កុណវិញ្ញាណស្ម ឯកាទសមសិក្ខាបទទី

[២៣៣] តេជ សមយេន គុន្តា គតិវា វាជតហេ
វិហារតិ វេទ្យវេន កាលទុក្ខនិវាបេ ។ តេជ ចោ បន
សមយេន វុល្លន្តា ភិក្ខុនំ សិក្ខុមាណំ វុដ្ឋាមេស្សាមិភិ
ថេវ ភិក្ខុ សន្តិចាកេត្វា បល្លាតំ វាទនិយំ កោដនិយំ
បស្សិត្វា ន កាហំ អយ្យា សិក្ខុមាណំ វុដ្ឋាមេស្សាមិភិ

ស្រីវេលសិក្ខុសិក្ខុក្នុងធម៌ យ៉ាងអស់ពីរដ្ឋា ឈ្មោះថាសិក្ខុមាណា ។
ពាក្យថា ឲ្យទុបសម្បទា គឺប្រែប្រួលទំនៀម ។ ភិក្ខុនិភិក្ខុ អញ្ជើញឲ្យទុប-
សម្បទាហើយស្វែងរកគណៈភិក្ខុ អាចរិទិភិក្ខុ បាទិក្ខុ ចិវភិក្ខុ សម្មតសិហភិក្ខុ
ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដំ ។ ភិក្ខុនំត្រូវទុក្ខដំទណៈចប់ញត្តិ ត្រូវទុក្ខដំទាំងឡាយ
ទណៈចប់កម្មវាចាហំ ចប់កម្មវាចាព្រះបដ្ឋាយត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយ គណៈ
ទំនិកាចរិទិ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដំ ។

[២៣២] វាវេវេសមិទំត្រូវអាមត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ២ យ៉ាង)

គឺភិក្ខុនិមិទំនីឲ្យទុបសម្បទា ១ ភិក្ខុនិទ្យលា (មានភាពិភានិទំស្វាមិ) ហើយ
ទើបឲ្យទុបសម្បទា ១ ភិក្ខុនិមុត ១ ភិក្ខុនិជាវាសនិមបត្តាភិ ១ ។

កុណវិញ្ញាណស្ម សិក្ខាបទទី ១១

[២៣៣] សម័យនោះ ព្រះគុដ្ឋដ៏មានព្រះភាគគង់ក្នុងវិញ្ញាណស្ម
លទ្ធកនិកបស្ថាន(១) ត្រូវត្រឡប់ទៅវិញ្ញាណស្មវិញ ព្រោះមានវេទនា វុល្លន្តាភិក្ខុនិទ្យប្រជុំ
ភិក្ខុជាវេរៈទាំងឡាយដោយគិតថា អញ្ជើញឲ្យទុបសម្បទាសិក្ខុមាណាដ្ឋេច្ឆះ
ដល់ឃើញទានិយភោជនិយាហារព្រឹម (អំពីគ្រឿង) និយាយថា បតិគ្រ
លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំនឹងមិនទាន់ឲ្យទុបសម្បទាសិក្ខុមាណាទៅឡើយទេ

១ មានលេខដ៏ធំប្រយុត្តិសង្ឃទិសេសសិក្ខាបទទី ៧ នៃមហាវិញ្ញាណស្ម ។

កំភូតិយោ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសន្ត យា បទ
កំភូតិ ចារិកាសិក្ខាបទ្ធានេន សិក្ខាមាតំ វុដ្ឋាបេយ្យ
ទាចិត្តិយន្តិ ។

[២៣៦] យា បទាតិ យា យាទិសា ។ បេ ។ កំភូតិ
។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អន្ត អនិប្បតា កំភូតិ ។ ចារិកា-
សិក្ខាបទ្ធានេនាតិ វុដ្ឋិកាយ បរិសាយ ។ សិក្ខាមាតា
ចាម ទ្វេ វស្សាទំ ធម្ម សុ ធម្មេសុ សិក្ខិត វិក្ខា ។ វុដ្ឋា-
បេយ្យាតិ ឧបសម្បទេយ្យ ។ វុដ្ឋាបេស្សាមិតិ គណំ ក
អាចរិទំ ក បត្តំ ក ចិវិ ក បរិយេសតិ សីមំ ក បឌ្ឍន្តិ
អាចត្តំ ឧត្តដស្ស ។ ឃ្លាតិយា ឧត្តដំ ទ្ធិហិ គម្មកិចាហិ
ឧត្តដា គម្មកិចាបរិយាសានេ ឧបដ្ឋិកាយ អាចត្តិ
ទាចិត្តិយស្ស គណស្ស ច អាចរិទិយា ច អាចត្តិ
ឧត្តដស្ស ។

[២៣៧] អនាមត្តិ អវុដ្ឋិកាយ បរិសាយ វុដ្ឋាបេតិ
ឧត្តតិកាយ អាទិគម្មិកាយាតិ ។

ខាលកំភូតំវិទ្យាយ កំភូតំវិទ្យាយចុសិវជនិទ្យេនិទ្ធិសំបុរាមេនេយោនិ
នេថា កំភូតិណម្មយទ្វិធម្មសម្បទាដលំសិក្ខាមាតា ដោយទ្វិធន្ទ្រេវឈ្មៈ
បារិវសិក កំភូតិទោត្រៃកាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២៣៦] ត្រីវិភាគក្យថា កំភូតិណម្មយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុង
សំបុរាមេទី១ នៃបុរាណកណ្តាច្នៃហើយ ។ ពាក្យថា ដោយទ្វិធន្ទ្រេវឈ្មៈ
បារិវសិក គឺបរិសេទ្យក្រាតៈចន្ទ្រេវហើយ ។ ដែលយោងថា សិក្ខាមាតា
សំដៅយកសាមណេវិជេសសិក្សាសិក្ខាក្នុងអធិប យោងអស់ពីរឆ្នាំហើយ ។
ពាក្យថា ទ្វិធម្មសម្បទា គឺបំបួសជាកំភូតិ ។ កំភូតិគឺថា អញ្ជើងទ្វិ
ធម្មសម្បទា ហើយវិស្សន៍គណៈក្តី អាចរិទិក្តី ប្រតិក្តិ ចិវិក្តី សុខ
សីមាភ្នំ ត្រៃកាបត្តិទុក្ខដ ។ កំភូតិត្រៃទុក្ខដៗឈៈចប់ញក្តី ត្រៃទុក្ខដ
វិទ្យាយ ឈៈចប់កម្មកិចាចារិ ចប់កម្មកិចា ត្រៃធម្មយត្រៃ
អាបត្តិបាចិត្តិយ គណៈនឹងអាចរិទិក្តីកាបត្តិទុក្ខដ ។

[២៣៧] ពិរិយិយមិទ្រុកេតត្តិ(ក្នុងសំបុរាមេនេយោនិ) គឺ
កាលៈបិបរិសេទ្យមិទ្រុកេតត្តិក្រាតៈចន្ទ្រេវហើយ កំភូតិទ្វិធម្មសម្បទា
កំភូតិទុក្ខ ១ កំភូតិវិទ្យាយវិទ្យាយក្តី ១ ។

កុមារវិញ្ញាណស្ស ទូទសមសិក្ខាបទី

[២៣៨] តេជ សមយេន តុដ្ឋោ កត្តា តាដំ ហិ ធាប

វិហាតិ ជេតវិទ អនាថិយ្ហិកាស្ស អាណមេ ។ តេជ
តោ បទ សមយេន ភិក្ខុនិយោ អនុវស្សំ វុដ្ឋាបេដ្ឋិ ។
ឧបស្សយោ ន សឫតិ ។ មនុស្សា ឧដ្ឋាយន្តិ ទិយន្តិ
វិចារេន្តិ តាដំ ហិ ធាប ភិក្ខុនិយោ អនុវស្សំ វុដ្ឋា-
បេស្សន្តិ ឧបស្សយេ។ ន សឫតិ ។ អស្សាសុំ តោ
ភិក្ខុនិយោ តេសំ បទុស្សនំ ឧដ្ឋាយន្តានំ ទិយន្តានំ
វិចារេន្តានំ ។ យា តា ភិក្ខុនិយោ មច្ឆិទ្ធា ។ បេ ។
តា ឧដ្ឋាយន្តិ ទិយន្តិ វិចារេន្តិ តាដំ ហិ ធាប ភិក្ខុ-
និយោ អនុវស្សំ វុដ្ឋាបេស្សន្តិ ។ បេ ។ សច្ចំ តិរ
ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយោ អនុវស្សំ វុដ្ឋាបេដ្ឋិ ។ សច្ចំ
កត្តាតិ ។ វិគរហិ តុដ្ឋោ កត្តា តាដំ ហិ ធាប
ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយោ អនុវស្សំ វុដ្ឋាបេស្សន្តិ ធម៌ ភិក្ខុវេ
អប្បសន្តានំ ព បសាទាយ ។ បេ ។ ឃវា បទ ភិក្ខុវេ

កុមារវិញ្ញាណស្ស សិក្ខាបទី ១២

[២៣៩] សមយេនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគក៏ក្នុងជេតវិហារ

ចេសំអនាថិយ្ហិកាសេដ្ឋិ ទៀចក្រិសាភិ ។ តោនោធមិ ភិក្ខុនិយោ
ឡាយឲ្យមសម្បទាល់ដ្ឋំ ។ កន្លែងសម្រាប់ភិក្ខុនិយោក៏ដូចគ្រប់គ្រាន់ ។
មនុស្សទាំងឡាយក៏ពាលទោស គំរង្រិល បន្តបន្តិចថា ភិក្ខុនិយោ
ឡាយមិនសមរម្យនឹងឲ្យមសម្បទាល់ដ្ឋំសោះ (ព្រោះ) កន្លែងសម្រាប់
នៅមិនគ្រប់គ្រាន់ ។ ភិក្ខុនិយោឡាយបានកុមុស្សទាំងឡាយនោះពាល-
ទោស គំរង្រិល បន្តបន្តិចថា ភិក្ខុនិយោឡាយណាបាន
សេចក្តីប្រាថ្នាភិច ។ បេ ។ ភិក្ខុនិយោនោះ (ក៏) ពាលទោស
គំរង្រិល បន្តបន្តិចថា ភិក្ខុនិយោមិនសមរម្យនឹងឲ្យមសម្បទា
ល់ដ្ឋំសោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាសសួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
ពួកភិក្ខុនិយោឲ្យមសម្បទាល់ដ្ឋំ តែឥតបេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
គ្រាបចូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិសមេ ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មាន
ព្រះភាគទ្រង់យល់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនិយោមិនសម
រម្យនឹងឲ្យមសម្បទាល់ដ្ឋំទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែន
នាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះជុះស្រះជុះទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ

កិក្ខុនិយោ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧត្តិសន្ត យោ បទ កិក្ខុនិ
អនុវស្សំ វុដ្ឋាមេយ្យ មាចិត្តិយន្តំ ។

[២៣៧] យោ បទាតិ យក យោនិសា ។ ថេ ។ កិក្ខុនិ
។ មេ ។ អយំ ឥមស្មី អន្តេ អនិយ្យតា កិក្ខុនិ ។
អនុវស្សន្តិ អនុវស្សន្តិ ។ វុដ្ឋាមេយ្យតិ ឧបសម្មា-
នេយ្យ ។ វុដ្ឋាមេយ្យតិ ឥណំ និ អាចរិទិ និ បត្តំ និ
ចិវំ និ វរិយេសាតិ មិមំ និ សម្មន្តិ អាចត្តិ ធុត្តនស្ស ។
ឆ្មត្តិយា ធុត្តនំ ធុត្តិ ឆ្មត្តិយា ធុត្តិ ឆ្មត្តិយា
បរិយាយោ ឧបសម្មាយាយ អាចត្តិ មាចិត្តិយស្ស ត
លាស្ស ថ អាចរិទិយា ថ អាចត្តិ ធុត្តនស្ស ។

[២២០] អនាមត្តិ មិកាត្តិកំ វុដ្ឋាមេតិ ឧប្បត្តិការ-
យ អាទិត្តិកាយាតិ ។

កុមារីភ្នំតវិគ្គ តេសមសិក្ខាបទំ

[២២១] តេន សមយេន តុន្តោ ឥតកំ សារត្តិយំ
វិយាតិ តេនេន អនាមតិល្អិតស្ស អាណមេ ។ តេន

កិក្ខុនិកំឡាយ ចូរសំវេនិវិទ្ធិនិ ធម្មសិក្ខាបទានេយ្យនិ មេ ថា កិក្ខុនិកាមួយ
ឲ្យទេសម្បតា កលំត្រា កិក្ខុនិកាត្រៃអាចត្តិមាចិត្តិយ ។

[២៣៧] ត្រីតិកាត្រៃ កិក្ខុនិកាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុង
សិក្ខាបទទី ១ វែនប្រាកដកណ្តាលចេញ ។ តាត្រៃ កលំត្រា តិស្របត្រា ។
តាត្រៃ ឲ្យទេសម្បតា តិបប្បសព្វកិក្ខុនិ ។ កិក្ខុនិកិកា អញ្ជាតិ
ឲ្យទេសម្បតា ហើយស្វែងរកគណៈក្តី អាចរិទិក្តី បាត្រក្តី ចិវក្តី សន្ត
សិហក្តី ត្រៃអាចត្តិក្តី ។ កិក្ខុនិក្តី ត្រៃក្តី ចិវក្តី សន្ត
តាំងឡាយ គណៈចប់ស្រុកពាតិវ ចប់ស្រុកពា ត្រៃទេស្សាយ ត្រៃអាចត្តិ
មាចិត្តិយ គណៈនឹងអាចរិទិក្តី ត្រៃអាចត្តិក្តី ។

[២២០] វិយាតិយមិកាត្រៃអាចត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទានេយ្យនិ យាតិ)
តិកិក្ខុនិឲ្យទេសម្បតាវិលនិមួយត្រា ។ ១ កិក្ខុនិក ១ កិក្ខុនិកា វិលនិម
បញ្ញត្តិ ១ ។

កុមារីភ្នំតវិគ្គ សិក្ខាបទទី ១៣

[២២១] សមយនោ ត្រៃក្តីដ៏មាន ត្រៃភាគនឹងក្នុងដេកិភាព
របស់គាត់បញ្ញិតសេដ្ឋី ទៀបត្រៃសារត្តិ ។ ត្រៃនាវនិក កិក្ខុនិកំឡាយ

ទោ បទ សមយោ ភិក្ខុវិញ្ញាណ ឯកំ វស្សំ^១ ទ្វេ វុដ្ឋា-
 យេន្តិ ។ ឧបស្សយោ ភយេវ ទ សម្មតិ ។ មនុស្សា ភ-
 យេវ ឧដ្ឋាយន្តិ មីយេន្តិ វិហារេន្តិ កាដំ ហិ បាម ភិក្ខុ-
 វិញ្ញាណ ឯកំ វស្សំ ទ្វេ វុដ្ឋាយេស្សន្តិ ឧបស្សយោ ភយេវ
 ទ សម្មតិ ។ អស្សាសុំ ទោ ភិក្ខុវិញ្ញាណ ភសំ ម-
 នុស្សា ឧដ្ឋាយន្តិ មីយេន្តិ វិហារេន្តិ ។ យា ភា
 ភិក្ខុវិញ្ញាណ អប្បិញ្ញា ។ មេ ។ ភា ឧដ្ឋាយន្តិ មីយេន្តិ
 វិហារេន្តិ កាដំ ហិ បាម ភិក្ខុវិញ្ញាណ ឯកំ វស្សំ ទ្វេ
 វុដ្ឋាយេស្សន្តិ ។ មេ ។ សច្ចំ ភិក្ខុវិញ្ញាណ ភិក្ខុវិញ្ញាណ
 ឯកំ វស្សំ ទ្វេ វុដ្ឋាយេន្តិ ។ សច្ចំ ភិក្ខុវិញ្ញាណ វិហារេន្តិ
 កុដ្ឋោ ភិក្ខុវិញ្ញាណ កាដំ ហិ បាម ភិក្ខុវិញ្ញាណ ឯកំ
 វស្សំ ទ្វេ វុដ្ឋាយេស្សន្តិ ទេតំ ភិក្ខុវិញ្ញាណ អប្បិញ្ញា
 វា បសាទាយ ។ មេ ។ វិញ្ញាណ បទ ភិក្ខុវិញ្ញាណ ភិក្ខុវិញ្ញាណ
 យោ ភសំ សិក្ខាបទំ ឧដ្ឋាយន្តិ យោ បទ ភិក្ខុវិញ្ញាណ ឯកំ
 វស្សំ ទ្វេ វុដ្ឋាយេស្សន្តិ វា វិញ្ញាណ ភិក្ខុវិញ្ញាណ ។

១ ឧ. ឯវស្សំ ។ ឯវស្សន្តិ ញាតិ ។

ឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីតីរោក្ខន្ធទង្គំ ។ ក៏ទ្រង់ជាចិន្តាភិក្ខុវិញ្ញាណគ្រាន់
 ដូច្នោះទៀត ។ មនុស្សទាំងឡាយគំពាលទោស គំរងៀល បន្តបង្ហាត់
 ដូច្នោះទៀតថា ភិក្ខុទាំងឡាយមិនសមបើមិនឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីតីរោក្ខន្ធទង្គំសោះ (ព្រោះថា) លំនៅមិនគ្រាន់ដូច្នោះទៀត ។ ភិក្ខុទាំង
 ឡាយទុកឲ្យមនុស្សទាំងឡាយទោរពាលទោស គំរងៀល បន្តបង្ហាត់
 ហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ មេ ។ ភិក្ខុទាំង
 ឡាយទោរពាលទោស គំរងៀល បន្តបង្ហាត់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយ
 មិនគួរបើមិនឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីតីរោក្ខន្ធទង្គំសោះ ។ មេ ។ ព្រះ
 អង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧប-
 សម្បទាដល់ស្រីតីរោក្ខន្ធទង្គំ ពិតមែន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូល
 ថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 បរម្ភាសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុមិនសមបើមិនឲ្យឧបសម្បទា
 ដល់ស្រីតីរោក្ខន្ធទង្គំទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើទះមិនទះមិនខ្លាចខ្លាច
 ថាដល់មិនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ មេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុទាំងឡាយចូរសំរែងវិញ្ញាណសិក្ខាបទទោរពាលទោសថា ភិក្ខុវិញ្ញាណ
 មួយឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីតីរោក្ខន្ធទង្គំ ភិក្ខុវិញ្ញាណគ្រប់គ្រាន់ប្រាថ្នា ។

[២២២] យោ ចនាតិ យោ យោទិសា ។ មេ ។ ភិក្ខុ
 ជិតិ ។ មេ ។ អយំ ឥមស្មី អន្តេ អធិប្បេតា ភិក្ខុជិតិ ។
 ឯកំ វស្សន្តិ ឯកំ សំវច្ឆំ ។ ទ្វេ វុដ្ឋាមេយ្យតិ ទ្វេ
 ធូបសម្មាទេយ្យ ។ ទ្វេ វុដ្ឋាមេស្សម័តិ គណំ កំ អាចរិជំ
 វ បត្តំ វ ចិវំ វ មហិយេសាតំ សីមំ វ សម្មន្តតិ អា-
 មត្តិ ទុក្ខវស្ស ។ ញត្តិយា ទុក្ខវស្ស ទ្វិហិ កម្មវាចាហិ
 ទុក្ខវស្ស កម្មវាចាមហិយោសារាទ ទុមជ្ឈាយាយ អាមត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស គណស្ស ច អាចរិជំយា ច អាមត្តិ
 ទុក្ខវស្ស ។

[២២៣] អនាមត្តិ ឯកន្តរិកំ ឯកំ^(១) វុដ្ឋាមេតិ
 ទុក្ខវស្សាយ អាទិកម្មវាចាយាតិ ។

ពុទ្ធសាស្ត្រសម្ព័ន្ធ មជ្ឈិម ។

[២២៤] ត្រីភក្សជា ភិក្ខុនិសាមម្ម បាទសេចក្តីអធិប្បាយក្នុង
 សិក្ខាបទទី ១ នៃបាណសិក្ខាសម្ព័ន្ធហើយ ។ ភក្សជា ក្នុង ១ ថ្ងៃ ភិក្ខុ
 ១ ខួប ។ ភក្សជា ឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីពីររូប ចំបូសស្រីពីររូបជា
 ភិក្ខុនី ។ ភិក្ខុនីនិក្ខេប អញ្ជើញឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីពីររូបហើយស្រី
 រាគណៈក្តី អាចរិទ្ធក្តី បាត្រក្តី ចិវក្តី សម្មតសីមាភិ ត្រូវតាមក្តីខ្ពស់ ។
 ភិក្ខុនីត្រូវតាមក្តីខ្ពស់ខណៈចប់ញក្តីត្រូវខ្ពស់ទាំងឡាយខណៈចប់កម្មវា
 ចិវ ចប់កម្មវាចា ព្រះឧបសម្បទាត្រូវតាមក្តីបំផុត គណៈទីនិកាចរិទ្ធ
 ត្រូវតាមក្តីខ្ពស់ ។

[២២៥] វិសេសិក្ខាសម្ព័ន្ធ (ក្នុងសិក្ខាបទទី ១ នៃ យ៉ាដិ)
 ភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រី ១ រូប វិសេសិក្ខាសម្ព័ន្ធ ។ ភិក្ខុនី ១ ភិក្ខុ
 ជាវាសិវដ៏មហាភិ ១ ។

ពុទ្ធសាស្ត្រសម្ព័ន្ធ ៨ ០០ ។

• ឧ. ឧ. បោគប្បណ្ណ គយំ បាហិ ៩ យោតិ ។

ធួត្តបាហនវិគ្គស្ស បរិមសិក្ខាបទំ

[៤៤៤] តេន សមយេន តុន្ទោ ភគវា សាវត្ថិយំ
វិហារតំ ទេវវិទេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស ពណមេ ។ តេន
ទោ មន សមយេន ធួត្តិយេន កិក្ខុនិយោ ធួត្តបាហនំ
នារេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តំ ទិយន្តិ វិចារេន្តិ កាដំ
ហិ នាម កិក្ខុនិយោ ធួត្តបាហនំ នារេស្សន្តិ សេយ្យ-
ថាបិ តិហិទិយោ^(១) កាមភោតិទិយោតិ ។ អស្សេសុំ
ទោ កិក្ខុនិយោ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ទិយន្តា-
នំ វិចារេន្តានំ ។ យា តា កិក្ខុនិយោ អប្បន្តា ។ បេ ។
កា ឧជ្ឈាយន្តំ ទិយន្តិ វិចារេន្តិ កាដំ ហិ នាម ធួត្តិយា
កិក្ខុនិយោ ធួត្តបាហនំ នារេស្សន្តិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ
កិក្ខុវេ ធួត្តិយា កិក្ខុនិយោ ធួត្តបាហនំ នារេន្តិ ។
សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិហារហិ តុន្ទោ ភគវា កាដំ ហិ នាម
កិក្ខុវេ ធួត្តិយា កិក្ខុនិយោ ធួត្តបាហនំ នារេស្សន្តិ ទេតិ
កិក្ខុវេ អប្បសន្តានំ វា បសាតាយ ។ បេ ។ វេវត្ត មន
កិក្ខុវេ កិក្ខុនិយោ សមំ សិក្ខាបទំ ឧន្តិសន្ត យា មន

ធួត្តបាហនវិគ្គ សិក្ខាបទទី ១

[៤៤៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគក្នុងក្នុងជនវិហារម
ចេសំអនាថបិណ្ឌិកសេន្ទិ ទៀបគ្រងសាវត្ថិ ។ ត្រាពោះឯង ធួត្តិយាកិក្ខុនិ
ពាំងឡាយទ្រទ្រង់គ្រងនិស្សករដ៏ធំ ។ មនុស្សពាំងឡាយពោលពោសគិះ
ដៀល ចន្ទុះបង្ហាបថា កិក្ខុនិពាំងឡាយមិនសមបើនឹងទ្រទ្រង់គ្រងនិស្សក
ដ៏ធំដូចជាពួកស្រីគ្រហស្ថវិជយបរិភោគភាមសោះ ។ កិក្ខុនិពាំងឡាយ
បានតូមនុស្សពាំងឡាយនោះពោលពោស គិះដៀល ចន្ទុះបង្ហាបថា យ ។
កិក្ខុនិពាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ កិក្ខុនិពាំងឡាយនោះ
កិរពោលពោស គិះដៀល ចន្ទុះបង្ហាបថា ធួត្តិយាកិក្ខុនិពាំងឡាយមិនគួរ
បើនឹងទ្រទ្រង់គ្រងនិស្សករដ៏ធំសោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់គ្រាស់សួរថា
ម្ចាស់កិក្ខុពាំងឡាយ តូចធួត្តិយាកិក្ខុនិពាំងឡាយទ្រទ្រង់គ្រងនិស្សក-
រដ៏ធំ ពិតមែន ។ កិក្ខុពាំងឡាយក្រាបលូតថា បតិគ្រព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យោសថា ម្ចាស់កិក្ខុពាំង-
ឡាយ ធួត្តិយាកិក្ខុនិពាំងឡាយមិនសមបើនឹងទ្រទ្រង់គ្រងនិស្សករដ៏ធំ
ទេ ម្ចាស់កិក្ខុពាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែនចាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនវិជយ
មិនពាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់កិក្ខុពាំងឡាយ កិក្ខុនិពាំងឡាយចូសវិជយ

១ ១. អំពើពារណនិទិយោតិ ។

ពាច្ឆិយកល្យា ធម្មបាលវេទន្យ បឋមសិក្ខាបទេ ចត្តាដ្ឋិ

ពាច្ឆិយកល្យា ធម្មបាលវេទន្យ សិក្ខាបទទី ១ លេខបីបញ្ញត្តិ

ភិក្ខុនិ ធម្មបាលាចំ ធារេយ្យ ចាចិវ្តិយន្តិ ។ ឯវត្តាចំ កកវតា ភិក្ខុនិចំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តិ ហោតិ ។

ឡើងឲ្យសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនិណាមួយទ្រទ្រង់គ្រឿងស្បែក ដើរ ភិក្ខុនិទោះត្រូវកាបក្តិបាចិភ្នែក ។ សិក្ខាបទនេះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុនិទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

[៤៤៤] តេន ចោ បទ សមាយេន អន្តរាគរ ភិក្ខុនិ ភិលាធា ហោតិ ឧស្សា វិចា ធម្មបាលាចំ ន ជាសុ ហោតិ ។ កកវតា ឯវត្តាចំ កកវតេ វត្តំ ។ មេ ។ អនុដា- ធាមិ ភិក្ខុវេ ភិលាធាយ ភិក្ខុនិយា ធម្មបាលាចំ ។ ឯវត្ត បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយា នមិ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសន្តិ យា បទ ភិក្ខុនិ បក្តិលាធា ធម្មបាលាចំ ធារេយ្យ ចាចិវ្តិយន្តិ ។

[៤៤៥] សមយោនាឯង ភិក្ខុនិចុប្បឈិ ភិក្ខុនិទោះមិនបាទទ្រទ្រង់ គ្រឿងស្បែកដើរក៏មិនសប្បាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថ្វីលើដុំខ្នុរ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ មេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគរអនុញ្ញាតគ្រឿងស្បែកដើរដល់ភិក្ខុនិឈិ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនិទាំងឡាយចូរស្រែចងឡើងឲ្យសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនិណាមួយ មិនឈឺទ្រទ្រង់គ្រឿងស្បែកដើរ ភិក្ខុនិទោះត្រូវកាបក្តិបាចិភ្នែក ។

[៤៤៦] យា បទាតិ យោ យានិសា ។ មេ ។ ភិក្ខុ- និចំ ។ មេ ។ អយេ នមស្មី អត្ត វេទិយ្យនា ភិក្ខុ- និចំ ។ អត្តិលាធា ធាម យស្សា វិចា ធម្មបាលាចំ ជាសុ ហោតិ ។ ភិលាធា ធាម យស្សា វិចា ធម្មបាលាចំ ន ជាសុ ហោតិ ។ ធម្ម ធាម ភិលា ធម្មាចិ សេតច្ចត្តំ កិលញ្ញច្ចត្តំ បណ្ណច្ចត្តំ មណ្ឌលតង្គិ^(១) ។ ធារេយ្យតិ សកិបិ ធារតិ អាចត្តិ ចាចិវ្តិយស្ស ។

[៤៤៦] គ្រឿងស្បែក ភិក្ខុនិណាមួយមានសេចក្តីមិនប្រក្រតី ក្នុង សិក្ខាបទទី ១ ទៃបារាជិកកល្យាច្ចេហើយ ។ ភិក្ខុនិណាមួយទ្រទ្រង់គ្រឿងស្បែក ដើរ ហើយនៅតែសប្បាយ ភិក្ខុនិទោះឈ្មោះថាមិនឈឺ ។ ភិក្ខុនិណាមួយ គ្រឿងស្បែកដើរ ហើយមិនសប្បាយ ភិក្ខុនិទោះឈ្មោះថាឈឺ ។ វេល ហៅថាគ្រឿង គឺគ្រឿងមានចំយ៉ាង គ្រឿងដែលកាសដោយសំរាត់ស ១ គ្រឿង ដែលគ្រាញដោយចន្ទ្រេស្ស ១ គ្រឿងដែលកាសដោយស្លឹកឈើ ១ គ្រឿង ជាងបីនេះ) ដែលគេចង់ឲ្យមានកងមូលចង់ឲ្យជាប់ម៉ាដោយផ្លូវគ្រឿង ។ ពាក្យថា ទ្រទ្រង់ គឺភិក្ខុនិប្រើប្រាស់សូម្បីម្តង (ក៏) ត្រូវកាបក្តិបាចិភ្នែក ។

១ ឧ.ម. សលរាតត្ថន្តិ ទិស្សតិ ។

៣៧

តាមគំនិតយោគ ធម្មតាដ៏ស្រស់ ទុក្ខយុគ្ខតាម បរិសុទ្ធក្នុង

យាយន្ត ។ មនុស្ស ទុដ្ឋាយន្ត ទិយន្ត វិទាចន្ត
 កង់ ហិ បាម កិក្កនិយោ យោធន យាយស្សន្ត
 សេយ្យជាមិ កិក្កនិយោ កាមភោកិកិយោតិ ។ អស្សោ-
 សុ ទោ កិក្កនិយោ ភេសំ មនុស្សនំ ទុដ្ឋាយន្តា-
 ងំ ទិយន្តាងំ វិទាចន្តាងំ ។ យោ តា កិក្កនិយោ
 អប្បិញ្ចា ។ មេ ។ តា ទុដ្ឋាយន្ត ទិយន្ត វិទាចន្ត
 កង់ ហិ បាម ធម្មតិយោ កិក្កនិយោ យោធន
 យាយស្សន្តិ ។ មេ ។ សច្ចំ កិក្កនិយោ ធម្ម-
 តិយោ កិក្កនិយោ យោធន យាយន្តិ ។ សច្ចំ
 កកវាតិ ។ វិទាចន្ត តុន្តោ កកវា កង់ ហិ បាម
 កិក្កនិយោ ធម្មតិយោ កិក្កនិយោ យោធន យាយស្សន្តិ
 ធនំ កិក្កនិយោ អប្បសន្តាងំ វា បសាមាយ ។ មេ ។
 ឃរញ្ច មន កិក្កនិយោ កិក្កនិយោ ភមិ សំគ្គាបងំ
 ទុដ្ឋាយន្ត យោ មន កិក្កនិយោ យោធន យាយេយ្យ ចា-
 ចិត្តយន្ត ។ ឃរញ្ចងំ កកវា កិក្កនិយោ សំគ្គាបងំ
 បញ្ចន្ត ហោតិ ។

ពាក្យយកល្អ ធម្មតាដ៏ស្រស់ សំគ្គាបងំ ២ សេចក្តីច្បាស់ជាដ៏ស្រស់

តាំងឡាយមានដំណើរពេញដោយយោ ។ មនុស្សតាំងឡាយពោលទោស
 កិក្កនិយោ មនុស្សបង្កប់ថា កិក្កនិយោតាំងឡាយមិនគួរបើនឹងទៅដោយយោ ដូចជា
 គួរស្រឡាស្រវែលបរិភោគភាមសោះ ។ កិក្កនិយោតាំងឡាយបានឮមនុស្ស
 តាំងឡាយពោលទោស កិក្កនិយោ មនុស្សបង្កប់ហើយ ។ កិក្កនិយោ
 តាំងឡាយពោលទោសសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ មេ ។ កិក្កនិយោតាំងឡាយពោលទោស
 កិក្កនិយោ មនុស្សបង្កប់ថា ធម្មតិយោកិក្កនិយោតាំងឡាយមិនសមបើនឹង
 ទៅដោយយោនោះ ។ មេ ។ ព្រះគង្គិទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់កិក្កនិយោ
 តាំងឡាយ ឮថាធម្មតិយោកិក្កនិយោតាំងឡាយទៅដោយយោ ពិតមែនឬ ។ កិក្ក
 និយោតាំងឡាយត្រាបន្តថា បពិត្រព្រះបិតាព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះ
 គង្គិទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់កិក្កនិយោតាំងឡាយ ធម្មតិយោកិក្កនិយោ
 តាំងឡាយមិនសមបើនឹងទៅដោយយោទេ ម្ចាស់កិក្កនិយោតាំងឡាយ អំពើ
 នេះមិនមែនទាំងឡាយជ្រាបដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រាបទេ ។ មេ ។ ម្ចាស់
 កិក្កនិយោតាំងឡាយ កិក្កនិយោតាំងឡាយចូលដៃនឹងទ្រង់សំគ្គាបងំនេះយ៉ាងនេះថា
 កិក្កនិយោតាំងឡាយទៅដោយយោ កិក្កនិយោត្រូវភាគបង្កបង្កើត ។ សំគ្គាបងំ
 នេះព្រះបិតាព្រះភាគទ្រង់បញ្ជូនហើយដល់កិក្កនិយោតាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

[៤៩០] កេត ទោ បទ សមាយន អញ្ញាតក
 កិច្ចវិនិច្ឆ័យ តិលាបា ហោតិ ន សក្កោតិ បទសា កង្កំ ។
 កករតោ ឯតមត្តំ អាហេទេសុំ ។ បេ ។ អនុជាធាមិ
 កិច្ចវេ តិលាបាយ កិច្ចវិនិច្ឆ័យ យោធំ ។ វេត្យ បទ
 កិច្ចវេ កិច្ចវិនិច្ឆ័យ ឥមំ សិក្ខាបទំ ទុតិសទ្ធិ យោ បទ
 កិច្ចវិនិច្ឆ័យ អតិលាបា យោទេន យោយេយ្យ ទាចិត្តិយង្គំ ។

[៤៩១] យោ បទតិ យោ យោធិសា ។ បេ ។ កិច្ច-
 វិនិច្ឆ័យ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្តេ អនិច្ចេតា កិច្ចវិនិច្ឆ័យ ។
 អត្តិលាបា ធាម សក្កោតិ បទសា កង្កំ ។ តិលាបា
 ធាម ន សក្កោតិ បទសា កង្កំ ។ យោធំ ធាម វេយ្យ
 រោថា សក្កេន សទ្ធិមាធិកា សិវិកា ទាជង្គំ ។ យោយេ-
 យ្យាតិ សក្កេន យោយតិ អាមត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

[៤៩២] អត្តិលាបា អត្តិលាបសញ្ញា យោទេន យោ-
 យតិ អាមត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។ អត្តិលាបា វេទតិកា
 យោទេន យោយតិ អាមត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។ អត្តិលាបា

[៤៩៣] [គារាវាធិក កិច្ចវិនិច្ឆ័យប្រយោជន៍ភាពនឹងដើរទៅដោយ
 ជើងបាទ ។ កិច្ចវិនិច្ឆ័យប្រយោជន៍ភាពនឹងដើរទៅដោយ
 ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់កិច្ចវិនិច្ឆ័យ ភវាធម្មអនុញ្ញាត
 យានផលកិច្ចវិនិច្ឆ័យ ។ ម្ចាស់កិច្ចវិនិច្ឆ័យ កិច្ចវិនិច្ឆ័យ
 សំដែងឡើងខ្ញុំសិក្ខាបទនេះយោងទៅ កិច្ចវិនិច្ឆ័យមិនឈឺហើយទៅ
 ដោយយាន កិច្ចវិនិច្ឆ័យត្រូវតែបញ្ចុះចិត្តិយ ។

[៤៩៤] [គ្រីវាតក្សថា កិច្ចវិនិច្ឆ័យ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុង
 សិក្ខាបទទី១ ទី២ ទី៣ ទី៤ ទី៥ ទី៦ ទី៧ ទី៨ ទី៩ ទី១០ ទី១១ ទី១២ ទី១៣ ទី១៤ ទី១៥ ទី១៦ ទី១៧ ទី១៨ ទី១៩ ទី២០ ទី២១ ទី២២ ទី២៣ ទី២៤ ទី២៥ ទី២៦ ទី២៧ ទី២៨ ទី២៩ ទី៣០ ទី៣១ ទី៣២ ទី៣៣ ទី៣៤ ទី៣៥ ទី៣៦ ទី៣៧ ទី៣៨ ទី៣៩ ទី៤០ ទី៤១ ទី៤២ ទី៤៣ ទី៤៤ ទី៤៥ ទី៤៦ ទី៤៧ ទី៤៨ ទី៤៩ ទី៥០ ទី៥១ ទី៥២ ទី៥៣ ទី៥៤ ទី៥៥ ទី៥៦ ទី៥៧ ទី៥៨ ទី៥៩ ទី៦០ ទី៦១ ទី៦២ ទី៦៣ ទី៦៤ ទី៦៥ ទី៦៦ ទី៦៧ ទី៦៨ ទី៦៩ ទី៧០ ទី៧១ ទី៧២ ទី៧៣ ទី៧៤ ទី៧៥ ទី៧៦ ទី៧៧ ទី៧៨ ទី៧៩ ទី៨០ ទី៨១ ទី៨២ ទី៨៣ ទី៨៤ ទី៨៥ ទី៨៦ ទី៨៧ ទី៨៨ ទី៨៩ ទី៩០ ទី៩១ ទី៩២ ទី៩៣ ទី៩៤ ទី៩៥ ទី៩៦ ទី៩៧ ទី៩៨ ទី៩៩ ទី១០០ ។
 កិច្ចវិនិច្ឆ័យ ដែលមានភាពទៅដោយជើងបាទ កិច្ចវិនិច្ឆ័យ
 នោះឈ្មោះថាឈឺ ។ វេត បេ រទេ បេទ្រង់ត្រៀម ត្រូវស្រង អង្រឹង
 ឈ្មោះថាយាន ។ ពាក្យថាទៅ គឺកិច្ចវិនិច្ឆ័យត្រូវតែបញ្ចុះចិត្តិយ ។

[៤៩៥] កិច្ចវិនិច្ឆ័យ សំគាល់ថាមិនឈឺ ហើយទៅដោយយាន
 ត្រូវតែបញ្ចុះចិត្តិយ ។ កិច្ចវិនិច្ឆ័យ តែសង្ស័យ ហើយទៅដោយ
 យាន ត្រូវតែបញ្ចុះចិត្តិយ ។ កិច្ចវិនិច្ឆ័យ សំគាល់ថាឈឺ ហើយទៅ

ព្រះបាទសុរាស្ត ធុន្ទបាណនវិញ្ញាណ តំណែងសិក្ខាបទ វិចិត្រ

និរោធសត្វ យោគី យោគី អាមត្តិ ខាន់ត្វិយស្ស ។
តិលាធា អតិលាធសត្វ អាមត្តិ ធុន្ទដស្ស ។ តិលាធា
វេទនិកា អាមត្តិ ធុន្ទដស្ស ។ តិលាធា តិលាធសត្វ
អនាមត្តិ ។

(២៧៣) អនាមត្តិ តិលាធាយ អាមត្តិសុ ធុន្ទ-
ត្តិកាយ អាមត្តិកាយាតិ ។

ធុន្ទបាណនវិញ្ញាណ តំណែងសិក្ខាបទ

(២៧៤) គេន សមយេន តុន្តោ ភគវ សាវត្ថិយំ
វិហារិនី គេននន អនាមតិល្អិតសស្ស អាណមេ ។ គេន ទោ
បន សមយេន អញ្ញាភា ភិក្ខុនំ អញ្ញាភិស្សន្ត ភត្តិយា
គេនុន្ត គេន ។ យាតិ ។ អថទោ សា ធុន្ទំ វំ ភិក្ខុនិ
បនអរិច ហន្តយេ ភមំ សង្ករណី អមុកាយ ធាម
ភត្តិយា គេនីតិ ។ អថទោ សា ភិក្ខុនំ សចារណំ បន្តេន
អាធាយ គន្ធាវិ វិស្សុណេ មេ ភិស្សុតិសំ បដិមុក្ខិក្ខ
អគណសិ ។ គស្សន វដិយាយ សុត្តនោ ចំន្នេ វិប្បត្តិវិ-

១ ឧ. កុសុចិកា ។ ឧ. កុសុចិកា ។

ព្រះបាទសុរាស្ត ធុន្ទបាណនវិញ្ញាណ សិក្ខាបទទី ៣ វិចិត្រ

ដោយយាន ត្រូវភាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុនិយំ សំគាល់ថាមិនយំ ត្រូវ
អាមត្តិកុក្កដ ។ ភិក្ខុនិយំ កែសង្ស័យ ត្រូវភាបត្តិកុក្កដ ។ ភិក្ខុនិយំ
សំគាល់ថាឈឺ មិនត្រូវភាបត្តិ ។

(២៧៥) វិវៈ ផែលមិនត្រូវភាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៤ យ៉ាង)

ភិក្ខុនិយំ ១ ភិក្ខុនិមានសេចក្តីអន្តរាយចំ ១ ភិក្ខុនិក្ខួត ១ ភិក្ខុនិជាវាង
ដើមបញ្ចត្តិ ១ ។

ធុន្ទបាណនវិញ្ញាណ សិក្ខាបទទី ៣

(២៧៦) សម័យទោ ព្រះពុទ្ធវិមានព្រះភាគអនិក្ខរិយដកវិញ្ញាប
របស់អនាមតិល្អិតសេដ្ឋី ទៀបត្រីសាវត្តិ ។ ត្រាឆានេងនី ភិក្ខុនិមួយរូប
ជាដីកុខរបស់ស្រីម្នាក់ ។ លំដាប់នោះឯង ស្រីនោះបោទទិយាយពាក្យនេះ
នឹងភិក្ខុនិនោះថា បពិត្រនាងម្ចាស់ ឆ្លើយចុះសូមនាងម្ចាស់ឱ្យខ្សែក្រវីត
ចាត់នេះដល់ស្រីឈ្មោះឯណោះទៅ ។ ទើបភិក្ខុនិនោះគិតថា បើអញដាក់
ក្នុងបាត្រហើយទៅ អញមុខជានឹងក្លែង គិតដូច្នោះហើយក៏ក្រវីតដើរទៅ ។
កាលបើខ្សែ (សំពប់ដោត) ដាច់ទៅ កម្រង (ខ្សែក្រវីតក៏) ផ្ទុះរត់វាយពូជ

[២៧៦] អនាមត្តិ អាណាធម្មត្រយា កង្កិសុត្តកំ
នារេតិ ឧម្មត្តិកាយ អាទិកម្មកាយាតិ ។

ធម្មបទសម្ពុទ្ធសូត បទដ្ឋកថា

[២៧៧] តេន សមយេន តុនោ កកវា សាវត្តិយំ
វិហារេ ជេនវេន អនាថវិល្លិកេ បុ អាណមេ ។ តេន
ទោ បន សមយេន ធម្មត្តិយា កិក្កុដិយោ ឥន្ទាលញ្ញំ
នារេតិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ទិយន្តិ វិទាទេន្តិ កថំ
ហិ នាម កិក្កុដិយោ ឥន្ទាលញ្ញំ នារេស្សន្តិ សេយ្យថាបិ
កិហិដិយោ កាមកោតិដិយោតិ ។ អស្សោសុំ ទោ
កិក្កុដិយោ តេសំ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តា ទិយន្តា ទិ
វិទាទេន្តា ។ យា កា កិក្កុដិយោ អប្បិច្ឆា ។ មេ ។
កា ឧជ្ឈាយន្តិ ទិយន្តិ វិទាទេន្តិ កថំ ហិ នាម ធម្មត្តិយា
កិក្កុដិយោ ឥន្ទាលញ្ញំ នារេស្សន្តិ ។ មេ ។ សច្ចំ តេវ
កិក្កុដេ ធម្មត្តិយា កិក្កុដិយោ ឥន្ទាលញ្ញំ នារេតិ ។

[២៧៨] ពវេវេលមិទត្រិអាបត្តិ (កុសិស្កាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង)
កិក្កុដិកាវិទ្យាចន្តេវ ព្រះហេតុនៃការពង ១ កិក្កុដិក ១ កិក្កុដិជំហាន
ដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

ធម្មបទសម្ពុទ្ធសូត សិក្ខាបទទី ៤

[២៧៩] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគគង្គក្នុងវេនវិទាម
របស់អនាថវិល្លិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្តិ ។ ត្រាងោះឯង ធម្មត្តិយាកិក្កុដិ
ទាំងឡាយទ្រទ្រង់ត្រឡប់ស្រី (ត្រហស្ថ) ។ មនុស្សទាំងឡាយ
ពោលទោស គិះដៀល បន្តបង្កប់ថា កិក្កុដិទាំងឡាយមិនសមបើទីនិម្រិ
ប្រាស់ត្រឡប់ស្រីរបស់ស្រី ដូចជាពួកស្រីត្រហស្ថដែលបរិភោគកាយ
សោះ ។ កិក្កុដិទាំងឡាយបាទព្រមមនុស្សទាំងឡាយនោះពោលទោស គិះ
ដៀល បន្តបង្កប់ហើយ ។ កិក្កុដិទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នា
ពិត ។ មេ ។ កិក្កុដិទាំងឡាយនោះ (ក៏) ពោលទោស គិះដៀល បន្តបង្កប់
ថា ធម្មត្តិយាកិក្កុដិទាំងឡាយមិនសមបើទីនិម្រិប្រាស់ត្រឡប់ស្រីរបស់
ស្រីសោះ ។ មេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់កិក្កុដិទាំងឡាយ ដូច
ធម្មត្តិយាកិក្កុដិទាំងឡាយប្រើប្រាស់ត្រឡប់ស្រីរបស់ស្រី ពិតមែនឬ ។

ធួត្តបាលវគ្គសូត្រ បញ្ចវគ្គបទី

[៤៦០] ភេទ សមយេន តុន្តោ ភក្កវិ ហិរិយំ

វិហារិ ជេតវេន អចាថបំណិកស្ស អាការម ។ ភេទ

ទោ បន សមយេន ធួត្តិយោ ភិក្ខុនិយោ កុដ្ឋវណ្ណកេន

នហាយន្តិ ។ មនុស្ស ឧដ្ឋាយន្តិ ទិយន្តិ វិចារេន្តិ កដំ

ហិ ឆាម ភិក្ខុនិយោ កុដ្ឋវណ្ណកេន នហាយិស្សន្តិ

សេយ្យថាបំ វិហារិយោ តាមភាសិយោតិ ។ អស្ស្រ-

សុំ ទោ ភិក្ខុនិយោ ភេសំ មនុស្សនំ ឧដ្ឋាយន្តានំ

ទិយន្តានំ វិចារេន្តានំ ។ យា នា ភិក្ខុនិយោ អប្បុត្តា

។ មេ ។ តា ឧដ្ឋាយន្តិ ទិយន្តិ វិចារេន្តិ កដំ ហិ ឆាម

ធួត្តិយោ ភិក្ខុនិយោ កុដ្ឋវណ្ណកេន នហាយិស្សន្តិ

។ មេ ។ សន្នំ ភក្កវិ ធួត្តិយោ ភិក្ខុនិយោ កុដ្ឋវណ្ណ-

កេន នហាយន្តិ ។ សន្នំ ភក្កវិ ។ វិវាហំ តុន្តោ

ភក្កវិ កដំ ហិ ឆាម ភិក្ខុវេ ធួត្តិយោ ភិក្ខុនិយោ

កុដ្ឋវណ្ណកេន នហាយិស្សន្តិ ទេតិ ភិក្ខុវេ អញ្ញសន្តានំ

ធួត្តបាលវគ្គ សិក្ខាបទទី ៥

[៤៦០] សម័យនោ ព្រះពុទ្ធជំមានព្រះភាគធម៌ក្នុងដេតវិហារម

របស់អនាថបំណិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ ព្រះនារេន ធួត្តិយាភិក្ខុទិ

តាំងឡាយស្នូកវិការាយត្រឡឹងក្រអូបនឹងត្រឡឹងលាម ។ មនុស្សតាំង

ឡាយពាលទោស កំរងៀល បន្តបង្ហាបំថា ភិក្ខុទិតាំងឡាយមិនគួរបើនឹង

ស្នូកវិការាយត្រឡឹងក្រអូបនឹងត្រឡឹងលាមដូចជាពួកស្រីគ្រហស្ថជាអ្នកបិ-

ភោគកមសារៈ ។ ភិក្ខុទិតាំងឡាយបានត្រូវមនុស្សតាំងឡាយនារពាល

ទោស កំរងៀល បន្តបង្ហាបំហើយ ។ ភិក្ខុទិតាំងឡាយណាមានសេចក្តី

ប្រាថ្នាធម៌ ។ មេ ។ ភិក្ខុទិតាំងឡាយនារពាលទោស កំរងៀល បន្ត-

បង្ហាបំថា ធួត្តិយាភិក្ខុទិតាំងឡាយមិនគួរបើនឹងស្នូកវិការាយត្រឡឹងក្រអូប

នឹងត្រឡឹងលាមសោះ ។ មេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ

តាំងឡាយ ត្អូង ធួត្តិយាភិក្ខុទិតាំងឡាយស្នូកវិការាយត្រឡឹងក្រអូបនឹង

ត្រឡឹងលាម ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទិតាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏

មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជំមានព្រះភាគទ្រង់បន្ទាសថា ម្ចាស់ភិក្ខុ

តាំងឡាយ ធួត្តិយាភិក្ខុទិតាំងឡាយមិនគួរបើនឹងស្នូកវិការាយត្រឡឹងក្រ-

អូបនឹងត្រឡឹងលាមទេ ម្ចាស់ភិក្ខុតាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែនទាំងឡាយដូចជា

វិធានបទ ភិក្ខុវិហារ

វា បសាទាយ ។ បេ ។ វាវត្ស បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវិយោ
សម្ម សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសន្ត យោ បទ ភិក្ខុវិ ភិក្ខុវិយោ
ឧហាយយេ ចាចិត្តិយន្តិ ។

[២៦០] យោ បចាតិ យោ យាជិសា ។ បេ ។ ភិក្ខុវិ
។ បេ ។ អយំ សមស្មី អន្តេ អជំប្បេតា ភិក្ខុវិ ។ កថោ
នាម យោ តោចិ កថោ ។ វណ្ណតំ នាម យន្តិញ្ច
វណ្ណតំ ។ ឧហាយយេ ចាចិត្តិ ឧហាយតិ បយោតេ ឧត្តិ
ឧហាយយេ យោសារេ អបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[២៦២] អនាចត្តិ អនាចប្បត្តិយោ ឧទ្ទត្តិកាយ
អនិក្ខត្តិកាយាតិ ។

ធម្មបទវិញ្ញាណស្ស ធម្មសិក្ខាបទំ

[២៦៣] គេន សមយេន តុទ្ធោ ភគវា សាវត្តិយំ
វិហារតិ ជេតវេន អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារមេ ។ គេន
ទោ បទ សមយេន ឧត្តិយោ ភិក្ខុវិយោ វាសិតកេន
បិញ្ញកកេន ឧហាយន្តិ ។ មទុស្ស ឧទ្ទាយន្តិ ទិយន្តិ

វិធានបទ ភិក្ខុវិហារ

ដល់ពួកដទៃដែលមិនបានជ្រះថ្លា ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុចាំឯងឡាយ ភិក្ខុវិ
ចាំឯងឡាយចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុវិណាមួយនឹង
នឹងដោយគ្រឿងក្រអូបនឹងគ្រឿងលាម ភិក្ខុវិនោះគ្រឿងលាមក្នុងចិត្តិយ ។

[២៦១] គ្រឿងក្រអូប ភិក្ខុវិណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុង
សិក្ខាបទទី ១ នៃបុគ្គលិកកណ្តុរចេហើយ ។ ដែលហៅថា គ្រឿងក្រអូប
សំដៅយកក្នុងណាមួយមានក្នុងក្រអូប ។ ដែលហៅថា គ្រឿងលាម សំ-
ដៅយករបស់ណាមួយសម្រាប់លាម ។ ភាគីនៃ ភិក្ខុវិភិក្ខុវិ
គ្រឿងលាមក្នុងក្រអូបនៃយោតដែលនឹង ធម្មស្រប គ្រឿងលាមក្នុងចិត្តិយ ។

[២៦២] វាវេដែលមិនគ្រឿងក្រអូប (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៣ យ៉ាង)
គឺភិក្ខុវិធម្មតា ព្រោះហេតុនៃកាតាទ ភិក្ខុវិធម្មតា ភិក្ខុវិវាចនៈ ជម្រកក្នុង ។

ធម្មបទវិញ្ញាណស្ស សិក្ខាបទទី ៦

[២៦៣] សម័យនោះ ព្រះគុដ្ឋដ៏មានព្រះភាគនឹងក្នុងជនវនាម
បេសំអនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបគ្រឿងលាម ។ គ្រានោះឯង ធម្មតិយោ
ភិក្ខុវិចាំឯងឡាយនឹងនឹងដោយគ្រឿងអប់រំគ្រឿងលាម ។ មទុស្សចាំឯងឡាយ

ឃើញយកស្នេ ធូលីហាងវិញ្ញា ធូលីស្រីក្រម បញ្ញា

វិចារចង្កៃ កង់ ហិ ធាម កិក្កុដិយោ វាសិតកេន
 មិញ្ញាកេន ធូលីយស្សន្តិ សេយ្យដាម កិហិដិយោ
 កាមកោតិដិយោតិ ។ អស្សសុំ ទោ កិក្កុដិយោ តេស
 មទុស្សាដំ ធូលីយន្តាដំ ធូលីយន្តាដំ វិចារចង្កៃ ។ យ
 តា កិក្កុដិយោ អប្បិញ្ញា ។ មេ ។ តា ធូលីយន្តិ ធូលីយន្តិ
 វិចារចង្កៃ កង់ ហិ ធាម ធូលីយ កិក្កុដិយោ វាសិត-
 កេន មិញ្ញាកេន ធូលីយស្សន្តិ ។ សច្ចំ តិវ កិក្កុដិ
 ធូលីយ កិក្កុដិយោ វាសិតកេន មិញ្ញាកេន ធូលី-
 យន្តិ ។ សច្ចំ ភគវតិ ។ វិចារហិ តុន្តោ ភគវ តាដំ
 ហិ ធាម កិក្កុដិ ធូលីយ កិក្កុដិយោ វាសិតកេន
 មិញ្ញាកេន ធូលីយស្សន្តិ ទេតិ កិក្កុដិ អប្បសន្តាដំ វា
 មសាធាយ ។ មេ ។ មិវត្តា ម កិក្កុដិ កិក្កុដិយោ មិ
 សិក្កាមដំ ធូលីយន្តិ យោ ម កិក្កុដិ វាសិតកេន
 មិញ្ញាកេន ធូលីយេយ្យ ចាចិត្តិយន្តិ ។

ឃើញយកស្នេ ធូលីហាងវិញ្ញា សំប្រាចរទី ៦ សេចក្តីបញ្ញា

ពោលពោល គិរិវិល បន្តបន្តាច់ថា កិក្កុដិទាំងឡាយមិនសមបើទីនិក្ខ
 ទិកដោយគ្រឿងអប់ គ្រឿងលំអិត ដូចជាត្រក្រិហស្តជាអ្នកបរិភោគ
 កាមសោះ ។ កិក្កុដិទាំងឡាយទុក្ខមនុស្សទាំងឡាយពោះពោលពោល
 គិរិវិល បន្តបន្តាច់ហើយ ។ កិក្កុដិទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នា
 ភិច ។ មេ ។ កិក្កុដិទាំងឡាយពោះពោះពោលពោល គិរិវិល បន្តបន្តាច់ថា
 ធូលីយកិក្កុដិទាំងឡាយ មិនសមបើទីនិក្ខទិកដោយគ្រឿងអប់គ្រឿង
 លំអិតសោះ ។ មេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់កិក្កុដិទាំងឡាយ
 ពួកធូលីយកិក្កុដិទាំងឡាយដោយគ្រឿងអប់គ្រឿងលំអិត ពិតមែនឬ ។
 កិក្កុដិទាំងឡាយក្រាបបង្គំថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។
 ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់កិក្កុដិទាំងឡាយ ធូលីយ
 កិក្កុដិទាំងឡាយ មិនសមបើទីនិក្ខទិក ដោយគ្រឿងអប់គ្រឿងលំអិត
 ម្ចាស់កិក្កុដិទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ល្អក្នុងជនដែលមិន
 បានជ្រះថ្លាទេ ។ មេ ។ ម្ចាស់កិក្កុដិទាំងឡាយ កិក្កុដិទាំងឡាយចូលរំលឹក
 ឡើងឲ្យសិក្កាមទោះយ៉ាងនេះថា កិក្កុដិណាមួយនិក្ខទិកដោយគ្រឿងអប់
 គ្រឿងលំអិត កិក្កុដិខោះត្រូវអាបត្តិបាច់ក្តីយ ។

[២៦២] យោ មនាតិ យោ យោនិសា ។ បេ ។ កិច្ចនិកាយ
 ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អន្តរ អនិច្ចេតា កិច្ចនិកាយ ។ វាសិ-
 តកំ ឆាម យន្តិញ្ចំ ភន្តវាសិតកំ^(១) ។ ចិញ្ចា កំ ឆាម
 តិលបិដ្ឋំ វុច្ឆតិ ។ ឈាយេ យ្យាតិ ឈាយតិ បយោកេ
 ធុក្កដំ ឈាយេ យោសានេ អាមត្តិ ពាចិត្តិយស្ស ។

[២៦៣] អនាមត្តិ អាពាធិប្បច្ចយា មគតិមិញ្ញា-
 គោន ឈាយតិ ធុក្កតិកាយ អាទិត្តិយកាយាតិ ។

ឆត្តបាយាសវិគ្គស្ស សត្តមសិក្ខាបទី

[២៦៤] គេន សមយេន តុន្តោ ភកកំ សាវត្តិយំ
 វិហារតិ ជេតវិនេ អនាថចិណ្ឌុកេស្ស អារាមេ ។ គេន ទោ
 មន សមយេន កិច្ចនិយោ កិច្ចនិយោ ធុក្កន្តាមេន្តិមិ
 មិមន្តាមេន្តិមិ ។ មនុស្សា វិហារាវារិកំ អាហិណ្ឌុន្តា
 បស្សិតា ធុក្កន្តាយន្តិ ទិយន្តិ វិហារេន្តិ កតំ ហិ ឆាម
 កិច្ចនិយោ កិច្ចនិយោ ធុក្កន្តាមេស្សន្តិមិ មិមន្តា-
 មេស្សន្តិមិ សេយ្យថាមិ តិហិមិយោ កាមកោតិ-

១ វាសិតកំ ។

[២៦៥] ត្រីនិកាយថា កិច្ចនិកាយមួយ មានសេចក្តីកំណត់ប្រយោជន៍
 សុភាចច័ន្ទ ខែបុណ្យនិកាយមួយ ។ ដែលហៅថា ត្រីនិកាយនោះ
 គឺត្រីនិកាយដែលមានក្នុងត្រៃមូលកាយមួយ ។ ដែលហៅថា ត្រីនិកាយ
 សំដៅយកម្យោល ។ ពាក្យថា ធុក្កនិកាយ សេចក្តីថា កិច្ចនិកាយ ត្រូវតាមក្តី
 ធុក្កនិកាយប្រយោជន៍ដែលនិកាយ និកាយស្រេច ត្រូវតាមក្តីបាចិត្តិយ ។

[២៦៦] ព្រះដែលមិនត្រូវតាមក្តី (ក្នុងសុភាចច័ន្ទនោះមាន ៣ យ៉ាង)
 គឺកិច្ចនិកាយនិកាយនោះហៅថា ត្រីនិកាយប្រក្រតី ព្រោះហេតុខែអាពាធិ កិច្ចនិ-
 កាយ ១ កិច្ចនិកាយនោះដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

ឆត្តបាយាសវិគ្គ សិក្ខាបទទី ៧

[២៦៧] សមយេនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះកោតន្តិក្នុងជេតវិហារ
 របស់អនាថចិណ្ឌុកេស្សដ៏ ទៀបត្រីនិកាយ ។ គ្រាពោះឯង កិច្ចនិកាយ
 ទ្បាយឲ្យកិច្ចនិកាយនោះ ប្របាច់នេះ ។ មនុស្សទាំងឡាយដើរទៅកាន់ព្រះ
 វិហារ ឃើញហើយពោលពោល គំរង្សិល បន្ទះបង្ហាត់ថា កិច្ចនិកាយ
 ទ្បាយមិនគួរបើនឹងឲ្យកិច្ចនិកាយនោះ ប្របាច់នេះ ដូចជាពួកស្រីស្រីហស្តថា

វិធម្មបិដក ភិក្ខុវិទ្យា

[៤៦៥] អនាមត្តំ គិលាតាយ អាមនាសុ ឧធូត្តិ-
កាយ អាទិកម្មិកាយាតិ ។

ធូត្តបាហនវិគ្គស្ស អង្គម-នវិម-ទសមសិក្ខាបទានី

[៤៦៥] តេន សមយេន ឡោត្តា ភគវំ សាវត្ថិយំ
វិហារតំ ជេនវេន អនាមមិណ្ឌិកស្ស ភាពមេ ។ តេន
ទោ មន សមយេន ភិក្ខុនិយោ សិក្ខុមាតាយ ឧធូត្តា-
មេន្តិមិ បរិមន្តាមេន្តិមិ ។ មេ ។ សាមណេវិយោ ឧធូត្តា-
មេន្តិមិ បរិមន្តាមេន្តិមិ ។ មេ ។ គិហិទិយោ ឧធូត្តា-
មេន្តិមិ បរិមន្តាមេន្តិមិ ។ មនុស្សា វិហារចារិកំ រា-
ហិណ្ឌាត្តា បស្សិត្តា ឧដ្ឋាយន្តិ ទ័យន្តិ វិចារចេន្តិ កថំ
ហិ ធាម ភិក្ខុនិយោ គិហិទិយោ ឧធូត្តាមេស្សន្តិមិ
បរិមន្តាមេស្សន្តិមិ សេយ្យជាមិ គិហិទិយោ កាមភោ-
តិទិយោតិ ។ អស្សោសុំ ទោ ភិក្ខុនិយោ តេសំ
មនុស្សនំ ឧដ្ឋាយន្តានំ ទ័យន្តានំ វិចារចេន្តានំ ។
យា តា ភិក្ខុនិយោ អប្បិច្ឆា ។ មេ ។ តា ឧដ្ឋា-
យន្តិ ទ័យន្តិ វិចារចេន្តិ កថំ ហិ ធាម ភិក្ខុនិយោ

[៤៦៥] អនាមត្តិកាយាតិ (ភិក្ខុសិក្ខាបទនេះមាន៤ យ៉ាង)
គិក្ខុនិយមិ ១ ភិក្ខុនិមនាសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុនិមន ១ ភិក្ខុនិមនាសេដើម
បញ្ចនំ ១ ។

ធូត្តបាហនវិគ្គ សិក្ខាបទទី ៨៧-៩០

[៤៦៥] សមយាទោ ព្រះពុទ្ធមិចារព្រះភាគភវក្កដេតវោរាម
សេសំអនាមមិណ្ឌិកសេដ្ឋិ ទៀបត្រីសាវត្ថិ ។ ត្រាខានេនិ ភិក្ខុនិមនំឡាយ
ឲ្យសិក្ខុមាតានភិក្ខុនៈ ច្របាច់ខ្លះ ។ មេ ។ ឲ្យសាមណេវិកភិក្ខុនៈ ច្រ-
បាច់ខ្លះ ។ មេ ។ ឲ្យស្រីគ្រហស្ថភិក្ខុនៈ ច្របាច់ខ្លះ ។ មនុស្សទាំង
ឡាយដើរទៅកាន់ចារិកវិហារ ឃើញរោហិយភិក្ខុភាសនោស គិរេដ្ឋិល
បន្តបង្ហាត់ ភិក្ខុនិមនំឡាយមិនត្រូវបើទិឲ្យស្រីគ្រហស្ថភិក្ខុនៈ ច្រ-
បាច់ខ្លះ ដូចជាពួកស្រីគ្រហស្ថជាអ្នកបរិភោគកាយសោរ ។ ភិក្ខុនិមនំឡាយ
បាច់ខ្លះមនុស្សទាំងឡាយនោះភាសនោស គិរេដ្ឋិល បន្តបង្ហាត់រោហិយ ។
ភិក្ខុនិមនំឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាភិក្ខុ ។ មេ ។ ភិក្ខុនិមនំឡាយនោះ
ភិក្ខុភាសនោស គិរេដ្ឋិល បន្តបង្ហាត់ ភិក្ខុនិមនំឡាយមិនសមបើទិ

តិហំជិយោ ឧម្មត្តាមេស្សន្តិមិ បរិមន្តាមេស្សន្តិមិ ។ មេ ។
 សច្ចំ កិកេ កិក្កុវេ កិក្កុវិយោ តិហំជិយោ ឧម្មត្តាមេស្សន្តិមិ
 បរិមន្តាមេស្សន្តិមិ ។ សច្ចំ ភគវតិ ។ វិកេហិ ពុត្តោ
 ភគវា កាចំ ហិ ធាម កិក្កុវេ កិក្កុវិយោ តិហំជិយោ
 ឧម្មត្តាមេស្សន្តិមិ បរិមន្តាមេស្សន្តិមិ ទេតំ កិក្កុវេ
 អប្បសន្តាធំ វា បសាធាយ ។ មេ ។ វិវត្តា បទ
 កិក្កុវេ កិក្កុវិយោ ឥមិ សិក្ខាបទំ ឧត្តិសន្តិ យោ
 បទ កិក្កុវិ តិហំជិយោ ឧម្មត្តាមេយ្យ វា បរិមន្តាមេយ្យ
 វា ចាចិត្តិយន្តិ ។

[៤៧០] យោ បធាតិ យោ យាជិសា ។ មេ ។
 កិក្កុវិ ។ មេ ។ អយំ ឥមស្សិ អត្តេ អនិប្បេតា កិ-
 ក្កុវិ ។ សិក្ខាមាថា ធាម ទ្វេ វស្សនិ ចស្ស ធម្មេស្ស
 សិក្ខិតសិក្ខា ។ សាមណេវិ ធាម ធមសសិក្ខាបទិ-
 កា ។ តិហំជិ ធាម អាការិជំ វុច្ឆតិ ។ ឧម្មត្តាមេយ្យ
 វាតិ ឧម្មត្តាមេតំ អាមត្តំ ចាចិត្តិយស្ស ។ បរិមន្តាមេយ្យ
 វាតិ សម្ពាហាមេតំ អាមត្តំ ចាចិត្តិយស្ស ។

ឲ្យស្រិតហស្តភិក្ខុ៖ ប្របាច្ចុះ ។ មេ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យស្រិតហស្តភិក្ខុ៖ ប្របាច្ចុះ ពិត
 មែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។
 ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ជូនថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំង
 ឡាយមិនសហប័ទ្ធិឲ្យស្រិតហស្តភិក្ខុ៖ ប្របាច្ចុះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ អំពើខះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកដទៃដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា
 ទេ ។ មេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងឡាយចូរស្រឡាញ់ស្រឡាតា-
 បទានយោធិនេះថា ភិក្ខុទីណាមួយឲ្យស្រិតហស្តភិក្ខុ ប្របាច្ចុះ
 ភិក្ខុទីនោះត្រូវតាមគ្គិបាចិត្តិយ ។

[៤៧១] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុទីណាមួយ មានសេចក្តីអិច្ចារ្យក្នុង
 សិក្ខាបទ ១ ខែបាទដឹកកណ្តុចេញយើយ ។ ដែលហៅថា សិក្ខាមាថា បាន
 ដល់សាមណេវិដែលសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ ។ ដែល
 ហៅថា សាមណេវិ បានដល់ស្រិតហស្តដែលរក្សាសិក្ខាបទ ១០ ។
 ដែលហៅថា ស្រិតហស្ត សំដៅយកស្រីដែលនៅគ្របគ្រងផ្ទះ ។
 ពាក្យថា ឲ្យភិក្ខុភិក្ខុ សេចក្តីថា ភិក្ខុទីឲ្យគេភកិក ត្រូវតាមគ្គិបាចិត្តិយ ។
 ពាក្យថា ឲ្យប្របាច្ចុះ សេចក្តីថា ភិក្ខុទីឲ្យគេប្របាច្ចុះ ត្រូវតាមគ្គិបាចិត្តិយ ។

[៤៧០] អនាថត្ថិ អាណាធម្មចូយា អាមនាស្ស ឧម្មត្តិកាយ អាទិកម្មិកាយាតិ ។

ធម្មបាលវិគ្គស្ស ឯកទសមសិក្ខាបទី

[៤៧២] ភេទ សមយេន ពុទ្ធា ភគវា សាវត្ថិយំ វិហារតិ ដេតវៃន អនាថចំណុំកស្ស អាណមេ ។ ភេទ ទោ មន សមយេន ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខុស្ស បុរោ អនា- បុត្តា អាសនេ ចិសីនត្ថិ ។ ភិក្ខុ ឧជ្ឈាយន្តិ ទិយន្តិ វិចារេន្តិ កដំ ហិ ធាម ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខុស្ស បុរោ អនាបុត្តា អាសនេ ចិសីនិស្សន្តិ ។ មេ ។ សច្ចំ ភិក្ខុ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខុស្ស បុរោ អនាបុត្តា អាសនេ ចិសីនត្ថិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិករហិ ពុទ្ធា ភគវា កដំ ហិ ធាម ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខុស្ស បុរោ អនាបុត្តា អាសនេ ចិសីនត្ថិ^(១) នេតិ ភិក្ខុវេ អប្ប- សន្តានំ វា មសាទាយ ។ មេ ។ វេរញ មន ភិក្ខុវេ

១ ១. ចិសីនិស្សន្តិ ។

[៤៧១] វារៈវេលមិន (គ្រិកាបត្តិ (កុសិសំគាបទនេមាន ៤ យ៉ាវិ)

ភិក្ខុនិមនេហេតុវៃនអាណន ១ ភិក្ខុនិមនេសេចក្តីអនុកាយ ១ ភិក្ខុនិមនេ ១ ភិក្ខុនិមនេវារៈវេលមន្តិ ១ ។

ធម្មបាលវិគ្គ សិក្ខាបទី ១១

[៤៧២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគគង់ក្នុងដេតវិចារម បេសំអនាថចំណុំកស្ស ទៀបគ្រិសសាវត្តិ ។ គ្រាពោះឯង ភិក្ខុនិមនេច្បាយ មិនបានប្រាប់ហើយអន្តិយលើភាសនៈខាងមុខភិក្ខុ ភិក្ខុនិមនេច្បាយពោល ពោល គំរេងៗ មនុស្សម្នាក់ម្នាក់ ភិក្ខុនិមនេច្បាយមិនសមចមិនប្រាប់ហើយ អន្តិយលើភាសនៈខាងមុខភិក្ខុសោះវេបេ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ ភិក្ខុនិមនេច្បាយ ត្បូងភិក្ខុនិមនេច្បាយមិនប្រាប់ហើយអន្តិយលើភាសនៈខាង មុខភិក្ខុ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុនិមនេច្បាយត្រាបទូលថា ចត់គ្រិក្រដ៏មានព្រះ ភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ចម្លោះសថា ម្ចាស់ភិក្ខុនិមនេ ច្បាយ ភិក្ខុនិមនេច្បាយមិនបានប្រាប់ មិនគួរឃើងអន្តិយលើភាសនៈ ខាងមុខភិក្ខុទេ ម្ចាស់ភិក្ខុនិមនេច្បាយ អំពើនេះមិនទាមទារដ៏ថ្កោលក្រម ដែលមិនខានព្រះថ្កោល ។ មេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុនិមនេច្បាយ ភិក្ខុនិមនេច្បាយ

ចាប់ផ្តើមស្នេ ឆ្លុះបញ្ចាំងស្រី ឯកសមសិប្បចេ ចក្ខុវិស័យ

ភិក្ខុវិស័យ សំ ភិក្ខុវិស័យ ធម្មសង្ឃ យោ បទ
ភិក្ខុវិស័យ ភិក្ខុវិស័យ បុរោ អនាមិកា អាសនេ ចិស័-
ធម្មេ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៤៧៣] យោ បទាតិ យោ យាទិសា ។ បេ ។ ភិក្ខុវិស័យ
។ បេ ។ អយំ វេសស្មី អត្តេ អធិប្បេតា ភិក្ខុវិស័យ ។
ភិក្ខុវិស័យ បុរោតិ ឧបសម្មុទ្ធស្ស បុរោ ។ អនាមិកា
អនបាលោកតា ។ អាសនេ ចិស័ធម្មេតិ អន្តមសោ
ធមាយទ្យំ^(១) ចិស័ធម្មេ អាចត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៤៧៤] អនាមិកា អនាមិកាសញ្ញា អាសនេ
ចិស័ធម្មេ អាចត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អនាមិកា វេសស្មី
កា អាសនេ ចិស័ធម្មេ អាចត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អនា-
មិកា អនាមិកាសញ្ញា អាសនេ ចិស័ធម្មេ អាចត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។ អនាមិកា វេសស្មីកា អាចត្តិ ធម្មេស្ស ។
អនាមិកា អនាមិកាសញ្ញា អនាមិកា ។

១ ខ. ធម្មេ ។

ចាប់ផ្តើមស្នេ ឆ្លុះបញ្ចាំងស្រី សិប្បចេ ១១ សេចក្តីបញ្ជាក់

ចូរសម្រេចស្រីសិប្បចេនយោនិទេវា ភិក្ខុវិស័យ មួយមិនប្រាប់ហើយ
អន្តិយសេសនៈ ភាវិមុខភិក្ខុ ភិក្ខុវិស័យ ត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយ ។

[៤៧៥] ត្រូវពាក្យថា ភិក្ខុវិស័យ មានសេចក្តីអធិប្បាយ
ក្នុងសិប្បចេ ១ នៃប្រាជ្ញាសិក្សាហើយ ។ ពាក្យថា ភាវិមុខភិក្ខុ
គឺជាមុខវិទ្យាសម្បទ ។ ពាក្យថា មិនប្រាប់ គឺមិនប្រាប់ពិតទូល ។
ពាក្យថា អន្តិយសេសនៈ គឺភិក្ខុវិស័យដោយយោចៅស្រីសិប្បចេ
ភិក្ខុវិស័យ ត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយ ។

[៤៧៦] ភិក្ខុវិស័យមិនប្រាប់ ភិក្ខុវិស័យ មិនប្រាប់
ប្រាប់មែន ហើយអន្តិយសេសនៈ ត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុវិស័យ
មិនប្រាប់ ភិក្ខុវិស័យមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយអន្តិយសេសនៈ ត្រូវ
អាចត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុវិស័យមិនប្រាប់ ភិក្ខុវិស័យ មិនប្រាប់
ហើយអន្តិយសេសនៈ ត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុវិស័យមិនប្រាប់
ភិក្ខុវិស័យ មិនប្រាប់ ត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុវិស័យមិនប្រាប់
ប្រាប់ ភិក្ខុវិស័យមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុវិស័យមិនប្រាប់
ប្រាប់ ភិក្ខុវិស័យ មិនប្រាប់ ត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយ ។

ចាចិត្តិយកណ្តា ធម្មបាយាសិក្ខុស្ស ព្រាសមសិទ្ធិវា បញ្ញត្តិ

ភំមំ សិក្ខាបទំ ទុត្តិសទ្ធិ យោ មន ភំកុដិ អនោ.
កាសកតំ ភំកុំ បញ្ញំ បុច្ឆយ្យ ចាចិត្តិយទ្ធិ ។

(៤៧៧) យោ មនាតិ យោ យោទិសា ។ មេ ។
ភំកុដិភំ ។ មេ ។ អយំ ឥមស្មី អនុ អនិច្ចតា ភំ.
កុដិភំ ។ អនោកាសកតទ្ធិ អនាច្ចតា ។ ភំកុ.
ទ្ធិ ឧបសម្បទ្ធិ ។ បញ្ញំ បុច្ឆយ្យតិ សុត្តន្តំ ឱកា-
សំ កាណមេត្វា វិធមំ វា អភិធម្មំ វា បុច្ឆតិ អាមត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។ វិធមេ ឱកាសំ កាណមេត្វា សុត្តន្តំ
វា អភិធម្មំ វា បុច្ឆតិ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អភិធម្ម
ឱកាសំ កាណមេត្វា សុត្តន្តំ វា វិធមំ វា បុច្ឆតិ
អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៤៧៨) អនាច្ចតិកេ អនាច្ចតិកសញ្ញា បញ្ញំ បុច្ឆ-
តិ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អនាច្ចតិកេ វេមតិកា
បញ្ញំ បុច្ឆតិ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អនាច្ចតិកេ
អាមត្តិកសញ្ញា បញ្ញំ បុច្ឆតិ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
អាមត្តិកេ អនាច្ចតិកសញ្ញា អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស ។

ចាចិត្តិយកណ្តា ធម្មបាយាសិក្ខុស្ស សិទ្ធិវា ១២ សេចក្តីបញ្ញត្តិ

ភិក្ខុវិចារិយ ចូសំដែនៈវ្យាទ្ធិវិសិកាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុវិណា
មួយស្រួចញាតិភិក្ខុវិលទ្ធិមិនបានសូមធុកាស ភិក្ខុវិណាត្រូវអាមត្តិ
បាចិត្តិយ ។

(៤៧៧) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុវិណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុង
សិក្ខាបទទី ១ ខែបារាជិកកណ្តាលរួចហើយ ។ ពាក្យថា មិនបានសូមធុកាស
គឺមិនបានផ្លៀង ។ ពាក្យថា ទិវិភិក្ខុ គឺទិវិចសម្បទ្ធ ។ ពាក្យថា ស្រ
បញ្ញា គឺភិក្ខុវិលទ្ធិកុរុធុកាសក្នុងព្រះស្រ្តី ហើយបែរទៅស្រ្តីវិទ្ធិយក្តី អភិ-
ធម្មតិ ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុវិលទ្ធិកុរុធុកាសក្នុងវិទ្ធិយ ហើយបែរ
ទៅស្រ្តីព្រះស្រ្តីក្តី អភិធម្មតិ ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុវិលទ្ធិកុរុធុកាស
ក្នុងអភិធម្ម ហើយបែរទៅស្រ្តីព្រះស្រ្តីក្តី វិទ្ធិយក្តី ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយ ។

(៤៧៨) ភិក្ខុវិលទ្ធិមិនបានសូមធុកាស ភិក្ខុវិសំគាល់ថាមិនបាន
សូមធុកាសមែន ហើយស្រួចញា ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុវិលទ្ធិ
មិនបានសូមធុកាស ភិក្ខុវិមានសេចក្តីសន្សំយ ហើយស្រួចញា ត្រូវអា-
មត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុវិលទ្ធិមិនបានសូមធុកាស តែភិក្ខុវិសំគាល់ថាបាន
សូមធុកាស ហើយស្រួចញា ត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុវិលទ្ធិមិនបាន
សូមធុកាស តែភិក្ខុវិសំគាល់ថាមិនបានសូមធុកាស ត្រូវអាមត្តិកុក្កដ ។

វិទ្យាបិដក ភិក្ខុវិក័ត្ត

អាប្បុច្ឆិកេ វេមតិកា អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ អាប្បុច្ឆិកេ
អាប្បុច្ឆិកសញ្ញា អនាបត្តិ ។

[២៧៧] អនាបត្តិ ឧកាសំ កាវាបេត្វា បុច្ឆតិ
អនោទិស្ស ឧកាសំ កាវាបេត្វា យត្ត កត្តចំ បុច្ឆតិ
ឧប្បត្តិកាយ អាទិត្តិម្ហិកាយាតិ ។

ឆត្តបាយាសិក្ខុស្ស តោសមសិក្ខាបទិ

[២៨០] តេន សមយេន តុដ្ឋោ ភគវា សាវត្ថិយំ
វិហារតិ ជេតវេន អនាថបិណ្ឌិកស្ស អាវាម ។
តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញាភា ភិក្ខុនិ អសង្កត្តិកា
តាមំ បំណូកយ ចារិសិ ។ តស្ស រជិយាយ វាត-
មណ្ឌលិកា សង្ការនិយោ ឧត្តិបិសុ ។ មនុស្សា
ឧត្តិដ្ឋិ អកំសុ សុទ្ធកោ អយ្យាយ ធម្មនិរោតិ^(១) ។ សា
ភិក្ខុនិ មនុស្សេហំ ឧប្បណ្ឌិយមាតា មង្កំ អហោសិ ។
អនខោ សា ភិក្ខុនិ ឧបស្សយំ ភត្តា ភិក្ខុនិចំ ឯតមត្តំ
អាហេចេសិ ។ យា តា ភិក្ខុនិយោ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។

១ ឧ. សុខា អយ្យាយ មិទ្ធភរិ ។

ភិក្ខុវិក័ត្ត វិទ្យាបិដក ភិក្ខុវិក័ត្ត វិទ្យាបិដក ភិក្ខុវិក័ត្ត
ភិក្ខុវិក័ត្ត វិទ្យាបិដក ភិក្ខុវិក័ត្ត វិទ្យាបិដក ភិក្ខុវិក័ត្ត
ភិក្ខុវិក័ត្ត វិទ្យាបិដក ភិក្ខុវិក័ត្ត វិទ្យាបិដក ភិក្ខុវិក័ត្ត
ភិក្ខុវិក័ត្ត វិទ្យាបិដក ភិក្ខុវិក័ត្ត វិទ្យាបិដក ភិក្ខុវិក័ត្ត

[២៧៧] វិទ្យាបិដក ភិក្ខុវិក័ត្ត (ភិក្ខុវិក័ត្ត វិទ្យាបិដក ភិក្ខុវិក័ត្ត)
ភិក្ខុវិក័ត្ត វិទ្យាបិដក ភិក្ខុវិក័ត្ត វិទ្យាបិដក ភិក្ខុវិក័ត្ត
ភិក្ខុវិក័ត្ត វិទ្យាបិដក ភិក្ខុវិក័ត្ត វិទ្យាបិដក ភិក្ខុវិក័ត្ត
ភិក្ខុវិក័ត្ត វិទ្យាបិដក ភិក្ខុវិក័ត្ត វិទ្យាបិដក ភិក្ខុវិក័ត្ត

ឆត្តបាយាសិក្ខុ សិក្ខាបទទី ១៣

[២៨០] សម័យោ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគគង្គក្នុង៥៧៧៧
យសំអនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋិ ទៀបក្រុងសាវត្ថិ ។ ត្រាវនារនិង ភិក្ខុនិទ្ធរូបគ្មាន
សម្គតំចាមត្តនិច្ចលទៅតាន់ស្រុកដើម្បីបំណុល ។ ខ្យល់រុះរាំងខ្យល
បក់សីយសន្ធិដ៏ទាំងខ្យលយឡើងក្នុងច្រកនោះ ។ មនុស្សទាំងខ្យល
ធ្វើសំឡេងហើរឡើងថា ដោះនឹងតារលោកម្ចាស់ល្អណាស់ ។ ភិក្ខុនិ
នោះកាលដែលមនុស្សទាំងខ្យលយចំអកទ្យ (យ៉ាងនោះហើយ) ក៏មានសេច-
ក្តីអៀនឆ្ងល ។ ទើបភិក្ខុនិនោះទៅតាន់ស្រុកហើយប្រាប់ដំណើរនេះដល់
ភិក្ខុនិទាំងខ្យល ។ ភិក្ខុនិទាំងខ្យលណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាដ៏ចំ ។ បេ ។

ព្រះគម្ពីរពណ៌ ចន្ទវារ្យខែ ១៣ សេចក្តីបញ្ជី

តា ឧដ្ឋាយន្តិ ធីយន្តិ វិហារន្តិ កតំ ហិ ធាម ភិក្ខុនិ
 អសន្តិកា តាម បរិសិស្សតិ ។ បេ ។ សន្តិ កា
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិ អសន្តិកា តាម បរិសតិ^(២) ។
 សន្តិ ភកវតិ ។ វិភាហំ ពុទ្ធា ភកវ កតំ ហិ
 ធាម ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិ អសន្តិកា តាម បរិសិស្សតិ
 ទេតំ ភិក្ខុវេ អប្បសន្តានំ វ បសាធាយ ។ បេ ។
 វេរុញ បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយោ ផមំ សិទ្ធាមនំ
 ឧដ្ឋិសន្តិ យោ បទ ភិក្ខុនិ អសន្តិកា តាម
 បរិសេយ្យ ចាចិត្តិយន្តិ ។

[២៧១] យា បដាតិ យា យាទិសា ។ បេ ។ ភិក្ខុនិ-
 តិ ។ បេ ។ អយំ សមស្មី អត្ថេ អជិប្បេតា ភិក្ខុនិ ។
 អសន្តិកានំ វិហា សន្តិកា ។ សន្តិកា ធាម អនត្តា-
 កំ ឧត្តហកំ តស្ស បដិប្បាទនត្ថាយ ។ តាម បរិសេយ្យ-
 តិ បរិក្ខុត្តស្ស តាមស្ស បរិក្ខេមំ អតិក្ខមន្តិយា អាមត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។ អបរិក្ខុត្តស្ស តាមស្ស ឧបចារំ ឧត្តិ-
 មន្តិយា អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

១២ ពរិសីតំ ។

ភិក្ខុនិ តាំងឡាយ នោះពាលពាល គង្សេល បន្តបន្តថា ភិក្ខុនិ មិន
 សមបើមិនគ្មានសម្ភារៈចោមកុន ហើយចូលទៅកាន់ស្រុកសោះ ។ បេ ។
 ព្រះគម្ពីរច្រើនត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុនិ តាំងឡាយ ពូជាភិក្ខុនិ គ្មានសម្ភារៈ
 ចោមកុន ហើយចូលទៅកាន់ស្រុក ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុនិ តាំងឡាយ ត្រាប
 ចូលថា ចតិក្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានដោតច្រើន
 បន្ទាសថា ម្ចាស់ភិក្ខុនិ តាំងឡាយ ភិក្ខុនិ មិនសមបើមិនគ្មានសម្ភារៈចោមកុន
 ហើយចូលទៅកាន់ស្រុកទេ ម្ចាស់ភិក្ខុនិ តាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែនទាំងឡាយ
 ដ្រែងផលពួកដទៃដែលមិនទាន់ដ្រែងទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុនិ តាំងឡាយ
 ភិក្ខុនិ តាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងឲ្យសិក្ខាបទនេះយោងនេះថា ភិក្ខុនិ កម្ម
 គ្មានសម្ភារៈចោមកុនចូលទៅកាន់ស្រុក ភិក្ខុនិ នោះត្រូវតែបាត់ក្តីយ ។

[២៧១] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនិ កម្ម មានសេចក្តីសម្រេចប្រយុគ្និ
 សិក្ខាបទ ១ ខែបាណ្ឌវកណ្ណប្បវេណី ។ ពាក្យថា គ្មានសម្ភារៈចោមកុន
 គឺសម្ភារៈចោមកុន ។ សរីរៈប្រទេសទាំងក្រោម កាំងព័ន្ធកំបិតចុះ
 មក ទាំងលើកាំងព័ន្ធក្រឡើងទៅ សម្ភារៈដែលគេធ្វើដើម្បីបិទបាំងសរីរៈប្រ-
 ទេសនោះ ហៅថា សម្ភារៈចោមកុន ។ ពាក្យថា ចូលទៅកាន់ស្រុក
 គឺភិក្ខុនិ ឈានកន្លងរលងស្រុកដែលមានរលង ត្រូវតែបាត់ក្តីយ ។ ភិក្ខុនិ
 ឈានចូលដល់ទប់ចារស្រុកដែលមានរលង ត្រូវតែបាត់ក្តីយ ។

វិធសិទ្ធិកម្ម

(៤៨២) អនាមិក្ខិ អន្តិទ្ធិវិកាយ ឧដ្ឋចិវិកាយ
គិលាធាយ អសតិយា អនាធិយា ឧដ្ឋត្តិកាយ អាទិ-
កម្មិកាយាតិ ។

ធូលាហនេវេ(១) វេយ ។

(៤៨៣) ឧដ្ឋិដ្ឋា ទោ អយ្យាយោ ធសដ្ឋិសតា កា-
ចិត្តិយា ធម្មា ។ តត្ថយ្យាយោ ធម្មាមិ កត្តិកុ បរិសុទ្ធា ។
ធម្មិយម្យំ ធម្មាមិ កត្តិកុ បរិសុទ្ធា ។ តត្ថិយម្យំ ធម្មាមិ
កត្តិកុ បរិសុទ្ធា ។ បរិសុទ្ធត្ថយ្យាយោ តស្មា តុល្លិ ។
ឯវាមតំ នារយាមីតំ ។

ធាចិក្ខិយា ឧដ្ឋិកា(២) ។

១ ធូលា គិបិ យេវា ។ ២ ឧ.ម ឧដ្ឋតំ ធិដ្ឋិតំ ។

វិធសិទ្ធិកម្ម

(៤៨៤) ករៈវិស្សមិទ្ធិ(ត្រតាមត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន វិយោធិ) គឺ
ភិក្ខុនិមនចិវិចារាវេណ្ឌិមយកៅ ១ ភិក្ខុនិមនចិវិចារាស ១ ភិក្ខុនិលចិ ១
ភិក្ខុនិមនមាន.បតិ ១ ភិក្ខុនិមនជិវិទ្ធិ ១ ភិក្ខុនិធម ១ ភិក្ខុនិជាវាវិដើម
បញ្ញត្តិ ១ ។

ធូលាហនេវេ ទី ៤ ចប់ ។

(៤៨៥) បតិ(ត្រលាកម្មាសំចានិទ្យាយ អាបត្តិបាចិត្តិយចានិទ្យាយ
១៦៦ ខ្ញុំបាទសិវេនិទ្រើនិហើយ ។ ខ្ញុំសូមសួរលោកម្ចាស់ចានិទ្យាយក្នុង
អាបត្តិបាចិត្តិយចានិទ្រោះ លោកចានិទ្យាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ។ ខ្ញុំ
សួរអស់ពីរៈជាតិវេបិវេនិវេនិ លោកចានិទ្យាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ។
ខ្ញុំសួរអស់ពីរៈជាតិវេបិវេនិវេនិ លោកចានិទ្យាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ។
លោកម្ចាស់ចានិទ្យាយជាអ្នកបរិសុទ្ធក្នុងអាបត្តិចានិទ្រោះហើយ ហេតុនោះ
ទើបលោកស្រ្យមទៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកម្យ៉ាងនេះដោយអាការស្រ្យមទៅ
យ៉ាងនេះ ។

ធាចិក្ខិយា ចប់ ។

ប្រាជ្ញាទេសនីយកណ្តាំ

នមោ ទោ បទយ្យាយោ អដ្ឋ ប្រាជ្ញាទេសនីយោ

ធម្មា ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆន្តិ ។

[៤៨៤] ភេទ សមយេន ឡោត្តា កកា សាវត្ថិយំ
វិហរតំ ជេនវេន អនាជម៌ណ្ឌិកកស្ស អាហមេ ។ ភេទ
ទោ បទ សមយេន ធម្មត្ថិយា កិក្កុចិយោ សម្បី វិញ្ញា-
យេត្តា ធុញ្ញន្តិ ។ អនុស្សា ឧទ្ទាយន្តិ ទិយន្តិ វិចារេន្តិ
កេជំ ហិ បាម កិក្កុចិយោ សម្បី វិញ្ញាយេត្តា ធុញ្ញស្សន្តិ
កស្ស សម្បន្តិ ន អនាចំ កស្ស សាធុ ន វុច្ឆតិកិ ។
អាស្សោសុំ ទោ កិក្កុចិយោ ភេសំ អនុស្សានំ ឧទ្ទាយ-
ន្តានំ ទិយន្តានំ វិចារេន្តានំ ។ យា តា កិក្កុចិយោ
អប្បិច្ឆា ។ មេ ។ តា ឧទ្ទាយន្តិ ទិយន្តិ វិចារេន្តិ
កេជំ ហិ បាម ធម្មត្ថិយា កិក្កុចិយោ សម្បី វិញ្ញាយេ-
ត្តា ធុញ្ញស្សន្តិ ។ មេ ។ សច្ចំ កិក កិក្កុចិ កិក្កុ-
ចិយោ សម្បី វិញ្ញាយេត្តា ធុញ្ញន្តិ ។ សច្ចំ កក-
វាតំ ។ វិចារេនំ ឡោត្តា កកា កេជំ ហិ បាម កិក្កុចិ

ប្រាជ្ញាទេសនីយកណ្តាំ

បពិត្រោលកម្មាសំទានិច្ចាយ កាបក្កំទានិច្ចាយោឃ្មៈ

ប្រាជ្ញាទេសនីយេន ទេមកកានំទេស ។

[៤៨៥] សម្បិយោនាៈ ព្រះត្រៃបិដកានុក្រិយោនុក្រិយោនុក្រិយោនុក្រិយោ
យសំអនាចំបណ្ឌិតសេដ្ឋំ ទៀចក្រិយោសាភិ ។ ត្រាទោរេនំ ធម្មត្ថិយា
កិក្កុចិទានិច្ចាយសម្បទិកដោះរាវានំ ។ មនុស្សទានិច្ចាយោលោកោស
កិរេជ្រិល បន្តបដ្ឋិយំថា កិក្កុចិទានិច្ចាយមិនសមបើទិន្និសម្បទិកដោះ
រាវានំសោះ អ្នកណាមិនគាប់ចិត្តនឹងវិក្រិយសម្បណិ អ្នកណា
មិនគាប់ចិត្តនឹងវិក្រិយធាតុ ។ កិក្កុចិទានិច្ចាយបាទធម្មមនុស្សទានិ
ច្ចាយោនោរោលោកោស កិរេជ្រិល បន្តបដ្ឋិយំហើយ ។ កិក្កុចិទានិច្ចាយ
ណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាគិត ។ មេ ។ កិក្កុចិទានិច្ចាយនោរោលោកោស
កិរេជ្រិល បន្តបដ្ឋិយំថា ធម្មត្ថិយាកិក្កុចិទានិច្ចាយមិនសមបើទិន្និសម្បទិក
ដោះរាវានំសោះ ។ មេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់កិក្កុចិ
ច្ចាយ ត្រាថាកិក្កុចិទានិច្ចាយសម្បទិកដោះរាវានំ ពិតមែនឬ ។ ពួក
កិក្កុចិក្រាបចូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះត្រៃបិដក
ព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់កិក្កុចិទានិច្ចាយ ធម្មត្ថិយាកិក្កុចិទានិច្ចាយ

វិទេយចំណេ ភិក្ខុនិកាយ

ធាតុស្រួច ភិក្ខុនិកាយ សម្បវ័ញ្ញាបេត្តា កុញ្ញស្សន្តិ
 ទេតំ ភិក្ខុវេ អប្បសន្តានំ កំ បសាទាយ ។ បេ ។
 វេតុ បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិកាយ ឥមំ សិក្ខាបទំ
 ឧត្តិសន្តិ យា បទ ភិក្ខុនិ សម្បវ័ញ្ញាបេត្តា កុញ្ញយ្យ
 បដិទេសេតតំ តាយ ភិក្ខុនិកាយ តាយ្ហំ អយ្យេ ធម្មំ
 អាបដ្ឋិ អសច្ចាយំ ទាដិទេសនិយំ តំ បដិទេសេមីតិ ។
 វេតុនំ កកវតា ភិក្ខុនិកំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[២៨៩] តេន ទោ បទ សមយេន ភិក្ខុនិកាយ
 តិលាទា ហោតិ ។ តិលាទបុត្តិកា ភិក្ខុនិកាយ តិលា-
 ទា ភិក្ខុនិកាយ វិភង្គកេតុំ កេតុំ អយ្យេ ខមនិយំ
 កេតុំ យាបនិយត្តិ ។ បុត្យេ មយំ អយ្យេ សម្បវ័
 ញ្ញាបេត្តា កុញ្ញាម តេន យោ ជាសុ ហោតិ ឥនាទិ
 បទ កកវតា បដិក្ខុត្តន្តិ កុញ្ញាយន្តា ន វិញ្ញាបម
 តេន ទោ ន ជាសុ ហោតិ ។ កកវតា វិភង្គកេតុំ

មិនសមាប័ន្តិស្វមុំគរោវេរាទំ ម្ចាស់ភិក្ខុតាំងឡាយ អំពើនេះមិន
 មែនទាំងឡាយ ព្រះបាទជន្មនៃជនមិនទាន់ដឹងថា ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 តាំងឡាយ ភិក្ខុតាំងឡាយចូលរស់ផង ឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា
 ភិក្ខុនិកាយមួយស្នូមទំគរោវេរាទំ ភិក្ខុនិកាយនោះត្រូវរស់ផងចំពោះកាបត្តិទោះ
 ជា បតិក្រណាម្ចាស់ ខ្ញុំត្រូវកាបត្តិដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងដៀល
 ហើយ មិនជាទីសម្បូរ ឈ្មោះបាដិទេសនិយ ខ្ញុំស្នូមរស់ផងចំពោះ
 បុត្រាបតិក្ខិទោះ ។ សិក្ខាបទនេះព្រះដ៏មានព្រះភាគបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុនិ
 តាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

[២៩០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនិកាយមានដើម ។ ភិក្ខុនិ
 តាំងឡាយជាអ្នកស្នូមដើម មាននិយាយភាគនេះនឹងភិក្ខុនិកាយដែល
 ឈឺថា វិទេយាម្ចាស់ លោកភាពអង្រែសេចក្តីទុក្ខទុក្ខទុក្ខទុក្ខ លោក
 កាបញ្ញត្តិវិទេយាបថឲ្យប្រតិក្ខុវេទុក្ខទុក្ខ ។ ភិក្ខុនិដែលឈឺតាំងឡាយ
 នោះនិយាយថា វិទេយាម្ចាស់ គឺដើមយើងតាំងឡាយស្នូមទំគរោវេរា
 ទាន់បាន ហេតុនោះយើងមានសេចក្តីសម្បូរ តែជាវិទេយាម្ចាស់
 តាំងឡាយនៀសថា ការស្នូមនោះព្រះដ៏មានព្រះភាគច្រើនហោហើយ
 ដូច្នោះទើបមិនហ៊ានស្នូម ហេតុនោះវិទេយាម្ចាស់តាំងឡាយមិនមានសេចក្តី
 សម្បូរ ។ ភិក្ខុតាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនេះចំពោះព្រះដ៏មាន

អារាមសុំ ។ បេ ។ អនុដាបាមិ ភិក្ខុវេ តិណាយ
 ភិក្ខុនិយោ សប្បិ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញត្តំ វាញ វេន
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយោ សមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសន្តុ យា បន
 ភិក្ខុនិ អត្តិណាថា សប្បិ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញយ្យ បដិ-
 យេសេតត្ថំ តាយ ភិក្ខុនិយោ ការយ្ហំ អយ្យេ ធម្មំ អា-
 បដ្ឋិ អសប្បាយំ ចានីទេសនីយំ តំ បដិទេសេមីតិ ។

[២៨៦] យា បនាតិ យោ យានិសា ។ បេ ។ ភិក្ខុ-
 នីតិ ។ បេ ។ អយំ សមស្មំ វេន្ត អនិប្បេតា ភិក្ខុ-
 នីតិ ។ អត្តិណាថា បាម យេស្ស វិចា សប្បិណា
 ជាសុ ហោតិ ។ តិណាថា បាម យេស្ស វិចា
 សប្បិណា ន ជាសុ ហោតិ ។ សប្បិ បាម តោ-
 សប្បិ វា អនិទោសប្បិ វា មហិសសប្បិ^(១) វា
 យេសំ មំសំ កប្បតិ តោសំ សប្បិ ។ អត្តិណាថា អត្ត-
 យោ អត្តាយ វិញ្ញាបេតិ បយោតេ ធុត្តនំ បដិណាគេន
 កុញ្ញិស្សនីតិ បដិក្កណ្ណាតិ អាបត្តិ ធុត្តនស្ស ។ អដ្ឋោ-
 ហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ចានីទេសនីយស្ស ។

១ ឃ. ហមិសំ វា សប្បិ ។ ឃ. ហមិសា វា សប្បិ ។

[ព្រះភាគ ១ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុចាំនិទ្យាយ តថាភត
 អនុញ្ញាតន្យភិក្ខុនិយំសូមទឹកដោះរាវបាន ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចាំនិទ្យាយ
 ភិក្ខុនិចាំនិទ្យាយចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះហើយនេះថា ភិក្ខុនិណា
 មួយមិនឈឺសូមទឹកដោះរាវបាន ភិក្ខុនិនោះត្រូវសំដែងចំពោះអាបត្តិនោះ
 ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិដែលព្រះអង្គបានព្រះភាគតិះថ្វីល
 ហើយ មិនដាច់សប្បាយ ឈ្មោះបាដិទេសនីយ ខ្ញុំសូមសំដែងចំពោះនូវ
 អាបត្តិនោះ ។

[២៨៦] [ត្រីវិភាគ] ភិក្ខុនិណាមួយ មានសេចក្តីអនិច្ចាយក្នុង
 សិក្ខាបទទី ១ នៃបាវនិកកណ្តុច្រើនហើយ ។ ភិក្ខុនិណាលេចដំទឹកដោះរាវ
 ហើយបានសេចក្តីសប្បាយ ភិក្ខុនិនោះឈ្មោះថាមិនឈឺ ។ ភិក្ខុនិណាលេចដំ
 ទឹកដោះរាវហើយមិនបានសេចក្តីសប្បាយ ភិក្ខុនិនោះឈ្មោះថាឈឺ ។ ដែល
 ហៅថា ទឹកដោះរាវ គឺទឹកដោះរាវរបស់ភិក្ខុ ទឹកដោះរាវរបស់ព្រះភិក្ខុ ទឹក-
 ដោះរាវរបស់ព្រះបិតិ លាច់ត្នកសក្កណាត្ថេ ទឹកដោះរាវរបស់សត្វត្នកនោះ
 ក៏ត្រូវដែរ ។ ភិក្ខុនិមិនឈឺសូមប្រយោជន៍ដើម្បីខ្លួន ត្រូវទុកដក្នុងប្រយោគ
 ដែលសូម ភិក្ខុនិទទួលដោយគិតថា អញទ្រង់បានត្រូវអាបត្តិក្នុងក្នុងខណៈ
 ដែលបានមក ។ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយត្រឹម ។ ព្រះដែលលេបចូលទៅ ។

[៤៨៧] អត្ថលាបា អត្ថលាបសញ្ញា សម្បី វិញ្ញា-
 បេត្តា កុញ្ញតំ អាមត្តំ ចាដិទេសនីយស្ស ។ អត្ថលាបា
 វេមតំកា សម្បី វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញតំ អាមត្តំ ចាដិទេសនី-
 យស្ស ។ អត្ថលាបា តិលាបសញ្ញា សម្បី វិញ្ញាបេត្តា
 កុញ្ញតំ អាមត្តំ ចាដិទេសនីយស្ស ។ តិលាបា អត្ថលា-
 បសញ្ញា អាមត្តំ ទុក្ខាជស្ស ។ តិលាបា វេមតំកា អាមត្តំ
 ទុក្ខាជស្ស ។ តិលាបា តិលាបសញ្ញា អបាមត្តំ ។

[៤៨៨] អបាមត្តិ តិលាបាយ តិលាបា ហុត្តា វិញ្ញា-
 បេត្តា អត្ថលាបា កុញ្ញតំ តិលាបាយ សេសតំ កុញ្ញតំ
 ញាតតាដំ បរិវិតាដំ អញ្ញស្សត្តាយ អត្តោ ធនេន
 ឧប្បត្តិកាយ អាទិកម្មិកាយាតិ ។

[៤៨៩] តេន សមយេន តុន្តោ ភតវា សារត្តិយំ
 វិហារតិ វេតវេន អបាមតិល្លិកស្ស អាហមេ ។ តេន ទោ
 បន សមយេន ធម្មតិយា ភិក្ខុនិយោ តេសំ វិញ្ញាបេត្តា
 កុញ្ញតិ ។ សង្កេតោ ។ មទុំ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញតិ ។

[៤៨៧] ខ្លួនមិនឈឺ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាមិនឈឺ ហើយសូមទំកដោះ
 វាវាចំ ត្រូវតាមត្តិបាដិទេសនីយ ។ ខ្លួនមិនឈឺ (វិក) ភិក្ខុនិមានសេចក្តី
 សង្ស័យ ហើយសូមទំកដោះវាវាចំ ត្រូវតាមត្តិបាដិទេសនីយ ។ ខ្លួនមិន
 ឈឺ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាឈឺ ហើយសូមទំកដោះវាវាចំ ត្រូវតាមត្តិបាដិទេ-
 សនីយ ។ ខ្លួនឈឺ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាមិនឈឺ ត្រូវតាមត្តិទុក្ខាជ ។ ខ្លួនឈឺ
 (វិក) ភិក្ខុនិមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវតាមត្តិទុក្ខាជ ។ ខ្លួនឈឺ ភិក្ខុនិសំគាល់
 ថាឈឺ មិនត្រូវតាមត្តិ ។

[៤៨៨] វាវាវេលមិនត្រូវតាមត្តិ (គុណសំគាល់បទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺ
 ភិក្ខុនិឈឺ ១ ភិក្ខុនិឈឺសូម (គេបាទមក) ហើយត្រូវបដាមិនឈឺនាខ្លះ ភិក្ខុ-
 និមានរបស់សល់អំពីភិក្ខុនិឈឺ ១ ភិក្ខុនិបាទភិសំណាក់ពួកញាតិ ១ អំពី
 សំណាក់ពួកផលបវរណា ១ ភិក្ខុនិសូមដើម្បីប្រយោជន៍អ្នកដទៃ ១ ភិក្ខុនិ
 បាទមកដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួន ១ ភិក្ខុនិទុក្ខ ១ ភិក្ខុនិជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៨៩] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដំមានព្រះភាគគង្គីក្នុងវេតវិហារមារបស់
 អនាថបំណុតសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសារត្តិ ។ គ្រានោះឯង ធម្មតិយាភិក្ខុនិវាង
 ទូរយសូមច្រើននាខ្លះ ។ សេចក្តីបំប្រែញា ។ សូមទំកយំបាចំ ។ សូមសួរ

ជាសិទ្ធិ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញត្តិ ។ មន្ត វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញត្តិ ។
 ម្សំសំ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញត្តិ ។ ទិវ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញត្តិ^(១) ។
 ទនី វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញត្តិ ។ មនុស្ស ឧដ្ឋាយន្តិ ទិយន្តិ
 វិទាចេន្តិ កង់ ហិ ធាម កិក្កនិយោ ទនី វិញ្ញាបេត្តា
 កុញ្ញស្សន្តិ កស្ស សម្បន្តិ ន មនាបំ កស្ស សាតុ ន
 រុទ្ធកិកិ ។ អស្សោសុំ ទោ កិក្កនិយោ តេសំ មនុស្សន្តិ
 ឧដ្ឋាយន្តានំ ទិយន្តានំ វិទាចេន្តានំ ។ យា តា កិក្កនិ-
 យោ អប្បន្តា ។ បេ ។ តា ឧដ្ឋាយន្តិ ទិយន្តិ វិទាចេន្តិ
 កង់ ហិ ធាម ចត្វក្កិយា កិក្កនិយោ ទនី វិញ្ញាបេត្តា
 កុញ្ញស្សន្តិកិ ។ បេ ។ សន្តំ កិក្កនិ ចត្វក្កិយា
 កិក្កនិយោ ទនី វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញត្តិកិ ។ សន្តំ កក-
 ភតិ ។ វិកាហិ តុន្តា កកភ កង់ ហិ ធាម កិក្កនិ
 ចត្វក្កិយា កិក្កនិយោ ទនី វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញស្សន្តិ នេតំ
 កិក្កនិ អប្បសន្តានំ កិ បសាធាយ ។ បេ ។ ឋរក្ស
 បន កិក្កនិ កិក្កនិយោ ឌមំ សិក្កាបទំ ឧត្តិសន្តិ យា
 បន កិក្កនិ ទនី វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញាយ្យ បដិទេសេតត្ថំ

១ ចិវត្តិ យាយ រវិល្លំ ។

កិក្កនិ វិញ្ញាបេត្តា ។ មន្ត វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញត្តិ ។
 ម្សំសំ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញត្តិ ។ ទិវ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញត្តិ^(១) ។
 ទនី វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញត្តិ ។ មនុស្ស ឧដ្ឋាយន្តិ ទិយន្តិ
 វិទាចេន្តិ កង់ ហិ ធាម កិក្កនិយោ ទនី វិញ្ញាបេត្តា
 កុញ្ញស្សន្តិ កស្ស សម្បន្តិ ន មនាបំ កស្ស សាតុ ន
 រុទ្ធកិកិ ។ អស្សោសុំ ទោ កិក្កនិយោ តេសំ មនុស្សន្តិ
 ឧដ្ឋាយន្តានំ ទិយន្តានំ វិទាចេន្តានំ ។ យា តា កិក្កនិ-
 យោ អប្បន្តា ។ បេ ។ តា ឧដ្ឋាយន្តិ ទិយន្តិ វិទាចេន្តិ
 កង់ ហិ ធាម ចត្វក្កិយា កិក្កនិយោ ទនី វិញ្ញាបេត្តា
 កុញ្ញស្សន្តិកិ ។ បេ ។ សន្តំ កិក្កនិ ចត្វក្កិយា
 កិក្កនិយោ ទនី វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញត្តិកិ ។ សន្តំ កក-
 ភតិ ។ វិកាហិ តុន្តា កកភ កង់ ហិ ធាម កិក្កនិ
 ចត្វក្កិយា កិក្កនិយោ ទនី វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញស្សន្តិ នេតំ
 កិក្កនិ អប្បសន្តានំ កិ បសាធាយ ។ បេ ។ ឋរក្ស
 បន កិក្កនិ កិក្កនិយោ ឌមំ សិក្កាបទំ ឧត្តិសន្តិ យា
 បន កិក្កនិ ទនី វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញាយ្យ បដិទេសេតត្ថំ

១ ចិវត្តិ យាយ រវិល្លំ ។

តាយ ភិក្ខុវិទ្យា តាយ ភិក្ខុវិទ្យា អយ្យ ធម្មំ អាមជ្ជិ អសប្បាយំ
ចាដិទេសទិយំ តំ បដិទេសេមិភិ ។ ឃុំវិញ្ញំ ភក្កតា
ភិក្ខុវិទ្យំ សិក្ខាបដំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

(៤៧០) ភេទ ទោ បទ សមយេន ភិក្ខុវិទ្យា
តិលាទា ហោតិ ។ តិលាទបុច្ឆិកា ភិក្ខុវិទ្យា តិលា-
ទា ភិក្ខុវិទ្យា ឯតមភេទុំ កត្តំ អយ្យ ទមទិយំ កត្តិ
យាបទិយន្តិ ។ បុត្រ មយំ អយ្យ ធម្មំ វិញ្ញាបេត្វា
កុញ្ញាម ភេទ ទោ ជា សុ ហោតិ វេទានំ បទ ភក្កតា
បដិក្ខុវិទ្យំ កុញ្ញាយន្តា ទ វិញ្ញាបម ភេទ ទោ ទ
ជា សុ ហោតិ ។ ភក្កតា ឯតមភេទុំ ភក្កតា ។ បេ ។
អទុជាទាមំ ភិក្ខុវិ តិលាទាយ ភិក្ខុវិទ្យា ធម្មំ វិញ្ញា-
បេត្វា កុញ្ញត្តំ ។ ឃុំវិញ បទ ភិក្ខុវិ ភិក្ខុវិទ្យា
សំ សិក្ខាបដំ ទុតិសន្តិ យា បទ ភិក្ខុវិ អតិលា-
ទា ធម្មំ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញាយ្យ បដិទេសេតត្ថំ តាយ

បពិត្រលោកម្ចាស់ ឃុំវិញ្ញាបេត្វា ព្រះដំរីនាម ព្រះភាគនិរោធិយោ ហើយ
មិនជាទីសប្បាយ ហោរាជាបាដិទេសទិយ ឃុំស្នូមសំដែងចំពោះឃុំភាគ
នោះ ។ សិក្ខាបដំនេះព្រះដំរីនាម ព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយយ៉ាងនេះ ។

(៤៧១) សម័យនោះឯង ភិក្ខុវិទ្យាទាំងឡាយមានដើម្បី ។ ភិក្ខុវិ
ទាំងឡាយជាអ្នកស្នូមធម្មំ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុវិទ្យាទាំងឡាយដែល
ឈរថា ខែលោកម្ចាស់ លោកភាគអត់ធម៌ទុក្ខបានទេ ភាគញ្ញាវិទ្យាយាប
ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានទេ ។ ភិក្ខុវិទ្យាទាំងឡាយនោះ និយាយថា ខែ
លោកម្ចាស់ វិធីយើងទាំងឡាយសូមទិករដោះដូរបានទេ ហេតុនោះ
យើងទាំងឡាយក៏សប្បាយ តែឥឡូវនេះ យើងទាំងឡាយធ្វើស្រាប់
ព្រះដំរីនាម ព្រះភាគទ្រង់ហោរាហើយ (បានជា) មិនសូម ហេតុនោះទើប
យើងទាំងឡាយមិនសប្បាយ ។ ភិក្ខុវិទ្យាទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនេះចំពោះ
ព្រះដំរីនាម ព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុវិទ្យា
កថាភក្កតា កុញ្ញត្តិភិក្ខុវិទ្យាសូមទិករដោះដូរបានទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុវិទ្យា
ទាំងឡាយ ភិក្ខុវិទ្យាទាំងឡាយចូលសំដែងឡើងឲ្យសិក្ខាបដំនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុ-
វិទ្យាមួយមិនឈឺ សូមទិករដោះដូរបាន ភិក្ខុវិទ្យាព្រះសំដែងចំពោះថា

កិក្ខុនិយា ការយ្យំ អយ្យេ ធម្មំ អាចម្ពិ អសច្យាយំ
ចាដិទេសនិយំ តំ បដិទេសេមីតិ ។

(៤៧១) យា បដាតិ យា យាទិសា ។ បេ ។ កិក្ខុ-
និយា ។ បេ ។ អយំ វមស្មិ អន្តេ អជិប្បតា កិក្ខុ-
និយា ។ អត្តិលាទា បាម យេស្សា វិទា ធនិទា ដា-
សុ ហោតិ ។ តិលាទា បាម យេស្សា វិទា ធនិទា
ធន ដាសុ ហោតិ ។ តេលំ បាម តិលតេលំ សាសប-
តេលំ មទុកតេលំ វិណ្ណតេលំ វិសាតេលំ ។ មទុ
បាម មត្តិកាមទុ ។ ដាណិកំ បាម ឧទ្ធកា និទ្ធកំ ។
មាត្រា បាម ឧទកោ វុទ្ធកំ ។ មិសំ បាម យេសំ មិសំ
តប្បតិ តេសំ មិសំ ។ ទិវំ បាម តោទិវំ កំ អជិកា-
ទិវំ កំ មហិសទិវំ កំ យេសំ មិសំ តប្បតិ តេសំ ទិវំ ។
ធនិ បាម តេសញ្ញា ធនិ ។ អត្តិលាទា អត្តិទា

បតិក្រិលោកម្ពាសំ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគតែងត្រឡប់
មិនជាទិសប្បាយ ឈ្មោះបាដិទេសនីយ ខ្ញុំសូមសំដែងចំពោះនូវអាបត្តិ
នោះ ។

(៤៧១) គ្រងពាក្យថា កិក្ខុនិយាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុង
សិប្បបទី ១ ខែបុរាណកណ្តាលចេញហើយ ។ កិក្ខុនិយា វៀរទំករដោះផ្ស បាម
សេចក្តីសប្បាយ កិក្ខុនិយាឈ្មោះថា មិនឈឺ ។ កិក្ខុនិយាមួយវៀរ
ទំករដោះផ្សមិនមានសេចក្តីសប្បាយ កិក្ខុនិយាឈ្មោះថា ឈឺ ។ ដែល
ហៅថា ច្រង គឺច្រងត្រាច់ល្ង ច្រងត្រាច់ស្ល ច្រងត្រាច់ស្រអែ
ច្រងត្រាច់ល្ងវែង ច្រងដែលចំកញ្ចក់ភ្នំភ្នំ ។ ដែលហៅថា ទឹកប្តុ
គឺទឹកផ្អែមដែលយ៉ាច្នើ ។ ដែលហៅថា ស្តុអំពៅ គឺស្តុកើតពីអំពៅ ។
ដែលហៅថា ត្រី សំដៅយកសត្វទឹក ។ ដែលហៅថា សាច់ គឺសាច់
ត្នូកសត្វណា គួរ (សាត្រ្តិះយក) សាច់ត្នូកសត្វនានាឯង ។ ដែលហៅថា
ទឹកដោះស្រស់ គឺទឹកដោះស្រស់របស់តោក្តី ទឹកដោះស្រស់របស់ចាត្រក្តី
ទឹកដោះស្រស់របស់គ្រប័ក្តី សាច់របស់ត្នូកសត្វណា គួរ ទឹកដោះស្រស់
របស់សត្វអម្បាលនោះគឺស្តុដែរ ។ ដែលហៅថា ទឹកដោះផ្ស គឺទឹកដោះ
ផ្សរបស់សត្វអម្បាលនោះឯង ។ កិក្ខុនិយាសូមប្រយោជន៍ដើម្បីខ្លួន

សេក្តិយកណ្តំ

ឥមេ ទោ បនយ្យាយោ សេក្តិយា

ធម្មា ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆន្តិ ។

(៤៧៥) តេន សមយេន ពុទ្ធា ភកាវា សាវត្តិយំ

វិហារតិ ជេតវានេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ទោ បន សមយេន ធម្មត្តិយា កំត្តុនិយោ បុរោតាថិ បច្ឆតោថិ ឧលម្ពត្តា^(១) ធិវាសេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ទិយន្តិ វិហារេន្តិ កាថំ ហំ ធាម កំត្តុនិយោ បុរោតាថិ បច្ឆតោថិ ឧលម្ពត្តា ធិវាសេស្សន្តិ សេយ្យថាថិ កំហំនិយោ កាមភោគិណិយោនំ ។ អសេន្តេសុំ ទោ កំត្តុនិយោ តេសំ មនុស្សាធិ ឧជ្ឈាយន្តានំ ទិយន្តានំ វិហារេន្តានំ ។ យា នា កំត្តុនិយោ អប្បិច្ឆា ។ មេ ។ នា ឧជ្ឈាយន្តិ ទិយន្តិ វិហារេន្តិ កាថំ ហំ ធាម ធម្មត្តិយា កំត្តុនិយោ បុរោតាថិ បច្ឆតោថិ ឧលម្ពត្តា ធិវាសេស្សន្តិ ។ មេ ។ សច្ចំ ភិវា កិច្ចវេ ធម្មត្តិយា កំត្តុនិយោ បុរោតាថិ បច្ឆតោថិ ឧលម្ពត្តា ធិវាសេន្តិ ។ សច្ចំ ភកាវាតំ ។ វិការហិ

១ ម ឧលម្ពត្តា ។

សេក្តិយកណ្តា

បពិត្រលោកម្ចាស់ព័ន្ធភ្យេ ភាបត្តិព័ន្ធភ្យេឈ្មោះ

សេក្តិយសម្បាលនេះតែងមកកាន់ឧទ្ទេស ។

(៤៧៥) សមិយានោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគគង់ក្នុងផេតវិហារម

បេសំអនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្តិ ។ សមិយានោះឯង ធម្មត្តិយា កំត្តុនិព័ន្ធភ្យេស្ងៀកយ័កយោក (ស្កុយ)មុខខ្លះ (ស្កុយ) ក្រោយខ្លះ ។ មនុស្សព័ន្ធភ្យេពោលទោស តិរវៀល បន្តុះបង្ហាច់ថា កំត្តុនិព័ន្ធភ្យេ មិនសមបើទីនិស្ងៀកយ័កយោក (ស្កុយ)មុខខ្លះ (ស្កុយ) ក្រោយខ្លះដូចជា ពួកស្រីត្រឃាស្កុបរិភោគតាមសេវា ។ កំត្តុនិព័ន្ធភ្យេបានពុម្ពមនុស្សព័ន្ធភ្យេនោះពោលទោស តិរវៀល បន្តុះបង្ហាច់ហើយ ។ កំត្តុនិព័ន្ធភ្យេ លោកមានសេចក្តីប្រាថ្នាភិប ។ មេ ។ កំត្តុនិព័ន្ធភ្យេនោះពោលទោស តិរវៀល បន្តុះបង្ហាច់ថា ធម្មត្តិយាកំត្តុនិព័ន្ធភ្យេមិនគួរបើទីនិស្ងៀកយ័កយោក(ស្កុយ)មុខខ្លះ (ស្កុយ)ក្រោយខ្លះសោះ ។ មេ ។ ព្រះគង្គច្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់កំត្តុនិព័ន្ធភ្យេ ពូជាធម្មត្តិយាកំត្តុនិព័ន្ធភ្យេស្ងៀកយ័កយោក(ស្កុយ)មុខខ្លះ (ស្កុយ)ក្រោយខ្លះ ពិតមែនឬ ។ កំត្តុនិព័ន្ធភ្យេត្រាចម្លេងថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ

តុត្តោ កកកា កកដំ ហិ បាម កិក្កុវេ ធន្តត្តិយា កិក្កុវិ-
 យោ បុរោតិ បច្ឆតោបិ ឱលម្ពត្តា ធិវាសេស្សន្តិ ធន្ត
 កិក្កុវេ អប្បសន្តាធំ វា មសាធាយ ។ បេ ។ វេវត្ត បធន
 កិក្កុវេ កិក្កុវិយោ វេវ សិក្កាបធំ ឧត្តិសន្ត បរិមណ្ឌ-
 លំ ធិវាសេស្សមិកិ សិក្កា កាលាយាតិ ។

(៤៧៦) បរិមណ្ឌលំ ធិវាសេតង្គំ ធាកិមណ្ឌលំ ជាតុ-
 មណ្ឌលំ បដិច្ចាធន្តិយា ។ យា អបាធាយំ បដិច្ច
 បុរោតា វា បច្ឆតោ វា ឱលម្ពត្តា ធិវាសេតិ អាមត្តិ
 ធីត្តដស្ស ។

(៤៧៧) អនាបត្តិ អសត្តិច្ច អសតិយា អជាធន្តិយា
 កិលាធាយ អាមតាសុ ឧម្ពត្តិកាយ អាធិត្តិកាយា-
 តិ ។ សាត្រោ ។

(៤៧៨) ភេទ សមយេន តុត្តោ កកកា សាវត្តិយំ
 វិហាតិ ជេតវេន អបាធិបិណ្ឌិកស្ស អាភមេ ។ ភេទ
 ទោ បធន សមយេន ធន្តត្តិយា កិក្កុវិយោ ឧទតោ ឧប្បា-
 រម្បិ បស្សវម្បិ ទេឡម្បិ ករោត្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ
 ទ័យន្តិ វិចារេត្តិ កកដំ ហិ បាម កិក្កុវិយោ ឧទតោ

ទ្រង់បោស្តសថ ម្នាលភិក្ខុបំណងឡាយ ធន្តត្តិយាភិក្ខុបំណងឡាយមិនគួរថេ
 ធិវិស្សិតស្តុយមុខ្លះ ស្តុយក្រាយខ្លះទេ ម្នាលភិក្ខុបំណងឡាយ អំពើខេ
 មិនមែនជាឲ្យជ្រះថ្លាផលពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 បំណងឡាយ ភិក្ខុបំណងឡាយចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា
 ភិក្ខុមិនប្រព្រឹត្តសេចក្តីសិក្សាថា អញធិវិស្សិតឲ្យជាបរិមណ្ឌល ។

(៤៧៦) ភិក្ខុមិក្រាវិស្សិតឲ្យជាបរិមណ្ឌល គឺបំប៉នមណ្ឌលម្តីក
 មណ្ឌលធីត្តិ ។ ភិក្ខុមិកាភាស្រីយាសចក្តិមិនអំពើ ហើយវិស្សិតស្តុយ
 មុខ ឬស្តុយក្រាយ ត្រូវកាបត្តិទុកផ ។

(៤៧៧) ពរវេលមិច្ឆាវិភាទន្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង)
 គឺភិក្ខុមិនក្រែង ១ ភិក្ខុមិនមិនមានសភី ១ ភិក្ខុមិនមិនជីវិត ១ ភិក្ខុមិនយំ ១
 ភិក្ខុមិនមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុមិនភ្នក ១ ភិក្ខុមិនជាវាងដើមបារក្តិ ១ ។
 សេចក្តីសន្តិច ។

(៤៧៨) សមយេនោះ ព្រះត្រៃបិដកមានព្រះកាតត្តិក្នុងជេតវិហារម
 របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្តិ ។ ត្រាវានេះឯង ធន្តត្តិយា
 ភិក្ខុបំណងឡាយបោស្តបដិច្ចាខ្លះ បស្សវខ្លះ រស្មោះចំកទាក់ខ្លះក្នុងទឹក ។
 មនុស្សបំណងឡាយពោលពោស កិរដ្ឋិល បន្តបដិច្ចថា ភិក្ខុបំណងឡាយ

ឧត្តរាម្យំ បស្សាវម្យំ ទេធុម្យំ ករិស្សន្តិ សេយ្យថាបិ
 កិហិណិយោ កាមរោតិណិយោតិ ។ អាស្សាសុំ ទោ
 កិក្កុណិយោ គេសំ មនុស្សានំ ឧធុរាយន្តានំ ទិយន្តា-
 នំ វិទាចេន្តានំ ។ យា តា កិក្កុណិយោ អម្បិទ្ធា ។ មេ ។
 តា ឧធុរាយន្តំ ទិយន្តិ វិទាចេន្តិ កតំ ហិ បាម ធាត្តិយា
 កិក្កុណិយោ ឧនកេ ឧត្តរាម្យំ បស្សាវម្យំ ទេធុម្យំ ក-
 រិស្សន្តិ ។ អដទោ តា កិក្កុណិយោ កិក្កុណិ ឯតមត្តំ
 អាហេចេសុំ ។ កិក្កុ កតវតោ ឯតមត្តំ អាហេចេសុំ ។
 អដទោ កតវ ។ មេ ។ កិក្កុ បដិបុច្ឆិ សច្ចំ កេវ កិក្កុវេ
 ធាត្តិយា កិក្កុណិយោ ឧនកេ ឧត្តរាម្យំ បស្សាវម្យំ ទេធុ-
 ម្យំ ករេន្តិ ។ សច្ចំ កតវតំ ។ វិកវហិ ពុទ្ធា កតវ
 កតំ ហិ បាម កិក្កុវេ ធាត្តិយា កិក្កុណិយោ ឧនកេ
 ឧត្តរាម្យំ បស្សាវម្យំ ទេធុម្យំ ករិស្សន្តិ ទេតំ កិក្កុវេ
 អរ្យសន្ធានំ វ បសាទាយ ។ មេ ។ ឯវត្ថុ បដ កិក្កុវេ
 កិក្កុណិយោ ឥមំ សិក្ខាបដិ ឧទ្ទិសន្តុ ន ឧនកេ ឧត្តរំ វ

មិនសមចើនីវិញ្ញាប្បារៈ បស្សាវៈ ទឹកមាត់ខ្លះក្នុងទឹកដូចជាពួកស្រី
 គ្របាស្ត្រិកោតកាមរោតិ ។ កិក្កុណិណិយោ ធាត្តិយា ឧធុរាយន្តានំ ទិយន្តា-
 នំ វិទាចេន្តានំ ។ យា តា កិក្កុណិយោ អម្បិទ្ធា ។ មេ ។
 តា ឧធុរាយន្តំ ទិយន្តិ វិទាចេន្តិ កតំ ហិ បាម ធាត្តិយា
 កិក្កុណិយោ ឧនកេ ឧត្តរាម្យំ បស្សាវម្យំ ទេធុម្យំ ក-
 រិស្សន្តិ ។ អដទោ តា កិក្កុណិយោ កិក្កុណិ ឯតមត្តំ
 អាហេចេសុំ ។ កិក្កុ កតវតោ ឯតមត្តំ អាហេចេសុំ ។
 អដទោ កតវ ។ មេ ។ កិក្កុ បដិបុច្ឆិ សច្ចំ កេវ កិក្កុវេ
 ធាត្តិយា កិក្កុណិយោ ឧនកេ ឧត្តរាម្យំ បស្សាវម្យំ ទេធុ-
 ម្យំ ករេន្តិ ។ សច្ចំ កតវតំ ។ វិកវហិ ពុទ្ធា កតវ
 កតំ ហិ បាម កិក្កុវេ ធាត្តិយា កិក្កុណិយោ ឧនកេ
 ឧត្តរាម្យំ បស្សាវម្យំ ទេធុម្យំ ករិស្សន្តិ ទេតំ កិក្កុវេ
 អរ្យសន្ធានំ វ បសាទាយ ។ មេ ។ ឯវត្ថុ បដ កិក្កុវេ
 កិក្កុណិយោ ឥមំ សិក្ខាបដិ ឧទ្ទិសន្តុ ន ឧនកេ ឧត្តរំ វ

(៥០០) អនាមត្តិ អសញ្ញត្តិ អសតិយា អជាទន្តិយា
តិលាទាយ ថេរេ កកោ ឧទកំ ឧត្តរតិ អាថនាសុ ឧម្ម
ត្តិកាយ ទិវត្តចិត្តាយ វេទនដ្ឋាយ អាទិកម្មិកាយាតិ ។

(៥០២) ឧទ្ធិដ្ឋា ទោ អយ្យាយោ សេក្ខុយា ទន្ធា ។
កត្តយ្យាយោ បុត្តាមិ កត្តិកុ បរិសុទ្ធា ។ ទុតិយម្យ
បុត្តាមិ កត្តិកុ បរិសុទ្ធា ។ តតិយម្យ បុត្តាមិ កត្តិកុ
បរិសុទ្ធា ។ បរិសុទ្ធត្តយ្យាយោ តស្មា តុល្លា ។ វរាមេតំ
ពារយាប័តិ ។

សេក្ខុយា ខំដ្ឋិត ។

(៥០១) វរាវិជយមិនត្រៃតាបត្តិ (កុដិសិក្ខាបទនេះមាន១០ យ៉ាង) គឺ
ភិក្ខុមិនត្រៃតាបត្តិ ១ ភិក្ខុមិនមានសតិ ១ ភិក្ខុមិនជំនឿខ្លួន ១ ភិក្ខុមិនប្រាជ្ញា ១
ភិក្ខុមិនឆ្លើយតប៖ (ជាដើម) លើគោតហើយហូរហៀរទៅកេរ្តិ៍ ១ ភិក្ខុ
មានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុអធិក ១ ភិក្ខុមានចិត្តរើវាយ ១ ភិក្ខុមាន
វេទនាត្រចសន្តិកំ ១ ភិក្ខុជាទានិយមបញ្ញត្តិ ១ ។

(៥០២) ចត្តិក្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយឈ្មោះ
សេក្ខុយ៖ ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ ។ ខ្ញុំសូមសូរលោកម្ចាស់ទាំងឡាយកុំ
ធម៌ទាំងនោះ លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ។ ខ្ញុំសូមសូរអស់
វរៈជាតំរេប័តិវេទនិជនិ លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ។ ខ្ញុំសូម
សូរអស់វរៈជាតំរេប័តិវេទនិជនិ លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ។
លោកម្ចាស់ទាំងឡាយបរិសុទ្ធក្នុងធម៌ទាំងនេះហើយ ហេតុ៖ ទានបាទជា
ស្រៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកខ្ញុំឡើងនេះដោយអាគារស្រៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

សេក្ខុយ៖ ចប់ ។

(៥០៤) ឧទ្ទិដ្ឋំ ទោ អយ្យាយោ ចិដានំ ឧទ្ទិដ្ឋា
 អដ្ឋ ចារាជិកា ធម្មា ឧទ្ទិដ្ឋា សត្តាស សង្ខារិសេសា
 ធម្មា ឧទ្ទិដ្ឋា ភីសា ធិស្សត្តិយា ចាចិត្តិយា ធម្មា ឧទ្ទិដ្ឋា
 ធិស្សត្តិសតា ចាចិត្តិយា ធម្មា ឧទ្ទិដ្ឋា អដ្ឋ ចារាជិកេស-
 ជិយា ធម្មា ឧទ្ទិដ្ឋា សេត្តិយា ធម្មា ឧទ្ទិដ្ឋា សត្ត អដ-
 ករណសមដា ធម្មា ។ ឃត្តកាត្តស្ស កករតោ សុត្តាតតំ
 សុត្តមវិយាចន្តំ អទ្ធិឡានំ ឧទ្ទេសំ អាតច្ចតិ ។ តត្ថ
 សញ្ញាហវ សមត្តាវា សម្មាធមាធាហិ អវិធមាធាហិ
 សិក្ខិត្តត្ថន្តំ ។

ភិក្ខុវិភិក្ខុ បិដក ១

(៥០៤) ចតិក្រាលាកម្មាសំពាំងឡាយ ខិតាឧទ្ទិសំផងឡើងហើយ
 អាបក្ខិបាភិក ៨ ទ្ទិសំផងឡើងហើយ អាបក្ខិសិទ្ធិទិសស ១៧ ទ្ទិសំផង
 ឡើងហើយ អាបក្ខិសិទ្ធិយុត្តិយុត្តិកិយ ៣០ ទ្ទិសំផងឡើងហើយ អាបក្ខិ
 បាចិត្តិយ ១៦៦ ទ្ទិសំផងឡើងហើយ អាបក្ខិបាចិត្តិយ ៨ ទ្ទិសំផង
 ឡើងហើយ ធម៌វាយ្យាសេត្តិយៈពាំងឡាយ ទ្ទិសំផងឡើងហើយ ធម៌
 វាយ្យាសេត្តិយៈពាំងឡាយ ទ្ទិសំផងឡើងហើយ ។ ពាក្យបេស្រព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាសនាមានច្រមាណប៉ុណ្ណោះហើយ កាន់សុត្ត រាប់បញ្ចូលហើយ
 ក្នុងសុត្ត មកកាន់ទទួលរាល់កន្លះវិទ្ធ ។ គួរលោកម្ចាស់ពាំងឡាយគ្រប់
 អង្គព្រះត្រៃបិដក ព្រះស្រែលក្ខ កុំទាស់ទងគ្នា សិក្សាក្នុងក្នុងចន្លោះ
 នោះចុះ ។

ភិក្ខុវិភិក្ខុ ចប់ ។

ប្រការទី១

និទានបុរសស្មោះស្មាញ់ កាលបរិច្ឆេទមាតិកា	១
សេចក្តីបញ្ជាក់ និងសិទ្ធិបញ្ជាក់	៨
បទកាត់ផ្តាច់ និងការដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ	១១, ១៦

ប្រការទី២

និទានសុទ្ធវិស្វកម្ម	១៧
សេចក្តីបញ្ជាក់ និងសិទ្ធិបញ្ជាក់	១៧
បទកាត់ផ្តាច់ និងការដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ	២០

ប្រការទី៣

និទានបុគ្គលិកសុទ្ធវិស្វកម្ម	២១
សេចក្តីបញ្ជាក់ និងសិទ្ធិបញ្ជាក់	២២
ការសុំត្រួតពិនិត្យសមត្ថភាពសមាជិក	២៧
បទកាត់ផ្តាច់ និងការដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ	២៨, ២៩

ប្រការទី៤

និទានច្បាប់យោងកម្ពុជា	២១
សេចក្តីបញ្ជាក់ និងសិទ្ធិបញ្ជាក់	៣១, ៣២
បទកាត់ផ្តាច់ និងការដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ	៣២
វេទសាវសាមី	៣៨

លេខទំព័រ

សង្ឃកថាស្ដីលម្អៀម

សង្ឃកថាសេសទី ១

និទានសុត្តន្តបិដក ប្រការទី ១	៣៦
សេចក្ដីចក្ខុវិស័យ	៣៧
សិក្ខាបទវិក័ត្ត ទាំងបទភាគទីមួយ	៤០
វារៈដែលមិនត្រូវអាចក្ដី	៤១

សង្ឃកថាសេសទី ២

និទានសុត្តន្តបិដក ប្រការទី ២	៣៧
សេចក្ដីចក្ខុវិស័យ ទាំងសិក្ខាបទវិក័ត្ត	៤២
បទភាគទីមួយ ទាំងវារៈដែលមិនត្រូវអាចក្ដី	៤៥, ៤៦

សង្ឃកថាសេសទី ៣

និទានសុត្តន្តបិដក ប្រការទី ៣	៣៧
សេចក្ដីចក្ខុវិស័យ ទាំងនិទានសុត្តន្តបិដក	៤៥
អនុប្បត្តិ ទី ១	៤៥
និទានសុត្តន្តបិដក ប្រការទី ៤ ទាំងអនុប្បត្តិ ទី ២	៥០, ៥១
អនុប្បត្តិ ទី ៣ ទាំងសិក្ខាបទវិក័ត្ត	៥៣
បទភាគទីមួយ ទាំងវារៈដែលមិនត្រូវអាចក្ដី	៥៤, ៥៥

សង្ឃកថាសេសទី ៤

និទានសុត្តន្តបិដក ប្រការទី ៤	៥៥
សេចក្ដីចក្ខុវិស័យ ទាំងសិក្ខាបទវិក័ត្ត	៥៧, ៥៨
បទភាគទីមួយ ទាំងវារៈដែលមិនត្រូវអាចក្ដី	៥៩, ៦០

លេខទំព័រ

សង្ឃកថាសេសទី ៥

និទានសុត្តន្តបិដក ប្រការទី ៥	៦០
សេចក្ដីចក្ខុវិស័យ ទាំងសិក្ខាបទវិក័ត្ត ទាំងវារៈដែលមិនត្រូវអាចក្ដី	៦១, ៦២, ៦៣

សង្ឃកថាសេសទី ៦

និទានសុត្តន្តបិដក ប្រការទី ៦	៦៤
សេចក្ដីចក្ខុវិស័យ ទាំងសិក្ខាបទវិក័ត្ត	៦៦
បទភាគទីមួយ ទាំងវារៈដែលមិនត្រូវអាចក្ដី	៦៧, ៦៨

សង្ឃកថាសេសទី ៧

និទានសុត្តន្តបិដក ប្រការទី ៧	៦៨
សេចក្ដីចក្ខុវិស័យ ទាំងសិក្ខាបទវិក័ត្ត	៧១
ការសូត្រសមធម្មសមាធម្ម	៧៣
បទភាគទីមួយ ទាំងវារៈដែលមិនត្រូវអាចក្ដី	៧៦

សង្ឃកថាសេសទី ៨

និទានសុត្តន្តបិដក ប្រការទី ៨	៧៧
សិក្ខាបទវិក័ត្ត ទាំងការសូត្រសមធម្មសមាធម្ម	៧៧, ៧០
វារៈដែលមិនត្រូវអាចក្ដី	៨៣

សង្ឃកថាសេសទី ៩

និទានសុត្តន្តបិដក ប្រការទី ៩	៨៤
សេចក្ដីចក្ខុវិស័យ ទាំងសិក្ខាបទវិក័ត្ត	៨៥, ៨៦
ការសូត្រសមធម្មសមាធម្ម ទាំងបទភាគទីមួយ	៨៧, ៨៨
វារៈដែលមិនត្រូវអាចក្ដី	៩១

លេខកំរ

សន្និសីទសេសទី ១០

៧១

និទានបុណ្យសក្ការៈកុំភ្លេច

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិវាទ

ការស្រុតសមតុល្យសេវា និងបទភាគនិយម

ការដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ និងទទ្រុសវិសាស

និស្សត្តិយកល្អ

បក្កវគ្គ សិក្ខាបទទី ១

និទានបុណ្យសក្ការៈកុំភ្លេច

សិក្ខាបទវិវាទ និងបទភាគនិយម

ការដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ និងរឿងបញ្ញត្តិយកល្អ

បក្កវគ្គ សិក្ខាបទទី ២

និទានកំរិតប្រើប្រាស់

សិក្ខាបទវិវាទ និងការដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ

បក្កវគ្គ សិក្ខាបទទី ៣

និទានបុណ្យសក្ការៈកុំភ្លេច

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិវាទ

បទភាគនិយម និងការដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ

បក្កវគ្គ សិក្ខាបទទី ៤

និទានបុណ្យសក្ការៈកុំភ្លេចមាតិកា

សិក្ខាបទវិវាទ និងបទភាគនិយម

ការដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ

៧២

៧៣

៧៤

៧៥

៧៦

៧៧

៧៨

៧៩

៨០

៨១

៨២

៨៣

៨៤

៨៥

៨៦

៨៧

៨៨

៨៩

៩០

៩១

៩២

៩៣

៩៤

លេខកំរ

បក្កវគ្គ សិក្ខាបទទី ៥

៩៥

និទានបុណ្យសក្ការៈកុំភ្លេចមាតិកា

បទភាគនិយម និងការដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ

បក្កវគ្គ សិក្ខាបទទី ៦

៩៦

និទានបុណ្យសក្ការៈកុំភ្លេច

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិវាទ

បទភាគនិយម និងការដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ

បក្កវគ្គ សិក្ខាបទទី ៧

៩៧

និទានបុណ្យសក្ការៈកុំភ្លេច

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិវាទ

បទភាគនិយម និងការដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ

បក្កវគ្គ សិក្ខាបទទី ៨

៩៨

និទានកំរិតប្រើប្រាស់

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងបទភាគនិយម

ការដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ

បក្កវគ្គ សិក្ខាបទទី ៩

៩៩

និទានកំរិតប្រើប្រាស់

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងបទភាគនិយម

ការដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ

សង្ឃកថាស្រ្តប្រាប់មាតិកា

៤២៨

លេខទំព័រ

	លេខទំព័រ
បញ្ជីរដ្ឋ សិក្ខាបទទី ១០	១៤០
និទានដ្ឋបូជន្តារក្នុង	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងបទភាគនិយម	១៤១, ១៤២
ការដែលមិនត្រូវអោយធ្វើ	១៤៣
បញ្ជីរដ្ឋ សិក្ខាបទទី ១	១៤៤
និទានដ្ឋបូជន្តារក្នុង	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទរវៃ	១៤៦
ការដែលមិនត្រូវអោយធ្វើ	១៤៧
បញ្ជីរដ្ឋ សិក្ខាបទទី ២	១៤៨
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងបទភាគនិយម	១៤៩, ១៥០
ការដែលមិនត្រូវអោយធ្វើ និងការដែលអនុញ្ញាត	១៥១, ១៥២
លសុណវត្ត សិក្ខាបទទី ១	១៥៣
និទានទាយសង្ការ	"
សិក្ខាបទរវៃ និងការដែលមិនត្រូវអោយធ្វើ	១៥៦, ១៥៧
លសុណវត្ត សិក្ខាបទទី ២	១៥៧
និទានព្រះធម្មបទដ្ឋកថា	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទរវៃ	១៥៨
ការដែលមិនត្រូវអោយធ្វើ	១៥៩
លសុណវត្ត សិក្ខាបទទី ៣	១៥៩

សេចក្តីបញ្ញត្តិ - សិក្ខាបទរវៃ និងការដែលមិនត្រូវអោយធ្វើ	១៦១
លសុណវត្ត សិក្ខាបទទី ៤	១៦១
និទានស្រីស្តី	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងការដែលមិនត្រូវអោយធ្វើ	១៦២
លសុណវត្ត សិក្ខាបទទី ៥	១៦៣
និទានព្រះនាងចម្រើនពោធិបិ	"
បទភាគនិយម និងការដែលមិនត្រូវអោយធ្វើ	១៦៥, ១៦៦
លសុណវត្ត សិក្ខាបទទី ៦	១៦៦
និទានមហាមាត្យឈ្មោះអាណាហត្ត	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទរវៃ	១៦៧
ការដែលមិនត្រូវអោយធ្វើ	១៦៨
លសុណវត្ត សិក្ខាបទទី ៧	១៦៨
និទានព្រះធម្មបទដ្ឋកថា ទាំងស្រុង	"
សិក្ខាបទរវៃ និងការដែលមិនត្រូវអោយធ្វើ	១៧០
លសុណវត្ត សិក្ខាបទទី ៨	១៧១
និទានព្រះបាទមហាមាត្យ ពាណិជ្ជកម្ម	"
សិក្ខាបទរវៃ និងការដែលមិនត្រូវអោយធ្វើ	១៧៣
លសុណវត្ត សិក្ខាបទទី ៩	១៧៤
និទានព្រះបាទមហាមាត្យ ប្រាសាទ	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទរវៃ	១៧៥

លេខទំព័រ

ឧត្តរវគ្គ សិក្ខាបទទី ១០

២០៤

និទានបណ្ណាល័យភិក្ខុនិ-សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងការដែលមិនត្រូវអាចក្តី ២០៥, ២០៦

ឧត្តរវគ្គ សិក្ខាបទទី ១

២០៧

និទានភិក្ខុនិក្ខេប-សេចក្តីបញ្ញត្តិ-សិក្ខាបទវិវាទនិងការដែលមិនត្រូវអាចក្តី ២០៧, ២០៨

ឧត្តរវគ្គ សិក្ខាបទទី ២

២០៨

និទានព្រះជំនាន់ព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតសំពត់ដូងទី៧ "

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិវាទ ២០៩, ២១០

ការដែលមិនត្រូវអាចក្តី ២១១

ឧត្តរវគ្គ សិក្ខាបទទី ៣

២១០

និទានភិក្ខុនិ ១ រូបមានសំពត់សម្រាប់ធ្វើជីវ "

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិវាទ ២១២, ២១៣

ការដែលមិនត្រូវអាចក្តី ២១៥

ឧត្តរវគ្គ សិក្ខាបទទី ៤

២១៤

និទានព្រះភិក្ខុនិផ្លូវវិ "

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិវាទ ២១៦

ការដែលមិនត្រូវអាចក្តី ២១៧

ឧត្តរវគ្គ សិក្ខាបទទី ៥

២១៧

និទានភិក្ខុនិ ១ រូប ២១៨

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិវាទ ២១៩

ការដែលមិនត្រូវអាចក្តី ២២០

លេខទំព័រ

ឧត្តរវគ្គ សិក្ខាបទទី ៦

២២០

និទានត្រៃតុល្យឧបដ្ឋានរបស់បុណ្យធាតុភិក្ខុនិ "

សេចក្តីបញ្ញត្តិ ២២១

សិក្ខាបទវិវាទ និងការដែលមិនត្រូវអាចក្តី ២២២

ឧត្តរវគ្គ សិក្ខាបទទី ៧

២២៣

និទានគោលយំវ ហើតឡើងនិយមភិក្ខុនិសន្ស "

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិវាទ ២២៤

ការដែលមិនត្រូវអាចក្តី ២២៥

ឧត្តរវគ្គ សិក្ខាបទទី ៨

២២៥

និទានបុណ្យធាតុភិក្ខុនិ "

សេចក្តីបញ្ញត្តិ ២២៦

សិក្ខាបទវិវាទ និងការដែលមិនត្រូវអាចក្តី ២២៧

ឧត្តរវគ្គ សិក្ខាបទទី ៩

២២៧

និទានប្រាសាទឧបដ្ឋានរបស់បុណ្យធាតុភិក្ខុនិ "

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិវាទ ២២៩

ការដែលមិនត្រូវអាចក្តី ២៣០

ឧត្តរវគ្គ សិក្ខាបទទី ១០

២៣០

និទានបណ្ណាល័យភិក្ខុនិសន្ស "

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិវាទ ២៣៣

ការដែលមិនត្រូវអាចក្តី ២៣៦

លេខទំនង

កថាដ្ឋវគ្គ សិក្ខាបទទី ១

២៣១

ធិតានភិក្ខុនីតិវារ្ម...

"

សេចក្ដីបញ្ញត្តិ-សិក្ខាបទវិកង្គ និងការដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ

២៣៦

កថាដ្ឋវគ្គ សិក្ខាបទទី ២

២៣៦

ធិតានភិក្ខុនីតិវារ្ម...

"

សេចក្ដីបញ្ញត្តិ...

២៣៧

សិក្ខាបទវិកង្គ...

២៣៨

ការដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ

២៣៩

កថាដ្ឋវគ្គ សិក្ខាបទទី ៣

២៣៧

ធិតានុល្លាស្តាភិក្ខុនី...

"

សេចក្ដីបញ្ញត្តិ...

២៤០

សិក្ខាបទវិកង្គ...

២៤១

ការដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ

២៤២

កថាដ្ឋវគ្គ សិក្ខាបទទី ៤

២៤២

ធិតានុល្លាស្តាភិក្ខុនី...

"

សេចក្ដីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិកង្គ...

២៤៣

ការដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ

២៤៤

កថាដ្ឋវគ្គ សិក្ខាបទទី ៥

២៤៤

ធិតានក្សត្រាបាលីភិក្ខុនី...

"

សេចក្ដីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិកង្គ...

២៤៦

លេខ ទំនង

សេចក្ដីបញ្ញត្តិទី ២...

២៤៧

ការដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ

២៤៨

កថាដ្ឋវគ្គ សិក្ខាបទទី ៦

២៤៨

ធិតានុល្លាស្តាភិក្ខុនី...

"

សិក្ខាបទវិកង្គ...

២៥០

ការដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ

២៥៣

កថាដ្ឋវគ្គ សិក្ខាបទទី ៧

២៥៣

ធិតានភិក្ខុនីទាំងឡាយ...

"

សេចក្ដីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិកង្គ...

២៥៥

ការដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ

២៥៦

កថាដ្ឋវគ្គ សិក្ខាបទទី ៨

២៥៦

ធិតានភិក្ខុនីទាំងឡាយ...

"

សេចក្ដីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិកង្គ...

២៥៧

ការដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ

២៥៨

កថាដ្ឋវគ្គ សិក្ខាបទទី ៩

២៥៨

ធិតានុត្តរភិក្ខុនី...

"

ការដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ

២៦០

កថាដ្ឋវគ្គ សិក្ខាបទទី ១០

២៦០

ធិតានភិក្ខុនីទាំងឡាយ...

"

សង្ឃការវគ្គសិក្ខាបទទី ១ ប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

ចិត្តាភារវគ្គ សិក្ខាបទទី ១

២៦៣

និទាននាយដានបាធិដ្ឋាន
សិក្ខាបទវិវាទ និងការដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ

"
២៦៤, ២៦៥

ចិត្តាភារវគ្គ សិក្ខាបទទី ២

២៦៥

និទានកិច្ចនីតិវិធីឡាយ
ការដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ

"
២៦៧

ចិត្តាភារវគ្គ សិក្ខាបទទី ៣

២៦៧

និទានពន្ធនិយាមកិច្ចនី
ការដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ

"
២៦៩

ចិត្តាភារវគ្គ សិក្ខាបទទី ៤

២៦៨

និទានកិច្ចនីតិវិធីឡាយ
សិក្ខាបទវិវាទ និងការដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ

"
២៧០

ចិត្តាភារវគ្គ សិក្ខាបទទី ៥

២៧០

និទានកិច្ចនី ១ រូប
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិវាទ
ការដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ

"
២៧២
២៧៤

ចិត្តាភារវគ្គ សិក្ខាបទទី ៦

២៧៤

និទានបុល្លស្វាភិក្ខុនី
សិក្ខាបទវិវាទ និងការដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ

"
២៧៦

សង្ឃការវគ្គសិក្ខាបទទី ៧ ប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

ចិត្តាភារវគ្គ សិក្ខាបទទី ៧

២៧៦

និទានបុល្លស្វាភិក្ខុនី
សិក្ខាបទវិវាទ និងការដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ

"
២៧៨, ២៧៩

ចិត្តាភារវគ្គ សិក្ខាបទទី ៨

២៧៨

និទានបុល្លស្វាភិក្ខុនី
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងការដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ

"
២៨២

ចិត្តាភារវគ្គ សិក្ខាបទទី ៩

២៨៦

និទានពន្ធនិយាមកិច្ចនី
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងការដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ

"
២៨៣, ២៨៤

ចិត្តាភារវគ្គ សិក្ខាបទទី ១០

២៨៤

និទានពន្ធនិយាមកិច្ចនី
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិវាទ
ការដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ

"
២៨៥
"

ភាគមវគ្គ សិក្ខាបទទី ១

២៨៦

និទានកិច្ចនីតិវិធីឡាយ
ការដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ

"
២៩០

ភាគមវគ្គ សិក្ខាបទទី ២

២៨០

និទានព្រះធម្មប្បិទ្ធក
សេចក្តីបញ្ញត្តិ

"
២៩២

ការដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ

២៩៣

៤៣៨ សន្ធិកាចង្អុលប្រាប់មាតិកា

	លេខទំព័រ
ភាគមេរ្ត្ន សិក្ខាបទទី ៣	២៨២
និទានបណ្ណាល័យភិក្ខុនី និងបុគ្គលិកភិក្ខុនី	*
សិក្ខាបទវិវាទ្ត នឹងវារៈដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ	២៨៦
ភាគមេរ្ត្ន សិក្ខាបទទី ៤	២៨៧
និទានត្រាញណ៍ម្នាក់ និងមន្ត្រីកុំបំបាត់	*
ចក្ខុវាជនិយម នឹងវារៈដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ	២៨៧, ៣០០
ភាគមេរ្ត្ន សិក្ខាបទទី ៥	៣០០
និទានភិក្ខុនីឧប្ប	*
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងវារៈ ដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ	៣១១, ៣១២
ភាគមេរ្ត្ន សិក្ខាបទទី ៦	៣១២
និទានភិក្ខុនីច្រើនរូប	*
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងវារៈដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ	៣១២
ភាគមេរ្ត្ន សិក្ខាបទទី ៧	៣១២
និទានភិក្ខុនីច្រើនរូប	*
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងវារៈដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ	៣១៥, ៣១៦
ភាគមេរ្ត្ន សិក្ខាបទទី ៨	៣១៦
និទានពន្ធន្តិយភិក្ខុ	*
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងវារៈដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ	៣១៨

សន្ធិកាចង្អុលប្រាប់មាតិកា ៤៣៩

	លេខទំព័រ
ភាគមេរ្ត្ន សិក្ខាបទទី ៨	៣១៨
និទានភិក្ខុនីទាំងឡាយ	*
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងវារៈដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ	៣១៨
ភាគមេរ្ត្ន សិក្ខាបទទី ១០	៣១០
និទានភិក្ខុនីឧប្ប	*
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងវារៈដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ	៣១១, ៣១២
ភក្តីមេរ្ត្ន សិក្ខាបទទី ១	៣១៣
និទានភិក្ខុនីទាំងឡាយ	*
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងវារៈដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ	៣១៤, ៣១៥
ភក្តីមេរ្ត្ន សិក្ខាបទទី ២	៣១៥
និទានភិក្ខុនីច្រើនរូប	*
សិក្ខាបទវិវាទ្ត នឹងវារៈដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ	៣១៧
ភក្តីមេរ្ត្ន សិក្ខាបទទី ៣	៣១៧
និទានភិក្ខុនីទាំងឡាយឲ្យចេញសម្បទាដល់សិក្ខុមាតា	៣១៧, ៣១៨
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងវារៈដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ	៣២១, ៣២២
ភក្តីមេរ្ត្ន សិក្ខាបទទី ៤	៣២២
និទានភិក្ខុនីឲ្យចេញសម្បទាដល់សិក្ខុមាតា	*
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងវារៈដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ	៣២៥, ៣២៦

លេខទំព័រ

កថាវគ្គសិក្ខាបទទី ៥

៣៤៧

និទានកិច្ចនិទ្ទេសបស្សនាទិស្សិមិហិកា មានវិស្សនិទ្ទេស១២ ប្រាំ . . .
សិក្ខាបទវិភង្គ នឹងវារៈដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ ៣៤៧, ៣៣៦

កថាវគ្គសិក្ខាបទទី ៦

៣៣០

និទានកិច្ចនិទ្ទេសបស្សនាទិស្សិមិហិកា
សេចក្តីបញ្ញត្តិ ៣៣៣
វារៈដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ ៣៣៥

កថាវគ្គសិក្ខាបទទី ៧

៣៣៧

និទានកិច្ចនិទ្ទេសបស្សនាទិស្សិមិហិកា
សិក្ខាបទវិភង្គ នឹងវារៈដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ ៣៣៧, ៣៤០

កថាវគ្គសិក្ខាបទទី ៨

៣៤០

និទានកិច្ចនិទ្ទេសបស្សនាទិស្សិមិហិកា
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងវារៈដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ ៣៤០, ៣៤២

កថាវគ្គសិក្ខាបទទី ៩

៣៤៦

និទានកិច្ចនិទ្ទេសបស្សនាទិស្សិមិហិកា
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងវារៈដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ ៣៤៦

កថាវគ្គសិក្ខាបទទី ១០

៣៤៦

និទានកិច្ចនិទ្ទេសបស្សនាទិស្សិមិហិកា
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងវារៈដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ ៣៤៦

លេខទំព័រ

កថាវគ្គសិក្ខាបទទី ១

៣៤៦

និទានកិច្ចនិទ្ទេសបស្សនាទិស្សិមិហិកា
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងវារៈដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ ៣៤៧, ៣៤៨

កថាវគ្គសិក្ខាបទទី ២

៣៤៧

និទានកិច្ចនិទ្ទេសបស្សនាទិស្សិមិហិកា
វារៈដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ ៣៤៧

កថាវគ្គសិក្ខាបទទី ៣

៣៤៤

និទានកិច្ចនិទ្ទេសបស្សនាទិស្សិមិហិកា
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងវារៈដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ ៣៤៧, ៣៤៨

កថាវគ្គសិក្ខាបទទី ៤

៣៤៨

និទានកិច្ចនិទ្ទេសបស្សនាទិស្សិមិហិកា
វារៈដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ ៣៤០

កថាវគ្គសិក្ខាបទទី ៥

៣៤០

និទានកិច្ចនិទ្ទេសបស្សនាទិស្សិមិហិកា មានវិស្សនិទ្ទេស
ទ្រឹស្តីសេដ្ឋកិច្ច ៣៤០
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងវារៈដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ ៣៤៣, ៣៤៤

កថាវគ្គសិក្ខាបទទី ៦

៣៤៧

និទានកិច្ចនិទ្ទេសបស្សនាទិស្សិមិហិកា
សិក្ខាបទវិភង្គ នឹងវារៈដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ ៣៤៧

សន្ធិកក្កដ្ឋលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

កុមារវិក្កុតវគ្គ សិក្ខាបទទី ៧

៣៦៧

និទានសិក្ខាមាតិកា ១ រូប " ៣៦៩, ៣៧០
សេចក្តីបញ្ញត្តិ-សិក្ខាបទវិក្កុត នឹងវារៈដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ

កុមារវិក្កុតវគ្គ សិក្ខាបទទី ៨

៣៧០

និទានសិក្ខាមាតិកា ១ រូប " ៣៧១
សិក្ខាបទវិក្កុត នឹងវារៈដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ

កុមារវិក្កុតវគ្គ សិក្ខាបទទី ៩

៣៧១

និទានបិស្សុធន្តារិក្ខុនិ " ៣៧២, ៣៧៤
សិក្ខាបទវិក្កុត នឹងវារៈដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ

កុមារវិក្កុតវគ្គ សិក្ខាបទទី ១០

៣៧២

និទានបិស្សុធន្តារិក្ខុនិ " ៣៧២, ៣៧៣
សិក្ខាបទវិក្កុត នឹងវារៈដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ

កុមារវិក្កុតវគ្គ សិក្ខាបទទី ១១

៣៧៣

និទានបិស្សុធន្តារិក្ខុនិ " ៣៧៤
វារៈដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ

កុមារវិក្កុតវគ្គ សិក្ខាបទទី ១២

៣៧៤

និទានវិក្កុតវគ្គនិទាន ឲ្យបេសឲ្យទាល់ឆ្នាំ " ៣៧៥
សិក្ខាបទវិក្កុត នឹងវារៈដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ

សន្ធិកក្កដ្ឋលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

កុមារវិក្កុតវគ្គ សិក្ខាបទទី ១៣

៣៧១

និទានវិក្កុតវគ្គនិទាន ឲ្យបេសឲ្យទាល់ឆ្នាំ " ៣៧៥
សិក្ខាបទវិក្កុត នឹងវារៈដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ

កុមារវិក្កុតវគ្គ សិក្ខាបទទី ១៤

៣៧៦

និទានបិស្សុធន្តារិក្ខុនិ " ៣៧៦, ៣៧៧
សេចក្តីបញ្ញត្តិ-សិក្ខាបទវិក្កុត នឹងវារៈដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ

កុមារវិក្កុតវគ្គ សិក្ខាបទទី ១៥

៣៧៧

និទានបិស្សុធន្តារិក្ខុនិ " ៣៧៧
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាធម្មតា ៣៧៧
សិក្ខាបទវិក្កុត នឹងវារៈដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ ៣៧៧, ៣៧៩

កុមារវិក្កុតវគ្គ សិក្ខាបទទី ១៦

៣៧៩

និទានវិក្កុតវគ្គនិទាន ឲ្យបេសឲ្យទាល់ឆ្នាំ " ៣៧៩
សិក្ខាបទវិក្កុត នឹងវារៈដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ

កុមារវិក្កុតវគ្គ សិក្ខាបទទី ១៧

៣៧៩

និទានបិស្សុធន្តារិក្ខុនិ ទ្រទ្រង់(ទ្រៀង)ប្រដាប់ស្រ្តី " ៣៧៩
សិក្ខាបទវិក្កុត នឹងវារៈដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ

កុមារវិក្កុតវគ្គ សិក្ខាបទទី ១៨

៣៧៩

និទានបិស្សុធន្តារិក្ខុនិ " ៣៧៩
សិក្ខាបទវិក្កុត នឹងវារៈដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ

លេខទំព័រ

ឆតុប្បាយនវគ្គ សិក្ខាបទទី ៦

៣៧៤

និទានកិច្ចនិទានកិច្ច.....

"

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងការដែលមិនត្រូវអោយធ្វើ.....

៣៧៦

ឆតុប្បាយនវគ្គ សិក្ខាបទទី ៧

៣៧៦

និទានកិច្ចនិទានកិច្ច.....

"

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងការដែលមិនត្រូវអោយធ្វើ.....

៣៧៧, ៣៧៨

ឆតុប្បាយនវគ្គ សិក្ខាបទទី ៨-៩-១០

៣៧៨

និទានកិច្ចនិទានកិច្ច.....

"

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងការដែលមិនត្រូវអោយធ្វើ.....

៣៧៩, ៤០០

ឆតុប្បាយនវគ្គ សិក្ខាបទទី ១១

៤០០

និទានកិច្ចនិទានកិច្ច មិនប្រាប់ស្រាប់តែអង្គុយលើអាសនៈកងមុខ.....

"

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងការដែលមិនត្រូវអោយធ្វើ.....

៤០១, ៤០២

ឆតុប្បាយនវគ្គ សិក្ខាបទទី ១២

៤០២

និទានកិច្ចនិទានកិច្ច ស្លាប់បញ្ជានិទានកិច្ច.....

"

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងការដែលមិនត្រូវអោយធ្វើ.....

៤០៣, ៤០៤

ឆតុប្បាយនវគ្គ សិក្ខាបទទី ១៣

៤០៤

និទានកិច្ចចូលរួម គ្មានសំណត់លោកពុទ្ធ.....

"

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងការដែលមិនត្រូវអោយធ្វើ.....

៤០៥, ៤០៦

ឧទ្ទេសវិសោធន៍.....

៤០៦

លេខទំព័រ

បុរិសេសនីយកណ្ត

៤០៧

និទានកិច្ចនិទានកិច្ច សូមទំកន្តិយោបាយ.....

"

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាមធ្យម និងការដែលមិនត្រូវអោយធ្វើ.....

៤០៧, ៤០៨

ឧទ្ទេសវិសោធន៍.....

៤០៨

សេក្តិយកណ្ត

៤១៦

និទានកិច្ចនិទានកិច្ច ស្លៀកយើងយោក.....

"

ការដែលមិនត្រូវអោយធ្វើ.....

៤១៧

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាមធ្យម.....

៤១៨

ឧទ្ទេសវិសោធន៍.....

៤២០

អធិករណសម្រេច ទីបីដូក

៤២១

ឧទ្ទេសវិសោធន៍.....

៤២២